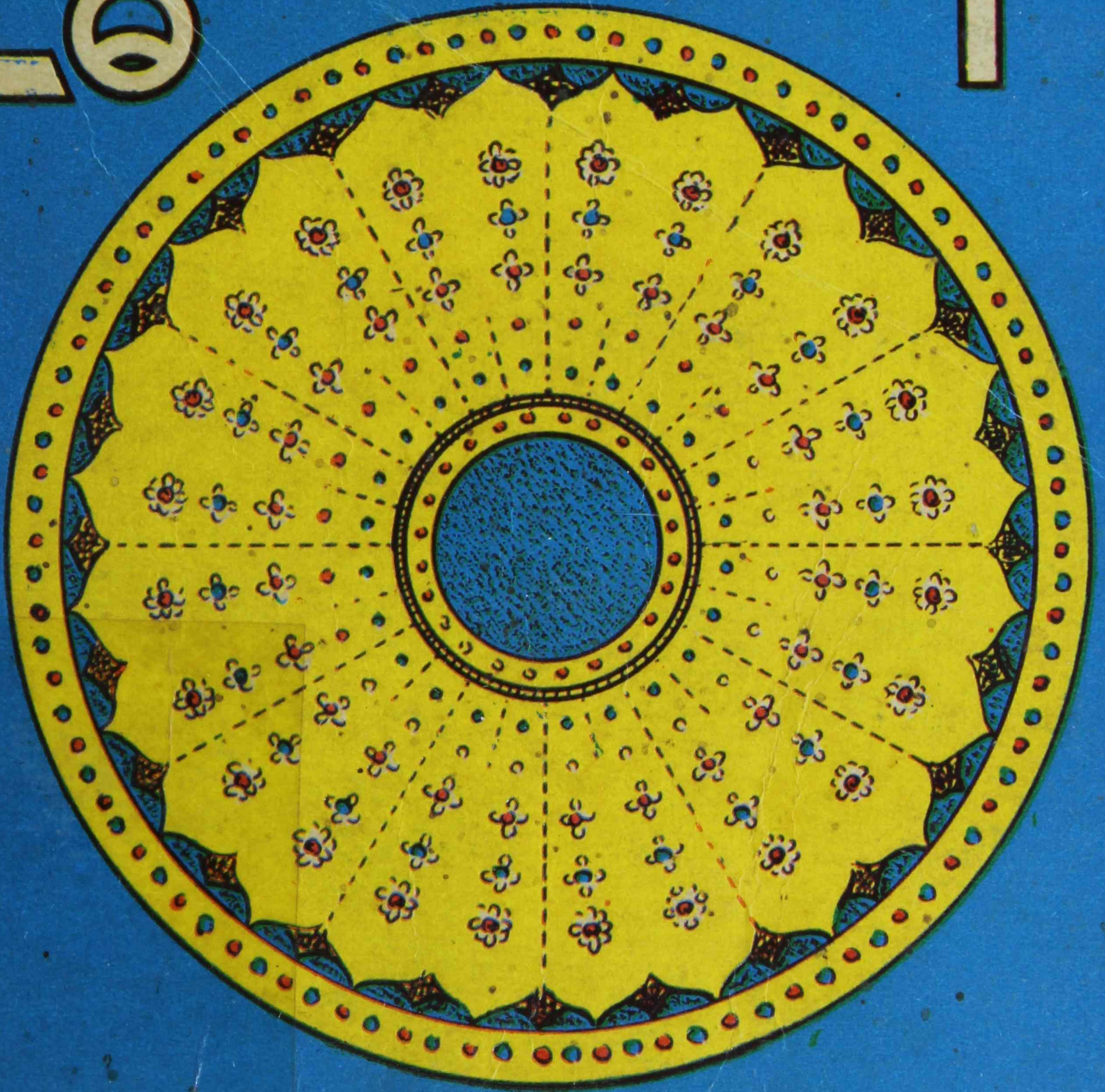

ပုဒ်ဝါဒ

ပုဒ်သံသရာ

ဦးကောင်းထွန်း

အသက်ရှင်နေစဉ်မှာလဲ - ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာ၊ သေလွန်တဲ့အခါလဲ - အပါယ်လဲ
 လူ့ဘဝမှာ အသက်ရှင်နေစဉ်
 အသက်ရှင်နေစဉ်မှာလဲ စား ဝတ် နေ ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းရတာ

ဗုဒ္ဓဝါဒ

ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ဥာဏ်အမြင်၊
 ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော အကြံအစည်၊
 ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ပြောဆိုမှု၊
 ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ပြုလုပ်မှု၊
 ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော အသက်မွေး
 မှု၊ ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော လုံ့လ
 စီရိယ၊ ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော မမေ့
 မလျော့မှု၊ ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော
 စိတ်တည်ကြည်မှု။

အသက်ရှင်နေစဉ်မှာလဲ၊ အကိုသိ
 သေသွားတဲ့ အခါမှာလဲ၊ မကောင်း
 မကျရောက်ရလေအောင်၊ နောက်ဆုံး
 (နိဗ္ဗာန်) သို့ ဆိုက်
 ဘယ်လို လုပ်ရမလဲ၊ ဘယ်လို နေရက်

အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင်
 ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှဲ့ဝါဒ
 လမ်းစဉ် သာသနာ အဆုံး
 အမနဲ့ညီညွတ်အောင်နေနိုင်
 ယင် ဗုဒ္ဓဝါဒ-ဗုဒ္ဓသာသနာ
 တော်အတိုင်း ကျင့်ကြံ
 အားထုတ်သွားယင်၊ အသက်ရှင်နေစဉ်မှာလဲ အကုသိုလ် ကင်းအောင်
 နေတတ်မယ်၊ သေလွန်သွားတဲ့အခါ အပါယ်လေးပါး ကျရောက်မှာလဲ
 မကြောက်ရတော့ဘူး။ လောကမှာလဲ စိတ်အေးချမ်းသာ နေနိုင်တယ်၊
 ဘဝအဆက်ဆက်မှာလဲ ချမ်းသာ သုခ ရရှိနိုင်
 တယ်။ ယခုဘဝမှာဘဲ သောတာပန် ဖြစ်ချင်
 ယင် ဖြစ်နိုင်သေးတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓ

ဦးကေ

‘မိလိန္ဒအမေး - အဖြေ’
 ပြုစုခဲ့သူ - ဦး
 သုံးအုပ်မြောက်

မကြောက်ရ၊ နောက်ဆုံး နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်း။

နေရတာ လွယ်ပါသလား။

သေသွားတဲ့အခါလဲ အပါယ်ကျမှာ ကြောက်ရသေးတယ်။

(အပြစ်) ကင်းစင်လေအောင်

စွဲနေရာ (အပါယ်လေးပါး) ကို

ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းကင်းပြတ်ရာ

ဧကန်ရလေအောင်

ဘယ်လို ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမလဲ။

ဗုဒ္ဓသာသနာ

မကောင်းမှုကို မပြုခြင်း၊ ကောင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံစေခြင်း၊ စိတ်ကို စင်ကြယ်စွာ ထား အပ်ခြင်း။

ဤ သုံးပါးတို့သည် ကား

မြတ်စွာဘုရားရှင် တို့၏ အစဉ်အလာဖြစ်သော အဆုံးအမ (သာသနာတော်) ပေတည်း။

သာသနာ

ထွန်း

သာသနာ ' ကို များရာစု ပရိသတ် လွယ်ကူရှင်းလင်းစွာ သိနားလည်နိုင်အောင် ကြောင်း ကျိုး ဆက်စပ်မှုများနှင့် တကွ၊ ယုတ္တိသဘာဝ - ကျနသေချာ ထုတ်ဖော်ဆိုညွှန်းထားသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတိုင်း သိထိုက်သော

ဗုဒ္ဓခေတ်ပြဿနာများ ' ဝင်းထွန်း၏ ပမ်းခြင်း။

အကြောင်းအရာ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ အခြေခံ သဘော၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ ရင်းမြစ် မူလ၊ စည်ပင် ပြန့်ပွားလာခဲ့ခြင်းသမိုင်းကြောင်း။

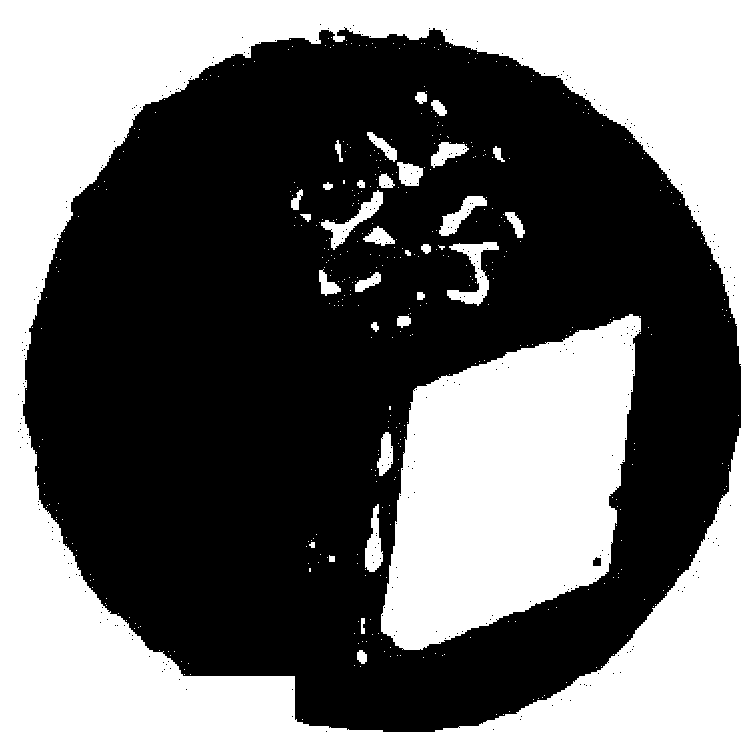
မျက်မှောက် လောကမှာလဲ ချမ်းသာ၊ သံသရာမှာလဲ ကောင်းမြတ်၊ နောက်ဆုံး ဆင်းရဲကင်းရာ ဘုံ ချမ်းသာ (နိဗ္ဗာန်) ရောက်နိုင်ကြောင်း ' ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓ

ပက်၍ ဆိုးကောင်းမှားမှန်ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်စွမ်းသောပညာပေးစာပေမွန်

၁၅၇၃၂

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓယုဂသနာ

ဦးကောင်းထွန်း

စန်းမြင့်ထွန်း - စာပေ

သိန်း -

မိလိန္ဒ - အမေး - အဖြေ
ဗုဒ္ဓဇောတ် - ပြဿနာများ
ရေးသားပြုစုသူ
ဦးကောင်းထွန်း
၏

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ

စာမူကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၆၁၅၊

၄၅၇ - မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်။

ပထမအကြိမ်၊

၁၃၄၄ - ခု၊ ကဆုန်လဆန်း။

၁၉၀၂ - ခု၊ ဖေလ၊

အုပ်ရေး - ၂၀၀၀၊

တန်ဖိုး ၂၀/-

မျက်နှာဖုံး - ပန်းချီ - သုခုမ ဦးအုန်းခင် (ရှေ့တံဆိပ် ၈-ရ)

မျက်နှာဖုံး - ဘလောက် - ' စိုးသိဟ '

မျက်နှာဖုံးရိုက် - ' ဒေါင်း '

● ပုံနှိပ်သူ - ဦးခင်မောင် (မြ - ၀၂၆၁၀)

ဒေါင်း - စာပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၁၅၂/ဘီ၊

မြန်မာ့ဂုဏ်ရည်လမ်း၊ ကန်တော်ကလေး၊

ရန်ကုန်မြို့။

● ထုတ်ဝေသူ - ဦးသန်းရှိန် (မြ - ၀၁၈၇၇)

မင်းမွန်စာပေတိုက်၊ အမှတ် ၂၃၄ - ဥက္ကလာမ်း

သွယ် (၈)၊ ဂဝယ်ရပ်ကွက်၊ မြောက်ဥက္ကလာမ။

● ဖြန့်ချိရေး - စန်းမြင့်ထွန်းစာပေ။

● စာစီ / စာအုပ် ဖြစ်မြောက်ရေးတာဝန်ခံ ●

တင်သိန်း (စာစီဌာန)

ဗုဒ္ဓေါလောကေ သမပ္ပန္နော
ဟိတဿ သဗ္ဗ ပါဏိနံ။

ဓမ္မောလောကေ သမပ္ပန္နော
သုခဿ သဗ္ဗ ပါဏိနံ။

သံဃောလောကေ သမပ္ပန္နော
ပုညဿ သဗ္ဗ ပါဏိနံ။

၂၉၄-၇
ကထ
၁၅၇၇၂

ဤစာဆိုမှ၊ ငါ့ကိုလူများ၊ ကြည်ညိုပွားအံ့
ပျိုထွားအရွယ်၊ သင့်ရုံငယ်မှ၊ ဆန်းကြယ်အထူး၊
ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ထိမ်မြူးမနေ၊ ဖော်ထုတ်ပေမှ၊
ညာကြေလွှဲကြား၊ ကျော်ထင်ရှားအံ့၊ နှစ်ပါး
ဤသို့၊ မကြံမျိုးတည့်။ ယခုဘဝ၊ ဤကာလ၌၊
သုခစည်းပွား၊ မဖြစ်ငြားလည်း၊ ငါ့အားတိမှား
သံသရာဝယ်၊ ယုတ်ပုံအံ့နည်း၊ ကြံသိုင်းတီး၍၊
အရည်းရှင်မှု၊ နှလုံးဖြူ၏။ လူတို့နားတွင်း၊
မိုက်မလင်းကို၊ ဝင်းဝင်းထွန်းငြီး၊ ဥာဏ်ဆီမီးဖြင့်
မှောင်ကြီးကင်းပျောက်၊ ငါ့စာရောက်က၊ ငါ့
အောက်ပညာ၊ နုသေးစွာသား၊ သမ္ဘာမပြန့်၊
လူအဝှန်းအား၊ စိတ်ပြားပညာ၊ ပွားပါစိမ့်မည်၊
သည်သို့ရည်၍....

၂၆ မဟာရဋ္ဌသဘာ
ဘူရိဒတ်ဇာတ်ပေါင်းပျို့ - နိဂုံး။

ကျေးဇူးရှင်များ

ကလေးအရွယ်ငယ်စဉ်ကတည်းကပင် စာပေနှင့်ဘာသာရေး ယဉ်ကျေးမှု (ရတနာသုံးပါး - ဂုဏ်ကျေးဇူး) ကိုအလေးအနက် သွန်သင်ညွှန်ပြု - ဆိုဆုံးမခဲ့ပေသော မိခင်ကြီး - ဒေါ်အိမ်ကြွယ် (ကျိုမင့်) နှင့် တကွ-အစ်ကိုပင် ဖြစ်လင့်ကစား၊ ဖခင်နှင့် မခြားသော စေတနာမေတ္တာဖြင့်၊ စာပေ - လူမှုရေး - ဗဟုသုတ အဖြာဖြာကို အစဉ်တစိုက် သင်ကြား အားပေးခဲ့ပေသော အစ်ကိုကြီး ဦးဘခင် (ကျိုမင့်) ဆရာခင် (ဖျာပုံ) ကိုလည်း ကောင်း၊ စာပေအနုပညာ (ရေးသားဖန်တီးမှု အတတ်ပညာပိုင်း) အရာတွင်၊ အစဦးစွာ - ငယ်ဆရာရင်းဖြစ်ပေသော ဦးနန်းကျော် (ဦးအေးကျော် - ကျိုမင့်) တောင် - ဥက္ကလာကိုလည်းကောင်း၊ ထိုထိုတင်ရှိခဲ့ပေသော ဂုဏ်ကျေးဇူးများအတွက်၊ ဤစာအုပ် ' ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ ' အားဖြင့်၊ အနူးအညွတ် ပျပ်ဝပ် ရှိသေစွာ ရှိခိုးကန်တော့ (ပူဇော်) အပ်ပါ၏။ ။

အထူးကျေးဇူးတင်ပါသည် -

ဤစာအုပ် ' ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ ' အတွက် ပထမဦးစွာ လက်နှိပ်စက်မှုအဖြစ် ကူညီသူ - ဦးချစ်လွင်၊ လိုအပ်သော အကူအထောက်စာအုပ်များ ရှာဖွေကူညီပေးသူ - သခင်ပန်းမြိုင် (မော်ကွန်းဝင် - ပထမဆင့်၊ နိုင်ငံဂုဏ်ရည် - ဒုတိယဆင့်)၊ စာအုပ်အစအဆုံးပြီးမြောက်သည် အထိကြပ်မတ်စာစီ - ပုံနှိပ်ပေးသူ ဦးတင်သိန်း - တင်သိန်းစာစီဌာနတို့အား၊ ထိုထိုကူညီအားပေးမှု စေတနာမေတ္တာအတွက် အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ။

ဤ စာအုပ် - ပုံနှိပ်မှု

ဤ စာအုပ်တွင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးအရ စာအမှား မကင်းနိုင် ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

စာမျက်နှာ ၂၀၂ - 'စာဖတ်သူတို့အား ဆွဲခေါ်သော' တွင် 'တဖက်သူတို့အား ဆွဲခေါ်သော' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စာမျက်နှာ ၂၀၃ - 'ဘုရားကပင် - မပညတ်ခဲ့သည့်တိုင်အောင်' တွင် 'ဘုရားကပင် - ပညတ်ခဲ့သည့်တိုင်အောင်' ဟူ၍ လည်းကောင်း ဖြစ်နေပါသည်။

စာမျက်နှာ ၂၅၃ - စာကြောင်းရေ ၁၅ - ကြောင်းတွင် 'ယူဆယုံကြည်မှုနှင့်' ဆိုသည်မှာ စာများ၊ အထက် - အောက် ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေပါသည်။ ၎င်းစာပိုဒ်မှာ 'မိမိ၏' နောက်တွင် ဆိုသည်၌ ဆက်စပ်ပါရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုထိုအမှားမျိုးများကို ယခုစာအုပ်တွင် အပြည့်အစုံ ပြင်ဆင်ပြီး မဖော်ပြနိုင်ခြင်း အတွက် သည်းခံခွင့်လွှတ်ကြစေလို ပါသည်။ ထပ်မံပုံနှိပ်သည့်အခါ အပြည့်အစုံ ပြင်ဆင် ဖော်ပြ ပါမည်။ စာရေးသူထံမေးမြန်းပါက ဝမ်းမြောက်ကျေးဇူး တင်စွာ ပြန်လည်ဖြေကြားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရှင်များက ကူညီဖြေရှင်းပေးကြလျှင်လည်း လှိုက်လှဲဝမ်းသာ ကျေးဇူးတင် ရှိလှပါကြောင်း။ ။

စာဖတ်သူနှင့် ပညာရှင်များအား လေးစားခြင်းဖြင့်
ထုတ်ဝေသူ။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁	အကြောင်းပြ စကားညွှန်း	
၂	ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ အညွှန်း	၂၄
(က)	စာပေနယ်အတွေ့အကြုံ	၃၆
(ခ)	ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ နှင့် တရားသဘာဝ	၄၄
(ဂ)	ဗုဒ္ဓဝါဒ - အခြေခံ (မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအညွှန်း)	၆၁
၃	[၁] သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်၊ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကောင်းမြတ်စွာသော ဉာဏ်အမြင်	၁၀၈
	[က] ဒသဝတ္ထုက သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ဆယ်မျိုးသော အမြင်မှန်)	၁၆၀
	[ခ] အဘိညာဉ်ဟူသည်	၁၆၈
	[ဂ] စတုသစ္စသမ္မာဒိဋ္ဌိ (သစ္စာလေးပါး)	၂၂၇
၄	[၂] သမ္မာသင်္ကပ္ပ ကောင်းမြတ်စွာသော အကြံအစည်	၂၃၉

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅	[၃] သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင် ကောင်းမြတ်စွာသော ပြောဆိုမှု	၂၆၆
၆	[၄] သမ္မာကမ္မန္တမဂ္ဂင် ကောင်းမြတ်စွာသော အပြုအမူ	၂၇၉
၇	[၅] သမ္မာအာဇီဝ မဂ္ဂင် ကောင်းမြတ်စွာသော အသက်မွေးမှု	၃၀၁
၈	[၆] သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင် ကောင်းမြတ်စွာသော လုံ့လဝီရိယအမှု	၃၁၆
၉	[၇] သမ္မာသတိမဂ္ဂင် ကောင်းမြတ်စွာသောစောင့်ထိန်းမှု	၃၃၇
၁၀	[၈] သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင် ကောင်းမြတ်စွာသောစိတ်တည်ကြည်မှု	၃၆၆
၁၁	ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဉာဏ်တော်များ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်တော်မှသည်၊ အာဝေဏိက ဂုဏ်တော် ၁၈ - ပါးအထိ	၄၀၆
၁၂	ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အညွှန်း	၄၂၅
	(က) ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် သင်္ဂါယနာ	
	(ခ) မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်	၄၅၅
	(ဂ) ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်နိဒါန်း	၄၇၅
၁၃	ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ နိဂုံးချုပ် နှုတ်ခွန်းဆက်	၄၇၇

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ

အကြောင်းပြ - စကားညွှန်း

လူ့ဘဝသက်တမ်း ခြောက်ဆယ်ကျော် - ခုနစ်ဆယ်ဆိုသည် မှာ၊ လူ့မူကိစ္စများအားဖြင့်သော်၊ ရှည်လျား ကြာမြင့်စွာသာ အချိန်ကာလဟု မဆိုသာပေ။

အသက်ငါးနှစ် အရွယ်မှသည်၊ အသက် နှစ်ဆယ် ငါးနှစ် အတွင်း၌၊ အသက်မေးဝမ်းကျောင်း အတတ်ပညာ သင်ကြား ဆည်းပူးရခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်သည်။ နှစ်ဆယ်ငါးနှစ် နောက် ပိုင်း၌၊ အိမ်ထောင်တာဝန်၊ ဆွေမျိုးသားချင်း၊ ရပ်ရေး - ရွာမှု တစဝန်စသည်ဖြင့်အချိန်ကုန်မှုန်းမသိ ကုန်ကာ အသက်ငါးဆယ် ကျော် - ခြောက်ဆယ်တွင်းကာလထည်းသို့ တခဏချင်းဆိုသလို ပင် ချင်းနှင်းဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။

ထို - အစက်ခြောက်ဆယ်နီးပါး နှစ်ကာလ၊ မိမိဖြတ်သန်း လာခဲ့ရသော ဘဝခရီးမှာလည်း၊ လောကကြောင်း ဆိုရမည့် (စားဝတ် နေရေး - ကျန်းမာရေး) ကြီးပွား ချမ်းသာမှု၌၊ ကျေနပ် အားရ လောက်အောင် ဖြစ်ကောင်းမှ ဖြစ်ခဲ့မည်။ အများအားဖြင့်ကား၊ ဟိုနေ့ဟန်ကျလိမ့်နိုး - သည်နေ့ချမ်းသာ လိမ့်နိုး၊ မျှော်ကိုး တောင့်တယင်းဖြင့်သာ၊ တနေ့ထက် တနေ့ အသက်အရွယ်ကြီးရင့် အိုမင်းလာရတတ်ချေသည်။

ကောင်းပြီ....။ လောကကြောင်းတွင်၊ သို့လျှင် - မရေရာ
မကျေနပ်လောက်၍၊ ဓမ္မကြောင်းဆိုရမည့် အယူမှန်-အကျင့်မှန်
ကုသိုလ်ကောင်းမှုဘက်၌၊ အလေးအနက် ကျင့်ကြံ အားထုတ်
နိုင်ခဲ့ပါသလောဆိုလျှင်လည်း၊ မိမိကိုယ်မိမိတကယ်တမ်းယုံကြည်
စိတ်ချရလောက်သော အခြေအနေမျိုး ဟုတ်ကောင်းမှု ဟုတ်
ချိမ်းမည်။

နောင် တမလွန်ဘဝ၊ သံသရာခရီးလမ်း အားဖြင့်ကား၊
ကုသိုလ်ကောင်းမှု အယူမှန် - အကျင့်မှန်ဖြင့် မပြည့်စုံ ခဲ့လျှင်
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီးဆိုသည်ကို အပထာဦး၍၊ အပါယ်လေးပါး
နှင့် လွတ်ကင်းရန်ကိုပင် စိတ်မချနိုင်။ သို့ - စိတ်မချနိုင်သည့်
အတိုင်း၊ ထို - အပါယ်ငရဲဘေးနှင့် တွေ့ကြုံနေဦးမည် ဆိုလျှင်
လည်း၊ စိုးစိုးမြုပ်ကာ - မပေါ်လာဆိုသည့်နယ်ပင်၊ သံသရာ
အမှိုက်မှောင်ကြီး အတွင်းဝယ်၊ အချိန်ကာလပေါင်းများစွာ၊
အနစ်မှန်းကြီး - နစ်မှန်းနေရပေဦးတော့မည်။

အခွန်မှာ၊ အပါယ်ငရဲ၌ ကျရောက် နစ်မှန်း နေရခြင်းသည်
လည်း မကောင်း။

တရားသဘာဝကို မသိ၍၊ စား ဝတ် နေရေး မပြည့်စုံ၍၊
လှူဒါန်းပေးကမ်းမှု၊ သီလဆောက်တည်မှု၊ အယူမှန် - အကျင့်
မှန်ဖြင့် တရားအားမထုတ်နိုင်မှု စသည်များမှာလည်း၊ လူသား
တဦးအနေဖြင့် နည်းနည်းမျှ မကောင်းပေ။

လူ့ဘဝတွင်၊ လူသားတဦးအဖြစ် အသက်ရှင် ရပ်တည်
နေစဉ်၌ သမုတိသစ္စာသဘောအားဖြင့် တကယ်တမ်း တွေ့ဆုံ
ကြုံကြိုက်နေရသော စား ဝတ် နေရေး - သားသမီး၊ ဆွေမျိုး၊
မိတ်ဆွေ အပေါင်း အသင်း တာဝန် ဝတ္တရား စသည် များကို

လည်း၊ လောကကြောင်း အားလျော်စွာ လိုအပ်လျော်ကန်သမျှ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိရပေလိမ့်မည်။

နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းအတွက်၊ ဒါန သီလ သမထ ဝိပဿနာ ဆိုသည်တို့ကိုလည်း၊ ဓမ္မကြောင်း အားလျော်စွာ ကြိုးကြိုးပမ်းပမ်း - စွမ်းဆောင် အားထုတ်နိုင်ရပေလိမ့်မည်။

ဤ နေရာ၌ အာဠာဝက ဘီလူးအား ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ ဘုရား ဖြေကြားဆုံးမတော်မူအပ်သည်ကို ဆက်စပ်ဖော်ပြရပေဦးမည်။

“ အရှင် ဂေါတမ...၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်း အရာဖြင့်၊ သံသရာတည်းဟူသော ဝဲဩဂကို ကူးမြောက်နိုင် ပါအံ့နည်း။ အဘယ်သို့သော အမြားဖြင့် ဝဋ်ဆင်းရဲတည်း ဟူသော သမုဒ္ဒရာကို ကောင်းစွာလှန်မြောက်နိုင်ပါအံ့နည်း။ အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် ဆင်းရဲအပေါင်းမှ ကောင်း စွာ လှန်မြောက်နိုင်ပါအံ့နည်း။ အဘယ်ရေအေးဖြင့် ကိလေ သာ တည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို ဆေးကြော သုတ် သင်၍ စင်ကြယ်နိုင်ပါမည်နည်း ”

အာဠာဝကဘီလူးက ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရားအား ထိုသို့မေး လျှောက်အပ်သည့်အခါ၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်က —

“ အို - အာဠာဝကဘီလူး .. ၊ သဒ္ဓါ တရား အား ဖြင့် သံသရာတည်းဟူသော ဩဂ ကို ကူးမြောက်နိုင်၏။ ကုသိုလ် ပြုပြု၊ ကောင်းမှုပျော်မှု၊ မမေ့မလျော့ခြင်းဖြင့် သမုဒ္ဒရာ၊ ပမာဘက်ကဲ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲကို၊ လှန်မြောက်နိုင်၏။ ပါရမီ ဆယ်ပါး၊ တရားဝီရိယ၊ မြတ်စေမ္ဗ၌၊ နိစ္စကြီးကုတ်၊ အားထုတ် ခြင်းဖြင့် ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ စသည် သောင်းသောင်း၊ ဆင်းရဲအပေါင်းကို၊ လှန်စေနိုင်၏။ ဝိပဿနာ၊ ပညာဆယ်

ပါး၊ ဥာဏ်တရားဖြင့်၊ ကိလေသာမြူမှေး၊ အညစ်အကြေး
မှ၊ ကင်းဝေးစင်ကြယ်၏ ” ဟူ၍ မြန်လည် ဖြေကြားတော်
မူခဲ့သည်။

ထိုအခါ - အာဠာဝကဘိလူးက -

“ မြတ်စွာဘုရား...၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့်
ထူးပြားသော ပညာကို ရရာပါသနည်း။ အဘယ်အရေးဖြင့်
အသက်မွေးကြောင်း ဥစ္စာကို ရရာပါသနည်း။ အဘယ်
သဘောဖြင့် ကောင်းသောသတင်း ကျော်စောခြင်း သို့
ရောက်ရာပါသနည်း။ မိတ်ဆွေကောင်းတို့ကို အဘယ်သို့
ပြုအပ်ပါသနည်း။ မျက်မှောက်ဘဝ၊ ဤလောကမှ တမ
လွန်ဘဝ သွားရသောအခါဝယ်၊ အဘယ်အမှုမျိုးဖြင့်
စိုးရိမ်ခြင်းကင်းရပါသနည်း ” ဟူ၍ တဖန်ထပ်မံ လျှောက်
ထားအပ်ပြန်သည်။

ထိုအခါ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက -

“ ချစ်သား - အာဠာဝက...၊ ပူဇော်ထိုက်သော ဘုရား
ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့သည် ဟောပြုအပ်သော နိဗ္ဗာန်
ရောက်ကြောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော တရားကို ယုံမှားမရှိ။
အတိပသန္နသဒ္ဓါဖြင့် လွန်စွာ ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍ နှစ်နှစ်
သက်သက် စုံမက်မြတ်နိုးစွာ၊ မှတ်နာ ကျင့်ဆောင်လေ့ ရှိခြင်း
သည်လည်းကောင်း၊ မမေ့ မလျော့၊ မပေါ့သော သတိ
ရှိခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ စုံစမ်းတိုင်းထွာ၊ စာနာကြံစည်
လေ့ရှိခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဤ အကြောင်းသုံးပါးဖြင့်
ထူးပြားသော ပညာကို ရရာဘိသတည်း ”

“ သင့်တင့်ကောင်းမြတ်သောအခါ၌၊ ကောင်းမြတ်စွာ
သော မိတ်ဆွေနှင့် ပေါင်းလျက်၊ ကောင်းမြတ်သောအမှုကို
ဂရုကထာ၊ လုံ့လပြုလေ့ရှိသော သူသည် လောကီဥစ္စာ -
လောကုတ္တရာဥစ္စာ၊ ဤနှစ်ဖြာကိုရရာသော အကြောင်းဖြစ်
၏။ ရှေ့ဆိုင်နောက်ပျက် - ယင်းကွက်မရှိ။ ပကတိ ဟုတ်မှန်
သော သစ္စာစကားကို ဆိုခြင်းသည်၊ ကျေးဇူးသတင်း၊
ကျော်စောခြင်းသို့ရောက်၏။ မိမိစီးပွား - သူ့ စီးပွား၌
လိုလားမျှတ၊ ဝေငှပေးကမ်းခြင်းသည် မှီတင်းကိုးစားရာ
ဖြစ်သော အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို ရကြောင်း ကေန့်အမှန်
ဖြစ်၏။

“ အကြင်သူအား ဖြောင့်သားဟုတ်မှန်စွာသော သစ္စာ
တရား၊ အပါယ်လားမှု၊ ဒုစရိုက်မှု၊ ရှောင်ကြဉ် လှ လျက်၊
နိစ္စကြီးကုတ်၊ အားထုတ်အပ်သော ပုညကိရိယာ၊ ဓမ္မာဆယ်
ပါး၊ စီးပွားနှစ်ဖြာ၊ ထိုအရာ၌၊ လွန်စွာဆည်းပူးအပ်သော
ဓိတိတရား၊ သူ့ အားစွန့်ကြဲ၊ ဝေခွဲပေးကမ်းခြင်း ဟူသော
စာဂတရား၊ ဤလေးပါးကို၊ ပွားများစေသည်ဖြစ်အံ့၊
ထိုသသူအား၊ လူ၏ဘောင်တွင်၊ အိမ်ထောင်ရာထား၊ သား
မယားနှင့်၊ ပျော်ပါး၍နေသည်ပင် ဖြစ်သော်လည်း၊ စင်စစ်
တမလွန်ရှာ၌၊ စိုးရိမ်ရာ မရှိလေပြီ....။ ယုတ်ညံ့သောဂတိ
(မကောင်းသော ဘဝ) မှ လွတ်ကွာ၍၊ လူ့ရှာနတ်ထံ၌
ကေန့်ဖြစ်လတ္တံ့ သည်သာတည်း.... ” ဟူ၍ အချုပ်သဘော
ဟောကြားဆုံးမတော်မူခဲ့သည်။

အာဠာဝကဘီလူးအား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ဖြေကြား
ဆုံးမတော်မူအပ်သည်အရဆိုလျှင် လူ့ ဘဝတွင် လူသားတိုင်း

အဖြစ် ရပ်တည်ကြုံကြိုက်နေယင်းမှလည်း ဗုဒ္ဓဝါဒ-ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်နှင့်အညီ ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ကြောင်း၊ ကျင့်ကြံထိုက်ကြောင်း ကောင်းစွာပင် သိသာထင်ရှားနေပေသည်။

စင်စစ်သော် လောကကြောင်း - ဓမ္မကြောင်း ကောင်းမြတ်ဖြောင့်မှန်စွာ ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ရန် အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ‘ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ် ’ ၌ နောက်ဆုံးအဆင့် (နိဗ္ဗာန်စခန်း) သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင် အထိပင်လျှင် ထုတ်ဖော် ညွှန်ပြထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ပထမဦးစွာသော သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်မှသည် နောက်ဆုံး သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်သို့တိုင် အစဉ်အားလျော်စွာ ဟောကြားဆုံးမထားတော်မူအပ်သည်မှာ လောကကြောင်း - ဓမ္မကြောင်း ကောင်းကျိုးချမ်းသာများချည်းသာ ဖြစ်ပေတော့သည်။

ထို့ကြောင့်ပင် လူအများ သိနားလည်လွယ်စေသော ‘ ဗုဒ္ဓဝါဒ ’ ဆိုရာ၌ ‘ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ် ’ ကို လောကဥပမာ ‘ အခြေခံသင်ရိုးညွှန်းတမ်း ’ သဘော အရင်းခံ ပဓာန ထားပြီး ဆိုညွှန်းတင်ပြရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤ သို့ ဆိုညွှန်းရာတွင်လည်း အဘက်ဘက်မှ ကြောင်းကျိုးအခြေခံ ဖြောင့်မှန်တိကျစေရေးအတွက် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ကြီးနှစ်ပါး၏ အဆိုအမိန့်ကို ဦးထိပ်ပန်ရွက်ပြီး အလေးအနက် ဆက်စပ်ဆိုညွှန်းရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး ခေတ်လူငယ်များ - သို့မဟုတ် များရာစုပရိသတ်များ သိလွယ်စိမ့်သောငှာ၊ မှတ်လွယ်စိမ့်သောငှာ၊ လောကဥပမာ အနီးစပ်ဆုံးသော အကြောင်းအချက် - အထောက်

အထား အနုပညာတန်ဆာဆင်မှုအားဖြင့် ကြိုးပမ်းစွမ်းဆောင်
ထားသည်များလည်း ပါရှိပေသည်။

‘ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ ’ ဆိုရာ၌ စာရေးသူ၏ ရှေ့ရ
ရည်ရွယ်ရင်းမှာ ‘ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ’ ၏ ရင်းမြစ်
မူလ အခြေခံသဘောကို အမြန်ဆုံးနည်းဖြင့် သိသာ ရှင်းလင်း
စေကာ သဒ္ဓါတရားထက်သန် ခိုင်ကျည်ကြစေလိုရင်းပင် ဖြစ်ပေ
သည်။ တနည်းအားဖြင့်မူ လောကကြောင်း - ဓမ္မကြောင်းနှင့်
ပတ်သက်၍ မိမိလေ့လာတေးခေါ်မိသမျှကို ဓမ္မလက်ဆောင်
သဘော ပြန်လည်ကမ်းလှမ်းရခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။

စံပြုစရာမရှိလောက်အောင် သိမ်မွေ့ နက်နဲလှစွာ သော
ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓစာပေအရာ၌ အလေးအနက် ကျွမ်းကျင်နွဲ့စပ်၍
ကျမ်းတဆူ - စာတအုပ်ပြုလုပ်ဖန်တီးရခြင်းကား မဟုတ်ပေ။

‘ မိလိန္ဒ - အမေး - အဖြေ ’

‘ ဗုဒ္ဓခေတ် - ပြဿနာများ ’

ထို စာအုပ်များကို ရေးသားပြုစုစဉ်က ကဲ့သို့ပင် အနန္တ
ကျေးဇူးတော်ရှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး၌ သက်ဝင်
ကြည်ညိုလှစွာသော သဒ္ဓါတရား၊ များရာစုစာဖတ်သူတို့အပေါ်
ဝင်ဖားကျရောက်နေအပ်သော စေတနာအရသာလျှင် မိမိစွမ်း
နိုင်စွမ်း ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်—

၍ စာအုပ် ‘ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ ’ ၌ စာရေးသူ၏အယူ
အဆ - အတေးအခေါ်အားဖြင့် အကယ်၍များ တစုံတရာ

တိမ်းယိမ်းချွတ်ချော်ခဲ့ပါသော် ကျမ်းတတ်စာမြင် - ပညာ့ ရှင်
များအဖို့ ဤ စာရေးသူ၏ သဒ္ဒါတရားကို ထောက်ထားခဲ့ညွှာ
သောအားဖြင့် လျော်ကန်သလို ပြင်ဆင်ညွှန်ပြပေးတော်မူကြ
ပါရန် အနူးအညွတ်ပျပ်ဝပ်ရိုသေစွာ ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

ဤ စာအုပ်ကိုဖတ်ရခြင်းအားဖြင့် ‘ ဗုဒ္ဓဝါဒ-ဗုဒ္ဓသာသနာ ’
တော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိမြင်ညွတ်နူးခြင်း၊ အလေးအနက်
ထပ်မံသက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းရှိသည်ဆိုပါငြားအံ့၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး -
တရားလမ်းစဉ်နှင့်အညီ ကျင့်သုံး ဆောက်တည်နိုင်ခြင်း ရှိသည်
ဆိုပါငြားအံ့၊ စာရေးသူ၏ သဒ္ဒါတရား - ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု
အတွက် ကောင်းမြတ်လှစွာသော အကျိုး သက် ရောက် မှု ဟူ၍
ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြီးစွာပင်ယူဆယုံကြည်ရမည်ဖြစ်ပါသတည်း။

ဗုဒ္ဓကျေးဇူး - ဂုဏ်အထူးကို
ညွတ်နူးကော်ရော် - ရှိ ပူဇော်လျက်။

ဦးကောင်းထွန်း

[၁၈၊ ၁၂၊ ၈၁]

၁၃၄၃ - ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆုတ် (၇) ရက်နေ့။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ

ဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးဟူသည်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏အယူဝါဒကို သက်ဝင်ယုံကြည်၊ လိုက်နာကျင့်သုံးသော လူမျိုးဟူ၍၊ အခြေခံ သတ်မှတ်ချက်သဘောမျိုး သိနားလည်ထားကြသည်။

သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ လိုက်နာ ကျင့်သုံး နေခြင်းကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓ ဝါဒဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ဟူသည် အဘယ် သို့ပါနည်း၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ၏ အကြောင်း ခြင်း ရာ အနှစ်ချုပ်သဘောကား အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်းဟု၊ ဘာသာ ကြားတဦးဦးက ဖြစ်စေ၊ ပိုင်းပိုင်းခြားခြား မေးမြန်းလာခဲ့လျှင် ကား၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဟူသည် - ဤသို့ဖြစ်ပါသည်ဟု၊ ရုတ်တရက် ချက်ချင်း တိတိ ကျကျ ဖြေဆိုရန်၊ မလွယ်ကူဘဲ ရှိပေလိမ့်မည်။

ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ နက်နဲ ကျယ်ပြန့်လှခြင်းကို အပထားဦး၍၊ လူ့သဘော-လူ့သဘာဝ လောကဓဉ်လာအားလျော်စွာလည်း ဖြစ်လေသည်။

လောကသဘာဝ - လူ့သဘာဝ၌၊ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် သိမြင် သဘောပေါက်ခြင်းသည် တခြားစီဖြစ်၏။ သို့ - တခြားစီဖြစ်ရ ခြင်းမှာလည်း၊ မည်သည့် အကြောင်း ခြင်း ရာ ၌ပင် ဖြစ်စေ၊ မှန်သည့်အတိုင်း သိသည်။ လိုအပ်ရင်းသဘောကို သိသည် ဆို

ခြင်းမှာ၊ သာမန်နည်းအားဖြင့် မဖြစ်။ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှု အားလျော်စွာ၊ လိုအပ်ရင်း အခြေခံသဘောကို အလေးအနက် ရှာကြံစူးစမ်းပါ။ ထို့ပြင်သိရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

ဥပမာ၊ နေ့စဉ် ဘုရားရှိခိုး ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တဦး တယောက်အား မေးမြန်းကြည့်သည် ဆိုပါစို့.....။

ထိုအခါ၊ အဖြေအမျိုးမျိုး ထွက်လာပေသိမ့်မည်။

“ ကျွန်တော်တို့ မိဘစဉ်ဆက် ဒီလိုဘဲ ရှိခိုးလာခဲ့လို့ ”

“ ဘုရားရှိခိုးယင်၊ ကုသိုလ်ရတယ် - အန္တရာယ် ကင်း တယ်၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတယ်ဆိုလို့ ”

“ ကျွန်တော့် အမေ အမများက၊ ငယ်ငယ်ဆဲက - ဒီလိုဘဲ အကျင့် လုပ်ပေးထားလို့ ”

“ ဘုရားဆိုတာ ဒီလိုဘဲ ရှိခိုးထိုက်တယ်ဆိုလို့ ”

အမှန်အားဖြင့်ကား၊ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော် များကိုအလေးအနက်သိနားလည်ဘတ်လော့အခါ၊ အလေ့ အကျင့်သဘောမျှ မဟုတ်တော့ပဲ လှိုက်လှဲကြည်ညိုစွာ အနူး အညွတ် အာရုံပြုနိုင်လာလေသည်။

မိဘရိုရာ အစဉ်အလာ သဘောထက်၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ထူးမြတ်လှသော အဖြစ်ကို သဒ္ဓါတရားထက်သန် စွာဖြင့် ယုံကြည်မြတ်နိုး လာနိုင်လေသည်။

အလေးအနက်သိနားလည်ခြင်း

ထို့အတူပင် ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓဘာသာ အမည်ခံနေလင့်ကစား၊ သာမန်အမှတ်မထင် အားဖြင့် မှ ဗုဒ္ဓသာသနာ ဆိုသည်ကို ကြောင်းကျိုးလျော်ကန်စွာ တိတိကျကျ သိနားလည်ဘို့ မလွယ်လှပေ။

ဤအဖြစ်မှာ၊ စာရေးသူကိုယ်တိုင်၏အခြေအနေကို အရင်းခံပြုကာ၊ ရိုးသားပွင့်လင်းစွာ ထုတ်ဖော် ဆိုညွှန်းလိုက်ရခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤ - စာရေးသူသည် [ဗုဒ္ဓခေတ် ပြဿနာများ နိဒါန်းပိုင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီး အတိုင်း] အမိဖြစ်သူကို အကြောင်းပြု၍၊ ငယ်စဉ်ကတည်းကပင် ဘာသာတရားယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကျမ်းဝင်နီးစပ်လာခဲ့သူ ဖြစ်၏။

ပြည့်စုံအောင် ဆိုရလျှင်၊ စာရေးသူ၏ အမိဖြစ်သူသည်၊ ဘာသာတရားကို အလေးအနက် ရိုသေကိုင်းရှိုင်းသူ ဖြစ်၏။ အနေအထိုင်လည်း ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့လှ၏။

စာဖတ်ခြင်းမှာလည်း၊ အမျိုးသမီးထဦးပင် ဖြစ်စေကာမူ၊ ကျမ်းနွဲ့သည်ဆိုရမလောက် စွဲလမ်းလမ်း ဖတ်ရှုလာခဲ့သူဖြစ်၏။ သူကိုယ်တိုင် ဖတ်ရုံမျှ မဟုတ်သေး။ ဤစာရေးသူကိုလည်း တိုက်တိုက်တုန်းတုန်း နှိုးဆော်အားပေးခဲ့၏။

ဘာသာတရားယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပတ်သက်၍လည်း၊ ည-နံနက် ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ ပန်း၊ ဆီမီး၊ ရေချမ်း၊ ဆွမ်း ကပ်ခြင်း စသည်များကို ဂရုတစိုက်အလေ့အကျင့် လုပ်ပေးခဲ့၏။ ငါးပါးသီလနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း အဆူးသဖြင့်ပင် ကြပ်မတ် သွန်သင်ခဲ့၏။

သို့ဖြင့်ပင် ဤစာရေးသူ ကိုယ်တိုင်မှာလည်း၊ ဘာသာတရားကို အလေ့အကျင့် သဘောမျိုး သက်ဝင်ယုံကြည်မှု ရှိခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာတဦးပင်ခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကိုယုံကြည်ကိုးကွယ်သူပင်ခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဘာသာတရား ယဉ်ကျေးမှုကို ကား၊ အမိဖြစ်သူကဲ့သို့ပင် ရှိ ရှိ သေ သေ လေး လေး မြတ် မြတ် ရှိခဲ့၏။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓဘာသာ နှင့် ပတ်သက်သော စာပေများကို လည်း၊ ထိုက်သလောက် နှစ်စပ်အောင် ဖတ်ရှုခဲ့ဘူး၏။

အရင်းခံ အနှစ်သာရသဘော

တနေ့တွင်ကား၊ တဦးတယောက်က ရုတ်တရက် သတိပေးနှိုးဆော်လိုက်သလိုပင်၊ ထို - ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်ပတ်သက်၍ မှတ်မှတ်ရရ ထူးထူးခြားခြား စဉ်းစားတေးတောခဲ့မိ၏။

“ ငါဟာ - ဗုဒ္ဓဘာသာ တယောက်ပဲ၊ ဒီ ပြင် ဘာသာခြားတွေက မေးမြန်းလာရင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်သူပါလို့ ဖြေရမဲ့ သူပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုလဲ တကယ်ယုံကြည်နေတာပဲ။

“ ဒါပေမဲ့၊ ဒီ ပြင် ဘာသာခြား တဦးဦးက၊ ဒါမှ မဟုတ် တယောက်ယောက်က၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ-ဘာလဲ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ လိုရင်းအကျဉ်းချုပ် သဘောက - ဘယ်လိုလဲ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဆိုတာ ကကော....၊ ဘယ်လို ထူးခြားမှု - ဘယ်လို အနှစ်သာရသဘောရှိ သလဲ၊ လိုရင်းအကျဉ်းချုပ်က-ဘယ်လိုလဲ ” လို့ ဆစ်ဆစ်ပိုင်းပိုင်း မေးလာခဲ့ဖူး၊ ငါ - ဘယ်လိုဖြေရမလဲ။

“ ငါ - ကိုယ်တိုင်ကကော....။ ဗုဒ္ဓဘာသာ အကြောင်းကို ဘယ်လောက်နားလည်သလဲ။ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားရဲ့ ထူးမြတ်မှု - မှန်ကန်မှုကို၊ တကယ်တမ်း တိတိကျကျ လေးလေးနက်နက် သိနားလည်သလား... ။

“ မိရိုးဖလာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုမျိုးနဲ့ဘဲ အမှတ်မထင် အချိန် ကုန်ခဲ့တာလား....။ နောက်ဆုံး ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အခြေခံအကြောင်း ရင်းသဘောလောက်ကိုဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ငါ - သိနားလည် သဘော ပေါက်ပြီလား.... ”

မှန်သည့်အတိုင်း အစီရင်ခံရလျှင်၊ စာရေးသူသည် - ဤသို့ တွေးမိစဉ်၌ သိသိသာသာ စိတ်ချောက်ချားသွားခဲ့သည်။

ကိုယ်ကိုယ်ကို မိဘဇွိုးရာကစပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင် တ ဦး ဟု ထင်မှတ်လက်ခံလာခဲ့လင့် ကစား၊ တ ကယ် တမ်း စူး စူး စမ်း စမ်း ဝေဖန်ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်သော အခါ၊ ဘာသာတရားနှင့် ပတ်သက်၍ ကျေနပ်လောက်သည့် အခြေအနေ မဟုတ်ကြောင်း သိနားလည်သွားသည်။

ယုံကြည်မှုက, တခြား၊ တကယ်တမ်းသိနားလည်မှုက, တခြား၊ စင်စစ် ဘာသာတရား ကိုးကွယ်မှု ဆိုသည်မှာ....

- (က) ဘာကြောင့် ကိုးကွယ်ထိုက်သည်-
- (ခ) ဘယ်လိုထူးခြားသည်-
- (ဂ) ဘယ်လိုဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သည် ဆိုသည်များကို အတိအကျ သိနားလည်ရပေလိမ့်မည်။ လိုရင်းအကျဉ်းချုပ် အနှစ်သာရ သဘောကို သေသေချာချာ သိနားလည်ထားရပေလိမ့်မည်။

သူတပါးကိုလည်း စွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း

အထူးသဖြင့် ပိုပြီးအရေးကြီးသည်မှာ၊ မိမိလက်ခံထားသော အကြောင်းခြင်းရာ အယူဝါဒကို၊ မိမိကိုယ်တိုင် ကြောင်းကျိုး လျော်ကန် ဖြေရှင်းမှုန်တိကျစွာ သိနားလည်ထားသည်နှင့်အမျှ၊ သူတပါးက မေးလာလျှင်လည်း ရေရေရာရာ ကျကျနန ပြောပြ နိုင်ဘို့ ဖြစ်သည်။

မည်သည့်အကြောင်းခြင်းရာပင်ဖြစ်စေ၊ မိမိသာ သိနားလည် ပြီး သူတပါးကို ကွဲပြားနားလည်အောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်လျှင် လည်း၊ ထိုအခြေအနေသည် ကောင်းသော အခြေအနေ မဟုတ်ပေ။

သို့သော် - ထိုကဲ့သို့ သူတပါးသဘောပေါက်အောင် စွမ်းဆောင်ဘို့ဆိုသည်မှာ၊ လွယ်ကူသော အရာကား မဟုတ်၊ အကြောင်းသုံးရပ်ဖြင့် အလေးအနက် ဆက်စပ် ပတ်သက်လျက် ရှိသည်။

- [၁] မိမိ သိနားလည်ထားသလို၊ သူတပါးကိုလည်း သိနားလည်စေလိုခြင်း
- [၂] မိမိ သိနားလည်နေသည့်အတိုင်းမဟုတ်ပဲ၊ သူတပါး သိနားလည်စေနိုင်မည့် နည်းလမ်းမျိုး ကို၊ အပင်ပန်းခံပြီး ရှာဖွေကြံဆခြင်း-
- [၃] ထို - ရှာဖွေတွေ့ရှိသည့် နည်းလမ်းဖြင့်၊ သူတပါး အား ကောင်းစွာ ပြန်လည်တင်ပြခြင်း။

ဤ - အကြောင်းသုံးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံညီညွတ်ပါမှသာ၊ သူတစ်ပါး သဘောပေါက် - သိနားလည်အောင်၊ စွမ်းဆောင် ဆိုညွှန်းနိုင်လေသည်။

ထို အကြောင်း သုံးမျိုးတွင်လည်း၊ မိမိ သိ နား လည် သ လို သူတစ်ပါး သိနားလည်စေလိုသော စေတနာ ရှေ့ ရှု ချက် သည်၊ အရေးကြီးဆုံး လိုအပ်ရင်း ဖြစ်လေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ

ဤ - စာရေးသူသည်၊ အထက် ဆိုခဲ့ပြီးအတိုင်း တွေးမိချိန်မှ စ၍၊ များရာစုပရိသတ် လွယ်လင့်တကူ သိ နား လည် နိုးစပ် နိုင်မည်၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ လိုရင်းသဘောချုပ်ကို၊ အချိန်နှင့်အမျှ ရှာဖွေကြံဆခဲ့သည်။ စူးစမ်းတွေးခေါ် ကြည့်ခဲ့သည်။

စင်စစ် - ထိုကဲ့သို့ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း တွေးခေါ် စူးစမ်းရသည် မှာလည်း၊ အလွန် ခိုင်လုံသော အကြောင်းအချက်များ ရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ - အနည်းနှင့် အများ သိထားကြပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ ဆိုသည်မှာ၊ အတိုင်း ထက်အလွန် ကျယ်ပြန့်နက်နဲလှစွာသော အကြောင်းခြင်းရာကြီး ဖြစ်နေသည်။

ထို့ပြင် - ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရားသခင်၏ တရားဒေသနာတော် အဖြစ် လူသိများပြီး၊ ကျော်စောထင်ရှားပြီး သုတ်တော်များ ကလည်း ရှိနေသေးသည်။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် လိုရင်းအချုပ် ဗုဒ္ဓဝါဒအဖြစ် များရာစု ပရိသတ်၊ သို့မဟုတ် အခြား ဘာသာဝင် တို့အား၊ ဝေဖန် ပိုင်းခြား ပြုရမည်မှာ မတတ်စွမ်းသာသော အကြောင်းတရပ် ပမာပင် ဖြစ်နေပြန်သည်။

ပဉ္စဂဂ္ဂိ ငါးဦးတို့အား - ဟောကြားအပ်သော ဓမ္မစကြာ တရားသည်ပင်လျှင်၊ ဗုဒ္ဓဝါဒလား၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည် တွင် ဟောအပ်သော အဘိဓမ္မာ တရားသည်ပင်လျှင်၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ လား....၊ မင်္ဂလာတရားတော်သည်ပင်လျှင် ဗုဒ္ဓဝါဒလား....၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားသည်ပင်လျှင် ဗုဒ္ဓဝါဒလား၊ အနုတ္တလက္ခဏ သုတ်သည်ပင်လျှင် ဗုဒ္ဓဝါဒလား....။

ဤကဲ့သို့ - စူးစူးစမ်းစမ်း - လေးလေးနက်နက် တွေးခေါ် စဉ်းစားစရာများက၊ အလွန်ပင် ကျယ်ပြန့် နက်နဲ နေပေသည်။

အမှန်စင်စစ် - ခြုံလွှမ်း ဆိုရလျှင်လည်း၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သမျှ တရားအားလုံး သည်ပင်လျှင်၊ ဗုဒ္ဓဝါဒအဖြစ် ကောင်းစွာ ထင်ရှားပြီး ဖြစ်နေပေသည်။ သို့မဟုတ်-နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းသည်ပင်လျှင် ဗုဒ္ဓဝါဒဟု ယူမှတ်ယုံကြည်ရမည်လည်း ဖြစ်ပေသည်။

အခြေခံ သိမှတ်ကျင့်ကြံမှု

သို့သော် ဤ-စာရေးသူ လိုအပ်ရင်း ဗုဒ္ဓဝါဒမှာကား ဤသို့ မဟုတ်၊ များရာစုပရိသတ်များ သိနားလည်လွယ်သော၊ ပထမ ဦးဆုံး အဆင့်အဖြစ်ဖြင့် လက်ခံလိုက်နာနိုင်သော အခြေခံ သိမှတ်ကျင့်ကြံမှု၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ - လိုရင်းအချုပ်သဘော ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုတာ သည်လိပိကလား....ဟူ၍ အခြေခံ သိနား
လည်မှုမှတစ်ဆင့်၊ မိမိတို့ ပါရမီ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုအားလျော်
စွာ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် မြင့်တက်သွားနိုင်သော သင်ရိုးညွှန်းတမ်း
သဘောမျိုးဖြစ်သည်။

သို့ပါမူလည်း လူငယ်သူရွယ်များ၊ ဘာသာတရားနှင့် မရင်းနှီး
သေးသူများ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာသဘောကို အမြန်နည်း
သိချင်သူများအတွက်၊ လက်လှမ်းမီ - နားလည်ခွင့် လွယ်ကူသွား
ပေလိမ့်မည်။

သို့ဖြင့်ပင် အလျဉ်းသင့်ရာ ဘာသာရေး ကျမ်းစာများကို
လည်း၊ အလေးအနက် ဖတ်ရှုလေ့လာကြည့်ခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင်-

“ ဗုဒ္ဓဝါဒ ” အဖြစ် တိုက်ရိုက်ဆီညွှန်းထားသည့်အကြောင်း
တရပ်ကို၊ ကျေးဇူးရှင် ကျိုးသဲလေးထပ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
“ ဇိနတ္ထပကာသနီ ” တွင်၊ တိုက်တိုက် ဆိုင်ဆိုင်ပင် ကြုံကြိုက်
ဖတ်ရှုခဲ့ရသည်။

များရာစုပရိသတ်နှင့် အဝင်ဂွင်ကျလျော်ကန်လှသည်ဟုကား
တထစ်ချမဆိုသာ၊ သို့သော် “ ဗုဒ္ဓဝါဒ ” သဘောကို တိုက်ရိုက်
ဆီညွှန်းထားသော အကြောင်း တရပ် ဖြစ်၍ အတော်ပင်
ဝမ်းမြောက်သွားခဲ့သည်။

ထို အကြောင်းရပ်မှာ ဤသို့ဖြစ်လေသည်။

ပါရမီရင့်သူများအတွက် ဗုဒ္ဓဝါဒ

နောင်အခါ၌ ရှင်သာရိပုတ္တရာကိုယ်တော်ကြီးဖြစ်လာအံ့သော ဥပတိဿပရိဗိုဇ်သည်၊ တနေ့သောအခါ လမ်းခရီးစပ်ကြားတွင် ရဟန္တာရှင်အာဿဇီနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် တွေ့ဆုံ ကြုံကြိုက်မိ၏။

ရှင်အာဿဇီကား - ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးတို့တွင် တဦးအပါအဝင် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ဖြစ်၏။

ဥပတိဿပရိဗိုဇ်သည် ရဟန္တာရှင် အာဿဇီ၏ တည်ကြည် ငြိမ်သက်စွာသော ကိုယ်ဟန်အမူအရာကို တွေ့မြင်ကြည်ညိုမိခြင်း ဖြင့် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား ထူးမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တန်ရာသည်-တွေး မိ၏။ သို့နှင့်အမျှ ဤပုဂ္ဂိုလ်တွင် ဖြောင့်မှန်သော တရားထူးလည်း ရှိတန်ရာသည်။ ထို တရားထူးကို ညွှန်ကြားပြသပေးသော ဆရာ မြတ်လည်း ရှိတန်ရာသည် တွေးကြံမိပြန်၏။

သို့ဖြင့် ရှင်အာဿဇီ ဇရပ်တခုထက်ဝယ် ဆွမ်းစားအပ်သော အခါ ဆရာအဖြစ် အမှတ်ပြုလျက်၊ နေရာခင်းပေးခြင်း၊ လက် ဆေးရေ၊ သောက်ရေ တည်ခင်းခြင်းများကို ရိုသေစွာ ပြုစုလုပ် ကျွေးအပ်ပေ၏။

နောက် - ရှင်အာဿဇီဆွမ်းစားပြီးသည့်အခါ၊ ဤသို့ စတင် မေးလျှောက်လေသည်။

“ ငါ့ရှင်....၊ ငါ့ရှင်၏ ပြုမူနေထိုင်ပုံသည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပေ၏။ ငါ့ရှင်၏ ဆင်းသွင်သဏ္ဍာန်သည်လည်း အလွန်ပင် သန့် စင် ကြည်လင်လှချေ၏။ ငါ့ရှင်သည် အဘယ်သူကို ရည်မှန်း၍

ရဟန်းပြုအပ်ပါ သနည်း။ ငါ့ရှင်၏ ဆရာကား အဘယ်သူပါနည်း။ ငါ့ရှင်သည် အဘယ်သူ၏ တရား (အယူဝါဒ) ကို နှစ်သက်ပါသနည်း၊ ငါ့ရှင်သည် အဘယ်သူ၏ သြဝါဒ (သွန်သင်ဆုံးမမှု) ကို ရရှိအပ်ပါသနည်း ”

ထိုအခါ၌ ရှင်အဿဇိက ဤသို့တုံ့ပြန် ဖြေကြားတော်မူ၏။

“ အို - ငါ့ရှင်...၊ ငါသည်ကား သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြု၍ ဓလာကသုံးပါး၏ အထွဋ်အထိပ် ဖြစ်တော် မူပေသော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို ရည်မှန်း၍ ရဟန်းပြုအပ်ပေသည်။ ထိုသာကီဝင် မင်းသား၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်ပင်လျှင် ငါ၏ ဆရာဘည်း။ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်လည်း၊ ထိုဘုရား ရှင်၏ သွန် သင် ဆုံး မ မှု ကို ခံယူ အပ် ပေသတည်း ”

“ ကောင်းလှပြီ ငါ့ရှင်...၊ သို့ဆိုလျှင်ငါ့ရှင်အား မေးစမ်းပါရစေ၊ ငါ့ရှင်၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့သော အယူဝါဒရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သို့သော တရားကို ဟောကြားအပ်ပါသနည်း၊ ငါ့အားဖြန်လည်ဟောကြားစမ်းပါလော့... ”

ဥပတိဿပရိဗိုဇ်၏ ထို စကားအတွက်၊ ရှင် အ ဿ ဇိ သည် ဤသို့ဆင်ခြင်မိ၏။

“ ဤ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းတို့သည်ကား၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၏ အနှောက်အယှက်ဆန့်ကျင်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်များသာဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် သူတောင်းပန်အပ်သည့်အတိုင်း မြတ်စွာဘုရားတရားတော်ကို အဆောဘလျှင် ဟောပြုရန် မသင့်လေ။

၆၃၅၅

သေး၊ ဘုရားရှင်သာသနာတော်၏ နက်နဲကျယ်ပြန့်လှကြောင်း ကိုသာ ပထမဦးစွာ ထုတ်ဖော်အသိပေးသင့်ပေသည်”

သို့ဖြင့် ရှင်အာဿဇိသည် ဥပတိဿပရိဗိုဇ်အား ဤသို့ဆိုတော် မူ၏။

“ ငါ့ရှင်...၊ ငါသည်ကား မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုအပ်သည်မှာ ရက် ကာလ မကြာ မြင့်သေးပါ။ ထို့ကြောင့် လေးပါးသော နက်နဲကျယ်ပြန့်ခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံညီညွတ်ပေသော မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို အကျယ်ဟောပြုခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သေးပါ။ အကျဉ်းချုပ် အခြေခံသဘောမျှသာ ဟောနိုင်ပါသည် ”

ဥပတိဿပရိဗိုဇ်ကား၊ ထိုကဲ့သို့ တစွန်းတစကြားသိရသော စကားမျှဖြင့်ပင်လျှင် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လှသောအားဖြင့်....

“ အို...၊ ငါ့ရှင်...၊ ငါသည်ကား ဤဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်းတစ်ခုဝယ်၊ ပညာအရာ၌ လွန်စွာကျော်စောသူဘယောက်သာတည်း။ ငါ့ရှင် - စွမ်းအားရှိသမျှသာ ဟောကြားပါလော...၊ ငါ့ရှင် ဟောအပ်သမျှကို နည်းပေါင်းရာထောင်တို့ဖြင့် အကျယ်ချဲ့ထွင်၍ သိမြင်သဘောပေါက်ရန်မှာကား၊ ငါ့ တာဝန်သာ ရှိပါစေ... ” ဆိုပေ၏။

သို့ဖြင့်ပင် ရှင်အာဿဇိကလည်း ဤသို့လျှင် အကျဉ်းချုပ် သဘော ထုတ်ဖော် ဟောကြားအပ်ပေ၏။

ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ၊
 တေသံ ဟေတုံ တထာဂတော အာဟ။
 တေသဉ္စ ယော နိရောဓောတိ၊
 ဧဝံ ဝါဒီ မဟာသမဏော။

အကြင် ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏ အစရှိသော ဒုက္ခ သစ္စာ တရားတို့သည်၊ (ဝါ) ဒုက္ခ ဒုက္ခ - သင်္ခါရ ဒုက္ခ - ဝိပရိဏာမ ဒုက္ခ အစရှိသော ဒုက္ခသစ္စာတို့သည်၊ တဏှာဟူသော သမုဒယသစ္စာလျှင် အမှန်ရှိကုန်၏။ ထိုဒုက္ခ သမုဒယ သစ္စာ နှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်ရာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ချုပ်ရာ ချုပ်ကြောင်း ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာကို လည်း၊ ငါတို့ဆရာ - မြတ်စွာဘုရား သည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုအလုံးစုံသော တရားတို့၏ ချုပ်ရာ ကော် နိဗ္ဗာန်တရားကိုလည်း ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းမြတ်စွာ ဒို့ (တို့) ဆ ရာ သည် ဤသို့ အယူရှိတော်မူ၏။ (ဝါ) ဤသို့ဟောတော်မူလေ့ရှိ၏။ ။

ဥပတိဿပရိဗိုဓ်သည် ထို အခါ၌ ရှင်အဿဇိ ဟောနေဆဲ ရှေ့ပိုင်းနှစ်ပိုင်းကို ကြားနာရကာ မျှ ပင် လျှင် (ပါရမီခံရင့်ပြီး ဖြစ်၍) သောတာပန်တည်ခဲ့လေသည်။ အလုံးစုံ ကြားနာရပြီး သည်တွင်ကား၊ သစ္စာလေးပါး၏ သဘောသဘာဝကိုကောင်းစွာ သိ နာ လည်သွားလေသည်။

သို့ဖြင့်ပင် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အလောင်းဖြစ်သော မိမိ၏ သူငယ်ချင်း ' ကောလိတ ' ကို တဆင့် ပြန်လည်ဟောပြုပြန် သည်။ တရားတော်အဆုံး၌ ကောလိတသည်လည်း သောတာပန် ဖြစ်လျှင်ဖြစ်မြောက်ခဲ့ရလေသည်။

ဆင်တဲဆရာတော်၏ အနက် မြန်မာပြန်

အထက်ဆို့ခဲပြီး ဂါထာကို ဝိနည်း မဟာဝါ ပါဠိတော်၌ ကျေးဇူးရှင် ‘ဆင်တဲဆရာတော်’ အနက် မြန်မာဘာသာပြန်ဆို ထားသည်မှာကား ဤသို့ဖြစ်လေသည်။

* အကြင်ခန္ဓာငါးပါး တေဘူမက ဝဋ် တရား တို့သည်၊
အကြောင်းဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာလျှင် အမှန်ရှိကုန်၏။ ထို
ခန္ဓာငါးပါးတေဘူမက ဝဋ်တရားတို့၏အကြောင်း ဖြစ်သော
သမုဒယသစ္စာကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။
ထို - ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ နှစ်ပါးတို့၏ အကြင် ချုပ်ရာ
ဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာ၊ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်
သော မဂ္ဂသစ္စာသည် ရှိ၏။ ထို - နိရောဓသစ္စာ - မဂ္ဂသစ္စာ
နှစ်ပါး ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်း
မြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ဟောတော်
မူလေ့ရှိ၏။ ။

သစ္စာလေးပါး - အဓိပ္ပာယ်

ဤနေရာ၌ ဘာသာပြန် နှစ်မျိုးလုံးသည်ပင်လျှင် သစ္စာ
လေးပါး၏အခြင်းအရာကိုဆိုညွှန်းဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း
ကောင်းစွာ ထင်ရှားနေပြီး ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော် - ထိုကဲ့သို့ ပါဠိတော်မှ တိုက်ရိုက် မြန်မာပြန်သည့်
နည်းမဟုတ်ဘဲ ထိုအကြောင်းခြင်းရာ (တရားသဘော) ကိုပင်

* ဤဘာသာပြန် နှစ်မျိုးတွင် ဆင်တဲဆရာတော်၏ ယခုမူက၊ အဋ္ဌ
ကထာနည်းနှင့် ညီညွတ်ကြောင်းသိရသည်။

ယနေ့ခေတ် မြန်မာ စကား ပြောနည်း အားဖြင့် ကြောင်းကျိုး ဆက်စပ်ကြည့်ချင်ပေသေးသည်။

“ဤ - မျက်မြင်ထင်ရှားဖြစ်စေသော ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငါ့ကိုယ်ဖြစ်သည်။ ငါ - ထိတွေ့ခံစားရသည်။ ငါ - မှတ်သားသည်။ ငါ - ပြုလုပ်သည်။ ငါ - သိမြင်သည် ဟူ၍ စွဲလမ်းထင်မှတ်နေခြင်းသည်ကား....။ ဘဝ များစွာ - သံသရာ တလျှောက်လုံး ဆင်းရဲပင်ပန်းစေအပ်သော အကြောင်းပေ တည်း”

“ယင်းသို့လျှင် ဤ - ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငါ့ ကိုယ်ဟူ၍၎င်း၊ ငါ၏ ထိတွေ့ခံစားရမှုဟူ၍၎င်း၊ ထင်မှတ်စွဲ လမ်းနေခြင်းမှာလည်း ထိုထို - ရုပ် ရူပကာယ - ထိတွေ့ခံစား နှိုမှုစသည်များကို စင်စစ် - နှစ်သက်တွယ်တာနေခြင်းကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်”

“ထို့ကြောင့် - ထိုဆင်းရဲခြင်း အမှန် ဖြစ်သော ဒုက္ခ သစ္စာကို၎င်း၊ ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်စေရန်အကြောင်းခံ အကျိုးဆက် နှစ်သက်တွယ်တာခြင်းအမှု ဖြစ်လေသော သမုဒယသစ္စာကို ၎င်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အမှန်အတိုင်း ထုတ်ဖော်ဟော ကြားတော်မူအပ်၏”

“ထိုထို ဒုက္ခသစ္စာ-သမုဒယသစ္စာနှစ်ပါးတို့၏ ချုပ်ငြိမ်း ကြောင်းဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာ၊ လုံးဝ ချုပ်ငြိမ်း စေအပ်

သော မဂ္ဂသစ္စာတို့ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ထုတ်ဖော်
ဟောကြားတော်မူအပ်၏။ ယင်းသို့လျှင် သစ္စာလေးပါး
မြတ်တရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူလေ့
ရှိပေ၏။”

ဤကား-ခန္ဓာငါးပါး - သစ္စာလေးပါးနှင့် စပ်လျဉ်း၍
မြန်မာစကားပြေ အဖြောင့်နည်းသက်သက် ကြီးပမ်းကြည့်ခြင်း
ဖြစ်သည်။

ယခုကဲ့သို့ - မြန်မာဘာသာချည်း သက်သက် မဟုတ်သည့်တိုင်
အောင် တင်စားသုံးနှုန်းဟန်အားဖြင့် အလွန် သိနားလည်လွယ်
သော အဆိုအညွှန်းတရပ်လည်း ရှိပေသေးသည်။

ထိုအဆိုအညွှန်းမှာကား - ဤသို့ ဖြစ်လေသည်။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာဦးမောင်ကြီး၏
ခန္ဓာငါးပါးသဘော - အဆိုအညွှန်း

(ယမိုက်အဋ္ဌေကျမ်းမှ - ထုတ်နှုတ်သည်)

ပဏ္ဍိတဝါရ၌ ခန္ဓာငါးပါးကို ဟောတော်မူသည်။
ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊
ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ဤ ငါးပါးတို့တည်း။ အစုအပုံသဘောကို
ခန္ဓာဟု ဆိုသည်။

၁။ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော တရားဟူသမျှတို့ကို
တစုတည်းပြု၍ ခန္ဓပညတ်ဖြင့် အမှတ်ပြုအပ်သော တရားစုသည်
ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ ရူပက္ခန္ဓာဆိုလျှင် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်
ကာလသုံးပါး၌ ဖြစ်ဖြစ်သမျှ ရူပဗုဒ္ဓသဘောရှိသော တရားအလုံးစုံ
အကုန်ပါဝင်လေတော့သည်။ ပထဝီ၊ အာပေဂါ စသော ရုပ်
၂၈ - ပါးတို့ကို ဆိုလို၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောကို 'ရူပဗုဒ္ဓ'
ဟူ၍ ဆိုသည်။

ရူပတီတိ ရူပံ။ ရူပတိ - ဖောက်ပြန်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ -
ထို့ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏။ ရူပါနံ ခန္ဓော ရူပက္ခန္ဓော။ ရူပါနံ၊
ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားတို့၏။ ခန္ဓော၊ အစုအပုံတည်း။

ရူပက္ခန္ဓော၊ ဖောက်ပြန်တတ်သောတရားတို့၏ အစုအပုံ။ ဖောက်ပြန်တတ်သောတရားမျိုးတွေ တစုဆိုလိုသည်။

၂။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ စသည်တို့၌လည်း ထိုနည်းတူစွာ မှတ်ယူလေ။ ခံစားတတ်သော တရားမျိုးတစုကိုဝေဒနာက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ဆိုသမှတ်၏။

၃။ မှတ်တတ်သော တရားမျိုးတစုကို သညာက္ခန္ဓာခေါ်ဆိုသမှတ်၏။

၄။ ပြုပြင်စီရင်တတ်သော တရားမျိုးတစုကိုသင်္ခါရက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ဆိုသမှတ်၏။

၅။ သိတတ်သော တရားမျိုးတစုကို ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟုခေါ်ဆိုသမှတ်၏။

ဤကား ခန္ဓာငါးပါး၏ သဘောအဓိပ္ပာယ် ပေတည်း။

မေး မြန်း ဖွယ်

ဤနေရာ၌ မေးဖွယ်ရှိသည်မှာ....

သင်္ခါတ တရားတို့ကို ခန္ဓာညွှတ်ဖြင့် အစု၌၍ ဟောတော်မူရာ ဝယ် မြက်စွာဘုရားသည် ငါးပါးအစုကိုသာ အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူပါသနည်း။ ထို သင်္ခါတ တရားတို့ကို ငြောက်ပါးစု ခုနစ်ပါးစု စသည်ဖြင့် စုပုံ၍ ခန္ဓာညွှတ်ဒေသနာကို ဟောတော်မူခဲ့သလော၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိပေသည်။

အဖြေကိုဆိုအံ့-

သတ္တဝါအပေါင်းတို့ သံသရာ၌ ပျော်မေ့၍ နေကြသည်မှာ တဏှာ အဖျော်အဖြေကြီးရှိသောကြောင့်သာလျှင် ပျော်ပါး၍ နေနိုင်ကြသည်။ တဏှာအဖျော်အဖြေ မရှိလျှင် သံသရာထဲမှာ ပျော်နိုင်ကြမည်မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် တဏှာကို သတ္တဝါတို့၏ အဖော်ကြီး မိတ်ဆွေ ရင်း ကြီး ဟူ၍ မြတ်စွာ ဘုရား ဟောကြားတော်မူပေသည်။

တဏှာ ဒုတိယော ပုရိသော။ ပုရိသော၊ သတ္တဝါ သည်။ တဏှာ ဒုတိယော၊ တဏှာသည်ပင် အဖော်သဟဲရှိ၏။ တဏှာ တည်းဟူသော အဖော်က အဖြေအဖျော် ကောင်း လေလေ၊ သတ္တဝါတို့ သံသရာတွင်းမှာ ပျော်ရွှင်လေလေဖြစ်၏။ တဏှာကို သံသရာမိတ်ဆွေကြီး - ကမ္ဘာ့မိတ်ဆွေကြီး ဟူ၍လည်း ခေါ်ဆို ထိုက်ပေ၏။

တဏှာ ကျက်စားရာနယ်များ

ထိုတဏှာ၏ ကျက်စားရာနယ်များကို ပိုင်းခြားလိုက်ပါလျှင် ငါးနယ် - ငါးခရိုင်မျှနှင့် ကိစ္စပြီးစီး၏။ ငါးနယ် - ငါးခရိုင်မှ တပါး တိုးတက်၍ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ရန် ခရိုင်ဌာန မရှိတော့ပြီ။ ထို ငါးနယ် - ငါးခရိုင် ဆို သည် မှာ ခန္ဓာငါးပါးတို့ ပင်တည်း။ ရူပ ခရိုင်နယ်၊ ဝေဒနာ ခရိုင်နယ်၊ သညာ ခရိုင်နယ်၊ သင်္ခါရ ခရိုင်နယ်၊ ဝိညာဏ ခရိုင်နယ် ဤ ငါး ခရိုင် ဖွဲ့၍ တဏှာ၏ ကျက်စားရာဌာနကြီးငါးခုပြုလုပ်ထားသည်။ ထို ငါးခရိုင်သည် တဏှာ၏ ပိုင်ဆိုင်ရာ နယ်ကြီးဖြစ်၍ ထို ငါး ခရိုင် အတွင်း မှာ ပျော်ရွှင်စွာ ကျက်စားသောသည်။

ထိုငါးခရိုင်သည်တဏှာ၏ကျက်စားရာတွင် အရေးအကြီးဆုံး အကျိုးအဆောင်ဆုံး ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထို ငါးခရိုင်မှ ထွက်သော အခွန်တော် အသီးသီးတို့မှာ...

၁။ ရူပက္ခန္ဓာခရိုင်နယ်မှ သဏ္ဍာန်ဒြပ်မှစ၍ အထည် ဝတ္ထု အမျိုးမျိုးတွေ၊ အဆင်း - အနံ့ - အရသာ အစရှိသော ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ အမျိုးစုံထွက်၏။ အချုပ်အားဖြင့် ကာမဂုဏ်ငါးပါးခေါ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုမှန်သမျှသည် ရူပက္ခန္ဓာ ခရိုင်နယ်မှ ထွက်၏။ အခြား လေးခရိုင်တို့မှ မထွက်ချေ။

၂။ ခံစားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဓာတ်သတ္တုတမျိုးသည် ဝေဒနက္ခန္ဓာခရိုင်မှ ထွက်၏။

၃။ မှတ်သားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဓာတ်သတ္တုတမျိုးသည် သညာက္ခန္ဓာခရိုင်မှ ထွက်၏။

၄။ ပြုပြင်စေ့ဆော်ခြင်းတည်းဟူသော ဓာတ်သတ္တုတမျိုး သည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ခရိုင်မှ ထွက်၏။

၅။ သိခြင်းတည်းဟူသော ဓာတ်သတ္တုတမျိုးသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာခရိုင်မှ ထွက်၏။

ဤ ငါးခရိုင်မှ ထွက်သောပစ္စည်းဓာတ်သတ္တုတို့ကို စုဆောင်း လိုက်သည်ရှိသော် တဏှာ၏ နှစ်ခြိုက်ဖွယ် ကိစ္စပြီးစီး၏။ ဤ ငါးခရိုင်မှ ထွက်သော ပစ္စည်း ဝတ္ထု ဓာတ်သတ္တု တို့သည် တဏှာ၏ အသုံးအဆောင်များ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ခန္ဓာငါးပါးတို့တွင် -

၁။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည် သတ္တဝါတို့၏ သုံးဆောင်ခံစားမှု ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ကြီးဖြစ်၏။ ထို ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြင့် သုံးဆောင်ခံစားမှု ကိစ္စအမျိုးမျိုးကို ဆောင်ရွက်ကြကုန်၏။

၂။ သညာက္ခန္ဓာသည် မှတ်သားမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့ကြီးဖြစ်၏။ ထို သညာက္ခန္ဓာဖြင့် လှုပ်လျှင် လှုပ်နှင့် ဆိုင်ရာ မှတ်သားဖွယ် အမျိုးမျိုး၊ နတ်ဖြစ်လျှင် နတ်နှင့်ဆိုင်ရာ မှတ်သားဖွယ်အမျိုးမျိုး တို့ကို မှတ်သားကြပြီးလျှင် သိကျွမ်းလိမ္မာခြင်းသို့ ရောက်ကြလေ ကုန်၏။

၃။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည် မိမိတို့သိကျွမ်းလိမ္မာပြီးသော အတိုင်း ကိုယ်မှုကိစ္စ၊ နှုတ်မှုကိစ္စ၊ မနေ့ကိစ္စများကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက် ကြကုန်၏။ ဤ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ ပြုပြင်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှု ကြောင့် သံသရာတစ်ခုမှာ သတ္တဝါတို့၏ ကိစ္စအမျိုးမျိုးတွေ ပြီးစီး၍နေသည်။ ကောင်းမှု - မကောင်းမှုခေါ်သော ကိစ္စများ ကိုလည်း ထို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်သာလျှင် ပြုလုပ်၍ နေကြရသည်။

၄။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်ကား သတ္တဝါတို့အား အမြဲ လမ်း ညွှန်ကြား၍ နေသော လက်ဦးဆရာကြီးကဲ့သို့ အဆင်းကို မြင်ခြင်း၊ အသံကို ကြားခြင်းစသော ကိစ္စတို့ကို ဆောင်ရွက်၍ နေ၏။ နာမ် ခန္ဓာ သုံးပါးတို့၏ ရှေ့သွား ခေါင်း ဆောင် ကြီး ဖြစ်၏။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ လမ်းညွှန်သော အတိုင်းပင်၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသော နာမ် ခန္ဓာ သုံးပါးတို့သည် လိုက်ပါ၍ နေကြရကုန်၏။

[ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်၊ ကြွင်းသော နာမ် ခန္ဓာ သုံးပါးတို့ကို နောက်လိုက် ငယ်သားများ ဟူ၍ မှတ်သား အပ်၏။]

၅။ ရူပက္ခန္ဓာကြီးသည်ကား နာမ် ခန္ဓာ လေးပါးတို့၏ တည်ရာဌာန ဩကာသကြီးဖြစ်ပေ၏။ ဤသို့ ပြဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း တဏှာ၏ ကျက်စားရာ ခရိုင်အဖွဲ့ကြီးများကို သတ်မှတ် လိုက်သောအခါ၊ ငါးခရိုင်ဖြင့်သာလျှင် ကိစ္စ ပြီးစီးလေသော ကြောင့် ခန္ဓဒေသနာကို ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါးပါးမျှဖြင့်ပိုင်းခြား၍ ဟောတော်မူပေသတည်း။ ခြောက်ပါး ခုနစ်ပါးစသည်ဖြင့် ဟောရန် နည်းလမ်းမရှိချေ။

[ဤကား ခန္ဓာငါးပါးကို ဟောရခြင်း၏ အကြောင်းကို ဖြေဆိုသော စကားရပ်ပေတည်း။]

သံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း

ဤမျှဆိုလျှင် ခန္ဓာငါးပါးနှင့် သစ္စာလေးပါး၏ အခြင်း အရာကို ကောင်းစွာ သိသာလောက်ပေပြီ။ အကျဉ်းချုပ်လိုရင်း သဘောအားဖြင့်မူ သတ္တဝါမှန်သမျှ ခန္ဓာငါးပါးနှင့် မကင်း၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးကို အကြောင်းပြု၍ပင်၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးကို စွဲလမ်းတပ်မက်နေသောကြောင့်ပင်လျှင် သံသရာကြီးထဲတွင် ကျင်လည်မျောပါနေကြရချေသည်။

သစ္စာလေးပါး - ဟူသည်ကား၊ ထိုသံသရာကြီးကို ဖြတ် တောက်ပစ်လိုက်သော နည်းလမ်းဖြစ်သည်။

ခန္ဓာငါးပါးကို အကြောင်းပြု၍ သို့မဟုတ် ငါ့ကိုယ်ဖြစ်သည်။ ငါခံစားသည် စသဖြင့် အယူအမှတ်မှား၍ သံသရာကြီးထဲတွင် ကျင်လည်ပျော့ပါနေရသော သတ္တဝါမှန်သမျှ၊ သစ္စာလေးပါးကို အမှန်အတိုင်း သိမြင်မှသာ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲကြီးထဲမှ ကျွတ်လွတ်ထွက်မြောက်နိုင်သည်။

သစ္စာလေးပါးဟူသည် ဤသို့သော ဂုဏ်ကျေးဇူး ထူးမြတ်လှသော အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင် ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ ဘုရား ၏ ဝါဒ 'ဗုဒ္ဓဝါဒ' ဟူ၍လည်း အလေးအနက် လက်ခံယုံကြည် ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့နောက် - ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အဖြစ် တိုက်ရိုက် သိနားလည်ခဲ့ရသော အကြောင်းတရပ်လည်း ရှိပေသေးသည်။

ဗုဒ္ဓသာသနာ

သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ၊ ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။
သ စိတ္တ ပရိယောဒပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ။

အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကို မပြုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်ဆယ်ပါး - မြတ်တရားကို ဆည်းပူး ပြည့်စုံ စေခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ မိမိစိတ်ကို ဖြောင့်မတ်ဖြူစင်စွာ ထား အပ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အစဉ်အလာဖြစ်သော အဆုံးအမ (သာသနာ) တော် ပေတည်း။

ဤကား - သြဝါဒ ပါတိမောက်လာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အခြင်းအရာ (တစိတ်တဒေသ) ဖြစ်လေသည်။

စင်စစ်အားဖြင့်ကား မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ သာသနာတော် ဟူသည် သမုဒ္ဒရာအလယ်တွင် ယုန်သွင် ခြေထောက်၍ မမို့နိုင် သည်မျိုးသာ ဖြစ်ပေသည်။ သိမ်မွေ့ ခက်ခဲ နက်နဲ ကျယ်ပြန့်လှ စွာသော အခြင်းအရာဖြစ်၍ ယခုကဲ့သို့ တခုတည်း - တမျိုးတည်း သဘောကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော် အဖြစ် ထုတ်ဖော် ဆိုညွှန်းရသည်မှာပင် မလျော်ကန်သည့်ပမာ၊ မပြုကောင်းသည့် ပမာမျိုး ဖြစ်နေပေသည်။

သို့သော် - ဤ စာရေးသူတွင် မိမိကိုယ် မိမိ ယုံကြည် စိတ်ချ နေသော အကြောင်းတရပ် ရှိပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် စပ်လျဉ်းသော အကြောင်းခြင်းရာ၊ ဘာသာ ရေးစာပေများကို ယခုကဲ့သို့ ရေးသား ပြုစုနေ ရခြင်းမှာ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရား၌၎င်း၊ သာသနာတော်၌၎င်း အလေးအနက် သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်း၊ သဒ္ဓါတရား ရှိခြင်း ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

ပြည့်စုံအောင်ဆိုရလျှင် စာပေနယ်တွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျင်လည်ကြာမြင့်လာခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံများအရလည်း ဖြစ် ပေသည်။

စာပေ နယ် အတွေ့အကြုံ

စာရေးသူသည် ယနေ့အထိ ဇာပေ့နယ်တွင် ကျင်လည် ကြာ
မြင်ခဲ့ရာ၌-

“ ငရဲကြီးတယ်ဆိုတာ - တကယ်လား...။ ငရဲပြည်ကို ဘယ်သူ
ရောက်ဖူးသလဲ၊ ဘယ်လမ်းက သွားရသလဲ၊ ငရဲကြီး ရှစ်ထပ်
ဆိုတာကော - တကယ်လား.. ။ ငရဲပြည်ကို ဘယ်သူ လက်ညှိုးထိုး
ပြနိုင်သလဲ ”

ဤကဲ့သို့ ပြောဆိုမေးမြန်းသူများနှင့်လည်း တွေ့ခဲ့ရဘူးသည်။

“ ပရဒါရက်ဆိုတာ တကယ်လား...။ သူတပါး သားမယား
ကို ပြစ်မှားတဲ့ လူများဟာ ငရဲမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ခံရရုံသာ
မဟုတ်သေးဘူး။ ခွေးဖြစ် - ခွေးရူး၊ လူဖြစ် - လူရူး၊ ပြီးတော့
မိန်းမရှာ - ယောက်ျားရှာတွေ ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာ ဟုတ်သလား။

“ ဒီလိုသာ ဖြစ်စတမ်းဆိုရင် ဒီနေ့ခေတ်မှာ လူကောင်း
သူကောင်း၊ ယောက်ျားအစစ်၊ မိန်းမအစစ် ဖြစ်စရာ လူတောင်
မရှိတော့ဘူး... ”

ဤကဲ့သို့ ပြောသူများနှင့်လည်း တွေ့ခဲ့ရဘူးသည်။

မကျေနပ်နိုင်သူ

“ကျွန်တော်လောက် ဘုရားရှိခိုးတာ ကျွန်တော်ဘဲရှိတယ်။ သုံးနှစ်ကျော်လာပြီ။ တနေ့မှ စိတ်မပျက်ခဲ့ဘူး။ ဘုရားရှိခိုးပြီး နတ်တွေကို အမျှဝေ။ တိုင်တည်ပန်ကြားလိုက်တာလဲ နတ်တွေ မှာ နားတောင် ပူနေပြီ။”

“ဒါပေမယ့် ဘာမှ ထူးထူးခြားခြား အကျိုးမပေးဘူး။ ဘာ အလုပ်မှလဲ မဖြစ်ဖူး။ ဒီ ပြင်ဘုရားမရှိခိုးတဲ့လူတွေ၊ လုပ်ချင်ရာ လုပ်နေတဲ့သူတွေကျတော့ အလုပ်တွေ ဖြစ် လိုက် တာ ကို အမျိုးမျိုးဘဲ၊ ပိုက်ဆံရလိုက်တာလဲ အလွန်ဘဲ”

ဤကဲ့သို့ မကျေနပ်ခြင်း ကြီးစွာ ဖြစ်နေသူ မျိုးနှင့်လည်း တွေ့ခဲ့ဘူးသည်။

လိုအပ်ခြင်း

ဤသို့တွေ့ကြုံရခြင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ရခြင်း များမှာ သဘောရိုးနှင့် ပြောသည်ဖြစ်စေ၊ အရွဲ့တိုက်ပြီး ပြောသည် ဖြစ်စေ၊ စိတ်မချမ်းသာ-နားမချမ်းသာ ဖြစ်ရသည်ကား အမှန်ပင်။

သို့နှင့်အမျှ မိမိလက်လှမ်းမှီသမျှ ပြန်လည် ရှင်းပြရန်လည်း လိုအပ်နေပေသည်။ သဘောရိုးနှင့် ပြောခြင်းဖြစ်ခဲ့လျှင်လည်း စေတနာကောင်းဖြင့် ပြန်လည်ရှင်းပြထိုက်သည်။ အရွဲ့တိုက်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့လျှင်လည်း ထိုက်တန်သလောက် ပြန်လည် ချေပကောင်း သည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ငရဲကြီးတယ်ဆိုတာ တကယ်လား

တခါကမူ 'ငရဲကြီးတယ်ဆိုတာ တကယ်လား' ဆို သူနှင့် သုံးနာရီကြာမျှ ရင်ဆိုင်ဆွေးနွေးခဲ့ရဘူးသည်။

သူကလည်း စာရေးဆရာတဦး၊ သူ့အိမ်တွင် ဘုရားစင် မထား၊ ဘုန်းကြီးကို ရှိမခိုးဟူသော စကားဖြင့် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားနေသူဖြစ်သည်။ တနေ့သောညတွင်ကား သူကပင် လိုလိုချင်ချင် သူ့အိမ်သို့ ဖိတ်ခေါ်သွားသည်။

“အလုပ်တိုက်မှာဆိုတော့ အေးအေး ဆေးဆေး စကား ပြောချိန်မရဘူး၊ ဒါကြောင့် အိမ်ခေါ်လာရတာ၊ ဒီညတော့ မအိပ်တမ်းပေါ့”

“ကောင်းပါတယ်၊ သဘောချင်း တူတာ - မတူတာအပ ထား၊ ကိုယ် ယုံကြည်တာ ကိုယ် ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း ဆွေးနွေး ရတာပေါ့”

“ဟုတ်တယ် - ကျွန်တော်တွေးမိတာက ဒီလိုလေ၊ ငရဲကြီး တယ်ဆိုတာ ဘယ်သူမှလဲ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တွေးဘူးတာ မှတ်ဖူး၊ ငရဲပြည်ဟာ ဟောဒီနေရာမှာ ရှိပါတယ်လို့လဲ လက်ညှိုးထိုး မပြ နိုင်ဘူး - မဟုတ်လား”

“မှန်တယ်၊ အဲ့ဒါကို ကျွန်တော် လက်ခံပါတယ်၊ သို့သော် လောကမှာ ယုတ္တိသုံးပါးရှိတယ်၊ အာဂမယုတ္တိ၊ ပသာဒယုတ္တိ၊ သဘာဝယုတ္တိ။ ဒီတော့ ငရဲကြီးရှစ်ထပ်ဆိုတာမှာ၊ အာဂမယုတ္တိ ကျမ်းဂန်စာဆိုသဘောနဲ့ ပြောမနေတော့ဘဲ၊ သဘာဝ ယုတ္တိနဲ့ ဆွေးနွေးဝေဖန်ကြည့်ရယင် မကောင်းပေဘူးလား”

“ကျွန်တော်ကလဲ အဲ့ဒီလိုဘဲ သိချင်ပါတယ်”

မကောင်းကျိုး

“ကောင်းပြီ - ဒါဖြင့် ကျွန်တော်တို့ သဘာဝယုတ္တိဆိုတဲ့ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှု၊ လျော်ကန်သင့်တင့်မှုနဲ့ဘဲ စူးစမ်းတွေးခေါ်ကြည့်ကြစို့။ ဥပမာ - ခင်ဗျားက တနေ့ အိမ်ထဲမှာ ထိုင်နေတယ်ဆိုပါတော့ အဲ့ဒီအခါမှာ တခြားစာရေးဆရာတယောက်က ခင်ဗျားအိမ်ရှေ့ကနေ ဖြတ်လျှောက်သွားတယ်။

“အဲ့ဒီစာရေးဆရာက ခင်ဗျားထက်အဖက်ဖက်ကသာတယ်။ စာအုပ်ဦးရေမှာလဲ ခင်ဗျားထက် ပိုလွန်ပြီး ရောင်းရတယ်။ ခင်ဗျားထက်လဲ ပိုပြီး ကျော်စောထင်ရှားတယ်။ ဝင်ငွေနဲ့ ဂုဏ်အရှိန်အဝါကလဲ ခင်ဗျားထက် ပိုလွန်ပြီး ပြည့်စုံ မြင့်မားတယ်။

“ဒီတော့ - သူ့ကို တွေ့လိုက်ရတဲ့ အချိန်မှာ ခင်ဗျားက စာရေးဆရာချင်းအတူတူ ဒီကောင်က ငါ့ထက်သာမှ သာရလေခြင်းလို့ မနာလိုတဲ့စိတ် ဖြစ်မိတယ်ဆိုပါတော့....။ အဲ့ဒီအခါမှာ ခင်ဗျားရင်ထဲ ချမ်းသာသလား၊ မချမ်းသာဘူးလား၊ ပြီးတော့ ခင်ဗျားမျက်နှာမလဲ ကြည်လင်သလား၊ မကြည်လင်ဘူးလား၊ သွေးခွန်နှုန်းကကော အမှန်အတိုင်းဘဲ ရှိနေသလား၊ ပိုပြီးတော့ ခုန်လာသလား”

“ကျွန်တော်သိပါပြီ၊ မကောင်းတဲ့စိတ် ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခါမှာ မကောင်းတဲ့ အခြေအနေဖြစ်လာတယ်လို့ ပြောချင်တာ မဟုတ်လား”

“အင်းလေ....။ ခင်ဗျားလဲ စဉ်းစားတတ်တဲ့ လူတယောက်ပဲ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အဖြေရှာကြည့်ပေါ့၊ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့

စာပေနှင့်နီးစပ်တဲ့ ခင်ဗျားလဲ့ သိပြီးသား အကြောင်းတခုကိုပဲ ပြောရဦးမယ်။

၀ ရဲပြည်

“ရှေး မင်းတွေ လက်ထက်က ဆိုပါတော့ဗျာ၊ ရာဇဝတ် သားတွေကို သူ့သန်ထုတ်ခားခတ်သတ်စေ ဆိုတာမျိုး၊ တောင် စွယ်နေကွယ်တဲ့အခါ အသက်ဆုံးအောင် စီရင်စေ ဆိုတာမျိုး ခင်ဗျားကြားခဲ့ ဖတ်ခဲ့ဘူးမှာပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့ - ကြားခဲ့ဘူးပါတယ်”

“ဒီခေတ်ကျတော့ အဲ့ဒါမျိုးတွေ ကြားရ တွေ့ရ သေး သလားဗျာ”

“ဟာ....၊ ဒီလို အပြစ်ဒဏ်ပေးတာမျိုးတွေက ဒီနေ့ခေတ်မှာ ဘယ်ရှိတော့မလဲ”

“ကောင်းပြီ - ဒါဖြင့် ဒီနေ့ခေတ်မှာ မရှိတော့လို့ ဟိုတုန်း ကလဲ ဒါမျိုးတွေ ရှိခဲ့မှာ မဟုတ်ပါဘူးလို့ ခင်ဗျားယုံကြည် သလား”

“ဟာ....၊ ဒီလိုတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ ဟိုခေတ်ကာလ အခြေ အနေက တမျိုးဘဲ”

“အဲ့ဒီအခြေအနေ ဆိုတာကို ခင်ဗျားမျက်စိနဲ့ ခင်ဗျား ကိုယ်ဘိုင် မြင်ရ - တွေ့ရသလား”

“ဟာ....၊ ဒါကတော့ မဖြစ်နိုင်တာဘဲ”

“ဒီလိုဆိုယင် ရှေး င်းတွေ လက်ထက်က ရာဇဝတ်သား တွေကို ခားနဲ့ ခုတ်ပြီး သတ်ခဲ့တယ်၊ အပြစ်ဒဏ် ပေးခဲ့တယ် ဆိုတာကို ကော ခင်ဗျားမယုံကြည်ဘူးလား”

“ ဒါကတော့...၊ ဒါကတော့၊ ဟာ...၊ ယုံကြည်တာပေါ့
ဗျာ၊ ဟိုခေတ်က အုပ်ချုပ်ရေးနဲ့ ဟိုခေတ်က အခြေအနေက
ဒီနေ့ခေတ်နဲ့မှ မတူတာဘဲ”

“ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မတွေ့ရပေမယ့် အခြေအနေ အကြောင်း
အကျိုးအားလျော်စွာ ယုံကြည် လက်ခံထိုက်တယ် ဆိုပါတော့
ဟုတ်လား”

“ မှန်သလေ ”

“ ဒါဖြင့် စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ မကောင်းတဲ့စိတ် ဖြစ်ပေါ်
လာလို့ မကောင်းတဲ့ အခြေအနေဖြစ်လာရတယ် ဆိုတာဟာ...၊
လက်တွေ့ငရဲကြီးတာဘဲလို့ လက်မခံနိုင်ပေဘူးလားဗျာ၊ ပြီးတော့
ရှေးရှေးက ရာဇဝတ်သားတွေ ဒီလိုဘဲ အပြစ်ဒဏ်ခံခဲ့ရတယ်
ဆိုတာကို ကိုယ်တွေ့မျက်မြင် မဟုတ်သော်လဲဘဲ ခေတ်ကာလ
အခြေအနေအရ ယုံကြည်လက်ခံနိုင်ခြင်းအားဖြင့် ငရဲကြီးတယ်၊
ငရဲခံရတယ် ဆိုတာကိုလဲ ကိုယ်တွေ့မျက်မြင် မဟုတ်စေကာမူ
ကြောင်းကျိုးလျော်ကန်မှု အားလျော်စွာ လက်မခံ ထိုက်ပေ
ဘူးလား ”

အိမ်ရှင်ဆွေးနွေးသူသည် မည်သို့မျှ ခုန်းတုံ့မပြန်၊ တခံဏတာ
မျှ နှုတ်ဆိတ်ငြိမ်သက် နေသည်။ စာရေးသူကသာ အားတုံ့
အားနာဖြင့် စကားဆက်လိုက်ရသည်။

“ အမှန်တော့ ရာဇဝတ်သားတွေ ဆိုတာက စာပေသမိုင်း
ကြောင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့နဲ့ အနီးစပ်ဆုံး ရင်းနှီး ကြားသိ
ပြီးသားမို့ သာ ဒီဥပမာကို တင်စားဆိုညှန်းလိုက်ရတာပါ။
ငရဲပြည်ဟာ ကိုယ်တိုင်မျက်မြင်မဟုတ်ပေမယ့် စင်စစ်ရှိနေတယ်။

ရှိကောင်းတယ် ဆိုတာကိုတော့ ဒီ ပြင် လောက သဘာဝ
ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှုတွေနဲ့ ပြုစရာ အများကြီး ရှိနေပါတယ်။

“ ဥပမာ - ဒီနေ့မျက်မှောက်ခေတ်မှာလဲ အကျဉ်းထောင်တွေ
အချုပ်ခန်းတွေ ရှိနေတာဘဲ မဟုတ်လား၊ ဒီ အကျဉ်းထောင်နဲ့
အချုပ်ခန်းတွေမှာ အနေအစား ဘယ်လိုဆင်းရဲတယ်၊ ယုတ်စွာ
အဆုံး အပြင်မှာလိုတော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မလွတ်လပ်ဖူးဆိုပါ
တော့။

“ သို့သော် - ဒါတွေကို ခင်ဗျားတို့ - ကျွန်တော်တို့ မျက်မြင်
ကိုယ်တွေ သိသလားဆိုတော့၊ သူပြော - လူပြောတဆင့်ကြားဘဲ
မဟုတ်လား ”

“ အဲ့ဒီတော့... ”

“ အဲ့ဒီတော့ - လိုရင်းဆိုရယ် ဒီ မျက်မှောက်ခေတ် အကျဉ်း
ထောင်၊ အချုပ်ခန်းတွေကို ကိုယ်တိုင်မျက်မြင်မဟုတ်စေကာမူ ”

“ တော်ပြီ - တော်ပြီ၊ ခင်ဗျား ဘာပြောချင်တယ် ဆိုတာ
ကျွန်တော်သိပြီးပြီ။ ငရဲပြည် ဆိုတာကိုလဲ ဒီ သဘောမျိုးဘဲ
လက်ခံထိုက်တယ်ဆိုပါတော့ - ဟုတ်လား ”

နတ်ပြည် - နတ်ရွာ

“ အမှန်တော့ ငရဲပြည်တွင် မဟုတ်ဖူးပါ။ နတ်ပြည်ဆိုတာလဲ
ထိုနည်းရင်းဘဲ။ အဲ့ဒီနတ်ပြည်-နတ်ရွာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်
တင်ပြချင်တာလေးတခုရှိသေးတယ် ”

“ခင်ဗျားက ပန်းချီဆရာတွေ စိတ်ကူးယဉ်ထားတဲ့ အချွန် အတက်တွေကို သဘောကျနေပြန်ပြီထင်တယ်”

“ထားပါလေ...။ အချွန်အတက်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အတုံးအတိပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ သို့သော် အဲဒီနတ်ပြည် - နတ်ရွာ၊ နတ်တို့ရဲ့ စည်းစိမ် ချမ်းသာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော် မေးချင်တာ တခုရှိ တယ်....”

“မေးပါဗျာ - ကြိုက်သလို မေးနိုင်ပါတယ်”

“ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာလဲ ရှိတန် သလောက်တွေ ရှိပါတယ်။ သို့သော် သူတို့နဲ့ စာလိုက်ယင် သိပ်ပြီး မပြောပ လောက်လို့ သူတို့တိုင်းပြည် သူတို့အဆောက်အဦတွေနဲ့ဘဲ ခိုင်း နှိုင်း တင်စားပြီး ပြောကြစို့။”

“ဥပမာ ဗျာ...။ ဝင်ဆာရဲတိုက်ကြီး ဘယ်လောက် ကြီး ကျယ်ခမ်းနားတယ်၊ စိန့်ဂျိန်းနန်းတော်ကြီး ဘယ်လို ခမ်းနား သိုက်မြိုက်တယ်၊ ဆိုဗီယက် ရုရှားက ဇာဘုရင်တွေရဲ့ ကရင်မလင် နန်းတော်ကြီး ဘယ်လောက် ကြီးကျယ်ခမ်းနားတယ်၊ မဂ် ဘုရင်တွေရဲ့ စံနန်းတော်များဟာ ဘယ်လောက် ထူးခြားဆန်း ကျယ်ခဲ့တယ်ဆိုတာတွေကို ခင်ဗျားသိပြီးသား မဟုတ်လား”

“အင်းပေါ့....”

“ကောင်းပြီ...။ အဲဒီလောက် ထူးခြား ဆန်းကျယ် ခမ်းနား သိုက်မြိုက်လှတဲ့ အဆောက်အဦကြီးတွေဟာ သူတို့ တိုင်းပြည် အတွင်းမှာဘဲ ရှိနေကြတယ်။ အထင်အရှား - အဝစ်အမှန် တည် ရှိနေကြတယ်။”

“ ဒီ အဆောက်အဦ ဘုံ ဗိမာန်ကြီးတွေထဲမှာ သက် ဆိုင် ရာ ပိုင်ရှင် ရှင်ဘုရင်ဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ မြို့စား - နယ်စားတွေဘဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့ဗျာ၊ အဲဒီစည်းစိမ်ရှင်တွေကလဲ အမျိုးမျိုးစံစား နေကြတာဘဲ၊ ကြီးကျယ်နေကြတာဘဲ။ ”

“ သို့သော် - အဲဒီစည်းစိမ်ချမ်းသာတွေ၊ အ ဆောက် အ ဦ ဘုံဗိမာန်ကြီးများရဲ့ ထူးခြား ဆန်း ကျယ် မှ တွေကို သူတို့လက် အောက်ခံ တိုင်းသူပြည်သား ကျေးတော်မျိုး - ကျွန်တော်မျိုး တွေဆိုပါတော့၊ အဲဒီများရာစု ဆင်းရဲသား တွေက သိမြင် တွေ့ကြုံခွင့် ထိတွေ့ခံစားနိုင်ခွင့် ရှိပါ့မလား.... ”

“ ဒါကတော့ - ဘာဆိုလဲဗျာ၊ အ ထက် တန်း စား က အထက်တန်းစား၊ အောက်တန်းစားက အောက်တန်းစားဘဲ ”

“ မဟုတ်ဖူး - မဟုတ်ဖူး၊ ကျွန်တော့်ဆိုလိုရင်းက ဒီ လူတန်း စား ကွာခြားမှုကို ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဖူး ”

“ ဒါဖြင့် ခင်ဗျားပြောချင်တာက ဘာလဲ - ဆက်စမ်းပါ အုံး.... ”

“ ဒီလိုဗျာ....၊ အဲဒီဘုံဗိမာန်ကြီးတွေ တည် ခို့ တဲ့ နေရာဟာ သာမန်ဆင်းရဲသားတွေ နေထိုင်ရာနဲ့ တ ပြည် တ ရပ် ခြား လဲ မဟုတ်ဖူး၊ မိုးကောင်းကင်မှာလဲ မဟုတ်ဖူး၊ ဒီရေ - ဒီ မြေတလွှာ ထဲမှာဘဲ တည်ရှိနေခဲ့တာ မဟုတ်လား ”

“ အဲဒီတော့.... ”

“ အဲဒီတော့ - နတ်ပြည် နတ်ရွာ၊ နတ်တို့နဲ့ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ဆိုတာ ရှင်းနေဘိလေ....၊ မိုးကောင်းကင်မှာလဲ မဟုတ်၊ မဟာ

သမ္ပုဒ္ဓရာထဲမှာလဲ မဟုတ်တဲ့ တမြေတရေထဲ တစပ်တလှာထဲမှာ ထင်ရှားရှိနေသူတွေနဲ့ ဘုံမိမာန် စည်းစိမ်ချမ်းသာ ကိုတောင် လူတိုင်းမရွေး သိရှိတွေမြင်ခွင့် ထိတွေ့ခံစားခွင့် မရှိနိုင်ဘူး ဆိုခဲယင်....”

အိမ်ရှင်ဆွေးနွေးသူသည် ဤ စာရေးသူ၏ မျက်နှာကို စူးစိုက် တွေ့ဝေပြီး ကြည့်နေသည်။ ပြီးမှ အေးဆေးငြင်သာ ဆိုလာ သည်။

“အေးဗျာ....၊ ခင်ဗျားနဲ့ ဆွေးနွေးရတာကတော့ ကောင်း ပါဘယ်၊ သဘောချင်း တူတာ - မတူတာ ခင် ဗျား ပြော သမ္ပု လက်ခံနိုင်တာ - လက်မခံနိုင်တာ အပထားပြီး ဆွေးနွေးတင်ပြ တဲ့ ပုံစံကိုတော့ ကျွန်တော်သဘောကျပါတယ်။

“ဒီလိုဗျာ....၊ အကြောင်းအရာဘု ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းတယ် ဆိုတာ နား လည် ရှင်း လင်း နိုင် လေ ဝက် တဲ့ အခြေအနေမျိုး လိုအပ်တယ် မဟုတ်လား....၊ ငါ့ကြီး ရှစ်ထပ်ရှိပါတယ်လို့ ပါဠိ နာမည်တွေနဲ့ ရေတွက်ပြတာအစား ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင်တဲ့ သဘောနဲ့ ပြောပြတာကတော့ သိ နား လည် လွယ် တဲ့ အခြေ အနေ ရှိတယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ် ...၊ ကျွန်တော်ကလဲ အဲ့ဒီလိုဘဲ သိလွယ်အောင် တင်ကြိုးစားပြီး ပြောရတာပါ”

“ဟုတ်ကဲ့-နတ်ပြည်နတ်ရွာဆိုတာကိုလဲ ကျွန်တော်သဘော ကျပါတယ်၊ ကိုယ်နဲ့တစပ်ထဲ တလှာထဲ ဖြစ်တည်နေတဲ့ ဘုံမိမာန် စည်းစိမ် ချမ်းသာတွေကိုတောင် လူ တိုင်း - လူတိုင်း သိ မြင်

ထိတွေ့နိုင်ခွင့် မရှိလေတော့ နတ်ပြည် - နတ်ရွာ ဆိုတာ ဟာ လဲ ကိုယ်လက်လှမ်းမမီနိုင်လို့သာ ထင်ရှားမတွေ့မြင်ရပေမဲ့ စင်စစ် ရှိနေကောင်းတယ်ဆိုတာတော့ အကြောင်း အကျိုး လျော်ကန် ဆက်စပ်ပါတယ်”

“အဲဒါ ဒီလိုဆိုတော့ ကျွန်တော်က နတ်ပြည် တကယ်ရှိတဲ့ အကြောင်းကို ထပ်ဆင့်ပြီး အထောက်အထားပြရအုံးမယ်...။ လှပပါတယ်ဆို ရေမချိုးရသေးလို့ ဆိုတာမျိုးလို့ပေါ့ဗျာ။ ဒီမှာ ကို... .. ရဲ့ နတ်ပြည်ဆိုတာ ဟို အဝေးအလှမ်းကို အပထား။ ခုလောလောဆယ်မှာကို ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော် နတ်ပြည်ရောက် နေတာဗျာ”

“ဟင် - ဘာဖြစ်လို့”

“အို...။ နတ်ပြည်ကို တကယ်ရောက်နေလို့ ရောက်တဲ့ အကြောင်း ပြောလိုက်ရတာပေါ့”

“ခင်ဗျားစကားက ဆန်းလှချည့်လား ဆိုစမ်းပါအုံး”

သု သ ဘ ဝ - သု ဆ ဝ င်

“အို...။ ဘာဆန်းစရာရှိလဲဗျာ...။ သု သဘော - သုဆောင် နေတာ အထင်အရှားကြီးဘဲ။ ခု - ခင်ဗ တာက အသိပညာ၊ ဘာသာရေး အယူ မဟုတ်လား...။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ကြောက်ရွံ့စရာ၊ ထိတ်လန့်စရာမရှိဘူး”

“ဒီထက် ပြည့်စုံအောင်ပြောရယူ မှုတည်ပြီး ကောင်းတဲ့စိတ် ဖြစ်၊ ချမ်း

အိပ်ချင်ရမှန်းတောင် မသိဘူး။ တကယ်လို့သာ လူသတ်ဖို့၊ ဓားပြ
တိုက်ဖို့၊ ရပ်ကွက်မီးရှို့ဖို့ ပြောနေခဲ့ယင် ခုလိုချမ်းသာကြည်နူးမှု
ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား... ”

အိမ်ရှင်ဆွေးနှေးသူသည် ဟက် ဟက် ပက် ပက်ပင် ရယ်မော
နေသည်။

ထို့နောက်ပိုင်းတွင်ကား အကြာအရှည် ဆက်လက် မဆွေး
နှေးဖြစ်၊ သန်းခေါင်ကျော် သုံးနာရီထိုးနေပြီဖြစ်၍ စကားဖြတ်
ကာ အိပ်ကြရတော့သည်။

**ပရဒါရက်ဆိုတာ တကယ်လား၊ ဘုရားရှိခိုးလာတာ
သုံးနှစ်ကျော်ပြီ**

ထိုသူများနှင့် ဆွေးနှေးရခြင်းကိုကား ဤနေရာ၌ ဆက်လက်
မဖော်ပြလိုတော့ပေ။ အစဦးစွာ ဆိုညွှန်းခဲ့ရင်း ပုဒ္ဒဝါဒ - ပုဒ္ဒ
သာသနာ အကြောင်းနှင့် အလှမ်းကွာသွားမည်စိုး၍ ထိုစတင်
ဆိုခဲ့ရင်း ဖြစ်သည့်အကြောင်းရပ် (ပုဒ္ဒဝါဒ - ပုဒ္ဒသာသနာ) ကို
ပြန်ကောက်ရပေဦးမည်။

ပုဒ္ဒဝါဒ - ပုဒ္ဒသာသနာ

ရှင်အသ္မာဓိက ဥပတိဿပရိဗိုဇ်အား အမြက်မျှဟောကြားခဲ့
သည့် တရားမှာ စင်စစ်အားဖြင့် “ သစ္စာလေးပါး ” ပင် ဖြစ်
ကြောင်း အထက်တွင် ဆိုညွှန်းဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။

နောက် ဩဝါဒ ပါတိမောက်လာ “ သဗ္ဗပါပဿ အက

ရက်” ဆိုသည်မှာလည်း ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ ရင်းမြစ် မူလ ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ သိသာထင်ရှားနေခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာဆိုရာ၌ ထိုအကြောင်းနှစ်ရပ်ကိုပင် မိမိတတ်စွမ်းနိုင်သမျှ ချဲ့ထွင်ဖော်ပြရလျှင် အလွန်ကောင်းမြတ် လှသည်သာ ဖြစ်တော့သည်။ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ် ကျမ်း တတ် ပညာရှင်တို့သည်လည်း နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်တော်မူချိမ့် မည်။

သို့သော် ဝေဖန်ပိုင်းခြားရန် အကြောင်းတခုရှိနေသည်။

တရားသဘာဝဆိုသည်မှာ (အများပညာရှင်၊ ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်တို့ သိနေကြပြီးအတိုင်း) တရားနာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အခြေအနေပေါ်တွင်လည်း များစွာ တည်နေလျက်ရှိသည်။

ထုတ်ဖော်ဆိုညွှန်းသူက သဒ္ဓါတရား မည်မျှထက်သန်စေ၊ တရားနာသူက အလှမ်းမမီနိုင်လျှင်လည်း ရည်မှန်း သလောက် ခရီးမရောက်နိုင် ဖြစ်တတ်ချေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာဆိုရာ၌ ဤစာရေးသူ၏ ရည်ရွယ်ရင်း မှာ များရာစုပရိသတ် ဘာသာတရားနှင့် အလှမ်းဝေး နေသူ၊ ဗုဒ္ဓအကြောင်းကို အခြေခံ အမြန်နည်း သိချင်သူ၊ မြန်မာစကား ပြောနည်းအားဖြင့် သိနားလည်လွယ်ချင်သူများ အတွက် လက်လှမ်းမီ လျော်ကန်နိုင်စေမှုလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ လိုရင်း အကျဉ်းချုပ် သဘောကို သိရလျှင် မိမိတို့ သဒ္ဓါတရား ပါရမီဓာတ်ခံအားလျော်စွာ ဝိပဿနာစခမ်းသို့တိုင် ဆက်လက် ပေါက်မြောက် သွားချိမ့်မည် ဟူ၍လည်း ယုံကြည် မြော်လင့်ရင်းစွဲ ရှိနေပေသည်။

ဤနေရာ၌ တရားသဘာဝ၏ သိမ်မွေ့ နက်နဲမှုတရပ်ကိုလည်း အကြောင်းအားလျော်စွာ ဆက်စပ်ဖော်ပြချင်ပေသေးသည်။

အညတရ ဥက္ကဏ္ဍတ ဘိက္ခု ဝတ္ထု (ဓမ္မပဒ)

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိမြို့၌ သီတင်းသုံး စံနေတော်မူစဉ် အခါ ဖြစ်သည်။

သူဌေးသားတဦးသည် မိမိအိမ်သို့ ဆွမ်းခံကြွရောက်နေကျ ရဟန်းတပါးအား “အရှင်ဘုရား...၊ တပည့်တော်သည် ဆင်းရဲ ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ရန် နည်းလမ်းကို ဟောကြားတော်မူပါ” ဟု လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ ရဟန်းက

“ကောင်းပြီ၊ ဒါယကာ သို့ဆိုလျှင် စာရေးတံဆွမ်းကို လှူဒါန်းလော့၊ ဆယ့်ငါးရက်လျှင် တကြိမ်ကျဖြစ်သော ဆွမ်းကို လှူဒါန်းလော့၊ သင်္ကန်းအစရှိသော ပစ္စည်းတို့ကို လှူဒါန်းလော့၊ မိမိ၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို သုံးစွဲခဲ့၍ တစုဖြင့် အလုပ်အကိုင်လုပ်၊ တစုဖြင့် သားမယားကို ကျွေးမွေး၊ တစုကိုကား မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ပေးလှူလော့” ဆို၏။

သူဌေးသားလည်း မထေရ်ဆိုအပ်သည့်အတိုင်းပင် ပြုပေ၏။ နောက် - ဤသို့ မေးလျှောက်၏။

“အရှင်ဘုရား...၊ တပည့်တော်သည် အရှင်ဘုရား ဆိုအပ်သောအတိုင်းပင် အားလုံး ပြုလုပ်ပြီးစီးပါပြီ၊ နောက်ထပ် အဘယ်သို့လျှင် ပိုလွန်ပြီး ပြုရပါဦးမည်နည်း”

ထိုအခါ ရဟန်းတော်က “ဒါယကာ...၊ သရဏဂုံသုံးပါးကို ခံယူလော့၊ ငါးပါးသီလကို ခံယူဆောက်တည်လော့” ဆို၏။

နောက်တကြိမ် မေးလျှောက်ပြန်သောအခါ “ဆယ်ပါး သီလကို စောင့်ထိန်းလော့” ဆို၏။

သူဌေးသားလည်း ရဟန်းတော် ဆိုအပ်သောအတိုင်းပင် ငါးပါးသီလမှသည် ဆယ်ပါးသီလသို့တိုင် တိုးတက် ဆင့်ကဲပြီး ဆောက်တည်ကျင့်သုံးအပ်ပေ၏။

ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ဤသို့လျှင် တဆင့်ထက် တဆင့် တိုးမြှင့်ကာ အစဉ်အတိုင်း ပြုလာအပ်သောကြောင့်ပင် ထိုသူဌေးသား၏ အမည်မှာလည်း “အနုပုဗ္ဗသူဌေးသား” ဟူ၍ မည်တွင် ထင်ရှားခဲ့၏။

ထို့နောက်သော်ကား အနုပုဗ္ဗသူဌေးသားသည် ရဟန်း ဖြစ်သူ ထပ်မံညွှန်ကြားအပ်သည့် အတိုင်းပင် မိမိ၏ အိုးအိမ် ထောင်ကို စွန့်ပစ်ကာ ရဟန်းပြုခဲ့လေသည်။

ထိုရဟန်းဘဝ၌ အနုပုဗ္ဗသူဌေးသား၏ ဆရာ ဖြစ်သူများ ကား၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ကို သင်ကြား ပြသအပ်သော ဆရာတဦး၊ ဝိနည်းဒေသနာတော်ကို သင်ကြားပြသအပ်သော ဆရာတဦး ပေါင်း ဆရာနှစ်ဦးဖြစ်၏။

ထိုဆရာနှစ်ဦးတို့သည် မိမိတို့ တတ်သိကျွမ်းကျင်မှု အားလျော်စွာ အဘိဓမ္မာဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်လာ လိုက်နာကျင့်ကြံသင့်သည်များကို အနုပုဗ္ဗ သူဌေးသားရဟန်းအား သင်ကြားပြသပေး၏။

ဝိနည်းဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ဝိနည်း ဒေသနာတော်လာ လိုက်နာကျင့်ကြံရသည်များကို အနုပုဗ္ဗသုဋ္ဌေးသားရဟန်းအား သင်ကြားပြသ ဆိုဆုံးမခြင်း ပြုအပ်၏။

ထိုအခါ၌ အနုပုဗ္ဗသုဋ္ဌေးသား ရဟန်းသည် ထိုထို ခက်ခဲ များပြားစွာသော ကျင့်ကြံလိုက်နာရမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့တောင်းကြံမိခဲ့လေသည်။

“အော်....၊ ငါသည်ကား လူ့လောက သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ကင်းလိုသောအားဖြင့် သာသနာတိုင်းသို့ဝင်ကာရှင်ရဟန်း ပြုခဲ့ပေသည်။ သို့သော် ဤ သာသနာတော်၌ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ဖြင့် လိုက်နာကျင့်သုံးရသည်များတို့ကား အလွန်လျှင် ဝန်လေးပေစွာတကား....။

“လက်ဆန့်တန်းရာ အရပ်ကိုမျှပင် မမြင်သာအောင် (လက်မလှုပ်သာအောင်) ကျဉ်းကျပ်လှချေတကား...၊ သိမ်မွေ့ နက်နဲ ခက်ခဲပင်ပန်းလှစွာတကား....။

“ဤရှေ့ - ဤမျှဆိုပါမူ သာသနာတိုင်း၌ နေရန် မစွမ်း သာပြီ။ ငါ့အိမ်၌ ပြန်၍နေကာ လူ့အဖြစ်ဖြင့်ပင်လျှင် သံသရာ ဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်ရန် အားထုတ်ပေတော့အံ့....”

အနုပုဗ္ဗသုဋ္ဌေးသား ရဟန်းသည် ယင်းသို့ ကြံစည်မိသည်နှင့် အမျှ သာသနာတော်၌ ငြီးငွေ့ပျင်းရိသောအားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားကိုလည်း အားမထုတ်၊ မည်သည့်စာကိုမျှလည်း သင်ကြား ရွတ်ဆိုခြင်း မပြုလုပ်ဘဲ ပိုန်းချို ချွေးနှမ်းကာ အကြောပိုင်းပိုင်း ပေါ်နေချေ၏။

ထိုအခါ သာမဏေငယ်တို့က အနုပုဗ္ဗသုဋ္ဌေးသားရဟန်းအား ဘာကြောင့် ဤသို့ဖြစ်နေကြောင်း ဝိုင်းဝန်း မေးမြန်းကြကုန် ၏။ သုဋ္ဌေးသားရဟန်းကလည်း အဖြစ်မှန်အတိုင်းပင် ပြန်ဖြေ လိုက်၏။

သို့ဖြင့် ထို သာမဏေငယ်များမှတစ်ဆင့် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ရဟန်း နှစ်ပါးသိရှိကာ အနုပုဗ္ဗရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရား ထံမှောက် ခေါ်ဆောင်သွားကြကုန်၏။ ထိုရဟန်းနှစ်ပါး၏လျှောက်ထားမှု ပြီးဆုံးသောအခါ မြတ်စွာဘုရားသခင်က အနုပုဗ္ဗရဟန်းအား....

“ အသင်ရဟန်း၊ ဤအတိုင်းမှန်သလော ” မေးတော်မူ၏။ အနုပုဗ္ဗရဟန်းကလည်း ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်းပင် ပြန်လည် လျှောက်ထားပေ၏။ မြတ်စွာဘုရားက “ အဘယ့်ကြောင့် သာသနာတော်၌ ဤသို့ မပျော်ပိုက်ခြင်း ဖြစ်ရသနည်း ” ထပ် ဆင့်မေးတော်မူ၏။

အနုပုဗ္ဗသုဋ္ဌေးသား ရဟန်းက အမှန်အတိုင်း လျှောက်ထား ပြန်၏။

“ အရှင်မြတ်စွာဘုရား ...၊ တပည့်တော်သည် သံသရာဝဋ် ဆင်းရဲမှလွတ်မြောက်လိုသောအားဖြင့် ရဟန်းပြုကာ သာသနာ တော်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှစ်ပါး၏ သင်ကြားဆုံးမမှုများကို နာခံမှတ်သား ရသောအခါ လိုက်နာကျင့်ကြံခြင်းငှာ မစွမ်းသာအောင်ပင် စိတ်နှလုံး ကျဉ်းမြောင်းကျပ်တည်းခြင်း ဖြစ်ရပါသည်။

“ ဆရာဖြစ်သူများ၏ သင်ကြားဆုံးမမှုအားဖြင့်သော် ဤ သာသနာအတွင်း၌ လက်ဆန့်တန်းရာ အရပ်ကိုမျှ မထင်မြင်သာ

လောက်သည့်တိုင် လွတ်လပ်ချောင်းချီခြင်း မရှိ ဖြစ်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် လူ့အဖြစ်သို့ ပြောင်းကာ အိမ်၌နေရင်းပင်လျှင် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရန် အားထုတ်တော့မည် ကြံစည်မိပါသည် ဘုရား... ”

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ဆိုတော်မူ၏။

“ သင်ရဟန်း...၊ ဤသို့ဆိုလျှင် မစိုးရိမ်လင့်၊ သင်သည် တခုသော အခြင်းအရာကို ဆောက်တည်နိုင်လျှင် အခြားမည် သည်ကိုမျှ ဆောက်တည်ရန် မလိုတော့ပြီ... ”

“ မှန်လှပါ...၊ တပည့်တော် မည်သည်ကို ဆောက်တည်ရ ပါမည်နည်းဘုရား... ”

“ သင် ဆောက်တည်ရမည်ကား သင်၏စိတ်ကို စောင့်ရှောက် ဆောက်တည်ရန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ အသင် ရဟန်း ဆောက် တည်နိုင်ပါမည်လော... ”

“ မှန်လှပါ...၊ စိတ် တခုတည်းဆိုလျှင် ဆောက်တည်နိုင် စွမ်းပါသည်ဘုရား... ”

“ ကောင်းလှပြီ...၊ သို့ဆိုလျှင် ယခုအချိန်မှစ၍ သင်ရဟန်း သည် မိမိ၏စိတ်ကို မိမိစောင့်ရှောက်ဆောက်တည်လေလော့... ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ပေလတ္တံ့... ”

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် အနုပုဗ္ဗရဟန်းအား သို့လျှင် မိန့်မြှောက်တော်မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို ဆက်လက် ဟောကြား တော်မူပေ၏။

သုဒ္ဓဒ္ဓသံ သုနိပုဏ္ဏံ၊ ယတ္ထ ကာမနိပါတိနံ။

စိတ္တံ ရက္ခေထ မေဓာဝီ၊ စိတ္တံ ဂုတ္တံ သုခါဝဟံ။

“ အလှူနဲ့အလှူနဲ့မြင်နိုင်ခဲ့သော အလှူနဲ့အလှူနဲ့သိမ်မွေ့သော အလှိုရိုရာ အာရုံ၌ ကျရောက်လေ့ရှိသော စိတ်ကို ပညာ ရှိသည် စောင့်ရှောက်ရ၏။ စောင့်ရှောက်သားအပ်သော စိတ်သည် ချမ်းသာကို ရှက်ဆောင်တတ်၏ ”

အနုပုဗ္ဗသုဋ္ဌေးသားရဟန်းသည် ဤ ဂါထာ၏ အဆုံး၌ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေသည်။ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သွားရလေသည်။

လိုအပ်ရင်း အခြေခံ

ဤ အနုပုဗ္ဗသုဋ္ဌေးသား ရဟန်း သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်မြောက်သွားရခြင်း သို့မဟုတ် သာသနာတော်၌ စိတ်နှလုံး ကျဉ်းကျပ်နေခြင်းများ အဖြစ်တွင် တရားသဘာဝ၏ နက်နဲ သိမ်မွေ့မှုကို ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ဆင်ခြင်နိုင်လေသည်။

သုဋ္ဌေးသားရဟန်းအား ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှစ်ဦးက မိမိတို့ တတ်သိမှုအားလျော်စွာ အမျိုးမျိုးသင်ကြား ညွှန်ပြကြသည်။ ပဲ့ပြင်ဆုံးမကြသည်။ လိုအပ်ရင်းမှာ ရဟန်းအဖြစ်နှင့် ညီညွတ် စေရန် တရားသဘောကို သိမြင်နိုင်စေရန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော် တရားသဘော၏ လိုအပ်ရင်း အချက်အခြာကို ခြုံလှမ်းပြီး မစွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းဖြင့် သုဋ္ဌေးသား ရဟန်းတို့ ချက်ခဲပင်ပန်း ဝန်လေးခြင်း ဖြစ်သွားရချေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသခင်က လိုအပ်ရင်းအခြေခံကို ညွှန်ကြားပြ
လိုက်သောအခါ တိုတောင်းလှစွာသော အချိန်ပိုင်းအတွင်း၌ပင်
လျှင် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်သည်အထိ ခရီးပေါက်
သွားရပေသည်။

ထို့ ကြောင့်....

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာဆိုရာတွင်လည်း ပါရမီရှင် အလေ့
အကျင့် အထူးအခံ ကြီးမား ပြည့်စုံနေသူများထက် များရာစု
သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်များ သိနားလည်လွယ်သော ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံ
လိုရင်းချုပ်ကို ထုတ်ဖော်တင်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံဆိုသည်မှာ အခြား ဘာသာ ကဲ့တို့က
မေးမြန်းလာလျှင်ပင်ဖြစ်စေ၊ တခဏချင်းအတွင်း၌ “ဟောသည်
အယုအဆ ကျင့်စဉ်-လမ်းစဉ်ဟာဖြင့်ကျုပ်တို့ရဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံ၊
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရဲ့ ညွှန်ကြားဆုံးမမှုပါဘဲ” ဟု တိ တိ ကျ ကျ
ခိုင်ခိုင်ကျည်ကျည် ပြန်လည်ပြောပြနိုင်ရပေလိမ့်မည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေခံ

စာရေးသူသည် ဤစွဲလမ်းမှုဖြင့် ဗုဒ္ဓဝါဒ အခြေခံ သဘော (ပထမဦးစွာ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုမှအစ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေနိုင်သည့်တိုင် ဖြစ်သော) ကို အပြင်းအထန်အနေမျိုး စူးစမ်းရှာဖွေခဲ့သည်။ တနေ့တွင်ကား ကံအားလျော်စွာပင် တိုက်တိုက် ဆိုင်ဆိုင် ကြုံကြိုက်သိမြင်လိုက်ရပေသည်။

“အော်....၊ စင်စစ်တော့ ငါ့ကိုယ်တိုင်အတွက်ရော၊ သူများတွေအတွက်ပါ သိချင် နားလည်ချင်နေတဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓလမ်းစဉ် ဆိုတာ သည်လိုပါကလား....” ဟူ၍လည်း ပမာမပြတတ်လောက်အောင်ပင် ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးသွားခဲ့ရသည်။

ဟုတ်မှန်သမျှ ပွင့်လင်းစွာ အစီရင်ခံရလျှင် ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓလမ်းစဉ်အဖြစ် ထုတ်ဖော်ဆိုညွှန်းထားသော ဗုဒ္ဓဝါဒ အဖြစ် သိနားလည်ခွင့် ရအပ်သော ကျမ်းစာအုပ်ကိုပင် ရိုသေ လှိုက်လှိုက် ကန်တော့မိသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရပေသည်။

ကောင်းပြီ၊ ဤရှေ့ - ဤမျှ ထူးခြားလျော်ကန်လှသည်ဆိုချေသော် ထို ဝါဒ - ထို လမ်းစဉ်မှာ မည်သို့ဖြစ်ပါသနည်း။ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဗုဒ္ဓလမ်းစဉ်ဟူ၍ အဘယ်ကြောင့် ဤရှေ့ - ဤမျှအခိုင်အကျည်

ဆိုနိုင်ပေသနည်း။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်က ဆိုညွှန်းသတ်မှတ်ထားအပ်
ပေသနည်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာများ၊ ကျမ်းဂန်ကျမ်းကျင် ပညာရှင်များ အဖို့
ဤသို့တူးကောင်းတူးမိမည်။ ရုတ်တရက်ချက်ချင်းသိကောင်း
သိချင်ပေချိမ့်မည်။

အခြားမဟုတ်ပေ။ ထို ၀၂၃ - ထို လမ်းစဉ်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ
များ၊ ကျမ်းနွဲ့စာတတ် ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်များ ဟောကြား
ညွှန်ပြတော်မူခဲ့ပြီး၊ ကြားနာသိရှိခဲ့ကြပြီး “ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရား
လမ်းစဉ် ” ပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်၊ သို့မဟုတ် ဗုဒ္ဓ ၀၂၃....။

ဤ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး-တရားလမ်းစဉ်ကို ဗုဒ္ဓ ၀၂၃အဖြစ် ယခုကဲ့သို့
သတ်မှတ်ဆိုညွှန်းခဲ့ရာ၌....

- ဓမ္မစကြာတရား။
- ဟေမဝတသုတ်။
- အနုတ္တလက္ခဏသုတ်။
- အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်။
- မင်္ဂလာတရားတော်။
- ဗောဓိပက္ခိယတရားသုံးဆယ့်ခုနစ်ပါး။
- ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား။
- သတိပဋ္ဌာန်တရား။

ဤသို့ဆိုလျှင် အရေအတွက်များစွာ ကျော်စောထင်ရှားစွာ
သော တရားတော်ပေါင်း အမြောက်အများ ရှိနေပါလျက်
“ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ” ကိုမှ အဘယ်ကြောင့် သီးခြား ရွေးချယ်

ကောက်နှုတ်၍ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓလမ်းစဉ်အဖြစ် သတ်မှတ်ဆိုညွှန်းရ ပေသနည်းဟု မေးမြန်းဆန်းစစ်ဖွယ်ရှိ၏။ စင်စစ် မေးမြန်းချင် စရာလည်း ဖြစ်၏။

အခြားသူများကို အပထာဦး၍ ဤစာရေးသူကိုယ်တိုင် ပင်လျှင် ဤသို့သီးခြားသတ်မှတ်၍ ဖြစ်နိုင်ပါသည်လား။ ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ကောင်းပါသည်လား။ တွေးမိ - စဉ်းစားမိခဲ့သည်လည်း အမှန်ပင် ဖြစ်၏။

နောက်တကြောင်း ဝေဖန်စရာလည်း ရှိသေး၏။

ဤ “ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ” ဟူသည် သီးခြား ဖြစ် တည် နေ သော တရားမဟုတ်၊ ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးထဲတွင် ပါဝင်ရောနှောနေသော တရားစုဖြစ်၏။

- သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး။
- သမ္မပ္ပဓာန် လေးပါး။
- ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါး။
- ဣန္ဒြေ ငါးပါး။
- ဗိုလ် ငါးပါး။
- ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး။
- မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး - အားလုံးပေါင်း ဗောဓိ

ပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒအဖြစ် ဆိုညွှန်းရာ၌ အစဉ်စွာသော သတိ ပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးမှ သည် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသို့တိုင် ဗောဓိပက္ခိယ

တရားအားလုံးကိုပင် ဆိုညွှန်းထိုက်သော အခြေအနေလည်း ရှိ၏။

သို့ သေ ခ်....

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဟူသည် သိမှတ်ဆင်ခြင်မှုအဖြစ် အသိအသား ထူးခြားနေသော သဘောရှိ၏။ အခြေခံ လိုက်နာမှုအဖြစ် လူတိုင်းနှင့် နီးစပ်လျော်ကန်လှသည့် အခြေအနေမျိုးဖြစ်၏။

၁။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ - ကောင်းသောမြင်ခြင်း။

၂။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ - ကောင်းသောကြံစည်ခြင်း။

၃။ သမ္မာဝါစာ - ကောင်းသောပြောဆိုခြင်း။

ဤသို့ အစရှိသော တရားသဘာဝမှာ များရာစု လူသာမန် တို့တွင် သိမြင်နားလည်လွယ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးရှိနေပေသည်။

ထို့ထက် တိုးတက်မြင့်မားစွာ သိနားလည်သဘောပေါက်ဖို့ မှာကား ကြီးစားအားထုတ်မှု ပါရမီခံ ရှိမှုများအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေသည်။

ပါရမီခံ ဆိုရာ၌လည်း အလွန်ပင် ထူးခြားဆန်းကျယ်လှ ပေ သည်။

အစဦးစွာ ကြိုတင်ဖော်ပြခဲ့ပြီး အတိုင်း ရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ် တော်ကြီးအလောင်းအလျှာ ဥပတိဿပရိဗိုဇ်သည် ရှင်အဿဇိ အမြွက်မျှ ဟောပြောအပ်သော တရားသဘောပျံ့ဖြင့်ပင်လျှင် အဆ ရာထောင် ချဲ့ထွင်သိနားလည်ကာ တခဏချင်းအတွင်း သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရချေသည်။

ဤကား - ပါရမီခံ ရင့်သန်ကြီးမားမှုသဘော ဖြစ်ပေသည်။

ပါရမီခံ ရှိခြင်း - မရှိခြင်းကို အပထား၍ တရားသဘာဝ သို့မဟုတ် တရားပြုသူ၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအားလျော်စွာ ရုတ်တရက်ချင်း သိမြင်သဘောပေါက်အပ်သည်မျိုးလည်း ရှိလေသေးသည်။

ထိုသည်မှာကား အခြားမဟုတ်၊ ရှေ့ပိုင်းတွင် ထုတ်ဖော် တင်ပြခဲ့ပြီး အနုပုဗ္ဗသုဋ္ဌေးသားရဟန်း၏ သဘောသဘာဝပင် ဖြစ်ပေသည်။

အနုပုဗ္ဗရဟန်း၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှစ်ဦးတို့သည် အနုပုဗ္ဗရဟန်း အား အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် ဝိနည်း ဒေသနာတော် များ သင်ကြားပို့ချ ဆုံးမသွန်သင်ကြခြင်းများမှာ ရဟန်းအဖြစ်နှင့် ညီညွတ်စေရန် တရားသဘော သိနားလည်စေရန်ပင် ဖြစ်သည်။

သို့သော် သင်ကြားဆုံးမမှု လိုအပ်နေခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ အနုပုဗ္ဗရဟန်း တရားမရနိုင် ရှိခဲ့သည်။ မြတ်စွာဘုရားသခင်က အဖက်ဖက်မှကြောင်းကျိုးသဘာဝကို သိနားလည်သောအားဖြင့် “စိတ်တခုတည်းကိုပင် စောင့်ရှောက် ဆောက်တည်လေလော့” ဆိုတော်မူအပ်သောအခါ ထို့နောက် လိုအပ်ရင်းတရားသဘာဝ ကို ဟောကြားညွှန်ပြတော်မူအပ်သောအခါ အနုပုဗ္ဗရဟန်းသည် တခဏချင်း၌ပင်လျှင် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့တိုင် ဆိုက်ရောက် သွားခဲ့ရသည်။

ဤသည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အင်္ဂုတ္တိုရ်တတိယတွဲ မြန်မာပြန် ကျမ်းဦးမှတ်ဖွယ်အခန်း၌ပင်လျှင် ယခုကဲ့သို့ ဖော်ပြထားပေ သည်။

ဤ ဂါထာ၏အဆုံး၌ ထို သူဌေးသားရဟန်းသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်လေ၏။

ဤ၌ စိတ်တခုကိုသာ စောင့်ရှောက်ရမည်ဟု သုတ္တန်နည်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသည်မှာ အဘိဓမ္မာ၌ လာသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များကို လုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်းခြင်းပင် ဖြစ်၍ စင်စစ်အားဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၊ နိဿယည်းဆရာ ရဟန်းများ၏ ဟောပြောချက်အားလုံး အကျုံးဝင်၍ သွားသည်ပင်ဖြစ်၏။ သို့သော် သုတ္တန်ဒေသနာနည်းအားဖြင့်မူ နာကြားသူအဖို့ အလိုအကြိုက်နှင့် ကိုက်ညီ သွားသဖြင့် လွယ်လွယ်ဖြင့်ပင် လိုက်နာနိုင်သွားပေတော့သည်။

တရား ရစေမှု

ဤသဘောကို ထောက်ထားလျှင် တရားသဘော သိနားလည်မှု (တရားရစေမှု) မှာ တရားပြခြင်းခေါ်သည်ပင်ဖြစ်စေ၊ သဘောသဘာဝတင်စား ဆိုညွှန်းမှုခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ အခြေအနေ အကြောင်းအကျိုးပေါ်တွင်လည်းဆက်စပ်တည်နေလျက် ရှိကြောင်း သိနားလည်နိုင်ပေသည်။

ဤနေရာ၌ သုတ္တန်ဒေသနာတော်နည်းကိုလည်း အကြောင်းဆက်စပ်မှုအားလျော်စွာ အထောက်အထားအဖြစ် တင်ပြလိုပေသေးသည်။

ကောင်းစွာ ဟောရာ - သုတ္တန်ဒေသနာ

ကောင်းစွာ ဟောကြားခြင်း ဟူသည်မှာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သတ္တဝါတို့၏ အလိုအကြိုက်ကို လိုက်၍ ဟောကြားထားခြင်းကိုပင် ဆိုလိုပေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ အလိုအကြိုက်အားလျော်စွာ တိုတိုဟော၍ အကျတ်တရားရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်အား တိုတိုနှင့် လိုရင်းမျှကို ဟောကာ၊ အကျယ်ချဲ့ထွင်ဟောမှ တရားသိမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျှင် အကျယ်ချဲ့ထွင်၍ သိုင်းသိုင်းဝိုင်းဝိုင်းပင် ဟောကြား၏။ တရားနာသူ နားလည်မည့် အခြေအနေကို လိုက်လျောကာ ‘အနာနှင့်ဆေး ကိုက်အောင်ပေး’ သကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တရားတော်ကို သင့်လျော်အောင် ဟောကြား၏။ ထို့ကြောင့် ဤသုတ္တန်တရားများကို ကောင်းစွာဟောကြားသော တရားဟူသောဂုဏ်ထူးဖြင့် ချီးကျူးထားရလေသည်။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ဘတိယဘွဲ့၊ ကျမ်းဦးမှတ်ဖွယ်အခန်း)

မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး-တရားလမ်းစဉ်ဟူသည် ဤသုတ္တန်ဒေသနာတော်နည်းနှင့် တူမျှသော သဘောရှိလေသည်။ သိမှတ်ကျင့်ကြံမှုကို ဖော်ပြရာ၌ အခြေခံ လိုရင်းကို ခြုံငုံ၍ ဆိုညွှန်းထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ - ကောင်းသောမြင်ခြင်း (ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ဥာဏ်အမြင်) ဆိုရာ၌ လိုအပ်ရင်း သဘောအဓိပ္ပာယ်မှာ-

“ သတ္တဝါတို့အားမိမိတို့ပြုကြသော ကောင်းမှု - မကောင်းမှု နှစ်ပါးသည်သာလျှင် ဘဝများစွာ၊ ကမ္ဘာများစွာ သွားလေရာရာ မိမိတို့ သန္တာန်မှာ အစဉ်ပါသော ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိကြကုန်သည်ဟု သိမြင်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ” ဟူ၍ ဆိုလိုရင်း ဖြစ်သည်။ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သည်။

ဤကား - ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရား၏ မဂ္ဂင်ဒီပနီ မှု အဆိုအမိန့်ဖြစ်လေသည်။ ဆရာတော်သည် မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး အဓိပ္ပာယ်ကို ဤသို့လျှင် တပါးပြီးတပါးအစဉ်အတိုင်း ရှင်းလင်း ဆိုညွှန်းသွားတော်မူသည်။

နောက်ဆုံး၌ နိဗ္ဗာန်စခမ်းရောက်သည့်တိုင် သိနားလည်ရသည် မှာလည်း အလွန်ပင် နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ဖွယ်သာ ဖြစ်ရလေသည်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်ကို သိနားလည်သည်နှင့်အမျှ ကျင့်ကြံ အားထုတ်ခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်ပေသည်။

“ ဤသို့လျှင် တကိုယ်လုံး၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူသော ပညာက္ခန္ဓာ မဂ္ဂင်ကြီး နှစ်ပါးတည်ရှိသောအခါ၌ အပါယ် သံသရာကြီး၏ ဆိုင်ရာဖြစ်သော ဝဋ်သုံးပါးသည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်း၏။ ထိုသူသည် ထိုခဏမှစ၍ အပါယ် သံသရာ၏ ဆိုင်ရာဖြစ်သော ဝဋ်ဒုက္ခအပြီးကျွတ်လွတ်၏။ သ ဥပါဒိသေသ ပထမနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်လေ၏။ ပထမနိဗ္ဗာန်ဘုံသူ - ပထမ နိဗ္ဗာန်ဘုံသားအဖြစ်၌ တည်၏။ ဒုက္ခလက္ခဏာဉာဏ်အမြင် ကျန်ရှိသေးသောကြောင့် လူ ချမ်းသာ၊ နတ် ချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မာချမ်းသာတို့ကို သာယာသော တဏှာမာနတို့လည်း

ကျန်ရှိကုန်သေး၏။ ဘုံစဉ်စံအဖြစ်၌ တည်၍ ထိုချမ်းသာ
သုံးပါးတို့ကို ခံစား - စံစားလျက် ရှိသေး၏ ”

ဤမျှဆိုလျှင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်ဟူသည် ပထမ
ဦးစွာ အယူမှန် ဝါဒမှန်၍ (ကံ - ကံ၏ အကျိုး) တည်စေပြီး
နောက် ကောင်းမြတ်သော အကြံအစည်၊ ကောင်း မြတ် သော
ပြောဆိုခြင်းများကို ထုတ်ဖော်ညွှန်ပြထားသော တရားလမ်းစဉ်
ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်သို့တိုင် ရောက်စေနိုင်ခြင်း
ကိုလည်းကောင်း ကောင်းစွာသိသာနေပေပြီ။

ဤ သဘောသည် ယခုစာရေးသူ၏ ယုံကြည်မှု မှ မဟုတ်။
မဂ္ဂင်ဒီပနီ၏ နိဒါန်းကျမ်းဦးအဆိုအညွှန်း၌ပင်လျှင် အထင်အရှား
ဖော်ပြထားခဲ့ပြီးလည်း ဖြစ်ပေသည်။

အထူးမှာ ဤ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်ကို နိုင်ငံခြား
သား (အင်္ဂလိပ်လူမျိုး - ဗုဒ္ဓဘာသာ) များကပင်လျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
ဘုရား၏ ရင်းမြစ်မူလ အနှစ်သာရကြီးအဖြစ်ဖြင့် လက်ခံယုံကြည်
ထားကြကြောင်း သိနားလည်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဒေသနာရေအေး - တိုက်ကျေး မူရာ

ကျေးဇူးရှင် မုံရွာမြို့ လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်
အသီးသီးသော မုံရွာနိုင်ငံအရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်ဒေသစာ ကြံချီ
ကာဖြင့် ဒေသနာရေအေး - တိုက်ကျေး ဟောပြောတော်မူရာ
‘အပ္ပသန္နာနံဝါ ပသာဒါယ၊ ပသန္နာနံ ဝါ ဘိယျောဘာဝါယ’
ပါဠိတော်ပြုသည့်အတိုင်း မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်ကို
မကြည်ညိုသေးသော သူတို့ ကြည်ညို သက်ဝင် လာစေခြင်း၊

ကြည်ညိုပြီးသောသူတို့ပို၍ ကြည်ညိုသက်ဝင်ကာသမထဝိပဿနာ အရာတို့၌ကောင်းစွာ ဆတ်ဆတ်ပရမတ်အစုဝတ်တရားအနုတို့ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင် ထင်မြင်အောင် ပွား ပွား နိုင်စေ ခြင်း စသော အကျိုး တိုးတက်ကြီးပွားလာသည် ဖြစ်ကြောင်း။

လူမျိုးခြား ပျားစတုန်းပန်ခြား၍

ဤသို့လျှင် အညတရပုဂ္ဂလသဘာဝတို့သည် ကြံဖန်ရွက်ဆောင် ခြင်းငှာ၊ အဋ္ဌာန အနဝ ကာသ (အရာဌာနမဟုတ် - အခွင့် အရေးမဟုတ်) ဖြစ်သော တလောကလုံး၏ အစီးအပွားကို ပျားစွာ သည်ပိုးရွက်ဆောင်၊ စွမ်းဆောင်နိုင်သော သတ္တိဂုဏ်ထူး ကို သိရှိကြကုန်သော ဘုရားသာသနာတော်ဝင် ရှင်ရဟန်း ပြုလုပ်ကြသူ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး (လူမျိုးခြား) တို့က မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၏ အရင်းအမြစ် အနှစ်သာရကြီး ဖြစ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်ကို ထင်ပေါ်သိလွယ်နိုင်စေရန် အကျယ် ရေးသားစီရင်တော်မူပါမည့် အကြောင်း တောင်းပန်လျှောက် ထားချက်အရ....

ဤ မဂ္ဂင်ဒီပနီကျမ်းဦး နိဒါန်းလာ အဆိုအညွှန်းအရလည်း မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး - ထူးမြတ်လှသော အဖြစ်ကို တမျိုးတနည်း သိနားလည်နိုင်ပေသေးသည်။

မဂ် - ဟူ၍ မည်တွင်ခြင်း

ဤနေရာ၌ ဘာကြောင့် မဂ်ဟူ၍ မည်တွင်ရခြင်း အကြောင်းကို ရှင်းလင်းဖော်ပြဘို့ လိုချိန်မည်။

မဂ် ဟူ သည် -

ကိလေသေ မာရေန္တာ နိဗ္ဗာန် ဂစ္ဆန္တိ ဧတေနာတိ မဂ္ဂေါ

ဤတရားအစုဖြင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစရှိသော ကိလေသာ အညစ်တို့ကို ပယ်သတ်ကုန်လျက် အပါယ်ဒုက္ခ ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏ အေးငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်၏။ ထို့ကြောင့် 'မဂ်' မည်၏။

ကိလေသာတို့ကို ပယ်သတ်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရားစုကို 'မဂ်' ဆိုသည်ဟူလို။

ဤမျှဆိုလျှင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၏ အခြင်းအရာကို အခြေခံ အစပျိုးအဖြစ် သိတန်သမျှ သိရပေပြီ။ ထို့ကြောင့် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို အစဉ်အတိုင်း ဆက်လက်ဖော်ပြရပေဦးမည်။

မဂ္ဂင် ရှစ် ပါး ဟူ သည် -

- ၁။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ် စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်။
- ၂။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ် စင်ကြယ်သော အကြံအစည်။
- ၃။ သမ္မာဝါစာ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ် စင်ကြယ်သော စကား။
- ၄။ သမ္မာကမန္တ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ် စင်ကြယ်သော အပြုအမူ။

၅။ သမ္မာအာဇီဝ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်း မြတ် စင်
ကြယ်သော အသက်မွေးမှု။

၆။ သမ္မာဝါယာမ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်း မြတ် စင်
ကြယ်သော ပြုလုပ် အားထုတ်ခြင်း-
(လုံ့လဝီရိယ)

၇။ သမ္မာသတိ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်း မြတ် စင်
ကြယ်သော မေ့မလျော့မှု - (နှိုး
ကြား တက်ကြွခြင်း)။

၈။ သမ္မာသမာဓိ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်း မြတ် စင်
ကြယ်သော စိတ်တည်ကြည်မှု (စိတ်
ဓာတ် ကြံ့ခိုင်တည်မြဲခြင်း) ဟူ၍
ကဲ့ပြားခြားနားမှု (အခြင်းအရာ)
ရှစ်မျိုးဖြစ်ပေသည်။

ကဲ့ပြားခြင်း - သုံးမျိုး

ဤတွင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်း မြတ် စင်
ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်ဆိုသည်မှာလည်း အခြင်းအရာ အားဖြင့်
သုံးမျိုး - သုံးစားကဲ့ပြားသွားသည်။

၁။ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိသတ္တဝါတို့အားမိမိတို့ပြုကြသော
ကောင်းမှု - မကောင်းမှု [ကံ] နှစ်ပါး သည် သာလျှင်
ဘဝများစွာ သံသရာတလျှောက်လုံး၌ မိမိ တို့ သန္တာန်
မှာ အစဉ်ပါသော ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ပိုင်

ဥစ္စာရှိကြကုန်သည်ဟု သိမြင် ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ
တပါး။

၂။ ဒသဝတ္ထုက သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ဉာဏ်၏ သက်ဝင်ရာ အခြင်း
အရာ ဆယ်မျိုးဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတပါး။

၃။ စတုသစ္စသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဉာဏ်၏ သက်ဝင်ရာ အဟုတ်ကြီး
လေးပါး - အမှန်ကြီးလေးပါးရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိတပါး
ဟူ၍ ကွဲပြားခြားနားမှု သုံးမျိုးဖြစ်ပေသည်။

ကံ - ကံ ၏ အကျိုး

ထို ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ် ရင်း မှာ
ဤသို့ဖြစ်သည်။

၁။ အလုံးစုံကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် မိမိတို့ ပြုကြသော
ကောင်းမှု - မကောင်းမှု [ကံ] နှစ်ပါးသည် သာလျှင်
ဘဝများစွာ - ကမ္ဘာများစွာ သွားလေရာရာ မိမိတို့
သန္တာန်မှာ အစဉ်ပါသော ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိကြကုန်၏။

၂။ မိမိတို့ပြုကြသော ကောင်းမှု - မကောင်းမှု [ကံ] နှစ်
ပါးသည်သာလျှင် ဘဝများစွာ - ကမ္ဘာများစွာ သွား
လေရာရာ မိမိတို့သန္တာန်မှာ အစဉ်ပါသော အမေ့ဥစ္စာ
ရှိကြကုန်၏။

၃။ မိမိတို့ ပြုကြသော ကောင်းမှု - မကောင်းမှု နှစ်ပါး
[ကံ] သည်သာလျှင် ဘဝများစွာ - ကမ္ဘာများစွာ သွား
လေရာရာ မိမိတို့ သန္တာန်မှာ အစဉ်ပါသော ပဓာန
အကြောင်းရင်း ရှိကြကုန်၏။

၃။ မိမိတို့ပြုကြသော ကောင်းမှု - မကောင်းမှု [ကံ] နှစ်
ပါးသည်သာလျှင် ဘဝများစွာ - ကမ္ဘာများစွာ သွား
လေရာရာ အစဉ်ပါသော ဆွေမျိုးမိတ်စစ် ရှိကြကုန်၏။

၅။ မိမိတို့ပြုကြသော ကောင်းမှု - မကောင်းမှု [ကံ] နှစ်
ပါးသည်သာလျှင် ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ သွား
လေရာရာ အစဉ်ပါသော ကိုး ကွယ် လဲ လျှောင်းရာ
(အားထားရာ) ရှိကြကုန်၏။

၆။ ကောင်းသည်လည်းဖြစ်ထသော မကောင်းသည်လည်း
ဖြစ်ထသော အကြင် ကိုယ်အမှု၊ နှုတ်အမှု၊ စိတ်အမှုကို
ပြုကြကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ မိမိတို့ပြုကြသော ကောင်းမှု -
မကောင်းမှု [ကံ] နှစ်ပါး၏ ကောင်းကျိုး - မကောင်း
ကျိုးဟု ဆိုအပ်သော ကောင်းမွေမျိုး - ဆိုးမွေမျိုးကို
ဘဝအဆက်ဆက် - ကမ္ဘာအဆက်ဆက် ခံစံ ကြ ရကုန်
သည် ဖြစ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။

ဤကား သတ္တဝါမှန်သမျှတို့၌ ကံ၏အကျိုးတရား၊ ကံ၏
စွမ်းဆောင်ဖန်တီးမှုနှင့် အလေးအနက်ဆက်စပ်ပတ်သက်နေခြင်း
ကို ပထမဦးစွာ သိသာထင်ရှားစေအပ်သော ‘ က မှ သ က တာ
သ မှာ ဒိ ဝိ ’ အဖွင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဒ သ ဝတ္ထု က သ မှာ ဒိ ဝိ

၁။ ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှုဟူသော ဒါနကုသိုလ်မျိုး၏ အကျိုး
ရင်း - အကျိုးဆက်သည် အမှန်ရှိ၏။

- ၅။ * ယင်ခေါ်သော ပူဇော်မှုကြီးမျိုး၏ အကျိုးရင်း အကျိုးဆက်သည် အမှန်ရှိ၏။
- ၆။ * ဟုန်းခေါ်သော ပူဇော်မှုငယ် မျိုး၏ အကျိုးရင်း အကျိုးဆက်သည် အမှန်ရှိ၏။
- ၇။ ကောင်းစွာပြုအပ် - မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော သုစရိုက်ကံ - ဒုစရိုက်ကံတို့၏ အကျိုးဆက်သည်လည်း ကောင်း၊ အကျိုးရင်းသည်လည်းကောင်း အမှန်ရှိ၏။
- ၈။ အမိ၌ ကောင်းစွာပြုမှု - မကောင်းစွာ ပြုမှု၏ အကျိုးရင်း - အကျိုးဆက်သည် အမှန်ရှိ၏။
- ၉။ အဖ၌ကောင်းစွာပြုမှု-မကောင်းစွာပြုမှု၏အကျိုးရင်း အကျိုးဆက်သည် အမှန်ရှိ၏။
- ၁၀။ လူတို့သည် မမြင်အပ်ကုန်သော ငရဲ၊ ပြိတ္တာ၊ နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာ ဟူကုန်သော ဥပပတ် သတ္တဝါမျိုးတို့သည် အမှန်ရှိကုန်၏။
- ၁၁။ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ ဤလောကသည် အမှန်ရှိ၏။
- ၁၂။ သေသည့်နောက်မှာရောက်ကြရာသော လောကတပါး၊ ဘုံတပါးသည် အမှန်ရှိ၏။

တနည်းကား။ ။ ဤ လူ့လောကသည် အမှန်ရှိ၏။ အပါယ်လေးရပ်၊ ခြောက်ထပ်နတ်ရွာ၊ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်ဟူသော တပါး

* ပါဠိကျမ်းဂန်များ၌ အလှူကြီးမျိုးကို 'ယင်' ဟူ၍၎င်း၊ အလှူငယ်မျိုးကို 'ဟုန်း' ဟူ၍၎င်းခေါ်သည်။

သော လောကသည်လည်း အမှန် ရှိ၏။

နောက်တနည်း။

။လူ့ ဘုံနှင့်တကွ အပါယ်လေးရပ်၊
ခြောက်ထပ် နတ် ရှာ၊ ပြဟွာနှစ်
ဆယ် ဟူသော ဤ စကြာဝဠာ
လောကဓာတ်သည် အမှန် ရှိ၏။
ရှစ်မျက်နှာ အားလုံး၌ အဆုံးမရှိ
သော တပါးသော လောကဓာတ်
သည် အမှန်ရှိ၏။

၁၀။ လူ့ ဘုံ၊ လူ့ ဘဝ၊ လူ့ လောက၌ စိတ်ငြိမ်သက်ခြင်းသို့
ရောက်ကြကုန်သော ကောင်းစွာ ကျင့်ကြပေကုန်သော
'သဗ္ဗညု' ဘုရားအစရှိကုန်သော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်
အမှန်ကြကုန်၏။ အကြင် ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည် ဤ
လောကကို၎င်း၊ တပါးသော လောကကို၎င်း မိမိတို့
ကိုယ်တိုင် အထူးသိမြင်ကြကုန်၍၊ မျက်မှောက် ပြုကြ
ကုန်၍ လူ့ အများကို ဟောကြားဖော်ပြကြကုန်၏။

ဤတွင်ကား ကံ - ကံ ၏ အကျိုးတရား သက် ရောက် ဖြစ်
မြောက်မှုအပိုင်းမှ တဆင့်ထက် ကျော်လွန်ကာ လှူဒါန်း ပေး
ကမ်းမှု (ဒါန) ၏ အကျိုးတရား၊ အမိ - အဖတို့၌ ရိုသေမှု၊
မျက်မြင်လူ့ လောကမှ တပါးသောလောက၊ လူ့တပါး နတ်၊
သိကြား၊ ပြဟွာဟူ၍ စင်စစ်ရှိနေခြင်းစသည်များကို သိနားလည်
လာရသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ-ဗုဒ္ဓသာသနာ

ဤသည်ပင်လျှင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်၏ ထူးခြားမှု ဖြစ်ပေသည်။

ဤလူ့လောကတွင် လူသားတိုင်းအဖြစ်ဖြင့် အသက်ရှင် ရပ်တည်နေရာ၌ (လူ ဟူ၍ ဖြစ်လာခဲ့ရာ၌) အသက်ရှင်ရပ်တည် နေဆဲတွင်လည်း အမှန်အတိုင်း သိမှတ်ကျင့်ကြံရာသော တရား၊ နောင်ဘဝအဆက်ဆက်တွင်လည်း အမှန်အတိုင်းသာလျှင် သိမြင် လိုက်နာနိုင်မှု၊ နောက်ဆုံး နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေနိုင်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းများတို့ကို တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် သိနားလည် သွားရပေသည်။

ကမ္မသကာတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ

ကံ - ကံ၏ အကျိုးတရားကို သက် ဝင် ယုံကြည်ခြင်း ဆိုရာ၌ ထိုသို့သက်ဝင်ယုံကြည်သည်နှင့် အမျှ သိမှတ်လိုက်နာဖွယ်များကလည်း ကျယ်ပြန့် လေးနက်လှသည်သာ ဖြစ်လေသည်။

ဤလောက၌ ပစ္စည်း ဥစ္စာ ရတနာ ရှေ့ ငွေ စသည်တို့သည် လည်းကောင်း၊ သားမယား ကျေးကျွန် ချွေရုံ သင်းပင်း စသည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဤလူ့ လောက တဘဝတာ၌သာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရနိုင်ကြသည်များ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုထို ပစ္စည်း ဥစ္စာ ရတနာ ရှေ့ ငွေ စသည်တို့ကို မည်မျှစုံမက် မြတ်နိုးသည် မှန်စေ၊ မည်မျှများပြား ကြွယ်ဝလှသည်မှန်စေ၊ ဘဝတပါးသို့ ယူဆောင်သွားနိုင်သည် မဟုတ်ပေ။

ကံတရားမှာကား ထိုသို့မဟုတ်၊ ကောင်းမြတ်သော ကံ အမှုပင်ဖြစ်စေ၊ ယုတ်ညံ့သော ကံ အမှုပင်ဖြစ်စေ၊ သတ္တဝါတို့နှင့် ထပ်ချပ်မကွာ လိုက်ပါသွား၏။ တဘဝလည်းမဟုတ်၊ နှစ်ဘဝလည်းမဟုတ်၊ ဘဝအဆက်ဆက် သံသရာတလျှောက်လုံးမှာပင် ပြုလုပ်သည့်နှင့် မကွဲမကွာ အမြဲပါသွား၏။

ထို့ကြောင့်ပင် မြတ်စွာဘုရားက 'သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဿကာ' ဟူ၍ ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ ကံ အမှု ဆိုရာ တွင် လည်း ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကံ အမှု၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကံ အမှု၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကံ အမှုဟူ၍ အရာဌာန အား လျော်စွာ ကွဲပြားခြားနားသွားသည်။

ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကံ အမှုက အကျိုးပေးတမျိုး၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကံ အမှုက အကျိုးပေးတမျိုး၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကံ အမှုက အကျိုးပေးတမျိုးဖြစ်သည်။

ဤနေရာ၌ ကံတရား၏ အကျိုးပေးကိုလည်း သိမြင်စေ၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ကြည်ညိုနိုင်စေရန် အတွက် အလောင်းတော်ဘဝက ပြုလုပ်ခဲ့သော ကံတရားများ အကြောင်းကို ဆက်စပ်ဖော်ပြပါဦးမည်။

အလောင်းတော်ဘဝမှ ကံပါရမီများ

မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးရှေးသော အလောင်းတော်ဘဝ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုသောအခါ၌ သဒ္ဓါတရားကြီးစွာ စိတ်နှလုံးကြံ့ခိုင်စွာ ပြုအပ်၏။ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ နတ်စသည် တစုံတယောက်သောသူမျှ ထို ကောင်းမှုကို တားမြစ်ဖျက်ဆီး၍ မရ၊ ပျက်ပြယ်ချွတ်ယွင်းခဲ့သည်မရှိပေ။

ထို့ကြောင့်ပင် ထိုထိုကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရာ၌ စိတ်နှလုံးခိုင်ကျည်မြဲမြဲခြင်းဟူသော သဘောအားလျော်စွာ ပကတိညီညာပျံ့ပျူးသော ခြေဖဝါးတော်အပြင်ရှိ၏။ ထိုလက္ခဏာနှင့် တူမျှစွာ ဖြစ်သည့် ရန်သူ တစုံတယောက်မျှ မြတ်စွာဘုရားကို

ထိပါးနှောက်ယှက်ခြင်း မပြုနိုင်သော သဘောလည်း ရှိအပ်ပေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည်ရှေးရှေးသောအလောင်းတော်၏အဖြစ်၌ များစွာသော သူတို့၏ ချမ်းသာကို ရှက်ဆောင်တော်မူခဲ့၏။ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ နေသူတို့ကိုလည်း ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်ပေးမခဲ့၏။ အခြံအရံနှင့်တကွသော အလှူကိုလည်း ပေးလှူခဲ့၏။

ထို့ကြောင့်ဘုရားဖြစ်ရအံ့သောဘဝ၌ခြေဖဝါးအပြင်၌တရားရှစ်ကွက်သော စက်လက္ခဏာတော်တို့ ဖြစ်ထွန်းလာ၏။ ရဟန်းယောကျ်ား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ ဥပသကာ၊ ဥပသိကာ စသော အခြံအရံများစွာတို့သည်လည်း ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာပေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးရှေးဘဝများစွာတို့၌ သူ့အသက်သတ်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ခဲ့၏။ သူ့ခပ်သိမ်းတို့အားလည်း အစဉ်သနားကြင်နာတတ်၏။

ထို့ကြောင့် ရှည်သောဖနှောင့်၊ ရှည်သော ခြေချောင်း - လက်ချောင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သောကိုယ်တော်ရှိ၏။ အသက်တော် ရှည်သည်လည်းဖြစ်၏။ အဆုံးစွန်သော အသက်အပိုင်းအခြားသို့ မရောက်မီအတွင်း၌ မြတ်စွာဘုရား၏ အသက်တော်ကို မည်သူ တဦးတယောက်မျှ မဖျက်ဆီးနိုင်ကုန်။

မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်သည် ရှေးရှေးသော ဘဝတို့၌ မှန်မြတ်စွာသော ခဲ့ဘွယ်ဘောဇဉ် (အစာအာဟာရ) တို့ကို လှူဒါန်းပေးကမ်းခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် ဘုရားဖြစ်လာအပ်သောအခါ၌ ခြေဖမိုး၊ လက်ဖမိုး၊ လည်ဂုတ်၊ ပခုံးစသည် ခုနစ်နေရာတို့၌ ပြည့်ဖြိုးသော

အသားရှိ၏။ မှန်မြတ်သော ဘောဇဉ်လာဘ်သပ္ပကာတို့ကိုလည်း ရသည်ဖြစ်ပေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေး ရှေး အလောင်း တော်ဘဝ၌ သူတပါးတို့အား ပေးကမ်းခြင်း၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုခြင်း၊ သူတပါးတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မိမိနှင့် ထပ်တူညီမျှ ပြုကျင့်ခြင်းဟူသော သင်္ဂဟတရားလေးပါး တို့ကို ကျင့်သုံးပြုလုပ်တော်မူခဲ့၏။

ထို့ကြောင့်ပင် ရှည်လျားသွယ်ပျောင်း နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာ သောလက်ချောင်း - ခြေချောင်းတို့ ရှိကုန်၏။ ပျပ်ဝပ်ရုံသေစွာ ဆည်းကပ်လုပ်ကျွေးတတ်သော အလုပ်အကျွေး ရှိတော်မူ သည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည်ရှေးရှေးသောဘဝတို့၌လူခပ်သိမ်းတို့အား အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သော (အကျိုးရှိစေသော) စကားကို ဆိုတော်မူခဲ့၏။ လူခပ်သိမ်းတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုလည်း ကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် ခြေဖမိုးအပြင်မှသည် အထက်သို့ လက်လေး သစ်ခန့်မြင့်တက်သော ဖမျက်ရိုးသည်လည်းကောင်း၊ မျက်မှောင် တော် နှစ်ဖက်အကြားတွင် လဲဝါဂွမ်းအဆင်းနှင့်တူစွာသော မွေရှင်တော်သည်လည်းကောင်း ရှိတော်မူ၏။

(ဗုဒ္ဓဘေတိပြဿနာများ ၄)

ကံတရား၏ အကျိုးပေး

ကံတရား၏ အကျိုးပေးပုံကို ဤ နည်းဖြင့်လည်း ကောင်းစွာ သိသာနိုင်ပေသည်။ အကုသိုလ်မှုဟု ဆိုရမည့် မကောင်းသော ကံအမှုများအတွက် အကျိုးပေးပုံ၊ အကျိုး တရား သက်ရောက် ဖြစ်ပေါ်ပုံမှာလည်း ထိုနည်းအတူသာ ဖြစ်ပေသည်။

ဤနေရာ၌ အကုသိုလ်မှု၏ မကောင်းကျိုး အကြောင်းကို အာဂမယုတ္တိဟုဆိုရမည့် ကျမ်းဂန်စာညွှန်းအတိုင်း ဖော်ပြရချေ သော် အရေအတွက်ပေါင်း မြောက်များစွာ ထွက်ပေါ်လာပေ လိမ့်မည်။

မည်သို့သည် သူတပါးအသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်း မကောင်း မှုကြောင့် ငရဲ၌ မည်သို့ခံခဲ့ရသည်၊ ငရဲမှ ကျွတ် လွတ် လာ သည် တွင်လည်း၊ ထို မကောင်းမှု အငွေ့အသက် (အရိုန်) ကြောင့် အသက်တိုသည်၊ အဆင်းမလှဖြစ်ရသည်ဟူသော အကြောင်း ချက်နှင့် အကျိုးဆက်များကိုကား ဇာတ်နိပါတ်အားလျော်စွာ ထုတ်ဖော် ဆိုညွှန်းရပေလိမ့်မည်။

ဖြောင့်မှန်သော အမြင်

မကောင်းမှုဆိုသည်မှာ ထိုထို ကျမ်းဂန်စာညွှန်းများကို အပ ထား၍၊ ယနေ့မျက်မှောက်လောက မျက်မြင်ထင်ရှား ဖြစ်ရပ် များအရပင်လျှင် နောက်ဆုံး၌ မနှစ်သက်အပ်သော အကျိုး တရားကိုသာ ဖြစ်မြောက်နိုင် ပေးစွမ်းနိုင်ကြောင်း၊ ကောင်းစွာ သိသာ ထင်ရှားနေပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း အကုသိုလ်ကံ ‘မကောင်းမှု’ ၏ စက်ဆုပ်
ကြောက်ရွံ့ဖွယ်အဖြစ်ကို မြတ်စွာဘုရားက အလေးအနက်
အကျယ်တဝင့် ထုတ်ဖော် ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ကောင်းစွာ သက်ဝင်
ယုံကြည်ခြင်းသည်ပင်လျှင် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဟူသော ဉာဏ်အမြင်၊
သို့မဟုတ် အမှန်တရားကို ထိုးထွင်းသိနားလည်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အကြောင်းမှာကား ကံတရားသဘောကို တကယ်တန်း နား
လည်ယုံကြည်လာသော အခါ ကောင်းသော ကံတရားကို
အားထုတ်သလို မကောင်းသောကံတရားကို ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့
သွားသည်။ တတ်နိုင်သလောက် ရှောင်ကြဉ်ပယ်စွန့်သည်။

ဤသည်ပင်လျှင် ပကတိဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်
အယူဝါဒဖြစ်ပေသည်။

ဘုကြောင့်ကောင်းကျိုးမပေးသလဲ

ဤနေရာ၌ ကံတရား၏ အကျိုးပေး သက်ရောက်ဖြစ်မြောက်
မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တနေရာတွင် ဆိုညွှန်းခဲ့ပြီး ဆွေးနွေးမှုတရပ်ကို
ကြားညှပ်ဖော်ပြရပေဦးမည်။

ဤစာရေးသူတွင် တူတယောက်ရှိ၏။ စာရေးဆရာ၊ ရုပ်ရှင်
ဒါရိုက်တာတစ်ဦးဖြစ်၏။ သူကား နံနက်မိုးလင်းသည်နှင့် တပြိုင်
နက် ဘုရားရှိခိုး၊ နတ်များကို အမျှဝေ၊ အိမ်တွင်း - မင်းမဟာ
ဂီရိကိုယ်တော်ကြီးကို ယပ်သွင်း (ယပ်ခတ်ပေးကာ တိုင်တည်
ခြင်း) သူ ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်ချင်သမျှ အကြောင်းခြင်းရာ

များကို ဘုရားထံတွင် ဆုတောင်းခြင်း၊ တိုင်တည်ခြင်းပြုလုပ်နေ သူ ဖြစ်၏။

ဤအတွင်းမှာပင် အလုပ်အကိုင် မချောမော - မအောင်မြင် သည်နှင့် ပတ်သက်၍ ဝေဖန်ဆွေးနွေးသည့် သဘောမျိုးဖြင့် ဤစာရေးသူကို မကြာမကြာထုတ်ဖော်ပြောတတ်၏။

“ ကျွန်တော် ဘုရားရှိခိုးလာလိုက်တာ သုံး နှစ် ကျော်ပြီ၊ တနေ့မှ ဝတ်မပျက်ခဲ့ဘူး၊ အိမ်တွင်းနတ်ကို တိုင်တည်တာ၊ နတ် တွေကို အမျှဝေတာလဲ နတ်တွေမှာ နားတောင်ပူလောက်နေပြီ၊ ဒါပေမဲ့ အလုပ်အကိုင် ဟန်ကျ - ပန်ကျကို မဖြစ်ဖူး၊ သူများတွေ ကျတော့လဲ နေချင်သလိုနေ၊ လုပ်ချင်သလိုလုပ်၊ အဲ့ဒီကြားထဲက ဘဲ အလုပ်တွေဖြစ်၊ ငွေတွေ ရနေကြတာဘဲ ”

ကံ့တရားကို မယုံကြည်မှု

သူ့ စကားအဓိပ္ပာယ်ရင်းမှာ ကံ့တရားကို မယုံကြည်လေရာ (ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ ပြုနေသော်လည်း ဘာမှ အကြောင်း မထူးသည့်သဘော) ရောက်နေသည်။ သို့နှင့်အမျှ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းသည်ပင်လျှင် မကောင်းကျိုး မသက်ရောက်နိုင်ရာလည်း ဖြစ်နေသည်။

ကျွန်တော်က အာဂမယုတ္တိသဘောဖြင့် ဦးစွာ စကားစလိုက် ရသည်။

“ အဲ့ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ အင်မတန် တိုက်ဆိုင် ညီညွတ်နေတဲ့ အကြောင်းတခုတော့ ရှိပါတယ်၊ မင်းတို့ခေတ်လူတွေ လက်ခံ

ချင်မဲ့ အခြေအနေတော့ မဟုတ်ဖူးပေါ့လေ။ မင်းတို့က ကျမ်းဂန် စာဆိုသဘောကို လက်မခံချင်ဘူး မဟုတ်လား။”

“ ဟုတ်တယ်။ စာသဲက အကြောင်း အရာ တွေက တော့ နားလည်ဘို့လဲ မလွယ်ဘူး။ တကယ်တမ်းလဲ သိမြင် ထိတွေ့ရတာ မဟုတ်ဖူး - မှတ်လား။ ”

“ အေး - မင်းပြောတာမှန်တယ်။ ဘာသာရေးစာပေတွေထဲမှာ ကတော့ တဆင့်သိရတာလောက်ပဲရှိတယ်။ လက်တွေ့လဲ မဟုတ် ဖူး - မျက်မြင်လဲ မဟုတ်ဖူး။ သို့သော် မင်းစောဒကတက်ချင်ယင် စကားဆုံးတော့ တက်ပေါ့။ အကြောင်းအရာ (ဇာတ်တော်) သဘောကိုတော့ အာဂမယုတ္တိအဖြစ် ပထမဦးစွာ ပြောပြအုံး မယ်။

“ အဲ့ဒီ - အာဂမယုတ္တိပြီးတော့ သဘာဝယုတ္တိ (သဘောတရား) ကိုလဲ ထပ်ဆင့်ပြီး ပြောပြပါအုံးမယ်။ မင်း အကြေအညက် လက်ခံ နိုင် - လက်မခံနိုင်တာကတော့ တပိုင်း တကဏ္ဍပေါ့။ မင်းဖာသာမင်း ဆုံးဖြတ်ပေါ့။ ”

“ အင်းပါလေ....။ အဲ့ဒီဇာတ်တော်ဆိုတာကိုဘဲ အရင်ပြော ပြပါအုံး။ ”

“ အေး - ဟုတ်ပြီ။ ဇာတ်တော်ကို အရင်ပြောပြမယ်။ အမှန် ကတော့ အဲ့ဒီဇာတ်တော်ကို နားထောင်လိုက်ရယင်တောင် ကံ- ကံ၏ အကျိုးပေးမှုနဲ့ ကံတရားရဲ့ သဘောသဘာဝကို သဘော ပေါက် နားလည်နိုင်လောက်ပါတယ်။

အင်္ဂတိဘုရင်

“ ဒီလိုကွာ....၊ ရှေးက အင်္ဂတိမင်းကြီးဆိုတာ ရှိတယ်။ မိထိ
လာပြည့်ရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်ဆိုပါတော့။ အဲဒီ အင်္ဂတိဘုရင်ဟာ
တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ည လ၊ အင်မတန်သာပြီး စိတ်နှလုံး
ကြည်နူးချမ်းမြေ့ဘွယ် ကောင်းနေတဲ့အခါမှာ သူ့ရဲ့ မူးမတ်
ပုဏ္ဏားများကို မေးတယ်။

“ မင်းကြီးများ.....၊ ဒီညဟာ အင်မတန် စိတ်နှလုံးချမ်းမြေ့
ကြည်နူးဘွယ် ကောင်းတယ်။ ဒီတော့ ဒီလိုအချိန်အခါမျိုးမှာ
ဘာ လုပ်ရယင်ကောင်းမလဲ၊ တစုံတရာ ထူးထူးခြားခြားအမှုကိစ္စ
ဘာများလုပ်ရယင် ကောင်းမလဲ” လို့ မေးတယ်။

အမတ်တွေက အမျိုးမျိုးအဖြေပေးကြတယ်။ စား ကောင်း
သောက်ဖွယ်တွေ စားသောက်ဖို့ပြောတဲ့ အမတ်က တမျိုး၊ သတို့
သမီးငယ်များစွာနဲ့ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ခံစားဘို့ပြောတဲ့အမတ်က
တမျိုး၊ အမတ်ပေါင်းများစွာ - အဖြေပေါင်း များစွာပေါ့....။

ဒီထဲမှာတယောက်ကတော့ တိတ္ထိတက္ကတုန်းဆရာကြီးတဦးဆီ
တရားသွားနာဘို့ပြောတယ်။ ဒီ ဆရာကြီးဟာဖြင့် အဝတ်လဲ
မဝတ်ဖူး၊ အစားအသောက်ကိုလဲ ဖြစ်သလိုစားတယ်၊ အင်မတန်
အကျင့်ထူးခြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်ပါတယ်ပေါ့။

လို့ရင်း ရောက် လွယ်အောင် ပြောရယင် အင်္ဂတိဘုရင်ကြီး
ဟာ အဲဒီတိတ္ထိတက္ကတုန်းကြီးဆီ ရောက်သွားတယ်။ ဒီတော့
တက္ကတုန်းဆရာကြီးက ဘယ်လိုတရားဟောသလဲဆိုယင်-

တိတ္ထိဆရာကြီးတရား

မင်းကြီး....၊ ကောင်းမှုပြုတာဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ မကောင်းမှုပြုတာဘဲ
ဖြစ်ဖြစ် ဘာမှအကြောင်းမထူးဘူး၊ ဒီဘဝမှာ ကောင်းတာ
လုပ်ပေမဲ့ ဟိုဘဝကျတော့ မကောင်းတာ ဖြစ်ချင် ဖြစ်တာဘဲ။
ဒီဘဝမှာ မကောင်းတာတွေ လုပ်နေပေမဲ့လဲ ဟိုဘဝကျတော့
ကောင်းတာတွေ ဖြစ်ချင်ဖြစ်တာဘဲ။

သတ္တဝါမှန်သမျှဟာ အန္တရကပ် (ခြောက်ဆယ့်လေးကပ်)
ပြည့်သွားယင် ပြီးသွားတာဘဲ။ နောက်ထပ် ဘာမှ မဖြစ်တော့
ဘူး။ အဲဒီအန္တရကပ် - ခြောက်ဆယ့်လေးကပ် မပြည့်ခင် အတွင်း
မှာတော့ ကောင်းတာ - ဆိုးတာတွေ အမျိုးမျိုး ဖြစ် ချင် သ လို
ဖြစ်နေတာဘဲ။

ကောင်းတာလုပ်ရက်နဲ့လဲ မ ကောင်း တာ တွေ ဖြစ်ချင်ဖြစ်၊
မကောင်းတာတွေလုပ်ရက်နဲ့လဲ ကောင်းတာတွေ ဖြစ် ချင် ဖြစ်
အမျိုးမျိုးဖြစ်နေတာဘဲ။

ဒီတော့ အခုဘဝမှာ လူသတ္တဝါတွေ အားလုံးကို အဖျော်
ယမကာ ယာဂုခဲဘွယ်စတဲ့ စားသောက်ဖွယ်တွေ ပေးလှူနေတာ
ဟာလဲ - အလကားဘဲ။ အဝတ်ပုဆိုး အိပ်ရာနေရာစတဲ့ အသုံး
အဆောင် ပစ္စည်းဝတ္ထုတွေပေးလှူနေတာဟာလဲ - အလကားဘဲ။

ဒီလိုပေးလှူနေခြင်းအားဖြင့် ကိုယ့်မှာ ပစ္စည်း - ဥစ္စာကုန်ခန်း
တာကလဲလို့ ဘာမှကောင်းကျိုးမရှိဘူး၊ ဘယ်လိုဘဲကောင်းမှုတွေ
ပြုပြု - မကောင်းမှုတွေပြုပြု အန္တရကပ် - ဆောက်ဆယ့်လေးကပ်
မပြည့်ခင်အတွင်းမှာဖြစ်ချင်တာတွေ ဖြစ်နေပြီးတော့ နောက်ဆုံး

ကပ်ပေါင်း (ခြောက်ဆယ့်လေးကပ်) စေ့သွားရော သတ္တဝါ
တွေဟာလဲ အစတုံးသွားရတော့တာဘဲ၊ နောက်ထပ်ဘာမှမဖြစ်
လာတော့ဘူး။

ဗီဇကလုလင်

တိတ္ထိတက္ကတန်းဆရာကြီးက အင်္ဂတိဘုရင်ကြီးကို အဲဒီအတိုင်း
တရားဟောလိုက်တော့ သူတို့အနားမှာ ရှိနေတဲ့ ‘ဗီဇက’ ဆိုတဲ့
ကျွန်မရဲ့သားက ပထမဦးစွာ မချီတင်ကဲ ငိုတယ်။ ဒုတိယ အားရ
ဝမ်းသာ ရီတယ်။

ဒီတော့ - အင်္ဂတိဘုရင်ကြီးက ‘ဗီဇက’ ကို မေးတယ်။
“ သင့်ရဲ့အပြုအမူဟာ အင်မတန် ထူးဆန်းတယ်၊ ဘာကြောင့်
ဒီလိုဖြစ်ရသလဲ ” ပေါ့။ ဒီတော့ ဗီဇက က ပြန်ဖြေတယ်။

“ မင်းကြီး....၊ အကျွန်ုပ်ငိုကြွေးငြင်ခြင်းဟာ နောက်နောက်က
ဒီလိုတရားစစ် - တရားမှန်ကို မသိခွဲရတာအတွက် ဝမ်းနည်းပြီး
ငိုကြွေးရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရီတာကတော့ ခုမှတရားစစ် - တရား
မှန်၊ ဆရာစစ် - ဆရာမှန်ကို တွေ့ရတဲ့ အတွက် ဝမ်းသာလွန်းလို့
ရီရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်လို့ပြန်ပြီးပြောပြတယ်။

“ သူက ဘာလို့ အဲဒီလိုပြောနိုင်ရတာလဲ ”
တူ ဖြစ်သူက မေးခွန်းထုတ်လာသည်။

“ အော် အဲဒါကတော့ ဒီ ကျွန်မရဲ့သားက သူ့ရဲ့ ကျင့်ကြံ
အားထုတ်မှု အားလျော်စွာ လွန်ခဲ့ပြီး ခုနစ်ဘဝကို ပြန်ပြီး
မြင်နိုင်စွမ်းရှိတယ်လေ....၊ ဒီတော့ တက္ကတန်း ဆရာကြီးပြောပြ

သလိုဘဲ သူဟာ ရှေ့ပန်းတိမ်သည်ရဲ့သားဖြစ်တဲ့ဘဝမှာ ကုသိုလ်
ကောင်းမှုတွေ အမျိုးမျိုးလုပ်ခဲ့ပေမဲ့ အဲဒီဘဝက လွန်မြောက်
သွားတော့ 'ဝက်သတ်သမား' ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။

သို့ပေမဲ့ ဒီ ဝက်သတ်သမားဘဝက စုတေသွားရပြန်တော့လဲ
နတ်ပြည်မှာ နတ်သားတဦးအဖြစ်နဲ့ စည်းစိမ်ချမ်းသာတွေ ခံစား
နေရပြန်တယ်။ အဲဒီလို ကမောက် ကမတွေ ဖြစ်နေရတာကို
သွားပြီး မြင်မိတာကိုး....”

“ အဲဒါ - ဟုတ်သားဘဲ ”

“ နေပါအုံးလေ....။ စကားဆုံးတော့ မင်း ထောက်ချင်ရာ
ထောက်ပြပေါ့။ ဒီလိုနဲ့ ဗီဇက က ခုနစ်ဘဝ စေ့အောင် ပြန်
ပြောပြပြီး၊ အတို့ချုပ်ပြောရယင် တိတ္ထိတက္ကတုန်း ဆ ရာ ကြီးရဲ့
တရားသဘောကို အကြောင်းမဲ့ ထောက်ခံတယ်ဆိုပါတော့ကွာ....”

ဖောက်ပြန်မှု အမျိုးစုံ

“ ဒီတော့ - အင်္ဂတိမင်းကြီးကလဲ နန်းတော်ပြန်ရောက်တာနဲ့
တပြိုင်နက် လမ်းဆုံ - လမ်းခွဲမှာ တင်ထားတဲ့သောက်ရေအိုးတွေ
ချိုက်ခဲ့၊ သောက်ရေအိုးအစား သေအရက်အိုးတွေထား၊ လင်စုံ
မယားဖက်တွေခေါ်၊ ယောက်ျားက အရပ်မြင့်တယ်၊ မိန်းမက
အရပ်ပူတယ်ဆိုယင် သူတို့ချင်းခွဲပစ်ပြီး ပုတဲယောက်ျားနဲ့ ပုတဲ
မိန်းမနဲ့တဲပေး၊ မြင့်တဲ့ယောက်ျားနဲ့ မြင့်တဲ့မိန်းမနဲ့တဲပေး။

“ ပြီးတော့ - သမီးတော်ဖြစ်သူရဲ့ အလှူ ပေး နေ ကျ ဖြစ် တဲ့
မဏ္ဍပ်တွေလဲ ဖျက်ဆီးပစ်၊ အဲဒီလို လုပ်ချင်ရာတွေကို လျှောက်
လှုပ်တော့တာကိုး ”

“ ဒါ - စာထဲမှာ ဖတ်ရတဲ့ အတိုင်းပေါ့ - နော် ”

“ အေးလေ....၊ ပြီးတော့ မင်း ထောက်ချင်ရာ ထောက်ပါ၊ ခုတော့ ငါ့စကားကို ဆုံးအောင် နားထောင်အုံးပေါ့ ”

“ အင်းပါလေ....၊ ပြောပါ....၊ ပြောပါ.... ”

“ ဒီတော့ - တိုင်းသူပြည်သားတွေကလဲ သူတို့ အားကိုးစရာ သမီးတော်တပါးဘဲ ရှိတော့တယ် ”

“ အင်္ဂတိမင်းကြီးရဲ့ သမီးတော်လား.... ”

“ ဟုတ်တယ် - ဟုတ်တယ်၊ သူကတော့ အဖေလို မဟုတ်ဖူး၊ ပညာရှိတယ်၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားတတ်တယ်၊ ခုနစ်ရက်တပတ်ကို တခါ အလှူပေးခနကျလဲ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ တိုင်းသူ ပြည်သား တွေက အဲဒီသမီးတော်ရဲ့နန်းတော်ရှေ့သွားပြီး (ဟစ်တိုင်သဘော မျိုးပေါ့လေ) အော်ကြတာကိုး။

“ ဒီတော့ သမီးတော်က အကြောင်းစုံ သိ၊ ဖခမည်းတော်ဆီ ရောက်၊ သို့သော် သူက ဘာမှမပြောရသေးခင် သူ့ ဖခမည်း တော်က သူ့ ကိုကြိုတင်ပြီး တရားဟော၊ သမီးတော် အလှူပေး တာတွေဟာ ဘာမှအကျိုးမရှိဘူးပေါ့။

“ ဒီတော့ - နောက်ဆုံးမှာ သမီးတော်ဖြစ်သူက သူ့ ဖခမည်း တော်ရဲ့ လဲ့မှားတဲ့ အယူကို ချစ်လဲ့ပယ်ဖျောက်ပေးနိုင်ဘို့အတွက် အရပ်လေးမျက်နှာကို လှည့်ပြီး တိုင်တည်လိုက်တာ ဘယ်ကမှ မပေါ်ပေါက်လာဘူး။

“ နောက်ဆုံး အထက်ကောင်းကင်မေ့ ရှိခိုးပြီး တိုင်တည်

လိုက်တော့မှ ‘ နာရဒ ’ ဆိုတဲ့ ဗြဟ္မာကြီးက အကြောင်းကို သိ၊ အင်္ဂုတိမင်းကြီးနှင့်တကွ အားလုံး ပြည်သူတွေပါ အထင်အရှား မြင်တွေ့နိုင်အောင် ကိုယ်ထင်ပြုပြီး အင်္ဂုတိမင်းကြီးကို တရား ဟောတယ်”

နာရဒ ဗြဟ္မာ ကြီး

“ ဗြဟ္မာကြီးဟောပြတာကတော့ ဒီလိုပေါ့လေ၊ လောကမှာ ကောင်းမှု - မကောင်းမှု ဆိုတာတွေဟာ အလကား မဖြစ်ဖူး၊ ပျောက်ကွယ်မသွားဘူး၊ ကောင်းတဲ့အကျိုးဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ မကောင်းတဲ့ အကျိုးဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ အကျိုးသက်ရောက် ဖြစ်မြောက်မှုကတော့ အစဉ်အမြဲတည်ရှိနေတာဘဲ။

“ ပေါက်ရွက်ထဲမှာ မြတ်လေး ပန်ကို ထဲ့လိုက်တော့ မွေးကြိုင်တဲ့အနံ့ စွဲကျန်ရစ်နေသလို၊ အဲဒီ ပေါက်ရွက်ကိုဘဲ ငါးပိသားငါးစတာတွေ ထဲ့လိုက်တော့လဲ ညှိစော်ပုပ်ဟောင်တဲ့ အနံ့ ဆိုး နံ့ပြန်တာဘဲ၊ ကျန်ရစ်နေခဲ့တာဘဲ။

“ ကောင်းမှု - မကောင်းမှုဆိုတာလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ ပြုလုပ် သူနဲ့ မကွဲမကွာ တည်နေတာဘဲ။ သို့သော် ကောင်းတာလုပ်ပြီး မကောင်းတာဖြစ်တယ်၊ မကောင်းတာလုပ်ပြီး ကောင်းတာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကတော့ ဖြစ်ချင်ရာ ဖြစ်တာမဟုတ်ဖူး။

“ ကုသိုလ်အကျိုးပေးချင်ပေမဲ့ အကုသိုလ်က အားကြီးနေတဲ့ အခါ အကုသိုလ်က ဝင်ရောက်အကျိုးပေးတယ်။ အကုသိုလ် အကျိုးပေးချင်ပေမဲ့လဲ ကုသိုလ်က အားကြီးနေတဲ့အခါ ကုသိုလ် ကဘဲ အကျိုးပေးသွားတယ်။

“ ဒါကြောင့်သာ ကောင်းတာလုပ်ပေမဲ့ - မကောင်းတာ
ဖြစ်၊ မကောင်းတာလုပ်ပေမဲ့ ကောင်းတာဖြစ်ဆိုတာမျိုးလို့ မညီ
မညွတ်ရှိနေရခြင်းဖြစ်တယ်။ ကုသိုလ်က ကောင်းကျိုးကို မပေးလို့
အကုသိုလ်က မကောင်းကျိုးကို မပေးလို့ မဟုတ်ဖူးလို့ ဥပမာ
သဘောတရားတွေ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှုတွေနဲ့ ဟောပြော
ရှင်းလင်းပြတယ် ”

“ အဲဒီတော့.... ”

“ အဲဒီတော့ - အင်္ဂုတို့မင်းကြီး အမြင်မှန် ရသွားတာပေါ့။
ကုသိုလ် - အကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးပေးကြောင်း ကံ သဘောကိုလဲ
သဘောပေါက်ယုံကြည်သွားတာပေါ့ ”

“ ဒါဖြင့် - အကိုပြောချင်တာ ပြီးပြီဆိုပါတော့ ”

“ အေး - ဇာတ်တော်ကတော့ ပြီးပါပြီ၊ သို့သော် မင်းပြော
ချင်တာရှိယင် ပြောပါလေ.... ”

ကြီးစားရကျိုး - မနပ်ဘူးပေါ့

“ ပြောချင်တာဆိုတော့ ဒီလိုသာ ကုသိုလ် - အကုသိုလ်က
သင့်သလို အကျိုးပေးတယ်ဆိုယင် ကျွန်တော့်လို နေ့စဉ်ဘုရား
ရှိခိုးနေတာလဲ အကုသိုလ်ပေးနိုင်သေးယင် ဘာမှအကြောင်း
မထူးဘူးပေါ့ ”

“ အမှန်တော့ အကျိုးပေးတာ - မပေးတာက တကဏ္ဍ၊
ဘုရားရှိခိုးတာက တကဏ္ဍဘဲကွာ ”

“ ဒီလို လုံးမပြောပါနဲ့၊ ဘုရားရှိခိုးလို့ ကဲ့သိုလ်ရတယ်ဆိုယင် ကျွန်တော်သုံးနှစ်တောင် ကျော်လာပြီ။ နေ့စဉ်တင်နေ့မှ မပျက် ခဲ့ဘူး။ အဲဒါတွေဟာ နဲ့နဲ့မှ အကျိုးမပေးတော့ဘူးလား၊ အကျိုး မပေးနိုင်တော့ဘူးလား ”

“ သောက ဥပမာနဲ့ပြောရယ်လဲ အင်္ကျီကို လူငယ်ကလေး တယောက်က ဆရာသမားအနေနဲ့ဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ လူကြီးတယောက် အနေနဲ့ဘဲဖြစ်ဖြစ် အမြဲတန်း ရိုသေလေးစားနေတယ်၊ အကူအညီ ပေးနေတယ်ဆိုပါတော့။

အင်္ကျီအနေနဲ့ အဲဒီလူငယ်ကလေးကို တစုံတရာအကျိုးရှိ အောင် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးထိုက်တယ် - မဟုတ်လား ”

ကံ တ ရာ ။ သ ဘ ဘ

“ အေး - မင်း ပြောတာမှန်တယ်၊ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ ငါ့ အတွေ့အကြုံတခုပြောပြရအုံးမယ်။ မောင်ဖြူ - မောင်မဲ ဆိုတဲ့ မိတ်ဆွေနှစ်ယောက် ဆိုကြပါစို့ကွာ။ အဲဒီ မိတ်ဆွေ နှစ်ယောက် အနက်မှာ လေးငါးခြောက်ခါ ကြုံကြိုက် တိုက် ဆိုင် သွား တော့ ငါ စဉ်းစားမိ - သတိထားမိလာတာ တခုရှိတယ်။

အဲဒါ တခြားမဟုတ်ဖူး၊ မောင်မဲနဲ့တွေ့ရတဲ့အခါ ငါ့မှာ ပိုက်ဆံဆိုက်သလောက်ရှိတာနဲ့ချည်း ကြုံကြိုက်တယ်။ သူ့ကို လက်ဖက်ရေတိုက်နိုင်တယ်၊ ခရီးစရိတ် တကျပ်တပြားပေးလိုက် နိုင်တယ် ”

“ကျွန်တော်နားလည်ပါပြီ၊ အကိုပြောချင်တာက မောင်ဖြူ ကျတော့ ကံ မကောင်းလို့ ပိုက်ဆံမရှိတုန်းနဲ့ချည်း ကြုံကြုံက် မိတယ် ဆိုပါတော့”

“အေးလေ - ဖြစ်ကော မဖြစ်နိုင်ပေဘူးလား”

“ကျွန်တော်နားလည်နေတာကတော့ ကောင်းတာလုပ်ယင် ကောင်း တဲ့ အ ကျိုး ဖြစ် လာ ရ မယ်၊ မကောင်းတာလုပ်ယင် မကောင်းတဲ့အကျိုး ဖြစ်လာရမယ်”

“ကဲ - ကဲ၊ ဒါဖြင့် တခုထဲပြီး စဉ်းစားကြအုံးစို့။ ။ မင်းက ရုပ်ရှင်သမားဆိုတော့ ရုပ်ရှင်နဲ့ ပတ်သက်တာဘဲ ပြောရအုံးမယ်၊ ‘စပယ်’ ဆိုတဲ့ ရုပ်ရှင်မင်းသမီးဟာ ရုပ်ကလေးကလဲ့ မဆိုးဘူး၊ အမူအရာကလဲ့ ကောင်းတယ်၊ ဆက်ဆံရေးလဲ ကောင်းတယ်လို့ မင်းဘဲကားစပ်မိတိုင်း ပြောဘူးတယ် မဟုတ်လား”

“အကိုက ဒီလိုဖြစ်ရက်နဲ့ စပယ် သိပ်ပြီး ကျော်ကျော်ကြား ကြား ဖြစ်မလာတာဟာကံမကောင်းလို့ လို့ ပြောချင်တယ်ဆိုပါ တော့....”

“နို့ - ပြောလဲ မပြောသင့်ပေဘူးလားကွာ”

တူဖြစ်သူသည် တခဏမျှ ငိုငံသွားသည်။ နောက် မကျေနပ် လေဟန်ဆိုလာသည်။

“အကိုတို့ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူအဆတွေမှာ ကျွန်တော်လဲ အဲဒါ ကိုအားမရဘာဘဲ၊ အကြောင်းအရာတခုပြောလိုက်ယင် အတိ အကျသဘောမရှိဘူး၊ ဟိုဟာကျတော့ ဟိုလိုဖြစ်လို့ - ဒီဟာကျ တော့ ဒီလိုဖြစ်လို့နဲ့ သိပ်ပြီး ဝေတာဝိုက်တာဘဲ။

“ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်ယင် ကောင်းတဲ့အကျိုးလဲပေးတယ် ဆိုသေးရဲ့၊ ကျွန်တော့်လို သုံးနှစ်ကျော်အောင် နေ့စဉ်ဘုရားရှိခိုး၊ နတ်တွေ အမျှအတန်းပေးလာတဲ့ လူကျတော့ ဘာမှ ထူးထူး ခြားခြားမဖြစ်လာဘူး။

တရားလွန်သောက် - တရားလွန် အပျော်အပါးတွေလိုက်စား နေတဲ့လူတွေကျတော့လဲ ဖြစ်လိုက်တဲ့ အလုပ်၊ ရလိုက်တဲ့ ပိုက်ဆံ သောက်သောက် လဲနေတာဘဲ။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့က ဘာကို စာထစ်ချ ယုံကြည်ရမလဲ ”

အ မှ န် တ ရာ ။

“ အဲဒါက မင်းမှာ လောလောဆယ် အလုပ် မဖြစ်သေးလို့ ထင်မိထင်ရာထင်နေတာပါ။ တကယ်တော့ အ ကု သို လ် အ လုပ် တွေ လုပ်နေကြတဲ့ လူတိုင်းလဲ ချမ်းသာကြွယ်ဝကြတာ မဟုတ် ပါဘူး။

ကဲ ငါးပိငါးခြောက်အလုပ်၊ ပုစွန်ခြောက်အလုပ်၊ ကြက်၊ ဘဲ၊ သား၊ ငါးမွှေးတဲ့အလုပ်တွေ ပိုက်ဆံအရလွယ်တယ်၊ အမြတ် အစွန်းကြီးတယ်ဆိုလို့ လုပ်ကြတဲ့ လူတိုင်း ချမ်းသာကြသလား ကွာ။ တချို့မှာ ကြက်တွေတခြံလုံးပြုတ်အောင် သေ၊ ပုစွန်ဖောင် ဗျက်လို့ ငွေရင်းဆုံး၊ ငါးမွှေးသလောက် အရေအတွက်မဖြစ် လာလို့ ဆုံးရှုံးနစ်နာကြသူတွေကော မရှိပေဘူးလား။

“ အမှန်ကတော့ အကုသိုလ်တွေ လုပ်နေရက်နဲ့ ချမ်းသာ တယ် - ကောင်းစားတယ်ဆိုတာက ခု ဘဝလုပ်နေတဲ့အကျိုးပေး

အကြောင်းကံ မဟုတ်ဖူးကွာ။ နောက်နောက်က ကုသိုလ်
ကောင်းမှုရဲ့ အကျိုးပေး အကြောင်းကံ တိုက်ဆိုင် ကြုံကြိုက်နေ
တာ။

ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်ပါရက်နဲ့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မခံ
စားရဘူးဆိုတာလဲ ဒီ အတိုင်းဘဲ။ ပြီးတော့ အဲ့ဒီ ကုသိုလ်
ကောင်းမှု - မကောင်းမှုဆိုတာမှာကို တကယ်တန်း သေသေ
ချာချာ လိုက်ပြီး ဆန်းစစ်လိုက်တော့ ရည်ရွယ် မှန်းထားရင်း
ဖြစ်တဲ့ စေတနာသဘော၊ ယုံကြည်ရှေ့ရှုချက်သဘောတွေ ကဲ့ပြား
လာသေးတယ်။

မင်းက ဘုရားရှိခိုးလာခဲ့တာ သုံးနှစ်ကျော်ပြီ၊ တနေ့မှ ဝတ်
မပျက်ခဲ့ဖူးလို့ ပြောခဲ့တယ် - နော်၊ သို့သော် မင်း ရှိခိုးတာက
ဘာကြောင့် ရှိခိုးတာလဲ၊ ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်တော် - ကျေးဇူးတော်
တွေကို တကယ်တန်း အလေးအနက် အာရုံပြုပြီး သဒ္ဓါကြည်ညို
မှုနဲ့ ရှိခိုးတာလား။

ဆွိုမဟုတ် - ဘုရားရှိခိုးယင် အလုပ်အကိုင် ချောမောတယ်၊
စီးပွားရေးကောင်းတယ်၊ ဩဇာတံ့ကြမ္မာကြီးတယ်လို့ လောဘ
ဇော ကပ်ပြီး ရှိခိုးတာလား။ ဒီလိုလဲ ကဲ့ပြားခြားနားမှု ရှိသေး
တယ်။

စေတနာ သန့်စင်မှု

အလှူအတန်းမှာလဲ ဒီလိုဘဲ၊ အလုပ်သဘောအားဖြင့်တော့
ကောင်းမှုဘဲ။ ကုသိုလ်ရကြောင်းလို့ ဆိုနိုင်တာဘဲ။ သို့သော်
လှုပ် - လှည့်က ဘယ်လိုလဲ၊ ကျုပ်တော့ဖြင့် ဒီရွှေ - ဒီမျှလောက်
တောင် ချမ်းသာနေပြီ၊ ငွေတွေ - ကြေးတွေ စုဆောင်းမိနေပြီလို့

အများပရိသတ် ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်တွေကို ခေါ်ပြီး ကြားတာ
လား။ ကိုထင်ပေါ် လုပ်ချင်တာလား.....။

ငါ့အလှူအိမ် တအိမ် ကို နှစ်ခါရောက်ဖူးတယ် ဆိုတာက
နှစ်ကြိမ်အဖိတ်ခံရလို့ နှစ်ခါရောက်ဖူးတာကို ဆိုလိုတာပါ။

အဲ့ဒါ မင်း စဉ်းစားကြည့်စမ်း၊ အလှူအမလုပ်သူက ငါ့ကို
ဘာမှ ခရီးဦးကြို ဖော်ဖော်ရွေရွေမရှိဘူး၊ မျက်နှာထား ခပ်တင်း
တင်းဘဲ။ ဒီပြင်လူတွေကိုလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ နောက်တခါ
ကျတော့လဲ ဒီလိုဘဲ၊ ဒီတော့မှ ငါ့သူ့ သဘောထားကို သေသေ
ချာချာ စဉ်းစားမိသွားတယ်။

သူ့အလှူလုပ်တယ်ဆိုတာက ‘သဒ္ဓါ’ တရားကြောင့်ဘဲဖြစ်ဖြစ်၊
‘မဂ် - ဖိုလ် - နိဗ္ဗာန်’ အကျိုးဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒါတွေ အဓိက မဟုတ်
ဖူး။ နဂိုတုန်းက စားနိုင် - ရုံလောက် အခြေအနေ မျိုးမှာ
ခုတော့ ပတ်ဝန်းကျင် အချိန်အခါအားလျော်စွာ တိုက်တည်
ကားစီးနိုင်လောက်အောင်ကို ချမ်းသာလှတာ အကြောင်း
ပြုပြီး လူတွေကို ခေါ်ကြားတာပဲ။

သူ ဖိတ်လို့လာရတဲ့သူတွေကိုလဲ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် အဖြစ်နဲ့
မမြင်ပဲ ငါ့ကျေးတဲကို လာစားကြတာပဲလို့ အမြင်တမျိုး
မြင်နေမိလို့ပဲ၊ အဲဒီအလှူမျိုးကျတော့ အကျိုးပေးရာမှာလဲ
ဘယ်လိုဖြစ်မယ်ဆိုတာ မင်း စဉ်းစားမိမှာပေါ့”

အရင်းခံစေတနာ

“ ဒါဖြင့် - မကောင်းမှုလုပ်တဲ့ လူတွေကျတော့ကော ”

“ အေး - အဲဒီလိုမေးတာကောင်းတယ်၊ ငါ့ကလဲ ပြောပြ
ချင်နေတာနဲ့ အတော်ကျသွားတာပဲ။ ဒီလိုကွာ....၊ အဲ့ဒါနဲ့

ပတ်သက်လို့ ငါ့သဘော - ငါ့အတွေးအခေါ် သက်သက် မဟုတ်ပဲ သူတပါးအတွေးအခေါ် အဆိုအမိန့်အနေနဲ့ကို ပြောပြပါအုံးမယ်။ သက်သေခံအထောက်အထားလို့လဲ ပြောနိုင်တာပေါ့....။

လွန်ခဲ့တဲ့ အင်္ဂလိပ်ခေတ် - လွတ်လပ်ရေး မရသေးမီက 'တိုးတက်ရေး' မဂ္ဂဇင်းထဲမှာ 'အာလုံ' မြို့ (အောင်လုံမြို့) က ရှေ့နေ 'အောင်လှိုင်' ဆိုသူက အတွေးအခေါ် (အမေးပြဿနာ) ဆောင်းပါးတခုရေးလိုက်တယ်။

သူ့ ဆောင်းပါးလိုရင်းချုပ်က ဒီလိုကွ။

“ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်များထဲမှာ လူ့ဘဝ ဆိုတာ အင်မတန် ရှိနိုင် - ဖြစ်နိုင်ခဲ့တယ်လို့ဆိုတယ်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓဘာသာများက 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေပဲ' လို့ ယူမှတ်ယုံကြည်နေကြတဲ့ အနောက်နိုင်ငံ တိုင်းတပါး သားတွေမှာ တနှစ်ထက် တနှစ် ဘာကြောင့် လူဦးရေတိုးပွားနေရသလဲ။

ပြီးတော့ 'ကံ' ငါးပါးကို မထိန်းသိမ်းပဲ နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ကျူးလွန်နေကြသူတွေ ဖြစ်ပါလျက် ဘာကြောင့် စည်းစိမ်ချမ်းသာ ရာထူး ရုဏ်ထူး အဆောင်အယောင် အခမ်းအနားကြီးတွေနဲ့ပြည့်စုံဖြစ်မြောက်နေကြရသလဲ-တဲ့။ အဲဒီလို မေးခွန်းထုတ်ထားတယ်။

လူဦးရေ တိုးပွားမှု ဆိုတဲ့ နေရာမှာ ဆောင်းပါးရှင်က ဘယ်လောက် သေချာ တိကျသလဲ ဆိုရယင် ဘယ်တိုင်းပြည်မှာ ၁၉၃၀ - ခုနှစ်က လူဦးရေ ဘယ်လောက်သာရှိခဲ့တယ်၊ သို့သော်

၁၉၃၆ - ခုနှစ်ကျတော့ လူဦးရေ ဘယ်လောက် ဖြစ်လာတယ် စသည်ဖြင့် တိုးတက်များပြားလာမှုကို စာရင်း ဇယား နဲ့ တကွ ပြည့်ပြည့်စုံစုံတင်ပြထားတယ် ”

“ အတော်ဟုတ်တဲ့ လူပဲနော်၊ ဖြေနိုင်တဲ့ လူကော - ရှိရဲ့လား ”

“ ဟာ - ရှိတာပေါ့၊ ဖြေတဲ့ လူကလဲ တကယ်လေးစား ကျေနပ်လောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ ကျေနပ်လောက်တယ် ဆိုတာက ဒီလိုလေ၊ သူ ဖြေပုံက ကျမ်းဂန် စာညွှန်း သဘော နဲ့ ချည်း (အာဂမယုတ္တိ - ဆိုပါတော့) တဖက်မြင် တနည်းသိသက်သက် ဖြေတာမဟုတ်ဖူး၊ လောကမျက်မြင် လက်တွေ့ သဘောနဲ့ပါ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်ပြီး ဖြေသွားတာကိုး ”

“ ဟုတ်လား - ပြောပြပါအုံးလေ ”

“ အေး - ဖြေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးအမည်က ဦးဖေ တဲ့၊ ‘ သီရိစတုရဂံဗလ ’ ဘွဲ့ခံ မြန်မာပညာရှိကြီးပေါ့၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ဘယ်လို ဖြေသလဲဆိုတော့-

“ ကောင်းမှုကုသိုလ်ဆိုတာ များရာစုဗုဒ္ဓဘာသာတွေ အမှတ် သဘောမျိုး သိခန့်ကြတဲ့ လူဒါနိုးပေးကမ်းမှုသာလျှင် ကုသိုလ် ကောင်းမှုမဟုတ်ဖူး၊ သီတင်း သီလလောက်တည်မှု ဆိုခြင်းသည် သာလျှင် ကုသိုလ်ကောင်းမှု မဟုတ်ဖူး။

စင်ကြယ်မှုန်မြတ်စွာသော စေတနာ အရင်းခံ (ရွှေရူဦး တည်မှု) ဖြင့် လူသတ္တဝါတို့၏ ကောင်းကျိုးဘုရားကို ဆောင် ရွက်ခြင်းမှန်သမျှဟာလဲ ကုသိုလ်ကောင်းမှုဘဲ ဖြစ်တယ် တဲ့။

ဗုဒ္ဓဘာသာတွေကသာ ‘ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ’ တွေဘဲလို့ တမျိုးမြင် ထားကြပေမဲ့ အဲဒီသူမျိုးတွေမှာ လောကဂုဏ်ပကာသနမဖက်၊ ပကတိသက်သက် မှန်မြတ်စွာသော စေတနာ ရှေ့ ရှု ချက် ဖြင့် အမည်မဖော်လိုသူက မည်သည့်ဆေးရုံသို့ ငွေတသောင်းလှူဒါန်း ပါသည်။ စာသင်ကျောင်း ဖြစ်မြောက်ရေးတွင် ငွေမည်မျှ ပါဝင်လှူဒါန်းပါသည် အစရှိတာတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ များ နားလည်နေတဲ့ ‘ ဒါန ’ ဟူသော ဝေါဟာရ သတ်မှတ်ချက်ပင် အတပ်မခံရစေကာမူ၊ မူလရှေ့ရှုရည်မှန်းချက်ကတော့ အင်မတန် မြင့်မြတ်စင်ကြယ်သောကောင်းမှုများပင် ဖြစ်ပေတယ် တဲ့ ”

“ သူ ပြောပုံက မျှမျှတတရှိတယ်နော် ”

“ အေးလေ - ပညာရှိလဲ့ဖြစ်မယ်၊ သူတော်ကောင်းလဲ့ဖြစ်မယ် ဆိုယင် စကားပြောတဲ့ နေရာမှာ ဒီလိုချည်းဘဲပေါ့၊ မာန်မာန မရှိဘူး၊ ငါ့ ဝါဒမှ ငါ့ ဝါဒလို့ တရားသေ တထစ်ချ စွဲလမ်း မထားဘူး။ ကြောင်းကျိုး လျော် ကန် မှန် ကန် ဖြောင့် မတ် တဲ့ သဘောဆိုယင် လူမျိုးစွဲ - ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ မရှိဘူးဆိုပါတော့ ”

“ ကျွန်တော်က အဲဒီလို တဖက်သား နားလည်မှုကို ဦးစား ပေးတဲ့ လူမျိုးမှ သဘောကျတယ် ”

“ ဟုတ်တာပေါ့-ဒီလိုနားလည်အောင်ပြောမှလဲတဖက်သား မှာ ဆိုးကောင်း - မှားမှန် ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်မှာပေါ့၊ ကဲ-အဲဒါ အသာထား၊ ခုန ဆရာကြီး ဦးဖေရဲ့ အဖြေကို ပြန် ဆက် ကြ အုံး စို့...။ ”

ယုယုယယ - ကြင်ကြင်နာနာ

ဒီတုန်းက ဆေးရုံတွေအခြေအနေကလဲ ခုခေတ်နဲ့ မတူသေးဘူးကိုးကဲ့။ ဒီတော့ ဆရာကြီးက ဘာသာခြားတွေမှာ (ဗုဒ္ဓဘာသာမှာလို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ဝေါဟာရတွေပင် မရှိလင့်ကစား) သူတို့ရဲ့ ပင်ကိုယ်သန့်စင်မှုန်မြတ်မှု အပြုအမူတွေနဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုရဲ့ သဘောကို ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်ပြီး တင်ပြသွားတယ် ”

“ ဆေးရုံတွေ အခြေအနေဆိုတာက ဘာကို ပြောတာလဲ - ဟင် ”

“ အော် - အဲ့ဒါက ဒီလိုကဲ့။ ဟိုတုန်းခေတ်ကာလက ဆေးရုံမှာ သူနာပြုဆရာမဆိုတာ မြန်မာလူမျိုးထဲက လုံးဝမရှိသလောက် ၊ ကရင်အမျိုးသမီး၊ ကပြားအမျိုးသမီးတွေလောက်သာအများဆုံး ရှိခဲ့ကြတယ် ”

“ အဲ့ဒီတော့.... ”

“ အဲ့ဒီတော့ - ကရင်အမျိုးသမီး သူနာပြုဆရာမလေးတွေ၊ အိန္ဒိယသူနာပြုဆရာမလေးတွေ၊ အင်္ဂလိပ် - အိန္ဒိယကပြားသူနာပြုဆရာမလေးတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာပင်မဟုတ်လင့်ကစား လူနာတွေအပေါ် တကယ်တန်း ကြင်ကြင်နာနာ - ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ဆက်ဆံပြုစုကြတာကို ဆရာကြီးက သက်သေအထောက်အထားအဖြစ် တင်ပြတယ်လေ။

သူ့ကိုယ်တွေ့အဖြစ်တရပ်အနေနဲ့လဲ အတိအကျ ထုတ်ဖော် တင်ပြတာ တခုရှိသေးတယ်။ တခါတုန်းက ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး မှာ ဂေါ်ရင်ဂျီကုလား လူနာတယောက်ဟာ ရောဂါဝေဒနာ အားလျော်စွာ ရုတ်တရက် အန်လိုက်တော့ အနားမှာ ထွေးခံ ကလဲ အသင့်မရှိတာနဲ့ ကရင်အမျိုးသမီးသူနာပြုဆရာမလေးက အဲဒီအန်ဖတ်ကို သူ့လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ခံထားလိုက်သတဲ့။

အဲဒီအလုပ်မျိုးကို ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ လှပပါတယ်ဆိုတဲ့ ဗမာ လူမျိုးတွေ လုပ်နိုင်ကြပါ့မလား....တဲ့”

“ဆရာကြီးပြောတာ မှန်တယ် - နော်”

သဘောဟုတ်မှ - လောကုတ္တရာ

“အေးလေ - အဲဒီတော့ သဘောဟုတ်မှ - လောကုတ္တရာ ဆိုတာမျိုးလိုဘဲ၊ ပါးစပ်က ဘာတွေဘဲပြောနေနေ၊ ကိုယ်အမှု အရာက ဘယ်လောက်ဘဲ ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့ လှပပါတယ် ဆိုဆို၊ တကယ်တန်း အစစ် အမှန်ကတော့ စိတ်နေ သဘောထား၊ အနေအထိုင်ပေါ်မှာ အခြေခံနေတာဘဲ။

သူတော်ကောင်း ဟန်ပန် မှု ရှိတိုင်းလဲ တကယ့်သူတော် ကောင်းအစစ်ဟုတ်ချင်မှဟုတ်တာ၊ သူတော်ကောင်းစကားတွေ၊ ဘာသာတရား - ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်းတွေ ထုတ်ဖော် တင်ပြ မနေပေမဲ့လဲ ပင်ကိုယ်စင်ကြယ်မြင့်မြတ်တဲ့ နှလုံးသား ရှိချင်ရှိနေ တတ်တာပဲ - မဟုတ်လား....”

“အင်း - အင်း၊ ကျွန်တော်နားလည်ပါပြီ”

တူဖြစ်သူသည် တခဏမျှ တွေ့ဝေငြိမ်သက်နေပြန်သည်။

အခုခင်ကောင်းရခိုက် ဤ စာရေးသူက စကား ဆက် လိုက် ရသည်။

“ အဲဒီတော့ - မင်းလဲ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်သေသေချာချာဝေဖန် စစ်ဆေးကြည့်ပေါ့ကွာ၊ ငါဘုရားရှိခိုးတာဟာ တကယ်တန်း ဘုရားကို ကြည်ညိုလို့ ယုံကြည်လို့ ရှိခိုးတာလား၊ လောဘဇော ကပ်ပြီး ရှိခိုးတာလား။

ကောင်းမှု အစစ် - အမှန် ဆိုတာ ကကော ဘယ်လိုလဲ ၊ ကောင်းမှု ဆိုတာကကော ဘယ်လိုလဲ၊ တိုင်းတပါးသားတွေ ချမ်းသာကြီးပွားနေကြတာ ကျော်စောထင်ရှားနေကြတာဟာ လောကအကြောင်းသက်သက် ချမ်းသာ ကျော်စော အောင် လုပ်တတ်လို့လား၊ သို့မဟုတ် သူတို့အသိနဲ့သူတို့ တကယ်တန်း မြင့်မြတ်ဖြောင့်မှန်တဲ့ စိတ်ထားစေတနာတွေရဲ့ အကျိုးပေး ကြောင့်လား.....။

အဲဒီလို ဟိုဘက် - သည်ဘက်၊ အပြန်ပြန် - အလှန်လှန်ဝေဖန် တွေးခေါ်ကြည့်ယင် မင်းလိုချင်တဲ့ အဖြေမှန် ပေါ်လာပါလိမ့် မယ်.....။

ယုံ ကြည် တာ - ကုသိုလ် ဘဲ

ဘုရားရှိခိုးတယ် ဆိုတာကလဲ မင်း စဉ်းစားတတ်အောင်၊ ဝေဖန်တတ်အောင်သာ အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်ပြတာပါ။ မကောင်းဖူး - မှားနေတယ်လို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ပါဖူး၊ ဘာကြောင့် ရှိခိုးတာဘဲဖြစ်ဖြစ် ကုသိုလ်ကတော့ ရပါတယ်။

လောကဝတ်အားလျော်စွာ နေရာထိုင်ခင်းပေးတာ၊ ခရီးဦး
ကြိုဆိုတာမျိုးမှာတောင် ကုသိုလ်ရသေးတယ်ဆိုယင် မင်း ဝတ်
မပျက်တန်း ဘုရားရှိခိုးလာခဲ့တာဟာလဲ မုချကုသိုလ်ရပါတယ်။
ယုံကြည်မှုဆိုတာကိုက ကုသိုလ်ထဲမှာ အကျုံးဝင်နေပါပြီ။

လူသတ်တဲ့လူ၊ မကောင်းမှုတွေ လုပ်လာခဲ့တဲ့ လူများဟာ
လောလောဆယ် အစိုးရ အပြစ်ဒဏ် မခံရဘူးထား၊ ပုန်းကယ်
ရှောင်ရှားနေနိုင်တယ်သား၊ နောက်ဆုံး တနေ့ကျတော့
ကိုယ့်စိတ်ကကိုယ့်ကိုပြန်ချောက်လှည့်ပြီးစိတ်ဆင်းရဲ - ကိုယ်ဆင်းရဲ
ဖြစ်ရသလို ကုသိုလ်ကောင်းမှုဆိုတာလဲ တနေ့မှာအကျိုးပေးခွင့်
ကြုံတာတော့ အမှန်ပါဘဲ။

ဒါကြောင့်လဲ ဘုရားက သတ္တဝါများမှာ ကံ - ကံ၏ အကျိုး
တရားသည်သာ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ဖြစ်တယ်လို့ ဟောခဲ့တာဘဲ။
သို့သော် ဒီကံတရားသဘောမှာ သံသရာ တလျှောက်လုံး က
ပါလာခဲ့တဲ့ အတိုက်ကံ၊ ယခုလောလောဆယ် ကြုံကြိုက်ရပ်
တည်နေဆဲဘဝ (ပစ္စုပ္ပန်) မှာ ပြုလုပ်တဲ့ ကံတရားရယ်လို့
နှစ်မျိုးကွဲသေးတယ်။

အဲ့ဒါကိုတော့ မပြောတော့ပါဘူး၊ မင်းလဲ ဒီလောက်
အကြာကြီး နားထောင်ရတာ ပြီးငွေ့သွားရောပေါ့ - မဟုတ်
ဘူးလား

“အင်း - ကြာတာကတော့ အရေးမကြီးပါဘူး၊ နောက်ဆုံး
ကျန်တော်သိချင်တာ တခုရှိသေးတယ်၊ တွေးမိလို့လဲ ပြောနိုင်
တာပေါ့လေ...။ အဲ့ဒါက ဒီလိုပါ။

အမြန်နှင့် - အနှေး

လူ့ကမ္မာ မကောင်းမှုကျတော့ အကျိုးပေးမြန်တယ်၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု (ကောင်းတာလုပ်တဲ့ အကျိုးဆိုပါတော့) ကျတော့ အကျိုးပေးနှောင့်နှေးတယ်။ အထင်အရှား သိသာလောက်အောင် အကျိုးပေးမမြန်ဘူးဆိုပါတော့။ အဲဒါကကော့”

“အေး - အဲဒါမတော့ မင်းကိုစာနဲ့ဘဲ ဖြေတော့မယ်။ အကြောင်းကလဲ တထပ်ထဲ တိုက်ဆိုင်နေလို့ပါ။

ကျည့်ကန်ကိုရင်ကြီးက ကျိုး သဲလေး ထပ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို (စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းဆဲမှာ) မေးထားတာ ချိတယ်။

“အကုသိုလ်ကံ - ကုသိုလ်ကံ၊ ဘယ်ကံ အားကြီး ကြာသနည်း....” တဲ့။

ဆရာတော်ကြီးဖြေတာကတော့ ကုသိုလ်ကံ အားကြီးသတဲ့။ ဒီနေရာမှာ စောဒကတက်စရာတခုရှိတယ်။ ကုသိုလ်ကံက အားကြီးတာ မှန်ရက်နဲ့ မကောင်းမှုပြုတာကျတော့ ချက်ချင်းလောလောဆယ် အပြစ်ဒဏ် ကျခံရပြီး၊ ကောင်းတာကျတော့ ဘာကြောင့် ဖင့်နှေးနေရသလဲ - ပေါ့။

အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆရာတော်ပြုတဲ့ဥပမာကတော့ ဒီလိုကဲ့။

လောကမှာ ကောက်ပဲသီးနှံစတဲ့ အပင်ငယ်ကလေးတွေ ကျတော့ အချိန်အကြာကြီးမစောင့်ရဘူး။ ချက်ချင်းရှင်သန် ဖြစ်ထွန်းပြီး ချက်ချင်းစားသုံးရတာဘဲ။ သို့သော် ကြာရှည်

လေးမြင့် မတည်မြဲဘူး။ ဖြစ်လွယ် - ပျက်လွယ်ဘဲ။ အဲ့ဒါက အကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးပေး အကြောင်း ကံ သဘောပေါ့။

ကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးပေးကျတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး ၊ အုန်းပင် - ထန်းပင်များ စိုက်ရသလိုဘဲ၊ စားသုံးဘို့ကိုလဲ အချိန်ကြာကြာ စောင့်ရတယ်၊ စားသုံးရပြန်တော့လဲ အချိန်ကာလ ရှည်လျား ကြာမြင့်စွာ စားသုံးရတယ်။

နောက်တခုကလဲ အကုသိုလ် အကျိုးဆိုတာ တကမ္ဘာဘဲ သက်တမ်းရှိပြီးတော့ ကုသိုလ်အကျိုးကျတော့ ကမ္ဘာပေါင်း များစွာ ခံ - စံ ရသတဲ့။

“ ဗုံ ဒွ ဘာ သာ မှာ အယူအဆ အကြောင်းအကျိုးတွေက သိပ်ခက်ခဲ ကျယ်ပြန့်တာဘဲ -- နော် ”

ကိုယ် ကိုယ် တိုင် ဝေဖန်ကြည့်

“ အေးလေ - အဲ့ဒီလိုပြောချင်လဲပြောပေါ့။ သို့သော် မင်း ဖာသာ သီးခြားအတွေးအခေါ် သဘောဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ခု ပြောခဲ့ပြီး တာတွေကိုဘဲ ဖြစ်ဖြစ် အချိန်ယူပြီး လေးလေး နက်နက် ပြန် စဉ်းစားကြည့်ယင်တော့ မင်း လက်လှမ်းမှီနိုင်သလောက် အဖြေပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

မူလရင်း ဦးလှိုင် မေးမြန်းလာတဲ့ပြဿနာ၊ ဆရာကြီးဦးဖေ ဖြေကြားတဲ့ သဘောတရား ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှုတွေကိုဘဲ အပြန် - အလှန် ဝေဖန်စူးစမ်းကြည့်ယင် အခြေခံချင်း တူညီ နေတာ တွေ - သိလာရမှာပေါ့။

မင်း ပြောခဲ့ရင်း ဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ် - အ ကု သိုလ် အကျိုးပေး ဆိုတာလဲ ဒီ အတိုင်းဘဲ။

ရည်ရွယ်ရွှေ့ရွှေ့ရင်း စေတနာဦးတည်ချက် အရေးကြီးတယ်။ အကောင်းဟန်ဆောင်ထားပေမဲ့ ရည်ရွယ်ရင်း စေ တ န ခ ဝ က တကယ်တန်း မသန့်စင်ခဲ့ယင်လဲ ရာခိုင်နှုန်းပြည့် ကောင်းကျိုး မဖြစ်ထွန်းနိုင်ဘူး။

အပြင်ဗန်း အမြင်မကောင်းသော်လဲ အရင်းခံ စေတနာက သန့်စင်မှုန်မြတ်နေခဲ့ရိုးမှန်ယင် အဲဒီအပြုအမူဟာ မကောင်းကျိုး မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ အဲဒီတော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်လဲ ဝေဖန်ပိုင်းခြားကြည့် ပေါ့ကွာ။ မြတ်စွာဘုရားဟောထားတဲ့ ‘ ကာလာမ ’ သုတ်ထဲက လိုဘဲ။ ခု ငါပြောတာတွေနဲ့ ချည်းလဲ မှန်တယ် - ဟုတ်တယ် တထစ်ချ ဆုံးဖြတ်စရာမလိုဘူး။

မင်း အသိဉာဏ်၊ မင်း အတွေးအခေါ်နဲ့ လက်လှမ်းမီနိုင် သလောက် စူးစူးစမ်းစမ်းဝေဖန်စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။

အ ကြောင်း တရား နှင့် - အ ကျိုး တရား

ကံ - ကံ ၏ အကျိုးတရားကို သက်ဝင်ယုံကြည်မှု ဆိုသည်မှာ စင်စစ်အားဖြင့်ကား၊ ‘ ဗုဒ္ဓဝါဒ ’ ၏ အကြောင်းနှင့် အကျိုး တရားဆိုထိုက်နေလေသည်။

ကောင်းသော ကံ အမှုပင်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသော ကံအမှုပင် ဖြစ်စေ၊ ကံ တရား၏ အကျိုးပေး သက်ရောက်မှုကို အလေး အနက်ယုံကြည်လက်ခံနိုင်ပါမှ မကောင်းသော ကံ အမှုများကို

ရှောင်ကြဉ်ပယ်စွန့်မည်။ ထိုသို့ပယ်စွန့်ပါမှလဲအသိအမြင်ဖြောင့်
မှန်သည်နှင့်အမျှ ဒါန၊ သီလ၊ သမထ၊ ဝိပဿနာစခန်း များသို့
တက်လှမ်းရောက်ရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဤသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးဇူးရှင် - အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဟောကြားညွှန်ပြမှုကို
အထောက်အထား အဖြစ်ဖြင့် ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကြီးမှ
ကောက်နှုတ်ဖော်ပြပါဦးမည်။

ကံ - ကံ၏ အကျိုး : တရား

အဲဒီလေးမျိုးထဲက ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတာ ကံ နှင့်
ကံ ၏ အကျိုး ရှိတယ်လို့ ယုံကြည်ပြီး သိမြင်သဘောကျတဲ့ အယူ
အဆပါပဲ။ ပြုလုပ်တဲ့အမှုကို (ကမ္မ) ကံ လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ
အမှုကံ က ကောင်းကျိုး - ဆိုးကျိုးကို ရစေတတ်တယ်။

ပုံစံထုတ်ပြရယင် မသင့်တော်တဲ့ အမှုကို ပြုမိတဲ့ သူတွေမှာ
မကောင်းကျိုး - ဆိုးကျိုးတွေကို ခံစားရတတ်တယ်။ ရာဇဝတ်
ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်မိတဲ့သူတွေမှာ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် မကောင်း
ကျိုးကို ခံကြရတယ်။ မသင့်တော်တာကိုပြုယင် အောက်ထစ်ဆိုး
အကဲရဲ့ခံကြရတတ်တယ်။

သူတပါးကို ဆဲဆိုယင် အဲဒီလူ၏ အဆဲအဆိုကို ပြန်လည်
ခံရတတ်တယ်။ မလိုမုန်းထားတဲ့အနေနဲ့ မျက်စောင်းထိုး ကြည့်
မိယင် အဲဒီလူ၏ ပြန်လည် မျက်စောင်းထိုး ကြည့်တာကို ခံရ
တတ်တယ်။ ပြုံးရွှင်တဲ့ မျက်နှာနဲ့ ကြည့်ယင်တော့ အဲဒီလူကလဲ့
ပြုံးရွှင်တဲ့ မျက်နှာနဲ့ပဲ ပြန်ကြည့်ပါလိမ့်မယ်။

ချိုသာစွာ နှုတ်ဆက်မိယင် အဲဒီလူကလဲ ချိုသာစွာပင် ပြန်၍
 နှုတ်ဆက်ပါလိမ့်မယ်။ ငယ်ချယ်စဉ်က လိမ္မာစွာနေခဲ့ပြီး ပညာကို
 ကောင်းကောင်းသင်လာခဲ့ယင် အရှယ်ကြီးတဲ့ အခါ ကြီးပွား
 ချမ်းသာဘတ်တယ်။ စီးပွားဥစ္စာဖြစ်မည့် အလုပ်ကို လုပ်ယင်၊
 စီးပွားဥစ္စာ ပေါများပြည့်စုံတတ်တယ်။ စီးပွားပျက်ကြောင်း
 လောင်းကစားမှု စသည်ကို လုပ် ယင် စီးပွား ဥစ္စာ ပျက်စီး
 တတ်တယ်။

အဲဒါတွေဟာ ယခုမျက်မှောက်မှာပင်တွေ့မြင်ရတဲ့ကောင်းမှု
 မကောင်းမှုများရဲ့ ကောင်းကျိုး - ဆိုးကျိုးတွေပဲ။

သံသရာဘဝတွေမှာလဲ ထို့ အတူပင်၊ ကောင်းမှု - မကောင်း
 မှုကံ က ကောင်းကျိုး - ဆိုးကျိုးကို ပေးတတ်တယ်။ ရှေးရှေး
 ဘဝတွေက မကောင်းမှုကံ ပြုလာခဲ့တဲ့ သူတွေဟာ ယခုဘဝမှာ
 မကောင်းကျိုးတွေကို ခံကြရတယ်။

အသက်တိုခြင်း၊ အနာများခြင်း၊ ရုပ် အဆင်း မလှခြင်း၊
 ပစ္စည်းဥစ္စာရှားပါးခြင်း၊ အချွေအရံနည်းပါးခြင်းစတဲ့မကောင်း
 ကျိုးတွေကို ခံစားနေကြရတယ်။

ယခုဘဝမှာ သတ်ခြင်း၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း၊ လူယက်ခိုးယူခြင်း၊
 လိမ်ညာခြင်း အစရှိသော မကောင်းမှုကံ ပြုတဲ့ သူတွေဟာ
 နောက်နောက်ဘဝတွေမှာ ယုတ်ညံ့တဲ့ ဘုံဘဝတွေ ရောက်ပြီး
 အလားတူပင် ကောင်းကျိုးတွေကို ခံစားသွားရှာကြရမယ်။

ရှေးရှေးဘဝက ကောင်းမှုကံ ပြုလာခဲ့တဲ့ သူတွေဟာ ယခု
 ဘဝမှာ ကောင်းကျိုးတွေကို ရနေကြတယ်။ အသက်ရှည်ခြင်း၊

အနာကင်းခြင်း၊ ရုပ်အဆင်းလှပခြင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာပေါများခြင်း၊ အချွေအရံများခြင်းစသော ကောင်းကျိုးတွေကိုရပြီး ချမ်းသာနေကြတယ်။

ယခုဘဝ၌ သတ်မှု၊ ညှဉ်းဆဲမှု၊ ခိုးမှု၊ လိမ်မှု စသည်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ပေးလှူခြင်း၊ စောင့်ရှောက် ကူညီခြင်း စသော ကောင်းမှုကံပြုတဲ့ သူတွေဟာ နောက်နောက် ဘဝတွေမှာ မြင့်မြတ်တဲ့ ဘုံဘဝတွေရောက်ပြီးတော့ အလားတူပင် ကောင်းကျိုးတွေရပြီး ချမ်းသာသွားကြမယ်။

အဲဒီကောင်းမှုကံ - မကောင်းမှုကံ တို့၏ ကောင်းကျိုး - ဆိုးကျိုးဟာ တကယ်ကိုရှိနေတာဘဲ။ အဲဒီရှိနေတဲ့အတိုင်းယုံကြည်ပြီး အမှန်အတိုင်းသိမြင်ယူဆတာဟာ 'ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဘဲ။

“ ကမ္မ - ကံ သာလျှင် + သက -- ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာရှိသည်၏ + တာ - အဖြစ်ကို + သမ္မာ - မှန်စွာ + ဒိဋ္ဌိ - သိမြင်ခြင်း၊ မှတ်ယူခြင်း = ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ - ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို မှန်စွာ သိမြင် မှတ်ယူခြင်း - ” တဲ့။

ဒါပေမဲ့ - ဒီ အသိအမြင်ကတော့ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်းသိမြင်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ သဒ္ဓါမူလိကာယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါလျှင် အရင်းခံရှိတယ်လို့ ဆိုတဲ့နည်း အတိုင်း ဆရာမိဘတို့၏စကား၊ ကျမ်းဂန်စကား များနှင့် အသင့်ယူတို့ များကို နှိုင်းချိန်ပြီးတော့ ယုံကြည်ပြီး မှန်စွာ သိမြင်သဘောကျ ယူဆခြင်းပါဘဲ။

အဲဒါဟာ သုစရိုက် (၁၀) ဆယ်ပါးထဲမှာ ပါဝင်နေတဲ့ အတွက် ‘ သုစရိုက်သမ္မာဒိဋ္ဌိ ’ လို့လဲ ခေါ်ရတယ်။ ကံနှင့် ကံ၏ အကျိုးရှိနေပါလျက် မရှိဘူးလို့ မှားယွင်းစွာ ထင်မြင်ယူဆ တာကဲ့တော့ ‘ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ’ ခေါ်တယ်။ အဲဒါဟာ ဒုစရိုက် (၁၀) ဆယ်ပါးထဲ ပါဝင်နေတဲ့အတွက် ‘ ဒုစရိုက်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ’ လို့ လဲ ခေါ်ရတယ်။

ဒီ ဒုစရိုက်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အကြောင်းကို အကျယ်သိချင်ယင်တော့ ‘ သလ္လော ’ သုတ်တရားတော်စာအုပ် - ဒုတိယတွဲမှာ ကြည့်ပါ။ ယခုဒီမှာတော့ ဆောင်ပုဒ်လောက်ဘဲ ဆိုကြရမယ်။

(၁ - က) ကံနှင့် ကံ၏ အကျိုးမရှိဟု အယူမှားတာက ‘ ဒုစရိုက်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ’ ။

(၁ - ခ) ကံနှင့် ကံ၏ အကျိုးရှိသည်ဟု အယူမှန်တာက ‘ သုစရိုက်သမ္မာဒိဋ္ဌိ ’ ။

‘ သုစရိုက်သမ္မာဒိဋ္ဌိ ’ လို့လဲ ခေါ်ရတဲ့ ဒီ ကမ္မဿကတာသမ္မာ ဒိဋ္ဌိက ကုသိုလ်အားလုံးတို့၏ အခြေခံအရင်းအမြစ် ဖြစ်တယ်။ ဒီ သမ္မာဒိဋ္ဌိရှိပါမှ အကုသိုလ်ကိုလဲ ရှောင်ကြဉ်တယ်။ ဒါန၊ သီလ စသော သာမန်ကုသိုလ်တွေကိုလဲ ပြုနိုင်တယ်။ သမထ ဝိပဿနာ ဆိုတဲ့ ဘာဝနာကုသိုလ်တွေကိုလဲ ပွားစေနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် ဒီ သမ္မာဒိဋ္ဌိနဲ့ သီလကို သမာဓိပညာ ကုသိုလ်တို့၏ အစပိုင်းအဖြစ်ဖြင့် ဒီလိုဟောထားပါတယ်။

“ ဘိက္ခု - ရဟန်း၊ တသ္မာ - တပါးတည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်လိုပါသည်။ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူ ပါဟု သင်က တောင်းပန်သော ထို အကြောင်းကြောင့်။

တံ - သင်သည်၊ ကုသလေသု ဓမ္မေသု - ကုသိုလ် တရား
တို့၌၊ ဝါ - ကုသိုလ် တရားတို့တွင်၊ အာဒိမေဝ - အစ
ပိုင်းကိုသာလျှင်၊ ဝိသောဓေဟိ - သုတ်သင် စင်ကြယ်ပါ
စေဦးလော့။

“ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ - သမာဓိပညာ တရား တို့၏၊
အာဒိ - အစပိုင်းသည်၊ ကောစ အဘယ် ပါနည်း၊
သုဝိသုဒ္ဓိ - ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သော၊ သီလဉ္စ - သီလ
သည်လည်းကောင်း၊ ဥဇုကာ - ဖြောင့်မတ်သော၊ ဒိဋ္ဌိစ -
အယူအမြင်သည် လည်းကောင်း၊ အာဒိ - သမာဓိပညာ
ကုသိုလ်တရားတို့၏ အစပိုင်းပေတည်း။

ယတော ခေါ်တေ ဘိက္ခု သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓိ ဒိဋ္ဌိစ
ဥဇုကာ၊ တတော တံ ဘိက္ခု။

“ ရဟန်း....၊ သင်၏ သီလကောင်းစွာ စင်ကြယ်၍ အယူ
ဖြောင့်မတ်သော အခါ၌ သင်သည် (သီလံ နိဿာယ သီလေ
ပတိဋ္ဌာယ) သီလကိုမှီ၍ သီလ၌တည်၍ (စတ္တာရော သတိ
ပဋ္ဌာနေ) သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို (တိဝိဓေန ဘာဝေယျာသိ)
အဇ္ဈတ္တ၌ ရှုခြင်း၊ ဗဟိဒ္ဓ၌ ရှုခြင်း၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ၌ ရှုခြင်းဟူသော
သုံးပါးအပြားဖြင့် ပွားလေလော့။

(မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိ၊ စာမျက်နှာ - ၁၂၄)

ဒီဘုရားစကားတော်ဖြင့် ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် သီလ
မဂ္ဂင်တွေဟာ ဘာဝနာကုသိုလ်ကို မပွားများမီကပင် ပြည့်စုံစေ
ရမည့် အခြေခံ အစပိုင်းဖြစ်ကြောင်း အလွန်ပင် ထင်ရှားနေပါ
တယ်....။

နောက်ပြီးတော့ ဝိပဿနာ - ဘာဝနာအတွက်ဆိုလျှင် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဆိုင်ရာ စျာန် သမာဓိနှင့် ဥပစာရ သမာဓိတွေဟာလဲ အခြေခံအပိုင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ အရိယာမဂ္ဂင်ကို ဖြစ်စေလိုလျှင် ပုဗ္ဗဘာဂဇာတ်ဆိုတဲ့ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်ကိုးပွားစေရမယ်ဆိုတာလဲ ထင်ရှားပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးက ပွားစေရမည့် မဂ္ဂင်တွေကို -

- (၁) မူလအခြေခံမဂ္ဂင်။
- (၂) ပုဗ္ဗဘာဂ ဝိပဿနာ မဂ္ဂင်။
- (၃) အရိယာမဂ္ဂင် - လှို သုံးဆင့်ခွဲခြားထားပါတယ်။

အဲ့ဒါကို ‘ မူလပုဗ္ဗ၊ အရိယ၊ သုံးဝမဂ္ဂင်မြတ်။ ဖြစ်ပွားစေလျှင်၊ ဤ မဂ္ဂင်၊ ပြေးဝင်နိဗ္ဗာန်ဇာတ် ’ လို့ ဆောင်ပုဒ် စီ ထား တယ်။ အဲ့ဒါကို ဆိုကြရမယ်။

‘ မူလပုဗ္ဗ၊ အရိယ၊ သုံးဝမဂ္ဂင်မြတ် ’

‘ ဖြစ်ပွားစေလျှင်၊ ဤ မဂ္ဂင်၊ ပြေးဝင် နိဗ္ဗာန်ဇာတ် ’

ပ ထ မ ဆုံး အ ဆင့်

ဤမျှဆိုလျှင်ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ(ကံ-ကံ ၏အကျိုးတရား နှ့် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း) ဟူသည် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ် တွင် ပထမဦးစွာ အချက်အခြာ တရားသဘော (လမ်းစဉ်) ဖြစ် ကြောင်း ကောင်းစွာ ထင်ရှားနေပေပြီ။

သိန်း ၇.

“ သုစရိုက် သမ္မာဒိဋ္ဌိလို့လဲ ခေါ်ရတဲ့ ဒီ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟာ ကုသိုလ်အားလုံးတို့၏အခြေခံအရင်းအမြစ် ဖြစ်တယ်။ ဒီ သမ္မာဒိဋ္ဌိရှိပါမှ အကုသိုလ်ကိုလဲ ရှောင် ကြဉ်တယ်။ ဒါန၊ သီလ စသော သာမန် ကုသိုလ်တွေ ကိုလဲ ပြုနိုင်တယ်။ သမထဝိပဿနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ် တွေ ကိုလဲ ပွားစေနိုင်တယ် ”

ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ဤအဆိုအမိန့် (ဟောကြားညွှန်ပြမှု) သည် အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်း အချက်ကို ကောင်းစွာ သိသာထင်ရှားစေပြီး ဖြစ်နေပေသည်။

ကွဲပြားခြားနားမှု - သုံးမျိုး

ဤ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိတွင် ဦးစွာဆိုညွှန်းခဲ့ပြီး အတိုင်း ကွဲပြားခြားနားမှုသုံးမျိုးရှိသည်။ အတိအကျဆိုရလျှင် ကံ - ကံ၏ အကျိုးတရားဆိုရာ၌ ကံ တရား၏ ကောင်းကျိုး - ဆိုး ကျိုး ဖြစ် ချည်းသာ မဟုတ်၊ ‘ သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဒါယာဒါ ’ ဟူသော ပါဠိ အရ သတ္တဝါ မှန်သမျှတို့၌ ကံ အမှုသည်သာလျှင် ကံ အမှုကြောင်း ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာရသော အမှု ဥစ္စာ သည် သာလျှင် သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ဟောကြားထားသည်လည်း ရှိသေးသည်။

ဤ ကမ္မဒါယာဒါ သဘောကို ကျေးဇူးရှင် လယ် တီ ဆ ရာ တော် ဘု ရား ကြီး က ‘ မဂ္ဂင်္ဂဒီပနီ ’ တွင် ဤသို့ဖော်ပြထားသေး သည်။

‘သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဒါယာဒါ’ ဟူသော ပါဠိ၌ လောက၌ မိမိတို့၏ အမေဥစ္စာတို့ မည်သည် ရှိကြကုန်၏။ ထိုအမေဥစ္စာတို့ကို ခံယူကြရကုန်သော အမေ့ခံ သားသမီးတို့ မည်သည် ရှိကုန်၏။

ထိုဥစ္စာတို့သည် မသေမီ ကာလ၌သာ မိမိတို့ ဥစ္စာဟု ဆိုရကုန်၏။ သေကြသောအခါ ထိုဥစ္စာတို့ကို စွန့်ပစ်၍ သွားကြရကုန်၏။ ထိုဥစ္စာတို့သည် ဘဝတပါးသို့ မလိုက်ကုန်။ မသေမီကာလ၌လည်း မီးဘေး၊ ရေဘေး၊ ခိုးသူ၊ ဓားပြဘေးတို့ကြောင့် ပျက်ဆုံးတတ်ကုန်၏။ စား၍သော် လည်း ကုန်ဆုံးကုန်၏။

သတ္တဝါတို့ ပြုကြသော ဒါန၊ သီလ အစရှိသော ကံ သုံးပါးတို့သည်မကား သေသည်မှ နောက်ဘဝသို့လည်း အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ မီးဘေးစသည်တို့ကြောင့်လည်း ပျက်ဆုံးခြင်း မရှိကုန်။

ထို့ကြောင့် ထိုကံ တည်းဟူသော အမေဥစ္စာတို့သည် သာလျှင် သတ္တဝါတို့၏အမေဥစ္စာအစစ်မည်ကုန်၏။ ကံကို ပြုကြသော သတ္တဝါတို့သည် နောက်နောက်ဘဝတို့၌ ထိုကံ၏ အကျိုးကို ကေန္တ ခံ - စံကြရကုန်၏။

ဒါန ကျိုး စ သည်

ခွေး၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်တို့အား ကြည်ဖြူသော စိတ်ဖြင့် စာကြိမ်ကျေးဇူးပေးသော ဒါနကုသိုလ် ကံ သည် နောင် ဘဝ တရာလောက် သုဂတိဘဝကို ပေးနိုင်၏။ သီလရှိသော ရဟန်းသံသံ

တို့၌ တကြိမ်ကျေးမွေသော ဒါနကုသိုလ်ကံ သည် နောင် ဘဝ အသင်္ချေလောက် လူ့အဖြစ် - နတ်အဖြစ်ကို ပေးနိုင်၏။

ယခုဘဝ၌ တမတ်တန်မျှ လှူဒါန်းမှုသည် နောက်နောက်ဘဝ၌ တထောင်တန်မျှမကသော အကျိုးကို ပေးနိုင်၏။

သား၊ ငါး၊ ကြက်၊ ဝက် စသော တိရစ္ဆာန် တကောင်ကို သတ်မိသည်ရှိသော် နောင် အထောင် မကသော ဘဝ တို့၌ အသတ်ခံရခြင်းတည်းဟူသော အကျိုးကို ခံရ၏။

ညောင်စေ့ငယ်က - ညောင်ပင်ကြီး

လောက၌ ညောင်မျိုးစေ့ငယ်တခုကို စိုက်ပျိုးလျှင် ညောင်ပင်ကြီးဖြစ်၍ အနှစ်အထောင်မက အသီးပေါင်းအနန္တဖြစ်ပွား၏။ ထို့အတူ သရက်မျိုးစေ့တခု၊ ပိနဲ့မျိုးစေ့တခုကို စိုက်ပျိုးလျှင် သရက်ပင်ကြီး၊ ပိနဲ့ပင်ကြီးဖြစ်၍ အနှစ်များစွာ အသီးပေါင်းအသောင်းမက ဖြစ်ပွား၏။

ဤသို့လျှင် သစ်ပင်တို့၌ အနည်းငယ်မျှဖြစ်သော တခုတခုသော မျိုးစေ့သည် အဆ အသောင်း အသိန်း မကသော အသီးအရွက် အခက် အညွန့်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေနိုင်၏။

ထို့အတူ တခုသော ဒါနကုသိုလ်၊ တခုသော သီလကုသိုလ်၊ တခုသော ဘာဝနာကုသိုလ်ဟူသော ကံမျိုးစေ့သည် နောက်ဘဝအဆက်ဆက်တို့၌ အသောင်း အသိန်း မကသော ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကို ပေးနိုင်၏။

တခုသော တိရစ္ဆာန်ကို သတ်မှုအစရှိသော အကုသိုလ်ကံသည် လည်း နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်တို့၌ များစွာသော မကောင်း

ကျိုးဒုက္ခကိုပေးနိုင်၏။ညောင်မျိုးစေ့၊ သရက်မျိုးစေ့၊ ပိန္နဲမျိုးစေ့ အစရှိသော မျိုးစေ့ငယ်တို့နှင့် ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မ နော ကံ ဟူသော ကံ မျိုးစေ့တို့သည် တခုသော မျိုးစေ့ငယ်မှ များစွာ ဖြစ်ပွားသော အသီး အရက် အခက် အညှန်တို့နှင့် ယခုဘဝပြု ကြသော တခုသော ကံမျိုးစေ့မှ နောက်နောက်ဘဝတို့၌ များစွာ ဖြစ်ပွားသော အကျိုးရင်း ။ အကျိုးဆက်တို့သည် တူကုန်၏။

ကံ တရား ၏ အ မေ့ ဥစ္စာ

ကံ တခုကို ပြုမိသောသူအား ထို ကံ သည် ထို သူ၏ စိတ် သန္တာန်မှာ ဘဝများစွာ၊ ကမ္ဘာများစွာ အစဉ်ပါရှိ၍ ထို သူ အား အကြောင်း အခွင့် သင့်လျော်ရာကာလ၌ ကောင်းသော အကျိုး - မကောင်းသော အကျိုးကို ပေးကာ လိုက်ပါ၍ နေ ကုန်၏။

ထို ကံ ကို စွန့်ပစ်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်း။ ထို ကံ၏အကျိုးကို နောက်နောက်ဘဝတို့၌ အလျဉ်းသင့်ရာ ခံ - စံကြရမိ မေ့တာ ဖြစ်ကုန်၏။

(ထို့ကြောင့် ‘ သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဒါယာဒါ ’ ဟူ၍ ဟော တော်မူသည်။)

ဤကား ကံ တရားနှင့် ပတ်သက်၍ အမေ့ဥစ္စာသဘော ဆက် နှယ်နေခြင်းကို သိသာထင်ရှားစေခြင်း ဖြစ်သည်။

ကံ တရားဖြစ်မြောက်စေမှု - ကံ တရား ဖြစ်မြောက်စေသော အကြောင်း အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ‘ ကမ္မယောနိ ’ ဟူသော

အခြင်းအရာတရပ်လည်း ရှိသေးသည်။ ထို ‘ကမ္မယောနိ’ သဘောကို ဖော်ပြထားသည်မှာလည်း ဤသို့ဖြစ်ပေသည်။

‘သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မယောနိ’ ဟူသောပါဠိ၌ ညောင်ပင်တခု ဖြစ်ပွားရာအကြောင်းစုသည် အများရှိ၏။

ညောင်မျိုးစေ့သည်လည်း - အကြောင်းတပါး။

မြေသည်လည်း - အကြောင်းတပါး။

ရေသည်လည်း - အကြောင်းတပါး။

ထိုအကြောင်းစုတွင် ညောင်မျိုးစေ့သည် အကြောင်း ရင်း ဖြစ်၏။ မြေရေသည် အခြံအရံအကြောင်းများ ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ အတူ ကုလီလုပ်မှုကြောင့် ကြေးငွေကို ရရာ၌ ကုလီလုပ်မှုဟူသော ပစ္စုပ္ပန်ကံသည် အကြောင်းရင်း ဖြစ်၏။

ကုလီလုပ်ရာဌာန၊ ကုလီလုပ်ရန် ပေါက်တူး၊ ခြင်းတောင်း၊ အခပေးသူ - သူဌေး သူကြွယ်များသည် အခြံအရံအကြောင်းများ ဖြစ်၏။

နောက်ဘဝမှာအမိဝမ်း၌ ‘လူ့’ အဖြစ်ကို ပေးသောကံမျိုး၊ အမိဝမ်း၌ ‘ခွေး’ အဖြစ်၊ ‘ဝက်’ အဖြစ်၊ ‘ကြက်’ ‘ငှက်’ အဖြစ်ကို ပေးသော ကံ မျိုးတို့မှာ ရှေးဘဝက ပြုခဲ့ကြသော ဒါန သီလ စသော ကောင်းသော ကံ မျိုး၊ သို့ အသက်ကို သတ်ခြင်း စသော မကောင်းသော ကံ မျိုးသည် အကြောင်းရင်း ဖြစ်၏။ ညောင်မျိုးစေ့နှင့်တူ၏။

အမိ - အဖ ဟူသော အကြောင်းသည် အခြံ အရံ အကြောင်း များဖြစ်ကြ၏။ ညောင်ပင်ပေါက်ရာ၌မြေအဖို့ မိုးရေ · မိုးပေါက် အဖို့နှင့်တူ၏။

ဤသို့လျှင် ပစ္စုပ္ပန် ကံ ဆိုင်ရာကောင်းကျိုး - မကောင်းကျိုး တို့၌လည်း မိမိတို့ပြုကြသော လိမ္မာမှု - မလိမ္မာမှု သည်သာလျှင် အကြောင်းရင်းဖြစ်၏။ အတိတ် ကံ ၏ ဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးတို့၌လည်း ရှေးဘဝတို့၌ မိမိတို့ ပြုခဲ့ကြသော ဒါန - သီလစသော လိမ္မာမှု၊ ‘ပါဏာတိပါတ’ စသော မလိမ္မာမှုသည်သာလျှင် အကြောင်းရင်း ဖြစ်၏။

အမိ - အဖသည် အကြောင်းရင်းမဟုတ်၊ ထာဝရ ဘုရား နှင့် မူကား - သက်သက်မဆိုင်။

(ထို့ကြောင့် ‘သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မယောနိ’ ဟူ၍ ဟောတော် မူသည်။)

ဤ ကမ္မယောနိ (ကံ ၏ အကြောင်းရင်း - အကျိုးဆက်) ပြီးသည့်နောက်၊ တခုကျန်ရှိသေးသည်မှာကား - ‘ကမ္မဗန္ဓု’ ဖြစ် သည်။ ထို ကမ္မဗန္ဓု၏ သဘောမှာ ဤသို့ ဖြစ်သည်။

တည်မှီရာ ကံ တရား

‘သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဗန္ဓု’ ဟူသော ပါဠိအရ လောက၌ လူတို့ သည် အလွန်ချစ်ခင် မြတ်နိုး အားကိုး အားထား ပြုကြရသော အမိ - အဖ၊ အစ်ကို - ညီ သား အစရှိသော ဆွေမျိုး ညာတို့ ဆရာသမား အစရှိသော မိတ်သဟာယများသည် ရှိ၏။

ထို ညာတိ မိတ်သဟာယများသည် မသေမိကာလ တခဏ ၌သာ ချစ်ခင် မြတ်နိုး အားကိုး အားထား ပြုရာဖြစ်၏။

မိမိတို့ပြုကြသော ကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှု၊ မနောကံမှုသည် သာလျှင် နောက်နောက်ဘဝသို့ ပြောင်းသွားကြရာ မိမိတို့

သန္တာန်မှာ မကွေ့မကွာ အတူပါ၍ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ ကို ပေးနိုင်၏။

ထို့ကြောင့် ဒါန - သီလ အစရှိသော ကံသည်သာလျှင် (သတ္တဝါများအဖို့) အလွန် ချစ်ခင် မြတ်နိုး အားကိုး အားထား ပြုထိုက်သော ဆွေစစ် - မျိုးစစ် သဟာယအစစ် ဖြစ်၏။

(ထို့ကြောင့် ‘ သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဗန္ဓု ’ ဟူ၍ ဟောတော်မူ သည်။)

ကံသည်သာလျှင်၊ ကံ ၏ အကျိုးပေးသည်သာလျှင် သတ္တဝါ များအဖို့ ဆွေမျိုး မိတ်စစ် ဖြစ်ကြောင်း (သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မ ဗန္ဓု) ပြီးသည့်နောက်၊ ‘ ကမ္မပ္ပဋိဿရဏာ ’ ဟူသောအကြောင်း တရပ် ရှိသေးသည်။

ထို အကြောင်းခြင်းရာမှာ - ဤသို့ ဖြစ်သည်။

က မ္မ ပ္ပ ဋိ ဿ ရ ဏ ဝ

‘ သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မပ္ပဋိဿရဏာ ’ ဟူသော ပါဠိ၌ ကို.ကွယ် မှုဆိုသည်ကား အားကိုး အားထား ပြုမှု၊ ဒုက္ခဘေးတို့မှ ကွယ် ကာ ပုန်းအောင်းရာပြုမှုကို ဆိုလိုသည်။

လောက၌ အသက်ရှည်ခြင်းကို အလိုရှိကြကုန်သော လူတို့ သည် ထမင်းရေစာကို အားကိုး အားထား ပြုကြရကုန်၏။ ထမင်းရေစာသည် လူတို့ကို ငတ်မှုတ်ခြင်းဘေးမှ ကွယ်ကာနိုင်၏။

ငတ်မှုတ်ခြင်းဘေးကို မတွေ့လိုသော သူတို့သည် ထမင်းရေ

စာကိုလက်ရှိပြုကြရကုန်၏။ ထမင်းရေစာ ပြည့်စုံစွာရှိသော သူတို့၌ ငတ်မှတ်ခြင်းဘေး မလာနိုင်။

ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ငတ်မှတ်ခြင်း ဘေးအတွက် ထမင်းရေစာကို ကိုးကွယ်ကြရကုန်သည်။

ထို့အတူ အနာရောဂါအတွက် ဆေးဝါးကို ကိုးကွယ်ကြ ရကုန်၏။ ဆေးဆရာကို ကိုးကွယ်ကြရကုန်၏။ ရန်သူအတွက် လက်နက်ကို ကိုးကွယ်ကြရကုန်၏။

(ဤနည်းအတူ လောက၌ ကိုးကွယ်ရာ ခပ်သိမ်းတို့ကို အကုန်မျှော်လေ)

ကိုးကွယ်မှု

ကိုးကွယ်မှုဆိုသည်ကား ရှိခိုးပူဇော်မှုကိုသာ ဆိုသည်မဟုတ်။ အားကိုး အားထား ပြုမှု ကွယ်ရာကရာ ပြုမှု အလုံးစုံသည် ကိုးကွယ်ရာမှချည်းပင်တည်း။

ဘုရား တရား သံဃာ ဆရာသမားစသော မိမိထက်မြတ်သော သူတို့ကိုမူကား ရှိခိုးပူဇော်၍ပင် ကိုးကွယ်ကြရကုန်၏။

ယခုဘဝ၌ ပစ္စည်း ဥစ္စာမရှိခဲ့လျှင် ခဏချင်း ဒုက္ခရောက်တတ် ၏။ ထိုဒုက္ခမှ ကြောက်ကြကုန်သဖြင့် ပစ္စည်း ဥစ္စာတို့ကို ရစေနိုင် သော လုပ်မှု - ဆောင်မှု အသိအလိမ္မာဉာဏ်ပညာဟူသော ကံကို အားကိုးကြရကုန်၏။

ဒါန သီလ စသော ကုသိုလ် ကံ မျိုး မရှိခဲ့လျှင် နောက်ဘဝ၌

အပါယ်သို့ကျ၍ ဒုက္ခကြီးစွာရောက်တတ်၏။ ထိုဒုက္ခမှ ကြောက်
ကြကုန်သဖြင့် နောက်ဘဝ၌ လူ့အဖြစ်၊ နတ်အဖြစ်ကို ပေးနိုင်
သော ဒါန သီလ အစရှိသော ကုသိုလ်ကံကို အားထုတ်ကြရ
ကုန်၏။

ပစ္စုပ္ပန်ကံ အမှု

လုပ်မှု - ဆောင်မှု အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ဟူသော
ပစ္စုပ္ပန်ကံ မှသည် ပစ္စုပ္ပန်ဒုက္ခမှ ကယ်တင်နိုင်၏။ ဒါန သီလ
အစရှိသော ပစ္စုပ္ပန်ကံမှသည် နောက်ဘဝ၌ အပါယ်ကျခြင်း
ဒုက္ခမှ ကယ်တင်နိုင်၏။

ယခုဘဝဒုက္ခမရောက်ရန်အတွက် ပစ္စုပ္ပန်ကံ အမှုကို အားကိုး
ကြရကုန်၏။ နောက်ဘဝ အပါယ်ဒုက္ခအတွက် ဒါန သီလ အစ
ရှိသော ကုသိုလ်ကံ အမှုကို အားကိုးကြရကုန်၏။ အား ထုတ်၍
လုပ်ဆောင်ကြရကုန်၏။

(ထို့ကြောင့် ‘သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မပ္ပဋိဿရဏာ’ ဟူ၍ ဟော
တော်မူသည်။)

ကိုးကွယ်ရာ လေးမျိုး

ဤအရာ၌ ကိုးကွယ်ရာ အမျိုးမျိုးတို့ကို ပေါင်းစု၍ စစ်ဆေး
ရာ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ နောက်ဘဝအတွက် ကိုးကွယ်ရာ လေးပါး
ရှိ၏။

- ၁။ ဘုရားသည် ကိုးကွယ်ရာ တပါး။
- ၂။ တရားသည် ကိုးကွယ်ရာ တပါး။

၃။ သံဃာသည် ကိုးကွယ်ရာ တပါး။

၄။ ဒါနသီလ အစရှိသော မိမိတို့ပြုကြသော ကုသိုလ်ကံသည် ကိုးကွယ်ရာ တပါး။

ဥပမာကား-လောက၌အနာရောဂါရှိသူတို့အား ကိုးကွယ်ရာလေးပါးရှိ၏။

၁။ ဆရာဝန်ကြီးသည် ကိုးကွယ်ရာ တပါး။

၂။ ဆေးကောင်း - ဝါးကောင်း များသည် ကိုးကွယ်ရာ တပါး။

၃။ လက်ထောက်ဆရာဝန်များသည် ကိုးကွယ်ရာ တပါး။

၄။ ထို သုံးပါးကို ယုံကြည်၍ အနာရောဂါ ပျောက်ငြိမ်းရန် စနစ်တကျ အားထုတ်သော မိမိတို့ အလိမ္မာ မှုသည် ကိုးကွယ်ရာ တပါး။

ထို လေးပါးတို့တွင် ဆရာဝန်ကြီးသည်လည်းကောင်း၊ လက်ထောက် ဆရာဝန်များသည် လည်းကောင်း၊ ဆေးနှင့် အနာရောဂါကို နေရာမှန်ကန်စွာ သိ၍ ဆေးကောင်း - ဝါးကောင်းကို ပေးသည့်အတွက် သူ့နာတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ မည်ကုန်၏။

ဆေးကောင်း - ဝါးကောင်းများသည် အနာရောဂါကို ပျောက်ငြိမ်းစေတတ်သည့်အတွက် သူ့နာတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ မည်၏။ မိမိတို့၏ အလိမ္မာမှုသည်လည်း အနာရောဂါ ပျောက်ငြိမ်းရန် ကျေးဇူးပြုမှု ဖြစ်၍ ကိုးကွယ်ရာမည်၏။

ထို အလိမ္မာမှု မရှိခဲ့လျှင် ကြွင်းသော ကိုးကွယ်ရာ (၃) သုံး ပါးတို့သည် ထို သူနာ၏ အနာရောဂါကို ပျောက်ငြိမ်းအောင် မတတ်နိုင်ကြကုန်။ ထို့ကြောင့် ထို လေး ပါး စု သည် အနာ ရောဂါပျောက်ငြိမ်းခြင်းငှာ သူနာတို့၏ ကိုးကွယ်ရာချည်း အမှန် ဖြစ်၏။

သူ နာ ဆ ရာ ဝ န် ဆေး :

ကိလေသာ ဒုစရိုက် အမှိုက်နာ ရှိကြကုန်သော သတ္တဝါတို့ သည် အနာရောဂါရှိကြကုန်သော သူ နာ တို့နှင့် တူကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆေးဝါးအရာ၊ အနာ ရောဂါ အရာ တို့၌ အလွန်လိမ္မာသော ဆရာဝန်ကြီးနှင့် တူ၏။

သံဃာတော်များသည် လက်ထောက်ဆရာဝန်များနှင့် တူ၏။ တရားတော်များသည် ဆေးကောင်း - ဝါး ကောင်း များ နှင့် တူ၏။ ဒါန သီလအစရှိသော မိမိတို့ပြုကြသော ကာယကံ- ဝစီ ကံ၊ မနောကံများသည် အနာရောဂါပျောက်ငြိမ်းရန် အားထုတ် ကြသော သူနာတို့၏ အလိမ္မာနှင့် တူ၏။

(ဤသို့လျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ ကိုးကွယ်ရာ လေးပါးဆိုရိုးရှိ ကြ၏။)

ကံ - ကံ၏ အကျိုးတရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း

ဤမျှဆိုလျှင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၌ ပထမဦးဆုံးဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ် စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်) ဖြစ်မြောက်နိုင်မှုအတွက် ကံ - ကံ၏ အကျိုးတရား၌ သက်ဝင်

ယုံကြည်ခြင်းသည် မည်ရွေ့ - မည်မျှ အရေးကြီး လိုအပ်နေကြောင်း ကောင်းစွာ သိသာ ထင်ရှားနေပေပြီ။

ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးဇူးရှင် - မဟာ စည် ဆရာတော် ဘုရားကလည်း....

“ ဒီ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟာ ကုသိုလ် အားလုံးတို့၏ အခြေခံအရင်းအမြစ်ဖြစ်တယ်။ ဒီ သမ္မာဒိဋ္ဌိရှိပါမှ အကုသိုလ်ကိုလဲ ရှောင်ကြဉ်တယ် ” စသည်ဖြင့် ဟောကြားဆုံးမတော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် နှစ်ပါး၏ ဟောကြား ဆုံးမမှုကို အလေးအနက် အာရုံပြုလျှင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်တွင် ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ အရေးကြီးခရီးရောက်မှုကို ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်တွေးခေါ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဆယ် မျိုး သော အမြင် မှန်

ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိပြီးသည့်နောက် ‘ ဒသဝတ္ထုက သမ္မာဒိဋ္ဌိ ’ (ဆယ်မျိုးသော အမြင်မှန်) အပိုင်းသို့ ရောက်လာသည်။ ဤ အမြင်မှန် ဆယ်မျိုးတွင် ဒါန၏ အကျိုးတရားကို အမှန်အတိုင်း သက်ဝင်ယုံကြည်ရန်မှာ ပထမဦးစွာသော အခြင်းအရာ တခုဖြစ်သည်။

ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှု ဟူသော ဒါနကုသိုလ်မျိုး၏ အကျိုးရင်း အကျိုးဆက်သည် အမှန်ရှိ၏။

ဗုဒ္ဓဝါဒကို လက်ခံလိုက်နာသူသည် ဤဒါနုမူ၏ အကျိုး
တရားကို ကောင်းစွာ ယုံကြည်ရပေလိမ့်မည်။

ဒသဝတ္ထုက သမ္မာဒိဋ္ဌိအတွက် ကျေးဇူးရှင် - လယ်တီဆရာ
တော် ဘုရား ဖွင့်ဆိုတော်မူအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ဤသို့
ဖြစ်သည်။

၁။ ပထမ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

ဒသဝတ္ထုက သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဆယ်ပါး တို့၌ ‘အတ္တိဒိဋ္ဌိ’ ဆိုသည်
ကား - ရှေးရှေးဘဝတို့၌ ခွေး၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်၊ လူ၊ ရဟန်း
အစရှိသော တပါးသော သတ္တဝါတို့အား ကြည်ဖြူသော
စေတနာဖြင့် စွန့်ကြဲ ပေးကမ်း လှူဒါန်း ကျေးမွေးခြင်းကို
ပြုသည်ရှိသော် နောက်နောက်သော ဘဝတို့၌ ကောင်းကျိုး
ချမ်းသာကို ပေးနိုင်သော ဒါနုမည်သော ကုသိုလ်မျိုးသည်
လောက၌ ကေန့်ရှိ၏ဟု သိမြင်ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။

၂။ ဒုတိယ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိယိဋ္ဌိ’ ဆိုသည်ကား - ရှေးရှေးသော ဘဝတို့၌ ကံကို
လည်းကောင်း၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာ
ဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ ယုံကြည်သောသဒ္ဓါဖြင့် ပူဇော်လှူဒါန်း
ခြင်းကို ပြုကြသည်ရှိသော်၊ နောက်နောက်သော ဘဝတို့၌
ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ပေးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ယဇ်မည်
သော ကုသိုလ်မျိုးသည် လောက၌ ကေန့်ရှိ၏ဟု သိမြင် ယုံကြည်
သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။

၃။ တတိယ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိဟုတံ’ ဆိုသည်ကား - ရှေးရှေးသော ဘဝ တို့၌ ကြည်ဖြူသော စိတ်စေတနာဖြင့် ပဏ္ဏာလက်ဆောင်ကိစ္စနှင့် ပေးကမ်းခြင်းကို ပြုကြသည်ရှိသော် နောက်နောက် ဘဝ တို့၌ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကို ပေးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ‘အာဟုနံ ပါဟုနံ’ မည်သော ကုသိုလ်မျိုးသည် လောက၌ ကေနိရိ၏ဟု သိမြင်ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။

၄။ စတုတ္ထ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိ သုကတဒုက္ခဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’ ဆိုသည်ကား - ရှေးရှေးသောဘဝ၌ အသက်ရှိသည့် လူသတ္တဝါတို့ရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့ကို သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲခြင်း အစရှိသော ဒုစရိုက်မှု၊ သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း အစရှိသော သုစရိုက်မှု တို့ကို ပြုကြသည်ရှိသော် နောက်နောက်သောဘဝတို့၌ မကောင်းသော အကျိုးရင်း - အကျိုးဆက်၊ ကောင်းသော အကျိုးရင်း - အကျိုးဆက်မည်သည် လောက၌ ကေနိရိ၏ဟု သိမြင် ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။

၅။ ပဉ္စမ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိ မာတာ’ ဆိုသည်ကား - အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုခဲ့သည် ရှိသော်လည်းကောင်း၊ မကောင်းစွာပြုစံမှားခဲ့သည်ရှိသော်လည်းကောင်း၊ နောက်နောက် ဘဝတို့၌ ကောင်းသော အကျိုး - မကောင်းသော အကျိုးကို ပေးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ‘ကံ’ မည်

သည် လောက၌ ကေန့်ရို၏ဟု သိမြင်ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ တည်း။

၆။ ဆဋ္ဌမ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိ ပိတာ’ ဆိုသည်ကား - အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုခဲ့သည် ရှိသော်လည်းကောင်း၊ မကောင်းစွာ ပြစ်မှားခဲ့သည် ရှိသော် လည်းကောင်း၊ နောက်နောက်ဘဝတို့၌ ကောင်းသောအကျိုး - မကောင်းသော အကျိုးပေးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ‘ကံ’ မည်သည် လောက၌ ကေန့်ရို၏ဟု သိမြင်ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။

၇။ သတ္တမ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ’ ဆိုသည်ကား - လူတို့၏ ပကတိ မျက်စိဖြင့် မမြင်ကောင်းသော ဥပပါတိ သတ္တဝါတို့သည် လောက၌ ကေန့်ရို၏ဟု သိမြင်ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။

ဥပပါတိ သတ္တဝါမျိုးဆိုသည်ကား၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေယူ ရသော သတ္တဝါမျိုးမဟုတ်ကုန်။ ကိုယ်အင်္ဂါ၊ ဦးခေါင်းအင်္ဂါ၊ လက်အင်္ဂါ၊ ခြေအင်္ဂါ အလုံးစုံတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နောက်၌ တဖန်ကြီးပွားရန် မရှိဘဲ ရှေးဘဝတို့၌ ပြုခဲ့ကြသော ကံ၏ အစွမ်းဖြင့် တခါတည်း အပြီးအစီး ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်သော သတ္တဝါတို့ပေတည်း။

အောက် မြေကြီးအတွင်း မြေဥမင်ကြီးအသီးသီးတို့၌ အဆင့် ဆင့် တည်ရှိကုန်သော ငရဲကြီး ရှစ်ပြည်ထောင်နှင့်တကွ အလုံးစုံ သော ငရဲသတ္တဝါမျိုးတို့သည် ဥပပါတိ သတ္တဝါမျိုးတို့ပေ တည်း။

မြေအပြင်ရှိ တောအဖို့၊ တောင်အဖို့၊ သမုဒ္ဒရာအလယ်ကျွန်း
ငယ်အဖို့တို့၌ တည်ရှိကြကုန်သော အချို့သော ပြိတ္တာမျိုး၊ အသု
ရကာယ်မျိုးတို့သည်လည်း ဥပပါတ် သတ္တဝါမျိုးတို့ပေတည်း။

မြေအပြင်၌ မြို့ရွာ တောတောင်ရှိ အချို့သော ဘူမဇိင်
နတ်မျိုး၊ သမုဒ္ဒရာအလယ်ကျွန်းငယ်တို့၌ ရှိနေသော အချို့သော
ဘီလူးမျိုး၊ သူရဲ - သဘက်မျိုး၊ ထိုထို မြို့အနီး - ရွာ အနီး တို့၌
ရှိကြကုန်သော အချို့အချို့သော ဘီလူးမျိုး၊ သူရဲ - သဘက်မျိုး၊
အချို့သော နဂါးမျိုး၊ ဂဠုန်မျိုးတို့သည်လည်း ဥပပါတ်သတ္တဝါ
မျိုးတို့ပေတည်း။

အထက် နေ - လ နက္ခတ် တာရာ ကြယ် အပေါင်းတို့၏ တည်
နေရာ ကောင်းကင်အရပ်မှစ၍ အထက်သို့ အဆင့်ဆင့် တည်ရှိကြ
ကုန်သော စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၊ တာဝတိံသာဘုံ၊ ယာမာဘုံ အစ
ရှိသော နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၊ နတ် - သိ ကြား တို့ သည် လည်း
ဥပပါတ် သတ္တဝါမျိုးတို့သာတည်း။

နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်မှ အထက်ကောင်းကင်အရပ်၌ အဆင့်
ဆင့် တည်ရှိကြကုန်သော ပထမဈာန်သုံးဘုံ၊ ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံ၊
တတိယဈာန်သုံးဘုံ၊ စတုတ္ထဈာန်လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ၊ ဤ
နှစ်ဆယ်အရေအတွက်ရှိသော ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့၌ ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း
ဥပပါတ် သတ္တဝါမျိုးတို့ပေတည်း။

ဘာသာခြားတို့ - မသိကြ

ထိုနှစ်ဆယ်တို့တွင် အောက်ဆုံးဖြစ်သော ပထမစျာန် သုံးဘုံ တို့၌ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသော ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည် ရှိ၏။ ထိုဗြဟ္မာ မင်းကြီးကို ဘာသာတပါးတို့၌ ထာဝရဘုရားဟူ၍ ထင်မှတ် ကိုး ကွယ်ကြကုန်၏။

ထိုထိုမှ အထက်၌ အဆင့်ဆင့်တည်ရှိကြကုန်သော ကောင်း ကင်ဘုံတို့ကိုမူကား ဘာသာတပါးတို့၌ မသိကြကုန်ပြီ။ ကောင်း ကင်၌ နေ - လ နက္ခတ် တာရာ ကြယ် အပေါင်းတို့သည် နတ် တို့၏ နေရာ ကောင်းကင်ဘုံဗိမာန်တို့ပေတည်း။

ထို ကောင်းကင်ဘုံဗိမာန်တို့ကို သိမြင်ကြကုန်သဖြင့် အထက်- အထက်ဖြစ်သော ကောင်းကင်ဘုံ ဗိမာန် တို့ ကို လည်း ကောင်း၊ အထက် - အ ထက် ဖြစ် သော နတ် သိကြား ဗြဟ္မာ ဥပပါတ် သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်ထိုက်ကုန်၏။

ဖန်ဆင်း ပြုမှု - မြင်နိုင်ကြ

ဥပပါတ်သတ္တဝါမျိုးတို့သည်မူကား လူ သတ္တဝါတို့မှာ ကိုယ် ခန္ဓာ၌ ပူးကပ်တယ်မို့၍ နေကြကုန်သော်လည်း လူတို့၏ ပကတိ မျက်စိဖြင့် မမြင်ကောင်းကြကုန်။ လူ တို့ မြင်နိုင်လောက်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်ကို ဖန်ဆင်း၍ ဖော်ပြကြကုန်သောအခါ၌မူကား လူတို့မြင်ကြကုန်၏။

ဘာသာတပါးတို့၌ ထာဝရဘုရားဆိုသော ဗြဟ္မာ ကြီးနှင့် ကောင်းကင်တမန် အမျိုးမျိုး၊ နတ်ဆိုး-နတ်ဝါးတို့ကဲ့သို့လူတို့၏

ပကတိမျက်စိဖြင့် မမြင်ကောင်းကုန်သော သတ္တဝါမျိုးတို့ ပေ
တည်း။

ဤကဲ့သို့သော ဥပပါတ် သတ္တဝါမျိုးသည် လောက၌ ကေန်
ရှိကြကုန်၏ဟု သိမြင်ယုံကြည်ခြင်းသည် သမ္မာ ဒိဋ္ဌိကြီး တပါး
ဖြစ်၏ ဟုလိုသည်။

ဂ - ၉၊ အဋ္ဌမ - နဝမသမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိ အယံ လောကော၊ အတ္တိ ပရော လောကော’ ဟု
သော ပါဠိ၌ လူ့ ဘုံသည် ဤ လောကမည်၏။ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊
ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယ်ဟူသော အပါယ်လေးဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ
ဘုံတို့သည် ပရလောက မည်၏။

ဤ လောကနှစ်ပါးရှိသည်ကို သိမြင်ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ
နှစ်ပါးဖြစ်၏။ ဘာသာတပါးတို့၌ ငရဲဘုံ၊ ပြိတ္တာဘုံ၊ အသုရ
ကာယ်ဘုံတို့ကိုလည်း နေရာတကျ သိကြကုန်ပြီ။

အထက်နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့ကိုလည်း နေရာတကျ မသိကြ
ကုန်ပြီ။

တနည်းကား ဤ စကြာဝဠာတွင် ရှိနေကြသော လူ့ဘုံ၊
အပါယ်လေးဘုံ၊ နတ် သိကြား ဗြဟ္မာတို့ နေရာကောင်းကင်ဘုံ
တို့သည် ဤ လောကမည်၏။ ဤ လောကမှ အရှေ့အရပ် မျက်နှာ
တို့၌ ဤ စကြာဝဠာကဲ့သို့ အပါယ်လေးရပ် လူ နတ် ဗြဟ္မာတို့
နေရာ စကြာဝဠာပေါင်း အဆုံးမရှိ - အသင်္ချေယျ အနန္တရှိကြ
ကုန်၏။

ထို့အတူ ဤလောကမှ တောင်အရပ် မျက်နှာတိုဉ်းလည်း
စကြာဝဠာပေါင်းအဆုံးမရှိ။ မြောက်အရပ် မျက်နှာတိုဉ်းလည်း
စကြာဝဠာပေါင်းအဆုံးမရှိ။ အနောက်အရပ်မျက်နှာတိုဉ်းလည်း
စကြာဝဠာပေါင်းအဆုံးမရှိ။

ဤသို့လျှင် ဤစကြာဝဠာမှ တပါး ကုန်သော အဆုံးမရှိ
သော စကြာဝဠာအနန္တ၊ လောကဓာတ် အနန္တတို့သည်
ပရလောက မည်၏။

(ဘာသာတပါးတို့၌ ဤလောကဓာတ် အနန္တ ဟူသော
ပရလောကဓာတ်ကို မသိကြကုန်ပြီ။

၁၀။ ဒသမ သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိ လောကေ သမဏ ဗြဟ္မဏာ သမဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ
ယေ ဣမဉ္ဇ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတှာ
ပဝေဒေန္တိ’ ဟူသော ပါဠိ၌ အဘိညာခေါ်သော ဉာဏ်ပညာ
ကြီးမျိုးသည် ရှိ၏။ ‘သဗ္ဗညုတ’ ဉာဏ်ခေါ်သော ဉာဏ်ပညာ
ကြီးမျိုးသည် ရှိ၏။

ဤလူ့ပြည်၌ ပါရမီအလုပ်၊ သမထဘာဝနာအလုပ်၊
ဝိပဿနာဘာဝနာအလုပ်တို့ကို လွန်စွာကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ကြ
ကုန်သော ရဟန်း - ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုထို ဉာဏ်ပညာကြီးမျိုးကို
ရနိုင်ကြကုန်၏။

ထိုထို ဉာဏ်ပညာကြီးမျိုးတို့ကို ပေါက်ရောက် ထမြောက်
အောင် လုပ်ကြံနိုင်ကြကုန်သော သူတို့သည် ဤလူ့လောက၌
ရံဖန် · ရံခါပေါ်ပေါက်ကြကုန်၏။

ထိုနှစ်မျိုး တို့တွင် -

အချို့သော သူတို့သည် အဘိညာဓေါသော ဥာဏ် ပညာ ကြီးတမျိုးကိုသာ ပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။ ထို သူတို့သည် အပါယ် လေးတို့နှင့် တကွ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အချို့သော ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့ကိုလည်းကောင်း ပကတိမျက်စိဖြင့် မြင်ကြကုန်သကဲ့သို့ ဥာဏ်ပညာမျက်စိဖြင့် သိမြင်ကြကုန်၏။

အချို့သော သူတို့သည် အဘိညာဓေါသော ဥာဏ်ပညာ ကြီးမျိုးတို့နှင့်တကွ 'သဗ္ဗညုတ' ဥာဏ်ဓေါသော ဥာဏ်ပညာ ကြီးမျိုးတိုင်အောင် ပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။ ထို သူတို့သည် အလုံးစုံသော သတ္တဝါအနန္တ၊ စကြာဝဠာအနန္တ၊ လောကဓာတ် အနန္တတို့ကို အကုန် - အစင် သိမြင်နိုင်ကြကုန်၏။

(ဤ အကုန် - အစင် သိမြင်နိုင်သော သူတို့ကိုသာလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ 'ဘုရား' ဟူ၍ ခေါ်၏။

ယုံကြည်ခြင်း - ဆုံးပါး

ဤ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့သည်လူ့ လောက၌ ရံဖန် - ရံခါဖြစ်ပေါ် ကြကုန်၍ မိမိ မိမိတို့ သိမြင်ကြကုန်သည့် အတိုင်း သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အား ဤ လောကကိုလည်း ထုတ်ဖော် ပြောဟော ကုန်၏။ အပါယ်လေးဘုံ၊ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၊ နတ်ဘုံ - ဗြဟ္မာ့ ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ပရလောကကိုလည်း ထုတ်ဖော်ပြောဟော ကြကုန်၏။

‘သဗ္ဗညု’ ဘုရားတို့သည် မူကား အနမတဂ္ဂ - သံသရာ ရှိကြောင်း၊ ကမ္ဘာအနန္တရှိကြောင်း၊ စကြာဝဠာအနန္တရှိကြောင်း ကို ထုတ်ဖော်ပြောဟောကြကုန်၏။

ဤကဲ့သို့သော အဘိညာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သဗ္ဗညု ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် လူ့ပြည်၌ ရံဖန်ရံခါ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏ - ဟု သိမြင် ယုံကြည်ခြင်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သိမြင်ယုံကြည်ကြသဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထုတ်ဖော်ပြောဟောသော တရားစကားကို သိမြင်ယုံကြည်ခြင်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထုတ်ဖော် ပြောဟောသော တရားစကားကို ယုံကြည်သဖြင့် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပရလောကဟူသမျှတို့ကို သိမြင် ယုံကြည်ခြင်း၊ ဤ ယုံကြည်ခြင်း သုံးပါးသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိကြီး တပါးဖြစ်၏။ ဤ သမ္မာဒိဋ္ဌိကြီးရှိသော သူတို့မှသာလျှင်—

အထက်ကောင်းကင်ဘုံတို့မှာ နတ် သိကြား ဗြဟ္မာတို့သာ ရှိကြကုန်၏။ ‘သဗ္ဗညု’ ဘုရားဟူ၍ မရှိကြကုန်၊ လူ့ပြည်၌ သာ ‘သဗ္ဗညု’ ဘုရားဟူ၍ ရှိကြကုန်သည်ဟု ယုံကြည်နိုင်ကြ ကုန်၏။

အ စူ မ် ။ အ မျိုး စီ

ဤ သမ္မာဒိဋ္ဌိမရှိကြသော ဘာသာတပါးတို့၌မူကား အလုံးစုံ ကို အကုန်သိမြင်နိုင်သော ‘သဗ္ဗညု’ ဘုရားတို့မည်သည် အောက် ကျသော လူ့ဘုံ၌ မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၊ အထက်ဆုံး - အမြတ်ဆုံးဖြစ် သော ကောင်းကင်ဘုံကြီး၌သာ ဖြစ်နိုင်ရာ၏ဟု ကြံဆ၍ ယူကြ ကုန်၏။

ကံ၏ အစွမ်းကား တမျိုး၊

ဥာဏ်၏အစွမ်းကား တမျိုး၊

ထို နှစ်မျိုးတို့တွင် ကံ ၏ အစွမ်း၌ ဘာဝနာစျာန် ကံ ၏အစွမ်း သည် အလွန်ထက်သန်၏။ အထက်ဆုံးဖြစ်သော ကောင်းကင်ဘုံ ကြီး၌ အလွန်အသက်ရှည်သော ဗြဟ္မာကြီး အဖြစ် တိုင်အောင် ပေးနိုင်၏။ ‘သဗ္ဗညု’ ဘုရားအဖြစ်ကိုမူကား မပေးနိုင်။

ထို ဗြဟ္မာကြီးမှာ အလုံးစုံကို အကုန်အစင် သိမြင်နိုင်သော ဥာဏ်မရှိ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော် ထို ဗြဟ္မာကြီးတို့၏ အဖြစ်သည် ဥာဏ်မျိုးမဟုတ်သောကြောင့်တည်း။

လူ့ပြည်၌သာလျှင် ‘သဗ္ဗညုတ’ ဥာဏ် အလုပ်မျိုး ရှိ၏။ ‘သဗ္ဗညုတ’ ဥာဏ်အလုပ်ကို ထ မြောက် ပေါက် ရောက် အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်သော သူသည်သာလျှင် အလုံးစုံ အကုန်အစင် သိမြင်နိုင်သော သဗ္ဗညုတဥာဏ်ကို ရနိုင်၏။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ သာလျှင် အလွန်တရာ နက်နဲ ဆန်းကြယ် အံ့ဩဘွယ်သော တရားမျိုးရှိ၏။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဆိုသော် ဥာဏ်လမ်းမျိုးဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။

တ လ မ် ။ စိ

လောက၌ ပစ္စည်း ဥစ္စာပေါများ၍ သူဌေးကြီး ဖြစ်အောင် လုပ်ကြံမှုမျိုးကားတလမ်း၊ ရသေ့ - ရဟန်းအလုပ်နှင့် အသိအမြင် ပေါက်ရောက်၍ လူ့ အများတို့၏ ဆရာကြီးဖြစ်အောင် လုပ်ကြံမှု မျိုးကား တလမ်း။

ဗြဟ္မာကြီးလမ်းသည် သူဌေးကြီးလမ်းနှင့် တူ၏။

ရသေ့ - ရဟန်းတို့လမ်းသည် ဆရာကြီးလမ်းနှင့် တူ၏။

ဥပမာတနည်းကား -

ကျေး၊ ငှက်၊ ကျီး၊ လင်းတ - တို့သည် အတောင်ရှိကြကုန်၍ မြင်စွာသော ကောင်းကင်၌ ပျံတက်သွားလာ နှိုင်းကြကုန်၏။ လူတို့ကဲ့သို့ အသိ အလိမ္မာ ဥာဏ်ပညာကား မရှိကြကုန်။

လူတို့သည် အသိ အလိမ္မာ ဥာဏ်ပညာကား ရှိကြကုန်၏။ အတောင်မရှိကြကုန်၍ ကောင်းကင်၌ ပျံတက်သွားလာခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကြကုန်။ ဤကား - ဥပမာတည်း။

ဗြဟ္မာကြီး၏ဘာဝနာစျာန်ကုသိုလ်ကံသည်ကျေး၊ ငှက်၊ ကျီး၊ လင်းတတို့၏ အတောင်နှင့်တူ၏။ ရသေ့ - ရဟန်းတို့၏ အဘိညာဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်များသည် လူတို့၏ အသိ အလိမ္မာ ဥာဏ်ပညာနှင့် တူ၏။

နေ၊ လ၊ တာရာ၊ ကြယ် အပေါင်းဟူသော ကောင်းကင်ဘုံ၌ နေကြကုန်သော နတ်သမီး - နတ်သားတို့၏ ကုသိုလ်ကံများသည် ကျေးငှက်၊ ကျီး၊ လင်းတတို့၏ အတောင်များနှင့်တူ၏။

ရသေ့ - ရဟန်းတို့၏ အဘိညာဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်များသည် လူတို့၏ အသိ အလိမ္မာ ဥာဏ်ပညာနှင့် တူ၏။

ဘုရားမှန်က - လူ့ဘုံမှာသာ

အထက် - အထက် ဖြစ်ကုန်သော နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်အထပ်ထပ်ဟူသော ကောင်းကင်ဘုံတို့၌ ရှိနေကြကုန်

ဒသာ နတ် သိကြား ဗြဟ္မာတို့၏ ကုသိုလ်ကံ များသည် ကျေး
ဥက်၊ ကျီး၊ လင်းတတို့၏ အတောင်နှင့် တူ၏။

ရသေ့ - ရဟန်းတို့၏ အဘိညာ ဥာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်များ
သည် လူတို့၏ အသိ အလိုမ္မာဥာဏ်ပညာနှင့် တူ၏။

ထို့ကြောင့် ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် ဘာဝနာ ဈာန် ကုသိုလ်ကံ
၏ အစွမ်းကြောင့် နေ နတ်သား၊ လ နတ်သားတို့ကဲ့သို့ ထို့ထက်
အလွန် မြင့် သော အထက် ကောင်း ကင် ဘုံကြီး၌ နေရ၏။
တကမ္ဘာပတ်လုံး အသက်ရှည်ရ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီး၏။ အဘိညာ
ဥာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ် မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် နက်နဲသော
တရားမျိုးတို့ကိုမူကားမသိနိုင်။ မိမိ၏ကိုယ်တွေ့ဒိဋ္ဌမျိုး၌သာအသိ
ဥာဏ်ဖြစ်နိုင်၏။

ဤသို့လျှင် အလုံးစုံကို အကုန်သိမြင်နိုင်သော ဘုရားမည်သည်
ကောင်းကင်ဘုံတို့မှာ ဖြစ်နိုင်သည်မဟုတ်၊ လူ့ ဘုံမှာသာ ဖြစ်နိုင်
သည်ဟု သိမြင်ယုံကြည်ကြရန် တချက်။

ယုံကြည်ရန် - နှစ်ချက်

ပကတိ လူတို့၏ မျက်မြင် ဒိဋ္ဌမဟုတ်ကြသော ကမ္ဘာ့ အခြင်း
အရာ၊ လောကဓာတ်အခြင်းအရာ၊ သတ္တဝါတို့၏ ဘဝ အဆက်
ဆက် ကျင်လည်ပုံ အခြင်းအရာ၊ ကုသိုလ်ကံ - အကုသိုလ်ကံတို့၏
အကျိုးပေးပုံ အခြင်းအရာများကို-

အဘိညာဥာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်နှင့် ပြည့်စုံကြကုန်သော
လူမဖြစ်သော သမဏ ဗြဟ္မာတို့သည်သာလျှင် ဟုတ်မှန်စွာ
သိနိုင် - မြင်နိုင်ကြကုန်သည်ဟု ယုံကြည်ကြရန်တချက်။

ထိုသို့ သိမြင်နိုင်ကုန်သော သမဏ ဗြဟ္မဏ တို့ ၏ သုတ် -
ဝိနည်း - အဘိဓမ္မာ ဒေသနာ စကား တို့ကိုသာလျှင် အဟုတ်
အမှန်အားဖြင့် ယုံကြည်ကြရန်တချက်။

ဤအချက်တို့ကို သိမြင်ယုံကြည်နိုင်ကြသော သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်
သည် အတ္ထိလောကေသမဏဗြဟ္မဏာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ် မည်၏။

မိစ္ဆာဝါဒကို - ပယ် သည်

အလုံးစုံကို အကုန်အစင် သိမြင် နိုင် သော ဘုရားမည်သည်
အောက်ကျသော လူ့ဘုံ၌ မဖြစ်သင့်၊ အထက်ဆုံး - အမြင့်ဆုံး
ဖြစ်သော ကောင်းကင်ဘုံ၌သာ ဖြစ်သင့်၏။ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော
ဘုရားမည်သည် တဆူတည်းသာ ဖြစ်ရာ၏။ အများ မဖြစ်ရာ။
အစဉ်ထာဝရမြဲရာ၏။ အိုသည်၊ နာသည်၊ သေသည်ဟူ၍ မရှိရာ
အစရှိသည်ဖြင့် ကြံဆ၍ယူကြသော မိစ္ဆာဝါဒများကိုပယ် ရှား
တော်မူသည်။

အကြောင်းနှင့် - အကျိုး

ဤကား ဒသဝတ္ထုက သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ဆယ်မျိုးသော အယူမှန်)
အတွက် ကျေးဇူးရှင် - လယ်တီ ဆရာ တော် ဘုရား ၏ အကျယ်
ဖွင့်ပြချက်ဖြစ်လေသည်။ လေ့လာဖတ်ရှုသူများအဖို့ ဆရာတော်၏
ဟောကြားဆုံးမမှုကို အရင်းတိုင်း (မူရင်းအတိုင်း) သိ နိုင် ရန်
အတွက် တစုံတရာပြုပြင်ခြင်းမရှိဘဲ နဂိုရေးရင်း မူအတိုင်းဖော်ပြ
ထားသည်။

ဤ ဒသဝတ္ထုက သမ္မာဒိဋ္ဌိဆယ်ပါးတွင်....

- ၁။ အတ္တိဒိဋ္ဌိဟူသော ပထမဆုံး သမ္မာဒိဋ္ဌိ။
- ၂။ အတ္တိယိဋ္ဌိဟူသော ဒုတိယ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။
- ၃။ အတ္တိဟုတံ ဟူသော တတိယ သမ္မာဒိဋ္ဌိ - သုံးပါး တို့မှာ သဘောချင်းတူမျှသည် - ဆိုနိုင်သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုံးပါးလုံးသည်ပင်လျှင် ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း ဟူသော 'ဒါန' မှ၌ အခြေခံတည်နေလျက်ရှိသော ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ခွေး၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်တို့ကို ကျွေးမွေးစွန့်ကြဲခြင်းဆိုသည် မှာကား၊ ရဟန်း ပုဂ္ဂိုလ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ် စသည့် မြင့်မြတ်သူတို့နှင့် စာလိုက်လျှင် အဆင့်အတန်းနိမ့်ကျသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

သာမန်ပုထုဇဉ်တရာကို ကျွေးမွေးရခြင်းထက် သောတာပန် တဦးကို ကျွေးမွေးရခြင်းက ပိုပြီးမြတ်သည်။ သောတာပန် တရာ ကို ကျွေးမွေးရခြင်းထက် သကဒါဂါမ်တဦးကို ကျွေးမွေးရခြင်း က ပိုပြီးမြတ်သည် - ဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုခွေး၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်တို့အား ကျွေးမွေးစွန့်ကြဲ ရခြင်းသည်ပင်လျှင် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ဖြစ်မြောက်ကြောင်း ယုံကြည်ရမည် ဆိုထားလေသောအခါ ထို ရည်ညွှန်းမှုသည်-

- ၁။ စေတနာသဒ္ဓါတရား ထက်သန်ဖြစ်မြောက်စေမှု။
- ၂။ ပြုလုပ်ခြင်း (ကံ တရား) သဘောကို အလေး အနက် ယုံကြည်စေမှုအတွက် အပြန် - အလှန်နည်း မျိုး ညွှန်ကြားဆုံးမထားသည့် ပမာလည်းဖြစ်လေ သည်။

အမှန်အားဖြင့်လည်း စေတနာရွှေ့ချက်နှင့် ပြုလုပ်ခြင်း (ကံတရား) သည် အပြန်အလှန် - ကြောင်းကျိုး ဆက်စပ်နေသည်။

ခွေး၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက် စသည်တို့အပေါ် သနားကြင်နာတတ်ခြင်း၊ ချမ်းသာစွာ ဖြစ်စေလိုခြင်း ရွှေ့ဦးတည်သောအခါ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းဆိုသည်မှာလည်း အလိုလိုပင် ချုပ်ငြိမ်းကွယ်ပျောက်သွားရလေတော့သည်။

ဆိုအခါ -

- ၁။ သနားကြင်နာမှု၊ ချမ်းသာစွာ ဖြစ်စေလိုမှုကြောင့် ကျွေးမွေးပေးကမ်းခြင်းဟူသော 'ဒါန' ကံတရား ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်ရသလို။
- ၂။ သတ္တဝါတို့အား မသတ်ဖြတ် မညှဉ်းဆဲခြင်း ဟူသော ထိန်းချုပ်မှုကြောင့်လည်းပါဏာတိပါတ ကံ ကိုရှောင်ကြဉ်ဆောက်တည်ပြီးသား ဖြစ်ရပြန်တော့သည်။

ဤကား - တခုနှင့်တခု အပြန်အလှန် ကြောင်း - ကျိုး ဆက်စပ်မှုအရ ကောင်းကျိုးတရားများ ပေါ်ပေါက် ဖြစ်ထွန်းလာရခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ကံ - ကံ၏ အကျိုးတရားကို သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း ဆိုသည်မှာ မျက်မှောက်လောက - တမလွန်လောကနှစ်ပါးလုံး၌ပင်လျှင် ကြောင်းကျိုးသဘာဝ လျော်ကန်သော သဘောသည် ရှိပေသည်။

၂။ ဒုတိယ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘ အတ္ထိယိဋ္ဌိ - ဆိုသည်ကား ရှေးရှေးသော ဘဝတို့၌ ကံ ကို လည်းကောင်း၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါဖြင့် ပူဇော်လှူဒါန်းခြင်းကို ပြုကြသည်ရှိသော် နောက်နောက်သော ဘဝ တို့၌ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ပေးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ဒါနမည်သော ကုသိုလ်မျိုးသည် လောက၌ ကေနိရှိ၏ဟု သိမြင်ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။

ဤတွင်လည်း ကြောင်း - ကျိုး ဆက်စပ်မှုကို တွေ့သိရပြန်သည်။

‘ ကံ ’ ကို လည်းကောင်း၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်သော သဒ္ဓါဖြင့် ပူဇော်လှူဒါန်းခြင်းကို ပြုကြသည်ရှိသော် ဆိုသည်မှာ....

၁။ ကံ တရား (ပြုလုပ်မှု) ၏ အ ကျိုး သက် ရောက် မှု ကို ယုံကြည်ခြင်း။

၂။ မြင့်မြတ်သူတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အမှန်အတိုင်း သိနားလည်တတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်း - အကျိုးနှစ်ပါး ကွဲပြားထွက်ပေါ်လာသည်။

‘ ကံ ’ တ ရား ကို ယုံ ကြည် ခြင်း

ကံ တရားကို ယုံကြည်ခြင်းဆိုသည်မှာ အထက်တွင် စပ်လျဉ်းဖော်ပြခဲ့ပြီးအတိုင်း ကောင်းဆိုး မှား - မှန် ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်

စွမ်းရှိနေသည်။ ကောင်းသော ကံ အမှုကြောင့် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ ဖြစ်ထွန်းရသည်။ မကောင်းသော ကံအမှုကြောင့် မကောင်းကျိုး ဆင်းရဲကို တွေ့ကြုံခံစားရသည်ဟူ၍ သိမြင်နား လည်သောအခါ အကောင်းကို ပြုလုပ်၍ မကောင်းကို ရှောင် ကြဉ်ပယ်စွန့်နိုင်သည်။

ဤကား ကံ တရားကို သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း အားဖြင့် ဖြစ် ထွန်းရရှိလာသော အကျိုးတရားဖြစ်ပေသည်။

သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်

သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ် ဆိုသည်မှာကား ဂါရဝ တရားနှင့် ပတ်သက်နေသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းတယောက်အား ရှိသေ သည်။ လေးစားသည် ဆိုခြင်းမှာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ သို့မဟုတ် ထူးခြားသော ဂုဏ်ဒြပ်ကို အမှန်အတိုင်း သိတတ်ပါမှ ရှိသေလေးမြတ်မှု ဖြစ်နိုင်သည်။ ရှိသေရကောင်းမွန်း သိသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်က မည်မျှ မြင့်မြတ်ပါစေ၊ မိမိက ထူးခြား မြင့်မြတ် မှန်းမသိတတ်လျှင်လည်း ထိုသူ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို နားမလည် တတ်သလို မိမိကိုယ်တိုင်မှာလည်း နှိမ်ချရန်၊ လက်ခံကျင့်သုံးရန် မဖြစ်နိုင် ရှိတတ်သည်။

အကယ်၍ ထူးခြား မြင့်မြတ်သူ တိုင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အလေးအနက် သိတတ်လာသောအခါ ထိုသူကို ရှိသေခြင်း ဂါရဝတရား၊ မိမိကိုယ်ကို နှိမ်ချခြင်း နှိဝါတ၊ တရားများ ပေါ် ပေါက် ဖြစ်ထွန်းလာရသည်။

အပြန်အလှန်နည်းအားဖြင့်သော် ရှိသေတတ်ခြင်း ဂါရဝ
တရားကြောင့် မိမိကိုယ်မိမိ နှိမ်ချခြင်း နိဝါတ, တရားဖြစ်မြောက်
လာရသည်။ နိဝါတ, တရားရှိသောကြောင့်လည်း ဂါရဝတရား
ဖြစ်မြောက်လာရသည်။

ထိုအခါ ကံ - ကံ ၏ အကျိုးတရား၌ ယုံကြည်သက်ဝင်ခြင်းကို
အပထမဦးစွာ ရှိသေထိုက်သူကို ရှိသေခြင်းအတွက် ကောင်းမြတ်
သော အပြုအမူ၊ မိမိကိုယ်မိမိ နှိမ်ချခြင်း ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့မှု
ကြောင့် ကောင်းမြတ်သော အပြုအမူများ ပထမဦးစွာ သက်
ရောက် ဖြစ်ထွန်းလာရသည်။

ထို အသိ အမြင် အားလျော်စွာ ဆက်လက်ကျင့်သုံးအပ်သော
ကံ အမှုများကား အသိနှင့် ယှဉ်စပ်နေသည့် အလျောက် ကောင်း
ကျိုးချမ်းသာကိုသာ ပေးစွမ်းဖြစ်မြောက်စေဖွယ်ဖြစ်တော့သည်။

၃။ တတိယ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိဟုတံ’ ဆိုသည်ကား ရှေးရှေးသော ဘဝတို့၌ ကြည်ဖြူ
သော စိတ်စေတနာဖြင့် ပဏ္ဍာလက်ဆောင်ကိစ္စနှင့် ပေးကမ်း
ခြင်းကို ပြုကြသည်ရှိသော်၊ နောက်နောက်ဘဝတို့၌ ကောင်းကျိုး
ချမ်းသာကို ပေးစွမ်းနိုင်သော ‘အာဟုန - ပါဟုန’ မည်သော
ကုသိုလ်မျိုးသည် လောက၌ ကေနိရို၏ဟု သိမြင် ယုံကြည်သော
သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။

ပူဇော်ခြင်းသဘော

ဤတတိယမြောက် သမ္မာဒိဋ္ဌိတွင် ပူဇော်သက္ကာရ ပြုခြင်းနှင့်
စပ်လျဉ်းနေသော ဒါနသဘောကို တွေ့ရသည်။

ပူဇော်သက္ကာရ ပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းနေသည် ဆိုခြင်းမှာ အခြားမဟုတ်ပေ။

လူတိုင်းတယောက်၊ သို့မဟုတ် ကြီးကဲ မြင့်မြတ် သူတို့ကို ပူဇော်သည်။ အလေးပြုသည်ဆိုခြင်းမှာ၊ ငါးပါးသော ထိခြင်း (ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ) တို့ဖြင့် လက်အုပ်ချီကာ ကာယကံ မြောက် ရှိခိုး ပူဇော်မှု ပူဇော်ရာရောက်သည်။ ပူဇော်မှု ဖြစ်မြောက်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပေ။

အဝေးမှနေ၍ ချီးမွမ်းစကားပြောဆိုခြင်း၊ ကိုယ်အမှုအရာ အားဖြင့် နှိမ်ချပျုပ်ဝပ်ခြင်း၊ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း တစ်စုံတရာ ကမ်းလှမ်းခြင်းတို့သည်လည်း ပူဇော်မှုထည်းတွင် သက်ရောက် အကျိုးဝင်နေသည်သာ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ပဏ္ဏာလက်ဆောင် ပေးကမ်းခြင်း ဆိုသည်မှာ ဒါနုမုသက်သက်ချည်းမဟုတ်၊ အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြုခြင်း သဘောသက်ရောက် ပါဝင်နေသည်။

လက်ဆောင်အပေးခံရသူအနေဖြင့်ဆိုလျှင် အလေး အမြတ် အပြုခံသည့်သဘော၊ လက်ဆောင်ပေးကမ်းသူအနေဖြင့်ဆိုလျှင် အရိုအသေပြုအပ်သည့်သဘောဖြစ်သည်။

လိုရင်းအချုပ်သဘောမှာကား ဝတ္ထု ပစ္စည်း တစ်စုံတရာဖြင့် အရိုအသေပြုအပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ထို ဒါနုမုမျိုးသည်၊ သို့မဟုတ် ဤ သို့ ပြုခြင်း ကြောင့် နောက်နောက်ဘဝတို့၌ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ ဖြစ်မြောက်စေသည်ဟု ယုံကြည်ခြင်းသည် စင်စစ် ကောင်းမြတ် စွာ သော အပြုအမူမျိုးသာ ဖြစ်လေသည်။

အပြန်အလှန် နည်း အားဖြင့်သော် ဤသို့လျှင် ကောင်းမြတ် စွာသော အပြုအမူမျိုးဖြစ်သောကြောင့်လည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိတဖါး အဖြစ်ဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက ထည့်သွင်း ဟောကြားခဲ့ခြင်းဟု ဆိုနိုင်လေသည်။

၄။ စတုတ္ထ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိ သုကတ ဒုက္ခဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’ ဆိုသည် ကား ရှေးရှေးသော ဘဝတို့၌ အသက်ရှိသည့် လူ သတ္တဝါ၊ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့ကို သတ်ပုတ် ညှဉ်းဆဲခြင်း အစရှိသော ဒုစရိုက်မှု သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း အစရှိသော သုစရိုက်မှုတို့ကို ပြုကြသည်ရှိသော် နောက်နောက်သော ဘဝတို့၌ မကောင်းသောအကျိုးရင်း - အကျိုးဆက်၊ ကောင်းသောအကျိုး ရင်း - အကျိုးဆက် မည်သည် လောက၌ ကော်ရို၏ဟု သိမြင် ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။

ဤ သမ္မာဒိဋ္ဌိသဘောမှာကား အထူးဆိုဘုယ်မရှိ၊ ပါဏာတိ ပါတ - စသော ကံ တရားတို့၏ အကျိုးအပြစ်ကို ဆိုညွှန်းခြင်း ဖြစ်၍ ဦးစွာဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ်သော ‘သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဒါယာဒါ’ သဘောထည်းတွင် အကျုံးဝင်နေပြီး ဖြစ်လေသည်။

၅။ ပဉ္စမ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိ မာတာ’ ဆိုသည်ကား အမိ၌ ကောင်းစွာပြုစုခဲ့သည် ရှိသော်လည်းကောင်း၊ မကောင်းစွာ ပြစ်မှားခဲ့သည် ရှိသော် လည်းကောင်း နောက်နောက်သော ဘဝတို့၌ ကောင်းသော

အကျိုး - မကောင်းသောအကျိုးကို ပေးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ကံ မည်သည် လောက၌ ကော်ရို၏ ဟု သိမြင် ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။

ဤ သမ္မာဒိဋ္ဌိမှာ အမိဖြစ်သူ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် အလေးအနက် ဆက်စပ်နေသည်။ ‘အမိ’ ဟူသည် အနန္တငါးပါးထဲတွင် တပါး အပါအဝင်ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် အထူးတလည် ထပ်မံ ရှင်းလင်း နေရန် မလိုအပ်တော့သော အခြေအနေလည်းဖြစ်သည်။

သို့သော် ယနေ့ခေတ်ကာလ များရာစုအခြေအနေ အားဖြင့် ကား အမိတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ထူးမြတ်ကြီးမားသည်၏ အဖြစ်ကို ထိုက်သင့်သမျှထုတ်ဖော် ဆိုညွှန်းရပေဦးမည်။

ဘဝ၏မီးရှူးတန်ဆောင်

‘အမိ’ ဟူသည် သို့မဟုတ် မိခင်တို့၏မေတ္တာစေတနာဟူသည် မြင့်မိုရ်တောင်မျှမက ကြီးမားသည်။ သန့်စင်အေးချမ်း လှသည် ဆိုသော တင်စား သုံးနှုန်း ကြခြင်း များမှာ နေ့စဉ်နှင့် အမျှ အချိန်နှင့်အမျှ ကြားနေရသော စကားများဖြစ်၏။

ပြောသူများကလည်း ဤသို့ - ဤပုံပင် ပြောနေကြ၏။
နားထောင်ရသူကလည်း ဤပုံ - ဤနည်းပင် ကြားသိနေကြ ရ၏။

အမှန်အားဖြင့်ကား အမိ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆင်ခြင်သုံးသပ် ရာ၌ အနစ်နာခံခြင်း၊ အပင်ပန်းခံခြင်း၊ ယုယကြင်နာခြင်းဟူသော အပြုအမူများအပြင် လောကကြောင်း၊ ဘဝအတွေ့အကြုံများနှင့်

ပတ်သက်၍လည်း အလေးအနက် ထောက်ထားနှိုင်းရှည့် (နှိုင်းယှဉ်) ရပေလိမ့်မည်။

‘အမိ’ ဟူသည် သားသမီး များနှင့် နှိုင်းစာလိုက်သော် လောကထဲတွင် ပထမဦးစွာ ကြိုတင် ရောက်ရှိခဲ့သူ ဖြစ်၏။ ကျင့်လည်ကြာမြင့်လာခဲ့ရသူဖြစ်၏။ ဘဝ အတွေ့အကြုံ များကို သားသမီးတို့ထက် အရင် တွေ့ကြုံ သိမြင်လာခဲ့ရသူ ဟူ၍လည်း ဆိုနိုင်၏။

ထို့ကြောင့် လိုရင်းကို ဆိုရလျှင် အမိသည်ဘဝအတွေ့အကြုံ၊ လောကအကြောင်း အခြေအနေများတွင် သားသမီးတို့ထက် ပိုပြီး တတ်သိကျွမ်းကျင်၏။ သဘောပေါက် သိ နားလည်၏။

စာပေမတတ်ကျွမ်းသည် မှန်စေ၊ အခြားပညာရပ် များနှင့် မပြည့်စုံသည် မှန်စေ၊ လူ့ သဘော၊ လောကသဘောတွင်ကား အသက်အရွယ် အတွေ့အကြုံ အားလျော်စွာ ကောင်းဆိုး မှားမှန် များကို တွေ့ သိ ခံ စားလာခဲ့ရသူဖြစ်၏။

ဘဝပေးအသိဉာဏ်

ထိုထို အတွေ့အကြုံ အသိအမြင်များကြောင့်လည်း သား - သမီးဖြစ်သူများကို နေထိုင် စားသောက် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံမှု စသည်များတွင် သတိပေးခြင်း၊ ညွှန်ပြခြင်း၊ ဆို ဆုံးမခြင်းများ ပြုအပ်၏။

ဤသို့ ဆို ဆုံးမရာ၌ကား ‘ဆင်စီး - မြင်းရုံ’ ဆိုသည် မျိုး၊ ကောင်းစား - ချမ်းသာစေလိုသော စေတနာ မေတ္တာ သဘော

လည်း ပါဝင်သည်။ ဘဝအတွေ့အကြုံ၊ လောက အတွေ့ အကြုံ အားလျော်စွာ ကောင်း ဆိုး မှား မှန် များကို သိ နားလည် သဘောပေါက်နေသောကြောင့်လည်း ဖြစ်ပေသည်။

နောက်ဆုံး သား သမီးတို့၏ ကျေးဇူးအတုံ့အပြန်ကို မခံစား မတွေ့ကြုံရသည့်တိုင်အောင် ရိုင်း ပြ စေ ခ် က ဘ ဝ ပြုမူသည့်တိုင် အောင် မေတ္တာပျက်ခြင်း၊ ငြိုငြင်ခြင်းမရှိ၊ အသက်နှင့် ကိုယ် မြဲနေသမျှကာလပတ်လုံး မိမိရင်သွေးများ အပေါ် စေတနာ မေတ္တာကြီးမား ထက်သန်နေဘတ်သူမျိုးလည်း ဖြစ်၏။

ထို့ ကြောင့်

အမိ၌ ကောင်းစွာပြုခြင်းကြောင့် ကောင်းမြတ်သောအကျိုး ကို ခံစားတွေ့ကြုံရသည်။ အမိ၌မကောင်းသဖြင့် ပြုခြင်းကြောင့် မကောင်းကျိုးကို တွေ့ကြုံခံစားရသည်ဆိုခြင်းမှာ ကြောင်း-ကျိုး သဘာဝ ကျနလျော်ကန်လှပေသည်။

ဤကား နဂိုမူရင်းအဓိပ္ပာယ်ပေါ်ပြီးသားကို ထပ်မံ ဖြည့်စွက် ချဲ့ထွင်နေခြင်းမဟုတ်၊ ကံ တရားဖြစ်မြောက်ခြင်း (ကံ တရားဖြစ် မြောက်စေမှုသဘော) ကို ယုတ္တိသဘာဝသဘော ဆက်စပ်နှိုင်း ရှည့်ပြနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုးသည်ဖြစ်စေ ကံ တရားဖြစ်မြောက် ထိုက် - ဖြစ်မြောက်အပ်သော အခြေအနေ အခြင်းအရာကို သိ သာသင်ရှားစေနိုင်ရန် ကြောင်း - ကျိုးဆက်စပ်ပြုရခြင်းဖြစ်ပေ သည်။

ကံ တရား ၏ အခြင်း အရာ

ကံတရား၏အခြင်းအရာကိုကြောင်း - ကျိုးသဘာဝအားဖြင့် ထုတ်ဖော်တင်ပြလိုပေသေးသည်။

ဤ လောက၌ ကောင်းသော ကံ၊ ဆိုးသော ကံ၊ ဖြစ်မြောက် စေနိုင်သော အကြောင်းတရားများ ရှိကြ၏။ သိလွယ် ဆုံး အကြောင်းအချက်ကို ထုတ်ပြုရလျှင် သူတပါးအသက်ကို သက်ခြင်းသည် ကံ ဖြစ်မြောက်၏။ မကောင်းကျိုးကို ပေးစွမ်း၏။

အကယ်၍ သစ်သားတခုကို ခွဲစိပ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ဖြတ်တောက် လျှင်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် ကျောက်ခဲတလုံးကို ထုခွဲလျှင်ဖြစ်စေ၊ ကြိတ်ချေလျှင်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ပြုခြင်းမှာကား ကံ မဖြစ်မြောက် နိုင်။ တစုံတရာသော အကျိုးကို မပေးစွမ်းသည့် သဘော ရှိနေ ပေသည်။

ထို့ အတူပင် သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်ချင်းအတူတူ ဖြစ်စေကာမူ သီလ ရှိသူ၊ ကျေးဇူးရှိသူ၊ အသက်အရွယ်ကြီးကသူကို သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ စော်ကားခြင်း၊ ညှဉ်းပန်းခြင်းပြုသည့်အခါ အပြစ် ပို၍ ကြီး လေး၏။ ခွေး၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်တို့ကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်း ထက် အပြစ်ကြီးသော သဘောရှိ၏။

ဂုဏ် ကျေးဇူး အား လျော်စွာ

ပြုလုပ်သောအမှုချင်းတူညီပါလျက် ယင်းကဲ့သို့အပြစ်ရှိခြင်း၊ မရှိခြင်း၊ ပေါ့လျော့ခြင်း၊ ကြီးလေးခြင်း ကဲ့ ပြား သွား ရ သည် မှာကား၊ အပြုခံရသော အရာဝတ္ထု၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ ယုတ်နိမ့်

ခြင်း၊ မြင့်မြတ်ခြင်းများကို အမှီပြု၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကဲ့ပြားခြားနားသွားရခြင်းဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် အဖက်ဖက်မှ ဂုဏ်ကျေးဇူးကြီးမားလှပေသော အမိဖြစ်သူကို ကောင်းစွာပြုသဖြင့်၊ အရိုအသေ လုပ်ကျွေး ပြုစု သဖြင့် နောက်နောင်ဘဝတို့၌ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို စံစား တွေ့ကြုံရသည်။ မကောင်းသဖြင့် ဆက်ဆံ ပြုမူခြင်းကြောင့်၊ မလိုလားအပ်သော ဆိုးကျိုးကို ခံစားတွေ့ကြုံရသည် ဆိုခြင်းမှာ အကြေအညက် လက်ခံယုံကြည်ထိုက်သော အခြင်းအရာ ဖြစ်နေ ပေသည်။

လျော်ကန်သင့်မြတ်ခြင်း

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်တွင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်ဆိုရာ၌ အမိဖြစ်သူနှင့် ပတ်သက်၍ ဤကဲ့သို့ ဆက်စပ်ပါဝင်နေခြင်းမှာ စင်စစ် ပါသင့် ပါထိုက် လှသောကြောင့်သာ ပါဝင်နေ ရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ သိသာ ထင်ရှား နေပေသည်။

ဤသည်ပင်လျှင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်း စဉ်၏ အသိ အသာ ထူးခြားမြင့်မြတ်မှုလည်း ဖြစ်နေပေသည်။ ကြောင်းကျိုး သဘာဝ ကျနလျော်ကန်မှုလည်းဖြစ်ပေသည်။

၆။ ဆဋ္ဌမ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္ထိပိတာ’ ဆိုသည်ကား အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုခဲ့သည် ရှိသော်လည်းကောင်း၊ မကောင်းစွာ ပြစ်မှားခဲ့သည် ရှိသော်

လည်းကောင်း၊ နောက်နောက်ဘဝတို့၌ ကောင်းသောအကျိုး၊ မကောင်းသော အကျိုးကို ပေးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ကံ မည် သည် လောက၌ ကေန်ရှိ၏ဟု သိမြင်ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ တည်း။

ဤတွင်လည်း အဖ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ဆိုသည်မှာ အမိနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်သည်။ သို့သော် အဖဖြစ်သူက ပိုပြီးထူးခြား သည်။ အဖဟူသည် သား သမီးတို့၏ ကိုးကွယ်အားထားရာ ဖြစ်ပေသည်။

‘အဖ’ဟူသည် သား သမီးတို့အား ဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်တားဆီးပေးရာ သူရဲကျောင်းကြီးပမာလည်းဖြစ်သည်။ ဂုဏ်အရှိန်အဝါကိုလည်း သက်ရောက်ပေးစွမ်းနိုင်သည်။ အသက် မေးမှုအတတ်ပညာ၊ တွေးခေါ်ဝေဖန်မှု အသိပညာ ကိုလည်း ဖြန့်ချိပေးစွမ်းနိုင်သည်။ အားလုံးသော အမျိုးအဆွေအပေါင်း တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို စွမ်းဆောင်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သူမျိုးလည်း ဖြစ်သည်။

လောကအတွေ့အကြုံ - ဘဝအတွေ့ကြုံ များနှင့် ပတ်သက်၍ လည်း သား သမီးဖြစ်သူများကို တဆင့် ပြန်လည်သင်ပြပေးနိုင် သည်။ တကယ်တမ်းအရေးကိစ္စ (အရေးတကြီး - အခက်အခဲ) နှင့် ကြုံကြိုက်လာသော အခါ သား သမီးများရှေ့မှ မားမား ရပ်သူလည်းဖြစ်ပေသည်။

အားလုံးခြုံလှမ်းရ ချေသော် ‘အဖ’ဟူသည် သား သမီး အပေါင်းတို့၏ကိုးကွယ်အားထားရာ၊ အတတ်ပညာသင်ကြားရာ၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရာလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်

‘အဖ’ ဟူသည် ကံ တရားဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းသော အရင်းခံ အချက်အခြာ ကျေးဇူးရှင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်နေသည်။ သို့ဖြင့်ပင် လျှင် ‘အဖ’ ကို ရိုသေလေးမြတ်ရှိခွဲချေသော် ကောင်းကျိုးတရား၊ စော်ကားရိုင်းပြုပွဲခွဲသော် ဆိုးကျိုးတရား ဖြစ်မြောက် စေသည် ဆိုခြင်းမှာ ကြောင်း - ကျိုးလျော်ကန်နေပေသည်။

၇။ သတ္တမ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ’ ဆိုသည်ကား လူတို့၏ ပကတိ မျက်စိဖြင့် မမြင်ကောင်းသော ဥပပါတ် သတ္တဝါ တို့သည် လောက၌ ကေန့်ရို၏ဟု သိမြင်ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။

ဥပပါတ်သတ္တဝါမျိုးဆိုသည်ကား အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေယူရ သော သတ္တဝါမျိုးမဟုတ်ကုန်။ ကိုယ် အင်္ဂါ၊ ဦးခေါင်းအင်္ဂါ၊ လက်အင်္ဂါ၊ ခြေအင်္ဂါ အလုံးစုံတို့နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ နောက်၌တဖန် ကြီးပွားရန်မရှိ (တဖြေးဖြေး တိုးတက် ဖြစ် မြောက်ရန် မလိုအပ်တော့) ရှေးဘဝတို့၌ ပြုခဲ့ကြသော ကံ၏ အစွမ်းဖြင့် တခါတည်း အပြီး အစီး ဖြစ်ပေါ် ကြကုန် သော သတ္တဝါတို့ပေတည်း။

အောက်မြေကြီးအတွင်း မြေဥမင်ကြီး အသီးသီးတို့၌ အဆင့် ဆင့် တည်ရှိကုန်သော ငရဲကြီးရှစ်ပြည်ထောင်နှင့်တကွ အလုံးစုံ သော ငရဲသတ္တဝါမျိုးတို့သည်ဥပပါတ်သတ္တဝါမျိုးတို့ပေတည်း။

မြေအပြင်၌ မြို့ရွာတောတောင်ရှိအချို့သောဘူမ္မဇိုင်းနတ်မျိုး၊ သမုဒ္ဒရာအလယ် ကျွန်းငယ်တို့၌ရှိနေသော အချို့သော ဘီလူး

မျိုး၊ သူရဲ သဘက်မျိုး၊ ထိုထိုမြို့အနီး၊ ရွာအနီးတို့၌ ရှိကြကုန်
သော အချို့ - အချို့ သော ဘီလူးမျိုး၊ သူရဲ သဘက်မျိုး၊
အချို့ သော နဂါးမျိုး၊ ဂဠုန်မျိုးတို့သည်လည်း ဥပပါတ်
သတ္တဝါမျိုးတို့ပေတည်း။

အထက် နေ၊ လ၊ နက္ခတ်၊ တာရာ၊ ကြယ် အပေါင်း တို့ ၏
တည်နေရာ ကောင်းကင်အရပ်မှစ၍ အထက်သို့ အဆင့်ဆင့်တည်
ရှိကြကုန်သော စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၊ တာဝတိံသာဘုံ၊ ယာမာဘုံ
အစရှိသော နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ် သိကြားတို့ သည်လည်း
ဥပပါတ် သတ္တဝါမျိုးတို့သာတည်း။

နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှ အထက်ကောင်းကင်အရပ်၌ အဆင့်
ဆင့်တည်ရှိကြကုန်သော ပထမဈာန် သုံးဘုံ၊ ဒုတိယဈာန် သုံးဘုံ၊
တတိယဈာန် သုံးဘုံ၊ စတုတ္ထဈာန် ခုနစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ၊ ဤ
နှစ်ဆယ်အရေအတွက်ရှိသော ဗြဟ္မာ့ဘုံရှိ ဗြဟ္မာတို့ သည်လည်း
ဥပပါတ်သတ္တဝါမျိုးတို့ပေတည်း။

ဤ ခုနစ်ခုမြောက် သမ္မာဒိဋ္ဌိမှာ တွေးခေါ်ဝေဖန်ချင်သူတို့
အဖို့ တွေးကွက် - ထောက်ကွက်များ ရှိနေသည်။

နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာ၊ နဂါး၊ ဂဠုန်စသည့် ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်
သတ္တဝါတို့မှာ လူတို့၏ မျက်စိဖြင့် တကြိမ်တခါမျှလည်း မတွေ့
ရဘူးပါဘဲလျက် ကေန်စင်စစ်ရှိနေသည်ဟု အဘယ်ကြောင့်
သက်ခံယုံကြည်ရပါမည်နည်းဟူသော တွေးကွက် - ထောက်ကွက်
မျိုးပင် ဖြစ်သည်။

ဤသည်နှင့် ပတ်သက်၍ အာဂမယုတ္တိ ဆိုရမည့် ကျမ်းဂန် အထောက်အထား၊ ဇာတ်ဝတ္ထုကြောင်းများမှာကား၊ ဦးရေပေါင်း မြောက်များစွာရှိသည်။ သဘာဝယုတ္တိ အားဖြင့်လည်း ရှေ့ပိုင်းတွင် ဆိုညွှန်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

သို့သော် ယနေ့ခေတ်ကာလ၊ သို့မဟုတ်သိပ္ပံနည်းသဘောမျိုး လက်တွေ့မျက်မြင်ကိုမှ နှစ်သက်လက်ခံချင်သူများ အဖို့ အခြားအခြားသော ယုတ္တိသာဓကများကို အပထာဦး၍၊ ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်တွင်ပင် လက်ငင်း ကြုံကြိုက်နေရသော အထောက်အထားတခုကို စပ်လျဉ်းတင်ပြရပေဦးမည်။

အသက်ဇီဝ - ဖြစ်ထွန်းရာ

စကြဝဠာအနန္တရှိကြောင်းကို နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင်အား လုံးကလက်ခံအတည်ပြုခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် အသက်ဇီဝဖြစ်ထွန်းရာသည်လည်းကောင်း၊ သတ္တလောကသည်လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ နေစကြဝဠာ အတွင်းရှိ ဤကမ္ဘာကြီး တခုတည်းတွင်သာ ရှိသည်ဟု လက်မခံနိုင်ချေ။

ဇီဝဗေဒပညာရှင်၊ နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင်၊ ဓာတုဗေဒပညာရှင်များက အသက်ဇီဝ ဖြစ်ထွန်းနိုင်ဘွယ်ရာ များကို လေ့လာခဲ့ကြပြီး အခြားသော နေစကြဝဠာ များထဲတွင်လည်း အသက်ဇီဝဖြစ်ထွန်းနိုင်ဘွယ်ရာ ရှိသည်ကို တွေးဆပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

ဤကမ္ဘာကြီးသည်လည်းကောင်း၊ နေစကြဝဠာကြီးသည်လည်းကောင်း ဖြစ်ထွန်းကာစအချိန်တွင် အလွန်တရာ

ပူပြင်းသော ဓာတ်ငွေ့လုံးကြီးဖြစ်သည်။ နှစ်-သန်းပေါင်း များစွာကြာမှသာ အေးခဲ့လာသည်။

ဇီဝဓာတုဗေဒ (Bio - chemistry) ပညာ၏ အဆင့် မြင့်မားလာမှုကြောင့် ဤကမ္ဘာသည် သက်ရှိများ ပေါက် ပွားရာ ဒေသတခုတည်း မဟုတ်နိုင်ကြောင်း ပညာရှင်များ က လက်ခံအတည်ပြုကြသည့် အချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း မည်သို့မျှ ငြင်းဆိုလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။

ပန်း ကန် ပြား ပျံ ပြ သ န ခ

သိပ္ပံပညာရှင်များအဖို့ ‘ ပန်းကန်ပြားပျံ ’ တကယ်ရှိသလော ဆိုသည့်ပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်း နေရသည်မှာ ကြာပြီဖြစ် သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကမ္ဘာ့လေထုထဲသို့ အကြိမ်ပေါင်း များစွာ အမျိုးအမည်မသိသော မိုးပျံဝတ္ထုများ (U.F.O) လာရောက် ကြရာမှ ‘ ပန်းကန်ပြားပျံ ’ ပြဿနာမှာ ရှုပ်ထွေးလာ၏။

‘ ပန်း ကန် ပြား ပျံ ’ တကယ်ရှိသည် - မရှိသည် စသည်ဖြင့် နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင်များ၊ အာကာသသိပ္ပံပညာရှင်များ အငြင်း ပွားကြရသည်။

ဤကဲ့သို့ အငြင်းပွားနေသည့်ကြားမှ နောက်ဆုံး ရောက်ရှိ လာသော ‘ ပန်းကန်ပြားပျံ ’ သတင်းကို အနည်းငယ် ဖော်ပြလို ပါသည်။ ၁၉၆၉ - ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း၌ ဆလိုပေါ့လို့ မြို့မြောက်ဖက် ၁၈၇ - မိုင်ဝေးသော ပရပ်ဆုနန်ဂါမြို့အနီးတွင် ‘ ပန်းကန်ပြားပျံ ’ တစင်း ဆင်းသက်ခဲ့သည်။

အစိမ်းရောင် လူကလေး - လေးယောက် (ကြိုက်သား - လေးယောက်) ထွက်လာကြ၏။ အရပ်အမောင်းမှာ သုံးပေကျော် သာသာရှိသည်ဟု သတင်းစာများကတရားဝင်ကျေညာခဲ့သည်။

အမေရိကန်လေတပ်မှ ငွေကြေးထောက်ပံ့ထားသော စူးစမ်းလေ့လာရေးအဖွဲ့က ဤကမ္ဘာမြေ၏ပြင်ပတွင် အသိဉာဏ်ရှိသည့် သတ္တဝါများ ရှိနိုင်ပုံကို စောဒက တက်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု ကျေညာခဲ့သည်။

အဆိုပါ သတင်းများကို ဝေဖန် ဆန်းစစ် ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ဤစကြဝဠာကြီးထဲဝယ် အသက်ရှိသော သတ္တဝါများ ရှိရုံသာမက၊ ကျွန်ုပ်တို့လူသားများထက် ပညာအရာ၌ ပိုမိုသာလွန်သော သက်ရှိ သတ္တဝါအမျိုးအစားများလည်း ရှိကြောင်းကို သိနိုင်ပေသည်။

စကြဝဠာအတွင်းမှ အချက်ပေးသံ

ရေဒီယိုအင်ဂျင်နီယာ ‘ ကားဂျင်စကီ ’ ဆိုသူသည် ကြယ်များမှ အသံလှိုင်းများ မြေကမ္ဘာသို့ ရောက်နိုင်ပုံကို တွေ့ရှိသည့် အချိန်မှစ၍ ရေဒီယိုမှန်ပြောင်း (Radio - Telescope) များကို တီထွင်လာခဲ့ကြသည်။

သောကြာဂြိုဟ်၏ အလွန်တရာ ပူပြင်းသည့် ရေဒီရေးရှင်း (Radiation) ကြောင့် ရေဒီယိုလှိုင်းများသည်လည်းကောင်း၊ ကြာသပတေးဂြိုဟ်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရေဒီယိုလှိုင်းများသည်လည်းကောင်း မြေကမ္ဘာသို့ ရောက်ရှိနိုင်သည်။

နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင်များသည် ကြယ် များ မှ လာ သော ရေဒီယိုအသံလှိုင်းများ၊ ဂြိုဟ်များမှလာသော ရေဒီယိုအသံလှိုင်း များအကြောင်း သေချာစွာ လေ့လာသိရှိထားကြသည်။

၁၉၆၇ - ခုနှစ်အတွင်း အင်္ဂလန်ပြည်၌ နက္ခတ္တဗေဒပညာကို လေ့လာနေသော ‘အိုင်ယာလန်’ လူမျိုး အမျိုးသမီး တဦးက စည်းမှန် - ဝါးမှန်ဖြင့် ထုတ်လွှင့်နေသော ရေဒီယိုအသံလှိုင်း များကို သတိပြုမိခဲ့သည်။ (နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင်များ သိထား ကြသော ဂြိုဟ်နှင့် ကြယ်တို့မှလာသော အသံလှိုင်းနှင့် မတူ ကြောင်း သတိပြုခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်)။

ထိုအချိန်မှစ၍ အမေရိကန်နှင့် ရုရှားပြည်တို့မှ နက္ခတ္တဗေဒ ပညာရှင်များက အပတ်တကုတ်လေ့လာခဲ့ကြကုန်၏။

၁၉၆၈ - ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်းတွင် ဆိုဗီယက်နက္ခတ် ပညာရှင်တဦးဖြစ်သူ၊ ချီလီပြည် လေ့လာရေးစခန်း၌ အလုပ်လုပ် နေသည့် ရုရှားသိပ္ပံပညာမစ်ရှင် အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ပါမောက္ခ ‘မီထရိုဗန်ဇမာရီဗ’ က အောက်ပါအတိုင်းပြောဆိုခဲ့သည်။

“ ဤ စကြဝဠာတနေရာတွင် လူ့ကမ္ဘာထက် ထူးကဲ သာလွန်သည့် ယဉ်ကျေးမှုတရပ် ရှိနေကြောင်း အာကာသမှ အချိန်မှန်မှန်ပေါ်ပေါက်နေသော ‘ရေဒီယိုအီလက်ထရစ်’ အချက်ပေးသံများဖြင့် သိသာပါသည်။ ”

ဤကား ၁၉၇၂ - ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလထုတ်၊ ‘ရန်ကုန် စက်မှုတက္ကသိုလ် - နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် (၄) တွင် ပါရှိသော

‘စကြဝဠာအတွင်းမှအသက်’ အမည်ရှိ သိပ္ပံဆောင်းပါးမှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြချက် ဖြစ်သည်။

ဆောင်းပါးရှင် - စာရေးဆရာမှာ ‘ကျော်သန်း-ချည်ထည်’ ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓစာပေများနှင့် ညီညွတ်မှု

ဤဆောင်းပါးတွင် အခြား အကြောင်း အချက်၊ ယုံကြည် ယူဆမှုများကို အပထားဦး၍၊ ပထမဦးဆုံး ဗုဒ္ဓဝါဒ (ဗုဒ္ဓ ဘာသာကျမ်းဂန်များ အဆို) နှင့် တထပ်တည်း တူညီနေသော အကြောင်းတရပ်ရှိသည်။

အနောက်တိုင်း နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင် အားလုံးကပင် စကြဝဠာအနန္တရှိနေကြောင်း ယုံကြည်ယူဆကြသည်ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

စကြဝဠာနှင့် ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓဝါဒ၌လည်း ထိုအတိုင်းပင် ဆိုထားသည်။ ယခုမိငြမ်းပြုထားသည့်၊ ကျေးဇူးရှင် - လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရား၏ ‘မဂ္ဂင်္ဂဒီပနီ’ ၌ပင်လျှင် စကြဝဠာအကြောင်း ကို ဤသို့ ဆိုညွှန်းထားပေသည်။

• စ ကြ ဝ ဠ ဝ အ နန္ဒ

ဤစကြဝဠာတွင် ရှိနေကြသော လူ့ဘုံ၊ အပါယ်လေး ဘုံ၊ နတ် သိကြား ဗြဟ္မာတို့ နေကြရာ ကောင်းကင်ဘုံတို့သည် ဤလောကမည်၏။ ဤလောကမှ အရှေ့မျက်မှာ အရပ်တို့၌ ဤစကြဝဠာကဲ့သို့ အပါယ်လေးရပ် လူ့နတ် ဗြဟ္မာတို့နေရာ

စကြဝဠာပေါင်း အဆုံးမရှိ အသင်္ချေယျအနန္တ ရှိကြကုန်၏။
ထို့ အတူ ဘောင်အရပ် မျက်နှာတို့၌လည်း၊ မြောက်မျက်နှာ
အရပ်တို့၌လည်း၊ ဤသို့လျှင် ဤ စကြဝဠာမှတစ်ပါး ကုန်
သော အဆုံးမရှိသော စကြဝဠာအနန္တ၊ လောကဓာတ်
အနန္တတို့သည် ပရလောကမည်၏။

‘သဗ္ဗညုဘုရား’ တို့သည်မူကား အနုမတဂ္ဂသံသရာရှိကြောင်း၊
ကမ္ဘာအနန္တရှိကြောင်း၊ စကြဝဠာအနန္တရှိကြောင်းကို ထုတ်ဖော်
ပြောဟောကြံကုန်၏။

ဤမျှဆိုလျှင် စကြဝဠာအနန္တရှိသည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍
အထက်ပါ ဆောင်းပါးမှ အယူအဆကို အထူးထပ်မံ ဖော်ပြနေ
ရန် မလိုတော့ပြီ။

ပန်းကန်ပြားပုံများပြဿနာ၊ နက္ခတ္တဗေဒ ပညာ ရှင်များ၊
ကြားသိနေကြ မဟုတ်သည့် ထူးဆန်းသော အသံများ (ရုရှား
ပါမောက္ခစကားအတိုင်း) နှင့် ပတ်သက်၍ကား၊ ဆက်စပ် နှိုင်း
ယှဉ်စရာများပေါ်ပေါက်လာသည်။

အနောက်တိုင်း သိပ္ပံပညာရှင်များ စူးစမ်း တွေ့သိရသည့်
ထို ထို အကြောင်းအချက်များ အရဆိုခဲ့လျှင် ဗုဒ္ဓဝါဒတွင် ဆို-
ညွှန်းထားအပ်သည့် နတ် သိကြား ဗြဟ္မာ စသည့် အထက် ဆို-
ညွှန်းခဲ့ပြီး ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ဤကဲ့သို့ပင် မဖြစ်နိုင်
ကောင်းပါသလော၊ စင်စစ် မရှိကောင်းပါသလော ဟူ၍ စပ်
လျဉ်းတွေးတောဖွယ် ဖြစ်နေပေသည်။

နောက်ဆုံး လူတိုင်း - လူတိုင်း လွယ်လင့်တကူ သိနားလည်

နိုင်သည့် အထောက်အထား (နှိုင်းယှဉ်ချက်) တခုလည်းရှိသေးသည်။

လူသည် (မည်သူမဆို) မိမိဖခင်၏ အဖေဖြစ်သူ (အဘ) ထို့ထက်ဆိုးလျှင် အဘ၏ အဖေ (အဖိုး) မှလွဲ၍ အခြားမျိုး ရိုးစဉ်ဆက်ကို မသိမမှီနိုင်သူချည်းသာ ဖြစ်ကြသည်။ တပ်အပ် ထင်ထင် မမြင်ဘူး - မတွေ့ဘူးကြံသူချည်းသာဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုသို့မိမိကိုယ်တိုင် မတွေ့မကြုံဘူးသဖြင့် ထိုသို့ အဘဖြစ်သူ၊ အဖိုးဖြစ်သူ၊ အဘေးဖြစ်သူ၊ အဘီဖြစ်သူတို့ စင်စစ်မရှိခဲ့ပါဟူ၍ကား မည်သို့မျှ မယူဆ - မပြောဆိုနိုင်။ ကြောင်း-ကျိုးဆက်စပ်မှုအားလျော်စွာ အဖိုး ဖြစ်သူ၊ အဘေး - အဘီဖြစ်သူများရှိခဲ့ကြောင်း ယုံမှတ်လက်ခံရသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ယုံ ကြည် ထိုက် သော အခြေအနေ

ပရလောကဆိုအပ်သော နတ် သိကြားဗြဟ္မာစသည့်ဥပပါတ် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါများကိုလည်း ဤကဲ့သို့ပင် ဆက်စပ်သိမြင်ရပေလိမ့်မည်။

ပရလောကနှင့် ပတ်သက်၍ ဤရှေ့ - ဤမျှ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်နေခြင်းမှာ အခြားကြောင့် မဟုတ်ပေ။ လက်တွေ့မျက်မြင် အထင်အရှားဖြစ်သော ရုပ် ဝတ္ထုကိုမှ အမှန်တရားအဖြစ် သိပ္ပံနည်းကျအဖြစ် ဦးစား ပေးနေသည့် အခါ၊ စိတ်သဘာဝ တကယ်တန်းကျင့်ကြံဆောက်တည်ပါမှ ရရှိ သိမြင် နိုင်သော အသိပညာ (ပညာသိ) သဘောလျော့ပါးပျက်ပြယ်လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

စင်စစ် လူ့လောက ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး ဆိုသည်မှာ ရုပ်
ဝတ္ထုတိုးတက်ဆန်းကြယ်မှုကို အခြေခံသော အတတ်ပညာ
(သိပ္ပံနည်း) ဖြစ်ချည်း မဖြစ်။ စိတ်သဘာဝကို ထိန်းချုပ်
သန့်စင်စေသော အသိပညာ (ကျင့်ကြံဆောက်တည်မှု) နှင့်မှ
ဖြစ်မြောက်နိုင်သည်။

စိတ်သဘာဝကို ထိန်းချုပ်နိုင်မှု တောင့်တမှု၊ ခံစားမှု လျော့
ပါးမည်။ ခံစားမှု လျော့ပါးမှု တပ်မက်မှု ကြံစည်မှုကို ကလနား
သတ်နိုင်မည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ စိတ်သဘာဝကို အဓိက
ထား၍ ထိန်းချုပ်ဆောက်တည် စေခြင်း မှာ သို့လျှင် လိုက်၍
မဆုံးနိုင်သော တပ်မက်၍ ကြံစည်၍ မကုန်နိုင်သော လောက၏
အခြင်းအရာ (ကာမဂုဏ်မှု၏ အပြစ်) ကို အမှန်အတိုင်း သိမြင်
ထားသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် စိတ်သဘာဝကို ထိန်းချုပ် ဆောက်တည်
ခြင်းနှင့်တကွ၊ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း၊ သီလစောင့်ထိန်းခြင်း
စသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများအရ နတ် သိကြား ဗြဟ္မာဖြစ်ရ
သည်။ စိတ်သဘာဝကို မထိန်းချုပ်ပဲ မကောင်းမှု အသီးသီး
ပြုလုပ်လွန်ကျူးခြင်းကြောင့် အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်
ရသည်။

ထိုထို နတ် သိကြား ဗြဟ္မာ ငရဲသား စသည်တို့ မှာလည်း
လူတို့မျက်စိဖြင့် မမြင်စကောင်းသော ဥပပါတ် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ
များဖြစ်သည့်တိုင်အောင် ကော်စင်စစ်ရှိကြောင်း ယုံကြည်ထိုက်

သည်ဆိုခြင်းမှာ တစုံတရာစောဒကမတက်သင့်သော အခြေအနေပင် ဖြစ်ပေသည်။

သ မ္မာ ဒိ ဋ္ဌိ ဖြစ် နိုင် ရန်

အမှန်အားဖြင့်ကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟောကြားညွှန်ပြအပ်သည့်အတိုင်း သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်နိုင်ရန်မှာ ဤသို့ယုံကြည်ပါမှလည်း ဖြစ်မြောက်နိုင်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဥပပါတ် ပုဂ္ဂိုလ်များကို မိမိမမြင်မတွေ့ရသဖြင့် မယုံကြည်နိုင်ခဲ့လျှင် ထို ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါများ ဖြစ်မြောက်စေကြောင်း အကျင့်အကြံကိုလည်း လိုက်နာခြင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ပြုမည် မဟုတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဂ - ၉ အဋ္ဌမ - နဝမ သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိ အယံလောကော၊ အတ္တိ ပရော လောကော’ ဟူသော ပါဠိ၌ လူ့ဘုံသည် ဤလောကမည်၏။ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ်ဟူသော အပါယ်လေးဘုံ၊ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့သည် ပရလောကမည်၏။

ဤသို့လောကနှစ်ပါးရှိသည်ကို သိမြင်ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ၂ - ပါးဖြစ်၏။

တနည်းကား - ဤ စကြဝဠာတွင် ရှိနေကြသော လူ့ဘုံ၊ အပါယ်လေးဘုံ၊ နတ် သိကြား ဗြဟ္မာတို့၏နေရာ ကောင်းကင်ဘုံတို့သည် ဤလောကမည်၏။

ဤ လောကမှ အရှေ့အရပ်မျက်နှာတို့၌ ဤ စကြဝဠာကဲ့သို့ အပါယ်လေးရပ် လူ့နတ် ဗြဟ္မာတို့နေရာ စကြဝဠာပေါင်း အဆုံး မရှိ အသင်္ချေယျအနန္တရှိကြကုန်၏။ ထို့အတူ ဤ လောကမှ တောင်အရပ် မျက်နှာတို့၌လည်း၊ မြောက်အရပ် မျက်နှာတို့၌ လည်း။

ဤသို့လျှင် ဤ စကြဝဠာမှ တပါးကုန်သော အဆုံးမရှိသော စကြဝဠာအနန္တ၊ လောကဓာတ် အနန္တတို့သည် ပရလောက မည်၏။

ဤ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးမှာ အဓိပ္ပာယ်အထူးဆီဖွယ်မရှိ၊ ခုနစ်ခု မြောက် သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် သဘောချင်းတူမျှသည်ဖြစ်၍ ပရလောက အကြောင်း သိမှတ်ယုံကြည်ရန်သာ ဖြစ်သည်။

၁၀။ ဒသမ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

‘အတ္တိ လောကေ သမဏ ဗြဟ္မဏာ သမဂ္ဂတာ သမ္မာ ပဋိ- ပန္နာ ယေ ဣမဉ္ဇ လောကံ ပရဉ္စလောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိ ကတာ ပဝေဒေန္တိ’ ဟူသော ပါဠိ၌ အဘိညာခေါ်သော ဉာဏ် ပညာရှိကြီးမျိုးသည်ရှိ၏။

ဤလူ့ပြည်၌ ပါရမီအလုပ်၊ သမထဘာဝနာ အလုပ်၊ ဝိပဿနာဘာဝနာအလုပ်တို့ကို လွန်စွာ ကြိုးစား အားထုတ်နိုင် ကြကုန်သော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုထို ဉာဏ်ပညာကြီး မျိုးကို ရနိုင်ကြကုန်၏။

ထိုထို ဉာဏ်ပညာကြီးမျိုးတို့ကို ပေါက်ရောက် ထမြောက်

အောင် လုပ်ကြံနိုင်ကြကုန်သော သူတို့သည် ဤလူ့ လောက၌ ရံဖန် - ရံခါ ပေါ်ပေါက်ကြကုန်၏။

ထို ၂ - မျိုးတို့တွင် -

အချို့သော သူတို့သည် အဘိညာဓေါ်သော ဥာဏ်ပညာကြီး တမျိုးကိုသာ ပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အပါယ် လေးဘုံနှင့်တကွ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့ကို လည်း ကောင်း၊ အချို့သော ပြုဟွာပြည်တို့ကိုလည်းကောင်း ပကတိ မျက်စိဖြင့် မြင်ကြကုန်သကဲ့သို့ ဥာဏ်ပညာမျက်စိဖြင့် သိမြင်ကြကုန်၏။

အချို့သော သူတို့သည် အဘိညာဓေါ်သော ဥာဏ်ပညာကြီး မျိုးတို့နှင့်တကွ 'သဗ္ဗညုတ' ဥာဏ်ဓေါ်သော ဥာဏ်ပညာကြီးမျိုး တိုင်အောင် ပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အလုံးစုံ သော သတ္တဝါအနန္တ၊ ကမ္ဘာအနန္တ၊ စကြဝဠာအနန္တ၊ လောက ဓာတ်အနန္တတို့ကို အကုန်အစင် သိမြင်နိုင်ကြကုန်၏။

(ဤသို့ အကုန်အစင်သိမြင်နိုင်သော သူ တို့ ကို သာလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ ဘုရားဟူ၍ ခေါ်၏။)

ယုံကြည်ခြင်း : သုံး ပါး

ဤ ပုဂ္ဂိုလ် ၂ - မျိုးတို့သည် လူ့ လောက၌ ရံဖန် - ရံခါ ဖြစ် ပေါ်ကြကုန်၏။ မိမိတို့ - မိမိတို့ သိမြင်ကြကုန်သည့် အတိုင်း သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ဤ လောကကိုလည်း ထုတ်ဖော် ပြောဟောကုန်၏။

အပါယ်လေးဘုံ၊ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၊ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ပရလောကကိုလည်း ထုတ်ဖော်ပြောဟောကြကုန်၏။ ‘သဗ္ဗညု - ဘုရား’ တို့သည်မူကား၊ အနုမတဂ္ဂ သံသရာ ရှိကြောင်း၊ ကမ္ဘာအနန္တရှိကြောင်း၊ စကြဝဠာအနန္တရှိကြောင်း ကို ထုတ်ဖော်ပြောဟောကြကုန်၏။

အဘိညာပုဂ္ဂိုလ် - သဗ္ဗညုပုဂ္ဂိုလ်

၁။ ဤကဲ့သို့သော အဘိညာပုဂ္ဂိုလ်၊ သဗ္ဗညုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လူ့ပြည်၌ ရံဖန် - ရံခါဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏ ဟု သိမြင် ယုံကြည်ခြင်း။

၂။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သိမြင်ယုံကြည်ကြသဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထုတ်ဖော်ပြောဟောသော တရားစကားကို သိမြင် ယုံကြည်ခြင်း။

၃။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထုတ်ဖော်ပြောဟောသော တရားစကား ကိုယုံကြည်သဖြင့် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပရလောကကို သိမြင်ယုံကြည်ခြင်း။

ဤ ယုံကြည်ခြင်းသုံးပါးသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိကြီးတပါး ဖြစ်၏။ ၎င်း သမ္မာဒိဋ္ဌိကြီးရှိသော သူတို့မှသာလျှင် -

အထက်ကောင်းကင်ဘုံတို့မှာ နတ် သိကြား ဗြဟ္မာ တို့သာ ရှိကြကုန်၏။ သဗ္ဗညုဘုရားဟူ၍ မရှိကြကုန်။ လူ့ပြည်၌သာ သဗ္ဗညုဘုရားဟူ၍ ရှိကြကုန်သည်ဟု ယုံကြည်နိုင်ကြကုန်၏။

ထူးခြားချက် သုံးမျိုး

ဤဆယ်ခုမြောက် နောက်ဆုံးသမ္မာဒိဋ္ဌိတွင် အသိတရား၏ သို့မဟုတ် စူးစမ်းတေးခေါ်မှု၏ အချက်အခြာ အကျဆုံး အပိုင်း ကဏ္ဍကို တွေ့မြင်ရသည်။

ထို ကဏ္ဍ၏ ထူးခြားမှုမှာ-

- ၁။ ဤလူ့လောကနှင့်တကွ အပါယ်လေးရပ် နတ်ပြည် - နတ်ရွာ - ဗြဟ္မာ့နှစ်ဆယ်စသည့် အနန္တ စကြဝဠာကို အလုံးစုံခြုံလွှမ်း၍ ပေါက်ရောက် သိမြင် နိုင်စွမ်းသော ဉာဏ်ပညာ-
- ၂။ ထို ဉာဏ်ပညာကြီးမျိုးကို ရရှိ ပေါက် ရောက် နိုင် စွမ်း သော အလုပ်-
- ၃။ ထို ဉာဏ်ပညာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးနှင့် ဟောကြားအပ်သော တရားကို အမှန်စင်စစ် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း-

ဤကဲ့သို့ သုံးမျိုး - သုံးစား ထူးခြားဖြစ်တည်နေရာ၌ ဉာဏ် ပညာ၏ သဘောမှာ ပထမဆုံး သုံးသပ်ဝေဖန်ပြရမည့် အခြေ အနေမျိုး ဖြစ်နေပေသည်။

အကြောင်းမှာကား ဉာဏ်ပညာဟူသည် သီးခြားတည်နေမှု ဖြစ်သည်။ လူချင်းတူသော်လည်း၊ ဉာဏ်ချင်း တူညီနိုင်သည် မဟုတ်။

ပါရမီပင် ခေါ်သည်ဖြစ်စေ-
စူးစမ်းကြံဆမှုပင် ခေါ်သည်ဖြစ်စေ-
ကြီးပန်းအားထုတ်မှုပင် ခေါ်သည်ဖြစ်စေ-

ပုဂ္ဂိုလ် တဦးတယောက်က အကြောင်းအားလျော်စွာ ထူးထူး - ခြားခြား နက်နက် - ရှိုင်းရှိုင်း သိထားသော အသိမျိုးကို အခြားသူတဦးက သို့မဟုတ် များရာစုက လိုက်၍ သိနိုင်သည် မဟုတ်။ သို့ အကြောင်းနှင့် - သို့ အသိ သီးခြား ရပ်တည်နေ သည်မျိုးသာ ဖြစ်လေသည်။

ဤတွင်လည်း ဉာဏ်ကြီးသူ - ပညာကြီးသူတို့ အကြောင်းကို ကျမ်းဂန်စာဆို သို့မဟုတ် မြန်မာ့သမိုင်းကြောင်းမှ ကောက်နှုတ် ဖော်ပြနိုင်သည်များ ရှိသည်။ အရေအတွက်မနည်းသော အခြေအနေမျိုးလည်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် ခေတ် အားလျော်စွာဖြစ်စေ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် နီးစပ်လှ၍ဖြစ်စေ၊ မြန်မာသိ - ကမ္ဘာသိ ထူးချွန်ထင်ရှား လှသော သိပ္ပံပညာရှင်ကြီး (Einstein) အိုင်စတိုင်း၏ ဉာဏ်ပညာ (အသိ) သဘောတရပ်ကို စပ်လျဉ်း ဖော်ပြလိုပေသည်။

* ဆရာကြီး - ရှော့ဒေါင်း၏ ဆွေးနွေးခန်းမှ ကောက်နှုတ်ဖော်ပြသည်။

နုပီ။ ။ ‘ အိုင်စတိုင်းရဲ့ (Theory of Reiativity) ရဲလေးတစ်ဗစ်တီး - သဘာဝအရမှာ လောကမှာ အသိအမှတ်ပြုထားကြတဲ့ အတိုင်းအထွာတို့အချိန်ကာလတို့ ဆိုတာတွေဟာ အဟုတ်

တကယ် အတိအကျမှန်ကန်တယ်လို့ မဆိုနိုင်ဘူး
 တဲ့။ သူ့ နေရာနှင့် သူ (ယာယီ သဘော အား
 ဖြင့်သာ) မှန်ကန်တယ်လို့ အသိအမှတ်ပြုရခြင်း
 ဖြစ်တယ်တဲ့။ ဥပမာ - ပျံ့ဝင် (အစက်) တခုမှ
 တခုသို့ မျဉ်းဆွဲသည့်အခါ၊ မျဉ်းဖြောင့်သည်
 အနီးဆုံးဖြစ်ရမယ်လို့ ဂျီသြေးမထရီက ဆိုတယ်
 မဟုတ်လား....။ ဒီ အခြင်းအရာဟာ ရှင်းရှင်း
 ကြီး မှန်ကန်လွန်းလို့ ဘယ်သူမှ မငြင်းနိုင်တဲ့
 နေရာမျိုးနဲ့ လက်ခံလာခဲ့ကြတယ် မဟုတ်ဖူး
 လား....’

သိပ်။ ။ ‘ မှန်ပါတယ် • ဆရာကြီး ’

နုပီ။ ။ ‘ အိုင်စတိုင်ရှဲ - ရဲလေးတစ်ဗစ်တီး သဘာဝအရ
 က ဘယ်လိုထွက်သလဲ။ ပျံ့ဝင်နှစ်ခုအကြားမှာ မျဉ်းကြောင်းဆွဲ
 လျှင် မျဉ်းကောက် (Curve) သည် အနီးဆုံး ဖြစ်တယ်တဲ့။
 ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ကမ္ဘာလောကကြီးမှာ မျဉ်းဖြောင့်ဆိုတာ
 ရှိကို မရှိဘူးတဲ့။ သူ့သူ - ငါငါ မှတ်ထင်နေကြတဲ့ မျဉ်းဖြောင့်
 ဆိုတာဟာ စင်စစ်အားဖြင့် မျဉ်းကောက် တွေချည်း ဘဲတဲ့။
 ‘ မျဉ်းဖြောင့် ’ ဆိုတာမျိုးဟာ စကြဝဠာအနန္တ အတွင်းမှာ
 စင်စစ်အားဖြင့် ရေးဆွဲလိုက် မဖြစ်နိုင်ပါဘူးတဲ့ - မောင်တို့ရဲ့။
 ရေးဆွဲလာသမျှ ‘ မျဉ်းဖြောင့် ’ ဆိုတာတွေဟာ အမှန်မှာတော့
 ‘ မျဉ်းကောက် ’ တွေချည်းပါဘဲတဲ့ ’

ဝိဒ္ဓိ။ ။ ‘တဆိတ်ကလေးခင်ဗျာ....၊ ကမ္ဘာလောကကြီး
မှာ မျဉ်းဖြောင့်ရယ်လို့ မရှိဘူးဆိုခြင်းဟာ ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်လဲ
ဆရာကြီး’

နုပိ။ ။ ‘ကမ္ဘာလောကကြီးမှာ အဖြောင့်ရယ်လို့ မရှိဖူး
တဲ့။ ဖြောင့်ဖြောင့်ရေးဆွဲပေမင့် ရှည်ရှည်ကြီး ရေးဆွဲလျှင်
နောက်ဆုံးမှာ စက်ဝိုင်းဖြစ်ပြီး စတဲ့နေရာကိုပြန်ရောက်တာဘဲ’

ဝိဒ္ဓိ။ ။ ‘ကမ္ဘာမြေကြီးကတော့ ဟုတ်ပါပြီ - ထားပါ
တော့၊ စကြဝဠာအနန္တထိအောင် ဆွဲဆန့်လိုက်လျှင် အဖြောင့်
မဖြစ်နိုင်ဘူးလား - ခင်ဗျား’

နုပိ။ ။ ‘ရဲလေးတစ်ဖစ်တီးသဘာဝအရ မဖြစ်နိုင်ဘူးတဲ့။
ဥပမာ လူတယောက်ဟာ အဆုံးမရှိနိုင်တဲ့ မျက်လုံးမျိုးရှိဘယ်
ဆိုပါတော့၊ သူက ရှေ့တည့်တည့်ကြီး မြော်ကြည့်လိုက်လျှင် သူ့
နောက်စေ့ကို သူ ပြန်မြင်ရလိမ့်မယ်တဲ့’

ဝိဒ္ဓိ။ ။ ‘ဘယ်နှယ်ဟာလဲ - ဆရာကြီးရယ်....’

နုပိ။ ။ ‘သူက ကြည့်တော့ ရှေ့ကို တည့်တည့်ကြီး ကြည့်
တာဘဲ၊ သို့သော် အဆုံးရယ်လို့ သူ မတွေ့ရဘဲ သူ့ နောက်စေ့မှာ
လာပြီး ဆုံးရမယ်တဲ့’

ဝိဒ္ဓိ။ ။ ‘ဘာ့ကြောင့်လဲ - ဆရာကြီးရယ်....’

နုပိ။ ။ ‘သတ္တဝါတွေက ဖြောင့်တယ်လို့သာ ထင်ကြရ
ဘယ်၊ စကြဝဠာအနန္တရှိ သဘာဝက တည့် တည့် မတ် မတ်

အဖြောင့်ရယ်လို့မရှိဘူး၊ နေရာတကာမှာ စက်ဝိုင်းချည့်ဘဲ၊ စတဲ့ နေရာ ပြန်ရောက်ရတာချည်းဘဲတဲ့’

ဝိဇ်။ ။ ‘ ထူးဆန်းလှချေကလား - ဆရာကြီးရယ် ’

နုပ်။ ။ ‘ အဲဒီ သ ဘာ ၀ ကြောင့် သံသရာ အစဆိုတာ ဗုဒ္ဓတောင် ဟောလို့မဖြစ်နိုင်ဘဲ ရှိတာပေါ့’

ဤကား - စာဖတ်သူများလည်း တိုတိုနှင့်လိုရင်းသိနိုင်စေရန် ဆရာကြီး - ရှေ့ဒေဂ်င်း၏ ဆွေးနွေးခန်း (စာအုပ်) မှ ဆစ်ပိုင်း ကောက်နှုတ်၍ ဖော်ပြရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤ ရဲ လေး တစ် ဗစ် တီး (Theory of Relativity) သဘောတရားကို ၁၉၃၉ - ခုနှစ်လောက် ကတည်းကပင် စတင် ဖတ်ခဲ့ရဘူးသည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓစာဆိုနှင့် အတော်နီးစပ်သည်။

လောက၌ နီးသည် - ဝေးသည်၊ တိုသည် - ရှည်သည်ဟု သိမှတ်နားလည်ရခြင်းများမှာ နှိုင်းယှဉ်ချက်ဟူသော မှီရာ - တည်ရာကို အကြောင်းပြု၍ သိရခြင်း ဖြစ်သည်။ အမှန်စင်စစ် တစုံတခုသော တည်ရာ - မှီရာ (နှိုင်းယှဉ်ချက်) မရှိပါမူကား၊ နီးသည် - ဝေးသည်၊ တိုသည် - ရှည်သည်ဟူ၍ မသိနိုင်။

ဤခရီး နီးသည်ဟု သိမှတ်ရခြင်းမှာ ရှည်သော ခရီးကို (နှိုင်းယှဉ်ချက်အဖြစ်ဖြင့်) အမှီပြု အကြောင်းခံ၍သာ တိုသည် ဟူသော အသိ၊ အကျိုးတရား ထွက်ပေါ်လာရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရှည်သည်ဟု သိ နားလည်ရခြင်းမှာလည်း ထို အတူသာဖြစ် သည်။ အားလုံးချုပ်လိုက်သောအခါ ဤ လောက၌ အကြောင်း တရားနှင့် အကျိုးတရားသည်သာလျှင် စင်စစ်တည်ရှိသည်။

အကြောင်းတရားနှင့် ကင်းသော အကျိုးတရားမရှိနိုင်သလို
 အကျိုးတရားနှင့်ကင်းသော အကြောင်းတရားဟူ၍လည်း မရှိ
 နိုင်။ စင်စစ် ဤ စကြဝဠာအနန္တသည် ပင်လျှင် အကြောင်း
 အကျိုးတရားဖြင့် ဆက်စပ်မှုတယ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ဤ အနန္တ
 စကြဝဠာသည် အဆုံးမရှိသော အခြင်းအရာဖြစ်သည်နှင့်အမျှ
 တခုနှင့်တခုသည်လည်း ကြောင်း - ကျိုးဆက်စပ်ခြင်း ဖြင့်သာ
 မှီတယ်နေလျက်ရှိသည်။

ဤကား - ရဲလေးတစ်ဖစ်တီး သဘောတရား အကျဉ်းချုပ်
 ဖြစ်လေသည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဗုဒ္ဓစာဆိုနှင့် မည်မျှနီးစပ်သည်။ မည်သို့
 နီးစပ်သည်။ အထူးသဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ချက်ကြောင့် သိရသည်ဆိုရာ၌
 ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်မှ ' အ ည မ ည ပ စ ည ညး အချင်းချင်း ပြန်
 လှန်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား ' ဆိုသည်နှင့်အတယ်ပုံ လျော်
 ကန် ညီညွတ်နေသည်များကို ပညာရှင်များ ဆင်ခြင်သုံးသပ်
 ကြည့်ရန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤ အကြောင်းကို တင်ပြရာ၌ စာရေးသူ၏ ရည်ရွယ်ရင်းမှာ
 အိုင်စတိုင်ကဲ့သို့သော ဥာဏ်ကြီးသူများကို ထောက်ထား၍ အဘိ
 ညာဉ်ရပုဂ္ဂိုလ်၊ အဘိညာဉ်တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူကြကုန်သော
 ပါရမီရှင် - ပညာရှင်တို့ စင်စစ်ရှိထိုက် - ဖြစ်ထိုက်ကြောင်း ဆက်
 စပ်နှိုင်းယှဉ်ပြရခြင်းဖြစ်ပေသည်။

လူမျိုးအားဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်သည့်တိုင်အောင် မိမိနည်း
 မိမိလုံ့လ ဝိရိယ (ကြံ စည် အား ထုတ် မှ) ဖြင့် ဤ၍ - ဤမျှ
 တွေးခေါ်သိမြင်နိုင်သည်ဆိုပါလျှင် မြေကသိုဏ်း - ရေကသိုဏ်း
 လေကသိုဏ်းစသည့် ကသိုဏ်းဝန်း ဆယ်ပါးတို့ဖြင့် စည်းကမ်း

ဘကျ ကျင့်သုံးအားထုတ်သူများမှာ အဘိညာဉ်ခေါ် ဥာဏ်ဆူး
အသိထူး တန်ခိုးထူး ရနိုင် မရနိုင်၊ နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြခြင်းလည်း
ဖြစ်ပေသည်။

အယ်လ်ဗတ် - အိုင်စတိုင်း

နာမည်ရင်းအပြည့်အစုံမှာ အဲလဗတ်အိုင်စတိုင်း ဖြစ်သည်။
ဂျာမဏီနိုင်ငံ 'ဘမ်း' မြို့၌ မွေးဖွားသည်။ ရေဝတီလူမျိုးဖြစ်
သည်။ ၁၈၇၉ - ခု တွင် မွေးဖွား၍ ၁၉၅၅ - ခု တွင် ကွယ်လွန်
သည်။ ကွယ်လွန်သောအခါ အမေရိကန်လူမျိုး (အမေရိကန်
ပြည်သား) အဖြစ်ဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ရ၏။

၁၉၃၃ - ခု၌ ဟစ်ဘလာ၏ နာဇီအစိုးရက သူ့အား ဖမ်း
ဆီးပေးရန် ဆုငွေထုတ်ခဲ့၏။ အမေရိကန်မှတစ်ဆင့် နယူးဂျာစီပြည်
နယ်၊ ပရင့်စတန်တက္ကသိုလ်၌ ပါမောက္ခပြုလုပ်ကာ ၁၉၄၀ - ခု
တွင် အမေရိကန်ပြည်သားအဖြစ် ခံယူခဲ့ရ၏။

သိပ္ပံပါရဂူဘွဲ့ကို ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဇူးရစ်တက္ကသိုလ်မှ ဆုတ်ခဲ့
ခဲ့၏။ ဆိုက်ဘေးရီးယား အမျိုးသမီးနှင့် အိမ်ထောင်ကျခဲ့၏။
၁၉၂၁-ခုတွင် ရူပဗေဒပညာရပ် (Physic) အတွက် နိုဘယ်လ်
ဆု ရခဲ့၏။ ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်များကလည်း ဘွဲ့အမျိုးမျိုး ပေး
အပ်ခဲ့ကြ၏။

အသက် ၄၁:ဆယ်ပြည့် သူ၏မွေးနေ့၌ ဂျာမဏီနိုင်ငံရှိ ဂုဏ်ထူး
ဘွဲ့ထူးမျိုးစုံဖြင့် ပူဇော်ကာ ကိုယ်တိုင်ရုပ်တု (မွေးနေ့အထိန်း
အမှတ်ဆု) ပေးအပ်ခြင်းလည်း ခံယူခဲ့ရ၏။

၁၉၅၂ - ခုတွင် ရေဝတီနိုင်ငံသစ် ဖြစ်သော ဣသရေလ နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသမ္မတဒေါက်တာဝိုက်ဇမင်သေဆုံးသောအခါ သူ့အား ထိုသမ္မတရာထူးကိုပင် ပေးအပ်ခဲ့ကြသေး၏။ သို့သော် သူက ထိုရာထူးကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လက်ခံရမည့် အစား-

‘ကျွန်ုပ်သည် ရုပ်လောကကြီးကို စူးစမ်းရခြင်း၌သာနှစ်သက် ပါ၏။ လူ သူ လေးပါးနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံဘိမ္မကား နဂိုရို ကပင် မကျမ်းကျင်ခဲ့ပါ။ အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတမရှိပါ’ ဟူ၍ သက်ဆိုင်ရာ သံ အမတ်ကြီးထံ စာပြန်လိုက်လေသည်။

ဤ တွေးခေါ် သိမြင်ခြင်းနှင့် ထပ်တူ၊ အထူးသဖြင့် လေးစား လက်ခံဖွယ် အကြောင်းတရပ်ကိုလည်း ထပ်မံ ဖော်ပြလိုပေသေး သည်။

အတ္တဘာဝ ကို သံသယ ဖြစ်ဖွယ်

‘ကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်အရာကို ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဟူ၍ ခေါ် ဆိုအပ်ပါသနည်း။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါမည်သည် တသီးတခြား ပေါက်ဖွား၍ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးသည့်အထိ လောက၌ တသီး တခြားထင်ရှားရပ်တည်နေသော သတ္တဝါဖြစ်သည်ဟု လူများ ယူဆကြ၏။

‘သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် သတ္တဗေဒနှင့် ယခုခေတ် စိတ္တဗေဒ ပညာများကို လေ့လာသောအခါ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ သီးခြား တည်ရှိမှု (အတ္တဘာဝ) ကို သံသယဖြစ်ဖွယ်ရာ အချက်များကို တွေ့ရ၏။

‘ ဥပမာ အပင်များသည် တသီးတခြား ပေါက်ပွားနေကြဟန် ရှိသော်လည်း များစွာသော အပင်များ၌ တသီးပုဂ္ဂလ တည်ရှိမှုကို မတွေ့ရချေ။ အပင်တပင်မှ အခြားအပင်များ ပွားလာအောင် ပြုလုပ်နိုင်၏။ မျိုးမတူသော အပင်နှစ်ပင်ကို အကိုင်ကူးခြင်းဖြင့် အပင်သစ်တခု ဖန်တီးပြုလုပ်နိုင်၏။

‘ အချို့သော ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်များသည် နှစ်ကောင်ပူးပေါင်း၍ တကောင်တည်း ဖြစ်လာနိုင်၏။ တကောင်မှ နှစ်ကောင်၊ သို့မဟုတ် နှစ်ကောင်မက များပြားသော အကောင်များ ပွားလာနိုင်၏။ တချို့မှာ တကောင်မှ အခြားအကောင်များ ပွားလာသော်လည်း၊ ထို အကောင်ပွားများနှင့်မကွဲဘဲ ပူးတွဲနေကြ၏။ ကျွဲ၊ နွား၊ ဆင် စသော အဆင့်အတန်းမြင့်သည့် တိရစ္ဆာန်များ၌ကား ထိုကဲ့သို့ ပူးပေါင်းခြင်း၊ ခွဲထွက်ခြင်း၊ ပွားများခြင်း သဘာဝသတ္တိကို မတွေ့ရချေ။

‘ သို့ရာတွင် - ထိုသို့မတွေ့ရခြင်းသည် ကြီးမားသော တိရစ္ဆာန်လောကအစိတ်အပိုင်း၏ ထူးခြားသော လက္ခဏာအင်္ဂါ ဖြစ်၏။

‘ အမှန်ဆိုသော် ထို သဘာဝခြင်းရာကို သိုး ကြောင် ခွေးနှင့် လူများ၌ပင် တခါတရံတွေ့ရ၏။ ဥပမာ ဦးခေါင်း နှစ်ခုနှင့် ကိုယ်တခု၊ သို့မဟုတ် ကိုယ်တခုနှင့် ဦးခေါင်းနှစ်ခုရှိသော နို့စို့ကလေးများကို အချို့သော စာရှုသူတို့ မြင်ဘူးကြပေလိမ့်မည်။ ထို နို့စို့ ကလေးကို တသီးပုဂ္ဂလအဖြစ် ကျွန်ုပ်တို့မည်သို့ မှတ်ယူနိုင်ပါမည်နည်း။

‘ ထို့အပြင် လူသည် မွေးသည်မှစ၍ သေသည်အထိ ဘယ်

အခါမှ ထီးတည်းရပ်တည်နေသည်မဟုတ်ချေ။ လူ၏ကိုယ်ခန္ဓာ
သွေးကြောထဲ၌ အလွန်သေးငယ် မှန်မှားသော ပိုးတို့သည်၊
အသင်္ချေအနန္တရှိကြ၏။ ယင်းတို့သည် ရောဂါပိုးများကို ဖျက်
ဆီးခြင်း၊ အစာကို သယ်ယူခြင်းစသော မြောက်များလှစွာသော
အလုပ်ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ကြ၏။

‘ မြို့ ရွာ နှင့် နိုင်ငံများသည် ကုဋေ - ကုဋာများပြားလှသော
လူ သတ္တဝါတို့ စုပေါင်းထားခြင်း ဖြစ်သည့်နည်းတူ၊ လူသည်
လည်း ကုဋေ - ကုဋာများပြားလှသော ထို ပိုးများစုပေါင်းထား
ခြင်းဖြစ်၏။

‘ စိတ်ပညာ၌ အတ္တဘာဝကိုမယုံကြည်နိုင်စရာအချက်များကို
တွေ့ရ၏။ လူတို့ကိုယ်တည်း၌ စိတ်သည် နှစ်ခြမ်းကဲ့၍ တခြမ်းနှင့်
တခြမ်းပဋိပက္ခ ဖြစ်နေတတ်၏။ စာရူသတို့သည် စာ ရေး ဆ ရာ
အာရုံအယ်စတီဗင်ဆင်ရေးသော ‘ဒေ က်တာဂျီကောနှင့် မစ္စတာ
ဟိုက် ’ ဝတ္ထုကို အမှတ်ရကြပေလိမ့်မည်။

‘ ထိုဝတ္ထု၌ဇာတ်ကောင်သည်တခါတရံလူဆိုးဖြစ်၍တခါတရံ
လူကောင်းဖြစ်လာ၏။ ထိုသို့စိတ်နှစ်ခြမ်းကဲ့မကဲ့ လူတို့တွင် အိပ်
မေ့ ချထားသောအခါ၌သော်၎င်း၊ စိတ္တဇရောဂါစွဲကပ်နေသော
အခါ၌သော်၎င်း တွေ့ရ၏။ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်
အတိတ်ဘဝကိုလုံးဝမေ့သွားသောသူများသည်လည်း လူတို့ကိုယ်
စိတ်နှစ်မျိုးအဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံရတတ်၏ ’

ဤကား - ကမ္ဘာကျော် စာရေးဆရာကြီး အိပ်(ချ်)ဂျီဝဲ(လ်)
၏ တွေးခေါ်ဆင်ခြင် - သိမြင်သဘောပေါက်မှု ဖြစ်လေသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသည် တွေးခေါ် ဆင်ခြင်တုံတရား၌ ထိုမျှသာ မဟုတ်သေး။ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာနှင့် ထပ် တူညီ မှု ဆို ရလောက်အောင်ပင် သိမြင်ယူဆထားမှုလည်း ရှိလေသေးသည်။

ထို အသိ အမြင် [ဥာဏ်ပညာ] သဘောမှာကား ဤ သို့ ဖြစ်သည်။

‘ ဤ အချက်များကြောင့် အိပ် (ချ) ဂျီဝဲ (လ်) ဆိုသော ကျွန်ုပ်သည် လူများထင်မြင်သကဲ့သို့ မုချစင်စစ် တသီးတခြား ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါအားဖြင့်ရှိပါ၏လောဟု ကျွန်ုပ်သံသယဖြစ်မိ၏။ ကျွန်ုပ်၏ အတ္တဘာဝသည် သတ္တဗေဒအမြင်မှားမှုမျှသာ ဖြစ်တန် ရာ၏။

‘ ကျွန်ုပ်တို့၏ အတ္တစွဲသည် ပဋိသန္ဓေကပါလာသောဥပါဒါန် အစွဲဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် အသိဥာဏ် ရင့်သန်လာသောအခါ၌ ထို အစွဲမှ လွတ်မြောက်ကြပေလိမ့်မည်။ အသိပညာတိုးပွားသည် နှင့်အမျှ ထို အစွဲကို စွန့်ပယ်နိုင်မည်လည်း အမှန်ဖြစ်၏။

‘ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်အသိပညာတိုးပွားလာသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် အတ္တဒိဋ္ဌိအရင်းခံသော အလိုဆန္ဒ အားလုံးမှာ နောက်ဆုံး၌ အိမ် နာမု သေမုတိုင် အဆုံးသပ်၍ အချည်းနှီး ဖြစ် ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာသိမြင်လာကြမည် မုချဖြစ်၏ ’

ဤမျှဆိုလျှင် ဥာဏ်ပညာသဘောဟူသည် လူမျိုးနှင့်ဘာသာ တရားပေါ်၌ မတည်၊ ပါရမီဓာတ်ခံ ရင့်သန်ကြီးမားသူ မှန်လျှင် အမှန်တရားကို (မိမိတို့အားလျော်စွာဖြစ်စေ) ဆင်ခြင် စူးစမ်း နှိုင်းစွမ်းရှိကြောင်း သိသာထင်ရှားနေသည်။

ထို့ကြောင့် အဘိညာဉ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုသည်မှာလည်း ဤလောက၌ အမှန်စင်စစ် ထွန်းကား ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ကြောင်း ကောင်းစွာ ယုံကြည် ထိုက်နေပေသည်။

အဘိညာဉ်ဟူသည်

အဘိညာဉ်ဟူသည် အမျိုးအမည် ငါးပါးရှိသည်။

- ၁။ ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်။
- ၂။ ဒိဗ္ဗ သောတ အဘိညာဉ်။
- ၃။ စေတောပရိယ အဘိညာဉ်။
- ၄။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ အဘိညာဉ်။
- ၅။ စုဘူပပါတ အဘိညာဉ် (သို့မဟုတ်) ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်ဟူ၍ ပေါင်း ငါးမျိုးဖြစ်သည်။

၁။ ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်

၁။ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်ဆိုသည်မှာ လူနတ် သဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်း၍ ပြုနိုင်ခြင်း၊ မြေလျှိုးမိုးပျံ့ပြုနိုင်ခြင်း၊ လူတယောက်တည်းကို လူပေါင်းများစွာ ရာထောင် ဖြစ်လေအောင်၊ လူပေါင်းရာထောင်ကို တယောက်တည်း ထင်ရလေအောင် ဖြစ်လေအောင် ဖန်ဆင်း၍ ပြုနိုင်စွမ်းသော တန်ခိုး သတ္တိ ဖြစ်သည်။

၂။ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်

၂။ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ဆိုသည်မှာ မည်သည့်အရပ်ဌာနမှ အသံကိုဖြစ်စေ ကြားသိနိုင်စွမ်းသော တန်ခိုးသတ္တိဖြစ်သည်။

၃။ စေတောပရိယအဘိညာဉ်

၃။ စေတောပရိယအဘိညာဉ် ဆိုသည်မှာ သူတပါးတို့၏ စိတ်အကြံကို အမှန်အတိုင်း သိစွမ်းနိုင်သော တန်ခိုးသတ္တိဖြစ်သည်။

၄။ ပုဗ္ဗေနိဝါသနုဿတိအဘိညာဉ်

၄။ ပုဗ္ဗေနိဝါသနုဿတိအဘိညာဉ်ဆိုသည်မှာ ရှေးရှေးလူန်ခဲပြီးဘဝဟောင်း၊ အဖြစ်ဟောင်းများကို ပြန်လည်သိမြင်နိုင်စွမ်းသော တန်ခိုးသတ္တိဖြစ်သည်။

၅။ စုတုပပါတဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်

၅။ စုတုပပါတဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် ဆိုသည်မှာ သေလွန်သွားသော သတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်ရာဌာန (လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ငရဲတိရစ္ဆာန် စသည်) ကို၎င်း၊ အဆင်း ရူပါရုံမှန်သမျှ နီးသည် ဖြစ်စေ - ဝေးသည် ဖြစ်စေကို၎င်း သိမြင်နိုင်စွမ်းသော တန်ခိုးသတ္တိဖြစ်သည်။

အထောက်အထားများ

ဤအဘိညာဉ် ငါးမျိုးအားလျော်စွာ ထင်ရှားပေ၍ပေါက်ခဲ့သော အထောက်အထားများမှာကား ဤသို့ဖြစ်သည်။

ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် တိတ္ထိတို့၏ အမျိုးမျိုးသော စွပ်စွဲ
ပြောဆိုမှုများကို အကြောင်းပြု၍ သာဝတ္ထိပြည်၌ တန်ခိုးပြာဋိ
ဟာပြုတော်မူရသည်။ ပထမဦးစွာ ကောင်းကင်၌ ရတနာစင်္ကြံ
တခုဖန်ဆင်းလိုက်သည်။ နောက် ကိုယ်တော်၏ အထက်ပိုင်းကား
မီးအလံ့၊ အောက်ပိုင်းတွင်ကား ရေအလျဉ်၊ ကိုယ်တော်၏ ရှေ့
ဘက်တွင် မီးအလံ့၊ နောက်ဖက်တွင်ကား ရေအလျဉ်စသည်ဖြင့်
အမျိုးမျိုးသော အဆန်းတကြယ်များ ဖန်ဆင်းပြတော်မူသည်။

နိမ္မိတ ရုပ်ပွားတော် တခု ဖန်ဆင်းကာ ထို ရုပ်ပွားတော်နှင့်
အပြန်အလှန်စကားဆိုတော်မူသည့်အဖြစ်ကိုလည်းပြသေးသည်။
အခြားသော ထူးခြား ဆန်းကြယ်မှုများမှာလည်း အမျိုးမျိုး
ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ သဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်း ဖြစ်မြောက်စေခြင်းမှာ
ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်သဘောဖြစ်သည်။

ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်

တိဿအမည်ရှိ ရဟန်းကြီး တပါးသည် ပျံလွန်တော်မူသွား
သည့်အခါ မိမိကြိုက်နှစ်သက်လှသော သင်္ကန်းတထည်၌ စိတ်စွဲ
လမ်းမူဖြင့် ‘သန်း’ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သွားရသည်။ ထိုအခါ၌ ထို
သန်းကြီးမ၏ အော်မြည်သံကို မြတ်စွာဘုရား ကြားသိတော်မူ
နိုင်ခြင်းသည် ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်သဘောဖြစ်သည်။

စေတောပရိယအဘိညာဉ်

အာဠာဝကဘီလူးအား ချေချွတ်တော်မူစဉ် အခါ၌ ရဟန်းကြီးဂေါတမသည် ငါ့ဆီအပ်သည့် အတိုင်း နောက်တကြိမ် ဗိမာန်တိုင်းမှ ထွက်လာပါက ခြေနှစ်ချောင်းမှ ကိုင်ဆွဲကာ သမုဒ္ဒရာတိုင်းသို့ ပစ်ချလိုက်မည်ဟူသော အာဠာဝက ဘီလူး၏ အကြံကို သိခြင်းသည် စေတောပရိယအဘိညာဉ် သဘော ဖြစ်သည်။

ပုဗ္ဗေနိဝါသနုဿတိအဘိညာဉ်

လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းအထက် ဒီပကံရာမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါ သုဗေဓာရသေ့ဘဝ အစရှိသော လွန်ခဲ့ပြီး ဘဝဟောင်းများကို ပြန်ပြောင်းဆင်ခြင် အကြောင်းမဲ့သိမြင်တော် မူနိုင်ခြင်းသည်ကား ပုဗ္ဗေနိဝါသနုဿတိ အဘိညာဉ်သဘောဖြစ် သည်။

စုံတူပပါတဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်

နတ်ပြည် - နတ်ရွာ ဗြဟ္မာ့နှစ်ဆယ် အစရှိသော အနန္တစကြဝဠာကြီးကို အကုန်အစင် သိမြင်တော် မူနိုင်ခြင်းသည်ကား ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်သဘော ဖြစ်သည်။

အဘိညာဉ်ရစေနိုင်သောနည်း

အဘိညာဉ်ရစေနိုင်သောနည်း ဆိုသည်မှာ ကား - နိဝရဏ ငါးပါးတို့ကို ထိန်းချုပ်စောင့်စည်းခြင်းသည် ပထမဦးစွာသော

အဆင့်ဖြစ်သည်။ သိလ္လယံအောင် ဆိုရလျှင် ‘စိတ်’ကို တည်
ငြိမ်စေအောင် ကျင့်ကြံဆောက်တည်ခြင်းဖြစ်သည်။

နိဝရဏငါးပါးဆိုရာ၌-

၁။ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အထိ အတွေ့ တို့တွင်
သာယာနှစ်သက်တပ်မက်စွဲလမ်းနေခြင်းသည် ကာမစ္ဆန္ဒ
နိဝရဏတပါး-

၂။ သူတပါးတို့ကို မလိုမုန်းထား ဒေါသစိတ် ပွားနေခြင်း
သည် ဗျာပါဒနိဝရဏတပါး-

၃။ ကောင်းမှု ကုသိုလ်တို့၌လည်းကောင်း၊ တရားဘာဝနာ
လေ့ကျက်မှု၊ အားထုတ်မှု၊ ပွားများမှုတို့၌လည်းကောင်း
ပျင်းရိဖင်းနွဲ့ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းနေခြင်းသည် ထိနမိဒ္ဓ
နိဝရဏတပါး-

၄။ စိတ်အာရုံမတည်ငြိမ်၊ ရောက်မိရောက်ရာ၊ တွေးမိတွေး
ရာ၊ ပျံ့လွင့်နေခြင်း ပြုခဲ့ပြီးသည်များအတွက် နောင်တ
တဖန် ပူ ပန် တွေး ဘော နေ မိ ခြင်း များ သည် ဥဒ္ဓစ္စ-
က္ခိကာဓူ နိဝရဏတပါး-

၅။ ဘုရား တရား သံဃာတို့၌ ယုံမှားခြင်း၊ ကုသိုလ် - အကု
သိုလ်တို့၌ ယုံမှားခြင်း၊ အကျင့်သီလ၊ သူတော် သူမြတ်
တို့၌ ယုံမှားခြင်းများသည် ဝိစိကိစ္ဆာ နိဝရဏ ဟူ၍
စိတ်၏ ညစ်ညူးခြင်းတရား ငါးမျိုးဖြစ်သည်။

က သို ဣ ။ ဝ န်း ဆ ယ် ပ ဂါး

ထို စိတ် ညစ် ညူး ခြင်း ငါး မျိုး နှင့် လွတ် ကင်း ကာ စျာန် အဘိညာဉ်ရစေကြောင်း ဆက်လက်ကျင့်သုံးရသည်များမှာ ကား ကသိုဣ်းဝန်းဆယ်ပါးဖြစ်သည်။

၁။ ပထဝီ	ကသိုဣ်း	၆။ ပီတ	ကသိုဣ်း
၂။ အာပေါ	။	၇။ ပလောဟိတ	။
၃။ တေဇော	။	၈။ သြဒါတ	။
၄။ ဝါယော	။	၉။ အာလောက	။
၅။ နီလ	။	၁၀။ အာကာသ	။

ဤ ကသိုဣ်းဝန်းဆယ်ပါးထည်းမှ မိမိ ကြိုက် နှစ် သက် ရာ တပါးပါးကို အာရုံပြု၍ လိုအပ်သလို ပွားများ အားထုတ်သည့် အခါ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပရိဘာဂနိမိတ်၊ ဥပစာရသမာဓိ၊ အပ္ပနာ သမာဓိဟူသော စျာန်သမာဓိအဆင့်ဆင့်သို့ ဖြစ်မြောက်ရောက်ရှိ လာသည်။

ဤကား အဘိညာဉ်ရရှိစေမှုအတွက် တဆင့်ပြီးတဆင့် ပွား များအားထုတ်ရသော နည်းလမ်းကို အလွန် အကျဉ်း ခြုံး၍ ဖော်ပြရခြင်းဖြစ်သည်။ အသေးစိတ် တိကျပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြရန် ကား - မူလ ဆိုညွှန်းခွဲရင်း ဆယ်ခုမြောက် သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် အလှမ်း ကွာသွားမည်စိုး၍ ထိုဆယ်ခုမြောက် သမ္မာဒိဋ္ဌိသဘောကို ပြန် ကောက်ရပေဦးမည်။

ကြောင်း - ကျိုး လျော် ကန်ခြင်း

အထက်ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဆယ်ခုမြောက်သမ္မာဒိဋ္ဌိ၌-

[က] အဘိညာခေါ်သော ဥာဏ်ပညာကြီးမျိုးသည် ရှိ၏။

[ခ] ပါရမီအလုပ်၊ သမထ ဘာဝနာအလုပ်၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာအလုပ်တို့ကို လွန်စွာကြိုးစားအားထုတ်နိုင် ကြကုန်သော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုထိုဥာဏ် ပညာကြီးမျိုးကို ရနိုင်ကြကုန်၏။

[ဂ] အချို့သော သူတို့သည် အဘိညာခေါ်သော ဥာဏ် ပညာကြီးတမျိုးကိုသာ ပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အပါယ်လေးဘုံနှင့်တကွ နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အချို့သော ဗြဟ္မာ့ ပြည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပကတိမျက်စိဖြင့် မြင်ကြ ကုန်သကဲ့သို့ ဥာဏ်ပညာမျက်စေ့တို့ဖြင့် သိမြင်ကြ ကုန်၏။

[ဃ] အချို့သော သူတို့သည် အဘိညာခေါ်သော ဥာဏ် ပညာကြီးမျိုးတို့နှင့်တကွ သဗ္ဗညုတဥာဏ်ခေါ်သော ဥာဏ်ပညာကြီးမျိုး တိုင်အောင် ပေါက်ရောက်နိုင် ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အလုံးစုံသော သတ္တဝါ အနန္တ၊ ကမ္ဘာအနန္တ၊ စကြဝဠာအနန္တ၊ လောက ဓာတ်အနန္တတို့ကို အကုန်အစင် သိမြင်နိုင်ကြကုန်၏။

(ဤသို့ အကုန်အစင်သိမြင်နိုင်သော သူတို့ ကို သာ လျှင် ဗုဒ္ဓ ဘာသာ၌ 'ဘုရား' ဟူ၍ ခေါ်၏။)

ဤကဲ့သို့ အဘိညာပုဂ္ဂိုလ်၊ သဗ္ဗညုပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ အလေးအနက် ကဲ့ပြားခြားနားနေခြင်းမှာ သဗ္ဗညုတဉာဏ် [သို့မဟုတ်] သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ထူးခြား မြင့်မြတ်စွာသော အဖြစ်ကို ထင်ရှားဖော်ပြနေခြင်းဖြစ်သည်။

အတိအကျဆိုရလျှင် အဘိညာဉ်ပုဂ္ဂိုလ်မှန်စေကာမူ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို မရစွမ်းနိုင်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရတော်မူသည်။ သို့လျှင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရနိုင်စွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း လောကသုံးပါး၏ အထုတ်အထိပ်၊ အမြင့်မြတ်ဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ သိမှတ်ယုံကြည်ရကြောင်း ဆိုညွှန်းထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ‘ အတ္ထိလောကေ သမဏဗြဟ္မဏာ သမဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ ယေ ဣမဉ္ဇေ လောကံ ပရဉ္စေ လောကံ သယံ အဘိညာတ္ထိသကတာ ပဝေဒေန္တိ ’ ဆိုသည့်အတိုင်း ဤလောက၌ အဘိညာခေါ်သော ဉာဏ်ပညာကြီးမျိုးသည် လည်းကောင်း၊ ထိုဉာဏ်ပညာကြီးမျိုးကို ရရှိပေါက်ရောက်နိုင်သော နည်းလမ်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထိုဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူတို့သည် လည်းကောင်း၊ ကေနစင်စစ်ရှိချေ၏ ဟူ၍ ယုံကြည်ခြင်းမှာ၊ ကြောင်းကျိုးလျော်ကန် ဖြောင့်မှန် သင့်မြတ်လှသော ယုံကြည်ယူဆမှုပင် ဖြစ်ပေသည်။

• တု သ ဝ္စ သ မ္မာ ဒိ ဌိ

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး • တရားလမ်းစဉ်၏ ပထမဦးစွာသော သမ္မာဒိဌိ (ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်) ၌

(၁) ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ (၂) ဒသဝတ္ထုက သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပြီးသည့်နောက် - နောက်ဆုံး သုံး ခု မြောက် သ မ္မာ ဒိဋ္ဌိ မှာ - 'စတုသစ္စသမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်သည်။

ထို စတုသစ္စသမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုသည်ကား....

၁။ ဒုက္ခအမှန်ကို သိသောဉာဏ်တပါး၊

၂။ ဒုက္ခ၏ ပွားစီးကြောင်းအမှန်ကို သိသောဉာဏ်တပါး၊

၃။ ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းမှုအမှန်ကို သိသောဉာဏ်တပါး၊

၄။ ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းခြင်းသို့ ပေါက်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ပဋိပတ်လမ်းမှန်ကို သိသောဉာဏ်တပါးဟူ၍ အရေ အတွက် လေးမျိုး - လေးပါးဖြစ်သည်။

သစ္စာလေးပါး - အခြင်း အရာ

ဤ သစ္စာလေးပါး၏ အခြင်းအရာကို ဆိုညွှန်းရာ၌ လေ့လာ ဖတ်ရှုသူများ တိကျသေချာ သိနားလည် လွယ် စေ မှု အတွက် ကျေးဇူးရှင် - မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား၏ ဓမ္မစကြာတရား တော်ကြီးမှ ကောက်နှုတ်ဖော်ပြလိုပေသည်။

အရိယသစ္စာလေးပါး

လောကမှာ ဘာသာတရားတွေ့ဆိုဘာ အမျိုးမျိုး - အထွေ ထွေရှိကြတယ်။ သို့ ဘာသာနဲ့သူ အနှစ်အသား အစစ်အမှန် အနေနဲ့ ဟောထားတာတွေအမျိုးမျိုးဘဲရှိနေကြတယ်။ အဲ့ဒီလို ဟောထားကြတဲ့ အခြားအယူအဆတွေ က တေ ? ဟောတဲ့

လူတွေလဲ ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြတာ မဟုတ်ဖူး၊ နာခံတဲ့ သူတွေလဲ ကိုယ်တိုင်တွေ့ရတာ မဟုတ်ဖူး၊ စိတ် ကူးညာဏ်ဖြင့် တွေးခေါ် ကြံဆပြီး ဟောကြား - လိုက်နာ ယုံကြည်ကြတာတွေချည်းဘဲ။

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှ အပြင်ပဖြစ်တဲ့ အဲဒီအယူဝါဒတွေဟာ ‘ဗြဟ္မဇာလ’ သုတ်မှာ မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပါး ထဲမှာ အပါအဝင်ချည်းပါဘဲ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကတော့ အဲဒီလို တွေး ခေါ် ကြံ ဆ ပြီး ဟောတာမဟုတ်ဖူး၊ ကိုယ်တိုင်ညာဏ်နဲ့တွေ့ပြီးမှ အဲဒီတွေ့မြင်ပြီး အမှန်တရားတွေကိုသာ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ‘မဇ္ဈိမပဋိပဒါ’ ခေါ်တဲ့ မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး - အကျင့်လမ်းမှန်ဖြင့် ကျင့်သုံး၍ (အဘိညာဃ - ထူးသော ညာဏ်ဖြင့် သိဘို့ဖြစ်တယ်၊ ‘သမ္မောဓာယ’ ထိုးထွင်း၍ သိဘို့ဖြစ်တယ်လို့ပြဆိုခဲ့တဲ့အတိုင်း) ကိုယ်တော်တိုင် ထူးသော ညာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်းပြီး သိလာခဲ့တဲ့ ‘အရိယသစ္စာ’ ဆိုတဲ့ အမှန်တရား လေးပါးကို သရုပ်ထုတ်ပြီး ဟောတော်မူပါတယ်။ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲဆိုရင်-

- [၁] ဒုက္ခသစ္စာ - ဆင်းရဲအစစ်အမှန်တရား၊
- [၂] သမုဒယသစ္စာ - ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း အစစ်အမှန် တရား၊
- [၃] နိရောဓသစ္စာ - ဆင်းရဲငြိမ်းရာ ချမ်းသာအစစ်အမှန် တရား၊
- [၄] မဂ္ဂသစ္စာ - ဆင်းရဲငြိမ်းရာရောက်ကြောင်း အကျင့်

လမ်းကောင်း အစစ်အမှန်တရားတဲ့၊ အဲ့ဒီသစ္စာ
လေးပါးခေါင်းစဉ်ကို ဆိုကြရမယ်။

- (၁) ဒုက္ခသစ္စာ - ဆင်းရဲအစစ်အမှန်တရား၊
- (၂) သမုဒယသစ္စာ - ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း အစစ် အမှန်
တရား၊
- (၃) နိရောဓသစ္စာ - ဆင်းရဲငြိမ်းရာ ချမ်းသာအစစ်အမှန်
တရား၊
- (၄) မဂ္ဂသစ္စာ - ဆင်းရဲငြိမ်းရာ ရောက်ကြောင်း အကျင့်
လမ်းကောင်း အစစ်အမှန်တရား။

ဒီ အမှန်သစ္စာလေးပါးကို သိဘို့ဟာ အရေးအကြီးဆုံးဘဲ၊
ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဆင်းရဲအစစ်ကို သိမှ အဲ့ဒီဆင်းရဲကို ရှောင်
နိုင်မယ်....။ ဒါပေမဲ့ အဲ့ဒီဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းကိုလဲ သိမှ အဲ့ဒီ
အကြောင်းကို ပယ်ရှားပြီး ရှောင်နိုင်မယ်၊ ဆင်းရဲငြိမ်းရာအစစ်
အမှန်ကိုလဲ သိဦးမှ အဲ့ဒီတကယ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်အောင်သွားနိုင်
မယ်....။

ဒါပေမဲ့ အဲ့ဒီရောက်အောင်သွားဘို့ အကျင့် နည်းလမ်းကိုလဲ
သိဦးမှ၊ အဲ့ဒီငြိမ်းရာသို့ ရောက်အောင်သွားနိုင်မယ်....။ ဒါကြောင့်
ဒီ အမှန်တရားသစ္စာလေးပါးကို သိဘို့ရာ လိုရင်းဘဲ။

အစဉ်အတိုင်း ထုတ်ဖော်ခြင်း

မြတ်စွာဘုရားက အဲ့ဒီလိုရင်းဖြစ်တဲ့ သိစရာသစ္စာလေးပါးကို
သိတော်မူလာတဲ့အတွက် အဲ့ဒီသစ္စာလေးပါးကို သရုပ်အားဖြင့်

အစဉ်အတိုင်း ထုတ်ဖော်ပြီးဟောပြောတော်မူပါတယ်...။ အဲဒီမှာ ပထမထုတ်ပြောတာဒုက္ခသစ္စာဘဲ။ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲဆိုရင်-

- ၁။ ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ အိုခြင်း၊ ၃။ သေခြင်း၊
- ၄။ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ၅။ ငိုကြွေးခြင်း၊ ၆။ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊
- ၇။ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း၊ ၈။ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်း၊ ၉။ မုန်းစရာ
- တွေ့နဲ့ တွေ့ဆုံခြင်း၊ ၁၀။ ချစ်စရာတွေ့နဲ့ ကဲ့ခြင်း၊ ၁၁။ လို
- တာမရခြင်း၊ ၁၂။ အကျဉ်းအားဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး
- တို့ပင် ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါတွေကို ဇာတိပိဒုက္ခာစသည်ဖြင့် ဖော်ပြထားတဲ့ စကား တော်ကို ခုနစ်က ရွတ်ဆိုပြခဲ့ပါပြီ။ ဘုန်းကြီးက မြန်မာလိုလဲ တိုတိုနဲ့ ဆောင်မှတ်ထားရအောင်၊ ဆောင်ပုဒ်များ စီထားတယ်။ အဲဒီဆောင်ပုဒ်တွေကို ဆိုကြရမယ်။

ဒုက္ခသစ္စာဆောင်ပုဒ်များ

- (၁) ဖြစ်၊ အို၊ သေရေး၊ စိုးရိမ်ဆွေး၊ ငိုကြွေး ကိုယ်နာ ကျင်။
- (၂) နှလုံးမသာ၊ စိတ်ပြင်းစွာ၊ ပူတာ ဆင်းရဲပင်။
- (၃) မုန်းတာနှင့်တုံ၊ ချစ်တာကဲ့၊ ဆင်းရဲအမှန်ပင်။
- (၄) မရတာ လို၊ ဒုက္ခ ဆို၊ တိုတိုပြောရလျှင်။
- (၅) စွဲလမ်းနှိုင်းရာ၊ ငါးခန္ဓာ၊ သစ္စာဒုက္ခပင်။

[၁] ဇာတိဒုက္ခ ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်း ဆင်းရဲ

ဇာတိ - ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းဆိုတာ ဘဝဟောင်းက နောက်ဆုံး ရုပ်ခန္ဓာတွေချုပ်ပျက်ပြီး၊ သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကံအားလျော်စွာ ဘဝသစ်မှာ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာအသစ် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်တာပါ။ အဲဒီလိုဖြစ်တာဟာ ရှေးဘဝနှင့် အဆက်မပြတ် ဆက်စပ် ဖြစ်တဲ့အတွက် ပဋိသန္ဓေတည်တယ်လို့လဲ ခေါ်ရတယ်။ အမှန်ကတော့ ရုပ် နာမ်အသစ်စပြီး ဖြစ်ခြင်းသဘောပါ။

အဲဒီလိုဖြစ်ရာမှာ အမိဝမ်းထဲ၌ ဖြစ်ယင် ဂဗ္ဘသေယျက ပဋိသန္ဓေလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီမှာလဲ ဥထဲမှာဖြစ်ယင် အဏ္ဏဇပဋိသန္ဓေခေါ်တယ်။ မွေးဖွားသည့်တိုင်အောင် သားအိမ်တွင်းမှာသာ တည်နေရတဲ့ပဋိသန္ဓေကိုတော့ ဇလာဗုဇခေါ်တယ်။

ဒီ ဂဗ္ဘသေယျက ပဋိသန္ဓေကတော့ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ (သုက္ကသောဏိတုခေါ်တဲ့) သုက်နှင့် သွေးကို မှီပြီး တည် တယ် လို့ ဗုဒ္ဓစာပေတွေက ဆိုပါတယ်။ အနောက်တိုင်း ဆရာဝန်တွေကတော့ အဖ၏ သုတ်ပိုးနှင့် အမိ၏ သွေးဥတို့ ပေါင်းစပ်ပြီးဖြစ်လာတယ် လို့ဆိုကြတယ်။

အဲဒီအဆိုနှစ်ရပ်ကိုညှိပြီးယူမယ်ဆိုယင် အဖ၏သုက်နှင့် အမိ၏ သွေးတို့ ပေါင်းစပ်တည်နေတဲ့ နှစ်မျိုးစပ် ရုပ် အပေါင်းထဲ၌ အပါယ်ဘုံမှာဆိုယင် အကုသိုလ် ကံကြောင့်၊ လူ့လောကမှာ ဆိုယင် ကုသိုလ် ကံကြောင့် အကျိုး ရုပ် နာမ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းလို့ မှတ်ရမယ်။

သံသေဒဇ ပဋိသန္ဓေဆိုတာကတော့ ရေညှိစသည်မှာ မှီတယ် ပြီး ရုပ် နာမ်အသစ်ဖြစ်တယ်။ အဲဒါကတော့ ပိုးလောက် အချို စသည်တို့၏ ဘဝသစ်ဖြစ်ပုံပါ။ လူတွေက ပကတိမျက်စေ့ဖြင့် မမြင်နိုင်တဲ့ နတ်တို့ တစ္ဆေတို့ ပြိတ္တာတို့ ငရဲသတ္တဝါတို့ကတော့ အသိစိတ် နာမ်နှင့်တကွ ရုပ် ကိုယ် အပြည့်အစုံတပြိုင်နက် အထင် အရှားဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်တာကိုတော့ သြပပါတိက ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေလို့ခေါ်တယ်။

ဒုက္ခ၏အစ

အဲဒီဒိသန္ဓေလေးမျိုးမှာ ပထမစပြီးဖြစ်တဲ့ ဥပါဒ်ကို ဇာတိ ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းလို့ မုချအားဖြင့် ခေါ်တယ်။ အဲဒီ ဥပါဒ် အားဖြင့် ရှေးဦးစွာ စဖြစ်ခြင်းသဘောမှာတော့ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲရယ်လို့ မရှိပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီလိုစပြီးဖြစ်ပေါ်လိုက်တဲ့အတွက်၊ အဲဒီဘဝ လုံးနှင့်ဆိုင်တဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲတွေကို ခံစားရတယ်...။ ဒါကြောင့်အဲဒီအစဆုံးဖြစ်ခြင်းကိုဘဲဒုက္ခဆင်းရဲလို့ဆိုရပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် မပြေလည်မဲ့ ကိစ္စအတွက် အာမခံလက်မှတ် ထိုးမိယင်၊ လက်မှတ်ထိုးစဉ်မှာတော့ ဒုက္ခမတွေ့ရသေးပေမဲ့၊ နောင်တချိန်မှာ ဒုက္ခရောက်ရမည့်အမှု ဖြစ်တဲ့ အတွက် အဲဒီလို လက်မှတ်ထိုးရမှာကို ကြောက်စရာကောင်းတယ်လို့ ဒုက္ခအနေနဲ့ အသိအမှတ်ပြုကြရသလိုပါ။

အဲဒီအနက်သဘောကို ရှင်းလင်းစွာ သိ နားလည်အောင် ဒုက္ခ (၇) မျိုးကို ခွဲခြားပြီးပြောရဦးမယ်။

ဒုက္ခဒုနစ်မျိုး

- ၁။ ဒုက္ခ, ဒုက္ခ
- ၂။ ဝိပရိဏာမဒုက္ခ
- ၃။ သင်္ခါရဒုက္ခ တဲ့၊ ဒီ သုံးမျိုးက တစုံဘဲ။
- ၄။ ပဋိစ္ဆန္ဒဒုက္ခ
- ၅။ အပဋိစ္ဆန္ဒဒုက္ခ ဒီ နှစ်မျိုးက တစုံဘဲ။
- ၆။ ပရိယာယဒုက္ခ
- ၇။ နိပ္ပရိယာယဒုက္ခ ဒီ နှစ်မျိုးက တစုံဘဲ။

အားလုံးပေါင်း (၇) မျိုးရှိတယ်။ အဲဒီဒုနစ်မျိုးထဲက ကိုယ်
 ထဲမှာ နာကျင် ကိုက်ခဲခြင်းစသည်ဖြင့် အခံခက်တဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲက
 တမျိုး၊ စိတ်ထဲမှာ စိတ်ပူခြင်း၊ စိတ်ညစ်ခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်း၊
 ဝမ်းနည်းခြင်းစသည်ဖြင့် အခံခက်တဲ့ စိတ်ဆင်းရဲကတမျိုး၊ ဒီ
 ကိုယ်ဆင်းရဲနဲ့ စိတ်ဆင်းရဲကို ဒုက္ခ ဒုက္ခလို့ ခေါ်တယ်။

သို့သဘောကလဲ အခံခက်တဲ့ဆင်းရဲဘဲ၊ သို့ အမည်ကလဲ ဒုက္ခ
 ဆင်းရဲဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဒုက္ခ ဒုက္ခလို့ခေါ်တယ်။ ဆင်းရဲသဘော
 ရှိတဲ့ ဆင်းရဲ၊ တကယ်ကို ဆင်းရဲတဲ့ဆင်းရဲလို့ ဆိုလိုတာပါ။

အဲဒီ ဒုက္ခ ဒုက္ခခေါ်တဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ ကိုတော့
 လူတိုင်း လူတိုင်းက ကြောက်ကြတယ်။ သတ္တဝါတိုင်း သတ္တဝါ
 တိုင်းက ကြောက်ကြတယ်။ ဒုက္ခဆင်းရဲဘဲဆိုတာ အလွန်ထင်ရှား
 ပါတယ်။ ကဲ အဲဒီဆင်းရဲအကြောင်းကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

(၁) ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ မခံသာတဲ့ ဆင်းရဲကို ဒုက္ခ ဒုက္ခဟု
ခေါ်သည်။

ဝိပရိကာမ - ဒုက္ခ

အတွေ့ကောင်းတွေနဲ့ တွေ့ထိပြီး ကိုယ်ထဲမှာ ချမ်းသာနေတဲ့
(ကာယိကသုခ) ကိုယ်ချမ်းသာက တမျိုး၊ ဝမ်းသာစရာတွေကို
အာရုံပြုပြီး စိတ်ထဲမှာ ရှင်လန်းဝမ်းသာနေတဲ့ (စေတသိကသုခ)
စိတ်ချမ်းသာက တမျိုး၊ ဒီ ချမ်းသာနှစ်မျိုး ကိုတော့ လူတိုင်း
လူတိုင်းက ကြိုက်ကြတယ်။ သတ္တဝါတိုင်းက ကြိုက်ကြတယ်။ ဒီ
ချမ်းသာနှစ်မျိုး ရအောင်လို့ နေ့ ညဉ့် မအား ရှာနေကြတယ်။
အသက်ကိုတောင် စွန့်ပြီး ရှာနေကြတယ်။ အလိုရှိတိုင်း ရပြီး ဒီ
ချမ်းသာတွေကို ခံစားနေကြရတဲ့အခါလဲ အလွန်ပင်ဝမ်းမြောက်
နေကြတယ်။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို ပျော်ရွှင်ဝမ်းမြောက်နေရာက ချမ်းသာ
ကြောင်း အာရုံဝတ္ထုတွေ ပျက်စီးဆုံးပါးသွားယင် မနေတတ်
မထိုင်တတ်ဖြစ်ပြီး အလွန်ပင် ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်တတ်ကြပါတယ်။
စုဆောင်းထားတဲ့ ရွှေငွေ စသော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတွေ
အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မမြော်လင့်ဘဲ ပျက်စီးဆုံးရှုံး
သွားယင် အလွန်ချစ်မြတ်နိုးတဲ့ အိမ်သူအိမ်သား သားချစ်
သမီးချစ်ကလေးများ သေဆုံးကဲကွာသွားယင် မနေသာ မထိုင်
သာဖြစ်ပြီး အလွန်ဆင်းရဲတတ်တယ်။ ရူးနောက်ခြင်း စသော
စိတ်ရောဂါလဲ ရတတ်တယ်။ ရုတ်တရက်လဲ သေသွားတတ်တယ်။

ဒါကြောင့် အဲဒီ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာကို ဝိပရိဏာမ ဒုက္ခလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီချမ်းသာတွေ ရှိနေတုန်းမှာ ကောင်းပေမယ်လို့ သူတို့ဖောက်ပြန် ပျက်စီးသွားတဲ့ အခါ မရှိတဲ့အခါ ကျတော့ ယူကြုံးမရေဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲစေတတ်တဲ့ ဒုက္ခလို့ ဆိုလို့ပါတယ်။ အဲဒီဆင်းရဲအကြောင်းကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

(၂) ကိုယ်ထဲစိတ်ထဲ၌ ကောင်းစားချမ်းသာတဲ့ သူ့ကို ဝိပရိဏာမဒုက္ခခေါ်သည်။

ဥပေက္ခာဝေဒနာ

မြင်နေကျ - ကြားနေကျ၊ တွေ့ကြုံနေကျ မကောင်းမဆိုး ရိုးရိုးအာရုံဝတ္ထုတွေနဲ့ တွေ့ဆုံခံစားနေရတဲ့ အခါမှာ မကောင်းတာ ဆင်းရဲတာလဲမဟုတ်ဖူး၊ ကောင်းတာ ချမ်းသာတာလဲမဟုတ်ဖူး၊ မကောင်း - မဆိုး ရိုးရိုးအနေပဲရှိနေတယ်။ အဲဒီလိုမကောင်းမဆိုး ရိုးရိုး အလယ်အလတ် သဘောကို ဥပေက္ခာဝေဒနာ ခေါ်တယ်။

အဲဒီဥပေက္ခာကိုတော့ သူ့ သဘောအရအားဖြင့် ဆင်းရဲတယ်လို့လဲမဆိုနိုင်ဘူး၊ ချမ်းသာတယ်လို့လဲ မဆိုနိုင်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဥပေက္ခာက မြဲတည်နေတာတော့လဲ မဟုတ်ဖူး၊ မမြဲတဲ့အတွက် အဲဒီအလယ်အလတ် အခြေအနေအတိုင်း ဖြစ်နေစေချင်ယင် သူ့ ဆိုင်ရာအကြောင်းတွေဖြင့် မပြတ်ပြုပြင်ပေးနေရတယ်။

ပြုပြင်ပေးနေရတော့ တာဝန်လေးတာ ဆင်းရဲတာပေါ့၊ ဒါကြောင့် မကောင်း - မဆိုး အလယ်အလတ် ခံစားမှုဥပေက္ခာ

ဝေဒနာကို သင်္ခါရဒုက္ခလို့ခေါ်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဝေဒနာမှ အခြားတပါးသော လောကီ ရုပ်နာမ်တရားတွေကိုလဲ အမြဲမပြတ် ပြုပြင်ပေးနေရသောကြောင့် သင်္ခါရဒုက္ခလို့ပဲ ခေါ်ရတယ်။

တည်မြဲတည်အောင်အမြဲမပြတ် ပြုပြင်ပေးနေရသဖြင့် တာဝန် လေး၍ ပင်ပန်းစေတဲ့ ဆင်းရဲလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီသင်္ခါရဒုက္ခ အကြောင်းကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

(၃) မကောင်း - မဆိုး အလယ်အလတ်ခံစားမှုဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့် လောကီ ရုပ်နာမ်တရား အပေါင်းကို သင်္ခါရဒုက္ခခေါ်သည်။

သုခဝေဒနာ

သုခဝေဒနာကိုလဲ တည်မြဲတည်အောင်အမြဲမပြတ်ကြောင့်ကြ စိုက်ပြီး ပြုပြင်ပေးနေကြရတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် သုခဝေဒနာလဲ ဒီ သင်္ခါရဒုက္ခထဲပါဝင်သင့်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဝိပရိဏာမဒုက္ခလို့ သီးခြားအမည်ပေးထားပြီးဖြစ်တဲ့ အတွက် အဲဒီ သုခ ဝေဒနာကို အဋ္ဌကထာဆရာများက ဒီ သင်္ခါရဒုက္ခထဲမှာ ထည့်ပြီးမပြုကြတာ ပါဘဲ။

သူ့ အတွက် ပြု ပြင် မှု တာဝန်လေးနေတာ အလွန်ထင်ရှား နေသောကြောင့် သင်္ခါရဒုက္ခထဲထည့်သွင်းပြီးလဲ ယူသင့်ပါတယ်။

ယခုပြောခဲ့တဲ့ ဒုက္ခသုံးမျိုးကို သိမှတ်ထားရန် အရေးကြီးပါ တယ်။ ဒီ ဒုက္ခသုံးမျိုးကို ကောင်းကောင်း သဘောပေါက်ထား

ယင်၊ ဒုက္ခသစ္စာအကြောင်းကို အလွယ်တကူနဲ့ သိနားလည်နိုင် ပါတယ်။

ပဋိစ္စသန္တတုဒ္ဓါ

(၄) နားကိုက်ခြင်း၊ သွားနာခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ လေအောင့်ခြင်း၊ လိုချင်တပ်စွဲမှုနိပ်စက်၍ ပူလောင်ခြင်း၊ စိတ်ညစ်ခြင်း၊ စိတ်ပူခြင်း အစရှိတဲ့ ကိုယ်ထဲက စိတ်ထဲက အခံရခက်နေသော ဆင်းရဲဟာ ခံစားနေရတဲ့ သူမှာသာ ထင်ရှားတယ်။ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ မထင်ရှားဘူး။ မေးကြည့်လို့ အဲဒီခံစားနေရတဲ့ သူက ပြောပြမှသာလျှင် သိရတယ်။

အဲဒီလို ဆင်းရဲဟာ ဖုံးကွယ်ထားသလိုပင် မြုပ်ကွယ်နေတဲ့ အတွက် ပဋိစ္စသန္တတုဒ္ဓါခေါ်တယ်။ မထင်ရှားတဲ့ ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ဖြစ်တဲ့ အတွက် အပါကဋ္ဌဒုက္ခလို့လဲခေါ်တယ်။

အပုဋိစ္စသန္တတုဒ္ဓါ

(၅) ဓားခုတ်ခံရခြင်း၊ လှံထိုးခံရခြင်း၊ သေနတ်မှန်ခြင်း စသည်ကြောင့် ဖြစ်တဲ့ အနာဆင်းရဲက တော့ ကွယ်ဝှက်ခြင်းမရှိဘဲ ထင်ရှားပေါ်နေတဲ့ အတွက် အပုဋိစ္စသန္တတုဒ္ဓါခေါ်တယ်။ ပါကဋ္ဌဒုက္ခလို့လဲ ခေါ်တယ်။

ပရိယာယဒုက္ခ

(၆) ကိုယ်ဆင်းရဲ - စိတ်ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ရုပ် နာမ် သဘောတရားဟူသမျှတွေဟာ သူ့ပင် ကိုယ်က မဆင်းရဲသော်လဲ ဆင်းရဲ၏ အကြောင်း ဝတ္ထု ဖြစ်သောကြောင့် ပရိယာယဒုက္ခခေါ်တယ်။ ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အကျိုးအာနိသင် ဆင်းရဲနှင့် ဆက်သွယ်ကြည့်လျှင် ကြောက်ဖွယ်ကောင်းတဲ့ ဆင်းရဲလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် ရှေ့နားက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း နောင်အခါကျ လျှင် မိမိက စိုက်ပျိုး လျော်ရ ပေးဆပ်ရ အပြစ်ခံရမဲ့ အမှုကိစ္စကို အာမခံ လက်မှတ် ထိုး မိတာလိုပင် ကြောက်စရာ ကောင်းတဲ့ ဆင်းရဲပါဘဲ။

နိပ္ပရိယာယဒုက္ခ

(၇) ဒုက္ခ - ဒုက္ခခေါ်တဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲ - စိတ်ဆင်းရဲကို တော့ နိပ္ပရိယာယဒုက္ခခေါ်တယ်။ နည်းပရိယာယ် သွယ်ဝိုက်ခြင်းမရှိဘဲ မုချဆင်းရဲလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဇာတိဒုက္ခ

အဲ့ဒီဆင်းရဲဒုက္ခ (၇) မျိုးထဲက ပရိယာယဒုက္ခ ဖြစ်သောကြောင့် ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းဆိုတဲ့ဇာတိကို ဒုက္ခဆင်းရဲလို့ဟောတော်မူပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုလျှင် အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲ၌

ဖြစ်ပြီး နှစ်ပေါင်းသိန်းသန်းများစွာ ငရဲမီးအလောင်းခံရခြင်း၊ ငရဲထိန်းတို့၏ အမျိုးမျိုးအနှိပ်စက်ကို ခံရခြင်းအစရှိတဲ့ ငရဲဆင်းရှဲ ဟူသမျှဟာ ငရဲ၌ဖြစ်မှုဇာတိကြောင့်ပါ။

အကုသိုလ်ကံကြောင့် ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်ပြီး ငတ်မှုတ်ဆာလောင်းခြင်း၊ မီးလောင်းခံရခြင်းအစရှိသော နှစ်ပေါင်း သိန်းသန်းများစွာ ခံရသော ပြိတ္တာဆင်းရဲဟာလဲ အဲဒီဘဝ၌ ဖြစ်မိသော ဇာတိကြောင့်ပါ။

တိရစ္ဆာန်လောက

ကျွဲ၊ နွား၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ခွေး၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်၊ ဆိတ်၊ ပိုးမျိုး များစွာ တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲနေကြရတာလဲ အဲဒီတိရစ္ဆာန်ဘဝ၌ ဖြစ်မိတဲ့ ဇာတိကြောင့်ပါ။

လူ့လောက

လူ့လောကမှာ စား ဝတ် နေရေးမပြည့်စုံလို့၊ လူ့တဘဝလုံး ဆင်းရဲနေကြရတာလဲ လူ့ဘဝ၌ ဖြစ်ရတဲ့ ဇာတိကြောင့်ပါ။ ချမ်းသာကြွယ်ဝပါတယ်ဆိုတဲ့ လူတွေမှာလဲ မကျန်းမမာရောဂါဝေဒနာကြောင့်၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း၊ အလိုမပြည့်ဝလို့ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း၊ လူနိုင်တွေ - ရန်သူတွေကို ကြောက်ရခြင်း၊ အိုရခြင်းအစရှိသော ဆင်းရဲတွေဟူသမျှဟာလဲ လူ့ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းဇာတိကြောင့်ပါ။

အဲဒီလို တဘဝလုံးနှင့်ဆိုင်တဲ့ ဆင်းရဲဟူသမျှ၏ အကြောင်း ရင်း ဝတ္ထုဖြစ်သောကြောင့် ထိုထိုဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းဇာတိကို ဒုက္ခ ဆင်းရဲလို့ ဆိုရတယ်။

အ မိ ဝ မ်း တွင်း ၌ ဆင်း ရဲ ပုံ

အမိဝမ်းတွင်းမှာ ပဋိသန္ဓေနေရတယ်ဆိုယင် မိခင်၏ အစာ သစ်အိမ်၊ ကျင်ကြီး - ကျင်ငယ်အိမ်တို့၏ အကြား စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်းတဲ့ သားအိမ်ထဲမှာ မိဘတို့၏ သက်သွေးဆိုတဲ့ အညစ် အကြေးကိုပင် အထည်ကိုယ်အဖြစ်နဲ့ မှီကပ်ပြီး ဖြစ်ရတယ်။ ရှုံ့စရာပါဘဲ။

ယခုအနေမှာ အဲဒီသက်သွေးအညစ်အကြေးမှာ ဝင်နေရမယ် ဆိုယင်၊ ရှုံ့စရာ - ကြောက်စရာ မကောင်းပေဘူးလား၊ အဲဒီလို အမိဝမ်းတွင်းရောက်နေတဲ့ အခါမှာ လူ့ ဝမ်းထဲ ရောက်နေ သလား၊ နွား ဝမ်းထဲရောက်နေသလား၊ ခွေးဝမ်းထဲ ရောက်နေ သလားစသည်ဖြင့်လဲ မသိနိုင်ဘူး။

အ မိ ပြု သ မျှ ခံ ရ ခြင်း

နောက်ပြီးတော့ အမိဝမ်းထဲ၌ ကိုးလ - ဆယ်လ တည်နေရတဲ့ အခါမှာလဲ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ ခံစားနေရတယ်။ မိခင်ဖြစ်သူက ရုတ်တရက် ထခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ လှုပ်ရှားခြင်းများကို ပြုတဲ့အခါ အရက်မူးပြီး မွှေ့ ရမ်းနေတဲ့ လူမိုက်၏လက်ထဲက သိုးငယ်ကလေး လို့ပင် ဆင်းရဲရပါသတဲ့။ အလမ္ပာယ်ဆရာ၏လက်ထဲကမြွေကလေး လို့လဲ ဆင်းရဲရပါသတဲ့။

ယခုကာလ အားကစားလေ့ကျင့်တဲ့ အမျိုးသမီး၏ ဝမ်းဗိုက် ထဲက သူငယ်ဆိုယင် သာပြီးဆင်းရဲဘွယ် ရှိပါတယ်။ နောက်ပြီး တော့ မိခင်က အအေး အပူ အပုပ်များကို စားသောက်မိတဲ့အခါ သူငယ်မှာ အလွန် အေး ပူ စပ်ပြီး ဆင်းရဲရပါတယ်တဲ့။

ဖွားမြင်သည့်အခါ ဆင်းရဲရပုံ

နောက်ပြီးတော့ ဖွားမြင်တဲ့အခါမှာ မိခင်ဖြစ်သူဟာ သေလု နီးပါး ဆင်းရဲတယ်လို့ ဆိုကြပါတယ်။ အဲဒီမိခင်လိုပင် ဖွားမြင်တဲ့ သူငယ်ဟာလဲ သေလုနီးပါးဆင်းရဲရမှာပါ။ နောက်ပြီးတော့ မွေးပြီးခါစ သူငယ်၏ အလွန်နံနယ်သော ကိုယ်ကို၊ ကြမ်းတမ်း သော လက်တို့ဖြင့် အဝတ်တို့ဖြင့် ကိုင်တယ်သုတ်သင်တဲ့ အခါ မှာလဲ အနာက အသားနုကို ထိပါးသကဲ့သို့ပင် နာကျင် ဆင်းရဲ ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ယခုပြောခဲ့တဲ့ ဆင်းရဲတွေကတော့ ပဋိသန္ဓေ တည်ပြီးသည့် နောက် မွေးပြီးခါစတိုင်အောင် တွေ့ကြုံခံစားရတဲ့ ဆင်းရဲတွေ ပါ။

တဘဝလုံး ဆင်းရဲပုံ

အဲဒီကနောက် မလှုပ်နိုင်၊ မရွေ့နိုင်၊ မထိုင်နိုင်၊ မထနိုင်သေး တဲ့ သူငယ်ဘဝမှာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မပြုပြင်နိုင်လို့ ညောင်းခြင်း၊ ပူခြင်း၊ အေးခြင်း၊ ယားခြင်း၊ နာကျင်ခြင်းစသော အခံခက်တဲ့ ဆင်းရဲတွေကို ခံစားနေရတာတွေလဲ များစွာပင် ရှိပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီကနောက် ကြီးလာတဲ့အခါ စား ဝတ် နေရေး အတွက်

ရှာဖွေခြင်း၊ သူတပါးက နှိပ်စက်ခြင်း၊ ရောဂါကပ်ရောက်
နှိပ်စက်ခြင်းစသည်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲ - စိတ်ဆင်းရဲတွေ
လဲ မရေတွက် မပြောပြနိုင်အောင် များစွာပင် ရှိပါတယ်။

အဲဒီဆင်းရဲတွေဟူသမျှဟာ ဘဝအသစ် ဖြစ်မိခြင်းကြောင့်
တွေ့ကြုံခံစားရတဲ့ ဆင်းရဲတွေဘဲ။ အဲဒီဘဝလုံးနှင့် ဆိုင်တဲ့
ဆင်းရဲဟူသမျှ၏ တည်ရာ မူလအကြောင်းရင်းဖြစ်သောကြောင့်
ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်း 'ဇာတိ' ကို ဒုက္ခဆင်းရဲလို့ မြတ်စွာဘုရားက
ဟောတော်မူပါတယ်တဲ့။

သေသေချာချာစဉ်းစားကြည့်ယင်

အဲဒါသေသေချာချာစဉ်းစားကြည့်ယင် တကယ်ဟုတ်ဘာပဲ၊
ဒုက္ခရောက်မည့် အာမခံစာချုပ်ကို လက်မှတ်ထိုးမိတာ တကယ်
ကြောက်စရာ ကောင်းသလို တကယ်ကို ကြောက်စရာကောင်း
တာဘဲ။ ကြောက်စရာကောင်းလို့ဘဲ ဒုက္ခဆင်းရဲလို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီနေရာမှာအတိုချုပ်မှတ်စရာကတော့ ဘဝတိုင်း - ဘဝတိုင်း
တွေ့ကြုံခံစားနေရတဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲ - စိတ်ဆင်းရဲဟူသမျှဟာ၊ ဘဝ
အသစ်စပြီး ဖြစ်မိလို့ဘဲ။ ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်း ကင်းယင်တော့
အဲဒီဆင်းရဲတွေ အကုန်ကင်းမယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဘဝအသစ်စ၍
ဖြစ်ခြင်းသဘောမျှကိုပင် မြတ်စွာဘုရားက ဒုက္ခဆင်းရဲလို့ ဟော
တော်မူတာပါ။ အဲဒီအနက်သဘောကို တိုတိုနဲ့ မှတ်ထားကြရ
အောင် ဆောင်ပုဒ်များကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

- (၁) ဘဝဘိုင်းဘဝ၊ တွေ့ကြုံရာ၊ ဒုက္ခဆင်းရဲဟာ
- (၂) ဇာတိကင်းက၊ ယင်းဒုက္ခ၊ လုံးဝမရှိရာ
- (၃) ထို့ကြောင့်အစ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှ၊ ဒုက္ခဟောမိန့်ပါ။

ဒုက္ခသစ္စာ၏ အခြင်းအရာ

ဒုက္ခသစ္စာ၏ အခြင်းအရာ နှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြား မိန့်မြောက်တော်မူအပ် သည်မှာ သိမှတ်ဆင်ခြင်စရာ မှန်သမျှကို အစဉ်အတိုင်း စေ့ငှ ပြည့်စုံစွာ ဟောကြားထားတော်မူခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဇာတိဒုက္ခ၊ ဇရာဒုက္ခ၊ မရဏဒုက္ခ စသည်ဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာ၏ အခြင်းအရာ မှန်သမျှကို တမျိုးပြီးတမျိုး အစဉ်အားလျော်စွာ ဝေဖန်ပိုင်းခြားပြတော်မူသည်။ ကြားနာရသူမှန်သမျှတွင်ပြည့်စုံ တို့ကျင့်မှုမဟုတ်သေး။ ရှင်းလင်းသေချာ ကွဲပြားခြားနားစွာပင် သိ နားလည်ရပေသည်။

ဤ ‘ ဗုဒ္ဓဝါဒ-ဗုဒ္ဓသာသနာ ’ စာအုပ်တွင် စာမျက်နှာ အခြေအနေအရ ဆိုလျှင် ဆရာတော်ကြီး ဟောကြား သမျှကို အစအဆုံးပြည့်စုံစွာ ထည့်သွင်းဖော်ပြရန်မစွမ်းသာ၊ ထို့ကြောင့် အချို့နေရာများတွင် အကျဉ်းချုပ် သဘောမျိုး ဖော်ပြရသည် များလည်း ရှိပေလိမ့်မည်။

ယခုဆက်လက် ဖော်ပြရမည်မှာကား ဇရာ ဒုက္ခ - အိုရခြင်း ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းခြင်းရာပင် ဖြစ်ပေသည်။

(၂) ဇရာဒုက္ခ-အိုခြင်းဆင်းရဲ

ဇရာ - အိုခြင်းဆိုတာ ဆံဖြူခြင်း၊ သွားကျိုးခြင်း၊ အရေတုန်ခြင်း၊ ခါးကိုင်းခြင်း၊ နားထိုင်းခြင်း၊ မျက်စေ့မှန်ခြင်း စသည်ဖြင့် ထင်ရှားတွေ့မြင်နေရတဲ့ တဘဝအတွင်းရှိ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာတို့၏ ရင့်ရော်ခြင်းသဘောပါ။ ဒါပေမဲ့ စိတ် နာမ် ရင့်ရော်ပုံကိုတော့ ထင်ရှားမတွေ့ရဖူး။ အလွန်ကြီးရင့်တဲ့အခါမှာ သတိမေ့တတ်ခြင်း၊ သူငယ်ပြန်ခြင်းစသည်လောက်သာ၊ အနီးအပါးရှိသူတို့က သိရတယ်။ ရုပ် ရင့်ရော်တာကတော့ အလွန်ပင် ထင်ရှားပါတယ်။

အဲဒီ အိုခြင်းဟာလဲ ရုပ် နာမ်တို့၏ ဦးခဏ အဆင့်ဆင့်မျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် သူ့ သက်သက်နဲ့တော့ အခံခက်ခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း ရှိပါဖူး။ ဒါပေမဲ့ အိုခြင်းကြောင့် ကိုယ်အင်္ဂါကြီး ငယ် ငတု အားလျော့သွားတယ်။ မျက်စိမှန်တယ်၊ နားထိုင်းတယ်၊ နှာခေါင်းနှင့် လျှာတို့ဟာလဲ အားနည်းသွားတယ်၊ တကိုယ်လုံးလဲ အားလျော့သွားတယ်။

ရုပ်ရည်အဆင်းလဲ ပျက်စီးသွားတယ်၊ ပျိုရွယ်တဲ့အခြေအနေလဲ ပျက်သွားတယ်၊ သတိဉာဏ်တွေလဲ ထိုင်းသွားတယ်၊ လူငယ် သူငယ်တွေက သက်ကျားအိုကြီး၊ အဖိုးကြီး - အဖွားကြီးစသည်ဖြင့် မရိုမသေ ပြောဆိုခြင်းကိုလဲ ခံရတယ်။ လူရာမဝင်တဲ့ အခြေအနေသို့လဲ ရောက်ရတယ်။

အဲဒီလို အစစ - အရာရာ ချွတ်ယွင်းတာတွေ အကြောင်းပြုပြီးတော့၊ ကိုယ် စိတ် ဆင်းရဲတွေကို ခံစားရတယ်။ အဲဒီကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ် ဆင်းရဲတို့၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ဧရာဆိုတဲ့

အိုခြင်းသဘောကို ဒုက္ခ ကြောက်စရာဆင်းရဲလို့ မြတ်စွာဘုရားက
ဖောတော်မူပါတယ်။

ဒီ ဇရာ - အိုခြင်းဆိုတာကိုတော့ လူတွေက ကြောက် ကြပါ
တယ်။ မအိုရအောင်လို့ အမြဲတမ်း ရှာကြံပြုစုနေတာဘဲ။ ဒါပေမဲ့
နောက်ဆုံးကျတော့ ဆံဖြူခြင်း၊ သွားကျိုးခြင်းစသည်ဖြင့် မရှုမလှ
အိုခြင်းသဘောသို့ ရောက်ကြရတာချည်းဘဲ။

ဒါကြောင့် ဒီ အိုခြင်းကို ကြောက်စရာကောင်းလို့ ဒုက္ခဆင်းရဲ
မည်ကြောင်းကို ချဲ့ပြောဘို့ မလိုပါဖူး။ ဒါလောက်နဲ့ဘဲ ထင်ရှား
နေပါပြီ။

(၃) မရဏဒုက္ခ - သေခြင်းဆင်းရဲ

မရဏ - သေခြင်းဆိုတာ တခုသော ဘဝ၌ တခုသော ကံ
ကြောင့် ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မပြတ်ဖြစ်နေသော အသက်ခေါ် ဇီဝိတ
ရုပ် နာမ် ၏ ပြတ်စဲသွားတဲ့သဘောပါဘဲ။ အဲ့ဒါကို ရည်ပြီးတော့
(သဗ္ဗေ ဘာယန္တိ မစ္စုနော) သတ္တဝါအားလုံး သေခြင်း မှ
ကြောက်ကြသည်ဟု ဟောထားပါတယ်။

- ဇာတိလျှင် အကြောင်းရှိသော သေခြင်း
- သေအောင် လုပ်၍ သေခြင်း
- သူ့ အလိုလိုသေခြင်း

အသက်တမ်းကုန်၍ သေခြင်း၊ ကောင်းမှုကံ ကုန်၍ သေခြင်း
ဆိုတာတွေလဲ ဒီ ဇီဝိတ ရုပ် နာမ် ပြတ်စဲခြင်းများ၏ အမည်များ
ချည်းပါဘဲ။

ဒီ သေခြင်းဆိုတာလဲ ဇီဝိတရုပ်နာမ်၏ပျက်ခြင်း ဘင် သဘော
 ချသောဖြစ်၍ အခံခက်တဲ့ ဆင်းရဲတော့ မဟုတ်ဖူး။ ဒါပေမဲ့
 သေယင် လက်ရှိခန္ဓာကိုယ်နှင့်တကွ ချစ်ခင်သူတွေ အချွေအရံတွေ
 ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေ ဒါတွေကို
 အကုန် စွန့်လွှတ်သွားရမယ်။ သူ့မျက်မြင်လောကကို စွန့်သွား
 ရမယ်ဆိုတာကို ကြံတောင်းပြီးတော့ သေရမှာကို သတ္တဝါတိုင်းပင်
 အလွန်ကြောက်ကြပပါတယ်။

အဲဒီလိုကြောက်ကြလို့ ကြောက်စရာ ကောင်းတဲ့ အတွက်
 (ဒုက္ခ ဘယဋ္ဌေန - ကြောက်ဖွယ်သဘောကြောင့် ဒုက္ခမည်ဘယ်
 ဆိုတဲ့ စကားနှင့် အညီ) မရဏဆိုတဲ့ သေခြင်းကို ဒုက္ခ - ဆင်းရဲလို့
 မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မူပါတယ်။

ကိုယ် စိတ် နှစ်ပါး - ဆင်းရဲစေရာ

အဋ္ဌကထာမှာ ပြုထားပုံကတော့ မကောင်းမှု အကုသိုလ် ကံ
 ရှိသူမှာ သေခါနီး၌ သူ ပြုထားတဲ့ အကုသိုလ်ကံ၊ ယင်းကံကို
 ပြုစဉ်က အာရုံနိမိတ် ဖြစ်ရမည့်အပါယ်ဘုံက အာရုံနိမိတ်များကို
 မြင်ရတဲ့အတွက် စိတ်ဆင်းရဲဖြစ်ရတယ်။ ကောင်းမှု ရှိသူမှာလဲ
 ချစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့နှင့် ခွဲခွာရတော့မည်ကို စဉ်းစား၍
 စိတ်ဆင်းရဲဖြစ်ရတယ်။

သတ္တဝါအားလုံးမှာပင် သေခါနီး၌ ရောဂါဝေဒနာအပြင်း
 အထန် နှိပ်စက်သောကြောင့်၊ သည်းမခံနိုင် လောက်အောင်
 ပြင်းထန်သော ကိုယ် ဆင်းရဲဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီ ကိုယ် ဆင်းရဲ
 စိတ်ဆင်းရဲတွေဟာ သေခြင်းကို စွဲမှီပြီး ဖြစ်လာကြတာဘဲ။

ဒီလိုကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲ - စိတ်ဆင်းရဲတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် မရုဏဆို့တဲ့သေခြင်းကို ဒုက္ခဆင်းရဲ လို့ ဟောတော်မူပါတယ် - တဲ့။

(၄) သောက ဒုက္ခ - စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းဆင်းရဲ

သောက - ဆိုတာ ဆွေမျိုးတို့၏ သေ ကြေ ပျက်စီးခြင်း (ဥပတိဗျသနံ) စသည်ကို အကြောင်းပြု၍ စိုးရိမ် ပူဆွေးခြင်း ပါတယ်။

၁။ သူ့ခိုး၊ ဓားပြ၊ သူပုန်ဘေး၊ ရောဂါဘေး၊ မီးဘေး၊ ရေဘေး၊ လေဘေးစသည်တို့ကြောင့် ဆွေမျိုး ဥပတိတို့၏ သေ ကြေ ပျက်စီးခြင်းကို ဥပတိဗျသန ခေါ်တယ်။

၂။ မင်းဘေး၊ ခိုးသူဘေး၊ မီးဘေး စသည်တို့ကြောင့် စီးပွားဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းကို ဘောဂဗျသန ခေါ်တယ်။

၃။ အသက်ရှည်ခြင်း၊ ကျန်းမာခြင်းကို ပျက်စေတတ်တဲ့ ရောဂါဆိုး စွဲကပ်နှိပ်စက်ခြင်းကို ရောဂဗျသနခေါ်တယ်။

၄။ သီလပျက်စီးခြင်းကို သီလဗျသနခေါ်တယ်။

၅။ အယူမှန်ရှိနေရာမှ အယူမှားသို့ လိုက်သွားမိခြင်းကို ဒိဋ္ဌိဗျသနခေါ်တယ်။

အထူးအားဖြင့်တော့ လင်မယား၊ သားသမီး၊ ညီအစ်ကို၊ အစ်မ ညီမ စသည်တို့ သေ ကြေ ပျက်စီးသွားခြင်း၊ စီးပွား ဥစ္စာ

များ အကြီးအကျယ် ပျက်စီးသွားခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး စိုးရိမ်ပူဆူးမှုဖြစ်တတ်တယ်။ စီးပွားဥစ္စာပျက်စီးမည့် အရေးကို မြှော်တွေးပြီးတော့လဲ စိုးရိမ်ပူပန်မှု ဖြစ်တတ်တယ်။

အဲဒီစိုးရိမ်ပူဆူးခြင်းကတော့ တရားကိုယ် အားဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲ ဒေါမနဿဝေဒနာပင် ဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ခ - ဒုက္ခခေါ်တဲ့ ဆင်းရဲအစစ်ပါဘဲ။ နောက်ပြီးတော့ စိုးရိမ်ပူဆူးခြင်းကြောင့် နှလုံးကိုလဲ ပူလောင်ပြီး ရောဂါဆိုးလဲ စွဲကပ်တတ်တယ်။ မကြာမီပင် အိုမင်းခြင်းသို့လဲ ရောက်သွားတတ်တယ်။ သေခြင်းသို့လဲ ရောက်သွားတတ်တယ်။

ဒီလိုအခြားကိုယ်ဆင်းရဲတွေ၏ အကြောင်းဖြစ်တဲ့ အတွက်လဲ ကြောက်စရာကောင်းတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီ သောကဆိုတဲ့ စိုးရိမ်ပူဆူးမှုကို ဒုက္ခ - ဆင်းရဲလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မူတာပါဘဲ။

(၅) ပရိဒေဝဒုက္ခ - ငိုကြွေးရခြင်းဆင်းရဲ

ပရိဒေဝ - ဆိုတာ ဆွေမျိုးပျက်စီးခြင်းစသည်ကိုအကြောင်းပြုပြီး ငိုကြွေးမြည်တမ်းတဲ့ အသံရုပ်ပါပဲ။ သေလေ သေ သူ၊ ပျက်စီးလေသော ဥစ္စာတို့၏ ဂုဏ်ကို ဖော်ပြပြီးတော့လဲ ယောင်ရမ်းပြောဆိုတယ်။ တရားကိုယ်အားဖြင့် ယောင်ရမ်းပြောဆိုတဲ့ အသံရုပ်မျှသာဖြစ်သောကြောင့် ဆင်းရဲသဘောတော့မဟုတ်ဖူး။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို ငိုကြွေးမြည်တမ်း ယောင်ရမ်း ပြောဆိုနေတဲ့ အတွက် ကိုယ်ပင်ပန်းတဲ့ ဆင်းရဲကို ခံစားရတယ်။ ဒါကြောင့်

ဒီ ပရိဒေဝဆိုတဲ့ ငိုကြွေးခြင်းကိုလဲ မြတ်စွာဘုရားက ဒုက္ခဆင်းရဲ လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

လောကအနေအားဖြင့်လဲ ငိုနေရတာ မကောင်းဘူးလို့ ဘဲ သိမြင်နေကြပါတယ်။ အဲဒီမကောင်းတာကို ပါဠိဘာသာဖြင့် ဒုက္ခလို့ ခေါ်တာဘဲ။

(၆) ဒုက္ခဆိုတဲ့ - ကိုယ်ဆင်းရဲ

ကိုယ်ထဲ၌ ညောင်းခြင်း၊ ပူခြင်း၊ နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်း၊ မော ပန်းခြင်း၊ ယားယံခြင်း အစရှိသော မခံသာတဲ့ အခံရခက်တဲ့ ဆင်းရဲဟူသမျှကို ဒုက္ခလို့ ခေါ်တယ်။ ဒီ ကိုယ်ဆင်းရဲဒုက္ခကတော့ ဒုက္ခ - ဒုက္ခ ခေါ်တဲ့ ဆင်းရဲအစစ်ပါပဲ။ လူတိုင်း - လူတိုင်း၊ သတ္တဝါတိုင်းက အဲဒါကို ဆင်းရဲလို့ သိနေကြပါတယ်....။ အဲဒီ ကိုယ်ဆင်းရဲကို အလွန်ကြောက်ကြောက်ကြပါတယ်။

အထူးသိဘို့ကတော့ ဗျာဓိ နာခြင်းဆိုတာလဲ အဲဒီကိုယ်ဆင်းရဲ ထဲမှာ ပါဝင်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ ကိုယ်ဆင်းရဲ ဖြစ်ယင် အများအားဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲလဲ ဖြစ်တော့တာဘဲ။ အဲဒီ လို့ စိတ် ဆင်းရဲဖြစ်ပွားခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်လဲ ဒုက္ခ - မကောင်းတဲ့ တရား၊ ကြောက်ဖွယ် ဆင်းရဲတဲ့တရားလို့ ဆိုရပြန် တယ်....။

(၇) ဒေါမနဿဆိုတဲ့ - စိတ်ဆင်းရဲ

စိတ်နှလုံးမသာခြင်း - စိတ်ပူခြင်း၊ စိတ်ညစ်ခြင်း၊ ဝမ်းနည်း ခြင်း၊ ကြောက်ခြင်း အစရှိတဲ့ စိတ်ဆင်းရဲဟူသမျှကို ဒေါမနဿ

ခေါ်တယ်။ ဒီစိတ်ဆင်းရဲ ဒေါမနုဿလဲ ဒုက္ခ - ဒုက္ခ ခေါ်တဲ့ ဆင်းရဲအစစ် ပါဘဲ။ လူတိုင်း - လူတိုင်း၊ သတ္တဝါတိုင်းက ဒီ ဒေါမနုဿကို ဆင်းရဲလို့ဘဲ သိနေကြပါတယ်။ အလွန်လဲ ကြောက်ကြပါတယ်။

ဒီ ဒေါမနုဿက စိတ်ကိုလဲ ပင်ပန်းစေတတ်တယ်။ ကိုယ်ကိုလဲ နှိပ်စက်တတ်တယ်။ စိတ်နုလုံးမသာမှု အားကြီးယင် မအိပ်နိုင်၊ မစားနိုင်ဖြစ်ပြီး ရောဂါဆိုးတမျိုးမျိုးကိုလဲ စွဲကင်စေတတ်တယ်။ သေလဲ သေစေတတ်တယ်။ အလွန်ကြောက်စရာ ကောင်းတဲ့ ဆင်းရဲပါပဲ။

(ဂ) ဥပါယာသဒုက္ခ - ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်း ဆင်းရဲ

ဥပါယာသဆိုတာ ဥာတိဗျသနစသည့်တို့နှင့် တွေ့ကြုံရသော သူမှာ အလွန်အမင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဒေါသ ပါပဲ။ ဒီဥပါယာသက ဖြစ်မှဖြစ်ရလေခြင်းလို့ အဖန်ဖန်ပူပန်ပြီး စိတ်ကိုလဲ ပူလောင်စေတယ်။ ကိုယ်ကိုလဲ ပင်ပန်းစေတယ်။

အဲဒီလိုပူလောင်ပင်ပန်းစေပြီးတော့ အလွန်အမင်း ကိုယ်စိတ် ဆင်းရဲခြင်းကိုလဲ ဖြစ်စေတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဥပါယာသ ဆိုတဲ့ စိတ်၏ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းကို ဒုက္ခ - ဆင်းရဲလို့ မြတ်စွာ ဘုရားက ဟောတော်မူပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ သောက, ပရိဒေဝ, ဥပါယာသတို့၏ ထူးခြား ကွဲပြားပုံကို အဋ္ဌကထာမှာ ဒီလိုပြထားပါတယ်။ ဆိုးရေတို့-ဆိတ်တို့ ကျိချက်တဲ့အခါ အားနည်းသော မီးဖြင့် အို ထဲမှာသာ ပွက်ပြီး ကျက်နေတာနဲ့ သောက ဖြစ်ပုံတူတယ်။ ပရိဒေဝဖြစ်ပုံကတော့

မီးပြင်းလို့ အိုးအပြင် ဝေကျသွားတာနဲ့တူတယ်။ ဥပမာ သ
ဖြစ်ပုံကတော့ ဝေမကျနိုင်တဲ့ အကြောင်းအကျန်ဟာ ကုန်ခန်း
သွားသည်တိုင်အောင် အိုးထဲမှာသာ ကျက်နေတာနဲ့ တူတယ်လို့
ဆိုပါတယ်။

(၉) မုန်းစရာတွေနဲ့ ယှဉ်တဲ့ ရတဲ့ ဆင်းရဲ

အပ္ပယသမ္ပယောဂ - မချစ်အပ်သည့် မုန်းစရာတို့နှင့် ယှဉ်တဲ့
ရခြင်းဆိုတာ၊ မချစ်ခင်အပ်တဲ့ မုန်းစရာပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သင်္ခါရ
အာရုံများနှင့် တွေ့ဆုံနေခြင်းပါပဲ။ မုန်းစရာ ပုဂ္ဂိုလ် တွေ
အနိဋ္ဌာရုံတွေနဲ့ တွေ့ဆုံခြင်းဟာ အခံရခက်တဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတော့
မဟုတ်ဖူး။

ဒါပေမဲ့ မတွေ့ချင်တဲ့ လူတွေ - သတ္တဝါတွေ-အနိဋ္ဌာရုံတွေနဲ့
တွေ့ရယင် ချက်ခြင်းပဲ စိတ်ဆင်းရဲ - ကိုယ်ဆင်းရဲ ဖြစ်ရတော့
တာပဲ။ အဲဒီလို စိတ်ဆင်းရဲ - ကိုယ်ဆင်းရဲဖြစ်ရခြင်း၏အကြောင်း
ဝတ္ထုဖြစ်သောကြောင့် မုန်းစရာပုဂ္ဂိုလ်တွေ - အနိဋ္ဌာရုံ တွေ
တွေ့ဆုံရခြင်းကို ဒုက္ခကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ဆင်းရဲလို့
မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဒီ မုန်းစရာတွေနဲ့ တွေ့ဆုံရခြင်းကိုလဲ လောက လူအများက
မကောင်းတဲ့ဆင်းရဲအနေနဲ့ပဲ အသိအမှတ် ပြုထားကြပါတယ်။
မုန်းတဲ့သူတွေနဲ့ ဘဝတိုင်း - ဘဝတိုင်း မတွေ့ပါရစေနဲ့၊ အနိဋ္ဌာရုံ
တွေနဲ့မတွေ့ပါရစေနဲ့တောင် တချို့က ဆုတောင်းကြသေးတယ်။
ဒါပေမဲ့ အကောင်း - အဆိုးနှင့်မျိုးလုံးရှိနေတဲ့ လောကထဲမှာ
အခါအခွင့်အားလျော်စွာ နှစ်မျိုးလုံးနဲ့ တွေ့နေကြရမှာပဲ။

အရေးကြီးတာကတော့ အနိဋ္ဌာရုံတွေနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ သင့်
လျော်စွာ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ဘို့ လိုပါတယ်။ အကောင်းဆုံး
ကတော့ သတိပဋ္ဌာန်နည်းအရ မြင်ရုံမျှ ကြားရုံမျှ စသည်၍သာ
ရပ်တည်နိုင်အောင် မပြတ် ရှု မှတ် နေဘို့ပါပဲ။

(၁၀) ချစ် စ ရာ တွေ နဲ့ ကဲ့ကွာရတဲ့ဆင်းရဲ

ပိယဝိပုယောဂ - ချစ်စရာတို့နှင့် ကဲ့ကွာရခြင်းဆိုတာ၊ ချစ်
အပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ လိုလားအပ်တဲ့ သင်္ခါရအာရုံများနှင့် ကဲ့ကွာ
ရခြင်းပါဘဲ။ အဲဒီကဲ့ကွာရခြင်းဟာ ဒုက္ခဝေဒနာတော့ မဟုတ်
ဖူး၊ ဒါပေမဲ့ ချစ်ခင်တဲ့ လင်မယား သား သမီး စသည်တွေနဲ့
ရှင်ကဲ့ဖြစ်စေ - သေကဲ့ဖြစ်စေ ကဲ့ရယ် လူဋ္ဌာရုံဖြစ်တဲ့ အသုံး
အဆောင် ပစ္စည်း ဥစ္စာတွေနဲ့ ကဲ့ရယ် ချက်ခြင်းဘဲ စိတ်ဆင်းရဲ
ဖြစ်တော့တာဘဲ။

သောက ပရိဒေဝ ဥပါယာသ - ဆိုတာတွေလဲ ဖြစ်တတ်တာ
ဘဲ။ နှလုံးမသာတဲ့ ဒေါ်မနုဿကတော့ အပြင်းအထန် ဖြစ်တော့
တာဘဲ။ အဲဒီလို စိတ်ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း
ဝတ္ထုတွေဖြစ်သောကြောင့် ချစ်အပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အလိုရှိအပ်
တဲ့လူဋ္ဌာရုံများနှင့် ကဲ့ကွာခြင်းကို ဒုက္ခ ကြောက်စရာကောင်းတဲ့
ဆင်းရဲလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။

(၁၁) ဣစ္ဆိတာလာဘ - လိုတာမရတဲ့ဆင်းရဲ

လိုချင်ပါလျက် မရခြင်း၊ ဝါ - မရနိုင်တာကို လိုချင်ခြင်း*

* ဤအရာ၌ အဆုံးအဖြတ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန် တတိယတွဲ စာမျက်နှာ
၄၁၃ - မှတ်ချက်၌ ကြည့်ပါ။

ဆိုတာ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားကိုမကျင့်သုံး - မပွားများပါဘဲလျက်
ဖြစ်ခြင်း၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းကင်းသော တောင့်တမှု၊
သောကစသည် ကင်းလို့သော တောင့်တမှုဟာ၊ တောင့်တသည့်
အတိုင်း မရသဖြင့်စိတ်၏ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်တယ်။
ဒါ့ကြောင့် အဲဒီလိုတောင့်တခြင်းကို ဒုက္ခကြောက်စရာဆင်းရဲလို့
မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မူပါတယ်။

(၁၂) ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဆင်းရဲ

ဇာတိဒုက္ခမှ - ဣစ္ဆိတာလာဘဒုက္ခအထိ ဆင်းရဲ (၁၁) ပါး
ဟာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးရှိနေလို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို
မှီပြီးဖြစ်ရတာတွေအား၊ ဒါ့ကြောင့် အကျဉ်းအားဖြင့်ဆို ယင်
ဒုက္ခသစ္စာဟာ - ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးပင် ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဆိုတာ စွဲလမ်းတတ်တဲ့ ဥပါဒါနတို့၏ အာရုံ
ဖြစ်တဲ့ ရုပ် နာမ်အဖို့ အစုတရားတွေပါဘဲ။ ဥပါဒါနတို့၏ အာရုံ
ဆိုတော့ ဥပါဒါနတွေက စွဲလမ်းနိုင်တဲ့ ရုပ် နာမ်တရားတွေပါပဲ။

အဲဒါတွေက....

- ၁။ ရုပ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ
- ၂။ ဝေဒနာ ။
- ၃။ သညာ ။
- ၄။ သင်္ခါရ ။
- ၅။ ဝိညာဏ် ။ ဆိုတဲ့ ဒီ ခန္ဓာငါးပါးပါဘဲ။

သတ္တဝါတွေဟာ ဒီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကိုဘဲ အထည်
ကိုယ်လုပ်ပြီး နေကြရတယ်။ ရုပ် အပေါင်းအစုဖြစ်တဲ့ ရုပ် ကိုယ်

ကြီးကိုလဲ ငါ့ဘဲ - ငါ့ကိုယ်ဘဲ၊ မြဲတယ် - စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းနေကြတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ရုပ် အပေါင်းအစု၊ ရုပ် ကိုယ်ကြီးကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ခေါ်ရတယ်။

အသိစိတ် စေတသိက် ရုပ် နာမ် တရားတွေကိုလဲ ငါ့ဘဲ - ငါ့စိတ်ပဲ၊ ငါ့ကကြံတာဘဲ၊ ဒီစိတ်ဟာ အမြဲတည်နေတယ်စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းနေကြတယ်။ ဒါ့ကြောင့် စိတ်စေတသိက် နာမ်တရားတွေကိုလဲ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ခေါ်ရတယ်။ ဒါ့က ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေကို အပေါင်းလိုက်အားဖြင့် စွဲလမ်းပုံဘဲ။

ဤကား-ဒုက္ခသစ္စာနှင့် ပတ်သက်၍ ‘ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရား၏ဟောကြားဆုံးမတော်မူအပ်ပုံ ဖြစ်လေသည်။

ဆရာတော်ဟောကြားအပ်သည်မှာ တရားနာ ပရိသတ်များ တိကျသေချာ နားလည်နိုင်လေခံအောင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံထုတ်ဖော် ညွှန်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကြားနာဖတ်ရှုရသူများအဖို့ တထိုင်တည်း - တချိန်တည်းမှာပင် တရားသဘာဝကို ကွဲပြားရှင်းလင်းစွာ သိ နားလည်ကြရပေသည်။

ဤ စာအုပ်တွင်ကား ဆရာတော်၏ ဟောကြားညွှန်ပြမှုများ မှာ မပြည့်မစုံနေရာမရနိုင်ဖြစ်နေခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ‘ သစ္စာလေးပါး ’ မှ ပထမဦးစွာသော ‘ ဒုက္ခသစ္စာ ’ အခြင်းအရာကို ဤမျှဖြင့် တပိုင်းတကုဏ္ဍရပ်ဆိုင်းကာ ကျန် ‘ သမုဒယသစ္စာ ’ အကြောင်းကို ဆက်လက်ဖော်ပြလိုပေသည်။

သမုဒယသစ္စာ - သမ္မာဒိဋ္ဌိ

အကြင်မျှလောက်သော သံသရာကာလပတ်လုံး၊ စက္ခုကို 'ငါ၏ ဥစ္စာ (ငါ မြင်၏) ဟု တွယ်တာစွဲလမ်း၏။ ငါ ဟူ၍ တွယ် တာစွဲလမ်း၏။ ငါ၏ အတ္တဟူ၍ တွယ်တာစွဲလမ်း၏။

ထိုမျှလောက်သော သံသရာကာလပတ်လုံး စက္ခုသည် ဘဝ အစဉ် ပွားစီး၍သာနေ၏။ စက္ခု၏ ဒဏ်ချက်တို့ (မြင်သိမှုကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော တွယ်တာစွဲလမ်းမှု) သည်၊ ဘဝအစဉ် ပွားစီး၍သာ နေကုန်၏။

ထို့ကြောင့် စက္ခု၌ တွယ်တာစွဲလမ်းသော တဏှာလောဘ သည် ဒုက္ခ၏ ပွားစီးကြောင်းအမှန်ဖြစ်၏။

ဤသို့မြင်သောဉာဏ်သည် ဒုက္ခ၏ ပွားစီးကြောင်း အမှန်ကို မြင်သော ' သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ် ' မည်၏။

ဤကား ' ကျေးဇူးရှင် - လယ်တီဆရာတော်ဘုရား၏အကျဉ်း ချုပ်ညွှန်ပြမှု ဖြစ်လေသည်။ ဤအခြင်းအရာကိုပင် ' ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား ' ဟောကြား ညွှန်ပြတော်မူအပ်သည် မှာဇာနီး ဤသို့ဖြစ်လေသည်။

ဣဒံ ခေါပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခ သမုဒယော * အရိယ သစ္စံ၊
ယာယံ တဏှာ ပေါနော ဘဝိကာ * * နန္ဒိ ရာဂ သဟ
ဂတာ တတြတတြာဘိနိဒ္ဓိနိ၊ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ
ဘဝ တဏှာ ဝိဘဝ တဏှာ။

* စာမူအများတို့၌ ဒုက္ခသမုဒယံ - ဟု နပုလ္လိင်နှင့် ရှိ၏။ ' ဒုက္ခသမုဒယော ဒုက္ခနိရောဓော ဟု (မူရင်းပုလ္လိင်နှင့်ပင်) ဆိုသင့်ရာ၌ ဒုက္ခသမုဒယံ ဒုက္ခ

ရဟန်းတို့...။ ဤ ဆိုလတ္တံ့ သော တရားသည်ကား၊ ဆင်းရဲ ဖြစ်ပွားကြောင်းဖြစ်သော အရိယသစ္စာပေတည်း။ ဝါ- အရိယာ တို့ သိအပ်သော အမှန်တရားပေတည်း။ အကြင် ဆာ လောင် မှု တာဏှာသည် တဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ နှစ်သက်တပ်စုံ ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။ နှစ်သက်တပ်စုံသော သဘောဖြစ်၏။ ထို ထို ရောက်ရာဘဝ၊ ရရာအာရုံ၌ နှစ်သက်ပျော်မွေ့ လေ့ရှိ၏။ ထိုတဏှာ ကား - အဘယ်နည်းဟူမူ လိုချင်စရာ ကာမဂုဏ်၌ ဖြစ်သော

နိရောဓံ ဟု (နပုလ္လိင်ဖြင့်) လိင်ပြန်ခြင်းကို ယူထားပေသည် 'ဟု ဖွင့်ပြ သော ပါဠိပဒါမာ အဋ္ဌကထာ (၁ - ၅၈) နှင့် ညီပေ၏။

သို့သော် ဝိသုဒ္ဓိမာ မဟာဋီကာ (၃ - ၄၄၉) ၌ကား ' နှစ်ပုဒ်တို့၏ တည် ရာ ဟူသည်၏ အဖြစ် ရှိငြားသော်လည်း၊ ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စာ ဟူသော ပါဠိကဲ့သို့ (ဥပ္ပါဒေါဘယံ ဟု) လိင် ကွဲခြင်းကို ယူထားပေသည် 'ဟု ရှေ့ပုဒ် ပုလ္လိင်နှင့် နောက်ပုဒ် နပုလ္လိင် ကွဲပြားလျက်ရှိကြောင်း ပြဆိုထား၏။

ယင်း ဋီကာအဆိုသည် မဂ္ဂသစ္စာအရာ၌ ပြဆိုလတ္တံ့သော ' ဒုက္ခနိရောဓံ ဝါပိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာ ' ဟူသော ပါဠိနှင့် ညီ၍ ယုတ္တတရ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌လည်း ဤအရာတွင် နပုလ္လိင် ပြန်ထားကြောင်း ပြဆိုထားချက် မရှိပေ။

ထို့ကြောင့် ယိုးဒယားမူ၌လည်း ဒုက္ခသမုဒယောဟူ၍ပင် မူရင်း ပုလ္လိင်နှင့် ငါ့ဘော ပါဠိကို ဤ၌ မူလဟောစဉ်ကပင် ရွတ်ဆိုဟောကြားခဲ့သည်။

* * ပါဠိ၌ ပုနပုဒ်သည် သက္ကတ၌ ပုနရ် ဟု ရကာရန္တံနှင့် ရှိ၏။ ယင်းပုဒ် ကို ဘဝနှင့်သမာသ်စပ်သောအခါ၊ ထို ' ရ ' အတွက် ပုနန္တံ ခွေဘာဝဖြစ်ရသည်။ ပုနရ်မှ အရ်ကို ' ဩ ' ပြု၍ နော, ပေါနောဟု ပုဒ်ပြီးသောအခါ၌မူ ခွေဘာဝမရှိသင့်ပြီ။

သို့ဖြစ်၍ ပေါနောဘဝိကာဟု ခွေဘာဝမရှိသော သီဟိုဠ်ပါဠိက ယုတ္တတရ ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းပါဠိအတိုင်း ဤ၌ မူလဟောစဉ်ကပင် ရွတ်ဆိုဟောကြား ခဲ့သည်။

ဆာလောင်မှုတဏှာကတပါး၊ အ မြဲ ရှိ နေ သည် ဟု ထင် လျက်
ဆာလောင်မှုတဏှာကတပါး၊ သေပြီးလျှင်မရှိတော့ဟုထင်လျက်
ဆာလောင်မှုတဏှာကတပါး၊ ဤ တဏှာ သုံးပါးသည် ဆင်းရဲ
ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာပေတည်း။

ဒုက္ခ သ မု ဒ ယ အရိယသစ္စာ

ဆင်းရဲဖြစ်ပွားကြောင်း ဒုက္ခ သမုဒယ အရိယသစ္စာ ဆိုတာ၊
ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့ ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းအစ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအဆုံး
ရှိတဲ့ ဆင်းရဲအစစ်တွေကို ဖြစ်စေတတ် - ပွားစေတတ်တဲ့တရားဘဲ၊
ဆင်းရဲကင်းချင်ယင် အဲ့ ဒီ ဆင်းရဲ အစစ်ဖြစ်ကြောင်းတရား သိဘို့
ရာက အရေးကြီးပါတယ်၊ ရောဂါပျောက်စေချင်ယင် ရောဂါဖြစ်
ကြောင်းကို သိပြီးပယ်ဖျက်ရတာလိုပဲပါ။

အဲဒီလိုသိဘို့အရေးကြီးတဲ့ဆင်းရဲပွားကြောင်းသမုဒယသစ္စာ
ကိုလဲ မြတ်စွာဘုရားက သိပြီးတော့ ပယ်ရှင်းပြီးပြီလို့ ဆိုလိုပါ
တယ်။ အဲ့ဒီသမုဒယသစ္စာက ဘာလဲဆိုယင် တဏှာပါ။ တဏှာ
ဆိုတာ ဆာတဲ့သဘောဘဲ၊ ထမင်းဆာတာ၊ ရေဆာတာလို သူက
အာရုံတွေ ဆာတဲ့သဘောပါ။

ဘဝ သစ် ဖြစ် စေ ခြင်း

အဲ့ဒီအာရုံဆာတဲ့တဏှာက ပေါ်နေဘဝိကာ တဖန်ဘဝသစ်
ကိုလဲ ဖြစ်စေတတ်တယ် - တဲ့၊ အဲ့ဒီတဏှာ မကင်းသမျှကာလပတ်
လုံး ဘဝအသစ်တွေ ထပ်ခါ - ထပ်ခါ ဖြစ် ဖြစ် နေရမယ်၊ အဲ့ဒီလို
ဘဝအသစ်ဖြစ်စေပုံကိုတော့ နောက်မှပြောရမယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဒီ တဏှာက နန္ဒီရာဂ သဟဂတာ နှစ်သက်၊
 နှစ်သက်ပြီး တပ်စွဲနေတယ်တဲ့၊ ကောင်းတယ်ထင်ရတဲ့ အာရုံ
 ဝတ္ထုတွေကို သူက နှစ်သက်တယ်၊ နှစ်သက်ပြီးတော့ ဆီတို့ဆိုး
 ရေတို့ဟာ ထိရာ ထိရာ မှာ စွဲစွဲကျန်နေသလို၊ အဲဒီနှစ်သက်တဲ့
 အာရုံမှာ စွဲငြိနေတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ ဒီ တဏှာက ရောက်ရာ
 ရောက်ရာဘဝမှာ ပျော်မေ့နေတာဘဲ၊ ပျင်းတယ်လို့ မရှိဘူး၊
 ကောင်းတယ်ထင်ရတဲ့ အာရုံတွေမှာလဲ ရရာ ရရာမှာ နှစ်သက်
 ပျော်မေ့နေတာဘဲ။

ရောက်ရာ ဘဝ မှာ ပျော်မေ့ နေတတ်ခြင်း :

လူ့လောကတွင်ဘဲ ဆင်ခြင်ကြည့်ယင် အောက်တန်းစား
 လူတွေရဲ့ အခြေအနေဟာ အထက်တန်းကျတဲ့ လူတွေအနေနဲ့
 နှစ်သက်စရာ - ပျော်စရာမကောင်းဘူး၊ ဒါပေမဲ့ အကြောင်းမညီ
 ညွတ်လို့ အဲဒီအခြေအနေရောက်သွားယင်တော့ အဲဒီ ရောက် ရာ
 ဘဝမှာ ပျော်နေတာဘဲ။

လူတွေအနေနဲ့တိရစ္ဆာန်ဘဝတွေကိုကြည့်ယင်ပျော်စရာဘာမှ
 မရှိဘူး။ ရှုံ့စရာ - ကြောက်စရာ အနေနဲ့သာ ထင်ရတယ်၊ မြေရဲ့
 ကိုယ်ထဲမှာ ပိုးကောင်ရဲ့ ကိုယ်ထဲမှာ ဝင်နေရမယ်ဆိုယင် သိပ်
 ရှုံ့စရာ - ကြောက်စရာကောင်းတာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ကံ အားလျော်စွာ
 အဲဒီဘဝမျိုးရောက်သွားယင်တော့ သူ့ကိုယ်နဲ့သူ သာယာစရာ
 ဖြစ်ပြီး ပျော်မေ့ သွားတာပဲ။

အဲဒါဟာတဏှာဆိုတဲ့တရားက ရောက်ရာဘဝ - ရရာအာရုံမှာ
 နှစ်သက်ပျော်မေ့ တတ်တဲ့ သဘောရှိနေလို့ပါပဲ။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဒီ တဏှာကို တကြာ တကြာ ဘိနိဗ္ဗိနီ - ထိုထိုရောက်ရာဘဝ၊ ရရာအာရုံ၌ နှစ်သက်ပျော်မွေ့ လေ့ရှိတယ်လို့ ပြဆိုတော်မူတာပါပဲ။ အဲဒါကို 'စမ္မေယျ - နဂါးမင်း' ဝတ္ထု၊ ဥပရိမိဖုရားဝတ္ထုတို့ဖြင့် ထင်ရှားစေနိုင်ပါတယ်။

စမ္မေယျ - နဂါးမင်းဝတ္ထု....

ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သမုဒယ သစ္စာနှင့်ပတ်သက်၍ 'စမ္မေယျနဂါးမင်းနှင့် ဥပရိမိဖုရားကြီး' ဝတ္ထုများကို ထည့်သွင်းဟောကြားထားသည်။

စမ္မေယျနဂါးမင်းဆိုသည်မှာ မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော် ကိုယ်တိုင်ကြုံခဲ့ရဘူးသော ဘဝ ဖြစ်သည်။ နဂါးမင်းဘဝရောက် ရသည့်အခါ ပထမ၌ မိမိကိုယ်မိမိ မနှစ်သက်မလိုလားနိုင်ခြင်းဖြင့် နဂါးဘဝကို ရှိရှာစက်ဆုပ်ခဲ့သည်။

သို့သော် နဂါးမများက နတ်သမီးအသွင် ဖန်ဆင်းကာ ဖျော်ဖြေ - ဖြားယောင်းကြသည့်အခါ၊ စမ္မေယျနဂါးမင်း ကိုယ်တိုင် မှာလည်း နတ်သားအသွင်ပြောင်းကာ မိမိ၏ ဖြစ်ဆဲဘဝ၌ ပျော်ပိုက်သာယာနေပုံကို အထောက်အထားအဖြစ် ထုတ်ဖော် ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဥပရိမိဖုရား ခေါင်ကြီး

ဥပရိမိဖုရားကြီးဝတ္ထုမှာလည်း ထို့အတူပင် ဖြစ်သည်။ ကာသိတိုင်းရှင် 'အဿက' ဘုရင်ကြီးတွင် 'ဥပရိ' အမည်

ရှိသော အဂ္ဂမဟောသီမိဖုရားခေါင်ကြီး တပါးရှိသည်။ ရုပ်ဆင်း သဏ္ဍာန်ကြောင့်အင်လက္ခဏာချောမောပြေပြစ်လှသဖြင့် ‘အဿက’ ဘုရင်ကြီးက အလွန်တရာစုံမက်မြတ်နိုးတော်မူသည်။

ထိုဥပရိမိဖုရားခေါင်ကြီး ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်သွားသည့် အခါ အဿက ဘုရင်ကြီးမှာ အလောင်းကိုပင်လျှင် (ထုံးစံအတိုင်း) မစွန့်ပစ် - မသင်္ဂြိုဟ်ရန်နှင့် မှန်ခေါင်းထဲတွင် ဆီစိမ့်ထားကာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ပူဆွေး ငိုကြွေးနေရှာသည်။

မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော် စျာန်အဘိညာဉ်ရ ရသေ့ကြီးက မိမိ၏ အဘိညာဉ်ဘန်ခိုးဖြင့် ထိုအကြောင်းကို သိမြင်တော်မူသည်။ အဿကဘုရင်ကြီး၏ဒုက္ခကို မိမိမှတပါး မည်သူမျှ မကယ်တင် - မငြိမ်းချမ်းစေနိုင်သည့်အဖြစ်ကိုလည်း သိနားလည်တော်မူသည်။

သို့ဖြင့် မိမိနေထိုင်ရာ ဟိမဝန္တာတောမှသည် အဿကဘုရင်ကြီး စံရာ ပါဠိလိမ္မိုရို အဿကဘုရင်ကြီး၏ ဥယျာဉ်တော်သို့ ကြွရောက်လာခဲ့သည်။

ထိုအခါ၌ ပုဏ္ဏားလုလင်တဦး ရသေ့ကြီးထံ ချဉ်းကပ်ခစားလာသည်။

ရသေ့ကြီးက သိပြီး ဖြစ်လျက်ပင် ထိုလုလင်အား အဿကဘုရင်ကြီးအကြောင်း မေးမြန်းသည်။ လုလင်ကလည်း အဿကဘုရင်ကြီးအကြောင်းကို အမှန်အတိုင်း ပြန်လည်ဖြေကြားကာ ရသေ့ကြီးအား ထိုအဿကဘုရင်ကြီးကို တရားဟောပြော ကယ်တင်ဖြောင့်ဖျပေးပါရန် ပန်ကြားသည်။

ရသေ့ကြီးက အဿကဘုရင်ကြီးကိုယ်တိုင် သူ့ထံလာရောက် မေးမြန်းပါက ဥပရိမိဖုရားကြီး၏ လားရာဂတိ (နောင်ဘဝ သစ်အကြောင်း) ကို ပြန်လည်ပြောပြနိုင်ကြောင်း၊ စကားစ တုံ့ပြန်လိုက်သည်။

ပုဏ္ဏားလုလင်က အဿကဘုရင်ကြီးအား ထိုအကြောင်းကို အသိပေးပြီး ဘုရင်ကြီးသည် ရသေ့ကြီးထံသွားကာ ဥပရိမိဖုရား ကြီး၏ လားရာဂတိကို မေးမြန်းလျှောက်ထားသည်။

အဘိညာဉ်ရ ရသေ့ကြီးက ဤသို့ပြန်လည်ဖြေကြားသည်။

“ မင်းကြီး....၊ သင်၏ မိဖုရားကြီးဥပရိဟာ မိမိ၏ရုပ်အဆင်း ကိုသာ နှစ်သက်သာယာပြီး မာန်ယစ် နေခဲ့တယ်။ ရုပ်အဆင်း လှပဘို့သာ တသသနှင့် ပြုပြင်နေခဲ့တယ်၊ ဒါန သီလ ကုသိုလ် ကောင်းမှုပြုဘို့ရာတော့ မေ့လျော့နေခဲ့တယ်၊ အံ့ဒီလို မေ့လျော့ ပြီး မာန်ယစ်နေခဲ့တဲ့အတွက် ဥပရိဟာ သေသွားတဲ့အခါ ယုတ်ညံ့ တဲ့ဘဝရောက်သွားရရှာတယ်၊ ဒီဥယျာဉ်ထဲမှာပင် နွားချေး ပိုးမ ဖြစ်နေရရှာတယ်.... ”

အဿက ဘုရင်ကြီးသည် မယုံကြည်နိုင်ဖြစ်ရသည်။ ရသေ့ကြီး က လက်တွေ့မျက်မြင် ပြနိုင်ကြောင်း ပြောသည်။ ဘုရင်ကြီးက ပြခိုင်းသည်။

ရသေ့ကြီးက နွားချေးပိုးဖို့နှင့် ပိုးမတို့ကို အဿက ဘုရင်ကြီး ထင်ရှားမြင်သာလေအောင် အဘိညာဉ်တန်ခိုးဖြင့် ဖန်တီးလိုက် သည်။ အဿက ဘုရင်ကြီးအား “ ယခုနွားချေးပိုးဖို့၏နောက်မှ တရွေ့ရွေ့ လိုက်ပါလာသော ပိုးမသည်ကား ယခင်က သင်၏

မိဖုရားခေါင်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ဥပရိမိဖုရားကြီးပင် ဖြစ်တော့သည်” ဟူ၍ ပြောပြသည်။

ဘုရင်ကြီးက-

“ အရှင်ဘုရား....၊ အင်မတန် လိမ္မာရေးခြားရှိနေတဲ့ ဥပရိမိဖုရားစစ်စစ်က ဒီ နွားချေးပိုးမဖြစ်ရတယ်ဆိုတာ ကျွန်ုပ် မယုံကြည်နိုင်ပါဘူး ” ဟု အကြောက်အကန်ငြင်းဆိုသည်။

ဤ နေရာ၌ ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ကြီးက ထိုအထက်ဘုရင်ကြီးစကား (အပြစ်) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကံ ကံ ၏ အကျိုးဘေးအကြောင်းကို ကြားညှပ်ဟောကြားထားသည်မှာ အထူးသဖြင့် လေးစားမှတ်သားဘွယ် ကောင်းလှပေသည်။

“ ဟုတ်တယ်၊ ကံ - ကံ ၏အကျိုးပေးပုံကို ကောင်းကောင်း မယုံကြည်တဲ့သူပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်ဖြစ်ပုံကို သဘောမပေါက်တဲ့သူ၊ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်တွေအဖို့မှာ ဆိုယင် လူစင်စစ်က ဒီလိုပိုးကောင်ဖြစ် သွားရတယ်ဆိုတာ ယုံကြည်ဘို့ ခက်ပေလိမ့်မယ်။

“ ဗုဒ္ဓတရားတော်တွေ အင်မတန်ထင်ရှားနေတဲ့ ယခုခေတ်ထဲမှာတောင် ‘ လူသေယင် - လူထက်ယုတ်ညံ့တဲ့ဘဝမဖြစ်နိုင်တော့ဘူး ’ လို့ ယုံကြည်ယူဆတဲ့ သူတွေ ရှိနေကြသေးတာပဲ၊ ဘုရားတရားတော်ကို မကြားမနာရတဲ့ အဲဒီသာသနာ ‘ ပ ’ အခါကာလမှာဆိုတော့ မယုံကြည်နိုင်ဘူးဆိုတာကို အပြစ်တင်ဘွယ် မရှိပါဘူး။

အပါယ်လေးပါးနှင့် မလွတ်

“ဒါပေမဲ့ - ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟောထားတဲ့ တရားတော် အရဆိုယင်တော့ အရိယာအဖြစ် မရောက်သေးတဲ့သူဟာ လူ့ဘဝမှာလဲ အပါယ်လေးဘုံကို ရောက်နိုင်တာဘဲ။ အကုသိုလ်ကံနှင့် သေခါနီးနှလုံးသွင်းမှုအားလျော်စွာ ယုတ်ညံ့တဲ့အပါယ်သတ္တဝါ မျိုးထဲမှာ ဖြစ်သွားနိုင်တာဘဲ။

“ကုသိုလ်နှင့် သေခါနီး နှလုံးသွင်း ကောင်းယင်တော့ ဘယ်လိုယုတ်ညံ့တဲ့ဘဝကပေမဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ တွေကို ရောက်လာနိုင်တာဘဲ။ ဒီနေရာမှာ အရှင်တိဿဆိုတဲ့ ရဟန်းတော်ဟာ သေခါနီး၌ သင်္ကန်းကို စွဲလမ်းပြီး သေသွားလို့ အဲဒီသင်္ကန်းမှာပဲ ‘သန်း’ ဖြစ်ရတယ်။ ဖားတကောင်ဟာ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရားတော်ကိုနာနေရင်း သေသွားတဲ့အခါ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှာ နတ်သားဖြစ်ရတယ်ဆိုတာတွေဟာ သက်သေ သာဓကတွေပါဘဲ။

“ဒါပေမဲ့ - အဲဒီ အဿကမင်းကြီးကတော့ ဒီတရားတွေကို ကြားနာရဘူးတာမဟုတ်တဲ့အတွက် သူ့ မိဖုရားက နွားချေးပိုးမ ဖြစ်သွားတယ်ဆိုတာကို မယုံနိုင်ဘဲရှိနေလို့ မယုံနိုင်ဘူးလို့ ငြင်းနေတာပါဘဲ”

နွားချေးပိုးမ စကား

ဤသို့ဖြင့် အဿကဘုရင်ကြီး မယုံကြည် လက်မခံနိုင်ရှိနေ သောအခါ၊ အလောင်းတော်ရသေ့ကြီးကပိုးမပြန်ဖြေအပ်သော စကားကို ဘုရင်ကြီးနှင့် တကွ အားလုံးသော ပရိသတ် များပါ

ကြားသိနိုင်စေရန် အဘိညာဉ်တန်ခိုးဖြင့် ဖန်တီးအဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ ဥပရိမိဖုရားကြီးဖြစ်ခဲ့ဘူးသည့် ပိုးမအား မေးမြန်းလိုက်သည်။

“ ဟဲ့ - ပိုးမ၊ နင်ဟာ ရှေးဘဝတုန်းက ဘယ်သူဖြစ်ခဲ့သလဲ ”

“ မှန်ပါ- အဿကမင်းကြီး၏ အဂ္ဂမဟေသီ မိဖုရားခေါင်ကြီး ဥပရိ ဖြစ်ခဲ့ပါသည် - ဘုရား ”

“ ဘယ်နှယ်လဲ - ပိုးမ၊ နင်ဟာ ယခု အဿကမင်းကြီးကိုဘဲ ချစ်သလား၊ သို့မဟုတ် နွားချေးပိုးဖိုကိုဘဲ ချစ်သလား ”

“ မှန်ပါ - ဟို အဿကမင်းဆိုတာကတော့ ရှေးဘဝတုန်းက တပည့်တော်မ၏ ခင်ပွန်းလင် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီအခါတုန်းက ဒီ ဥယျာဉ်တော်ထဲမှာ အဿကမင်းနှင့် တူနှစ်ကိုယ် ယှဉ်တွဲပြီး တပည့်တော်မဟာ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ အတွေ့ဆိုတဲ့ ကာမဂုဏ်ငါးပါး အာရုံများကို ခံစားကာ လှည့်လည်ခဲ့ဘူးလှ ပါပြီ။ ”

“ သို့ပေမဲ့- ယခုအခါမှာတော့ ဘဝသစ်ရောက်နေတဲ့ အတွက် အဲဒီအဿကမင်းဟာ တပည့်တော်မနှင့် ဘာမျှ မစပ်မဆိုင်တော့ ပါဘူး ”

ဥပရိမိဖုရားတဖြစ်လဲ ပိုးမသည် ဤ စကားမျှသာ မဟုတ်၊ နောက် စကားတမျိုးကိုလည်း ထပ်မံပြောဆိုခဲ့သေးသည်။

“ အရှင်ရသေ့ကြီးဘုရား....၊ ဤ ဥယျာဉ်တော်အရပ်ဒေသကို အဿကမင်းကို ချစ်မြတ်နိုးသော တပည့်တော်မသည်၊ တပည့် ခတင်မကို ချစ်မြတ်နိုးသော၊ ထိုစဉ်အခါက ချစ်လင်ဖြစ်သော

အဿကမင်းနှင့်အတူတကွ အကြိမ်များစွာ လှည့်လည်ကာဖြင့်
မကွာမကွဲ တူနှစ်ကိုယ်ယှဉ်တွဲလျက် ပျော်ပွဲခံခဲ့ဘူးလှပါပြီ။

“ အသစ်ဖြစ်သော ချမ်းသာနှင့် ဆင်းရဲက ဘဝဟောင်းကို
(၀၇) ချမ်းသာ ဆင်းရဲအပေါင်းကို ပိတ်အပ် - ဖုံးကွယ်အပ်
ပါသည် - ဘုရား။ ထိုသို့ ချမ်းသာ ဆင်းရဲအသစ်က ချမ်းသာ
ဆင်းရဲအဟောင်းကို ဖုံးကွယ်သွားသောကြောင့် လက်ရှိလင်ဖြစ်
သော ပိုးဖိုကိုသာလျှင် အဿကမင်းထက် တပည့်တော်မသည်
သာ၍ ချစ်အပ်ပါတော့သည် - ဘုရား.... ”

နောက်ဆုံး၌ကား၊ အဿကဘုရင်ကြီးသည် ယခုလောလော
ဆယ်ဖြစ်ရာဘဝ၌ ပျော်နေသော ဥပရိမိဖုရားကြီးအကြောင်းကို
ကောင်းစွာ သိနားလည်သွားသည်။ သို့ဖြင့်လည်း မိဖုရားကြီး
အတွက် ထိခိုက်ပူဆွေးရမှု သက်သာလျော့ပါးသွားခဲ့သည်။

ဤဝတ္ထု၌ဆရာတော်ကြီး၏ပြုလိုရင်းကား သတ္တဝါဟူသည်
ဖြစ်ရာဘဝ၊ ကြုံကြိုက်ရာ အာရုံ၌ ဝင်စား တပ်မက် နှစ်သက်
သာယာနေတတ်ပုံပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ထို ဥပရိမိဖုရားကြီး၏ ဝတ္ထု ကြောင်းနှင့်
စပ်လျဉ်းကာ ဤသို့လည်း ထုတ်ဖော် ဟောကြားတော်မူအပ်
ပေသေးသည်။

ရ ရာ အာရုံ၌ နှစ် သ က် ခြင်း

ဒီ ဝတ္ထုထဲမှာ ပြောလိုရင်းကတော့ ဥပရိမိဖုရားဟာ လူ့
ဘဝတုန်းကဆိုယင် အဲဒီလူ့ဘဝ မိဖုရားအဖြစ်ကိုပဲ သာယာ

နှစ်သက်နေခဲ့တယ်။ နွားချေးပိုးမ ကိုယ်ထဲမှာ ဝင်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ ကတော့ စိတ်ကူးလို့တောင် ရမှာမဟုတ်ဖူး၊ ဒါပေမဲ့ သူ့ကံ အားလျော်စွာ နွားချေးပိုးဘဝရောက်သွားတဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီဘဝနဲ့ အဲဒီပိုးမကိုယ်ကို နှစ်သက်သာယာနေတယ်။

နွားချေးပိုးဖိုရဲ့ ကိုယ်ကိုလဲ အသကမင်းကြီးရဲ့ကိုယ်ထက် အဆပေါင်း ရာထောင်မကတောင် ပိုပြီးအထင်ကြီးနေတယ်။ ချစ်မြတ်နိုးနေတယ်ဆိုတာကို ပြောလို့ရင်းပါဘဲ။

အဲဒီလိုအလွန်ယုတ်ညံ့တဲ့ နွားချေးပိုးဘဝမှာတောင် အပျော်ကြီးပျော်နေတာဟာ ရောက်ရာ - ရရာကို နှစ်သက် တပ်စွဲတဲ့ တဏှာကြောင့်ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဒီ တဏှာကို 'တတြတတြာဘိ နံဒ္ဓိနိ ထိုထို ဆောက်ရာဘဝ - ရရာအာရုံ၌ နှစ်သက် ပျော်မွေ့လေ့ ရှိသည်' လို့ ဟောတော်မူတာပါဘဲ။

ကြုံ ကြုံ က် ရာ တွင် ပျော် မွေ့ မှ

ခွေးဖြစ်သွားယင် ခွေးဘဝမှာပျော်တယ်၊ ဝက်ဖြစ်ယင် ဝက်ဘဝမှာပျော်တယ်၊ ကြက်ဖြစ်ယင် ကြက်ဘဝမှာ ပျော်တယ်၊ ပိုးမွှားဖြစ်ယင် အဲဒီဖြစ်ရာဘဝမှာ ပျော်တယ်၊ လူ့ဘဝထဲမှာ တောင် တချို့မှာ အထက်တန်းကျတဲ့ လူ ချမ်းသာရဲ့ သားသမီး ဖြစ်နေရာက အကြောင်းအားလျော်စွာ အောက်တန်းစားဆင်းရဲ သား အခြေအနေမျိုး ရောက်နေတာ ရှိတယ်။

အဲဒီလို လူကလဲ သူ ရောက်နေရာ ဘဝ အခြေအနေနဲ့ ပျော်နေတာပဲ၊ တချို့များ မိဘတွေက ပြန်ခေါ်လို့တောင် မရဘူး၊ သူ့ဘဝနဲ့သူ ပျော်နေတော့တာပဲ။ အဲဒီလို ဖြစ်နေတာတွေဟာ

ရောက်ရာဘဝ - ရရာအာရုံနဲ့ ပျော်မွေ့တယ်ဆိုတဲ့ ဒီ တဏှာ
ကြောင့်ပါဘဲ။

ယခု အစက မပြောခဲ့သေးဘဲ ချန်ထားခဲ့တဲ့ (ပေါ်နော
ဘဝိကာ) တဖန်ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်း
ကို အကျယ်ပြောရမယ်။

တဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ပေါ်ပုံ

ဒီ တဏှာက နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်းသဘောရှိတဲ့အတွက် ရောက်
ရာဘဝမှာ၊ ကိုယ့်ဘဝနှင့်ကိုယ် နှစ်သက်သာယာပြီး ပျော်မွေ့
နေတယ်၊ ရရာအာရုံနဲ့လဲ နှစ်သက်သာယာပြီး ပျော်မွေ့နေ
တယ်....။

ဒီလိုနှစ်သက်သာယာပြီး ပျော်မွေ့နေတဲ့အတွက်၊ မိမိဘဝ
မိမိကိုယ်ကို ရှိမြဲရှိနေစေချင်တယ်၊ တည်မြဲတည်နေစေချင်တယ်၊
ကောင်းတယ်ထင်တဲ့ အာရုံများကိုလဲ ရှိမြဲရှိနေစေချင်တယ်၊
တည်မြဲတည်နေစေချင်တယ်။

အဲဒီလိုရှိမြဲရှိနေအောင် တည်မြဲတည်နေအောင် ကြောင့်ကြ
စိုက်ထုတ်ပြုလုပ်ရတဲ့အတွက်၊ ဘဝသစ်ကိုဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အကုသိုလ်
ကံ - ကုသိုလ်ကံများ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ဖြစ်တယ်။

ဒါ့ကြောင့် သေခါနီးမှာ တပါးပါးသော ကံဖြစ်စေ၊ ထို
ကံပြုစဉ်က အခြေအနေ အာရုံကမ္မနိမိတ်ဖြစ်စေ၊ ထိုကံကြောင့်
ဖြစ်ရမည့်ဘဝက အခြေအနေ ဂတိနိမိတ်ဖြစ်စေ ထင်ပေါ်လာ
တယ်....။

အဲဒီထင်ပေါ်လာတဲ့ ကံ ကမ္မနိမိတ် - ဂတိနိမိတ် အာရုံ ကို တဏှာရှိတဲ့အတွက် စိတ်ထဲက စွဲနေတယ်။ ဖျောက်ပစ်လို့ကို မရ နိုင်ဘူး။ ညနေချမ်းမှာ တောင်ရိပ်ကြီးများက မြေပြင်ပေါ်၌ ပြန့်ပြူး ဖုံးလွှမ်းလာသလိုဘဲ။ အဲဒီ ကံ ကမ္မနိမိတ် - ဂတိနိမိတ် အာရုံဟာ စိတ်ထဲမှာ လွှမ်းမိုးပြီး ထင်ပေါ်နေတယ်။

အဲဒီလိုထင်ပေါ်နေတဲ့အာရုံကို(အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်ခေါ်တဲ့) မရဏာသန္ဓေဇောစိတ်က ဆုပ်ကိုင်ထားသလိုပင် စွဲလျက် အာရုံပြု လျက်ရှိနေတယ်။ * အဲဒီအခါမှာ နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ စုတိ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ ချုပ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ယင်းကံ ကမ္မနိမိတ် - ဂတိ နိမိတ်ကိုပင်လျှင် စွဲမှီအာရုံပြု လျက် ဌာနသစ် - ဘဝသစ်မှာ တည်မှီရာ ရုပ်နှင့်တကွ ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်ပေါ်တယ်။

စိတ်ဖြစ်ယင် သူ့ ယှဉ်ဘက် စေတသိက်နာမ်တွေလဲ ပါတော့ တာပေါ့။ အဲဒီပဋိသန္ဓေစိတ်နောက်မှာလဲ ကံ စွမ်းရှိသလောက်

* အင်္ဂုတ္တရပါဠိ တိကံ နိပါတ် (စာမျက်နှာ ၂၂၄) ၌ ကမ္မံခေတ္တံ ဝိညာဏံ ဗိဇ္ဇာ၊ တဏှာသိနေဟော - ဟု ဟောတော်မူ သည် နှင့် အညီ ၊ ဘဝသစ်ဖြစ်ရာ၌ ကုသိုလ်ကံ - အကုသိုလ်ကံသည် ပေါက် ခွားရာ လယ်မြေသဖွယ်ဖြစ်သည်။ အဘိသင်္ခါရ ဝိညာဏ်သည် ပဋိ သနေဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်ရန် မျိုးစေ့သဖွယ်ဖြစ်သည်။

ရောဂံ့ရာဘဝ - ရရာအာရုံ၌ နှစ်သက်ပျော်မွေ့သော တဏှာ သည်၊ ရေခတ် အစိုခတ် သဖွယ်ဖြစ်သည်။ ထိုတွင် အဘိသင်္ခါရ (ဘဝသစ်ကို ပြုတတ်သော) ဝိညာဏ်ဟူသည်မှာ စေတနာ ကံ နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဝိညာဏ်ဖြစ်ကြောင်း အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ပြ၏။

မူလ ကံ ဖြစ်စဉ်က ထို ကံ နှင့် တကွ ဖြစ်သကဲ့သို့ နောက်နောင် ၌လည်း စေတနာနှင့်တကွပင်ဖြစ်သောကြောင့် နောက်နောက် စိတ် ကိုလည်း အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်ဟူ၍ပင် ခေါ်သင့်၏။

ဘဝင်စိတ်တွေ တဘဝလုံးအဆက်မပြတ် ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီလို ဘဝအသစ်ဖြစ်တာဟာ ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် ကံ နှင့်တဏှာ ဆိုတဲ့အကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့် ဖြစ်တာဘဲ။

ဒါပေမဲ့ တဏှာမရှိယင် ကံ သက်သက်က ဘဝကို မဖြစ်စေ နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဘဝသစ်ဖြစ်ရာမှာ တဏှာက အရင်းခံ အကြောင်းဘဲ။ အဲဒီလိုအရင်းခံအကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဘဝသစ် ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် ပေါ်နေဘဝိကာ တဖန်ဘဝသစ် ကို ဖြစ်စေတတ်တယ်လို့ ဟောတော်မူတာပါဘဲ။

ဤကား - သမုဒယသစ္စာ တွယ်တာ နှောင့် ဖွဲ့တတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော် ဘုရား ၏ ဟော ကြားညွှန်ပြမှုဖြစ်လေသည်။ ဆရာတော်သည် ထိုသမုဒယသစ္စာ သဘောတွင်၊ သက်ဆိုင်ရာ အထောက်အထား အဖြစ် ဝတ္ထု ကြောင်း အဖြစ်အပျက်များကိုလည်း ကြားညှပ် ဖော်ပြ ထား သေးသည်။

အထူးအားဖြင့်မူကား သေခါနီး၌ ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ်ကို စွဲမှီလျက် အာရုံပြုလျက်ဖြစ်နေသော မရဏာသန္ဓေဇော စိတ်ကို အဘို့ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်ဟု ဆိုသင့်လှပေ၏။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထို မရဏာသန္ဓေဇောစိတ် မှပဋိသန္ဓေစိတ် ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်သောကြောင့် ပေတည်း။ ထို့ပြင် မျိုးစေ့သည် ရေဓာတ် အစိုဓာတ်နှင့် ထိတွေ့ရမှသာလျှင် အပင်အညှောက်ပေါက် နှိုင်းသကဲ့သို့ ဝိညာဏ်မျိုးစေ့သည်လည်း ယင်းနှင့်ယှဉ်တွဲလျက်ဖြစ်စေ ရှေးအဖို့အနီး၌ဖြစ်စေ ဖြစ်လျက်၊ တဏှာက သူ၏ အရှိန် အဝါကို ရစေလျက် အားပေးခြင်းကြောင့် ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ်အာရုံကို စွဲမြဲစွာ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ယင်းအာရုံကို စွဲမှီအာရုံပြုလျက် ပဋိ သန္ဓေဝိညာဏ်ကို ဖြစ်စေနိုင်ပေသည်။

“ ဗြဟ္မာဖြစ်လို့တဝင်းဝင်း-ဝက်စားကျင်းမှာတမြုံ.မြုံ. ”
 ဟူသော စာခေါင်းစီးဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ ဝက်မကလေး
 ဝတ္ထုကြောင်းမှာကား၊ အဖြစ်အပျက် (သံသရာကျင်လည်ရပုံ)
 အားဖြင့်လည်း ထူးခြားသည်။ ထို ဝက်မကလေးကိုအကြောင်း
 ပြု၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားထုတ်ဖော်မိန့်မြောက်တော်မူအပ်သောတရား
 ဒေသနာတော်မှာလည်း သဘောအဓိပ္ပာယ် သိသာထင်ရှားလှ
 ပေသည်။

ဗြဟ္မာဖြစ်လို့ တဝင်းဝင်း - ဝက်စားကျင်းမှာ တမြုံ.မြုံ.

တချိန်က မြတ်စွာဘုရားဟာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ ဆွမ်းခံဝင်
 တော်မူတယ်။ အဲ့ဒီအခါ ဝက်မကလေးတကောင်ကို မြင်တော်
 မူပြီး ပြုံးတော်မူပါသတဲ့-ပြုံးတဲ့အခါ သွားတော်များမှ ဖြူသော
 ရောင်ခြည်တော်များ ထွက်လာတာကို မြင်ရလို့ ပြုံးတော်မူ
 ကြောင်း သိရတဲ့အတွက်၊ အရှင်အာနန္ဒာက ဘာကြောင့်
 ပြုံးတော်မူပါသလဲလို့ မေးလျှောက်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားက
 “ အာနန္ဒာ - ဟိုမှာကြည့်စမ်း၊ ဝက်မကလေးကို မြင်ရဲ့လား ”

“ မြင်ပါတယ် - ဘုရား ”

“ အဲ့ဒီဝက်မကလေးဟာ ကကုသန် မြတ်စွာဘုရား၏
 သာသနာတော် တည်ထွန်းစက လူ့ဘဝ အမျိုးသမီး အဖြစ်မှ
 သေပြီး ဆွမ်းစားကျောင်းတခုအနီးမှာ ကြက်မဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲ့ဒီ
 ကြက်မဟာ သိန်းငှက်က ဖမ်းသုတ်ပြီး စားလို့သေရရှာတယ်။

“ ဒါပေမဲ့ စောစောပိုင်းက ယောဂီ - ရဟန်း တပါး ၏
 ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားရွတ်ဆိုနေတဲ့ တရားသံကို ကြားပြီး ကုသိုလ်

ဖြစ်ပွားခဲ့လို့၊ အဲဒီကုသိုလ်၏ အစွမ်းကြောင့် လူ့လောကမှာ မင်း၏အိမ်၌ ဥဗ္ဗရီမည်သော မင်းသမီးဖြစ်ခဲ့တယ်။

“အဲဒီမင်းသမီးဟာ နောက်ကာလမှာ ပရိဗိုဇ်ကျောင်း၌ ပရိဗိုဇ် ပြုနေယင်း အိမ်သာထဲက ပိုးလောက်တွေကို ကြည့်ပြီး ပုဠုဝကသညာ (သြဒါတသညာ) ကို ဖြစ်စေလျက် ပထမဈာန်ကို ရခဲ့တယ်။ အဲဒီပရိဗိုဇ်ဘဝကသေတဲ့အခါ ပထမဈာန် ဗြဟ္မာ့ဘုံမှာ ဗြဟ္မာဖြစ်ခဲ့တယ်။

“ဗြဟ္မာဘဝက စုတေတဲ့အခါ လူ့လောက၌ သူဌေးသမီး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီသူဌေးသမီးဘဝကသေတဲ့အခါ ဒီဝက်မကလေး ဖြစ်နေရရှာတယ်။ အဲဒီ အကြောင်းအရာတွေကို မြင်လို့ ငါ ပြုတယ်” လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။

အဲဒီအကြောင်းအရာကို ကြားရတော့ ရှင်အာနန္ဒာနှင့်တကွ ရဟန်းတော်များမှာ ကြီးစွာသော သံဝေဂရကြပေသတဲ့။ အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘုရားက ဆွမ်းခံကြွနေယင်း လမ်းမှာဘဲ ရပ်တော်မူလျက် တရားဂါထာ (၆) ပုဒ်ကို ဟောတော်မူပါတယ်။ ယခု အဲဒီ (၆) ပုဒ်ထဲက ပထမတပုဒ်ကို ထုတ်ပြမယ်။

ယထာပိ မူလေ အနုပဒ္ဒဝေ ဒဠေ၊
ဆိန္ဒောပိ ရုက္ခော ပုနရေဝ ရူဟတိ။
ဝေမ္ပိ တဏှာနုသယေ အနုဟတေ၊
နိဗ္ဗတ္တတီ ဒုက္ခမိဒိ ပုနပုနံ။ ။

အမြစ်အရင်းသည် ဘေးရန်မရှိဘဲ ခိုင် မြဲ နေ လ တ် သော်၊
အထက်ပိုင်းဘက် အကိုင်းအခက်ကို ခုတ် ဖြတ် ထား ငြား သော်
လည်း၊ သစ်ပင်သည်၊ တဖန်ပြန်၍ သာလျှင် အညွန့်အတက်ပေ

ထွက် စည်ပင်ပြန်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင်လျှင် သန္တာန်၌ ဖြစ်ထိုက်
သော အနုသယတဏှာကို အရိယမဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသည်
ရှိသော် ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းစသော ဤ ဆင်းရဲသည် အဖန်ဖန်
အထပ်ထပ်ဖြစ်လေတော့၏။

တဏှာမကင်းသေးသမျှ

အဲဒီဂါထာဖြင့် ဖော်ပြလိုရင်းကတော့ ဥပရိမင်းသမီးဘဝ
တုန်းက ပရိဗိုဇ်ရသေ့ပြုပြီး တရားနဲ့လုံးသွင်းလို့ ပထမဈာန်ကို
ရခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဈာန်က စိတ်ကူးအဖြစ်နဲ့ ဖြစ်ပေါ်တဲ့
ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌာနတဏှာကိုသာ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်နိုင်
တယ်။ အခိုက်အတန့် အတော်ကြာအောင် ဝေးကွာစေတာ
ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီပဋ္ဌမဈာန်ရတဲ့ ဘဝတုန်းကနဲ့ ဗြဟ္မာ
ဘဝတုန်းက ကာမရာဂတဏှာမဖြစ်ပေါ်ဘဲ ကင်းနေခဲ့တယ်။

ဒါပေမဲ့ အရိယာမဂ်ဖြင့် အမြစ်ပြတ်ပယ်တာ မဟုတ်သော
ကြောင့် လူ့ ဘဝသေဋ္ဌေးသမီးဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ အဲဒီကာမ
တဏှာဟာ ဖြစ်မြဲပြန်ဖြစ်တာဘဲ။ ဘဝတဏှာကတော့ ဈာန်ရ
နေတုန်းကလဲ ဖြစ်နေခဲ့တာပါပဲ။

အဲဒီလိုအနုသယတဏှာအမြစ်မပြတ်တဲ့အတွက် ဗြဟ္မာဖြစ်ပြီး
တဲ့နောက် လူ့ ဘဝမှတစ်ဆင့် ဝက် ဘဝလဲ ရောက်ရပြန်တယ်။
တဏှာမကင်းသေးသမျှကာလပတ်လုံး ဒီပုံ - ဒီနည်းဖြင့် ကံအား
လျော်စွာ ဘဝအမျိုးမျိုးတွေ ဖြစ်ဖြစ်သွားရမယ်လို့ ဆိုလို့
ပါတယ်။

ဘဝနာကုသိုလ်၏အစွမ်း

အဲဒီမှာ ဗြဟ္မာဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် ဝက် ဖြစ်ရ ပြန်တာကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ရှေးဆရာတော်ကြီးများက ဗြဟ္မာဖြစ်လို့ တဝင်းဝင်း - ဝက်စားကျင်းမှာ တမြူ.မြူ.လို့ ဆိုတော်မူခဲ့ကြ ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဗြဟ္မာဘဝမှ စုတေပြီးလျှင်ပြီးချင်း ဝက်တော့မဖြစ် နိုင်ဘူး၊ အခြားတိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ ငရဲသားဆိုတာတွေလဲ မဖြစ် နိုင်ပါဘူး။ စျာန်ရတဲ့ဘဝက စျာန်၏ အနီးဖြစ်တဲ့ ဥပစာရ ဘာဝနာကုသိုလ်၏အစွမ်းကြောင့် လူ့လောက၊ နတ်လောက ဌာသ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ယခုပြောနေတဲ့ ဝက်မကလေးဟာလဲ လူ့လောက သေဋ္ဌေး သမီးဘဝမှတစ်ဆင့် ဝက်ဘဝကို ရောက်ရတာပဲ။ အဲဒါဟာလဲ သေဋ္ဌေးသမီးဘဝတုန်းက မာန်ယစ်ပြီး ရိုသေထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရိုမသေပြစ်မှားခဲ့တဲ့ အကုသိုလ် ကံကြောင့် ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါတယ်။

ဤမျှဆိုလျှင် သမုဒယသစ္စာ၏အခြင်းရာသဘောသဘာဝကို ထိုက်သင့်သမျှ သိသာထင်မြင်နိုင်လောက်ပေပြီ။ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားဟောကြား (ဖွင့်ပြ) တော်မူသမျှကို အပြည့်အစုံဖော်ပြရန်မူကား ဤစာအုပ်ဖြင့် မလုံလောက်နိုင် ရှိနေပေသည်။

ထို့ကြောင့် သမုဒယသစ္စာသဘောကို ဤမျှဖြင့်ပိုင်းဖြတ်ကာ တတိယမြောက် သစ္စာတပါး ဖြစ်သော 'နိရောဓသစ္စာ' ကို ဆက်လက်တင်ပြရပေဦးမည်။

နိရောဓသစ္စာသမ္မာဒိဋ္ဌိ

အကြင်ဘဝ၌ စက္ခု၌ တွယ်တာသော တဏှာ
လောဘသည် အပြီးချုပ်ငြိမ်း၏။ ထိုဘဝမှ နောက်၌
စက္ခုသည် တဖန်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိချုပ်ငြိမ်း၏။ စက္ခု၏
ဒဏ်ချက်တို့သည် တဖန် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိ ချုပ်ငြိမ်း၏။

[သောတ ခံာန ဇိဝှာ ကာယ မနောတို့၌လည်း
ထိုအတူ မြင်လေ။]

ဤသို့သိမြင်သောဉာဏ်သည် ဒုက္ခငြိမ်းမှုအမှန်ကို မြင်သော
'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဉာဏ်မည်၏။

ဤကား - ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရား၏
(အကျဉ်းချုပ်) ဖွင့်ဆိုမှုဖြစ်သည်။ ထိုနိရောဓသစ္စာကိုပင်လျှင်
ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား ဖွင့်ပြထားသည်မှာကား
ဤသို့ဖြစ်ပေသည်။

နိရောဓသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္စံ၊
ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂ
နိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိအနာလယော။

ရဟန်းတို့....၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့ သောတရားသည်ကား၊ ဆင်းရဲ
ချုပ်ငြိမ်းရာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသဘော ဖြစ်သော အရိယသစ္စာ
ပေတည်း။ ဝါ - အရိယာတို့သိအပ်သောအမှန်တရားပေတည်း။
ထို - ဆာလောင်မှုတဏှာ၏ပင်လျှင် အကြင် အကြွင်းမဲ့ပျက်ပြယ်

ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်းသည်၊ ထို တဏှာကိုပင် အကြင် စွန့်ခြင်းသည်၊ အကြင်ဝေးစွာ စွန့်ခြင်းသည်၊ အကြင် ဆုပ်ကိုင်မထားဘဲ လှတ်လိုက်ခြင်းသည်၊ အကြင်တယ်တာမူ ကင်းခြင်းသည် ရှိ၏။ ဤ သဘောသည် ဒုက္ခ နိရောဓ အရိယသစ္စာပေတည်း။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သော ပါဠိတော်ကို ဆရာတော်က ဤ အတိုင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

လိုရင်း အချုပ်အားဖြင့်ကား၊ ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စာ ဟူသည် လိုချင် နှစ်သက် တပ်မက်တယ်တာမူဟူသော တဏှာ ချုပ်ငြိမ်းကင်းပျောက်ခြင်းကို ဆိုလိုခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းမှာမူ အကြောင်း အားလျော်စွာ ယုတ် မြတ် နိမ့် မြင့် ကဲ့ပြား ကွာခြားမှု ရှိသည်။

ဝိပဿနာဉာဏ်အားလျော်စွာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟု အမှန်အတိုင်း သိ မြင် ပိုင်းခြားနှိုင်းခြင်းအားဖြင့် တဒင်္ဂ တဓဏ တာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း၊ သောတာပတ္တိမဂ်အားဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်း၊ သကဒါဂါမိမဂ် အားဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်း၊ အနာဂါမိမဂ် အားဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူ၍ အဆင့်အတန်း၊ အမျိုးအစား ကဲ့ပြားကွာခြားသွားသည်။

အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ချုပ်ငြိမ်း ကင်းပျောက် သွားခြင်းမှာ ကား အမြင့်မြတ်ဆုံးသော ချုပ်ငြိမ်းမှုဖြစ်သည်နှင့်အမျှ နောင် တဖန်လည်း ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ ဘဝသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း မရှိတော့ ပေ။ ဤ တဘဝတည်း၌ပင်လျှင် နိဗ္ဗာန်ကို ဆိုက်ရောက်သွား ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို သက်ဝင်ယုံကြည် ကျင့်ကြံ အားထုတ်သူများအဖို့မူ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်း သည်ပင်လျှင် (အနိမ့်ဆုံးအဆင့်ဖြစ်စေကာမူ) နှစ် သက် အားရ ဖွယ်ကောင်းလှပြီဟု ဆိုထိုက်နေပေသည်။

အကြောင်းမှာကား သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အပါယ် ဘေးမှ လွတ်ကင်းသွားသည်။ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ဆိုက်ရောက် ပြီးသူသည် ကာမသုဂတိဘုံတွင် ခုနစ်ကြိမ် ကျင်လည်ရသေး သော်လည်း အပါယ် ငရဲဘေးနှင့်မူ လွတ်ကင်းသွားပြီ ဖြစ်သည့် အတွက် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲတွင်းမှ ထွက်မြောက် သွားပြီဆိုနိုင် သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဤ နေရာ၌ မှတ်စရာ (သိ နားလည်တတ်ဖို့) တခုရှိသည်။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်မြောက်ခဲ့လျှင် အပါယ်ငရဲသို့ မကျ ရောက်နိုင်၊ ငရဲမခံရတော့ ဆိုခြင်းမှာ သောတာပန်မို့ ငရဲသို့ မကျနိုင် ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်၊ သောတာပန်ဖြစ်ပြီး သူသည် အပါယ် ငရဲသို့ ကျရောက်စေမည့် အမှုများကို လုံးဝမပြုလုပ်တော့၊ သို့ မပြုလုပ်တော့သောကြောင့်လည်း အပါယ်ငရဲဘေးနှင့် လုံးဝ လွတ်ကင်းသွားရသည်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်လေသည်။

သောတာပန်၏ဂုဏ်အင်္ဂါ

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရာ၌ သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် နှိုင်းစာလိုက်လျှင်သာ အနိမ့်ဆုံးအဆင့် ဆိုရသော် လည်း စင်စစ်သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထူးခြားမှုမှာလည်း အလေး အနက် သိမှတ်ဖွယ်ဖြစ်သည်။

သောတာပန်ဟူသည် 'ဓမ္မာဒါသ' တရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံ
ညီညွတ်ရသည်။ ထို တရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံညီညွတ်မှသာ
သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်သော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်
မြောက်နိုင်သည်။

ထို ဓမ္မာဒါသတရားလေးပါး ဆိုသည်မှာကား ဤသို့ ဖြစ်
သည်။

ဓမ္မာဒါသတရားလေးပါး

- ၁။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး၌ ပကတိသော သက်
ဝင်ယုံကြည်မှုရှိခြင်း။
- ၂။ တရားတော်၌ ပကတိသော သက်ဝင်ယုံကြည်မှုရှိခြင်း။
- ၃။ သံသာတော်၌ ပကတိသော သက်ဝင်ယုံကြည်မှုရှိခြင်း။
- ၄။ အရိယာတို့ မြတ်နိုးကျင့်သုံးအပ်သော သီလနှင့်ကောင်း
စွာ ပြည့်စုံခြင်း။

သောတာပန်တို့မည်သည် ဤအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံ
ညီညွတ်သည်။ တည်ကြည်ခိုင်မြဲသည်။ ဤနေရာ၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
ဘုရား၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပကတိသက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းဆိုသည်မှာ
အလေးအနက် နားလည်သိမှတ်ရမည့်သဘောဖြစ်သည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးဆိုသည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
မှန်ကန် အနည်းနှင့် အများ သိနားလည်ကြပြီး ရိုသေလေးစား
ကြပြီးမဟုတ်ပါလောဟု သာမန်အားဖြင့် ထင်မှတ်ဖွယ် ရှိ၏။
စောဒကတက်ထိုက်၏။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သိနားလည် ယုံကြည်အပ်သော
မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးဆိုသည်မှာ ဤသို့မဟုတ်ပေ။

သောတာပန်များ မြတ်စွာဘုရားကို ယုံကြည်သက်ဝင်ခြင်း မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး၊ သို့မဟုတ် မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ ချွင်းချက်မရှိ ယုံကြည်သက်ဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ တစုံတရာတေးတောယုံမှားခြင်းလည်း မရှိ၊ ယိမ်းယိုင်ထွေပြားခြင်းလည်းမရှိ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင် တဆူတည်း - တဦးတည်းသော ကိုးကွယ်အားထားရာဖြစ်သည်။ အမှန်တရားကို ဟောကြားညွှန်ပြရာ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်များ မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်သက်ဝင်ခြင်းမှာ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးတယောက် မျက်မြင် ထင်ရှား အဖြစ်ဖြင့် မဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားသဘာဝကို ကိုယ်တွေ့ ကျင့်ကြံ အားထုတ်မှုအားလျော်စွာ ပညာသိ-သိနားလည်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယုံကြည်လက်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘု ရာ : စစ် - ဘု ရာ : မှန် ၊ တ ရာ : စစ် - တ ရာ : မှန်

ထို့ကြောင့်ပင် သောတာပန် ဖြစ်မြောက်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်အဖို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားမှလွဲ၍ အခြားတပါးသော ဘုရားမည်သည် မရှိ။ အခွင့်အရေးဘေးအန္တရာယ်တစုံတရာအတွက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကို ပစ်ပယ်ကာ အခြားအယူဝါဒ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်ကို - ကိုးကွယ် ယုံကြည်ရန်လည်း လုံးဝမရှိတော့။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင် ဘုရားစစ် - ဘုရားမှန်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ တရားသဘာဝသည်သာလျှင် တရားစစ် - တရားမှန်ဟူ၍ ချွင်းချက်မရှိ လက်ခံ ယုံကြည်နေပေတော့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း သောတာပန်ဟူသည် အခြားဘဝများ၌ (ခုနစ်ကြိမ်မျှ) ကျင်လည်ရသေးစေကာမူ ယုံကြည် ယူ ဆ မူ

မပြောင်း၊ အဆင့်အတန်းမနိမ့်ကျ၊ မူလ ဆိုက်ရောက်ရရှိခဲ့ပြီး သောတာပတ္တိမဂ်အဆင့်ဖြင့် (ထို့ထက်မြင့်လျှင်သာ မြင့်သည်) သာလျှင် နောက်ဆုံးဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ကူးမြောက်သွားရချေ သည်။

ဒုက္ခနိရောဓ - အရိယသစ္စာ

ဤကား - အကြောင်းစပ်လျဉ်းမှု အားလျော်စွာ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ထူးမြတ်သောအဖြစ် နှစ်သက်အားရဖွယ်အခြေ အနေကို အကျဉ်းချုပ်တင်ပြရခြင်းဖြစ်သည်။ မူလဆိုညွှန်းခဲ့ရင်း ဖြစ်သည့် နိရောဓသစ္စာကို ပြန်ကောက်ရလျှင်ကား ဤသို့ဖြစ်ပေ သည်။

ရဟန်းတို့...၊ ဤသည်ကား ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာ ဟူ၍ ငါ့အား ရှေးက မကြားဘူးသေးသော တရားတို့၌ ပညာမျက်စိဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ...၊ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ...၊ အပြားအားဖြင့် သိသောပညာဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ...၊ ထိုးထွင်း၍ သိသော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ...၊ အသိဉာဏ်ပညာ ဟူသော အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

နိရောဓသစ္စာကို သိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးတို့အား ဤကဲ့သို့ထုတ်ဖော်မိန့်မြောက်တော်မူခဲ့သည်။

လိုရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာကား၊ တဏှာ ချုပ်ငြိမ်းသဖြင့် ရုပ် နာမ် သင်္ခါရ ဆင်းရဲအားလုံးချုပ်ငြိမ်းသည့်သဘော (နိရောဓသစ္စာ) ကို တွေ့သိခဲ့ရပြီးဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်သိသာစေခြင်းပင် ဖြစ် ပေသည်။

ရဟန်းတို့...။ ထိုသို့သော ဤ ဒုက္ခနိရောဓအရိယ
သစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုအပ်သည့် တရားဟူ၍ ရှေးက
မကြားဘူးသေးသော တရားတို့၌ ငါ့အား ပညာမျက်စိ
ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ...။ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ...။ အပြား
အားဖြင့် သိသော ပညာဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ...။ ထိုးထွင်း၍
သိသော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ...။ အသိဉာဏ်ပညာ
ဟူသော အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

ဤတွင် “ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည့် တရားဟူ၍ ပညာမျက်စိ
ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ ” ဆိုသည်တို့မှာ အကျိုးတရားသဘောဟုပင်ဆိုထိုက်
နေသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရှေ့ပိုင်းတွင် “ ဤသည်ကား၊
နိရောဓအရိယသစ္စာဟူ၍ ငါ့အား ရှေးက မကြားဘူးသေးသော
တရားတို့၌ ပညာမျက်စိဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ ” ဆိုသည်တို့မှာ အကြောင်း
တရားကို သိခြင်းကြောင့်ပင်လျှင် မျက်မှောက်ပြုအပ်သည့်အဖြစ်
ကို ထပ်ဆင့် သိမြင်ရခြင်းမှာကား “ အကျိုးတရား ” အရာ သက်
ရောက်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ပြီး ပြည့် စုံ ခြင်း သဘော

ရဟန်းတို့...။ ထိုသို့သော ဤ ဒုက္ခ နိရောဓ အရိယ
သစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။ မျက်မှောက် ပြု သိ ခြင်း
ကိစ္စပြီးပြီဟူ၍ ငါ့အား ရှေးက မကြားဘူးသေးသော
တရားတို့၌ ပညာမျက်စိဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ အသိဉာဏ် ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့ပြီ။ အပြားအားဖြင့် သိသောပညာဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

ထိုးထွင်း၍ သိသော ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ အသိဉာဏ် ပညာဟူသော အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

ဤတွင်ကား ပြီးပြည့်စုံခြင်းသဘောဖြစ်သည်။ နိရောဓသစ္စာ ဟူသည် ဤသို့ပါတကား... ၊ သို့မဟုတ် ဤသည်ကား နိရောဓ သစ္စာပါတကားဟူ၍ သိခြင်း၊ သိသည့်အလျောက်လည်း မျက် ခမှောက်ပြု (ယုံကြည်လက်ခံခြင်း) အပ်ခြင်း၊ ပြည့်စုံနေခြင်း ဟူ၍ သုံးမျိုး - သုံးပါးဖြစ်မြောက်နေပေသည်။

ထို့ကြောင့် နိရောဓသစ္စာဟူသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ နှစ်ပါးမှ အကြောင်းခံလာခဲ့သော ‘အကျိုးတရားသဘော’ ဟု သိမှတ်ထိုက်သည်။ တနည်းအားဖြင့်သော် ဆင်းရဲပင်ပန်းမှု တွယ်တာတပ်မက်မှုများ၏ မကောင်းခြင်း အကြောင်းတရား ကြောင့် ထိုထို အခြင်းအရာများကို “ စွန့်ပစ်ပြတ်တောက်သွား ခြင်း အကျိုးတရား ” ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။

ကိုယ်တွေ့ဉာဏ်မြင်

သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ဆိုက်ရောက်သူ (သောတာပန်) သည် ထိုထို အကြောင်းတရား၊ အကျိုးတရားနှစ်ပါးကို - ကိုယ်တွေ့ ဉာဏ်မြင် သိမြင် နားလည်သွားခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ တဆင့် ကြား မှတ်သားမှုသဘောမျှမဟုတ်၊ ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ ရှုမှတ် ဆင်ခြင်မှုအဖြစ်ဖြင့် ပညာသိသဘော ဝေဖန်ပိုင်းခြားပြီး သိ နား လည်သွားသောအခါ ထို သဘောတရားကို ထုတ်ဖော်ညွှန်ပြ အပ်သည့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကိုလည်း ချင်းချက်မရှိ ယုံကြည် မြတ်နိုးသွားသည်။

ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကိုလည်း ချွင်းချက်မရှိ ယုံကြည်မြတ်နိုးသွားသည်။ သံဃာတော်၌လည်း လှိုအထူ ဖြစ်သည်။ ထို သံဃာတော် အရှင်မြတ် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကျင့်သုံးဆောက်တည်အပ်သော လောကုတ္တရာတရား (ထူးမြတ်စွာသော အကျင့်သီလ) ၌လည်း သဒ္ဓါတရားထက်သန် ခိုင်မြဲစွာ ယုံကြည်သက်ဝင်သွားသည်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ပထမတွဲ စာမျက်နှာ ၁၇၈-တွင်ကား၊ ယခုသဘောနှင့်တထပ်တည်းဖြစ်နေသော ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှုကို ဤသို့တွေ့သိရလေသည်။

အကြောင်းတရား

အကျိုးတရား

“ ရဟန်းတို့...ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စာဟူသည် အဘယ်နည်း.... ”

“ သမုဒယသစ္စာအရာ၌ ပြခဲ့သော အဝိဇ္ဇာ၏ ပင်လျှင် အကြွင်းမဲ့ ပျက်ပြယ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းဂြိုးစီးသည် ”

“ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝသစ် ဝိပါက် ဝိဉာဏ်ချုပ်ခြင်းပြီးစီးသည် ”

“ ဝိ ဉာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ် ရုပ် ချုပ်ခြင်း ပြီးစီးသည် ”

“ နာမ် ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်ခြင်းပြီးစီးသည် ”

“ သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿချုပ်ခြင်း ပြီးစီးသည် ”

အကြောင်းတရား

အကျိုးတရား

“ဗယ ချုပ်ခြင်းကြောင့်
ဝေဒနာ ချုပ်ခြင်း ပြီးစီး
သည်”

“ဝေဒနာ ချုပ်ခြင်း
ကြောင့် တဏှာချုပ်ခြင်း ပြီး
စီးသည်”

“တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့်
ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်း ပြီးစီး
သည်”

“ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်း
ကြောင့် ဘဝချုပ်ခြင်း ပြီးစီး
သည်”

“ကမ္မဘဝ ချုပ်ခြင်း
ကြောင့် ဘဝသစ် ဖြစ်မှု ချုပ်
ခြင်း ပြီးစီးသည်”

“ဘဝသစ်ဖြစ်မှုချုပ်ခြင်း
ကြောင့် အိုခြင်း၊ သေခြင်း၊
စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း၊
ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ ပြင်း
စွာ စိတ်ပူပန်ခြင်း တို့ သည်
လည်း ချုပ်ကုန်၏။”

ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း သုခနှင့်လည်းမစပ်၊ အတ္တ ကောင်လဲ
မဟုတ်သော ဤ ဆင်းရဲအစုသက်သက်၏ သာလျှင် ချုပ်ခြင်း
ဖြစ်သည်။

“ရဟန်းတို့...၊ ယခုပြဆိုခဲ့သော ဤ ဆင်းရဲအစုသက်သက်၏
ချုပ်ခြင်းကို ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာ ခေါ်ဆိုအပ်ပေသည်”

ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ - သမုဒယသစ္စာတို့နှင့် ကြောင်း ကျိုး
ဆက်နွယ်နေသော နိရောဓသစ္စာသဘောသရုပ်ကို အကျဉ်းချုံးပြီး
ထုတ်ဖော်ဆိုညွှန်းရခြင်းဖြစ်သည်။ ကျမ်းတတ်ဉာဏ်မြင် ပညာ
ရှင်များအဖို့ကား ယခုထက် ပိုမို ချဲ့ထွင်ပြီး သိနားလည်ကြံတို့
ဖြစ်ပေသည်။

မဂ္ဂသစ္စာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ

အကြင်အခါ ကောင်းစွာ ပွားများအားထုတ်သဖြင့် စက္ခု၏ သဘာဝကို ကောင်းစွာမြင်၏။ စက္ခု၏ ဒဏ်ချက်တို့ကို ကောင်းစွာ မြင်၏။ ထိုအခါ၌ စက္ခု၌ တူယံဘာသော တဏှာလောဘသည် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်၏။ သေသည်မှနောက်၌ စက္ခုသည် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်၏။ စက္ခု၏ ဒဏ်ချက်တို့သည် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။

[သောတ ခံာန ဇိဝှာ ကာယ မနောတိဉ္စလည်းထို့ အတူ မြင်လေ]

ဤသို့ဒုက္ခငြိမ်းကြောင်း ကောင်းစွာ ပွားများ အားထုတ်ရန် လမ်းမှန်ကို သိမြင် သော ဉာဏ်သည် ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းခြင်းသို့ ပေါက်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ‘ ပဋိပတ်လမ်းမှန်ကို မြင်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ် ’ မည်၏။

ဤကား - ကျေးဇူးရှင် - လယ် တီ ဆ ရာ တေ ဝ် ဘု ရာ : ၏ ‘ မဂ္ဂဒိပနီ ’ မှ အကျဉ်းချုပ် အဆိုအညွှန်းဖြစ်လေသည်။

အကြောင်းရင်း အခြေခံ သဘောအားဖြင့်ကား စက္ခု၏ သဘာဝဆိုသည်မှာ မြင် သိမှုကို အကြောင်းပြု၍ သက်ဆိုင်ရာ အာရုံများ ဆက်နွယ်ဖြစ်ပွားသွားရခြင်း၊ အကုသိုလ်မှုများ တိုးပွားဘွယ်ဖြစ်ခြင်းတို့ကို ဆိုလိုရင်း ဖြစ်လေသည်။

မြင် သိမှုကို ပညာသိဖြင့် ဝေဖန်ပိုင်းခြားကာ အမှန်အတိုင်း သိတတ်လာသောအခါ အကုသိုလ်မဖြစ်ရရုံမျှ မဟုတ်သေး။ မဂ်

ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း ကောင်းသော မြင်ခြင်း၊ ကောင်းသော သိခြင်း ဖြစ်လာရသည်။ ဤ သည်ပင်လျှင် မဂ္ဂသစ္စာ မည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ် အမြင် ဖြစ်သည်။

“ ရဟန်းတို့...၊ မှန်စွာမြင်ခြင်းဟူသည် အဘယ် ပါနည်း။ ရဟန်းတို့...၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌ ဝါ ဆင်းရဲတရား၌ (ဆင်းရဲရခြင်း၌) အကြင် အသိဉာဏ် သည် ၎င်း၊ သမုဒယသစ္စာ ဝါ ဆင်းရဲ ဖြစ်ပွား ကြောင်း တရား၌၊ အကြင်အသိဉာဏ်သည် ၎င်း၊ နိရောဓသစ္စာ၌ ဝါ ဆင်းရဲ ချုပ်ရာ ဆင်းရဲချုပ်ခြင်းသဘော၌၊ အကြင် အသိဉာဏ် သည် ၎င်း၊ မဂ္ဂသစ္စာ၌ ဝါ ဆင်းရဲချုပ်ရာ ချုပ်ခြင်း သဘောသို့ ဆိုက်ရောက် သိမြင်သော အကျင့်လမ်း၌ အကြင် အသိဉာဏ်သည် ၎င်း ရှိ၏။ ဤ အသိဉာဏ်ကို မှန်စွာ မြင်ခြင်းဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏ ”

‘ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ’ ၏ အစဦးစွာသော ‘ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင် ’ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက ဤသို့လျှင် အကျယ်ဖွင့်ပြထား တော်မူသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ‘ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင် ’ ဟူသည် ‘ သမ္မာသကပ္ပမဂ္ဂင် ’ နှင့် တွဲဖက်၍ ‘ ပညာက္ခန္ဓမဂ္ဂင် ’ (ပညာ ခမ်းဆိုင်ရာအစု) အရာတွင် ဆိုက် ရောက် တည် နေ ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ကြောင်းကျိုးသဘာဝအားဖြင့်ကား၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရား လမ်းစဉ်ခရီး၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်ဟူသည် ဦးဆောင်ညွှန်ပြသူ၊ သစ္စာ လေးပါးဟူသည် ဆင်ခြင် လေ့လာ ပွားများ အားထုတ်သူ (အားထုတ်မှု) ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်လေသည်။

(၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပ

ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် - ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော အကြံ အစည်

သမ္မာသင်္ကပ္ပ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် - ကောင်း မြတ် စင် ကြ ယ်
သောအကြံအစည်ဆိုရာ၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိမှာကဲ့သို့ပင် မူလတရားကိုယ်မှ
ဆင့်ပွားကဲ့ပြားသွားသော အခြင်းအရာသုံးမျိုးသုံးစားရှိသည်။

ထိုကဲ့ပြားမှုသုံးမျိုးမှာ-

- ၁။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပ၊ လောဘအာရုံ - ကာမဂုဏ် ခန္ဓာ
သံသရာညွှန်ဗွက်မှ ထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက်
ကြောင်းကောင်းမြတ်သော အကြံအစည်-
- ၂။ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ - အသက်ရှိ သူ လူ တိရစ္ဆာန်
သတ္တဝါမှန်သမျှတို့အား အသက်ခန္ဓာချမ်းသာစေ
လိုကြောင်း ကောင်းမြတ်သော အကြံအစည်-
- ၃။ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပ - အသက်ရှိ သူ လူ တိရစ္ဆာန်
သတ္တဝါမှန်သမျှတို့အား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်းသာ
စေလိုကြောင်း ကောင်းမြတ်သော အကြံအစည်တို့
ပင် ဖြစ်သည်။

လောဘအာရုံကို စွန့်ပယ်ခြင်း

နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပ - သံသရာညွှန်ဗွက်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း
ဆိုသည်မှာ စင်စစ်အားဖြင့်ကား လောဘအာရုံကို စွန့်ပယ်ထိန်း
ချုပ်ခြင်းသဘောပင် ဖြစ်သည်။ လူသည် နဂိုသဘာဝအားဖြင့်
ကား ကောင်းသော အဆင်း (လှပတင့်တယ် - ထူးခြားဆန်း

ကြယ်ခြင်း) တွင် သာယာနှစ်သက် တပ်မက် တွယ်တာစမြဲ ဖြစ်၏။

အဆင်းမှတစ်ပါး သာယာသောအသံ၊ မွှေးပျံ့သော အနံ့၊ ချိုမြိန်သော အရသာ၊ နူးညံ့သော အထိအတွေ့များတွင်လည်း အနည်းနှင့်အများ နှစ်သက်စွဲလမ်းကြ၏။ အချို့မှာ ထိုထိုအာရုံ များကို သူတစ်ပါးထက် ပိုလွန်ပြီး နှစ်သက်စွဲလမ်းလွန်းသော ကြောင့်ပင်၊ လောကအလျောက်ဖြစ်စေ၊ ဘာသာတရား ယဉ်ကျေးမှုအားလျော်စွာဖြစ်စေ၊ ကန့်သတ်ပိုင်းခြားထားသော စည်းကမ်းဥပဒေများကို ချိုးဖျက်ကြ၏။ ကျော်လွန်ကြ၏။

ထိုအခါ နောက်နောက်သံသရာအရေးကို အပထား ဦး၍၊ ယခုလောလောဆယ် မျက်မှောက်ဘဝ ဦးပင်လျှင် ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါးဆင်းရဲခြင်းများနှင့် ကြုံဆုံထိတွေ့ရလေတော့သည်။

လိုအပ်သည်ထက် ပိုလွန်ခြင်း

ဤကဲ့သို့အာရုံငါးပါးကို လိုအပ်သည်ထက် ပိုလွန်ပြီး စိတ် ဝင်စားကြသဖြင့် ပြဿနာအမျိုးမျိုးဖြစ်ကာ တဦးနှင့် တဦး ခိုက်ရန်ဒေါသဖြစ်ရခြင်း၊ အမှုအခင်းဖြစ်ရခြင်း၊ အစိုးရအပြစ် ဒဏ်ခံရခြင်း၊ နာမည်ပျက် - အရှက်ကဲ့ဖြစ်ရခြင်း စသည်တို့မှာ နေ့စဉ်မြင်တွေ့ကြားသိနေရသော မျက်မြင် - ကိုယ်တွေ့ အခြင်း အရာများပင် ဖြစ်တော့သည်။

နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပ - သံသရာညွှန်ဗျာဓိမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သောအကြံအစည်ဆိုရာ၌ကား၊ ထို ထိုအာရုံများကို တပ်မက်မှု လျော့ပါးသွားသည်။ စွဲလမ်းတွယ်တာမှု ပျက်ပြယ်

သွားသည်။ ပုထုဇဉ်လောကသားတဦးအနေဖြင့် ထို ထို စွဲလမ်းမှု များကို လုံးဝမစွန့်လွှတ်နိုင်သည့်တိုင် ခေါင်းပါးနိုင်သမျှ ခေါင်း ပါးလေအောင် လျော့ပါးနိုင်သမျှ လျော့ပါးလေအောင် ရွှေ့ရ ရည်ရွယ်မိခြင်းမှာကား အမှန်ပင် ကောင်းမြတ် လှသည် သာ ဖြစ်တော့သည်။

ဤကဲ့သို့နေကွမ္မသင်္ကပ္ပ - လောကီအာရုံကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ကို စွန့်ပယ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်စွာသော ကြံစည် တောင့်တမှု မျိုးကို မဟာဇနကဇာတ်တော်တွင် ဧည့်သိရသည်။

စာဖတ်သူများ အာရုံပြောင်း ဇာတ် ကြောင်း သိ ဖြစ် စိမ့် သောငှာ ထိုက်သင့်သမျှ စပ်လျဉ်းတင်ပြရပေဦးမည်။

မင်းဘူး - ဦးဩဘာသ၏ ဇာတ်တော်-

ဝဂါတမမြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်သည် မဟာဇနက မင်းကြီးဖြစ်စဉ်အခါ၊ ထို - ပြည့်ရှင်မင်းအဖြစ် မှ သည် ရဟန်း ဘဝကို အယုံနိပင် ရည်သန်တောင့်တတော်မူခဲ့၏။

ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှစွာသော မင်း၏ စည်းစိမ်ကို ခံစား - စံစားနေရင်းမှပင်လျှင် ထို မင်း စည်းစိမ်ကို စွန့်ပစ်ကာ ရဟန်း ဘဝ ချမ်းသာ - ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး၌ အထူးသဖြင့် အာရုံ ညွတ်ခဲ့၏။ အဘယ်သောအခါ၌ ထို ရဟန်းဘဝသို့ ရောက်ရ ပါမည်နည်း။ ရဟန်းတို့၏ အကျင့်သိက္ခာကို စောင့်စည်း ကျင့် သုံးရပါမည်နည်းစသည်ဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ကြံစည်တောင်းတော နေခဲ့၏။

ဤသို့လျှင် နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပ - လောဘ အာရုံ ကာမဂုဏ် ညွှန်
ဗျက်မှ ထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက်ကြောင်း ကောင်းမြတ်စွာ
သော ကြံစည်ရွှေ့ရွှေ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဘုရားအလောင်းတော်
မဟာဇနကမင်းကြီး၏ ရွှေ့ရွှေ့ကြံစည် ရည်သန်တောင့်တတော်မူ
ပုံကို ကျေးဇူးရှင် - မင်းဘူး ဦးဩဘာသ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
မဟာဇနကဇာတ်တော်တွင် ကြံညီညီလေးမြတ်စွာ ဖတ်ရှုရသည်
မှာကား - ဤသို့ ဖြစ်လေသည်။

မဟာဇနကမင်းကြီး၏ အကြံအစည်

ဘုရားလောင်းသည် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ညွတ်သော စိတ်
အားကြီးတော်မူသည်ဖြစ်၍ ရှေးနန်းစည်းစိမ်ကို လောကန္တရိက္ခ
ငရဲကဲ့သို့ ထင်တော်မူလျက်၊ သုံးဘုံသော ဘဝမီးသည် ညီးညီး
ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်တော်မူလျှင် ဘေးမဲ့ရာသို့ လျင်စွာ
ပြေးဝင်လိုသော နှလုံးတော်ရှိသဖြင့် သိကြားမင်းစံရာ တာဝတိံ
သာနတ်ပြည်ကဲ့သို့ တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤ မိထိလာပြည်ကို
စွန့်ပစ်၍ အဘယ်ကာလရောက်မှ ဟိမဝန္တာ၌ ရဟန်းပြုခွင့်ကို
ရပါမည်နည်းဟု ကြံတော်မူလျက်....

“ ငါ စံတော်မူရာ ဤ မိထိလာရာဇဓာနီပြည်ကြီးသည် ည
ချမ်းတိုင်း - နံနက်ချမ်းတိုင်း လမ်းမ၊ လမ်းငယ် အသွယ်သွယ်
သော ဆိုင်စဉ်ခရီး ၍ သွားလာကုန်သော အရွယ်ရှိ မိန်းမ -
ယောက်ျားတို့၏ ဝတ်ဆင်သော အဝတ်တန်ဆာရောင်၊ ဆင် -
မြင်း - ရထားစသည်တို့၌ ဆင်အပ်သော တန်ဆာရောင်၊ ဈေး
တန်း ဆိုင်စဉ်တို့၌ မပြတ် ခင်းကျင်းကုသထားဆော အဝတ်တန်
ဆာရောင်၊ မင်းပဲ့ စိုးပဲ့ ထွက် - ဝင်တက်သက်ကြကုန်သော

မှူးမတ် ပြည်သူ ပြည်သား မင်းခယောကျ်ားတို့၏ ဝတ်ဆင် ဆောင်ရွက်သော အဝတ် တန်ဆာ ရောင် စ သည် တို့ဖြင့် လည်း အခါမလပ် ပွင့်လန်း၏။

“ရှေးဝိဒေဟရာဇတိုင်းကြီးကို အစိုးရသော ငါ၏ ဘေး - လောင်းတော် သောမနဿမင်းကြီးတည်ထားစီမံဒတ်မဲ့သော ဤ မိထိလာပြည်ကြီးသည် နန်းတော်ရံမြို့ငယ်နှင့်တကွ မြို့တံတိုင်း သုံးထပ် ကျုံးသုံးထပ်တို့ဖြင့် အလွန်တင့်တယ်၏။

“မြို့ သုံးထပ်တို့၏ အတွင်း၌လည်း သားတော်၊ ညီတော်၊ ဦးရီးတော်စသော မင်းဆွေ - မင်းမျိုးတို့၏ နေရာ ပြသဒ် တန် ဆောင်း အိမ်ကောင်း အိမ်ကြီးတို့ဖြင့် ပြည့်၏။ ဤ သို့ စ သော ဂုဏ်တို့ဖြင့် နှလုံးမွေ့ လျော်ဘွယ်ရှိသော ရာဇဓာနီ မင်း နေပြည်ကြီး စည်းစိမ်ကို အဘယ်အခါ စွန့်ခွာနိုင်၍ ‘ငါ ရဟန်း ပြုဖြစ်ပါအံ့နည်း’ ဟူ၍ ရည်သန်တောင့်တတော်မူမိချေ၏။

ထို မှ တ ပ ဂါး လ ည်း -

“ဤ ငါ၏ နန်းတော်ပြသဒ်ဆောင်တို့သည် စိန်ဖူး - စိန် ပွင့်၊ စိန်ပျံ - မှန်ကင်း၊ တုရင် - စုလစ်၊ အမှမ်း - ထုပ်ကာ တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်ဖြစ်၍လည်း အလွန်တင့်တယ်၏။ ရွှေတိုက် ငွေတိုက် ကြက်သရေတိုက်စသည်တို့၌ နရပတေ့အင်္ဂတေ တို့ဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုလျက် ရွှေ ငွေစသော ရတနာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင် အပ်သည် ဖြစ်၍လည်း အလွန်တင့်တယ်၏။

“လက်အမှု၌ တတ်လှစွာသော ဗိသုကာ ဆရာကြီးတို့သည် ကောင်းစွာ တမျဉ်း ခင်းလျက်၊ ဤ အရပ်၌ - ဤ အဆောင်

စသည်ဖြင့် သင့်တော်ရာ ချထား စီမံ ဖန်ဆင်းအပ်သည် ဖြစ်၍ ၊
ဤ ခုနစ်ရာကျော် အရေအတွက်ရှိကုန်သော နန်းပြသဒ်ဆောင်
ဘို့သည်လည်း၊ နတ် ဘုံဗိမာန်တစုတည်းကျသကဲ့သို့ တဆောင်
ကအရောင် တဆောင်ကိုကူးခတ်လျက်၊ တလျှပ်လျှပ်ရောင်နှယ်
ယှက်တယ်ယိုဖိတ်၍ စိတ်နှလုံးမေ့ လျော်ဘွယ်လည်းရှိကုန်၏။

“ နန်းတော်ပတ်လည်၌ စင်ကြယ် သန့်ရှင်း မှေးသင်းသော
ပန်းရနံ့ တို့ဖြင့်၎င်း၊ အကျော် စန္ဒကူးနီစသော အ ထုံ အ ခိုး
မှေးမျိုးနံ့ သာပျောင်းတို့၏ ရနံ့ ဖြင့်၎င်း၊ နန်း တော် ပြ သဒ်
ဆောင်တိုင်း တသင်းသင်း - တကြိုင်ကြိုင်လှိုင်သည်ဖြစ်၍ နှလုံး
မေ့ လျော်ဘွယ်လည်း ရှိကုန်၏။

“ ဤသို့ စ သော ဂုဏ် တို့ ဖြင့် မခွာရက်နိုင်အောင်သော ဤ
ခရုနန်းပြသဒ်စည်းစိမ်ကို အဘယ်အခါမှ ခွာပစ် - စွန့်ပစ်၍
‘ ရဟန်းပြုနိုင်ပါအံ့နည်း... ’ ”

ထို မှ တ ပ ဝါး လ ည်း -

“ ဤ နန်းမ - နန်းငယ် အသွယ်သွယ်သော အဆောင်တို့၌
ခုနစ်ရာသော ကြက်သရေတိုက်ဝယ် တခုစီခင်းအပ်သော ရတနာ
သလွန်တော်၊ ဤ နန်းတော်အတွင်း၌ အသီးသီးသင့်ရာ - တော်
ရာ ခင်းအပ်သော နေရာတိုင်း အင်းပျဉ် - ရာဇပလ္လင် အပေါင်း
ဘို့သည်၊ အချိုကား ရွှေဖြင့် ပြီးကုန်၏။ အချိုကား မျက်ကိုး
ပါးဖြင့် ပြီးကုန်၏။

“ ထို သလွန် ညောင်စောင်း နေရာထိုင် အင်းပျဉ် ရာဇ
ပလ္လင်တို့၌ သိမ်မေ့ ကောင်းမြတ် နှံ့ထွတ် ညံ့သက်သော သား

မေး - ငှက်မေးတို့ဖြင့် လက်လေးသစ်ကျော်အရှည် အထက်သို့ တက်စေလျက်၊ အထူးအဆန်း ယက်အပ်သော ခင်းနှိုးပြောက် တို့ဖြင့် ခင်းအပ်သည်ဖြစ်၍လည်း အလွန်နှလုံးမေ့လျော်ဘွယ် ရှိကုန်၏။

“ ထို ရတနာ ပလ္လင်စသည်တို့ကို အဘယ်အခါမှ စွန့်ခွာနိုင်၍ ‘ရဟန်းပြုဖြစ်ပါအံ့နည်း’ ”

မဟာဇနကမင်းကြီးသည် ထီးနန်းစည်းစိမ် ရိပ် ငြိမ် ချမ်းသာကို ခံစား - စံစားနေရင်းမှပင်လျှင် ရှင် ရဟန်း အဖြစ်ကို ဤကဲ့သို့ ရည်သန်တောင့်တတော်မူခဲ့သည်။

ဤ စိတ် ဆန္ဒ တောင့်တကြံစည်မှုမှာ သာမန်အားဖြင့်သော် ပုဂ္ဂိုလ် တဦး တယောက်၏ အကြောင်းခြင်းရာမျှဟု ထင်မှတ်ဖွယ်ရှိသည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်တဦး၏ စိတ်ကူးယဉ် မြော်မှန်းချက် ဟူ၍လည်း ယူမှတ်ဖွယ်ဖြစ်သည်။

ကာမဂုဏ်နှင့် အမြိုက်တရား ခြားနား ဝေးကွာမှု သဘောအားဖြင့်ကား၊ မဟာဇနကမင်းကြီး၏ စိတ်ကူးကြံစည်ခြင်းမှာ အလေးအနက်ဆင်ခြင်ဖွယ်ဖြစ်လေသည်။ ထီးနန်းစည်းစိမ် ရိပ် ငြိမ် ချမ်းသာဆိုသည်မှာ လောက၏ အထွတ်အထိပ် အမြင့် မားဆုံး ချမ်းသာမှုဖြစ်နေခဲ့လေရာ၊ ဤ စည်းစိမ်ချမ်းသာမျိုးကို စွန့်ပစ်ရှောင်ကွင်းရန်ဆိုသည်မှာ ကြံစည်နိုင်ခဲ့ - ဖြစ်နိုင်ခဲ့လှသော အခြေအနေမျိုး ဖြစ်နေပေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပ - ကာမဂုဏ်ညွှန်ဗျာဓိမှ ထွက်ကြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ကြံစည်တောင့်တမှုမှာ ယနေ့ခေတ် လူသားများ အနေဖြင့်လည်း စင်စစ် အတုယူ အား ကျ ဘွယ်ကောင်းလှပေသည်။

နောက်ဆုံး၌ကား - မဟာဇနက မင်းကြီးသည် အစဦးစွာ ရည်သန်တောင့်တခဲရင်းဖြစ်သော ရှင် ရဟန်းအဖြစ် - ရှင်ရဟန်း တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူး အောက်မေ့၍ ပင်လျှင် ဤသို့ ကြံစည်တောင့်တတော်မူခဲ့ပြန်သည်။

ရဟန်း ၁၀ - ရဟန်း အဖြစ်

“ ငါသည် ဦးပြည်ရိတ်သဖြင့် ဖန်ရည်စွန်းသော ဒုက္ခဋ္ဌသင်္ကန်းကိုရုံ၍ သပိတ်လက်စွဲလျက် အဘယ်အခါမှ ဆွမ်းခံ - ဆွမ်းစားသွားရပါအံ့နည်း။ ခရီးလမ်းမတို့၌ လူတို့ အသုံးမဝင်၍ စွန့်ပစ်လေပြီးသော အဝတ်တို့ကို ပုံသုက္ကကောက်ယူသဖြင့် သင်္ကန်း ဒုက္ခဋ္ဌချုပ် ဆိုး၍ အဘယ်အခါမှ ဝတ်ရုံ ရပါအံ့နည်း။

“ ရက်လည်နေ့စပ် မပြတ်ရှာသော မိုးကြီးထဲ၌ သင်္ကန်းစုတ်စိုလျက် အဘယ်အခါ ဆွမ်းခံရပါအံ့နည်း။ ငါသည် ထိုထိုသို့သော အရပ်တို့သို့သွား၍ တတောမု လျှင် တတောဝင်လျက်၊ သစ်တပင်နား၊ ဝါး တပင်ရိပ် စိတ် ကြောင့်ကြမဲ့၊ ငဲ့ကွက်လွတ်ရှင်၊ တကိုယ်ချင်းဖြင့်၊ သီတင်းဖြူဆူစွာသော ဗြဟ္မစရိုက်ကို၊ အလိုက် အဘယ် အခါမှ ဖြည့်ဆောင်ရပါအံ့နည်း။

“ ငါသည်ဟိ မဝန္တာတော၌၊ တကုန်းပြောင်းတက်၊ တကုန်းသက်၍ ကြောက်မက်ဖွယ် ရန်၊ ဘေးဒဏ်မမြှော်၊ အဖော်မပါဘဲ၊ အဘယ်အခါမှ သွားရပါအံ့နည်း။ လိမ္မာတတ်ကျွမ်းလှစွာသော စောင်းသမ္ပာဒ်သည်၊

ကောင်းလှစွာသောစောင်း၌ ခုနစ်ချောင်းညှို့ကို နှလုံး
မေ့လျော်ဘယ် အညီအညွတ်ညီသကဲ့သို့-

“ယခု ငါ၌ ကြောင့်ကြာဘယ် အသွယ်သွယ် နှောင့်
ယှက်၍၊ စိတ်စက်မသာမအံ၊ မညီမညွတ်၍ သော နှလုံးကို၊
ဖြုန်းဖြုန်းဖြတ်၍ ညီညွတ်ဖြောင့်မတ်စွာအဘယ်အခါမှ
တရည်တည်းကျနိုင်ပါအံ့နည်း။

“ဖိနပ် ခြေနှင်းအလို့ငှာ သားရေနယ် သမားသည်
ထက်လှစွာသော ဆောက်ဝန်းဖြင့်၊ သား ရေနယ် ကို
ညီညွတ်စွာ ပိုင်းပိုင်းဖြတ်လှမ်း သကဲ့သို့၊ လူနတ် တို့၏
သန္တာန်၌ တန်တန်ရစ်မြှေးဖွဲ့ယှက်ကာနေသော ကာမ
သံယောဇဉ်ကို၊ လှင့်စင် ကင်းပျောက်အောင် ဥာဏ်
ဆောက်ဝန်းဖြင့် ပယ်တုန်းပိုင်း ဖြတ်၍၊ မြတ်သော
နေရာ၌ အဘယ်အခါမှ ငါနေရပါအံ့နည်း....”

ဤကား - မိထိလာပြည်ကြီးရှင်မဟာဇနကဘုရင်မင်းမြတ်၏
‘နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပ - အာရုံဖြစ်လေသည်။ လောကသမုတိနတ် - မြင့်
မြတ်ကြီးကျယ်လှစွာသော စည်းစိမ်ရှင်မှန်လျက်၊ ဤသို့ - ဤပုံ
ကြံ့ခည်တောင့်တတော်မူခဲ့ခြင်းမှာ မင်းကြီး၏ ပါရမီသက်သက်
မျှမဟုတ်သေး၊ ရဟန်းဘဝ၏ ချမ်းသာ (သို့မဟုတ်) တရား
သဘာဝ၏ မြင့်မြတ်ငြိမ်းချမ်းခြင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသဘော
ပေါက် ဆင်ခြင်နိုင်ဖွယ် ဖြစ်ပေသည်။

အဗျာပါဒ - သင်္ကပ္ပ

သမ္မာသင်္ကပ္ပ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော
အကြံအစည်ဆိုရာ၌ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပ - ပြီးသည့် နောက် ဒုတိယ

မြောက် သမ္မာသင်္ကပ္ပတပါးများကား ‘အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ’ ဖြစ်သည်။

‘အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ’ဟူသည် အသက်ရှိသူလူတို့ ရုက္ခိန္ဒာန် သတ္တဝါမှန်သမျှတို့အား အသက်ခန္ဓာ ချမ်းသာစေလိုကြောင်း ကောင်းမြတ်သော အကြံအစည်မျိုးဖြစ်သည်။ ဤ အကြံအစည်မျိုး ပြုမှုကျင့်ကြံပုံမျိုးမှာ မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်အဖြစ်၌ ဘဝအသီးသီးမှာပင် အကြောင်းအားလျော်စွာ အရာဌာန အားလျော်စွာ ပြုတော်မူခဲ့ပေသည်။

မဟောသောပညာရှိ သုခမိန်ဖြစ်စဉ်အခါ၌ ‘စုဋ္ဌနိဗ္ဗဟုဒတံ’ မင်းလက်တွင်းတွင် ‘ယဇ်’ နတ်ပူဇော်ခံရတော့အံ့ဆဲဆဲဖြစ်သော မင်းအများတို့ကို အသက်ချမ်းသာခွင့်ရစေခဲ့ခြင်း၊ ‘မဟာကပိလ’ မျောက်မင်းဖြစ်စဉ်အခါ၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ကြုံရတော့အံ့ဆဲဆဲ မျောက်အပေါင်းတို့အား၊ ဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်ကင်းစေခဲ့ခြင်း၊ ဝေဿန္တရာမင်းဖြစ်စဉ်အခါ ပြည်သူအများတို့၏ ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုကို အထူးသဖြင့် ရှေ့ရှုအားထုတ်ခဲ့ခြင်းစသည်များသည် အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပသဘောပင် ဖြစ်လေသည်။

စင်စစ်အားဖြင့်ကား အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ ဟူသည်၊ ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်တွင်လည်း ပေါ်ပေါက်ထွန်းကားနေဆဲ အပြုအမူမျိုးဖြစ်လေသည်။ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ် - လူပုဂ္ဂိုလ် မည်သူပင်ဖြစ်စေ၊ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ရင်းနှီးလှသည့် အခါ၊ မေတ္တာတရားနှင့် ပြည့်စုံညီညွတ်သည့် အခါ၊ အသက်ရှိသူလူတို့ရုက္ခိန္ဒာန် သတ္တဝါမှန်သမျှတို့၏ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကို လိုလားအားထုတ်ကြမြဲ ဖြစ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရား အလိုတော်ကျ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား အလိုတော်ကျ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်း စဉ်အတိုင်းကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းမှာကား၊ အသိတရားဦးစီးကာ အလေးအနက် ပြုမူကျင့်ကြံခြင်းဖြစ်သဖြင့် ပိုလွန်ပြီး ထူးမြတ်သော ကျင့်ကြံအားထုတ်မှု ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို သက်ဝင်ယုံကြည် သူသည် ဤ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ - သတ္တဝါအများတို့၏ အသက်ခန္ဓာ ချမ်းသာစေလိုကြောင်း ကောင်းမြတ်သော အကြံအစည်မျိုးကို အလေးအနက်ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရပေလိမ့်မည်။

အပြန်အလှန်နည်း အားဖြင့်ကား၊ သတ္တဝါအများတို့အား အသက်နှင့်တကွ သနား ချစ် ကြင် တတ်လာသော အခါ၊ ပေတ္တာတရား သီးခံထိန်းချုပ်နှင်ခြင်း တရားသဘောသည်လည်း ရောနှော အကြုံးဝင်လာခဲ့ပေသည်။ သူတပါး၏ အသက်၊ သူတပါး၏ ကိုယ်ခန္ဓာအပေါ်၌ ထောက်ထား ငဲ့ညှာ လေးစား စာနာတတ်မှုသည်လည်း အလေးအနက်ဖြစ်ရှိလာခဲ့ပေသည်။

လှိုကြောင့်ပင် အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပကို လက်ခံယုံကြည်ထားသူ သည်၊ မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက်ဖြစ်စေ၊ အယူဝါဒသဘောမျိုး ယုံကြည်စွဲလမ်းမှုအရဖြစ်စေ၊ သတ္တဝါအများတို့အား သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲရန် ခဲယဉ်းဝန်လေးနေမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

အဝိဟိံ သာသင်္ကပ္ပ

ဤ တတိယမြောက် သမ္မာသင်္ကပ္ပတပါးမှာကား၊ သတ္တဝါ မှန်သမျှတို့အား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်းသာစေကြောင်း ကောင်း မြတ်စွာသော ရှေ့ကြံစည်မှုဖြစ်သည်။

ဤ ကြံစည်မှုမျိုးမှာကား၊ သူ တော် ကောင်း တရား : တွင် အကျိုးဝင်နေသည် ဆိုရပေလိမ့်မည်။ သူ တော် ကောင်း : တို့ မည်သည် ပင်ကိုယ်စိတ်သဘောထား သိမ်မွေ့ နူးညံ့ပြီးဖြစ်သဖြင့် သူဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်များအပေါ်၌ပင်ဖြစ်စေ၊ သတ္တဝါအားလုံး တို့အပေါ်၌လည်း မေတ္တာသဘော သက်ဝင်ညွတ်နူးပြီး ဖြစ်နေ ပေသည်။

မြင့်မြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရား

သူတော်ကောင်းတို့မည်သည် မိမိကိုယ်ကျိုးကို စွန့်လွှတ်နိုင်ခြင်း၊ သူတပါးတို့၏ ချွတ်ယွင်းချက် အသိတရား နည်းပါးမှုကို သီးခံခွင့်လွှတ်နိုင်ခြင်း၊ အများကောင်းကျိုး အတွက် ဦးစီးခေါင်းဆောင်ပြုနိုင်ခြင်း၊ တတ်သိလိမ္မာလေအောင် ဟောပြောညွှန်ကြားနိုင်ခြင်း စသည်တို့မှာ ထို အဝိဟိံ သာ သက်ပွဟူသော ရှေ့ရှုကြံစည်မှုကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် အသက်ရှိသူ လူ တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါမှန်သမျှ တို့အား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစေလိုကြောင်း ကောင်းမြတ်စွာသော အကြံအစည်ဆိုသည်မှာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှ အင်္ဂါရပ်တပါး အဖြစ်မျှသာ မဟုတ်၊ စင်စစ် မြင့်မြတ်ဖြောင့်မှန်လှစွာ သော ကိုယ်ကျင့်တရားအနေဖြင့်လည်း အထူးသဖြင့် လေးစားလိုက်နာဘွယ်သာ ဖြစ်လေသည်။

(၃) သမ္မာဝါစာ

ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သောဝစီကံမှ

ဤ သမ္မာဝါစာ မဂ္ဂင်တွင်လည်း၊ အခြင်းအရာအားဖြင့် ခလးမျိုး - လေးစား ကဲ့ပြားခြားနားသွားသည်။

- ၁။ မုသာဝါဒဝိရတီ - မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း-
- ၂။ ပိသုဏဝါစာဝိရတီ - နှစ်ဦးသော သူတို့၏ အကြား၌ ဂုန်းတိုက်စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း-
- ၃။ ဖရုသဝါစာဝိရတီ - သူတပါးတို့၏ စိတ်နှင့်လုံး၌ ခိုက်တိုက် ကျင် နာ မခံသာအောင် ကြမ်းကြုတ်စွာ ထိပါးလျက်၊ ဆယ်ပါးသော ဆဲရေးခြင်းတို့ဖြင့် ဆဲရေးသော အမှုမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း-
- ၄။ သမ္မပ္ပလာပဝိရတီ - ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ နှစ်ဖြာသော ကောင်းကျိုးနှင့် မစပ်လျဉ်းဘဲ ပြိန်ဖျင်းလျက် ဆန်းကြယ်စွာသော 'ရာမ' ဇာတ်၊ 'အိနောင်' ဇာတ် အစရှိသော ဒဏ္ဍာရီစကားမျိုး၊ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော တိုရ်ဆွာနကထာ စကားမျိုးတို့မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူ၍ ကွဲပြားခြားနားပုံလေးမျိုး ဖြစ်သည်။

ဤ အခြင်းအရာလေးမျိုးမှာ အခြေခံအရေအတွက်အားဖြင့် သာ လေးမျိုးမျှ ဖြစ်လင့်ကစား၊ သိမှတ်ဆင်ခြင်ဖွယ် သဘောအားဖြင့်မူ များစွာ လေးနက် ကျယ်ပြန့် လှ သည် သာ ဖြစ်ပေသည်။

အပြစ်ကြီးလေးခြင်း

မဟုတ် မမှန် ပြောဆိုမှု ဆိုသည်မှာ၊ သာမန်အားဖြင့်ကား သိပါလျက် မသိ၊ ရှိပါလျက် မရှိ၊ ဟုတ်ပါလျက် မဟုတ်၊ မှန်ပါလျက် မမှန် စသည်မျိုး လိမ်ညာ ပြောဆိုခြင်းမျှဟူ၍ ထင်မှတ်ဖွယ်ဖြစ်သည်။ သိ နားလည်ဘွယ် ဖြစ်သည်။

သဘောအားဖြင့်ကား မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုမှုဟူသည် အခြေအနေ အကြောင်းခြင်းရာအားလျော်စွာ အတိုင်းအတာ ကျယ်ပြန့်သည်။ အကျိုးသက်ရောက်မှု လေးနက်သည်။ အပြစ်ကြီးလေးသည်။

သာမန်အသေးအဖွဲ့ကိစ္စတွင် လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်းသည် အရေးမပါလှသော်လည်း အယူဝါဒသဘော၊ အတတ်ပညာသဘော၊ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုသဘောတွင် မဟုတ် မမှန် ပြောဆိုခြင်းသည်ကား တာဝန်ကြီးလေးလှပေသည်။

ဤနေရာ၌ မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုမှု၊ သို့မဟုတ် လိမ်လည်ပြောဆိုမှုဆိုသည်၏ အခြေခံသဘော သဘာဝကို ရှင်းပြရပေဦးမည်။

မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုမှုဆိုသည်မှာ သိပါလျက် မသိ၊ မြင်ပါလျက် မမြင်၊ ရှိပါလျက် မရှိ စသည်မျိုး ပြောဆိုပြုမူခြင်းမျှ မဟုတ်။ အကြောင်းအရာ အယူဝါဒတခုသည် စင်စစ် မဟုတ်မမှန်ကောင်းကျိုးမရှိမှန်း သိပါလျက် မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် ကျော်စောထင်ရှားမှုအတွက် အခွင့်အရေးရမှုအတွက် တကယ်တမ်း ဟုတ်မှန်လေဟန် ကောင်းကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်လေဟန် ပြောဆိုကြေးကြော်ခြင်းများသည်လည်း မဟုတ် မမှန် ပြောဆိုခြင်း၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်းပင် ဖြစ်၏။

မိမိထက် သာ သွားမည်၊ ကျော်စောထင်ရှား - အခွင့်အရေး ရသွားမည်စိုးသဖြင့် တပါးသူ၏အတတ်ပညာ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်ကို လုံးဝတန်ဖိုးမရှိလေအောင် ချွတ်ချော်မှားယွင်းလေအောင် လှုပ်ကြံပြောဆိုခြင်းများသည်လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ဤကဲ့သို့ လိမ်ညာ ပြောဆိုခြင်းအတွက် မကောင်းကျိုးကို အကြီးအကျယ်တွေ့ကြုံခံစားခဲ့ရသော 'လောသကတိဿမထေရ်' ကဲ့သို့ ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းတို့လည်း များစွာပင် ရှိနေခဲ့ပေသည်။

အရေးပါလှသော အင်္ဂါရပ်တပါး

ထို့ကြောင့် မဟုတ်မမှန် လိမ်လည် ပြောဆိုမှုဆိုသည်မှာ စင်စစ် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလှချေသည်။ လောကတွင် လည်း ဂုဏ် သိက္ခာမရှိ၊ သံသရာတွင်လည်း အပြစ်ကြီးလျှင် ကြီး သလောက် မကောင်းကျိုးကို တွေ့ကြုံခံစားရဦးမည် ဖြစ်ပေ သည်။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ခြင်းဆိုသည်မှာ 'သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်တရား၌ စင်စစ် အရေးပါ အရာရောက်လှသော အင်္ဂါတပါး၊ အရာသက်ရောက် စပ်လျဉ်း နေရခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ထက် ကျယ်ပြန့်လေးနက်လှသည်များကို လည်း မိမိတို့ အသိဉာဏ်ဖြင့်ပင်လျှင် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နိုင်ဘွယ် ဖြစ်ပေသည်။

နှစ်ဦးသော သူတို့၏ အကြား၌

ဂုန်းတိုက်စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း

ဤ အင်္ဂါရပ် (သိက္ခာပုဒ်) မှာလည်း သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင် တရားတွင် အထူးသဖြင့် လေးစားအမှတ်ပြုထိုက်လှသည်သာဖြစ် ပေသည်။ နှစ်ဦးကြားတွင် ဂုန်းတိုက်စကားပြောခြင်း ဆိုသည် မှာ အပြောခံရသူများ၏ နှစ်နာဆုံးရှုံးခြင်းကို အပထားဦး၍၊

မိမိကိုယ်တိုင်၌ပင်လျှင် ပထမဦးစွာ ဆုံးရှုံးနစ်နာရပြီး ဖြစ်နေပေသည်။

ဂုန်းတိုက်စကားပြောတတ်သူသည်နှစ်ဦးအကြားတွင် မဟုတ်မမှန်သည်တို့ကို လုပ်ကြံ လည်ဆယ် ပြောရခြင်းအတွက် မိမိ စိတ်ဓာတ်ကိုယ်တိုင်မှာပင်လျှင် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုများသာ ဝင်စားဖြစ်ပေါ်နေခဲ့သည်။

ထိုအခါ စိတ်ဓာတ်သည် မျက်နှာတွင် အရိပ်ထင်ဟပ်တတ်မြဲအတိုင်း မျက်နှာသွင်ပြင်ကအစ မကြည်မလင် - မသန့်ရှင်း၊ တည်ငြိမ်စင်ကြယ်ခြင်း မရှိ ဖြစ်နေရပေသည်။ နောက် မဟုတ်မမှန်သည်တို့ကို ဟဖက်သား ယုံကြည်လက်ခံနိုင်စေဘို့အတွက် မျက်နှာပေး (မျက်နှာအမူအရာ) က စပြီး ခြေဟန် လက်ဟန်ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုများ ဖြစ်ပေါ်ရသည်မှာလည်း မကောင်းသော အကြောင်းအရာအားလျော်စွာ မကောင်းသော ပုံပန်းသွင်ပြင်များချည်းသာ ဖြစ်နေခဲ့ပေသည်။

ဤ သည်နှင့် ပတ်သက်၍ သိလွယ်ဆုံး ဥပမာတခုရှိသည်။

ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ သံဃာတော်များအားဆွမ်းကပ်ခြင်းစသည့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ ပြုလုပ်စဉ် မျက်နှာသွင်ပြင် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုနှင့် ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ တဦးတယောက်အား ကြိမ်းမောင်းငေါက်ငန်းခြင်းပြုလုပ်စဉ် မျက်နှာသွင်ပြင်နှင့် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုသည် ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီးဆန့်ကျင် ခြားနား နေသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။

နောက် မိမိက ဂုန်းတိုက်လိုက်ခြင်း (ဂုန်းတိုက်စကားပြော

ခြင်း) ကြောင့် လူ့နှစ်ဦး (အချင်းချင်း) မေတ္တာ ပျက် ကာ
ရုံရှာမုန်းတီးသွားရခြင်း၊ ခိုက်ရန်ဒေါသဖြစ်ရခြင်း ဆိုသည်များ
မှာလည်း အခြေအနေ အတိုင်းအတာကို လိုက်၍ တာဝန်ကြီး
လေးလှပေသည်။

အဇာတသတ်မင်း၏ အတိုင်ပင်ခံ အကြံဉာဏ်ပေး ပုဏ္ဏား
'ဝဿကာရ' သည်၊ ဝေသာလီတိုင်းပြည်၊ ပျက်စီးစိမ့်သောငှာ၊
ငဗ္ဗိပင်းအပေါင်းတို့အား ဂုန်းတိုက်စကားပြောခဲ့၏။ ကောက်
ကျစ်စဉ်းလဲမှု အမျိုးမျိုးပြုလုပ်ခဲ့၏။

နှစ်ကာလပေါင်းများစွာ စည်းလုံးညီညွတ်ခဲ့သော ဝေသာ
လီတိုင်းပြည်သည် ထို ဝဿကာရ ပုဏ္ဏား ၏ ဂုန်း စကား
(ခြေထိုးမှု) ကြောင့်ပင် အချင်းချင်း အထင် အမြင် လွဲကာ
ကောင်းမြတ်သော အကျင့်စာရိတ္တမှအစ ပျက် စီး ခဲ့ ကြ ၏။
ဖောက်ပြန်များယွင်းခဲ့ကြ၏။ နောက်ဆုံး တွေးခေါ်ယုံကြည်မှု
ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ မှကအစ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ကြရ၏။

ဝဿကာရပုဏ္ဏားသည် ထို မကောင်းမှု၏ အ ကျိုး ပေး ကို
အဘယ်ရှေ့ - အဘယ်မျှ တွေ့ကြုံခံစားရမည် ဆိုသည်မှာ မစဉ်း
စားဝံ့လောက်အောင်ပင် ရှိရချေတော့သည်။

မ က ဝ ခ ဝ ကျိုး

စင်စစ်ဂုန်းတိုက်ခြင်းကြောင့် ရအပ် သော အခွင့်အရေးဆို
သည်မှာလည်း ကြာရှည်တည်တံ့သည်မဟုတ်၊ တသက်တာ ခိုင်မြဲ
သည်မဟုတ်၊ ဤ သူ သ ည် ဂုန်းတိုက်စကားပြောတတ်သူပါတ
ကား - ဟူ၍ သဘော ပေါက် သိနားလည်လာသည့်အခါ လူ့

အားလုံးကပင် မယုံကြည် လက်မခံနိုင် တော့ခြင်း အားဖြင့် နောက်ဆုံး၌ အခြေအနေဆိုးနှင့် တွေ့ကြုံရစမြဲသာ ဖြစ်လေ တော့သည်။

ဤဖြစ်ရပ်မျိုးသည် ရှေးပဝေဏီ ဝဿကာရပုဏ္ဏားလက် ထက်၌သာမဟုတ်၊ ယနေ့ ယခု ကြုံကြိုက်နေဆဲ ခေတ်ကာလတွင် လည်း ဂုန်းတိုက်တတ်သူ၊ ထိုသို့ဂုန်းတိုက်တတ်သဖြင့် နောက်ဆုံး ၌ မကောင်းကျိုးဖြင့်သာ ကြုံကြိုက်ရပုံမျိုးကို အနည်းနှင့်အများ တွေ့မြင်သိရှိနိုင်ကြသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

အကယ်တည့်ယခုမျက်မှောက်လောကတွင်မကောင်းကျိုးနှင့် မတွေ့ရသည့်တိုင်အောင် နောက်နောက်သံသရာခရီး၌ကံတရား၏ အကျိုးပေးအားလျော်စွာ တွေ့ကြုံ ဖြစ်ပျက် ရမည် မှာလည်း အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်နေပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဂုန်းတိုက်ခြင်းတို့ရှောင်ကြဉ်မှုသည် သမ္မာဝါဒာ မဂ္ဂင်တရား၌ အလေးအနက် အရေးပါလှသော အင်္ဂါတရပ် ဖြစ် ရှိနေရခြင်းမှာ အဖက်ဖက်မှ ကြောင်းကျိုးသဘာဝကျနလျော် ကန်နေပေသည်။

အသိအမြင်ဆင်ခြင်တုံတရားရှိသူများအဖို့ ဂုန်းတိုက်စကား ဆိုခြင်း၏ မကောင်းမှု၊ ထိုမကောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ရခြင်း၏ အကျိုးတရားဟူသည်ကို ကောင်းစွာ ဝေဖန် ပိုင်းခြားနိုင်ကြပေ လိမ့်မည်။

ဖရုသဝါစာဝိရတီ

သူတပါးတို့၏ စိတ်နှလုံး၌ ခိုက်တိုက်ကျင်နာ မခံသာအောင်
ကြမ်းကြုတ်စွာ ထိပါးလျက် ဆယ်ပါးသော ဆဲရေးခြင်းတို့ဖြင့်
ဆဲရေးသောအမှုပု ကြဉ်ရှောင်ခြင်း

ဤ တွင်လည်း ဆဲရေးခြင်း၏ မကောင်းမှု၊ ထို မကောင်းမှုမှ
ကြည့်ရှောင်ရခြင်း၏အကျိုးတရားကိုကောင်းဆိုး မှားမှန် ဝေဖန်
ပိုင်းခြားနိုင်လောက်အောင်ပင် သိ သာ ကဲ့ ပြား (ထင်ရှား)
နေသည်။

ဆဲရေးခြင်းဟူသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း....။

ဆဲရေးခြင်းဟူသည် ယုတ်ယုတ်မာမာ တိုင်းတာခိုင်းနှိုင်းပြီး
ကြမ်းကြုတ်စွာ ပြောဆိုမှသာ ဆဲရေးခြင်း မည်သည် မဟုတ်၊
အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ရိုင်းပြုရင့်သီးပြောဆိုမှသာ ဆဲရေးခြင်း မည်
သည်မဟုတ်။

တဖက်သား (တပါးသူ) ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို မ တ ရား သ ဖြင့်
ထိပါးပုတ်ခတ် ချိုးဖဲ့ နှိမ်ချပြောဆိုခြင်းမျိုးသည်လည်း ဆဲရေး
ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ကိုယ်ဩဇာ ကိုက်လေအောင် ကိုယ်ကသာလျှင်
အပြစ်တမ်းအပေါ်စီး (လှမ်းမိုးနိုင်မှု) ရ လေ အောင် ခက်ထန်
တမ်းသာသော မျက်နှာသားနှင့်တကွ အပြစ်တင် ရှုတ်ချပြောဆို
ခြင်းမျိုးသည်လည်း ဆဲရေးခြင်းပင် ဖြစ်၏။

“ သူတတ်ထားတဲ့ပညာကို ကျုပ်တို့ကတော့ အထင်မကြီး

ဘူးပျာ၊ ဘာကြောင့်တုန်းဆိုတော့ ကျုပ်တို့က ဒါမျိုးကို ပညာ
လို့လက်မခံဘူး၊ တကယ်ပညာဆိုတာက ဒီလိုမှ မဟုတ်ပဲ”

ဤကဲ့သို့ တမင်သက်သက် ဖျက်လိုဖျက်ဆီး ပြောခြင်းမျိုး
သည်လည်း ဆဲရေးခြင်းပင် ဖြစ်၏။

“ ခုမှအခြေအနေအရ ကြီးကျယ်နေတာပါ၊ နောက်နောက်
က ဆို ကျုပ်တို့အိမ်မှာတောင် ကပ်ရပ်စားနေခဲ့ရတာ၊ သူတို့
ဆွေမျိုးတွေဆိုတာကလဲ သုံးယောက်ပေါင်းလို့မှ လေး တန်း
တောင် မတတ်တဲ့ နုလဗိန်းတုံးတွေချည်းဘဲ ”

အောင်မြင်ကျော်စောနေသူတဦးအပေါ် ဤ ကဲ့ သို့ ပြော
တတ်ခြင်းမျိုးသည်လည်း ဆဲရေးခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ကောင်းပြီ....၊ အယုတ် တမာ မအေ - နှမစသည် တိုင်းတာ
ဆဲရေးခြင်းမဟုတ်ပါဘဲလျက် ဤသို့ပြောဆိုခြင်းမျိုးကို အဘယ်
ကြောင့် ဆဲရေးခြင်းဖြစ်သည်ဆိုရပါ သနည်း။

စကား ဆို မှု နှင့် စေတနာ သဘော

လောက၌ စကားပြောဆိုခြင်းဟူသည် စိတ်သဘောထားနှင့်
ဆက်စပ်နေသည်မျိုးဖြစ်၏။ ပြောသမျှတွင် စိတ် သဘော နှင့်
ထပ်တူမဆိုသာသော်လည်း စိတ်သဘောအရ ထုတ်ဖော်ပြောဆို
ခြင်းမှာမူ စိတ်စေတနာနှင့် တထပ်တည်းတူမျှ ဆက်စပ်နေသည်
မျိုးဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် တဖက်သား၏ အောင်မြင်ကြီးပွားမှုကို မလိုလား
မရှုစိတ်နှင်သည့်အခါ၊ နှုတ်မှလည်း မကောင်းသောအကြောင်း

အရာများကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းပြု၏။ ဂုဏ်သိက္ခာပျက်ပြယ်
ညှိုးနွမ်းစေနိုင်သည်များကို လုပ်ကြံဖန်တီးပြီး ပြောဆိုနိုင်ချေရှိ၏။

အချို့သူများတွင်ကား တဖက်သား၏ ကောင်း မြတ် သော
ဂုဏ်သိက္ခာကိုထိပါးပုတ်ခတ်ချိုးဖဲ့နိုင်ချေပြောရခြင်းသည်ပင်လျှင်
အာရုံခံစားမှုတရပ်သဖွယ်ဖြစ်နေခဲ့ချေသည်။ ထိုသူမျိုးများသည်
တပါးသူတို့၏ အောင်မြင်ကျော်စောမှု၊ တိုးတက်ကြီးပွားမှုကို
အမှန်စင်စစ် မလိုလား - မနှစ်သက်နိုင်သော သဘောသဘာဝ
လည်း ရှိနေခဲ့ပေသည်။

ထိုအခါ စိတ်သဘောကြောင့်လည်း နှုတ်မှမကောင်းသဖြင့်
ပြောဆိုလွန်ကြူးမိ၏။ သို့လျှင် လွန်ကြူးမိခြင်း (ဝစီကံ -
ဒုစရိုက်) ကြောင့်လည်း၊ အရင်းခံ စိတ်သဘောနှင့် ထပ်တူညီမျှ
ဖြစ်သွားရပြန်၏။ ကိုယ်အမှုအရာကလည်း စိတ်နှင့်နှုတ်အား
လျော်စွာ ရုန့်ရင်းကြမ်းတန်းမှု ဖြစ်မြောက်လာရပြန်ချေ၏။

သုံးပါးလုံးပေါင်းလိုက်သောအခါ -

မကောင်းသော စိတ်ကြောင့်၊ မကောင်းသော နှုတ်
အမှု (ပြောဆိုမှု) ဖြစ်ရသည်။

မကောင်းသော ပြောဆိုမှုကြောင့်၊ မကောင်းသော
ကိုယ်အမှုအရာဖြစ်မြောက်ပေပီပေါက်လာရသည်။ တခု
နှင့်တခုအပြန်အလှန်ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်နေပေသည်။

ဤ အကျိုးသက်ရောက်မှုသည် ကောင်းမြတ်သည့် အခြင်း
အရာ တစုံတခုမျှ မပါဝင်ပေ။ စိတ်သဘောပြောဆိုမှု၊ အမှုအရာ
ပြင်းထန်လျှင် ပြင်းထန်သည်နှင့်အမျှ သူတပါးအား နှစ်နှစ်နှာ

နာ ထိခိုက်ပျက်စီးစေဘို့ချည်းဖြစ်သည်။ အထင်အမြင်လွဲမှားစေ
ဘို့ချည်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်ပင် “ နင်ဟယ် ငါဟယ်၊ မအေ - နှမ ” စသည့်
ညစ်ညမ်းမှုများ မပါဝင်သည့်တိုင်၊ ဆဲရေးခြင်းအရာ၊ ရုန့်ရင်း
ကြမ်းတန်းခြင်းအရာ သက်ရောက်ဝင်ဆန့်သွားရခြင်းဖြစ်သည်။

သို့လျှင် ရုန့်ရင်းကြမ်းတန်းခြင်းအရာ သက်ရောက်သည် ဆို
ကတည်းကလည်း နူး ညံ့ သိမ် မေ့ ဖြူစင် ကောင်းမြတ်မှုနှင့်
ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ရချေတော့သည်။

သူတပါးအပေါ်၌ သို့မဟုတ် အခြားသူတို့အပေါ်၌ စိတ်
စေတနာဖြူစင်သည်နှင့်အမျှ မခံသာအောင် ဆဲရေးတတ်သူ၊ သို့
မဟုတ် ချိုးဖဲ့နှိမ်ချေ၍သာ ဖြောဆိုတတ်သူ၊ သို့ - ဖြော ဆို ခြင်း
အားဖြင့်လည်း ကိုယ်အမှုအရာ ရုန့်ရင်းကြမ်းတန်းနေသူသည်
ဖြူစင်ကောင်းမြတ်လှစွာသော တရားသဘာဝ (ကောင်းမြတ်
သော အကြံအစည်) ကို အဘယ်မှာလျှင် တွေ့ထိ သိ မြင် နိုင်
ပါမည်နည်း။

ဖရုသဝါစာဝိရတီ

သုတပါးတို့၏ စိတ်နှလုံး၌ ခိုက်တိုက်ကျင်နာ မခံသာအောင်
ကြမ်းကြုတ်စွာ ထိပါးလျက် ဆယ်ပါးသော ဆဲရေးခြင်းတို့ဖြင့်
ဆဲရေးသော အမှုမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်၌ ဤသို့သော
ကြဉ်ရှောင်မှုသည် အင်္ဂါရပ်ဘာပါးအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်နေရခြင်းမှာ
အထက်ဆုံးပြီး ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှု (ကောင်းကျိုးဆိုးပြင်
များ) အရ ဖြစ်ပေသည်။

အချုပ်သဘော အားဖြင့်သော်၊ သုတပါးတို့အား ဆဲရေး
ခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းဟူသည် ကောင်းမြတ်သော အပြုအမူ
မဟုတ်၊ အမှန်တရားကို သိမြင် ရရှိစေနိုင်ကြောင်း မဟုတ်၊
မမြင့်မြတ် - မဖြူစင်သောစိတ်စေတနာအားလျော်စွာ မကောင်း
သော ပြောဆိုမှု၊ မကောင်းသော ကျင့်ကြံပြုမူမှုကိုသာ ပေးစွမ်း
သက်ရောက်စေသော အခြင်းအရာဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် အမှန်တရားကို သိ နားလည်သည်နှင့် အမျှ၊
သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်လိုသူသည် သုတပါးတို့အား
ခိုက်တိုက်ကျင်နာ မခံသာအောင် ကြမ်းကြုတ်စွာ ဆဲရေးရှုတ်ချ
ခြင်းမှ ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

သမ္မပ္ပလာပဝိရတီ -

ပစ္စုပ္ပန်သံသရာနှစ်ဖြာသော ကောင်းကျိုးနှင့်
မစပ်လျဉ်းဘဲ ပြိန်ဖျင်းလျက် ဆန်းကြယ်စွာ
သော ‘ ရာမဇာတ် ’၊ ‘ အီနောင်ဇာတ် ’ အစ
ရှိသော ဒဏ္ဍာရီစကားမျိုး၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါး
သော တိရစ္ဆာန်ကထာစကားမျိုးတို့မှ ကြည်
ရှောင်ခြင်း....။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်၌၊ သမ္မာဝါစာ - ဖြူစင်ဖြောင့်
မတ် ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ဝစီကံမှ (ပြောဆိုခြင်း) ဆို
သည်တွင် ဤပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ကြည်ရှောင်ခြင်းသည်
လည်း အင်္ဂါရပ်တပါး အပါအဝင်ဖြစ်သည်။

ဤနေရာ၌ ပြိန်ဖျင်းသောစကားဆိုသည်ကို သင့်တန်သမျှ
ရှင်းပြဘို့ လိုပေလိမ့်မည်။

‘ စကား - စကား ပြောဖန်များ၊ စကားထဲက ‘ ဇာတိပြု ’ ဆို
သလို ‘ စကား ’ ဆိုသည်မှာလည်း ကဲ့ပြားခြားနားမှု အမျိုးမျိုး
ဖြစ်၏။

- ကောင်းမှုကုသိုလ်ဖြစ်ထွန်းစေသော စကား။
- မကောင်းမှု အကုသိုလ် ဖြစ်မြောက်စေသောစကား။
- အသိပညာ ရရှိဖြစ်မြောက်စေသော စကား။
- ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်စေသော စကား။
- အချည်းနှီး အကျိုးမဲ့ဖြစ်မြောက်စေသော စကား။

ကြောင်းကျိုးမမှန် မလျော်ကန် မလျောက်ပတ်သောစကား
စသည်ဖြင့် စကားအမျိုးမျိုး၊ ကဲ့ပြားခြားနားမှု အမျိုးမျိုး
ဖြစ်၏။

ပြိုင် ဖျင်း သော စကား

ပြိုင်ဖျင်းသောစကားဆိုရာ၌ကား၊ ကောင်းကျိုးမဖြစ်ထွန်းရုံ
သာ မဟုတ်သေး၊ ကြောင်းကျိုးမမှန်၊ လျော်ကန် လျောက်ပတ်
ခြင်း မရှိသော စကားမျိုးကို သိုလှိုရင်းဖြစ်သည်ဟု သိမှတ်ရပေ
သိမ့်မည်။

ကျေးဇူးရှင် - လယ်တီဆရာတော်ကြီးကမူ ဤ ‘ပြိုင် ဖျင်း
သော စကား’ ဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီး
အတိုင်း ‘ရာမဇာတ် - အီနောင်ဇာတ် - ငွေတောင်ဇာတ် - ဘာ
ရဘဇာတ်’ အစရှိကုန်သော ဟူ၍ပင်လျှင် အတိအလင်းဆိုညွှန်း
ထုတ်ဖော်ထားခဲ့သည်။

ဤ အဆိုအညွှန်းနှင့် ပတ်သက်၍မိတ်ဆွေစာရေးဆရာတဦး
က မှတ်မှတ်ရရပင် ထုတ်ဖော်ဆွေးနွေးခဲ့ဘူး၏။

လောကသဘာဝလူ့သဘာဝ

“လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးတတော့ ပြိုင် ဖျင်း သော
စကားဆိုတာမှာ ရာမဇာတ်၊ အီနောင်ဇာတ် အစရှိသည်လို့ကို
အတိအကျဆိုထားတာဘဲဗျာ၊ ခင်ဗျားအနေနဲ့ ဘယ်လိုသဘော
ရသလဲ - ဟင်”

“ဒါကတော့ ရာမဇာတ်၊ အီနောင်ဇာတ် ဆိုတာ တွေဟာ

ဘုရားဟော ဇာတ်နိပါတ်လဲမဟုတ်ဖူး၊ မဂ်တရား - ဖိုလ်တရားရဲ့ အခြေခံအမှန်တရားကို သိရာသိကြောင်း၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လဲမဟုတ်ဖူးဆိုတဲ့အသိနဲ့ ပြောလိုက်တာ ဖြစ်မှာပေါ့”

“တကယ်လို့ခေတ်ပေါ်ဝတ္ထုဖြစ်စေ၊ ဇာတ်နိပါတ်တော်ဘဲ ဖြစ်စေ၊ လူ့သဘော - လူ့သဘာဝ၊ လောကသဘော လောက ဖြစ်ပျက်ကို တနည်းနည်းနဲ့ ထင်ဟပ် သိသာစေတယ် ဆိုရင် ကောဗျာ....”

မိတ်ဆွေစာရေးဆရာက သူနှင့် တိုက်ရိုက် ပတ်သက်နေသည် ကို စပ်လျဉ်းဆစ်ပိုင်းမေးလိုက်သည်။ သူ့မေးခွန်းမှာ အဓိပ္ပာယ် ရှိသည်။ သူကား လူ့သဘော - လူ့သဘာဝကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြ သည်။ သို့မဟုတ် လောကသဘာဝ - လူ့စရိုက်ကို ထင်ရှားသိသာ စေသည်ဆိုသော ဂန္ထဝင်မြောက်ဝတ္ထုရှည်ကြီးများကို ကြီးကြီး ပမ်းပမ်းရေးသားပြုစုနေသူဖြစ်သည်။

ဤစာရေးသူက သူ့မေးခွန်းအတိုင်းအတာကို ကောင်းစွာ သိနားလည်သည်။ မိမိ၏ ယုံကြည်ယူဆမှုဆိုလျှင် ဖတ်ရာ၌ စာ ချောသည်။ အသံထွက်ပြေပြစ်သည်။ သို့သော် အဓိပ္ပာယ် သဘောအားဖြင့်ကား၊ ယူဆခြင်းနှင့် ယုံကြည်ခြင်းတို့၊ ယူဆ ခြင်းက ပထမ၊ ယုံကြည်ခြင်းက ဒုတိယဖြစ်သည်။ ယုံကြည်ခြင်း ကြောင့် ယူဆသည် မဟုတ်၊ ယူဆမိ၍ ယူဆနိုင်စွမ်း၍သာ ယုံကြည်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့သဘောနှင့်သူ ပထမ ဖြစ်သင့်သည်- ဒုတိယဖြစ်သင့်သည်၊ ထင်ရှားစေခြင်းငှာ အသံထွက် မပြေပြစ် စာမချောမွန်းသိလျက်၊ အဓိပ္ပာယ်နက်အမှန်ကို ငဲ့သောအားဖြင့် ‘ယူဆယုံကြည်မှု’ ဟူ၍ တမင်သုံးနှုန်းသည်။ ယူဆယုံကြည်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပြန်လည်ဆွေးနွေးစရာလည်း ရှိနေသည်။

“ ဝတ္ထုမှာ အဲဒီလူ့ သဘော လောကသဘောဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော့် အယူအဆကတော့ တမျိုးဖြစ်နေတယ်...။ ကျွန်တော့်သဘောက ဝတ္ထုဆိုတာ လူ့ သဘော လောကသဘောထက် ဝတ္ထုဖတ်ရသူရဲ့ ကောင်းကျိုးကို သက်ရောက် ပေးစွမ်းနိုင် ဘို့သာ လိုရင်းဖြစ်တယ်လို့ သဘောကျထားတယ် ”

“ ခင်ဗျားက လူ့ အဘာဝသရုပ်မှန် သဘောထက် တရားဟောတာတို့ တိုက်တွန်းလို့ ဆော်တာတို့ကို ဦးစားပေးချင်တယ် ဆိုပါတော့ ”

“ တရားဟောတာရယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သို့သော် ဝတ္ထုမှာ အရေးအကြီးဆုံးက ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းစေတာမျိုး၊ အများအကျိုး ဆောင်စွမ်းချင်စေတာမျိုး၊ လူကောင်း သူကောင်းရဲ့ သဘာဝကို နှစ်သက်စေချင်တာမျိုးဟာ အဓိက အရေးအကြီးဆုံး အလိုအပ်ဆုံးဖြစ်တယ်လို့ ယူဆတယ်။

“ ဒီနေရာမှာကျွန်တော့်သဘောထက် ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းရဲ့ သဘော၊ ယူဆယုံကြည်မှုတရပ်ကို ကြားညှပ် နှိုင်းယှဉ်ပြချင်တယ်။ ဆရာကြီးရဲ့ ဆွေးနွေးခန်းစကားအတိုင်း ဆိုရင်တော့ ဒီလိုပေါ့ဗျာ ”

ကြားပြတ်အမှား။ ။ မိတ်ဆွေ စာရေးဆရာနှင့် ဆွေးနွေးရာ၌ ယခုဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်း၏ ဆွေးနွေးခန်းအကြောင်းအရာများကို ဤ စာရေးသူက မိတ်ဆွေ စာရေး ဆရာအား အတိုချုံး၍ ပြန်လည်ပြောပြခဲ့သည်။

ဤ စာအုပ်တွင်ကား စာဖတ်သူများ (မဖတ်ရသေး ဖြစ်ခဲ့ သျှင်) သိ နားလည်နိုင်စေရန်၎င်း၊ သိထိုက်လှသောအကြောင်း ဘရပ်ဖြစ်၍၎င်း နဂို မှုရင်းစံအုပ်တွင် ပါရှိဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ထည့်သွင်း ဖော်ပြပါဦးမည်။

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား၊

အရှေ့နှင့်အနောက်နှိုင်း ယှဉ်ချက်
(ဆရာကြီးရှေ့ဥဒေါင်း၏ ဆွေးနွေးခန်း)

“ ဒါထက် အနောက်တိုင်းသားတွေရဲ့ ကိုယ်ချင်းစာ တရား အကြောင်း ပြောပါအုံး - ဆရာကြီး ”

“ သူတို့ရဲ့ ကိုယ်ချင်းစာတရားက မကောင်းမှုကို ရှောင်ကြဉ် ဘို့တွင်မကဘူး။ ကောင်းတာလုပ်ဖို့လဲ တပါတည်း တဲ့နေတယ်။ သီလဆိုတာကတော့ မခိုးလျှင်၊ မသတ်လျှင်၊ ပြီးသလို ဖြစ်နေ တာဘဲ။ လူတွေကြပ်တည်းဆင်းရဲစေဦးတော့၊ အမြတ်ကြီးစား နိုင်ခွင့်ရှိသလိုလို့ထင်နေကြတယ်။ သီလမပျက်ဖူးခင်ဗျ ”

“ လိုင်စင်ရောင်းစားတာကတော့ လိမ်တာဘဲ - ဆရာကြီး ”

“ ဒါကိုလဲ သူတို့က ဝိသမလောဘ မဟုတ်ဘူးတဲ့ ပြောချင် ကြတယ်။ ကျွန်တော်လုပ်ချင်တာက ကိုယ်ချင်းစာ တရား ကို ဖိရေး...၊ ဖိပြော...၊ ဖိဟောစေချင်တယ်။ သူတို့အထင်က သီလ

ကမ္ဘာ့ စာသံ၊ ပေသံပါလို့ တန်ဘိုးရှိတယ်။ ကိုယ်ချင်းစာ တရား ဆိုတာကတော့ အရပ်စကားမို့ ပေါ့တော့တော့ ထင်ကြတယ်။

“ကျွန်တော်ဖွင့်ပြောရရင်၊ ကိုယ်ချင်းစာ တရား ကပ်တဲ့ မိတ်ဆွေမျိုး၊ အစိုးရမျိုးကို လိုချင်တယ်။ ငါး ပါး သီလ အကြောင်း တွင်တွင်ပြောတဲ့လူဖြစ်ဖြစ်၊ အစိုးရဖြစ်ဖြစ် လူညာဘဲ လို့ အောက်မေ့တယ်”

“နေပါအုံး - ဆရာကြီး၊ သူတို့အင်္ဂလန်မှာ ကိုယ် ချင်း စာ တရား ကြပ်ကြပ်ကြီးဟောလို့၊ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းကုန်ကြ တယ်လို့ ဆိုချင်သလား....”

“ဒါက ခရစ်တော်ရဲ့ သြဝါဒကို ပြောနေတာပါ။ သူ့ လူ တွေ တော်ကြတာကခရစ်တော်ကြောင့်ရယ်လို့မဟုတ်လှပါဘူး။ အစဉ်အလာသြဝါဒပေးပုံတွေက သိပ်ပြီးနေရာကျတယ်ခင်ဗျ”

“ဘယ်လိုလဲ - ဆရာကြီး”

“အလယ်အလတ်တန်း မိကောင်းဖခင်တွေကဆိုရင် သား သမီးတွေက ကျွန်တော်တို့လို ပေါက်လွတ်ပဲစားမှ်သားဘူး။ လူမှု ရေး ကိုယ်ကျင့်တရားရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့မိဘကိုယ်တိုင်ကဖြစ်စေ၊ ဆရာတယောက်ယောက်ငှားလို့ ဖြစ်စေ သင်ပေးကြတယ်ခင်ဗျ”

“ဘယ်လိုဟာတွေကိုလဲ - ဆရာကြီး”

“မလိမ်ဘို့ - မှန်မှန်ပြောဘို့ သင်ပေးတယ်။ ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲခြင်း မရှိဘို့၊ ရိုးသားတည်မတ်ဘို့ တဖွဖွတိုက်တန်းတယ်။ တကိုယ်ကောင်းမကြံတတ်ဖို့၊ သူ့ရသတ္တိရှိဖို့ သင်ပေးတယ်။ အား ကျတဲ့စိတ် ပေါ်လာအောင် လုပ်ပေးတယ်။

“ ကျွန်တော်တို့ ဗမာမိဘထဲက ဒါတွေကို သင်ပြပေးရ ကောင်းမှန်းသိတဲ့ မိဘရာခိုင်နှုန်း ဘယ်လောက်များရှိတယ်ထင် သလဲ - ခင်ဗျ ”

“ ကျွန်တော်တို့မှာလဲ မင်္ဂလာတရားရှိသားဘဲ - ဆရာကြီး ”

“ မှန်ပါတယ် - ကောင်းလဲ ကောင်းပါတယ်။ နို့ပေမဲ့ မင်္ဂလာတရားဟာ စာအုပ်ထဲမှာရှိတာပါ။ ဘယ်မိဘ၊ ဘယ် ဆရာကများ သူတို့ဆီမှာလို့ ဂရုစိုက် အရိပ် တကြည့် ကြည့်နဲ့ စောင့်ပြီး သင်ပြတဲ့ ‘ဆရာမိဘ ဘယ်နှစ်ယောက် များ တွေ့ဘူး သလဲ - ခင်ဗျာ ’ ”

“ ဒီလိုတော့ ရှားတယ်ပေါ့ - ခင်ဗျာ ”

“ ကျွန်တော်ဖြင့် တွေ့ကိုမတွေ့ဘူးဘူး။ မိဘတွေထဲမှာ ကျွန်တော့်အဖေဟာ တော်တော်ဂရုစိုက်ပါတယ်။ နို့ပေမဲ့ မကစားဘို့လောက်သာ ဖိ ပြောတာဘဲ။ ဒီပြင်အရေးကြီးတဲ့ဟာ တွေကို မပြောပါဘူး ”

“ ပြောရင် လိမ္မာရော....၊ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းရောတဲ့ လား - ခင်ဗျာ ”

“ ဒီလိုတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ - ခင်ဗျာ။ ခုနက်က ပြောခဲ့တဲ့ တကိုယ်ကောင်းမကြံတတ်ဖို့၊ တည့်မတ်ဖို့၊ ရိုးသားဘို့ဆိုတာတွေ ကို သားသမီးနားဝင်လောက်အောင် သဘောပေါက်လောက် အောင် တတ်နိုင်သမျှ လှည့်ကာ - ပတ်ကာ ပြောကြရတယ်။ မမှိုက်ကြနဲ့၊ လိမ္မာကြဆိုတာလောက်နဲ့ မပြီးဘူး - ခင်ဗျ ”

“ ကျွန်တော်တော့ ဒီ အကြောင်းကို ဆရာကြီးက ပြောမှ ကြားဘူးတာဘဲ - ခင်ဗျ။ တယ်လာတဲ့ လူမျိုးပေဘဲ - ဆရာကြီးရယ်...”

“ သူတို့တိုင်းပြည်မှာ နေရာကျပုံက ငယ်ရွယ်စဉ် မှာတော့ ဆရာမိဘများက ဆုံးမသြဝါဒပေးတယ်။ ကြီးပြင်းလာတော့ စာအုပ်ကောင်းတွေက ညွှန်ပြတယ်။ ဒါ့ကြောင့် တော်ကြတာ ခင်ဗျ ”

“ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာလဲ လောကီစာအုပ်ကောင်းတွေရှိသားဘဲ - ခင်ဗျ။ လောကနီတို့တို့၊ လောကသာရဆုံးမစာတို့၊ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာတို့ အများကြီးရှိတာဘဲ - ဆရာကြီး ”

“ မှန်ပါတယ် - ရှိပါတယ်။ ကောင်းရာ ညွှန်ပြ တာ တွေ အများကြီး ပါပါတယ်။ သို့သော် မကောင်းတာတွေကို ပယ်ချင်လာအောင် လူကောင်း သူကောင်းကြီးတယောက် ဖြစ်ချင်တဲ့ ဆန္ဒမျိုး ပြင်းပြင်းထန်ထန်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ညွှန်ပြတတ်တဲ့ စာအုပ်မျိုးကတော့ အလွန်နည်းပါးသေးတယ် ခင်ဗျ ”

“ ဘယ်လိုစာအုပ်မျိုးတွေလဲ - ဆရာကြီး ”

“ ခင်ဗျားကို ပြောပြလိုက်ရရင် ရုတ်တရက်တော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ လက်ခံချင်မှာ မဟုတ်ဖူး။ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ ကျင့်စဉ်တွေ နှိတ်တို့၊ ဆုံးမစာတွေကို မဆိုလိုဘူး၊ ဝတ္ထုကောင်းကြီးတွေကို ဆိုလိုတယ် ”

“ ခင်ဗျာ...၊ ဘယ်နှယ်ဟာလဲ - ဆရာကြီးရယ်၊ ဝတ္ထုဆိုတာ မျိုးဟာ အပျင်းပြေဖတ်တာမျိုးမဟုတ်ဖူးလား - ခင်ဗျ ”

“အဲ့ဒါ ခက်တာဘဲ။ ကျွန်တော်တို့ ဗမာ ပြည်မှာ ဝတ္ထု
ကောင်းများရဲ့ အရေးကြီးပုံကို နားလည်တဲ့လူ အင်မတန်ရှား
သေးတယ်။ အခု ဝန်ကြီးလုပ်နေကြတဲ့လူတွေ၊ ခေတ်ပညာတတ်
ဆိုတဲ့ အရာရှိကြီးတွေထဲမှာတောင် ခပ် ရှား ရှား ရှိ လိမ့် မယ်ထင်
တယ်။ ခေတ်ပညာတတ်မဟုတ်တဲ့ ကုန်သည်ပိုင်း၊ ဓနရှင်ပိုင်းက
ဆိုတော့ ဝေးသေးဗျာ ”

“ ဘယ်လိုဝတ္ထုမျိုးတုန်း - ဆရာကြီး ”

“ ကျွန်တော်က အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုကောင်းကြီးတွေကို ပြော
တာပါ ”

“ ခေတ်ပညာတတ်တဲ့လူတွေထဲက အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုဖတ်တဲ့ လူ
တွေကိုလဲ ကျွန်တော်မြင်ဘူးပါတယ် - ခင်ဗျ ”

“ နို့ပေမဲ့ ဝတ္ထုဖတ်ကြပြန်တော့လဲ အပျင်းပြေ သဘော
လောက် ဖတ်ကြတဲ့လူတွေကများတယ်။ ဝတ္ထုအကောင်းအဆိုး
ကိုတောင် ခွဲခြားပြီး သိတတ်တဲ့လူက ဗမာပြည်မှာ သိပ်မများ
သေးဘူး ”

“ ဆရာကြီးက ဗမာကို တယ် အထင်သေးတာကိုး ”

“ ကျွန်တော်က သူ့လူမျိုး - ကိုယ့်လူမျိုး ရှေးတဲ့ လူ မဟုတ်
ဖူး။ မကောင်းတာတွေရင် နှိပ်ချင်တယ်၊ ကောင်းတာတွေရင်
ချီးမြှောက်ချင်တယ်....။ ကျွန်တော်တို့က နည်းယူစရာရှိရင်လဲ
နည်းယူကြစေချင်တယ်။ ကိုယ့်ဟာကလေးကို ကိုယ်အဟုတ်ကြီး
ထင်ပြီး လက်မထောင်ချင်တတ်တဲ့လူတွေကို မြှောက်မပေးချင်
ဘူး.... ”

“ ဒါဖြင့် ဆရာကြီးရယ်၊ ဘယ်လိုဝတ္ထုမျိုးကိုဝတ္ထုကောင်း လို့ခေါ်သလဲ - ခင်ဗျာ ”

“ ခုလက်ထက်လူတွေက လူ့သဘာဝကို သရုပ်ဖော်တယ် ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုမျိုးကို အားကြီးအသားပေးပြီး ပြောကြ - ရေးကြ တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဒါဟာပထမအချက်လို့ မဆိုချင်ဘူး ”

“ ဘယ်လိုဟာမျိုးမှလဲ - ဆရာကြီး ”

“ ကျွန်တော့်အယူအဆကတော့ ဖတ်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ အဆုံးရောက်တော့ ကိုယ့်ဘုံတခုခု ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုမျိုးကို အကောင်းဆုံးထင်ပါတယ် ”

“ မှတ်သားထားစရာတခုခုလား - ခင်ဗျာ ”

“ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါမျိုးတွေကတော့ ပေါ့ပါတယ် ”

“ နို့ ဘာများလဲ - ဆရာကြီး ”

“ ခုနစ်က ကျွန်တော်ပြောခဲ့တယ်မဟုတ်ဖူးလား။ မကောင်း တာကို ရှောင်ချင်တဲ့စိတ်၊ မှန်မှန်ပြောချင်တဲ့စိတ်၊ မညစ်ပတ်ချင် တဲ့စိတ်၊ တည့်မတ်ချင်တဲ့စိတ်၊ တကိုယ်ကောင်း မကြံတော့ဘူး ဆိုတဲ့ စိတ်မျိုး အစရှိတဲ့ဆန္ဒကောင်းတွေထဲက တခုတလေဖြစ်စေ ကိုယ့်အထဲမှာ ကျန်နေရစ်တဲ့စာအုပ်မျိုးကိုကျွန်တော်က အသား ပေးချင်ပါတယ် ”

“ ဒါတွေအားလုံး ပါစေရမယ်လား - ဆရာကြီး ”

“ အားလုံးမဆိုလို့ပါဘူး။ တအုပ်မှာ တခုကျန်ရစ်ရင် တော် ပါပြီ။ ဟိုတအုပ်ကတခု၊ ဒီတအုပ်က တခု စုပေါင်း ယူရတာပဲ ပေါ့ - ခင်ဗျာ ”

“ဒီလိုကျန်နေရစ်တော့ ကိုယ့် အဖို့ ဖြစ်က ရောလား - ဆရာကြီး”

“ဒီလိုတော့လဲ ဘယ်မှာလွယ်ကူမလဲ။ ကျန်တော်ဖတ်ဖူးခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုကောင်းတွေထဲက ကျန်ရစ်သမျှကို ကျန်တော်အားလုံးရလို့ ရှိရင် ကျန်တော်ဟာ အကောင်းဆုံး လူတယောက် ဖြစ်နေမှာပေါ့....”

“အားလုံးကုန် မရလို့ရှိရင် ဘယ်လိုများ အကျိုး ရှိပါသလဲ ခင်ဗျာ”

“အားလုံးကို အပိုင်မရပေမဲ့ ဟိုကဘခု၊ ဒီကတခုတော့ နံနံ ပါးပါးရနိုင်သေးတာကိုး - ခင်ဗျ”

“သည့်တော့ ဘယ်လိုထူးပါသလဲ - ဆရာကြီး”

“လူကောင်းဖြစ်အောင် ကြိုးစားမယ်ဆိုတဲ့ စိတ် ဆန္ဒ မျိုး တခါမှ မဖြစ်ပေါ်ဘူးတဲ့ လူတွေထက်တော့ တော်သေးတာပေါ့ ခင်ဗျာ”

“ဆရာကြီးဖတ်တာ ဘယ်လိုဝတ္ထုတွေလဲ - ခင်ဗျာ”

“ဒစ်ကင်းတို့၊ စကော့တို့၊ သက္ကဇေးတို့၊ တောလ်စတိုင်တို့ ဆိုတဲ့ စာရေးဆရာကြီးတွေပေါ့ - ခင်ဗျာ။ အများကြီးရှိတယ်။ သုံးလေးဆယ် မကပါဘူး”

“သူတို့ဝတ္ထုမျိုးဖတ်တော့ ဘာကြောင့် တခုခုကျန်ရစ်ရ ဘာလဲ - ဆရာကြီးရှဲ့”

“ သူတို့က နှလုံးကိုထိခိုက်အောင် (စိတ်ကိုဆွဲဆောင်နိုင်မှု)
ရေးတတ်တယ် - ခင်ဗျ။ မမှိုက်ကြနဲ့။ အ ပါယ် ကျ လိ မ့် မယ်။
ကောင်းကောင်းနေမှ လူ့ စည်းစိမ်၊ နတ် စည်းစိမ်ရနိုင်တယ်လို့
ဆိုတဲ့ ဆုံးမစာမျိုးတွေ မဟုတ်ဖူး - ခင်ဗျ ”

“ ကျွန်တော်တို့ ဗမာမှာကော ဒါမျိုးမရှိဘူးလား - ဆရာ
ကြီးရယ် ”

“ ဆုံးမစာမျိုးတွေသာပေါ့တယ်။ ဝတ္ထုထဲကတော့ သူတို့
အဆင့်အတန်းမှီတာက အင်မတန်ကြီးနည်းလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်
တောင် မတွေ့ဘူးသေးဘူး ”

“ အဆင့်အတန်းကို ဘယ်လိုခွဲသလဲ - ဆရာကြီး ”

“ ကောင်းတဲ့သဘောထား၊ မြတ်တဲ့သဘောထားတွေ စွဲကျန်
ရစ်အောင် ရေးတတ်တဲ့ ဝတ္ထုရေးဆရာဟာ အဆင့်အတန်းမြင့်
တယ်လို့ ဆိုရမယ်။ တခုကောင်းဖြစ်စေ၊ ကြပ်ကြပ်ကြီး စွဲကျန်
ရစ်လေလေ၊ အဆင့်အတန်းမြင့်လေဘဲ - ခင်ဗျ ”

“ ဝတ္ထုမှဘဲ ဖြစ်နိုင်သလား - ဆရာကြီးရယ် ”

“ စိတ်ကို ဆွဲဆောင်တဲ့နေရာမှာ ဝတ္ထုလို အ စွမ်း ထက် တဲ့
စာပေမျိုးဟာ (လောကီနယ်မှာ) ရှိကို မရှိဘူးလို့ ကျွန်တော်
ဆိုလိုပါတယ် - ခင်ဗျာ ”

ဤကား ဝတ္ထုနှင့် ပတ်သက်၍ အလေးအနက် သိသင့် မှတ်
ထိုက်သော အတေးအခေါ် အဆိုအညွှန်းတရပ်ကို အကြောင်း
အားလျော်စွာ စပ်လျဉ်းတင်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေ သည် ။

ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်း၏ ဆွေးနွေးခန်း မူရင်းအတိုင်း (အပြည့်အစုံ) ဆိုလျှင် အတန်ငယ် ရှည်လျားနေမည် ဖြစ်၍ သင့်ရာမှ ဆစ်ပိုင်းကာ လိုအပ်ရင်းကိုထုတ်နှုတ်တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ တင်ပြရာ၌ စာရေးသူ၏ ရည်ရွယ်ရင်းမှာ ‘ဝတ္ထုဟူသည်’ မည်သို့ဖြစ်သင့်သည်ကိုရင်း၊ ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ကြီး၏ အဆိုအညွှန်းနှင့် ညှိနှိုင်းဝေဖန်ကာ လျော်ကန်ရာကို စပ်လျဉ်းတင်ပြလိုခြင်းကြောင့်ရင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဝတ္ထုကောင်းနှင့် ဓမ္မကြောင်း

ပြိုင်ဖျင်းသောစကားဆိုရာ၌ ဆရာတော်ကြီး၏အဆိုအမိန့်မှာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးအတိုင်း၊ ရာမဇာတ်၊ အီနောင်ဇာတ် စသည်တို့ကို အတိအလင်း ထည့်သွင်းဆိုညွှန်းထားခဲ့သည်။

ယင်း အဆိုအမိန့်မှာ အပျင်းပြေ ပျော်တော်ဆက် အနုပညာ သဘော သက်သက်မျှဖြစ်သော ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းများနှင့်သော် တိုက်ရိုက်ပင် ဆက်စပ်ပတ်သက်နေပေသည်။

လောကကြောင်း၏ ကောင်းကျိုးစီးပွား၊ လောကုတ္တရာကြောင်း၏ ကောင်းကျိုးစီးပွားကို ရှေ့ရှုရည်သန်ခြင်း မရှိသည် မျိုးမှာ ပြိုင်ဖျင်းသော စကားထည်းတွင် အကျုံးဝင် သက်ရောက်နေမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်း ယုံကြည်ရည်သန်ရင်း ဖြစ်သည့် ဝတ္ထုမျိုးမှာကား၊ အခြေခံသဘောအားဖြင့် လောကုတ္တရာကြောင်းနှင့် အကျုံးဝင် ဆက်စပ်နေသည်။

လူ့ လောက၏ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လူသားတို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရား မြင့်မြတ်ကောင်းမွန်ရေးကို အခြေခံခံ့ရိုးမှန်လျှင် ဝတ္ထု ဟူ၍ပင် အမည်တပ်ခံရလင့်ကစား လောကုတ္တရာ ကြောင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိ ဆိုရပေလိမ့်မည်။

ဤကား မျက်မှောက်ခေတ် 'ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း' များဘက်မှ ရှေ့နေလိုက်နေခြင်း မဟုတ်။ ဝတ္ထုကောင်းများ၏ သဘာဝနှင့် ဓမ္မကြောင်း၏ သိမ်မွေ့နက်နဲမှုသဘောကို ဆက်စပ်နှိုင်းယှဉ်ပြ ရခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ပြိန် ဖျင်း ခြင်း သဘော

စင်စစ် လိုရင်းမှာကား ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း ဖြစ်စေ၊ အခြား အကြောင်းခြင်းရာပင် ဖြစ်စေ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုနှင့် မစပ်၊ မြင့်မြတ်စင်ကြယ်ခြင်းလည်း မရှိဆိုခံ့လျှင် ပြိန်ဖျင်းသော စကား အရာ၊ ပြိန်ဖျင်းသော အပြုအမူသည်းသို့ အကျုံးဝင်သက်ရောက် သွားရသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

အချို့သူများသည် အလုပ်ခွင်သို့အသွား ရထားပေါ်၊ ကား (ဘတ်စ်ကား) ပေါ်၌ ရောက် တတ် ရာ ရာ စကား များ ကို အကြောင်း စပ်လျဉ်းမိသည့်အတိုင်း စဉ်တိုက်ကြီး ပြောတတ် ကြ၏။ စာဖတ်ခြင်းမှာလည်း သုံးသပ်ဝေဖန်သည့် သဘော အစား၊ စိတ်အာရုံခံစားမှုသဘောမျိုးသာ အမှတ်မထင် ဖတ်ရှု တတ်ကြ၏။

ဤ အပြုအမူများသည်လည်း ပြိန်ဖျင်းသောအရာသို့ သက် ရောက်အကျုံးဝင်နေသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဤ သူမျိုးသည် စကားတွင်လည်း သတိမထား၊ ‘စာ’ တွင်လည်း သတိမထား၊ အားလပ်သမျှ အချိန်ကလေးများကို အသိတရားကင်းမဲ့စွာ ကုန်ဆုံး လွတ်မြောက် သွားစေသော အခါ၊ ‘ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ဝစီကံမှု’ ဆိုသည်နှင့် အဘယ်မှာလျှင် ကိုက်ညီမြည့်စုံနိုင်ပါတော့မည်နည်း။

သ က် ရော က် အ ကျုံး ဝ င် မှု

အမှန်အားဖြင့်ကား ‘ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ဝစီကံမှု’ ဟူသည် သတိပဋ္ဌာန်တရား အရာ သို့လည်း သဘောအားဖြင့် သက်ရောက် အကျုံးဝင်နေပြီးဖြစ်သည်။

စကားအရာတွင် အလွတ်မဲ့ မဟုတ်မှုဘဲ လိမ်ညာခြင်းနှင့် ကင်းသော စကား၊ ဂုန်းတို့က်ခြင်းနှင့် ကင်းသောစကား၊ ဆဲရေး ချွတ်ချခြင်းနှင့် ကင်းသောစကား၊ ညစ်ညမ်းခြင်းနှင့် ကင်းသော စကားဟူ၍ သတိတရားဖြင့် ဆင်ခြင်ထိန်းချုပ်ထားသောအခါ၊ သီလနှင့် ဘက္ခ ရှုမှတ်ကျင့်ကြံမှုသည်လည်း တပေါင်းစည်းပါဝင် ဖြစ်မြောက်သွားသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ‘သမ္မာဝါစာ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ဝစီကံမှု’ ဟူသည် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်၌ မရှိမဖြစ်၊ မသိမဖြစ် အင်္ဂါရပ်တပါးအဖြစ် အလေးအနက် ဆက်စပ်ပါဝင်နေရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရပ်တည်ထင်ရှားနေရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤသို့ဆိုလျှင် သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးမှာ သင့်တန်သမျှ သိသာထင်ရှားလောက်ပေပြီ။ စာအုပ် - စာတန်း ဟူသည်

စာမျက်နှာဦးရေ၊ စာဖတ်သူ၏အချိန်ကာလနှင့်လည်းအကြောင်းဆက်စပ်နေသောကြောင့် သမ္မာဝါစာအခန်းကို ဤမျှဖြင့် တန့်ရပ်ကာ ကျန် မဂ္ဂင်တပါးဖြစ်သည့် ‘ သမ္မာကမ္မန္တ ’ ကို ထုတ်ဖော်ရပေဦးမည်။

(၄) သ မ္မာ က မ္မန္တ

ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်ဝင်ကြယ်သောကာယကံမူ

“ ရဟန်းတို့....၊ မှန်စွာပြုခြင်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။ (အဘယ်သို့ပါနည်း) သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်၎င်း၊ လုယက် ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်၎င်း၊ မပိုင်မဆိုင်သော ကာမဂုဏ် တို့၌ မှားယွင်းကျူးလွန်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်၎င်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့....၊ ပါဏာတိပါတ စသည်မှ ဤရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို မှန်စွာပြုခြင်းဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်ပေ၏ ”

ဗကြဝဠာ ကမ္ဘာမြေမှို ဖြန်းဖြန်းကျိုးမျှ တန့် ခိုး တော်အနန္တနှင့် ဖြည့်စုံတော်မူပေသော၊ တနည်းအားဖြင့်သော် ဤလောက၏ အမှိုက်မှောင်ကို သစ္စာလေးပါး အမှန်တရားဖြင့် အရှိန်အဟုန်ကြီးမားလှစွာ ဖြိုခွင်းတိုက်ဖျက်တော်မူခဲ့ပေသော၊ အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မာကမ္မန္တ မဂ္ဂင်အခြင်းအရာကို ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးတို့အား ဤသို့လျှင်ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

နေရာဌာနကား - မိဂဒါဝံနံ တော၊ အချိန်ကား - ညချမ်းဆည်းဆာအချိန်၊ ဟောကြားတော်မူရင်း တရားကိုယ်မှာကား။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော ‘ဓမ္မစကြာ’ တရားတော် ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆင်းသက်သဏ္ဍာန်

စင်စစ်အားဖြင့်ကား ဤဓမ္မစကြာတရားတော် ဟောကြား စဉ်အခါကာလမှာ ယနေ့ခေတ် မျက်မြင်ထင်ရှားပင် မဟုတ်စေ ကာမူ၊ အချိန်အခါနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို တွေးခေါ် ဆင်ခြင် ကြည့်ရသောအားဖြင့် ငကတိ ကြည်နူး ချမ်းမြေ့ဘွယ်သာ ဖြစ် နေခဲ့ပေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကလည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားစင်စစ်ဖြစ် မြောက်တော်မူဦးစအခါ၊ ရာသီဥတုကလည်း တောပန်း - တောင် ပန်းတို့ပွင့်လန်းဝေစည်ရာ ဝါဆိုလပြည့်၊ တရားဟောသည့်အချိန် ကလည်း နေဝင်လူနိုး ညချမ်းဆည်းဆာချိန်ဖြစ်နေလေရာ—

ဘဝပေါင်းများစွာပါရမီတော်များ ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးလာခဲ့ရသောအားဖြင့်၎င်း....။

ကိလေသာအပေါင်း ကုန်ဆုံးချုပ်ငြိမ်းပြီး ဖြစ် သောအားဖြင့်၎င်း....။

သစ္စာလေးပါး အမှန်တရားကို ထင်ရှား ကုန်စင် သိမြင်တော်မူပြီးသော အားဖြင့်၎င်း....။

လောကသုံးပါး၌ နှိုင်းရာမမြင်၊ ယှဉ်ရာမရှိ၊ ပကတိသော သန့်စင်ကြည်လင်ခြင်းဖြင့် ထွန်းလင်းတင့်တယ်နေမည့် ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရား၏ ဆင်းသက်သဏ္ဍာန်တော်....။

ထို့နောက်-

‘ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိ တေန န သေ ဝိ တဗ္ဗာ ’

အရှိုသော ဓမ္မစကြာတရားဦးကို ဟောကြားအပ်သော မြတ်စွာဘုရား (အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည့်) အသံတော် တို့သည် မှောင်ရိပ်ပျိုးစဖြစ်သော မိဂဒါဝုန်တော၏ သာယာခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်းနှင့် အဘယ်၍ - အဘယ်မျှ လိုက်ဖက်တင့်တယ် ကြည်နူးဘွယ်ဖြစ်နေမည်မှာ စိတ်ကူးမျှဖြင့်ပင် ကောင်းစွာ သိမြင်နိုင်လောက်ပေသည်။

ပုဂ္ဂိုလ် တ ဦး ၏ အ တွေး

ဤနေရာ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ခေတ်ပညာတတ် မာ့က် (စ) ဝါဒီတဦး၏ တွေးခေါ်ထင်မြင်မှုတရပ်ကို ဆက်စပ်ဖော်ပြလိုပေသေးသည်။

‘ မြတ်စွာဘုရား တရားဟောတဲ့အခါမှာ အသံကောင်းတယ် ဆိုတာကတော့ ထားပါတော့၊ အကြောင်းအရာအနေနဲ့ကတော့ ဟောသမျှစကားပိုဒ်တိုင်းမှာ ရှစ်လုံး - ရှစ်လုံးစီ အညီ အမျှ ရှိတယ်။ အသံ နိမ့် မြင့် - ဆင်း တက် ကဗျာဆံတယ် ဆိုတာဟာ နဂိုဘုရားဟောခဲ့ရင်း ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား.... ’

‘ အမှန်တော့ ဘုရားက သူ ဟောသမျှ - ပြောသမျှတွေမှာ ရှစ်လုံးတပိုဒ် အညီအမျှစီရှိရမယ်လို့ တမင် တကူးတကန့် စီစဉ်နေမှ မဟုတ်ပါဘူး။ ကြုံသလို - ဖြစ်သလို ဟောလိုက်မှာပါ။ နောက်ပိုင်းကျမှသာ အဋ္ဌကထာဋီကာဆရာကြီးတွေက ရှစ်လုံးစီ

ရှစ်လုံးစီလဲ အညီအမျှရှိလေအောင် အသံကလဲ နိမ့်မြင့် ဆင်းတက် ဆိုကောင်း - ရုတ်ကောင်းဖြစ်လေအောင် ပြုပြင်ဖန်တီး ထားကြတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်’

ဤ အယူအဆနှင့် ပတ်သက်၍ စာရေးသူက သူ့အား အလွယ်ဆုံး - အနီးဆုံး အထောက်အထားဖြင့် ပြန်လည် အဖြေပေးခဲ့သည်။

မြတ်စွာဘုရားအပေါ်တွင် သဒ္ဓါတရား ခေါင်းပါး ကင်းမဲ့ နေသူတိုင်းအား အာဂမယုတ္တိ ကျမ်းဂန် အဆိုအညွှန်းများဖြင့် ဖြေရှင်း၍ အကြောင်းထူးမည် မဟုတ်သော ကြောင့်လည်း တကြောင်း၊ လောကမျက်မြင် သိလွယ်ရာဖြစ်၍လည်း တကြောင်း သဘာဝယုတ္တိသဘော အနီးစပ်ဆုံး - အသိလွယ်ဆုံး သော အထောက်အထားတခုဖြင့်ပင် ပြန်လည်တင်ပြခဲ့ရသည်။

‘အဲဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ အသိလွယ်ဆုံး အထောက် အထားတခု တော့ ရှိပါတယ်။ ဆရာကြီးက ခေတ်ပညာတတ်တိုင်းဖြစ်ရုံသာ မဟုတ်သေးဘူး။ လူကြီး - လူကောင်း ပညာတတ်၊ အပေါင်း အသင်းတွေကလဲ များပြီးသားဆိုတော့ နိုင်ငံရေးတရားဟော တာဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ စာပေယဉ်ကျေးမှု မဟုတ်ပညာပေးဟောတာ ဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒီလိုဟောပြောပုံတွေကို အတော်များများတွေ့ဘူး ကြုံဘူးခဲပါလိမ့်မယ်’

‘ဟာ... ၊ ကြုံဘူးပါသော်ကော.... ၊ ကျုပ်တို့ ငယ်ငယ်က ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် (ကို...) တို့များဆို တရားဟော စကားပြော သိပ်ကောင်းတာပေါ့။ ပီးတော့ လူကြီးပိုင်းထဲက ဦး.... တို့ဆိုလဲ တရားဟောကောင်းတာဘဲ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ - နောက်တခု ဇာတ်မင်းသား ဦး ဖိုးစိန် ကြီး တို့ သီချင်းဆိုကောင်းတယ်...၊ စကားပြောကောင်းတယ်...၊ ဘယ် လောက်များ စကားပြော ကောင်းသလဲဆိုရင် စကားထဲမှာကို စည်းဝါးသဘောပါနေတယ်ဆိုတာကိုလဲ ဆရာကြီး ကြားခဲ့ - သိခဲ့ဘူးမှာပေါ့နော် ’

‘ ဒါကတော့ ကျုပ် ကိုယ်တိုင်ကိုဘဲ ဦးဖိုးစိန်ကြီးကိုသုံးလေး ဝါ ကြည့်ခဲ့ရဘူးပါတယ် ’

‘ ကဲ - ဒီတော့ တိုတိုဘဲ ပြော ကြ ပါ စို့ - ဆရာကြီးရယ် ...။ ဒီနေ့ခေတ် သာမန်လူသား တရားဟော စကားပြောကောင်းသူ တွေဟာ စာရွက်စာတန်းနဲ့ ရေးထားပြီးသား မဟုတ်သည့် တိုင် အောင် အများပရိသတ်ရွှေ့မှာ နားထောင်ချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် စိတ်ဝင်စားလောက်အောင် လေယူ - လေသိမ်း အထိန်း အငဲ့ အဆွဲအငင် အ ဖြတ် အ တေ ဘက်တွေ နဲ့ စည်း ကမ်း တ ကျ အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်အောင် ဟောတတ် ပြောတတ်တယ် ဆိုရင်.... ’

စာရေးသူက ဤမျှဖြင့်ပင် စကားဖြတ်လိုက်သည်။ ကိုယ့် ဆက် ကြီးကဲသူ ဖြစ်၍ အားနာခြင်းလည်း ရှိပေသည်။ ပုဂ္ဂိုလ် ကြီးထံမှ တစ်စုံတရာ စောဒက မထွက်လာ၊ တွေးတောစဉ်းစား ဟန်ဖြင့်သာ တဖက်သို့လှည့်ပြီး ငေးနေသည်။

မိမိနှင့် သဘောချင်း တူသည် - မတူသည်ကို အပထား၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားအပေါ် (ဤ စကားကိုအကြောင်းပြု၍) တွေး ခေါ် စဉ်းစားဖော် ရလျှင်ပင် ဝမ်းမြောက်လှပါချေပြီ။

ဤကား - ဓမ္မစကြာတရားတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြောင်း အားလျော်စွာ ပေါ်ပေါက်ဖြစ်ထွန်းလာရသော သဒ္ဓါစေတနာ သဘော ဖြစ်ပေသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော တရားတော် ‘ဓမ္မစကြာ’ ကို စာပေအတတ်ဖြင့် ပျပ်ဝပ် ရိုကျိုး ရှိခိုး သူဇော်ရခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။

(၄) သ မ္မ ဝ က မ္မ န္တ

ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သောကာယကံမူ

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအနက် ဤ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော သမ္မာကမ္မန္တ မဂ္ဂင်၏ ထူးခြားချက်မှာ၊ ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ ပြုလုပ်အပ်သော ကာယကံမူနှင့် တိုက်ရိုက်စပ်လျဉ်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို ကာယကံမူတွင်လည်း -

- ၁။ ပါဏာတိပါတ - ဝိရတိ၊ ပိုးမွှားကြွက်ငှက်မှအစပြုသော သတ္တဝါတို့၏ အသက်ခန္ဓာကို သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။
- ၂။ အဒိန္နာဒါန - ဝိရတိ၊ သူတပါးတို့၏ သက်ရှိ သက်မဲ့ မည်သည့်ပစ္စည်းမဆို ခိုးဝှက် လုယက် ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။
- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ-ဝိရတိ၊ မိဘ မောင် အကို ညီမ အမ အစရှိသော အုပ်ထိန်းခြင်း (၂၀) နှင့် မကင်းသော စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းထားပြီး ဖြစ်သော လင်ရှိမယား ဖြစ်သော မိန်းမတို့၌ ပြစ်မှားကျူးလွန်ခြင်းမှ ရှောင်

ကြည်ခြင်း၊ သူတပါးယောက်ျား (လင်သား) တို့ နှင့် ပြစ်မှားကျူးလွန်ခြင်း၊ မိမိယောက်ျားမှတစ်ပါး အခြား သူတို့နှင့် ပြစ်မှားကျူးလွန်ခြင်းမှ ရှောင်ကြည်ခြင်း၊ အရက်သေစာ သောက်စားမှု၊ လောင်းကစားမှုတို့မှ ရှောင်ကြည်ခြင်းဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစား ကဲ့ပြားခြားနား သွားပြန်ပေသည်။

သူတပါး အသက်မှ ရှောင်ကြည်ခြင်း

ဤ ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ်မှာ သာမန်အားဖြင့် ကား သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ ရှောင်ကြည်မှု၊ မပြုလုပ်မှုဟူ၍ သိမှတ် နားလည်ဖွယ်ဖြစ်သည်။ စင်စစ် ကြောင်းကျိုး ဆက်စပ်မှု အား ဖြင့်သော်၊ သူတပါးအသက်ကို မသတ်ဖြတ်ခြင်းဟူသည်၊ သီးခံ ခြင်း၊ စောင့်စည်းခြင်း၊ ခြိုးခြံခြင်း၊ သနားကြင်နာခြင်းဟူသော အကျိုးတရားများကိုပါ သက်ရောက်ဖြစ်ထွန်းလာစေနိုင်သည်။

မိမိကို ကိုက်ခဲထိပါးလာသော ခြင်္ကေဝင်၊ ကြမ်းပိုး (ဂျပိုး) မှအစ ကြက်ငှက် ကျွဲ နွားဟူသော အသားစားတိရစ္ဆာန် များအထိ၊ သတ်ဖြတ်နိုင်ခွင့် ရှိပါလျက် မသတ်ဖြတ်သည့် အခါ၊ ပထမဦးဆုံး သီးခံနိုင်ခြင်း အလေ့အကျင့် ဖြစ်မြောက်လာသည်။

စောင့်စည်းခြင်းသဘောဆိုသည်မှာကား၊ အသက်ရှိ သည် ချင်း၊ ကိုယ်ချင်းစာနာမှု၊ မိမိကိုယ်တိုင်၏ အာသာဆန္ဒကို ထိန်း ချုပ်နိုင်မှု ဖြစ်သည်။ ခြိုးခြံခြင်းမှာကား၊ ခံစားမှုအာရုံ မခင်း ပါးလျော့နည်းခြင်း သဘောသို့ပင် သက်ရောက် ဝင်ဆန့် လာသည်။

မိမိ၏ အစာအာဟာရ (ရသတဏှာ) အတွက် ကြက်သား
ဟင်း စားချင်လှပါသည်။ ဝက်သားဟင်း စားချင်လှပါသည်
ဟူ၍ တောင့်တောင့်တတ-စွဲလမ်းလမ်းမရှိ။ ကြုံရာ - ရရာနှင့်ပင်
စားသောက်မှီဝဲပါမည် ခြိုးခြံထားသောအခါ ရသတဏှာတွင်
တပ်မက်စွဲလမ်းမှု ခေါင်းပါးလျော့နည်းသွားသည်။

သနားကြင်နာခြင်းမှာကား မေတ္တာသဘော ဖြစ်ပေသည်။
ကြက်ငှက်ဘဲ ဝက် တို့သည်လည်း ငါ့ကဲ့သို့ပင် သက်ရှိသတ္တဝါ
များဖြစ်ကြသည်။ ငါမသေချင်သလိုပင် သူတို့လည်း သေချင်
ကြမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ငါ့အတွက်ဖြင့်ကား သူတို့အသက်
မသေပါစေနှင့်တော့ဟူ၍ ကိုယ်ချင်းစာတရားပွားများနေသည့်
အခါ။ သတ္တဝါအားလုံးတို့အပေါ်၌ပင်လျှင် မေတ္တာထားတတ်
ထားနိုင်လာပေသည်။

တေမိမင်းသားနှင့်ကင်ပလင်းရွက်

တေမိမင်းသားသည် သူနန္ဒီရထားမှူး နန်းတော်သို့ပြန်ကာ
ခမည်းတော် - မယ်တော်များကို သွားရောက် ခေါ်ငင် နေစဉ်
အခါ၌ ကံပျင်းရွက် (ကင်ပလင်း) ရွက်ကိုသာ အစာအာဟာရ
အဖြစ် မှီဝဲစားသောက်နေခဲ့၏။

ခမည်းတော် - မယ်တော်များ ရောက်ရှိလာပြီး တေမိမင်း
သား၏ အသားအရေသန့်စင်ကြည်လင်နေပုံကို ထူးဆန်း အံ့ဩ
မေးမြန်းကြသည့်အခါ နန်းတော်ထဲတွင်ကဲ့သို့ အမဲသား ငါး
များကို မစားရသော်ငြား၊ ကင်ပလင်းရွက်၌ ရောင့်ရဲခြိုးခြင်း
သိန်း - 18.

အားဖြင့် စားသုံးမှီဝဲအပ်ခြင်းကြောင့် ဤကဲ့သို့ အသားအရေ အဆင်းအသွင်များ ကြည်လင်သန့်စင်နေရကြောင်း ပြန်ပြော ခဲ့သည်။

ရုပ်အဆင်း : သန့်စင်ကြည်လင်မှု

ဤသည်ကို ထောက်ထားခဲ့လျှင် အစာအာဟာရနှင့် ပတ် သက်၍ ခြိုးခြံသိမ်းဆည်းခြင်း (ရသာတဏှာကို ချုပ်ထိန်းခြင်း) ဟူသည် မြင့်မြတ်ကောင်းမွန်ရုံမျှမဟုတ်သေး။ ရုပ်အဆင်းသန့်စင် ကြည်လင်မှုလည်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်း သိမှတ်ဖွယ်ဖြစ်ပေသည်။

ဤ နေရာ၌ အဟာရဇာတ်သဘောကို ဆို လို ရင်း မ ဟု တ်။ မြင့်မြတ်သော စိတ်စေတနာကို အမှီပြု၍ ရုပ်အဆင်းကြည်လင် သန့်စင်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ရုပ်အဆင်းသန့်စင်သည် ဆိုကတည်းကလည်း ရုပ် ဝတ္ထုနှင့် အကြောင်းဆက်စပ်နေသောစိတ်သန္တာန်ပါ အေးချမ်း တည်ငြိမ်လာရမည်သာ ဖြစ်လေသည်။

သူတပါးတို့၏ပစ္စည်းကို

ခိုးဝှက်လုယက်ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း

ဤတွင်လည်းခိုးဝှက်လုယူခြင်း၏အပြစ်၊ ရှောင်ကြဉ်ရခြင်း၏ ကောင်းကျိုးကို တွေ့သိနိုင်သည်။ အဖက်ဖက်မှ ဆင်ခြင်ထောက် ထားဖွယ်ဖြစ်သည်။

သုတပါးပစ္စည်းကို ခိုးဝှက်လုယက်ယူခြင်း ဟူသည်၊ တမလူနှင့်
ဘဝ သံသရာအပြစ်ကို အပထားဦး၍၊ ယခုမျက်မှောက်ဘဝ၌
ပင်လျှင် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှသော အမှု ဖြစ်ပေသည်။

သုတပါးပစ္စည်းကို ခိုးဝှက်လုယက်ယူလိုသူသည် မိမိကိုယ်တိုင်
၏ ကိုယ်စွမ်း - ကိုယ်စ လုံ့လဝီရိယသဘော ကြံစည် ကြိုးပမ်းမှု
သဘောကို အလေးအနက်ပြုနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပေ။

ရေသာခိုအချောင်လိုက် ဖြတ်လမ်းလိုက် အခွင့်အရေးသမား
မျိုး ဖြစ်သည်။

မကောင်းသော အခြေအနေ

ဤစိတ်မျိုး၊ ဤ အခြေအနေမျိုးကြောင့်ပင် ခိုးဝှက်လုယက်
ရန်ကိုသာ ကြံစည်အားထုတ်နေသည့်အခါ တပါးသုတို့ အပေါ်
သက်ညှာထောက်ထားရန်လည်း မသိ။ ထိုတပါးသုတို့၏ ပစ္စည်း
ဥစ္စာကို လိုချင်တပ်မက်နေသော (လောဘ) စိတ်၊ လိုချင်တိုင်း
မရနိုင်သည့်အခါ မကျေမနပ်ဖြစ်ရသော (ဒေါသ) စိတ်၊ ရခွဲ
လျှင် သုံးရတော့မည် အတွေးဖြင့် မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့
တန်တန် ဖြစ်နေသော (မောဟ) စိတ်။

ဤသို့လျှင် မကောင်းသောစိတ်။ မကောင်းသော အခြေ
အနေဖြင့်သာလျှင် ရင်းနှီးပျိုးပြွမ်းနေခဲ့ချေသည်။

တမက်သား၏ နစ်နာဆုံးရှုံးမှု

စင်စစ်သော်၊ ခိုးဝှက်လုယက်ယူခြင်း ဟူသည် မိမိတို့
မကောင်းမှုဖြင့် ရင်းနှီးနစ်မှုန်းရသည်သာ မဟုတ်သေး။ အခိုးခံ

ရသူ၊ အလှခံရသူတိုင်လည်း (တခါတရံ၌ အကြောင်းအား
လျော်စွာ) ရင်ကွဲပက်လက်ဖြစ်ရလောက်အောင် ထိခိုက်ခံစားရ
သည်များ ရှိတတ်သေးသည်။

တခါက အဖိုးကြီးတဦးသည် မြေးနှစ်ယောက်ကို ရှင်ပြုပေး
လို့မဖြစ် သင်္ကန်းပရိက္ခရာနှင့် အခြားပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရန်
ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်လာခဲ့၏။

ထို သင်္ကန်းပရိက္ခရာနှင့် အခြားပစ္စည်းများ ဝယ်ရန် ငွေကြေး
မှာလည်း အထုပ်ထဲမှ လွယ်လင့်တကူနှိုက်ယူလာရသည် မဟုတ်။
ကွယ်လွန်သွားရှာသူ သမီး၏နားကပ်တရံကို ရောင်းချထုခဲ့၍ ၎င်း၊
သူကိုယ်တိုင် သုံးနှစ်တာကာလမျှ လုပ်ကိုင်ရှာဖွေခဲ့ရခြင်းဖြစ်၍ ၎င်း၊
အသင့်အတန်မျှစုဆောင်းမိခဲ့သော ငွေကြေးဖြစ်၏။ အဖိုးကြီး၏
နားထဲတွင် သမီးဖြစ်သူ သေခါနီး၌ တဖွဖွမှာခဲ့သော (မြေး
ကလေးနှစ်ယောက်ကို ရှင်ပြုပေးပါရန်) စကားကိုလည်း စွဲစွဲ
လမ်းလမ်းပင် ကြားယောင်နေမိ၏။

မြေးနှစ်ယောက်ကို ရှင်ပြုပေးခဲ့ပြီးလျှင် သူလည်းသေပျော်
ပြီ။ သမီးဖြစ်သူအလိုဆန္ဒလည်း ပြည့်ဝပြီ တွေးမိ၏။ ကြည်နူး
ဝမ်းမြောက်နေခဲ့၏။

သို့သော်—

အဖော်ခေါ်လာသူ အခြားအဖိုးကြီးတယောက်နှင့် အတူ၊
သင်္ကန်းပရိက္ခရာဆိုင်တဆိုင်အတွင်းရောက်ပြီး လွယ်အိတ်တွင်းမှ
ပိုက်ဆံထုပ်ကို နှိုက်ယူသောအခါတွင်ကား၊ မော်တော်ကား
ပေါ်တွင် အလစ်သမားနောက်ပါသွားပြီ ဖြစ်သော ငွေထုပ်ကို

အဖိုးကြီးမည်သို့မျှ ရှာမရတော့ပေ။ လွယ်အိတ်တွင်း တနေရာရာ တွင်များ ရှိသေးလို့ ရှိသေးငြား စမ်းသပ် ရှာ ဖွေ သော်လည်း မရှိတော့ပြီဖြစ်သောငွေထုပ်ကို မည်သို့မျှမတွေ့ရတော့ဖြစ်သည်။

အဖိုးကြီးသည် မျက်ရည်များ ပိုးပိုးပေါက်ပေါက် ကျလာ ရုံမျှမဟုတ်သေး။ နေရာတွင်ပင် ဖြုံးကနဲ လဲကျကာ သတိလစ် မေ့မောသွားရရှာတော့သည်။

ဤကား စိတ်ကူးယဉ်ဝတ္ထုတို့တပုဒ်မဟုတ်။ ကိုယ်တွေ့ ကြုံခဲ့ ရဘူးသောသင်္ကန်းပရိက္ခရာဆိုင်ရှင်တဦး၏ မြန်လည်ပြောပြချက် ဖြစ်သည်။

မိခင်လူနာအတွက် ဆေးဝယ်လာသူ - သူငယ်တဦးကြုံကြိုက် ရသည်မှာလည်း ထို့ အတူပင် ဖြစ်သည်။ သေအံ့ဆဲဆဲမိခင်ကြီး အတွက် ဆေးရှာဖွေဝယ်ရန်ငွေမှာ အလစ်သမား နောက်ပါ သွားခွဲရသောအခါ လူငယ်တဦးဖြစ်လျက် မျက်ရည် မဆည်နိုင် သည့်တိုင် စိတ်ထိခိုက်ခဲ့ရပေသည်။

သူဘဝါးပစ္စည်းကို ခိုးဝှက်လုယက်ယူခြင်း ဟူသည်၊ ဤရှေ့ ဤမျှလောက်ပင် မကောင်းမှုဖြင့် ရင်းနှီး ပတ်သက်နေသော အခါ ထို အမှုကိုပြုသူ မရှောင်ကြဉ်သူမှာလည်း အဘယ်သို့လျှင် ကောင်းမြတ်သော စိတ်ဆန္ဒ၊ ကောင်းမြတ်သော အသိပညာရရှိ ဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါတော့မည်နည်း။

အ ဆုံး အ မ တော်

ဤသို့လျှင် အဖက်ဖက်မှ မကောင်းစွာသော အခြေအနေ များအရ သမ္မာကမ္မန္တ - ဖြစ်စင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်

သော ကာယကံမူဆိုသည်မှာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး • တရားလမ်းစဉ်၌ အလေးအနက် ထုတ်ဖော်မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ရသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရား၏ အဆုံးအမပင် ဖြစ်ပေသည်။

အပြန်အလှန် အားဖြင့်သော် ခိုးဝှက်လုယက်ခြင်း ဟူသော မကောင်းမှုကို ရှောင်ကြဉ်ပါမှ သူတပါးတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ၌ တရားနှင့်အညီ စောင့်စည်း ထိန်းချုပ်နိုင်သည်။ သို့ပါမှလည်း မတရားသဖြင့်ဖြစ်သော တပ်မက်မှု လောဘ၊ မိမိလိုချင်သည့် အတိုင်း မရနိုင်သဖြင့် လက်ဝယ်မရောက်သေးသဖြင့် မကျေမနပ် ဖြစ်ရသော ဒေါသ။ တပ်မက်မှု မကျေနပ်မှု၌သာ ဝင်စားနစ် မြုပ်နေရသော မောဟဟူသည့် မကောင်းမှုများနှင့် လွတ်ကင်း နိုင်သည်။

သို့ မကောင်းမှုများနှင့်လွတ်ကင်းနေသည့်အခါ စိတ်သန္တာန် မှာလည်း ပကတိဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်း၊ ကြည် လင်ခြင်းများ ဖြစ်လာနိုင်သည်။

လောဘကြောင့်လည်း စိတ်မနောက်၊ ဒေါသကြောင့်လည်း စိတ်မနောက်၊ မောဟကြောင့်လည်း စိတ်မနောက်သောသူသည် အမှန်တရားကို တွေ့သိနိုင်ဘိလည်း အနီးစပ်ဆုံး အခြေအနေ ဖြစ်နေပေသည်။

က ဘ မေ သု မိ ခ္ခံ ဘ စ ဘ ရ ဝိ ရ တိ

မလွန်ကျူးထိုက်သော ကာမဂုဏ်မှု၊ အရက်သေစာသောက် စားမှု၊ လောင်းကစားမှုများမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

မလ္လန်ကျူးထိုက်သော ကာမဂုဏ်မုဆိုးရာ၌ အရေအတွက် အမျိုးအမည်အားဖြင့်ကား၊ ဦးရေပေါင်း နှစ်ဆယ်ဖြစ်သည်။ မိဘနှစ်ပါးတို့ အုပ်ထိန်းထားသော မိန်းမ၊ အကို အုပ်ထိန်းထားသော မိန်းမ၊ မောင် အုပ်ထိန်းထားသော မိန်းမစသည်ဖြင့် အုပ်ထိန်းခြင်း၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း နှစ်ဆယ်အထိ ရှိနေပေသည်။

လောကကြောင်း လူမှုရေးအားဖြင့် ဝေဖန် ပိုင်းခြား ကြည့်ရသော် အုပ်ထိန်းခြင်း နှစ်ဆယ် (၂၀) ဆိုသည်မှာ အဘယ်အမျိုးသမီး၊ အဘယ်မိန်းမနှင့်မျှ မလွတ်ကင်းနိုင် ဆိုရချိမ့်မည်။

မိဘနှစ်ပါးမရှိခဲ့လျှင် အကိုကြီး အုပ်ထိန်းသည်။ အ ကို ကြီး မရှိခဲ့လျှင် မောင်ဖြစ်သူ အုပ်ထိန်းသည်။ အစ်မဖြစ်သူ အုပ်ထိန်းသည်။ ကြီးဒေါ် (ဂျိုးဒေါ်) မိကြီး (မဂျိုး) အုပ်ထိန်းသည် စသဖြင့် သွေးသားဆွေမျိုး အသိုက်အဝန်းအားလျော်စွာ ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသူများ ရှိနေတတ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

လောကပါလတရား

ဤနေရာ၌ အထက်ဆိုခဲ့ပြီးအုပ်ထိန်းခြင်းနှစ်ဆယ်ဆိုသည်မှာ သိက္ခာပုဒ်သတ်မှတ်ချက် သဘောထက်၊ လောကပါလတရား သဘောကို ရှေ့ရှုရည်ရွယ်ထားရင်းဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ဤလောက၌ လူနှင့် တို့ရစ္ဆာန်သည် ကာမဂုဏ်မှီဝဲမှု၊ စားမှု၊ အိပ်မှုတို့၌ကား အထူထူပင် ဖြစ်ကြ၏။ လူသည်လည်း စားမှု၊ အိပ်မှု၊ ပျော်ပါးမှုနှင့် မကင်း။ တို့ရစ္ဆာန်တို့သည်လည်း စားမှု၊ အိပ်မှု၊ ပျော်ပါးမှုနှင့် မကင်း။

သို့သော်—

လူတို့တွင်ကား စောင့်စည်းထိန်းချုပ်ရခြင်းများရှိ၏။ အမျိုးသမီး (မိန်းမ) ချင်း အတူတူဖြစ်စေကာမူ ဤသူကား အိမ်ဖြစ်သည်။ ဤသူကား အိမ်မဖြစ်သည်။ နှမဖြစ်သည်။ ကြီးဒေါ်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်လေးဖြစ်သည် စသဖြင့် လောက အားလျော်စွာ စောင့်စည်းထိန်းသိမ်းရသော ရှောင်ကြဉ်ရသော လောကပါလတရားသဘောရှိ၏။

မိန်းမများမှာလည်း လူ့အတူပင် ဖြစ်၏။

ယောက်ျားချင်းအတူတူဖြစ်စေကာမူ မိမိလင်ယောက်ျားမှ တပါး အခြားသူတို့နှင့် မဆက်ဆံရခြင်း၊ သူ တ ပါး လင်ယောက်ျားနှင့် မဆက်ဆံရခြင်း စသည်တို့မှာ လောကပါလတရားသဘောပင် ဖြစ်ပေသည်။

ကောင်းပြီ ...။ ဤသို့ဆိုလျှင် ထိုထို စောင့်စည်းရခြင်းများ (လောကပါလတရား) သည် သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ချက် မဟုတ်ရာ ရောက်မ နေ ပါ လော ဟု စောဒကတက်ထိုက်၏။ တက်သင့်၏။

လောကနှင့်ဓမ္မ၊ သို့မဟုတ်လောကကြောင်းနှင့် ဓမ္မကြောင်း ဟူသည် အခြေခံသဘောချင်း တူမျှနေသည်မျိုး၊ အပြန်အလှန်ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်နေသည်မျိုးလည်း ဖြစ်ပေသည်။

လူတယောက်သည် ကိုယ်ချင်းစာနာတရား၊ သနားကြင်နာမှုကြောင့် သူတပါးအသက်ကို မသတ်။ တယောက်ကမူ မသတ်ရဆိုသော ပညတ်ချက်ကြောင့်၎င်း၊ ငရဲကြီးမည် စိုး၍ ၎င်း သူတပါးအသက်ကို မသတ်။

ထိုအတူပင် တယောက်သော သူက နတ်ပြည် - နတ်ရွာ
ရောက်နိုင်သည်။ ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း၌ ကြီးမြင့်ချမ်းသာ ဖြစ်နိုင်
သည်ဟူသော အစွဲဖြင့်လူဒါနိုးပေးကမ်းခြင်းပြု၏။ တယောသော
သူကမူ ထိုကဲ့သို့ အစွဲမရှိ။ ပကတိသော သဒ္ဓါတရား - စားကြံပါ
စေ ...။ သောက်ကြရပါစေ - ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကျွေး
မွေးပေးကမ်းခြင်းပြု၏။

ထို သူများသည် ပညတ်ချက်ကို သိခြင်းနှင့် မသိခြင်းသာ
ကွာခြားလင့်ကစား၊ ကောင်းကျိုးသက်ရောက် ဖြစ်ထွန်းစေမှု
တွင်ကား၊ တစုံတရာကွဲပြားခြားနားကြမည်မဟုတ်ပေ။

ချင်းချက်တခုကားရှိ၏—

မသတ်ရဆိုသော ပညတ်ချက်ကြောင့် မသတ်ခြင်း (မိမိ
စိတ်ဆန္ဒကို ထိန်းချုပ်ခြင်း) သည်ကား၊ သီလစောင့်စည်းမှု
သဘော ဖြစ်မြောက်နေ၏။ မိမိအလိုအလျောက်မဟုတ်ဘဲ သိက္ခာ
ပုဒ်ပညတ်ချက်ကို လေးစားလိုက်နာရာ ရောက်နေ၏။

သီးခံခြင်း၊ ဆောက်တည်ခြင်း၊ ကျင့်သုံးခြင်း သဘောများ
လည်း ဖြစ်မြောက်နေ၏။ ထိုကဲ့သို့ အလေးအနက် ဖြစ်မြောက်
နေသည်များမှာကား၊ အလိုအလျောက် (မိမိဆန္ဒအားလျော်စွာ)
မသတ်ဖြတ် မညှဉ်းဆဲသူထက် ထူးခြားသာလွန်မှုရှိပေလိမ့်မည်။

မကောင်း ကျိုး သက် ရောက် မှ

မိန်းမများတွင် မိမိလင်ယောက်ျားမှ တပါးသော သူတို့နှင့်
ကာမဂုဏ် လွန်ကျူးခြင်းသည်၊ မကောင်းမှုဖြစ်သည် (ကာမေသု
မိစ္ဆာစံာရကံထိုက်သည်) ဆိုရာ၌ လောကပါလတရား အားဖြင့်

သော်၊ စောင့်စံည်းအပ်သည်ကို ချိုးဖျက်ခြင်းကြောင့် ကံထိုက်သည်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။

ကောင်းပြီ...။ ထို မိန်းမသည် လောကပါလတရားကို အဘယ်ပုံ * ချိုးဖျက်ပါသနည်း။

မိဘနှစ်ပါးပေးစား၍ပင် ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့ချင်း သင့်မြတ်၍ပင်ဖြစ်စေ၊ လင်ယောက်ျားအရာသို့ ရောက်နေသူသည် မိန်းမတို့၌ အိမ်ဦးနတ်ဖြစ်၏။ အရှင်သခင်ဖြစ်၏။ စားဝတ်နေရေးအတွက် ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်၏။ အစစကိုးကွယ် အားထားရာလည်း ဖြစ်၏။

ထိုထိုဂုဏ်ကျေးဇူးများ အရပင်လျှင် ထိုသူမနှစ်မြို့ဖွယ် ဖြစ်သော စိတ်ဆင်းရဲစေနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော အမှုကို ဖောက်ပြန် ကျူးလွန်မိခြင်းမှာ မကောင်းမှုအရာသို့ သက်ရောက်နိုင်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤ သဘောမျိုးဖြင့်ဆိုသော် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ဟူသည် မိန်းမများအနေဖြင့်ချည်း တဖက်သတ်မဟုတ်၊ ယောက်ျားများဘက်မှလည်း ကံထိုက်စရာရှိ၏။ ထိုက်သင့်၏။

မိမိအပေါ်တွင် အမိကဲ့သို့၎င်း၊ နှမကဲ့သို့၎င်း၊ အစေအပါးကဲ့သို့၎င်း၊ အဆွေခင်ပွန်းကဲ့သို့၎င်း အဖက်ဖက်မှ စေတနာသဒ္ဓါဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးနေသော ဇနီးမယားဖြစ်သူအား သက်ညှာထောက်ထားခြင်းမရှိ။ မိမိအလိုဆန္ဒအတိုင်း သာလျှင် အခြား

* တဖက်သူတို့အား ဆွဲခေါ်သူ၊ ခေါင်းဆောင်သူ၊ ကောင်းကျိုးပြု စာရေးဆရာကြီး ပီမိုးနင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူးအောက်မေ့သောအားဖြင့် ဤ စကားလုံး ‘အဘယ်ပုံ’ ကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး သုံးနှုန်းပါသည်။

မိန်းမတို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်း၊ အတိုင်းထက်အလွန် လိုက်စားခြင်း၊ များမှာ လောကပါလတရားအားဖြင့်သော် အပြစ်ကင်းနိုင်စရာ မရှိပေ။

အချို့သူများအဖို့မူ ယောကျ်ားကောင်း မောင်းမတထောင် ဟူသည်မျိုးမျှ မဟုတ်သေး။ မယားဖြစ်သူ အပေါ်တွင် နည်း အမျိုးမျိုးဖြင့်လည်း စိုးပိုင်ကြသေး၏။ လှမ်းမိုးနိုင်နင်းကြသေး ၏။ ထိုကဲ့သို့ လှမ်းမိုးစိုးပိုင်ခံရခြင်း အတွက် မိန်းမဖြစ်သူတို့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးပင်ပန်းဆင်းရဲရသည်မှာလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်၏။

ဤ အပြုအမူမျိုးများမှာ (ဘုရားကပင် ပညတ်ခဲ့သည့် တိုင် အောင်) မိမိအတွက် တဖက်သား ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဆင်းရဲရစေမှု အားဖြင့်ကား အမှန်ပင် မကောင်းကျိုးသက်ရောက် ငြိစွန်းရပေ လိမ့်မည်။

စင်စစ် အုပ်ထိန်းခြင်း (၂၀) နှစ်ဆယ်နှင့် မကင်းသူများ၌ ကျူးလွန်ခဲ့လျှင် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ ကံ ထိုက်သင့်သည် ဆိုခြင်း မှာပင်လျှင် ဤ သဘောကို ရည်ရွယ်၍ (သက်ရောက် အကျိုး ဝင်မှုအဖြစ်) ဟောကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။

သိက္ခာပုဒ်သဘောအားဖြင့်ပင် ဖြစ်စေ၊ လောကပါလတရား အားဖြင့်ပင်ဖြစ်စေ၊ တရားမျှတမှု ကြောင်းကျိုးလျော်ကန်မှုဖြင့် သော် ယောကျ်ား (လင်) ဖြစ်သူက မိန်းမ (မယား) ကို မတရားသဖြင့် လှမ်းမိုးစိုးပိုင်ခြင်းသည်လည်း မကောင်း။ မယား ဖြစ်သူက လင်ယောကျ်ားကို မတရားသဖြင့် လှမ်းမိုးစိုးပိုင်ခြင်း သည်လည်း မကောင်း။ နှစ်ဦးလုံးပင်လျှင် အစစ ရိုးသားဖြောင့် မှန်ပါမှသာ အပြစ်ကင်းစင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဤကား ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံနှင့် ပတ်သက်၍ လောက
ကြောင်း - မေ့ကြောင်း အပြန်အလှန် ကြောင်းကျိုး ဆက်စပ်
ကြည့်ရခြင်း၊ တွေးခေါ်ဆင်ခြင်ကြည့်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သေအရက်နှင့် လောင်းကစားမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း

သေ အရက်သောက်စားမှု၌၊ အနောက်တိုင်း ယဉ်ကျေးမှု၊
ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး၊ လောကဝတ် စသည်များဖြင့်ကား၊
ဆင်ခြေပေးနိုင်ကြ၏။ ပေးလည်းပေးနေကြ၏။

သို့သော် သေ အရက်နှင့် ပတ်သက်၍ တူမျှသော ဥပမာတခု
ကား ရှိ၏။

သေခြင်းတရားဟူသည် အဘယ်နေရာတွင်မျှ မလွတ်။ အိမ်
တွင် နေရင်းလည်း သေရမည်။ လမ်းခရီးသွားလာနေရင်းလည်း
သေရမည်။ တစ်စုံတရာလုပ်ကိုင်နေရင်းလည်း သေရမည်ဖြစ်၏။

သို့သော် အိမ်တွင်နေသူထက် လမ်းခရီး သွားလာနေသူက
သေရခြင်းနှင့် ပိုပြီးနီးစပ်၏။ ခရီးသွားနေဆဲ မော်တော်ကား
မှောက်၍ တိုးမိ-တိုက်မိ၍ စသည် ပျက်စီးထိခိုက်နိုင်သောကြောင့်
ဖြစ်၏။

ထိုခရီးသွားချင်းအဘူဘူတွင်လည်း ရေလမ်းခရီးသွားသူက
သေဘေးနှင့် ပိုပြီး နီးစပ်နေပြန်၏။ ထိခိုက်ပျက်စီးသည်ချင်း
ဘူလျှင် ရေကြောင်းခရီးတွင်ပျက်စီးရခြင်းမှာ အသက်ရှင်နိုင်ရန်
ခဲယဉ်းလှသောကြောင့် ဖြစ်၏။

အရက်သောက်ခြင်းဆိုသည်မှာလည်း ထိုသဘောအတိုင်းပင်
ဖြစ်ပေသည်။

မကောင်းမှု၏ အခြေခံ

အရက်၏ သဘာဝအရ မူးယစ် တွေဝေ နေသော အခါ၊ လူကောင်းပကတိထက် အမှားနှင့် ပိုပြီးနိုးစပ်၏။ မှားယွင်းနိုင်သော အခြေအနေရှိနေ၏။ ‘အရက်မူးနေလို့ ဖြစ်ရတာပါ’ ဟူသော စကားကို အများဆုံး ကြားနေရသည်ကပင်လျှင် အရက်ကြောင့် မှားယွင်း လွန်ကျူးမှု ဖြစ်တတ်ကြောင်း အထောက်အထားဖြစ်နေပေသည်။

နောက်ဆုံး မည်သည့်အမှားကိုမျှ မကျူးလွန်မိပါ ဆိုရသည့် တိုင်အောင် ငွေကြေးကုန်ကျမှု၊ ထိခိုက်နစ်နာလှသည်မျိုးလည်း ဖြစ်၏။ အရက်ဖိုးအတွက် စားဝတ် နေရေး အဖက်ဖက်မှ ချွင်းကြပ်တီးဖြစ်ရသည်များမှာ မျက်မြင်ထင်ရှား ဖြစ်နေပေသည်။

အမှန်တရား ဆိုက်သုဉ်းမှု

အရက်သည် စိတ် သဘာဝနှင့်လည်း အများဆုံး ပတ်သက်ဆက်စပ်နေ၏။

လူသားတို့မည်သည့် အရက်မသောက်ပါဘဲလျက်ပင် စိတ်ကောင်း - စိတ်မြတ်၊ အမှန်တရားနှင့် ဝေးကွာနေတတ်ပေရာ၊ အရက်သောက်ခြင်းအားဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်တုံတရား ခေါင်းပါးကင်းမဲ့စေမည် ဆိုပါက အဘယ်မှာလျှင် အမှန်တရားနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်နိုင်ပါစေတာ့မည်နည်း။

ရတု ကဗျာ အလင်္ကာအရာ၌ တံခွန်စိုက် တေ ဝ် ခဲ့သော ‘နတ်ရှင်နောင်’ မင်းသားသည် အနုပညာသဘောမျှ မဟုတ်သေး။ စစ်ရေး - စစ်ရာတွင်လည်း ကျွမ်းကျင်လိမ္မာလှသူဖြစ်၏။ ယောကျ်ားကောင်း စွမ်းရည်ရှင် ဖြစ်၏။

သို့စေငြား အရက်၌ တရားလွန် အစွဲအလမ်း ကြီးခဲ့မိသော အခါ အမှားကြီး မှားခဲ့သည်နှင့်အမျှ နာမည်ပျက် အရှက်ကဲ့ ဘဝဇာတ်သိမ်းမလှ ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

လောင်းကစားမှု

လောင်းကစားခြင်းမှလည်း ထိုအတူပင် ဖြစ်၏။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လောင်းကစားမှုပါ ဆင်ခြေပေး နိုင်သော်လည်း စိတ်ဓာတ်အသိဉာဏ် ပျက်စီး ခြင်း မှာ ကား အပျော်ကစားသူနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်၏။ အပျော်ကစားသူသည် လည်း လောင်းကစားခြင်းအတွက် စိတ်ဓာတ် ပျက်စီး ၏။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူသည်လည်း စိတ်ဓာတ်ပျက်စီး၏။

ကောင်းပြီ...၊ လောင်းကစားသူတို့မည်သည် အဘယ်ပုံ စိတ်ဓာတ်ပျက်စီးပါသနည်း။

လောင်းကစားခြင်းဟူသည် အတ္တစွဲ လွန်ကဲတတ်သည်မျိုး ဖြစ်၏။ ‘လူတယောက်စိတ်သဘောကို သိချင်ရင် ခရီးအတူသွား ကြည့်ပါ - ကစားကြည့်ပါ’ ဟူသော အနောက်တိုင်း စကားပုံ ဆိုထုံးတရပ်ပင် ရှိနေခဲ့၏။

ငွေကြေးပစ္စည်းတစ်စုံတရာနှင့် အလောင်းအစားပြုသူများကို အပထား၊ အပျော်တမ်းကစားသူတိုင်းတယောက်သည်ပင်လျှင် မိမိ၏အတ္တစွဲအတွက် မဖြောင့်မှန်သော နည်းလမ်းများ (ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှု) ၌ စိတ်ဝင်စားတတ်ကြ၏။ ကြိုးစား တတ်ကြ၏။

စစ်တုရင် ကစားသမားတဦးကို တွေ့ဘူး၏။

ထို သူသည် ထမင်းကိုပင် အချိန်မှန်မစားနိုင်၊ စစ်တုရင် ကစားနေဆဲတွင်လည်း မိမိအနိုင်ရနိုင်မှုအတွက် အမျိုးမျိုးကြိုး စား၏။ မိမိဘက်မှ ငြင်းခုံခြင်း၊ တဖက်လူကို စွပ်စွဲခြင်းများ ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။

ည အိပ်ရာဝင်သည့် အခါတွင်လည်း၊ ခြင် ထောင် အမိုး၌ စစ်တုရင်ကွက်များကိုသာ မြင်နေမိခြင်းဖြင့် တခါတရံ၌ နံနက် ပိုင်း နှစ်နာရီ - သုံးနာရီထိုးမှပင် အိပ်ပျော်သွားတတ်ကြောင်း သိရ၏။

ငွေကြေးပစ္စည်း တစုံတရာ မပါဝင် ကစားပွဲ၌ပင် ဤရွေ့ ဤမျှ စိတ်ဝင်စား စွဲလမ်းနေသူသည် အကယ်၍များ အလောင်း အစားနှင့် ဆိုခဲ့ချေသော် သူ၏စိတ်ဓာတ် အကြံဉာဏ်မှန်သမျှကို ထို ကစားပွဲ၌ အဘယ်ရွေ့ - အဘယ်မျှ အသုံးချနှစ်မှန်းစေမည် ကို ကောင်းစွာ သိ နားလည်နိုင်ပေသည်။

အ ကြံ ဉာ ဏ် ကို အ လွဲ သုံး စား မှု

လောင်းကစားမှုအတွက် စိတ် ဓာတ် ပျက် စီး ခြင်း ဟူသည် ဤမျှလောက်ဖြင့်ပင် သဘောပေါက် ဆင်ခြင်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ ကြင်နာသူသည် လောင်းကစားမှုတွင် စိတ်ဝင်စား နှစ်မြုပ်နေသောအခါ ရှိရှိသမျှ အကြံဉာဏ် အစွမ်းသတ္တိများမှာ ထို ကစားပွဲတွင်သာ နှစ်မှန်း ဆုံးပါးသွားရသည်။

‘တထောင်တန် စိတ်အလုပ်ကို တကျပ်တန် လက်အလုပ်နှင့် လဲလှယ်ပစ်သည်’ ဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

ရှေးရှေးကမူ ' ကြေပစ်ခြင်းသည်၊ လာဘ်တိတ်သည် ' ဟု ဆိုစမှတ်ပြုခဲ့ကြ၏။ အမှတ်မထင်အားဖြင့်သော်၊ ကြေပစ်ခြင်း အမှုကို ကိုယ်စောင့်နတ် အစရှိသည့်၊ အိမ်စောင့်နတ်၊ ရွာစောင့်နတ် (မမြင်ရသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ) များက မကြိုက် မနှစ်သက်၍ ထိုသူများ၏ ငွေကြေးအခွင့်အရေးတို့ကို ပိတ်ပင် ဟန့်တားထားသည်ဟု (ထိုသည်ကို ပြောဆိုခြင်းဟု) တွေးထင် ယူဆ ဖွယ် ဖြစ်၏။ အမှန်ကား မည်သည့်နတ်ကမူပိတ်ပင်ဖမ်းစားထားခြင်း မဟုတ်။ ကြေပစ်ကစားသူများသည် ထိုကစားပွဲ၌သာ အချိန် ကုန်နေသဖြင့် အခြားကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေးများကို အား မထုတ်နိုင်တော့ကြောင်း တင်စား ဆိုညွှန်းထားခြင်း ဖြစ်လေ၏။

မကောင်းကျိုးများစွာ

ဤကား - ကစားပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ အချိန်ကုန်ရခြင်း၊ အကြံ ဉာဏ်တုံးခြင်းသဘောမျှ ဖြစ်သေးသည်။ ငွေကြေးပစ္စည်း အထူး အသည်ဖြင့် အလောင်းအစား ကစားသည့်အခါတွင်ကား....

- ၁။ မိမိသာ အနိုင်ရယူလိုသော တပ်မက်မှု။
- ၂။ အနိုင်ရနိုင်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း၊ ကောက် ကျစ်စဉ်းလဲမှု။
- ၃။ မြော်လင့်သည့်အတိုင်း မဖြစ်လာသည့်အခါ မကျေ မနပ် - စိတ်မချမ်းသာ ဖြစ်ရမှု။
- ၄။ ငြိမ်းချမ်းမှုစတင်ကာ တဦးနှင့်တဦး ရန်ဖြစ်မှု။
- ၅။ ကစားပွဲအတွက် ငွေကို ရသည့်နည်းဖြင့် ရှာဖွေမှု - စံ သည့် မကောင်းမှု - မကောင်းကျိုးများ (အနည်းနှင့် အများ) ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာရချေတော့သည်။

ကစားနေရင်း ရန်ဖြစ်ကာ သွေးထွက်သံယို ဖြစ်ရခြင်း၊
 ကစားပွဲနိုင်ငွေအတွက် သတ်ဖြတ်လုယက်ယူမကုန်ခံရခြင်းစသည်
 များလည်း ရှိတတ်သေးသည်။ ဤ သို့မဖြစ် သည့်တိုင် အောင်
 သူတပါး၏ ငွေကြေးကို တပ်မက်နေမှု၊ မိမိအနိုင်ရလေအောင်
 ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှု ဆိုကတည်းက ထို လောင်းကစားပွဲသည်
 မည်သည့်ကောင်းကျိုးတရားမျှမရှိကြောင်းကောင်းစွာ ထင်ရှား
 နေပေသည်။

ဤမျှဆိုလျှင် သမ္မာကမ္မန္တ ‘ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ်
 စင်ကြယ်သော ကာယကံမှု’ ဆိုရာ၌ အထက်ဆိုခဲ့ပြီး သေအရက်
 နှင့် လောင်းကစားမှုများကို အဘယ်ကြောင့် ရှောင်ကြဉ်ထိုက်
 ကြောင်း ကောင်းစွာသိသာနေပေပြီ။

အရက်သေစာ သောက်စားမှု ယစ်မှု နှင့် လောင်းကစား မှု
 ဟူသည် မကောင်းမှုစာ ဖြစ်ကြောင်းကို နည်း အမျိုး မျိုး ဖြင့်
 သိထားကြပြီးလည်းဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး -
 တရားလမ်းစဉ်အားလျော်စွာ ကောင်းသောအမှုဖြင့် ဖြည့်စုံလို
 သူ၊ အသိပညာ - မြင့်မြတ်ဖြောင့်မှန်လိုသူသည် သေအရက်စသည့်
 မူးယစ်စေတတ်သည်တို့မှရှောင်၊ လောင်းကစားခြင်းများမှရှောင်၊
 ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်ရပေလိမ့်မည်။

၅။ သမ္မာအာဇီဝ

ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော

အသက်မွေးမှု

ဤငါးခုမြောက် သမ္မာအာဇီဝ - မဂ္ဂင်တွင်လည်း ဆင့်ပွား
ကွဲပြားမှု သုံးပါးရှိသည်။

၁။ ဒုစ္စရိတ မိစ္ဆာဇီဝ - ဝိရတိ - မကောင်းမှုဖြင့်အသက်မွေး
ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

၂။ အနေသန မိစ္ဆာဇီဝ ဝိရတိ-ရသေ့ - ရဟန်းတို့နှင့် မအပ်
စပ်သည့် အသက်မွေးမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

၃။ ကုဟနာဒိ မိစ္ဆာဇီဝ ဝိရတိ - အခြင်းအရာငါးပါးတို့ဖြင့်
အသက်မွေးမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း-ဟူ၍ သုံးမျိုး သုံးပါး
ဖြစ်သည်။

(၁) ဒုစ္စရိတ မိစ္ဆာဇီဝ ဝိရတိ

သုတပါးအသက်ကို သတ်ခြင်းစသည့် ကာယကံမှ သုံးပါးတို့
ဖြင့်၎င်း၊ မဟုတ်မမှန် လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်းစသည့် ဝစီကံမှ
လေးပါးတို့ဖြင့်၎င်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုခြင်းသည်
မကောင်းသော အသက်မွေးခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုထိုကံအမှုများအနက်၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းဖြင့်
အသက်မွေးခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာကို ခိုးဝှက်လုယက်ခြင်းဖြင့် အသက်

မေ့ခြင်းဟူသော ကံ အမှုတပါးပါးဖြင့် အသက်မေ့ခြင်းသည် လည်း မကောင်းသော အသက်မေ့မှုပင် ဖြစ်၏။

မရောင်းချအပ်သော ကုန် ငါးပါး * ကို ရောင်းချ၍ အသက် မေ့ခြင်းသည်လည်း မကောင်းသော အသက်မေ့ခြင်း (မပြု ကောင်းသော အသက်မေ့မှု) ပင် ဖြစ်၏။

ထိုကဲ့သို့ အသက်မေ့မှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ဒုစွရိတ မိစ္ဆာဇီဝ ဝိရတိပင် ဖြစ်ပေ၏။

(၂) အနေသန မိစ္ဆာဇီဝ ဝိရတိ

ရသေ့ - ရဟန်းများအဖို့ လူတို့အား သစ်သီးပေးခြင်း၊ ပန်း ပေးခြင်း စသည့် (၂၁) နှစ်ဆယ်တပါးသော အနေသနမှု တို့ဖြင့် အသက်မေ့ခြင်း၊ လှူဘွယ် ဝတ္ထု ပစ္စည်း လာဘ် လာဘ ရရှိပေါများစေခြင်းသည် အနေသန မိစ္ဆာဇီဝ မည်၏။

ထို မိစ္ဆာဇီဝမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် အနေသန မိစ္ဆာဇီဝ ဝိရတိ မည်ပေ၏။

(၃) ကုဟနာဒိ မိစ္ဆာဇီဝ ဝိရတိ

(က) သီလမရှိဘဲလျက် ရှိ ဟန် ဆောင်ခြင်း၊ ဂုဏ်ထူး ဝိသေသ မရှိပါဘဲလျက် ရှိဟန်ဆောင်ခြင်းစသည် ဖြင့် မိမိအား တပါးသူတို့က အထင်ကြီးလေအောင်

* သေ အရက်၊ လက်နက်။ အဆိပ်။ သက်ရှိ (လူ) သတ္တဝါ။ အလေး ချိန် တိုးပွားမှုကို ရည်ရွယ်အပ်သော အသား။

စိတ်ပါဝင်စား ထူးခြားဆန်းကြယ်မှု ရှိလေအောင်
ကြံစည်ပြုလုပ်ကာ လာဘ်-လာဘ ပေါ်များစေရန်
ကြိုးစားခြင်းသည် ကုဟန - မည်၏။

(ခ) ဝတ္ထု ပစ္စည်း အလှူခံမှု လာဘ် လာဘ ရရှိစေရန်
အမှု၌ နှုတ်သွက် - လျှာသွက် ပြောဆို တောင်းခံရ
ခြင်းသည် လပန - မည်၏။

(ဂ) မိမိအား ဝတ္ထု ပစ္စည်း လှူဒါန်း ပေးကမ်း စေရန်
စကားရိပ် - စကားစ ပြောဆိုခြင်း၊ တပါးသူ က
မိမိ၏ အလိုဆန္ဒကို သိနားလည်စေခြင်းသည် နိမိတ္တ-
မည်၏။

(ဃ) မလှူဘဲ မနေနိုင်အောင်၊ မပေးကမ်းဘဲ မနေနိုင်
အောင်၊ ဖြားယောင်းဆွဲဆောင်သည့် သဘောမျိုး
(စကားခေါ်ခြင်း) ပြောဆိုခြင်းသည် နိပေသန-
မည်၏။

(င) တဦးသူက ပေးလှူလိုက်သော တကျပ်တန် ဝတ္ထု
ပစ္စည်းကို အခြားသူတဦးအား တဆင့် ပြန်ပေး၍
ထိုသူ ထံမှ တဆယ်တန်ပစ္စည်းရလေအောင် ပြော
ဆိုပြုလုပ်ခြင်းသည် လာဘောန လာဘနိဇီဂီသန -
မည်၏။

ထို အပြုအမူငါးမျိုးမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ကုဟနာဒိမိစ္ဆာ
ဇီဝ ဝိရတိ - မည်ပေ၏။

(၄) တိရစ္ဆာန် ဝိဇ္ဇာ မိစ္ဆာ ဇီဝ ဝိရတိ

ဗေဒင်ဟောခြင်း၊ ဓာတ်ဆင် - ဓာတ် ရိုက် ယတြာ ချေ ၊ အဆောင် - လက်ဖွဲ့၊ ဈေးခေါ် ၊ မျက်နှာပွင့် (လူချစ် လူခင် များစေခြင်း) လက္ခဏာဟောခြင်း စသည်တို့သည် ရသေ့ ရဟန်း တို့၌ ပရိယတ္တိဓမ္မ (ကျင့်ကြံအားထုတ်မှု) နှင့် ဆန့် ကျင် ဘက် ဖြစ်၏။ မလျော်ကန် မလျောက်ပတ်သည်မျိုး ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ထို အပြုအမူမျိုးဖြင့် အသက်မွေးခြင်း၊ ကျော် စောထင်ရှားဖြစ်စေခြင်း၊ လာဘ် လာဘ ပေါ်များစေခြင်းသည် ရသေ့ - ရဟန်းတို့၌ တိရစ္ဆာန် ဝိဇ္ဇာ မိစ္ဆာ ဇီဝ - မည်၏။

ထို မိစ္ဆာ ဇီဝမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်ကား ‘ တိရစ္ဆာန် ဝိဇ္ဇာ မိစ္ဆာ ဇီဝ ဝိရတိ ’ မည်ပေ၏။

ဤကား ‘ သမ္မာအာဇီဝ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်းမြတ် စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ’ ဆိုင်ရာ၊ မပြုကောင်း - မပြုထိုက် ရှောင်ကြဉ်ထိုက်သော အခြင်းအရာများ ဖြစ်ပေသည်။ သိ နား လည်လှယ်သည်များဖြစ်၍ အထူးတလည် ချဲ့ထွင်ဖော်ပြနေရန် မလိုအပ်တော့သလောက် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဤ ‘ သမ္မာအာဇီဝ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ် စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ’ ဆိုသည်မှာ လောကကြောင်း၊ လူမှုရေးနှင့် (အသက်ရှင်ရပ်တည်နေမှု) တိုက်ရိုက် ဆက်စပ်နေ သောကြောင့် ဘဝအတွေ့အကြုံ သိသင့်မှတ်ထိုက်သည် များကို သင့်တန်သမျှ စပ်လျဉ်းဖော်ပြလိုပေသေးသည်။

လူ့ ဘဝ အချက်အခြာ

လူ့ ဘဝ၌ အသက်မွေးမှုဆိုသည်မှာ အလေးအနက် အရေကြီးလှသော အခြင်းအရာတရပ်ဖြစ်၏။ မစားရ မဖြစ်၊ မဝတ်ရ မဖြစ်၊ နေစရာမရှိမဖြစ်ဆိုသည့် စား ဝတ် နေရေး အတွက်လည်း ငွေကြေးနှင့် လိုအပ်သည်တို့ကို ရှာဖွေဖန်တီးကြရ၏။ ဆွေမျိုး မိတ်သဟာ အများစာဝန် လှူဒါန်းပေးကမ်းရန်၊ ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်ရန်၊ အနေအထိုင်ကောင်းစေရန် စသည်များအတွက် လည်း ငွေကြေးနှင့် လိုအပ်သည်များကို ရှာဖွေ ဖန်တီးကြရ ကုန်၏။

ဤသို့ရှာဖွေဖန်တီးရာ၌ အပြစ်ကင်းသောရှာဖွေခြင်း၊ အပြစ် မကင်းသော ရှာဖွေခြင်းဟူ၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကွဲပြား ခြားနားသွားသည်။ မိမိလည်း အပြစ်ကင်း - ကုသိုလ်ရ။ သူတစ်ပါးလည်း ကောင်းကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသည့် အသက်မွေးမှုမျိုး လည်း ရှိသေး၏။

စေတနာရှေ့ရှုချက်

အခြေခံလိုအပ်ရင်းမှာကား - စေတနာရှေ့ရှုချက် ဖြစ်သည်။ မြင့်မြတ်သောစေတနာကောင်းဖြင့် ရှေ့ပြုလုပ်အပ်သည့် အခါ တာဝန်ဝတ္တရားသဘောမျှမဟုတ်၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု သဘော သည်လည်း ရောနှောပေါင်းစည်းသွားသည်။

ဤ သဘောအတွက် ကျောင်းဆရာနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ပညာသည် အမှုထမ်းများကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ကြည့်နိုင်ပေသည်။

ကျောင်းဆရာအဖြစ်ဖြင့်အသက်မွေးသူသည်သာမန်အားဖြင့် ကား၊ လစား အမှုထမ်းတဦးမျှ ဖြစ်၏။ သူ သင်ကြားတတ် မြောက်ထားသော ပညာရပ်ဖြင့် သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ဝတ္တရားကို ထမ်းရွက်နေသူဆိုနိုင်၏။

သို့သော် လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာစေတနာသဘောအားဖြင့်ကား ကျောင်းသားလူငယ်များ၏ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်ရေး၊ ပညာတတ်မြောက်ရေးသည် သူ့ အပေါ်တွင် အလေးအနက် တည်နေလျက် ရှိ၏။ ဆက်စပ် ပတ်သက် နေ၏။ သူ စေတနာ ကောင်းလျှင် ကောင်းသလောက်လူငယ်များကို ထိန်းကျောင်း ပြုပြင် ညွှန်ကြားပြသပေးနိုင်သော အခြေအနေ ရှိနေပေသည်။

ဆေးပညာသည် အမှုထမ်းများ

ဆေးဝါးကုသမှုဆိုင်ရာ ပညာသည် အမှုထမ်းများသည် လည်းထို့အတူပင် ဖြစ်၏။

လူနာတဦးအပေါ် တာဝန် ဝတ္တရား သဘောမျှ မဟုတ်၊ မြင့်မြတ်သော စေတနာရော့စွက်လာသည့်အခါ၊ ကုသခြင်း၊ ပြုစု ခြင်း၊ ညွှန်ကြားခြင်းတွင် အလေးအနက် ဖြစ်လာရပေသည်။ လူနာတွင်လည်း အသက်ချမ်းသာ၊ ကိုယ်တွင်လည်း ကောင်းမှု ကုသိုလ်ဖြစ်ထွန်းသွားရပေသည်။

ဤ သဘောမျိုး အတိုင်း ပင် လျှင် အခြားအခြားသော အသက်မွေးမှု အတတ်ပညာလုပ်ငန်းအသီးသီး၌လည်း မြင့်မြတ် သော စေတနာကောင်း လိုအပ်နေသည်သာ ဖြစ်၏။ စေတနာ

ကောင်းလျှင် ကောင်းသလောက် အကျိုးသက်ရောက်မှု ထူးခြား
နိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။

ဤသည်နှင့် ပတ်သက်၍ကား ‘ စာရေးဆရာအနုပညာသည်’
များကို အထောက်အထားပြုရပေလိမ့်မည်။

စာပေမှုနှင့် အနုပညာ

စာရေးဆရာအနုပညာသည်တိုင်းသည် စေတနာ ကောင်း
ရှေ့ရှုထက်သန်လာသည့် အခါ ကျော်စောထင်ရှားမှုသည်လည်း
အဓိကမဟုတ်။ ငွေကြေးများပြားမှုသည်လည်း အဓိကမဟုတ်။
လူကြိုက်များမှုသည်လည်း အဓိကမဟုတ်။

လူကြိုက်များခြင်း - မများခြင်း၊ ကျော်စောခြင်း-မကျော်
စောခြင်း၊ ငွေကြေး မြောက်များစွာ ရခြင်း - မရခြင်း ထက်
စာဖတ်သူတို့က ကောင်းကျိုး ဖြစ်ထွန်းစေခြင်းသည်သာ လိုအပ်
ရင်း ဖြစ်၏။ စာဖတ်သူနောက်မှ ‘ မျှော ’ လိုက်ခြင်းထက် အမှန်
စင်စစ်ရောက်သင့်ရာ - ဖြစ်သင့်ရာကို ‘ ဆွဲ ’ ခေါ်ခြင်းသည်သာ
အဓိက * (ပဓာန) ဖြစ်၏။ တာဝန်ပိုင်း ဖြစ်၏။

ယုံကြည်ရည်သန်မှုသည်သာ လိုအပ်ရင်း

ကောင်းပြီ...။ စာရေးဆရာအနုပညာသည်များအဖို့၊ ပရိသတ်
ကို ဤသို့ဆွဲခေါ်၍ ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော ‘ အချို့ကြိုက်သူကို
အချဉ်ကျွေးလျှင် ရင်လေးဘို့သာ ရှိတော့သည် ’ မဟုတ်ပါလော
ဟု၊ ဇာတ်သဘင်သဘောနှင့် စောဒကတက်မည် ဆိုငြားအံ့—

* အဓိက အများသုံး အကျင့်ပါနေသော စကား ‘ လွန်ကဲခြင်း ’
ပဓာန အမှန်သုံး ‘ လိုအပ်ရင်း ’

စာရေးဆရာ အနုပညာသည်တို့မည်သည်၊ ယုံကြည်ရည်သန်မှု (ယုံကြည်ချက်နှင့် စေတနာသဘော) က ပထမ၊ အနုပညာ တန်ဆာဆင်မှုက ဒုတိယဖြစ်၏။ မိမိယုံကြည်ရာ - ဖြစ်စေချင်ရာ ကို ထုတ်ဖော်ဆိုညွှန်းရာ (ဆွဲခေါ်ရာ) မိမိဆွဲခေါ်သလောက် ပရိသတ်လိုက်ပါလာနိုင်ဘို့မှာ အနုပညာတန်ဆာဆင်တတ်မှု လိုအပ်၏။ သိမ်းသွင်းဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းရှိရမည် ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့်လည်း စာရေးဆရာ အနုပညာသည်ဟူသည် ကိုယ့် လုပ်ငန်းကိုယ် ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်ဘို့ လိုအပ်၏။ ရှေ့ရှုချက်စေတနာ မည်မျှကောင်းစေ၊ “ စကားပြေကိုစကားရှုပ်ကြီး ” ဖြစ်အောင် ရေးခဲ့လျှင်လည်း မိမိဆွဲခေါ်လိုရာကို မည်သို့မျှ လိုက်ပါနိုင်ကြ မည် မဟုတ်။

အနုပညာသည်ပါဆိုပြီး အသံသဘော နိမ့် မြင့် တက် ကျ ဟန်ပန်မှင်မောင်းကိုမျှ မကျွမ်းကျင်လျှင်လည်း ပရိသတ်ကို ဆွဲ ခေါ်ဘို့ဝေးစွာ အနားမျှပင် ကပ်နိုင်ကြမည်မဟုတ်။

ကောင်းပြီ...။ ဤသို့လည်း ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်ပြီ ထားပါ တော့။ သို့သော် အများပရိသတ်ကိုယ်တိုင်ကိုက မလိုက်နိုင်သော အခြေအနေ၊ မမီနိုင်သော အဆင့်အတန်းမျိုး ဖြစ်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ့် ယုံကြည်ချက်၊ တဖက်သတ်အမြင်ဖြင့်ချည်းဆိုခဲ့ ချေသော်၊ အများပရိသတ်နှင့် အံ ဝ င် ဂွ င် ကျ မ ဖြစ် နိုင် ပါ။ စေတနာပင် ကောင်းသော်ငြား များရာစုပရိသတ်နှင့် ကျွမ်းဝင် ရင်းနှီးမဖြစ်နိုင်ပါ။ လူကြိုက်မများနိုင်ပါ။ ဆိုပြန်ငြားအံ့—

ဤ စောဒက - ဤ အဆိုနှင့် ပတ်သက်၍ကား၊ ယနေ့ခေတ် အမြင်တွင် အလွန်အလွန် ‘ ဟောင်း ’ နေသလောက်၊ အမှန်

စင်စစ် အလွန်အလွန်ကောင်းမြတ်လှပေသော ‘လောကနီတိ’
ထဲမှ အဆိုအညွှန်းတရပ်ကို ဆက်စပ်ဆင်ခြင်ဖွယ်အဖြစ် ကြား
ညှပ်တင်ပြရပေဦးမည်။

တင့်တယ်ခြင်း

“ အခြေလေးချောင်းရှိသော တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါ
တို့ မည်သည် ဆူဖိုး (ဝခြင်း) မှ သာ တင့်
တယ်၏။ အမြိုက်တရားကို ရှာကြံ ကျင့်သုံးနေ
သော သူတော်ကောင်း ရသေ့ - ရဟန်း တို့
မည်သည်ကား၊ ပိန်ကြံ့မှသာ တင့်တယ်ကုန်၏။
ထို့ အတူပင်လျှင် အမျိုးကောင်းသား တို့ မည်
သည်ကား ကောင်းမြတ်သောကိုယ်ကျင့်တရား
နှင့် အတတ်ပညာ - အသိပညာ ရှိမှသာ တင့်
တယ်ကုန်၏ ”

စာရေးဆရာအနုပညာသည်တို့၏ တင့်တယ်ခြင်း

စင်စစ်စာရေးဆရာ အနုပညာသည်တို့သည်လည်း ထို့ အတူ
ပင်ဖြစ်၏။ လူကြိုက်များခြင်း - မများခြင်း၊ ကျော်စောခြင်း -
မကျော်စောခြင်းထက် မိမိပရိသတ်အား အမှန်တရားကို ညွှန်ပြ
နိုင်ခြင်း၊ ကောင်းကျိုးပြုစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်ပင်လျှင် စာရေးဆရာ
အနုပညာသည်တို့၏ တင့်တယ်ခြင်း (ဂုဏ်သိက္ခာ) ဖြစ်လေ
တော့သည်။

မကျော်စောသည့်အတွက် မထင်ရှားခြင်း၊ လူကြိုက်မများ
(အများကြိုက် ဖျော်ဖြေမှုမဟုတ်သဖြင့်) သဖြင့် ငွေကြေးချိုင့်

ခြင်းစသည်တို့မှာကား၊ စာရေးဆရာအနုပညာသည်တို့ အတွက် လိုအပ်ရင်းအကြောင်းမဟုတ်ပေ။

ရသေ့ - ရဟန်းတို့မည်သည် ပိန်ကြုံမှ တင့်တယ်သည်ဆိုသကဲ့ သို့ပင်၊ တာဝန်သိ စေတနာကောင်းစာရေးဆရာ စာပေသမား တို့မှာလည်း ဆင်းရဲချို့တဲ့ခြင်းသည်ပင်လျှင် လိုက်ဖက်တင့်တယ်မှု ပမာ ဖြစ်ရှိနေခဲ့ပေသည်။

တာဝန်ကြီးလေးလှသူများ

အထူးအားဖြင့်ကား...၊ အသက်မွေးသည်ချင်းတူလျှင် (အတတ်ပညာအလုပ်အကိုင်တခုဖြင့် ရှာဖွေစားသောက်သည် ချင်းတူလျှင်) စာရေးဆရာတို့၏ အသက်မွေးမှုမှာ အခြားသူ များနှင့် မတူ။ အလေးအနက်ကဲ့ပြားခြားနားနေခဲ့၏။ တာဝန် ကြီးလေးလှသည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။

‘ဗူးတရာအပေါက်ကိုသာပိတ်၍ရနိုင်သည်။ ပါးစပ်တပေါက် ကို ပိတ်၍ မရနိုင် ’ ဆိုသော စကားပုံဆိုထုံးတရပ်ရှိ၏။

စာရေးဆရာကား ထို့ထက်ဆိုး၏။ ထို့ထက်အတိုင်းအတာ ကြီးမား၏။

စာရေးဆရာတို့မည်သည် စာပေဟူသော အက္ခရာသင်္ကေတ နည်းအားဖြင့် စကားပြောသူများဖြစ်ကြလေရာ၊ သူတို့ပြော လိုက်သောစကားသည် ရင်ကွက် မြို့ရွာ နယ်ပယ်မျှ မဟုတ်သေး။ တပြည်ထောင်လုံးသို့တိုင် ပြန့်ပွားသွား၏။ လူပေါင်းများစွာထံ တို့က်ရိုက်ရောက်ရှိသွား၏။ ပုံနှိပ်စာအုပ်မပျောက်ကွယ်သေးသမျှ

သုတိုစကား • သုတိုအာဘော် မဆိတ်သုဉ်းနိုင်သည် မျိုးလည်း ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့်ပင် သုတိုပြောလိုက်သောစကား(စာပေ)သည် အကယ်၍များ ချွတ်ချော် မှားယွင်းခဲ့ပါမူ၊ ဖတ်ရှုရသမျှ လူ အပေါင်းတိုင်းမကောင်းကျိုးသက်ရောက်ရချေတော့သည်။ ယူဆ တွေးခေါ်ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်မှု လွဲမှားရချေတော့သည်။

ဤနေရာ၌ ‘လှတော’ ရွာသားများ၏ အလင်္ကာဉာဏ်မျိုး ဖြင့် (ဟာသ ရသ သဘော) စပ်လျဉ်း ဆိုရပါမူ စာရေးဆရာ များ ချွတ်ချော်မှားယွင်းမှုမှာ ‘အာဠာဝကဘိလူး’ ကိုအရက်ကိုး မောင်းတိုက်၊ ဂျက်လေယာဉ်ပျံပေါ် တင်ပြီး စကြာဝဠာအနွှံ့ ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဗုံးအကြဲခိုင်းရသည်သို့ပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

နိုင် : ယှဉ်ဆင်ခြင်ဖွယ်

စာပေသမားအနုပညာသည် ဟူသည် ဤသဘော - ဤ အတိုင်းအတာကို ကောင်းစွာ သိနားလည်သည်နှင့် အမျှ၊ ရေး သမျှ၊ ထုတ်ဖော်တင်စားသမျှတွင် ကောင်းမြတ်သော စေတနာ ယှဉ်စပ်ခဲ့လျှင် အသက်မွေးရသည်ချင်း အတူတူ အကုသိုလ်မှုနှင့် ကင်းလွတ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ထက် စေတနာ မှန်မြတ်ခဲ့လျှင် မိမိစာပေ - မိမိကြိုးပမ်းမှုအတွက် လူသားဘို့အား အမှန်တရား ပေးစွမ်းဖြစ်မြောက်စေနိုင်ပေလိမ့်မည်။

‘ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သောအသက်မွေးမှု’ ဆိုရာ၌ ဤစာပေသမား အနုပညာသည်တို့၏ အခြင်းအရာ သဘောသဘာဝကို နှိုင်းယှဉ်စံပြုနိုင်သည်။

ငါ စားရပြီးစတမ်း၊ ငါ စီးပွားဖြစ်ပြီးစတမ်း၊ ငါ ကျော်
စောထင်ရှားလျှင် ပြီးစတမ်းဆိုသည်မျိုးအစား ‘ အ ကု သို လိ
ကင်းခြင်းသည်သာလျှင် လူ့အများတို့၌ အမှန်တရား ဖြစ်ထွန်း
စေခြင်း၊ ငြိမ်းအေးချမ်းသာစေခြင်းသည်သာလျှင် ငါ၏အသက်
မွေးဝမ်းကျောင်းဖြစ်ပါစေ ’ ဆိုခဲ့ချေသော်။

လောကပါလတရားနှင့်လည်းကောင်း—

အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး -
တရားလမ်းစဉ်မှ ‘ သမ္မာအာဇီဝ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်
စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ’ ဆိုသည်နှင့်၎င်း၊ ကောင်းစွာ
ညီညွတ်ပြည့်စုံနိုင်ပေလိမ့်မည်။

(၆) သ မ္မာ ဝ ဝါ ယာ မ

ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော လုံ့လဝီရိယမှု

ဤ သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင်၌ ‘ လုံ့လဝီရိယ ’ မှ ဆိုသည်ကို
ပထမဦးစွာ မြန်မာမှု - မြန်မာ့စကားအဖြစ် ပြောင်းလဲသုံးနှုန်း
လိုသည်။ ပါဠိဘာသာ ‘ ဝီရိယ ’ ဟူသည်ကို အခြေခံ သဘော
သိထားကြပြီးဖြစ်လင့်ကစား အစစထုတ်ဖော် ဆိုညွှန်းရာ၌ ပိုပြီး
လျော်ကန်တည့်ကျလေအောင် ‘ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု ’ ဟူ၍
ပြောင်းလဲသုံးနှုန်းလိုပေသည်။

ကြိုးစားနှင့် ကြိုးပမ်း

မြန်မာစာ - မြန်မာမှုတွင် ကြိုးစားနှင့် ကြိုးပမ်းသည် တူသယောင်ဖြင့် ခြားနားသည့်သဘောလည်းရှိသည်။ 'ကြိုးစား' ဆိုသည်ကား တဦးတယောက်ချင်း၏ နိုးကြားတက်ကြွမှုသဘော 'ကြိုးပမ်း' ဆိုသည်ကား အများတို့၏ အများအတွက် ရည်သန်မြော်ကိုးသည့်သဘော၊ နောက် 'ကြိုးပမ်း' ဟူသည် ကောင်းမြတ်ခြင်း အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း ဆောင်စွမ်းသည်။

- မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး - ကြိုးပမ်းမှု
- စာတတ်မြောက်ရေး - ။
- ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး - ။
- လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး - ။
- ရေရရှိရေး - ။

ဤ အသုံးအနှုန်း - အဆိုအညွှန်းများကို ပထမဦးစွာထုတ်ပြုရခြင်းကား မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှ 'သမ္မာဝါယာမ' ၏ ကောင်းမြတ်စွာသော သဘောအဓိပ္ပာယ်ကို အလေးအနက် ထင်ရှား ထွန်းပစေလို၍လည်း ဖြစ်ပေသည်။

ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်း မြတ်စင်ကြယ်သော

ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်၌၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားဆုံးမ * တော်မူအပ်သောကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုမှာ သဘော

* ဟောကြား - ဝါဒ။ ဆုံးမ - သာသနာ။

အားဖြင့် နှစ်မျိုး၊ အမျိုးအမည်အရေအတွက်အားဖြင့် လေးမျိုး
လေးပါးဖြစ်သည်။

သဘော အားဖြင့် နှစ်မျိုး ဆိုသည်မှာ ကုသိုလ် မှု ဥပ
ဥပန္န - အနုပန္နဟု ရှိသကဲ့သို့ အကုသိုလ်မှုလည်း ဥပန္န - အနုပန္န
ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိနေခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ဥပန္နကုသိုလ်

သီလ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စိတ္တ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ၊
မဂ္ဂါ မဂ္ဂ ဥာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါ ဥာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ၊
လောကုတ္တရာ ဥာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ * ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိ (၇) ခုနှစ်
ပါးတို့တွင် အကြင် ဝိသုဒ္ဓိတရား (တပါးပါးသော စင်ကြယ်
ခြင်း) သည် ယခုသက်ရှိထင်ရှားဘဝ မိမိကိုယ်တွင် ဖြစ်မြောက်
ဖူးသည်၊ တည်နေခဲ့ဘူးသည်ရှိသော် ထိုသို့ဖြစ်မြောက် တည်နေ
ခဲ့ခြင်းအမှုသည် မိမိ၌ ' ဥပန္နကုသိုလ် ' မည်၏။

အနုပန္နကုသိုလ်

အကြင် ဝိသုဒ္ဓိတရားသည် ယခုဘဝ၌ မိမိသန္တာန်မှာ မဖြစ်ဖူး
သေး၊ မရဘူးသေး၊ ထို ဝိသုဒ္ဓိတရားသည် မိမိ၌ အနုပန္နကုသိုလ်
မည်၏။

* သီလ၏စင်ကြယ်ခြင်း၊ စိတ်၏စင်ကြယ်ခြင်း၊ အယူဝါဒ၏ စင်ကြယ်ခြင်း
စသော။

ဥပုန္ဒအကုသိုလ်

ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး * တို့တွင် အကြင် ဒုစရိုက်တရားသည် ယခုဘဝ၌ မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်ဖူးသည်ဟူ၍ သိရှိ၏။ ဖြစ်ဆဲဟူ၍ သိရှိ၏။ ထို ဒုစရိုက်တရားသည် မိမိမှာ ဥပုန္ဒအကုသိုလ်မည်၏။

အနုပုန္ဒအကုသိုလ်

အကြင်ဒုစရိုက်တရားသည် ယခုဘဝ၌ မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်ဖူးသည်လည်းမဟုတ်၊ ဖြစ်ဆဲလည်းမဟုတ်၊ ရှေ့ဦးကား ဖြစ်လတ္တံ့သော အခြေအနေ၌တည်နေ၏။ ဖြစ်မည်ဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်သော အလားအလာရှိ၏။ ဤသည်ကား အနုပုန္ဒအကုသိုလ်မည်၏။

လေးပျိုးငှေ့လေးပါး

ဖြစ်မြောက်ရရှိခဲ့ပြီး ကုသိုလ်၊ နောင်ဖြစ်မြောက်ရရှိအံ့သော ကုသိုလ်ဟူ၍ ကုသိုလ်အမှု၌နှစ်ပါး၊ ဖြစ်မြောက်ခဲ့ပြီးအကုသိုလ်၊

* ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး - (၁) ပါဏာတိပါတာ - လူ၊ တိရစ္ဆာန် စသော သတ္တဝါတို့ကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်း။ (၂) အဒိန္နာဒါန - သူတပါးတို့၏ သက်ရှိသက်မဲ့ပစ္စည်းဥစ္စာကို ခိုးဝှက်လုယက်၊ ဖျက် ဆီး ခြင်း၊ (၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ - သူတပါးယေား၊ မိမိလင်မှ တပါးသော ယောက်ျားတို့၌၊ ကာမဂုဏ်လွန်ကျူးခြင်း။ (၄) မုသာဝါဒ-မဟုတ် မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း။ (၅) ဝိသုဏဝါစာ - သူနှစ်ဦးတို့ အကြား၌ ဂုန်းတိုက်စကားပြော ဆိုခြင်း။ (၆) ဖရသဝါစာ - သူတပါးတို့အား ထိပါးပုတ်ခတ်ဆဲရေးခြင်း။ (၇) သမ္ပပ္ပလာပ - အကျိုးမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း။ (၈) အဘိဇ္ဇာ - သူတပါး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို လိုချင်ဘက် မကတောင့်တခြင်း။ (၉) ဗျာပါဒ - သူတပါးတို့၏ အသက်ခန္ဓာ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဖျက်စီးစေမှုကို လိုလားတောင့်တခြင်း။ (၁၀) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ - အလှူပေး၍ အကျိုးမရှိ၊ ကံ-ကံ၏ အကျိုးတရားမရှိဟု ယူဆယုံကြည်ခြင်း။

နောင် ဖြစ်နိုင်သေးသော အကုသိုလ်ဟူ၍ အကုသိုလ်မူ၍နှစ်ပါး၊
အားလုံးပေါင်း လေးမျိုး - လေးပါးဖြစ်၏။

ကြီး : ပမ်း : အား : ထုတ် : ခြင်း :

ဤကဲ့သို့ ကုသိုလ် - အကုသိုလ် (ကောင်းမှု - မကောင်းမှု)
ဟူ၍ ရှိနေရာ၌ -

(၁) ကောင်းမှုကုသိုလ်မဖြစ်ဖူးသေး၊ မရရှိသေးသော
အကုသိုလ်တို့ကို ယခု သက်ရှိထင်ရှား (ရပ်တည်
နေဆဲ) ဘဝ၌ပင်လျှင် ရရှိ ဖြစ် မြောက် လေ
အောင်၊ မရ ရအောင်၊ မဖြစ် ဖြစ်အောင် စိတ်
အား ထက်သန်စွာ ကြီး ပမ်း အား ထုတ် ခြင်း
တပါး-

(၂) ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ကျင့်သုံးဆောက်တည်နေအပ်
သောငါးပါးသီလ - အာဇီဝဋ္ဌမကသီလဟူသော
သီလဝိသုဒ္ဓိတရားတို့ကို အမြဲအစဉ် အခိုင်အကျည်
ဖြစ်စေရုံသာမက၊ နောင် နိဗ္ဗာန် ရ သည့် တိုင်
အောင်လည်း အမြဲအစဉ် အခိုင်အကျည်တည်လေ
အောင် တည်စေခြင်း အတူက်၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို
လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်း ဟူသော ကြီးပမ်းအား
ထုတ်ခြင်း တပါး။

ဤသည်တို့ကား ကုသိုလ်ကောင်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ကြီးပမ်းအားထုတ်မှု နှစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။

မကောင်းမှုအကုသိုလ်

(၁) ယခုဘဝတွင် မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်ဖူးကုန်သော (ဖြစ်ဖူးခဲ့သော) ဒုစရိုက်တရားတို့ကို ဤဘဝမှ စ၍ နောင်ဘဝအဆက်ဆက်တို့၌ မိမိသန္တာန်မှာ တရံတဆစ်မျှ တဖန် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိရလေအောင် (မဖြစ်နိုင်တော့စေရန်) မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို အားထုတ်ခြင်း (ကောင်းစွာသော ကြီးပမ်းအားထုတ်မှု) တပါး။

(၂) ယခုဘဝတွင် နောက်နောက်ကသော်မဖြစ်ခဲ့စဖူး၊ ရှေ့အဖို့တွင်မူ အကြောင်း ကြုံ ကြိုက် လာလျှင် ‘ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သေးသည့် ’ အကုသိုလ်မှုတို့ကို ငနောင် အနုပါဒိသေသ - နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သည့်တိုင်အောင် လုံးဝမဖြစ်မြောက်စေရန် မဖြစ်ရတော့လေအောင် အားထုတ်ခြင်း (ကောင်းစွာသော ကြီးပမ်းအားထုတ်မှု) တပါး။

ဤသည်တို့ကား အကုသိုလ်မှုကို တားဆီးခြင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကြီးပမ်းအားထုတ်မှု ဖြစ်ပေသည်။

နောင် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သည့်

ဤ ချွင်းချက်စကားနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်းဆိုညွှန်းရန်များ ရှိနေသည်။ နောက်နောက်ကလည်း မဖြစ်ခဲ့။ ယခုလောလော ဆယ်တိုင်လည်း မဖြစ်။ သို့သော် နောင်တွင် (ရှေ့အဖို့တွင်) ကား ' ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သည့် အခြေအနေ ' ဆိုသည်မှာ ဓမ္မ ကြောင်းနှင့်လည်း ပတ်သက်သည်။ လောကသဘာဝ၊ လူ့ သဘာဝနှင့်လည်း ပတ်သက်သည်။

ဓမ္မကြောင်းဆိုသည်မှာ အရိယာသုတော်စင် မဟုတ်သေးသ တို့၌ အကုသိုလ်မှုနှင့် လုံးဝ မလွတ်ကင်းနိုင်သေးသည်ကို ဆိုလို ခြင်း ဖြစ်သည်။

လောကသဘာဝ - လူ့ သဘာဝ ဆို သည် မှာ ကား လူသည် လောကအတွေ့အကြုံပေါ်တွင် မူတည်၍ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးမှုများ ယှဉ်းတတ်သည်ကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အကြောင်း နှစ်မျိုး

အချို့သူများသည် ငယ်စဉ်ကတည်းကပင် ရိုးသားဖြောင့်မတ် တည်ငြိမ်စွာ နေထိုင်လာခဲ့ကြ၏။ ကောင်း ဆိုး မှား မှန် ဝေခန့် ပိုင်းခြားနိုင်စွမ်းရှိသည်ဟူ၍လည်း ယူဆယုံကြည်ဖွယ်ဖြစ်၏။

သို့သော် ငွေကြေး တန်ခိုး အာဏာ အယူဝါဒ၊ မိန်းမ အပျော်အပါးစသည်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး အကြီးအကျယ်

ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသွားတတ်ကြ၏။ နဂိုသဘာဝနှင့် အခြားနားကြီး ခြားနားသွားတတ်ကြ၏။

ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ အကြောင်းနှစ်ရပ်ရှိပေသည်။

လူတယောက် ရိုးသားဖြောင့်မတ်သည် ဆိုရာ၌ ဖောက်ပြန်စရာရှိပါလျက် ရှောင်ကြဉ်ထိန်းချုပ်ထား၍ ရိုးသားခြင်းနှင့် ဖောက်ပြန်စရာမရှိ၊ အခြေအနေ မကြုံကြိုက်၍ ရိုးသားနေခြင်း အကြောင်းများပင် ဖြစ်လေသည်။

ထိန်းချုပ်ထား၍ ရိုးသားသူသည် ဖောက်ပြန်ပျက်စီး စရာရှိသော်လည်း တစုံတရာဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်းမရှိ။ မိမိကိုယ် မိမိ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက် ဆောက်တည်ထား၏။ ဆောက်တည်နိုင်စွမ်းရှိ၏။

ဖောက်ပြန်စရာနှင့် မတွေ့ကြုံရသဖြင့်၊ အခြေအနေ မဖန်တီးသဖြင့် ရိုးသားဖြောင့်မတ်သူမှာကား အသိတရား ခိုင်ကျည် မြဲမြံသူမဟုတ်။ ရေမစိုစွတ်သဖြင့် အစိုင်အခဲ ဖြစ်နေသော မြေကြီးပမာ၊ အခိုက်အတန့်ဖြစ်တည်နေခြင်းမျှ ဖြစ်လေသည်။

သို့ကြောင့်ပင် ရေနှင့်တူသော မကောင်းမှုဖြင့် ကြုံကြိုက် ထိတွေ့ရသည့်အခါ၊ မြေကြီးခဲရေပျော်သွားရသလိုပင် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသွားရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အကုသိုလ်မှုမှာလည်း ထိုအတူပင် ဖြစ်သည်။

နောက်နောက်က ရှောင်ကြဉ် ကင်းရှင်းခဲ့သည့် တိုင်အောင် အခြေအနေကြုံကြိုက်လာသည့်အခါ အကုသိုလ်မှုကို ပြုဖြစ် လုပ်ဖြစ် သွားတတ်သည်။

ယုံကြည်မှုလွဲမှားစေခြင်း

ဘိန်းချခြင်း (ဘိန်းအရောင်းအဝယ်) အရက်ရောင်းခြင်း၊ ကြက် ဘဲ သား၊ ငါး မွေးခြင်း မဖြောင့် မမှန် ရောင်းဝယ်ခြင်း စသည်ဖြင့် အခြားသူများ ချမ်းသာကြွယ်ဝနေသည့်အခါ ထိုသူများကလည်း တိုက်တွန်းဆွဲဆောင်ကြသည့်အခါ နောက်နောက်က မလုပ်ခဲ့ဘူးသည့်တိုင် အားကျနှစ်သက် ဖြစ်သွားရချေသည်။

ပိုပြီးဆိုးသည်မှာကား ထို အလုပ်မျိုးကို စတင် လုပ်ကိုင်စဉ်၌ နောက်နောက်က အကြောင်း ကံ အားလျော်စွာ အရောင်းအဝယ် ဖွံ့ဖြိုး အကျိုးအမြတ်ရရှိတတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအခါ၌ အကုသိုလ်မှုကြောင့် ယခုလို အမြတ်အစွန်း ငွေရလွယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ချမ်းသာလွယ်ခြင်း ဖြစ်သည် ဆိုကာ အစွဲအလမ်းကြီးသွားတတ်ပြန်သည်။ ယုံကြည်မှု ခိုင်မြဲသွားတတ်ပြန်သည်။

ဤသည်ကား လူ သာမန်တို့မည်သည့် အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာသည့်အခါ အကုသိုလ်မှု၌ စူးစိုက် ဝင်စား တတ်ကြသည့် [စူးစိုက်ဝင်စားနိုင်သည့်] အခြေခံ သဘော သဘာဝပင် ဖြစ်ပေသည်။

လိုအပ်မှု

ထို့ကြောင့်ပင် ‘ သမ္မာဝါယာမ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်း မြတ်စင်ကြယ်သော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု ’ ဆိုရာ၌ အကုသိုလ်မှု

ကို နောင် အခါတွင်လည်း မဖြစ်ရလေအောင် (မပြုလုပ်မီလေအောင်) အထူးသဖြင့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤ နေရာ၌ ကျေးဇူးရှင် ဆရာကြီး ပီမိုးနင်း၏ လူ့သဘော လူ့သဘာဝအဆိုအညွှန်း [စာရေးဆရာကောင်းတို့၏ တာဝန်ပိုင်း] တရပ်ကို ဆက်စပ်ဖော်ပြရပေဦးမည်။

ပျက်စီးခြင်း

ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်စီးသွားသည် ဆိုခြင်း မှာ တောင်ပေါ်ကနေ တောင်အောက်ကို ခုန်ချလိုက်သလို တောင်ပေါ်မှသည် တောင်အောက်မြေပြန့်ကို ရောက်သွားရသလို အထင်အရှား ပြောင်းလဲခြားနားသွားမှသာ ပျက်စီးသည် ဆိုရခြင်းမျိုးမဟုတ်၊ ပျက်စီးသည်ဟု သိမှတ်ရခြင်းမျိုးမဟုတ်။

ညစဉ်ဘုရားရှိခိုးပြီးမှသာ အိပ်တတ်သူသည် ဘုရားရှိမခိုးဘဲ အိပ်ရာသို့ ဝင်လိုက်ခြင်းသည်လည်း ပျက်စီးခြင်းပင် ဖြစ်၏။ အရက်သေစာနှင့် အပျော်အပါးတွင် တခါတရံမြဲစမ်း [မြီးစမ်း] ကြည့်သည့် သဘောမျိုး ပြုလိုက်ခြင်းသည်လည်း ပျက်စီးခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ဒါလောက်ကလေးကတော့ အဖိုးမတန်ပါဘူးဟု မသိအောင် [ခိုး] ယူလိုက်ခြင်းသည်လည်း ပျက်စီးခြင်းပင် ဖြစ်၏။

စင်စစ်မှာကား ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်စီးခြင်း ဟူသည် ဤကဲ့သို့ တစတစ တဖြေးဖြေးခြင်း ပျက်စီးရာမှပင် နောက်ဆုံး၌ တောင်ပေါ်မလူ - တောင်အောက်သို့ ရောက်လာသည့်ပမာ အသိအသွားခြားခြားနားနားကြီး ပျက်စီးသွားရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤကား - လောကသဘော၊ လူ့သဘောနှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးဇူးရှင် ဆရာကြီး -- ပီမိုးနင်း၏ အဆိုအမိန့် အတေးအခေါ် တရပ်ဖြစ်သည်။ နဂိုမူရင်းကားမဟုတ်၊ ဆရာကြီး၏ စာများကို အလွတ်ရသလို ဖြစ်နေသည့်အတွက် မှတ်မိနေသည့် အကြောင်း အရာကို အနီးစပ်ဆုံး ပြန်ရေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ကြောင်းကျိုးလျော်ကန်ခြင်း

ဤသဘောကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ကြည့်လျှင်လည်း မကောင်း မှု၏ သဘာဝ၊ သို့မဟုတ် လူသားတို့၏ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်ခြင်း သဘောကို ကောင်းစွာ သိနားလည် နှိုင်းလေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ် အားလျော်စွာ ဆောက်တည်ကျင့်သုံးရာ၌လည်း -

- (က) ဖြစ်ခဲ့ပြီး - ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော အကုသိုလ်မှုကို နောက်ထပ် မဖြစ်ရလေအောင် -
- (ခ) မဖြစ်ဖူးသေးသော အကုသိုလ်မှုကိုလည်း နောင်အခါလုံးဝ မဖြစ်ရလေအောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ် ရမည်ဆိုခြင်းမှာ အပြစ်ကင်းစင်မှု ကောင်းကျိုး

ဖြစ်ထွန်းမှုသဘောအားဖြင့် ကောင်းကျိုးသဘာဝ
ကျနလျော်ကန်လှလေသည်။

ကောင်းကျိုးတရား

“ သမ္မာ - ဝါယာမ - ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် ကောင်း
မြတ် စင်ကြယ်သော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု ” ဟူသည်
လောကကြောင်း လူမှုရေးတွင်လည်း အလေးအနက် ဆက်စပ်
အကြုံးဝင်နေသည်သာ ဖြစ်လေသည်။

အကြင်သူတစ်ဦးတယောက်သည် [အနိမ့်ဆုံးအဆင့်အဖြစ်ဖြင့်]
မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုပင် မရည်ရွယ်သည့် တိုင်အောင် [မဂ် ဖိုလ်
နိဗ္ဗာန်၏ ချမ်းသာခြင်းကို မသိတတ်သည့်တိုင်အောင်] အရာရာ
တိုင်း၌ ကောင်းမြတ်စွာသော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု၊ ရိုးဖြောင့်
မှန်ကန်စွာသောကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုရှိခဲ့ချေသော်အကျိုးတရား
သက်ရောက် ဖြစ်ထွန်းမှုမှာလည်း ကောင်းမြတ်ခြင်းသာ ဖြစ်
မြောက်ရလေသည်။

ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်

ဤကဲ့သို့ ကောင်းစွာသော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုကြောင့်၊
ကောင်းမြတ်သော အကျိုးတရားဖြစ်ထွန်းတွေ့ကြုံရခြင်းများမှာ
ရှေးရှေးဇာတ်ဝတ္ထုကြောင်းများကို အပထားဦး၍၊ ယခုမျက်
မြင်ထင်ရှား လောက၌ပင်လျှင် အလေးအနက် သိနားလည်နိုင်
သည်။

လူ့လောကနှင့် လူသားတို့ ကောင်းကျိုးအတွက် စိတ်စေတနာ မှန်မြတ်စွာဖြင့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ကြပေကုန်သော-

[က] စာပေပညာရှင်များ၊

[ခ] ဆေးဝါးသုတေသန ပညာရှင်များ၊

[ဂ] သိပ္ပံပညာရှင်များ

[ဃ] အတွေးအခေါ်ပညာရှင်များ၊

[င] ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာရှင်များ၊

[စ] နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ စသည် တို့ သည် မိမိတို့၏ စေတနာကောင်းမြင့်မြတ်သော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများ အားလျော်စွာပင် လူသားတို့၏ အလေးအနက် ရှိသလေးမြတ်ခြင်းကို ခံယူရရှိနေကြခြင်းမှာ၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီး၌ပင် မျက်မြင်ထင်ရှား ဖြစ်နေပေသည်။

ကောင်းသော အဆက်အစပ်များ

“ သမ္မာ - ဝါယာမ၊ ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်း ” တွင် ‘ ကျွဲကူးရေပါ ’ ဆိုသည်မျိုး အခြားကောင်းမှု ကောင်းကျိုးများ ရောနှောသက်ဝင် ဖြစ်မြောက်လာခြင်းလည်း ရှိသေးသည်။

လောကကြောင်း ကောင်းသော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုပင် ဖြစ်စေ၊ လောကုတ္တရာကြောင်း ကောင်းသော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုပင်ဖြစ်စေ၊ မိမိ၏ အာရုံက သန့်စင် မှန်မြတ် နေသော

အခါ၊ မေတ္တာသဘောသည်လည်း အလိုအလျောက် ကျမ်းဝင် နေပြီး ဖြစ်သည်။

ကောင်းသောအမူအားလျော်စွာ၊ ကောင်းသောစိတ်ဓာတ် ယှဉ်စပ်လာရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကောင်းသောစိတ်ဓာတ် ဆိုကတည်းကလည်း၊ မကောင်းမှု ကင်းကွာခြင်း၊ သီလသဘော သက်ဝင်လာရပြန်သည်။

ဒါနုမုဆိုသည်မှာလည်း ထို အဘူပင် ဖြစ်သည်။

လူ့အများကောင်းကျိုးအတွက်၊ စာသင်ကျောင်းကြီး ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည်၊ ရေတွင်း - ရေကန်တူးသည်၊ တံတား ဆောက်သည်၊ လမ်းဖို့သည်၊ လမ်းဖောက်သည် ဆိုရာ၌ ဝိုင်းဝန်း ကူညီကြသူများ အားပေးကြည့်ရှုလာကြသူများအား ကျွေး မွေးလှူဒါန်းရန်မှာ ကာယကံရှင် ကြိုးပမ်း အားထုတ်သူ အဖို့ သဒ္ဓါတရား ထက်သန်ပြင်းပြဖွယ်သာ ဖြစ်နေပေသည်။

ဤသဘောသည် ယနေ့ခေတ်၊ ယနေ့အခါတွင်ကား.. ၊ လက်တွေ့မျက်မြင် အဆင်အရှားပင်လျှင် ကြုံကြုံ က်နေရချေ သေး၏။ ကြားသိနေရချေသေး၏။

အလားအလာကောင်း

ယနေ့ခေတ်၌ အလှူအဘန်း ပြုသူများသည် ရှေးရှေးကလို လှူရုံ၊ ကျွေးမွေးညှော်ခံရုံမျှမဟုတ်၊ ညဘက်အချိန်၌ တရားပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ အဆောက်အဦ တစ်စုံတရာ အတွက် ငွေအား - လှူ

အား ပါဝင်ကူညီခြင်း၊ သွေးလှူခြင်း စသည်များကိုပါ တွဲဖက် ပြုလုပ်လာကြ၏။ သဒ္ဓါတရားထက်သန်လာကြ၏။

ဤကား - တပြည်ထောင်လုံး အ တိုင်း အ တာ အ နေ ဖြင့် ကောင်းမြတ်လှသော အလား အလာ (ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု) မျှ မဟုတ်သေး။ တခုသော ကောင်းမှုကို အမှီပြု၍ အခြား ကောင်းမှုများပါ (ကျွဲကူး - ရေပါသဘောမျိုး) ဆက်စပ် သက်ဝင်လာရခြင်းပင် ဖြစ်ပေ၏။

ထို့ကြောင့် သမ္မာ ဝါယာမ မဂ္ဂင်ဆီရာ၌-

ရဟန်းတို့....၊ မှန်စွာအားထုတ်ခြင်းဟူသည်အဘယ်ပါနည်း။ [အဘယ်သို့ပါနည်း] ရဟန်းတို့....၊ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိမှာ မဖြစ်ဖူးသေးသော အယုတ်အညံ့ အကုသိုလ် တရားတို့၏ ဝါ - တရားတို့ကို မဖြစ်ရန်၊ မဖြစ်စေရန် အတုက် အားထုတ်လိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို အားပေး၏။ ကြိုးစား၏။

မိမိမှာ ဖြစ်ဖူးသော အယုတ်အညံ့ အကုသိုလ် တရား တို့ကို ပယ်ရန်၊ မဖြစ်စေရန်အတုက် အားထုတ်လိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို အားပေး၏။ ကြိုးစား၏။

မိမိမှာ မဖြစ်ဖူးသေးသော ကုသိုလ်တရားတို့၏ ဝါ - တရား တို့ကို ဖြစ်ရန်၊ ဖြစ်စေရန်အတုက် အားထုတ်လိုခြင်းကို ဖြစ်စေ ၏။ ကြိုးစား၏။

မိမိမှာ ဖြစ်ဖူးသော ကုသိုလ်တရားတို့၏ တည်တန့်ရန်၊ မပျောက်ရန်၊ တိုး၍ဖြစ်ရန်၊ ပြန့်ပွားရန်၊ ပွားစေမှု ဘာဝနာပြုညွှန်

စေရန်အတွက် အားထုတ်လိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။
လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို အားပေး၏။ ကြိုးစား၏။

ရဟန်းတို့...။ ဤ အားထုတ်ခြင်းကို မှန်စွာ အား ထုတ် ခြင်း
ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်ပေ၏။ ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးတို့အား ဗုဒ္ဓ မြတ် စွာ
ဘုရားက ဤကဲ့သို့ပင် ထုတ်ဖော်ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ကြား နှာ မှတ် ဖူး၊ သိ ဘူး တွေ့ ကြုံ ဆို သ ကဲ့ သို့ ပင် ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဝင် သူတော်စင်များအဖို့ ဤ၍ - ဤမျှဆိုပါလျှင်လည်း
အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် - ဗုဒ္ဓ မြတ် စွာ ဘုရား ဟောကြားဆုံးမ
လိုရင်းကို ကောင်းစွာ သိတန်ပါချေပြီ။

“ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ ” ဆိုရာ၌ မကျဉ်း မကျယ်
အလယ်အလတ် လျှောက်ပတ်လျော်ကန်မှုကိုလည်း ‘ ငဲ့ ’ ရသေး
သဖြင့် ‘ သမ္မာ - ဝါယာမ ’ ကို - ဤ တွင် တခန်း ရပ် ကာ
‘ သမ္မာ - သတိ ’ မဂ္ဂင်ကို ဆက်လက်တင်ပြပါဦးအံ့ .. ။

(၇) သမ္မာသတိ

ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော မမေ့မလျော့မှု

ဤ သမ္မာသတိမဂ္ဂင်ကို ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရား
ဟောကြားညွှန်ပြတော်မူအပ်သည်မှာကား ဤသို့ဖြစ်ပေသည်။

သမ္မာသတိလေးပါး၌ သတ္တဝါတို့၏ ပကတိ စိတ်သည်၊ ရပ်
တည်မရ၊ လှင့်ပါးပြေးသွား၍ နေ၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ မိမိတို့
စိတ်ကို တည်ငြိမ်စွာထားခြင်းငှာ အစိုးမရကြကုန်။ စိတ်ကို အစိုး
မရကြကုန်သော်၊ သူရူး - သူနှမ်းတို့နှင့် တူကုန်၏။

ထို သူရူး-သူနှမ်းတို့သည် စိတ်ကိုအစိုးမရကြကုန်သည့်အတွက်
တစုံတခုသော လူ့ အ ရေး - လူ့ အရာတို့၌ လူ့ရာ မဝင်ကုန်။
ထို အတူ ဘာဝနာကိစ္စ၌ မိမိတို့စိတ်ကိုတည်ငြိမ်စွာထားခြင်းငှာ
အစိုးမရကြကုန်သော ရှင်လူ အပေါင်းတို့သည် တစုံတခုသော
ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို နှလုံးသွင်း၍ စမ်းလျှင် သူရူး - သူနှမ်းနှင့်
အလားတူ ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။

ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံနှင့် တွေ့ကြုံလျှင် မိမိတို့ စိတ်ကို မိမိတို့ အစိုး
မရရှိနေကြသည်ကို သိကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ရပ်တည်မရ၊
လှုပ်ရှား လှင့်ပါးပြေးသွား၍ နေသော စိတ်ရူး - စိတ်နောက်
တို့ကို ပယ်ဖျောက်၍ အလိုရှိရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ စိတ်ကို တည်
ငြိမ်စွာ ထားနိုင်ခြင်းငှာ၊ လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တရား
တို့ကို အားထုတ်ကြရကုန်သတည်း။

ထို လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တရားတို့တွင် -

(၁) ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဆိုသည်ကား၊
မိမိ၏ ရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌ မိမိစိတ်ကို သမ္မာသတိတည်းဟူသော
ကြီးလှန်ဖြင့် အကြပ်အတည်း ဖွဲ့ချည်၍ ထားခြင်းတည်း။ ထွက်
သက် - ဝင်သက်စသော တခုတခုသော ရူပကာယကို စွဲမြဲစွာ
ရှုခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ထိုသို့ထားဖန်များ၍ သုံးလ - လေးလ စသည်ရှိလတ်သော် စိတ်ရှူး - စိတ်နောက်သည် ပျောက်ငြိမ်း၏။ တနေ့ တနေ့လျှင် တနာရီတန်သည် - နှစ်နာရီ၊ သုံးနာရီ၊ လေးနာရီ၊ ငါးနာရီ၊ ခြောက်နာရီတန်သည်။ ထွက်သက် - ဝင်သက် စသော မိမိရူပ ကာယခန္ဓာကိုယ်၌ မိမိ၏စိတ်ကို တည်ငြိမ်စွာ ထားနိုင်၏။

ထို အခါ အလိုရှိရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ တည်ငြိမ်စွာ ထားခြင်းငှာ မိမိစိတ်ကို မိမိအစိုးရ၏။

၂) ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ဆိုသည်ကား၊ မိမိသန္တာန်မှာ အလှည့်အလည်အားဖြင့် မပြတ်မစဲဖြစ်၍ နေသော သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ စသော ဝေဒနာကာယခန္ဓာကိုယ်၌၊ မိမိစိတ်ကို သမ္မာသတိတည်းဟူသော ကြီးလွန်ဖြင့် အကြပ်အတည်းဖွဲ့ချည်၍ ထားခြင်းတည်း။

ထိုသို့ထားဖန်များလတ်သော်၊ စိတ်ရှူး - စိတ်နောက်ပျောက်ငြိမ်း၏။ ထိုအခါ အလိုရှိရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ တည်ငြိမ်စွာ ထားခြင်းငှာ မိမိစိတ်ကို မိမိအစိုးရ၏။

(၃) စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ဆိုသည်ကား၊ မိမိသန္တာန်မှာ အလှည့်အလည်အားဖြင့် မပြတ်မစဲဖြစ်၍ နေသော လောဘနှင့် ယှဉ်သောစိတ်၊ ဒေါသနှင့် ယှဉ်သောစိတ် စသော စိတ်အမျိုးမျိုးတို့၌ မိမိစိတ်ကို သမ္မာသတိတည်းဟူသော ကြီးလွန်ဖြင့် အကြပ်အတည်းဖွဲ့ချည်၍ ထားခြင်းတည်း။

ထိုသို့ထားဖန်များလတ်သော်၊ စိတ်ရှူး - စိတ်နောက်သည် ပျောက်ငြိမ်း၏။ ထိုအခါ အလိုရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ တည်ငြိမ်စွာ ထားခြင်းငှာ မိမိစိတ်ကို မိမိအစိုးရ၏။

(၄) ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ဆိုသည်ကား ၊ မိမိသန္တာန်၌ ရှိနေသော ကာမစွန္ဒ ဗျာပါဒ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ အစရှိသော တရားတို့၌ မိမိစိတ်ကို သမ္မာသတိတည်းဟူသော ကြီးလွန်ဖြင့် အကြပ်အတည်း ဖွဲ့ချည်၍ ထားခြင်းတည်း။

ထိုသို့ထားဖန်များလတ်သော်၊ စိတ်ရှူး - စိတ်နေဘက်သည် ပျောက်ငြိမ်း၏။ ထိုအခါ အလိုရှိရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ တည်ငြိမ်စွာ ထားခြင်းငှာ မိမိစိတ်ကို မိမိအစိုးရ၏။

ကြီးလွန်ဖြင့် ဖွဲ့ထား

မိမိကိုယ်ခန္ဓာကို၊ ရူပကာယမျိုး၊ ဝေဒနာကာယမျိုး၊ စိတ္တကာယမျိုး၊ ဓမ္မကာယမျိုးဟု လေးပုံ - လေးစုပြု၍ ထားပြီးလျှင် ပိုင်းခြားရာ နာရီအတွင်း၌ မိမိခန္ဓာကိုယ်မှအပ အာရုံသို့ မိမိစိတ်ကို မထွက်မသွားစေမူ၍ ထိုလေးပါးသော အဇ္ဈတ္တကာယတို့၌ သာလျှင် သတိတည်းဟူသော ကြီးလွန်ဖြင့် ဖွဲ့ထား၍ ဘဝအဆက်ဆက်တို့က အစဉ်ပါလာသော စိတ်ရှူး - စိတ်နေဘက်၊ စိတ်ပူ စိတ်လောင်တွေကို ပျောက်ငြိမ်းအောင် ပြုမှုကို သတိပဋ္ဌာန်အလုပ်ဆိုသည်။

တနေ့တနေ့တွင် ညအခါ၌ နှစ်နာရီတန်သည်၊ သုံးနာရီတန်သည်၊ အချိန်ကို ပိုင်းခြား၍ အားထုတ်ရမည်။

ကြားဖြတ်အမှာ ။ ။ ဤကား - ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရား၏ ‘ မဂ္ဂင်္ဂဒီပနီ ’ ကျမ်းလာ သမ္မာသတိ မဂ္ဂင်္ဂအဖွင့် ဖြစ်လေသည်။

ဘာသာရေးစာပေ အခြေခံရင့်ကျက်ပြီး
သူများ အတွက် ဆရာတော်၏ မှုရင်း
အတိုင်း တသီးတသန့် ထည့်သွင်းဖော်ပြ
ထားရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤ နေရာ၌ ယခုဆိုခဲ့ပြီးစကားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စာဖတ်သူ ဓမ္မ
မိတ်ဆွေများအား ရင်းနှီးချစ်ကြည်စွာ အစီရင်ခံ လိုပေသေး
သည်။

ဤ ‘ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ’ ၌ စာရေးသူ၏ ရည်ရွယ်ရင်း
မှာ နိဒါန်းပိုင်းတွင် ကြိုတင်ဖော်ပြခဲ့ပြီး အတိုင်း ‘ဗုဒ္ဓဝါဒ -
ဗုဒ္ဓသာသနာ၊ သို့မဟုတ် ဗုဒ္ဓတရား၏ မှန်မြတ် ဖြောင့်မှန်လှစွာ
သော အဖြစ်ကို များရာစု ပရိသတ်များ [ဘာသာရေးနှင့်
အလှမ်းဝေးနေသူ ညီငယ်၊ နှမငယ်၊ တူ၊ တူမငယ်များ] အနီး
စပ်ဆုံး အလွယ်ဆုံးနည်းဖြင့် သိနားလည်နိုင်ကြစေရန် ဖြစ်ပေ
သည်။

သို့သော် ဘာသာရေးစာပေ ဆိုသည်မှာ သဒ္ဓါတရားရှိရုံမျှ
ဖြင့်လည်း ပြီး ပြည့်စုံနိုင်သည်မျိုး မဟုတ်သောကြောင့် အချို့
နေရာများ၌ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် အရှင် မြတ် များ ကိုပင်
အားထားမှီခိုရပေသည်။

ယခု သမ္မာသတိမဂ္ဂင် တွင်လည်း ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာ
တော်ဘုရားကဲ့သို့ပင်လျှင်၊ ကျေးဇူးရှင် မဟာ စည် ဆရာတော်
ဘုရား၏ အဆိုအမိန့်ကို (အားထားမှီခိုခြင်းဖြင့်) ဆက်လက်
ဖော်ပြရပေဦးမည်။

သမ္မာသတိမဂ္ဂင်

[ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားအဖွင့်]

‘ရဟန်းတို့...၊ မှန်စွာအမှတ်ရခြင်းဟူသည်အဘယ်ပါနည်း၊ (အဘယ်သို့ပါနည်း)၊ ရဟန်းတို့..၊ ဤသာသနာတော်က [၌] ရဟန်းသည်၊ မမြဲဆင်းရဲ - အစိုးလဲမရ၊ မလှပမတင့်တယ်သော ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌၊ မမြဲဆင်းရဲ - အစိုးလဲမရ၊ မလှပမတင့်တယ်သော ရုပ်အပေါင်းမျှဟု ရှုမြင်လျက် [နေ၏။] ထိုသို့ ရှုမြင်နိုင်ရန် ပြင်းထန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ အမှတ်ရလျက် မှန်စွာသိသည်ဖြစ်၍ ရုပ်အပေါင်းဟူသော လောက၌၊ ဝါ-ခန္ဓာငါးပါးဟူသော လောက၌၊ အမှန်အတိုင်း မသိလျှင် ဖြစ်နိုင်သော အဘိဇ္ဈာနှင့် ဒေါမနသကို၊ ဝါ-လောဘနှင့် ဒေါသကို အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်သောအားဖြင့် ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။

‘ခံစားမှုဝေဒနာတို့၌ မမြဲဆင်းရဲ - အစိုးလဲမရ၊ ခံစားမှုမျှဟု ရှုမြင်လျက် [နေ၏။] ကြံသိမှု စိတ်၌၊ မမြဲဆင်းရဲ - အစိုးလဲမရ၊ ကြံသိမှု သဘောမျှဟု ရှုမြင်လျက် [နေ၏။] မြင်ကာမျှ၊ ကြားကာမျှအစရှိသော သဘောတရားတို့၌၊ မမြဲဆင်းရဲ - အစိုးလဲမရ၊ သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက် [နေ၏။] ထိုသို့ ရှုမြင်နိုင်ရန် ပြင်းထန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ အမှတ်ရလျက် မှန်စွာ သိသည်ဖြစ်၍ (ဝေဒနာဟူသော လောက၊ စိတ်ဟူသော လောက၊ သဘောတရားဟူသော) လောက၌၊ ဝါ-ခန္ဓာငါးပါးဟူသော လောက၌ အမှန်အတိုင်းမသိလျှင် ဖြစ်နိုင်သော

အဘိဇ္ဈာနှင့် ဒေါမနသကို ဝါ - လောဘနှင့် ဒေါသကို အမှန် အတိုင်း ရှုမြင်သောအားဖြင့် ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။

‘ရဟန်းတို့...၊ မှန်စွာ သိနိုင်အောင် အမှတ်ရသော ဤသဘောကို မှန်စွာ အမှတ်ရခြင်းဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်ပေ၏။’

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျယ်ဟော , မဟောဝေဖန်ချက်

အဲဒါဟာ သမ္မာသတိမဂ္ဂင်ကို အကျယ်ဖွင့်ပြတဲ့ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ပါဘဲ။ ယခုလက်ရှိ ဓမ္မစကြာသုတ်တရားတော်ထဲမှာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ခေါင်းစဉ်မျှသာ တွေ့ရတယ်။ ဒီ ဓမ္မစကြာတရား ကို ပထမစပြီး မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူစဉ်တုန်းက တရားထူး ကို သိမြင်ကြမည့် အရှင်ကောဏ္ဍညနှင့် တကွ ပြဟွာတွေ၊ နတ် တွေဟာ ‘သမ္မာသတိ’ ဆိုတဲ့ ဒီ စကားလုံးကလေး ကြားရုံမျှ ဖြင့်ပင် ‘ကုသ ဝေဒနာ စိတ္တ မေ့ကို မှန်စွာ အမှတ်ပြုပြီးသိတဲ့ သတိ ှဋ္ဌာန်လေးပါးကို ဆိုဘယ်လို့ သိနားလည်သွားကြပါ သလား ။

‘ ကိုယ်အမှုအရာတွေ၊ ခံစားမှုတွေ၊ စိတ်ကူး ကြံသိမှုတွေ၊ သဘောတရားတွေကို ဖြစ်တိုင်း - ဖြစ်တိုင်း လိုက်ပြီး မှတ်ရတာ ကို ‘သမ္မာသတိ’ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ ကိုယ်အမှုအရာ စသည်တွေ ဖြစ်တိုင်း - ဖြစ်တိုင်း အမှတ်ရပြီး အဲဒီသမ္မာသတိကို ပွားစေ ရမယ် ’လို့ကော သိနားလည်သွားကြပါသလား...။

အဲ့ဒါစဉ်းစားစရာဘဲ၊ အဲ့ဒီလိုမသိရင် နားမလည်ရင်တော့ အဲ့ဒီသမ္မာသတိကို ပွားစေရန် မစွမ်းနိုင်ကြပေဘူး။ အဲ့ဒီသမ္မာသတိမဖြစ်ရင် အရိယမဂ်ဖိုလ်တရားထူးကို မရနိုင်ကြပေဘူး။

မှတ်ဖွယ် နှစ်မျိုး

ဒါကြောင့် အဲ့ဒီတုန်းက အရှင်ကောဏ္ဍညနှင့် ဗြဟ္မာတို့၊ နတ်တွေဟာ တရားဦးကို နာပြီး ကျွတ်တမ်းဝင်ကြမည့် ပါရမီ ထူးရှိသူများဖြစ်သောကြောင့် သမ္မာသတိဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ကြားရရုံနဲ့ ‘ ဖြစ်တိုင်း - ဖြစ်တိုင်းသော ကိုယ်အမှုအရာစသည်ကို ရှုမှတ်လျက် သမ္မာသတိမဂ္ဂင်ကို ပွားစေရမယ် ’ ဆိုတာ သိ နားလည်ကြပြီး အဲ့ဒီအတိုင်း ဖြစ်ပွားစေကြတဲ့အတွက် တရားထူးကို ရသွားကြတယ်လို့ ဒီလိုရင်လဲ မှတ်ယူရမယ်။

သို့မဟုတ် အဲ့ဒီတုန်းက မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုလဲ အများနားလည်လောက်အောင် ဖွင့်ပြဟောကြားခဲ့တယ်။ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပွားများပုံကိုလဲ အများနားလည်လောက်အောင် ဖွင့်ပြဟောကြားခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲ့ဒီအကျယ်ဖွင့်ပြချက်တွေက အခြား သုတ်တွေမှာ အသီးအခြားရှိနေတဲ့ အတွက်၊ ပထမသံဂါယနာ တင်တဲ့အခါမှာ ဒီ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ဒီနေရာမှာရော၊ နောက် မဂ္ဂ သစ္စာ အရာမှာရောခေါင်းစဉ်အမည်မျှသာ အကျဉ်းချုံးပြီး သံဂါယနာတင်ခဲ့တယ်လို့ ဒီလိုရင်လဲ မှတ်ယူရမယ်။

သ တိ ပ ဋ္ဌ ဘ န သု တ်

ဒီလိုအကျဉ်းချုံးပြီး သံဂါယနာတင်တဲ့ အခြားသုတ် ရှိပါရဲ့လားလို့ မေးရင်၊ ရှိပါတယ်လို့ ဖြေနိုင်ပါတယ်။ ဘယ်သုတ်လဲ ဆိုရင် မူလပဏ္ဏာသမ္ဘာ ‘သတိပဋ္ဌာနသုတ်’ ဆိုတာပါ။ အဲဒီသုတ်ဟာ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ကို အကျဉ်းချုံးပြီး ပထမပိုင်းမျှ ကိုသာ မူလက သံဂါယနာတင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ယခုဆဋ္ဌသံဂါယနာကျတော့ နောက်ပိုင်းပါ ဖြည့်စွက်ပြီး သံဂါယနာတင်ထားပါတယ်။

သို့သော်လဲ အဲဒီနောက်ပိုင်း အဖွင့်ကတော့ မူလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာမှာ မရှိပါဘူး။ ဒီပြင်လဲ အခြား နိကာယ်က သုတ်ရှည်တွေကို ဥဒ္ဒနိကာယ်ထဲမှာ ချုံးပြီး သံဂါယနာတင်ထားတာတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီ နေရာမှာလဲ အကျယ်ဖွင့်ပြချက်တွေကို ပထမသံဂါယနာတင်စဉ်က ချင်းချန်ပြီး အဘို့ချုံးသံဂါယနာတင်ခဲ့ဘယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ဖွင့် ပြ တော် မှ ခဲ့ သည်

အဲဒီလိုဆိုရင်တော့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးခေါင်းစဉ် အမည်မျှ ကလေးဖြင့် အကျယ် အနက်တွေကို ဘယ်လို သိနိုင်ကြပါလိမ့် မလဲလို့ စဉ်းစားစရာမလိုတော့ဘူး။ ယခုနေအခါမှာဆိုရင် ယခုဘုန်းကြီးရွတ်ဆိုဟောပြုတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး အကြောင်းကိုလဲ သိကြပါလျက် အဲဒီအကျဉ်းချုပ် ဥဒ္ဒေသစကား၏ အကျယ်ဖြစ်တဲ့ မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ်ကြီးကိုလဲ တွေ့နေကြပါလျက် အဲဒီသုတ်၏

အဋ္ဌကထာ အဖွင့်တွေကိုလဲ တွေ့နေကြပါလျက် ‘သမ္မာသတိ မဂ္ဂင်ကို ဘယ်လိုပွားစေရမယ်’ လို့ တိတိကျကျ နားလည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အနည်းသားဘဲ။

ဒါကြောင့် ဟိုတုန်းကလဲ အများနားလည်အောင် မြတ်စွာ ဘုရားက ဖွင့်ပြဟောကြားခဲ့တယ်လို့ဘဲ ဘုန်းကြီးက သဘောကျ ပါတယ်။

သ တိ ပ ဋ္ဌ ဘ န် လေး ပါး

ဒီ နေရာမှာ သမ္မာသတိမဂ္ဂင် ဆိုတာ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ဘဲလို့ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲမှတ်ထားကြရမယ်။ သမ္မာသတိမဂ္ဂင်ကို သတိ ပဋ္ဌာန်လေးပါးလို့ဆိုတော့ အဲ့ဒီသမ္မာသတိမဂ္ဂင်ကို ဘယ်လိုပွား စေရမလဲဆိုရင် ခုတင်က ရှုတ်ဆိုပြခဲ့တဲ့အဖွင့်ပါဠိဖြင့်လဲ အတော် အတန် ထင်ရှားနေပါပြီ။

အဲ့ဒီပါဠိဟာလဲ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်က ဥဒ္ဓေသ အကျဉ်း စကားနှင့် ထပ်တူပါတဲ။ ဒါကြောင့် အဲ့ဒီ အကျဉ်း စကား လောက်နဲ့ ကောင်း ကောင်း နားမလည်သေးရင် အကျယ် ပြထားတဲ့ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ကြီးကို လေးလေးနက်နက် ကြည့်ရှုလေ့လာရုံဘဲ။

ရှု မှတ် မှု

အဲ့ဒီလို လေ့လာကြည့်ရှုရင် ကာယာနုပဿနာ အလိုအားဖြင့် ဗင်္ဂလေ - ထွက်လေဆိုတဲ့အာနာပါနကိုရင်လဲရှုရမယ်။ သို့မဟုတ်

ဆံပင် မွေးညှင်းစသော ၃၂ - ကောဠာသင်္ကုရင်လဲ ရှုရမယ်။
အဲဒီနှစ်ပါးကိုတော့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းလို့ အဋ္ဌကထာက ဆိုပါတယ်။

ကျန်တဲ့သတိပဋ္ဌာန် ၁၉ - ပိုင်းကိုတော့ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းလို့လဲဆိုပါတယ်။ ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာန်းလို့လဲဆိုပါတယ်။ ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတော့ အပ္ပနာဈာန်သမာဓိကိုမရစေနိုင်ဘူး။ ဥပစာရသမာဓိလောက်သာ ရစေနိုင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဝိ ပ သ န ဘ သ တိ ဖြစ် စေ ချင် ရင်

ဒါကြောင့် ဝိပဿနာသမ္မာသတိမဂ္ဂင်ကို ဖြစ်စေချင်ရင်တော့ အဲဒီကျန်တဲ့ ၁၉ - ပိုင်းထဲက အလိုရှိရာကို ရှုရုံပါဘဲ။ ဣရိယာပထပိုင်းအရ (ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမိတိ ပဇာနာတိ စသည်နှင့်အညီ) သွားဆဲမှာ သွားရုပ်ကို ရှုရမယ်။ ရပ်ဆဲ၊ ထိုင်ဆဲ၊ လဲလျောင်းဆဲမှာ ရုပ်ရုပ် ထိုင်ရုပ် လျောင်းရုပ်များကို ရှုရမယ်။ (ယသာ ယထာ ဝါ ပန စသည်နှင့်အညီ) ထိုင်ဆဲ စသည်မှာ အခြားကိုယ်အမူအရာ အသေးစိတ်များရှိရင် အဲဒါတွေကိုလဲ ရှုရမယ်။

အဲဒီမှာ ‘ ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမိတိ ’ စသည်ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ကို ရှုရန်ပြုထားတာကို အထူးသတိပြုကြရမယ်။ အဘိဓမ္မာကျမ်းဂန်ထဲက ပြုထားတဲ့ ရုပ်တွေကို ကျွန်ုပ်တို့ ပြီး ကြံတွေးရှုရုံမျှဖြင့် ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်မဖြစ်ဖူးဆိုတာလဲသေသေချာချာ မှတ်ထားကြရမယ်။

နောက်ပြီးတော့ သမ္မဇညပိုင်း အရအားဖြင့် သွားခြင်း၊ ပြန်ခြင်း။ တဲ့တဲ့ကြည့်ခြင်း၊ စောင်းငဲ့ကြည့်ခြင်း၊ ကျေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်းစသော ကိုယ်အမှုအရာများကိုလဲ ရှုရမယ်။

ဝိပဿနာခဏိကသမာဓိရှင်းပြချက်

ဓာတု မနာသိကာရပိုင်း အရအားဖြင့် ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ ဓာတ်ကြီးလေးပါးကိုလဲ ရှုရမယ်။ အဲဒီလိုရှုလို့ နိဝရဏကင်းတဲ့ အခါ ဥပစာရသမာဓိဖြစ်ကြောင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ အထင် အရှား ပြဆိုထားတာကိုလဲ အထူးသတိပြုကြရမယ်။

အဲဒါဟာ မည်သည့် အပ္ပနာသမာဓိ၏ အနီး၌မျှဖြစ်တာ မဟုတ်တဲ့အတွက် ဥပစာရသမာဓိအစစ်မဟုတ်ကြောင်း၊ ဥပစာရ သမာဓိအစစ်နှင့် နိဝရဏကင်းပုံချင်း၊ စိတ်တည်ကြည်ပုံချင်း တူညီတဲ့အတွက် သဒိဿပစာအားဖြင့် ဥပစာရသမာဓိခေါ်တဲ့ အကြောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ (ပ - ၄၃၆) မှာ ပြဆိုထား တယ်။

အဲဒါကို ဝိပဿနာအနေနဲ့ဆိုရင်၊ ဝိပဿနာခဏိကသမာဓိလို့ ခေါ်ရမှာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့က ဝိပဿနာခဏိကသမာဓိ လို့လဲ ဖော်ပြနေပါတယ်။ အဲဒါကို တချို့ကသဘောမပေါက်တဲ့ အတွက် ခဏိကသမာဓိဖြင့် ဝိပဿနာမဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ အကယ် ၍ ဖြစ်နိုင်ပါလျှင် စာသင်သားတွေမှာ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ် နိုင်ဖွယ်ရှိကြောင်း အပြစ်ပြုပြီး ပြောဆိုနေတယ်။

ကျက် မှတ်မှုမျှဖြင့် မဖြစ်နိုင်

စာသင်သားတွေ၏ သမာဓိဟာ၊ နိဝရဏ ကင်းလောက်
အောင် အားရှိရင် မဟာသုတိပဋ္ဌာနသုတ်နှင့်အညီ ဖြစ်ဆဲ ရုပ်
နာမ်ကို ရှု မှတ်နေတာလဲ ဟုတ်ရင်၊ ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်နိုင်ပါ
တယ်လို့ဘဲ ဘုန်းကြီးတို့က လက်ခံနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ကျက် မှတ် လေ့လာထားတဲ့ သရုပ်သဘောတွေကို
ရွတ်ဆို ဆင်ခြင်နေတဲ့ သမာဓိမျှဖြင့် နိဝရဏလဲ မကင်းကြောင်း၊
ဖြစ်ဆဲရုပ် နာမ်ကို ရှု နေတာလဲ မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပါ
တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို အပြစ်မြဲပြီး ပြောနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ
ဝိပဿနာလုပ်ငန်းအစစ်ကို နားမလည်လို့ ပြောနေတာပါဘဲ။

ဝိပဿနာဉာဏ်

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ပ - ၂၀၁) မှာ ဝိပဿနာခဏိက သမာဓိကို
ခဏိကဝိတ္ထေကဂ္ဂတာ လို့ ပြဆိုထားပါတယ်။ ယင်း၏ အဖွင့်
ဋီကာ၌ ခဏမတ္တဋီတိကောသမာဓိ စသည်ဖြင့် ပြထားပါတယ်။
အဲဒီအဋ္ဌကထာဋီကာများကိုလဲ အမှီပြုပြီးတော့ ဘုန်းကြီးက
သဒိဿပစာ ဥပစာရသမာဓိကို ဝိပဿနာခဏိကသမာဓိ လို့ မှုချ
အမည်ဖြင့် ပြဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ အချက် တွေ ကို
သဘောပေါက်ရင်တော့ ရှင်းနေမှာပါဘဲ။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဣရိယာပထ၌ သမ္ပဗညပိုင်း ဓာတု
မနုဿိကာရပိုင်းတို့ အလိုအားဖြင့် ဖြစ်ဆဲ ရုပ် အပေါင်းကို ရှုနေ
ရင် ဝိပဿနာခဏိကသမာဓိလို့ ခေါ်ထိုက်တဲ့ ဥပစာရသမာဓိလဲ

ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီသမာဓိနှင့် တပေါင်းတည်း ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိခေါ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်လဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါတွေဟာ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ဆိုတဲ့ သမ္မာသတိမဂ္ဂင်နဲ့ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်တွေဘဲ။ အဲဒီစကားထဲမှာ ဓာတုမနုသိကာရပိုင်းအလိုအားဖြင့် ရှု၍ ဥပစာရသမာဓိဖြစ်တယ်ဆိုတာကတော့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ စတုဓာတု ၀ ၀ တွာန်ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ပြုထားတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်တဲ့အတွက် ဘာမျှ သံသယဖြစ်ဖွယ် မရှိပါဘူး။

နောက်ပြီးတော့ ဣရိယာပထပိုင်း သမ္မုဗ္ဗညပိုင်းတို့ အလိုအားဖြင့် ရှု၍ ဥပစာရသမာဓိဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုလဲ သတိပဋ္ဌာန် သုတ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာမှာ အဲဒါတွေကို ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်ကြောင်း အထင်အရှားပြဆိုထားတဲ့အတွက် ဘာမျှသံသယဖြစ်ဖွယ် မရှိပါဘူး။

ဘု ရာ ၊ ဟော နှင့် အ ညီ

နောက်ပြီးတော့ ဝေဒနာ နုပဿနာ ပိုင်း စသည် တို့အလိုအားဖြင့် ဖြစ်ဆဲဝေဒနာများ၊ စိတ်နှင့် သဘောတရားများကို ရှုလျက်လဲ ဥပစာရသမာဓိနှင့် ဝိပဿနာဉာဏ်များ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ အခန်းအစနား၌ ဝိပဿနာ သက်သက်ကစပြီး ရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ၊ ဓာတ်လေးပါးရှုပုံကို ပြပြီးတော့ ဓာတ် (၁၈) ကဆယ့်ရှစ်ပါးရှုပုံ၊ အာယတန (၁၂) ကဆယ့်နှစ်ပါးရှုပုံ၊ ခန္ဓာငါးပါးရှုပုံ၊ ရုပ် နာမ် နှစ်ပါး ရှုပုံများ

ကိုလဲ ပြုထားပါတယ်။ အဲဒါဟာ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်စသော ဘုရားဟော ဒေသနာတော်များနှင့်အညီ ပြုဆို့ထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါတယ်။

သ မ္မာ သ တိ မ ဂ္ဂ င်

ယခုပြဆိုခဲ့တဲ့ စကားများဖြင့် ဘုရားဟော သုတ္တန်ဒေသနာတော်များနှင့်အညီ သမ္မာသတိမဂ္ဂင်ဖြစ်အောင် ပွားစေပုံကို နားလည်လောက်ပါပြီ။ အဲဒီလို နားလည်ရင်တော့ ဖြစ်ဆဲ ကာယဝေဒနာ စိတ် သဘောတရားများကို မရှုဘဲ ကျမ်းဂန် များက ပြဆိုထားတာ ကျက်မှတ်ပြီး စဉ်းစားဆင်ခြင်လျက်ရှုနေခြင်းဖြင့် သမ္မာသတိမဂ္ဂင်အစစ် ဖြစ်မဖြစ်ကိုလဲ ဆုံးဖြတ်နိုင်မှာပါဘဲ။

သမ္မာသတိမဂ္ဂင်အစစ်မဖြစ်ရင် ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်အစစ်လဲ မဖြင့်ဖူးဆိုတာ ထင်ရှားနေပါတယ်။ အဲဒါသာပြီး ခိုင်မြဲအောင် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာစကားတပိုဒ်ကိုလဲ ထုတ်ပြုပါဦးမယ်။

အ ဋ္ဌ က ထာ အ ဆို

ယသ္မာ ပဉ္စ ကာယ ဝေဒနာ စိတ္တ ဓမ္မေသု
ကဋ္ဌိ ဓမ္မံ အနာမသိတွာ ဘာဝနာ နာမနတ္ထိ၊
တသ္မာ တေပိ ဣမိနာဝ မဂ္ဂေန သောက ပရိဒေဝ
သမတိက္ကန္တဘတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။

[သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ - ၃၃၉]

တကယ်ဖြစ်ပေါ်နေဆဲ ကာယ ဝေဒနာ စိတ် သဘောတရားတို့တွင် တစုံတခုသောတရားကိုမျှ မသုံးသတ် မရှုမမှတ်မူ၍ ဝိပဿနာပညာ အရိယ မဂ် ပညာကို ပွားစေခြင်းမည်သည် အကြင် ကြောင့် မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် (တရားနာရင်း အရိယ မဂ် ဖိုလ် တရားထူးကို ရသွားကြသည်ဟု ဆိုသော) ထို သန္တာတိအမတ်ကြီးနှင့် ပဋ္ဌာစာ ရာ ထေရီမတို့သည်လည်း ဤ သတိပဋ္ဌာန်လေး ပါးဟူသော အကျင့်ဖြင့်သာလျှင် စိုးရိမ်ပူဆွေး ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်းတို့ကိုကျော်လွန် သွားကြသည် ဟူ၍ သိအပ် သိထိုက် ကုန်၏ - တဲ့။

ဒီ အဋ္ဌကထာအဆိုကတော့ အလွန်ပဲ ပြတ်သားရှင်းလင်းပါ တယ်။ တရားနာနေရင်း အရိယ မဂ် ဖိုလ် တရားထူးကို ရသွား ကြတယ်ဆိုတာလဲ ဒီ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းဖြင့်သာလျှင် ဖြစ်ဆဲ ကိုယ် ရုပ် ဖြစ်စေ၊ ဝေဒနာဖြစ်စေ၊ စိတ် ဖြစ်စေ၊ သဘောတရားဖြစ် စေ တပါးပါးကို ရှု သိ ပြီး တရားထူးကို ရသွားကြတာပါ။ နာ ကြားရုံမျှနဲ့ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သတိပဋ္ဌာန်၏ အာရုံရူက္ခက် ဖြစ်တဲ့ ကာယ ဝေဒနာ စိတ် သဘောတရားဆိုတဲ့ ဒီ လေးခုထဲက တခုခု ကိုမျှ မရှုဘဲ ဝိပဿနာပညာလဲ ဖြစ်ရိုးမရှိ။ အရိယမဂ်ပညာလဲ ဖြစ်ရိုးမရှိ။ ဒါကြောင့် ပါဘဲတဲ့။

သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်အစစ်

ဒါကြောင့် ကိုယ်ထဲမှာ တကယ်ဖြစ်ပေါ်နေဆဲ ရုပ် နာမ်ကို မရှုပါဘဲ၊ ကျက် မှတ် လေ့လာပြီးတော့ သရုပ်ခွဲ ဆင်ခြင်ရုံမျှဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ် အရိယမဂ်ဉာဏ်ဆိုတဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်အစစ်မဖြစ် ဖူးဆိုတာ အလွန်ရှင်းလင်းနေပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ သမ္မာသတိ မှန်စွာ အမှတ်ရခြင်းလို့ ဆိုပေမဲ့ အမှတ်ရရုံနဲ့တော့ ကိစ္စမပြီးဘူး၊ အမှတ်ရပြီး အမှန်အတိုင်းသိမှ ကိစ္စပြီးတယ်။ ဒါကြောင့် ခုတင်က ရှုတ်ပြခဲ့တဲ့ သတိပဋ္ဌာန် ဥဒ္ဓေသစကားထဲမှာ [သမ္မဇာနောသတိမာ] လို့ ဆိုထားတယ်။ အကျယ်ဖွင့်ပြရာကျတော့ ပဇာနာတိ အပြားအားဖြင့် သိသည် လို့လဲ ပြတယ်။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ စသည်ဖြင့် အဖြစ် အပျက် ဖြစ်ကြောင်း - ပျက်ကြောင်းကို ရှုမြင်သည်လို့လဲ ပြထားတယ်။

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ်တွေကို ဒီလိုစီထားတယ်။

“ သတိမဂ္ဂင်၊ ဖြစ်စေချင်၊ ရှု မြင် သိရမည်၊
ကိုယ်အမှုအရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာ သိရမည်၊
စိတ် အမှုအရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာ သိရမည်၊
ကောင်း ဆိုး လတ်ပါ၊ ဝေဒနာ၊ ပေါ်တာ
သိရမည်၊ သဘောတရား၊ ထင်ပေါ်ငြား၊ ပိုင်း
ခြားသိရမည် ” တဲ့၊ အဲ့ဒါတွေကို ဆိုကြရမယ်။

သတိမဂ္ဂင်၊ ဖြစ်စေချင်၊ ရှုမြင်သိရမည်

[၁] ကိုယ်အမှုအရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာ သိရမည်။

[၂] စိတ်အမှုအရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာ သိရမည်။

[၃] ကောင်း ဆိုး လတ်ပါ၊ ဝေဒနာ၊ ပေါ်တာ သိရမည်။

[၄] သဘောဘရား၊ ထင်ပေါ်ငြား၊ ပိုင်းခြားသိရမည်။

(အဲ့ဒီမှာ ကောင်း ဆိုး လတ်ပါ ဆိုတာက အကောင်း အဆိုး အလတ်စားဆိုတဲ့ ဝေဒနာသုံးပါးကို ထင်ရှား ပေါ်ရာ ပေါ်ရာ ရှုရ - သိရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။)

သမ္မာသတိ မဂ္ဂင် အ တွက် ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရား ဖွင့်ပြအပ်သည်မှာ ဤတွင် ဆုံးခန်းတိုင်ခဲ့ပေပြီ။ ဆရာတော် ဖွင့်ပြအပ်သည့်အတိုင်းလည်း ဓမ္မမိတ်ဆွေများ ကောင်းစွာ သိ နားလည်နိုင်ကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော် ဆရာတော်၏ ဤအဖွင့်နှင့် ဖပ်လျဉ်း၍ အခြား သိမှတ်ဖွယ်တခုကိုလည်း ထပ်မံတင်ပြလိုပေသေးသည်။

ဆရာတော်၏ ဟောကြားညွှန်ပြမှုနှင့် သဘောအယူအဆ အဆိုအမိန့်ချင်း တူမျှနေသည့်အပြင် ဓမ္မမိတ်ဆွေများ အမှန်စင်စစ် သိမှတ်ထိုက်လှသောကြောင့်လည်း ဖြစ်ပေသည်။

ဥာဏ်နှစ်မျိုး

- ၁။ နက်နဲသိမ်မွေ့သော ပရမတ္ထဓမ္မတို့၌ စုံစမ်းသော ဥာဏ် မှန်းဆသော ဥာဏ်မျိုးသည် အနုမာနဥာဏ်မည်၏။
- ၂။ သဘောမှန်သို့ ထိအောင် စူးစိုက်သော ဥာဏ်သည်၊ ပဋိဝေဓဥာဏ်မည်၏။

‘အနုမာန - မျက်မှန်းဆ’ ဆိုသော စကားအတိုင်း ဟုတ်တန်ကောင်း၏ဟု မှန်းဆသော ဥာဏ်မျိုးသည် သမာဓိဘာဝနာ ပညာဘာဝနာများကို မပွားဘူးသော ပကတိလူတို့၏ ဥာဏ်မည်၏။

ထို အနုမာနဥာဏ်မျိုးသည် ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏ သဘာဝသို့ ထိအောင် စူးစိုက်နိုင်သော ဥာဏ်မျိုးမဟုတ်ချေ။ ပဋိဝေဓဥာဏ်မျိုးသည် သမာဓိဘာဝနာ ပညာဘာဝနာတို့ကို ပွားများ၍ ဥာဏ်ပညာကြီးထွားသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့၏ ဥာဏ်မျိုးဖြစ်ပေသည်။

ထို ပဋိဝေဓဥာဏ်မျိုးမှသာလျှင် ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏ သဘာဝသို့ တိုင်အောင် စူးစိုက်ထိုးထွင်းနိုင်သည်။

ပဋိဝေဓဥာဏ်

ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ အတ္တ ဇီဝ ဟူသော အမှတ်သညာ လက်ရိုးကြီးများကို ပယ်ရှား၍ တရားသဘောသက်သက် ဓာတ်သဘောသက်သက်သို့ ထိခိုက်အောင် စူးစိုက်သော ပဋိဝေဓဥာဏ်မျိုးမှသာလျှင် ဇိတ် စေတသိက် ရုပ် နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ပရမတ္ထသဘောမှန် သဘောစစ်တို့ကို ထိထိရောက်ရောက်သိမြင်နိုင်သည်။

ပရမတ္ထတရားတို့မည်သည်မှာ သို့ကလောက် သိမ်မွေ့ နူးညံ့ ကြကုန်သည်။ ထိုပရမတ္ထတရားတို့သည် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ အတ္တ ဇီဝ အထင်အမှတ်များကို တခဏမျှ မပယ်ရှားနိုင်ကြကုန်သော ပကတိလူသာမန်တို့၏ ပကတိဉာဏ်မျိုးဖြင့် သိမြင် နိုင် သော အရာမဟုတ်ကြကုန်။

သမာဓိဘာဝနာ ပညာဘာဝနာများကို ပွားများအားထုတ် ခြင်း အလေ့မရှိသော သူတို့၏ သာမန်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်နိုင်သော အရာတို့လည်း မဟုတ်ကြကုန်။ ပဋိဝေဓဉာဏ်၏ အရာသာဖြစ်ကြ ကုန်သည်။

ဉာဏဘာဝနာ

အနုမာနဉာဏ်ဖြင့် အဖန်ဖန် လေ့လာအားထုတ်သောအခါ ဉာဏဘာဝနာကိစ္စဖြစ်၏။ ထိုဉာဏဘာဝနာ ရင့်သန်လာသော အခါ ပဋိဝေဓဉာဏ်အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ပဋိဝေဓဉာဏ်ပေါက် ရောက်တော်မူကြကုန်ပြီးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် အရှင်မြတ်တို့ ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတို့၌ ဉာဏဘာဝနာနည်း လမ်းတို့သည် လွန်စွာ များကုန်၏။

ထိုဉာဏဘာဝနာ နည်းလမ်းအတိုင်း အနုမာနဉာဏ်ဖြင့် ကြံဆပါလျှင် ပဋိဝေဓဉာဏ်နှင့် အလားတူစွာပင်လျှင် ပရမတ္ထ မေ့တို့ကို ထိထိရောက်ရောက် စူးရှ သိမြင် နိုင်၏။ ဤနည်း အတိုင်း အနုမာနဉာဏ်ဖြင့် အဖန်ဖန် လေ့ကျင့်သော အခါ ပဋိဝေဓဉာဏ်သို့ ရောက်၍ ပရမတ္ထမေ့တို့ကို လှလှ မိမိ ထိထိ ရောက်ရောက်ကြီး သိမြင်နိုင်ကြကုန်သည်။

လူ သာမန် တို့ ၏ ဥာဏ်

ပဋိဝေဓဥာဏ် ပေါက် ရောက် တော် မူ ကြွ ကုန် ပြီး သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီးတို့ ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဥာဏ် ဘာဝနာ ဒေသနာ နည်းလမ်းများကိုလည်း မကြားစဘူး၊ ထို ကျမ်းဂန်မျိုးများကိုလည်းမကြည့်စဘူး၊ သမာဓိဘာဝနာ ပညာ ဘာဝနာများကိုလည်း မပွားစဘူး၊ ထိုကဲ့သို့သော ပကတိလူ သာမန်တို့၏ ဥာဏ်မျိုးဖြင့် ကြံဆပါမူကား၊ ပရမတ္ထဓမ္မသို့ မခိုက်ဘဲ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ အတ္တ ဇီဝနယ် အတွင် ဌိသာလျှင် မျက်စိလည်၍ နေမည်အမှန်တည်း။

(သာမန် လူစား ပကတိလူများတို့၏ အနုမာနဥာဏ်သည် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ အတ္တ ဇီဝနယ်က မထွက်နိုင်။ ပရမတ္ထဓမ္မကို ထိခိုက်နိုင်မည်ဝေးစွာဆိုလိုသည်။)

ပရမတ္ထဓမ္မသို့ မခိုက် ရောက် နိုင်

ထို သာမညဖြစ်သော ပကတိလူတို့သည် အဘိဓမ္မာစကား၊ ပရမတ္ထစကားကို ဖွာဖွာလောင်လောင် တဖောင်ဖောင်ပြောနေ ကြကုန်သော်လည်း ထိုပကတိလူစားတို့၏ ဥာဏ်သည် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ အတ္တ ဇီဝနယ်သို့သာလျှင် အစဉ်လျှောက်၍ နေလိမ့် မည်။

ဥပမာအားဖြင့် ဗူးတောင်းကို ရေ၌နှစ်လေရာ၊ မနစ်ပဲ ပေါ်၍နေသကဲ့သို့ ပကတိလူတို့၏ ဥာဏ်သည် ပရမတ္ထဓမ္မသို့ ထိခိုက်အောင် ကြံဆပါသော်လည်း ပရမတ္ထဓမ္မသို့ စူးစိုက်ခြင်း

မရှိဘဲ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ အတ္တ ဇီဝတေ အပေါ်မှာ သာလျှင် ပေါလောကြီးပေါ်၍ နေလိမ့်မည် ဖြစ်သတည်း။

ဤကား ယမိုက်အဖြေကျမ်းမှ ကောက်နှုတ်တင်ပြချက် ဖြစ်လေသည်။ ကျေးဇူး ရှင် လယ် တံ ဆ ရာ တော် ဘုရားကြီးသည် ယမိုက်အဖြေကျမ်းကို ပါဠိ ဘာ သာ ဖြင့် ရေးပြုထားခဲ့ရာ၌ 'လယ်တံပဏ္ဍိတဆရာဦးမောင်ကြီး' က မြန်မာဘာသာသို့တစ်ဆင့် ပြန်ဆိုရေးသားသည်။

သမ္မာသတိမဂ္ဂင်အဖွင့်၌ ကျေးဇူးရှင် မ ဟာ စည် ဆရာတော် ဘုရားဟောကြားညွှန်ပြတော်မူအပ်သည်နှင့် သဘောချင်းဆက် စပ်သက်ဝင်နေသောကြောင့် ယခုကဲ့သို့ ထပ်ဆင့် တင်ပြလိုက် ရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤသို့လျှင် သမ္မာသတိမဂ္ဂင်အဖွင့်ပြီးသည့်နောက် နောက်ဆုံး မဂ္ဂင်တပါးဖြစ်သော သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်ကို ဆက်ရပေဦးမည်။

(၈) သမ္မာသမာဓိ

ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော စိတ်တည်ကြည်မှု

သမ္မာသမာဓိ လေးပါး၌ လောက၌ စာပေကျမ်းဂန် သင်ကြားမှုမှာ သင်ပုန်းကြီးသည် အစအဦးဖြစ်၏။ အစအဦး ဖြစ်သော သင်ပုန်းကြီးကြောင့်လည်း အထက်စာကို သင်ကြား၍ ဖြစ်သည်။

ထို့အတူ ဘာဝနာအလုပ်မှာလည်း သတိပဋ္ဌာန်သည် အစ အဦးဖြစ်၏။ သတိပဋ္ဌာန်အလုပ်နေရာကျ၍ စိတ်ရှူး-စိတ်နောက် ပျောက်ငြိမ်းမှု အထက်အထက်ဖြစ်သော ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း အမှုများကို တည်ကြည်စွာ အားထုတ်နိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်အလုပ်နေရာကျ၍ မိမိကိုယ်ခန္ဓာအစု တို့၌ တနေ့လျှင် တနာရီ - နှစ်နာရီ - သုံးနာရီ စသည်ဖြင့် မိမိစိတ် ကို တည်ငြိမ်စွာ ထားနိုင်ကြသော အခါ၌ သင်ပုန်းကြီးကြော် လည်ပြီးသောအခါ မင်္ဂသုတ် - နမက္ကာရ၊ ပရိတ်ကြီး၊ သဒ္ဓါ သဂြိုဟ်စသည်များကို ဆက်၍ သင်ကြားရသကဲ့သို့ စိတ္တ ဝိသုဒ္ဓိ ဘာဝနာဟု ဆိုအပ်သော သမထဈာန် သမာဓိ လေးပါးကို အားထုတ်ရာ သတည်း။

ထို့ လေးပါးတို့တွင်—

- ၁။ ပထမဈာန်သမာဓိ - ဆိုသည်ကား၊ ကသိုဏ်းဆယ် ပါး၊ အသုဘဆယ်ပါး၊ ကေသာ လောမာ စသော ဒွိတ္တိ သာကာယတပါး၊ အာနာပါန တပါး၊ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရ သုံးပါး၊ ဤ နှစ်ဆယ်ငါးပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင် တခုခုသော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ပရိကမ္မဘာဝနာ ဥပစာရဘာဝနာ အပ္ပနာ ဘာဝနာတည်းဟူသော ဘာဝနာအစဉ်အားဖြင့် လွန် မင်းစွာ အားထုတ်၍ ရှေးဦးစွာရအပ်သော ပထမဈာန် သမာဓိကို ဆိုသတည်း။

ယခုကာလ၌ စိတ်ရူး - စိတ်နောက် ပျောက် ငြိမ်း ရုံမျှ အားထုတ်သော အာနာပါနအလုပ်သည် ပထမဈာန် သမာဓိ အလုပ်၌ အတွင်းဝင်၏။ *

ဤကား - ကျေးဇူး ရှင် လယ် တီ ဆရာ တော် ဘုရားကြီး၏ အကျဉ်းချုပ် ဖွင့်ဆိုမှု ဖြစ်သည်။ ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာ တော်ဘုရား ဖွင့်ပြအပ်သည်မှာကား - ဤသို့ဖြစ်လေသည်။

“ရဟန်းတို့ ...၊ မှန်စွာစူးစိုက်တည်ကြည်ခြင်းသည် အဘယ် ပါနည်း။ ဤ သာသနာတော်က [၌] ရဟန်းသည် လိုချင်မှု တို့မှ ကင်းဆိတ်သည့်ပြင် အခြားအကုသိုလ် တရားတို့မှလဲ ကင်း ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံ့မ - ဆင်ခြင်မှုနှင့်တကွဖြစ်သော အကုသိုလ် စိတ်ကူး ကင်းဆိတ်လို့ဖြစ်သည့် ပီတိသုခလဲရှိသော ပထမဈာန်သို့ ရောက်၏ - နေ၏ ” စသည်ဖြင့် ဈာန်လေးပါး သမာဓိကို သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်လို့ ခေါ်ဆိုအပ်ကြောင်း ဖွင့် ပြ တော် မူ ပါတယ်။

ဈာန်ဆိုတာ အခြားတပါးအာရုံဆီကို စိတ်မသွားတော့ဘဲ သူ့ အာရုံမှာသာ စူးစိုက်သက်ဝင်ပြီး တည်ငြိမ်နေတဲ့ သဘောပါ တဲ့။ အဲဒီဈာန်က သုတ္တန်နည်းအရ လေးမျိုးရှိတယ်။

၁။ အာရုံပေါ်အောင် ကြံတဲ့ဝိတက်၊ ပေါ်လာတဲ့ အာရုံကို အဖန်ဖန်ဆင်ခြင်သုံးသပ်တဲ့ ဝိစာရ၊ နှစ် သိ မ် ဝ မ် ။

* အာနာပါနအလုပ်သည် သမာဓိအလုပ်သာမဟုတ်၊ သတိပဋ္ဌာန် အလုပ် လည်းဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

မြောက်တဲ့ ပီတိ၊ စိတ်ရှင်လန်း ချမ်းသာတဲ့ သုခစူးစိုက် တည်ငြိမ်တဲ့ ကေဂ္ဂတာခေါ် သမာဓိဆိုတဲ့ ဒီ ဈာန်အင်္ဂါ ငါးပါးအပေါင်းကို ပထမဈာန်ခေါ်တယ်။

၂။ ဝိတက် ဝိစာရကင်းပြီး ပီတိသုခ ကေဂ္ဂတာဆိုတဲ့ ဒီဈာန် အင်္ဂါ သုံးပါးအပေါင်းကို ဒုတိယ ဈာန် ခေါ်တယ်။

၃။ ပီတိမပါဘဲ သုခ ကေဂ္ဂတာဆိုတဲ့ ဒီ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါး အပေါင်းကို တတိယဈာန် ခေါ်တယ်။

၄။ သုခမပါဘဲ ဥပေက္ခာနဲ့ ကေဂ္ဂတာဆိုတဲ့ ဒီ ဈာန်အင်္ဂါ နှစ်ပါးအပေါင်းကို စတုတ္ထဈာန် ခေါ်တယ်။

ဒီ ဈာန်လေးပါးက ရူပါဝစရ အရူပါဝစရခေါ်တဲ့ လောကီ ဈာန်လဲ ရှိတယ်။ အရိယမဂ်စိတ်နဲ့ယှဉ်တဲ့ လောကုတ္တရာဈာန်လဲ ရှိတယ်။ အဲဒီလောကီ - လောကုတ္တရာနှစ်မျိုးထဲမှာ လောကုတ္တရာ ဈာန်သမာဓိကတော့ အရိယ သမ္မာ သမာဓိ မဂ္ဂင် အစစ်ပါ၊ လောကီဈာန်သမာဓိကတော့ ဝိပဿနာ၏ အခြေခံဖြစ်ရင် သမ္မာ သမာဓိမဂ္ဂင် စာရင်းဝင်တယ်။

ဈာန် မရဘဲ ဝိပဿနာ မရူကောင်းဘူးတဲ့

ဒီ ဖွင့်ပြပုံကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ တချို့က ‘ဈာန်သမာဓိ ကို ရမှ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ပြည့်စုံပြီးတော့ ဝိပဿနာ ရူကောင်းတယ်။ ဈာန်သမာဓိကို မရရင် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ မပြည့်စုံတဲ့အတွက် ဝိပဿနာ

ရူလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး ' လို့ ဒီလို ပြောဆိုနေကြတာလဲ အနည်းငယ် ရှိတယ်။

ဒါကတော့ တဖတ်သတ်ကျလွန်းတဲ့ အယူအစွဲပါဘဲ။ စျာန်၏ အနီးကပ်ဖြစ်တဲ့ ဥပစာရသမာဓိလောက်ရရင်၊ နိဝရဏကိလေ သာတွေ ကင်းနေတဲ့အတွက် အဲဒီဥပစာရသမာဓိဖြင့်လဲ စိတ္တ ဝိသုဒ္ဓိပြည့်စုံပြီး ဝိပဿနာရှုကောင်းကြောင်း၊ ထိုသို့ ရှုခြင်းဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်အထိရောက်နိုင် - ရနိုင်ကြောင်း၊ ရောက်ဖူး - ရဘူး သူတွေလဲ များစွာရှိကြောင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းစသည်မှာ အထင် အရှားပြဆိုထားချက်တွေ ရှိနေပါတယ်။

ဘုရားဟော သုတ္တန်ပါဠိတော်များမှာလဲ ' ဥပစာရ သမာဓိ လောက်သာ ရနိုင်တဲ့ ဣရိယာပထပိုင်းရှုနည်း ' စသည်ဖြင့်ပင် အရဟတ္တမဂ် ဖိုလ် အထိ ရောက်နိုင်ကြောင်း (မဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ် စသည်မှာ) အထင်အရှား ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။ အင်္ဂုတ္တရ်ပါဠိ [ဒု - ၂၇၅] အနုသတိဋ္ဌာနသုတ်၌ ဘုရားဂုဏ် စသည်ကို ရှုဆင်ခြင်၍ ဖြစ်သော သမာဓိ အခြေခံဖြင့်ပင် [ဝေမိဓေ ကစ္စာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္နိ] ဟု ရဟန္တာ အထိ ဖြစ်နိုင် ကြောင်း ဟောတော်မူပါတယ်။

သမ္မုဇညပိုင်းအဖွင့် အဋ္ဌကထာတို့၌လဲ ဘုရားဂုဏ်၊ သံသံဘုဂုဏ် လျှင် အာရုံရှိတဲ့ပီတိကို ဖြစ်စေပြီးလျှင် ယင်းပီတိကိုပင် ကုန် သွားသည် - ပျက်သွားသည်ဟု သုံးသပ်လျက် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်နိုင်ကြောင်း အတိအကျပြဆိုထားပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌနည်းဖြင့် ပြတော်မူခြင်း

နောက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့တရားကို နာနေရင်း သိန်း သန်း ကုဋေများစွာ မဂ် ဖိုလ် တရားကို ရကြတယ် ဆိုရာမှာ စျာန်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေချည်း မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အများအားဖြင့် စျာန်မရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဘဲဖြစ်ဖွယ်ရှိပါတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိပြည်စုံပုံကို [ကလ္လစိတ္တေ မုဒုစိတ္တေ ဝိနိဝရဏစိတ္တေ ဥဒဂ္ဂစိတ္တေ ပသန္ဓစိတ္တေ] ခန့် ကျဉ်း နူးညံ့ နိဝရဏ ကင်းလျက် တက်ကြွကြည်လင်တဲ့စိတ်ရှိကြကြောင်းဖြင့် မြ ပြီး တော့၊ အဲဒီ အခါ မြတ်စွာဘုရားက သာမဏိသိက ကိုယ်တိုင်ထုတ်ပြသတဲ့ စတုသစ္စကထာကို ဟောတော်မူသဖြင့် ယင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့တရားထူး ရသွားကြကြောင်းကို အထင်အရှား ပြဆိုထားပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် သမ္မာသတိကို စျာန်လေးပါးဖြင့် ဝေဘန်ပြု တော်မူတာကို ဥက္ကဋ္ဌနည်းဖြင့် ပြတော်မူခြင်းဖြစ်တယ်လို့ ယူပြီး တော့ ဩမကနည်းအားဖြင့် အခြားပါဠိ အဋ္ဌကထာတို့၌ ပြတဲ့ ဥပစာရသမာဓိကိုလဲ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကို ပြီးစေတဲ့ သမ္မာသတိမဂ္ဂင်ပင် ဖြစ်တယ်လို့သာ ယူသင့်ပါတယ်။

အဲဒီဥပစာရ စျာန်ဟာလဲ နိဝရဏတွေကို ကင်းစေခြင်း အားဖြင့် ပထမစျာန်နှင့် တူပါတယ်။ ဝိတက် ဝိစာရ ငီတိ သုခ ကေဂ္ဂတာဆိုတဲ့ စျာန်အင်္ဂါငါးပါးရှိခြင်းအားဖြင့်လဲတူပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဥပစာရသမာဓိအစစ် - အတုနှစ်ပါးလုံးကိုပင် ပထမ

ဈာန်ထဲ၌ ဩမကနည်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက ထည့်သွင်း၍
ဟောတော်မူခဲ့တယ်လို့ ယူရပါတယ်။

သမထဈာန်၊ ဝိပဿနာဈာန်

ဈာန်ဆိုတာ အာရုံကို စူးစူးစိုက်စိုက်ကပ်၍ ရှုတဲ့သဘောဘဲ။
ထွက်သက် - ဝင်သက်အစရှိတဲ့ သမထနိမိတ်အာရုံကို စူးစိုက်ပြီး
ရှုတာက သမထဈာန်ဘဲ။ ရုပ်နာမ် တို့၏ သဘောလက္ခဏာ
အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ လက္ခဏာတို့ကို ရှုပြီး သိတာက ဝိပဿနာ
ဈာန်ပါဘဲ။

အဲ့ဒါကို တိုတိုနဲ့ မှတ်ရအောင် ဆောင်ပုဒ်များ စီထားတယ်။

‘ စူးစိုက်သမှု၊ ကပ်၍ရှု၊ ဈာန်ဟု ခေါ်ဝေါ်သည်။
သမထဈာန်၊ ဝိပဿဈာန်၊ နှစ်တန် ကဲ့ပြားသည်။
တည်ငြိမ်ရုံမျှ၊ ရှုနေက၊ သမထဈာန် ခေါ်သည်။
လက္ခဏာသုံးရပ်၊ ရှုသိမှတ်၊ ဝိပဿဈာန် ခေါ်
သည်။ ခဏိကဥပစာ၊ အပွန်ဘ၊ သုံးဖြာ သမာဓိ
ကဲ့ပြားသည် ’ တဲ့။ အဲ့ဒါတွေကို ဆိုကြရမယ်။

- (၁) စူးစိုက်သမှု ကပ်၍ရှု ဈာန်ဟု ခေါ်ဝေါ်သည်။
- (၂) သမထဈာန် ဝိပဿဈာန် နှစ်တန် ကဲ့ပြားသည်။
- (၃) တည်ငြိမ်ရုံမျှ ရှုနေက သမထဈာန် ခေါ်သည်။

(၄) လက္ခဏာသုံးရပ် ရှုသိမှတ် ဝိပဿနာတော်သည်။

(၅) ခဏိက ဥပစာ အပ္ပနာ သုံးဖြာသမာဓိကဲ့ပြား
သည်။

နောက်ဆုံး ဆောင်ပုဒ်အရ သမာဓိသုံးပါးထဲက ခဏိက သမာဓိဆိုတာ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို ရှုခါစဉ် ဥပစာရ သမာဓိမပြစ်သေးမီက အတော်အတန် စိတ်တည်ငြိမ်တဲ့ သမာဓိနဲ့ ဝိပဿနာသမာဓိကို ဆိုတာပါ။

အဲဒီနှစ်ပါးထဲမှာလဲ ဝိပဿနာသမာဓိ ကတော့ နိဝရဏ ကိလေသာတွေကို ကင်းငြိမ်းစေခြင်းဖြင့် ဥပစာရ သမာဓိနှင့် လက္ခဏာတူတဲ့အတွက် အဲဒါကို ဥပစာရသမာဓိလို့လဲ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို ခုတင်က [စံမျက်နှာ ၁၆၆] မှာ ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။

အဲဒီဝိပဿနာခဏိက သမာဓိဟာ အထူးအားကောင်းတဲ့ အခါ အပ္ပနာသမာဓိလိုပင် စိတ်ကိုကောင်းကောင်းကြီး တည်ငြိမ်အောင် ထားနှိုင်ကြောင်း သတိပဋ္ဌာန် ယောဂီတွေမှာ ကိုယ်တွေ့အားဖြင့်ပင် ထင်ရှားနေပါကယ်။

ဒါကြောင့်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ [ပထမတွဲစံမျက်နှာ ၃၄၂] ၌ ‘ ခဏိကဝိတ္ထေကဂ္ဂဘာဟူသည်မှာ ဖြစ်ခိုက် - ဖြစ်ခိုက် ခဏမျှ တည်သော ဝိပဿနာသမာဓိ၊ မှန်ပေ၏။ ယင်း ဝိပဿနာ ခဏိကသမာဓိသည် ရှု သိအပ်သော ရုပ် နာမ်အာရုံ၌ အပြတ်

အခြားမရှိဘဲ တမျိုးတည်းသော တည်ကြည်ပုံ အခြင်းအရာ အားဖြင့် တစပ်တည်းဖြစ်နေလျှင် ဆန့်ကျင်ဘက် ကိလေသာက မလွှမ်းမိုးနိုင်သည်ဖြစ်၍ အပ္ပနာဈာန် ရောက်နေသကဲ့သို့ စိတ်ကို မလှုပ်ရှားအောင် ထားနိုင်ပေ၏ 'လို့ ပြဆိုထားပါတယ်။

သမ္မာ သမာဓိမဂ္ဂင်

ဒါကြောင့် မဂ်ရောက် - ဖိုလ်ရောက် ဝိပဿနာ ဘာဝနာ အလုပ်ကို အားထုတ်လိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ စွမ်းနိုင်ပါမှ ဈာန်လေး ပါးထဲက တပါးဖြစ်စေ၊ နှစ်ပါး သုံးပါး လေးပါးလုံး ဖြစ်စေ၊ ရအောင် အားထုတ်ရမယ်။ ရပြီးတော့ နိုင်နင်း အောင်လဲ လေ့လာရမယ်။

ဈာန်ရအောင် အားမထုတ်နိုင်ရင် ဈာန်၏အနီး ဥပစာရ သမာဓိရအောင် အားထုတ်ရမယ်။ မဟာဘုတ်လေးပါးအစရှိတဲ့ ရုပ်နာမ်ကစပြီး ဝိပဿနာရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင်တော့ ဥပစာရသမာဓိ လိုပင် နိဝရဏတွေကို ငြိမ်းစေနိုင်တဲ့ ဝိပဿနာခဏိက သမာဓိ ပြည့်စုံစေရမယ်။ အဲဒီခဏိကသမာဓိကောင်းကောင်း ပြည့်စုံတဲ့ အခါမှာ ရှုမှတ်တိုင်း - ရှုမှတ်တိုင်း ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို ခွဲခြားပြီး သိတဲ့ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်မှစပြီး ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အစဉ် အတိုင်းဖြစ်ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ဝိပဿနာ ခဏိက သမာဓိနှင့် ဥပစာရသမာဓိတို့ကိုလဲ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်လို့ မှတ်ကြရမယ်။

သီလ သမာဓိ ပညာ

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ဗုဒ္ဓဝါဒအဖြစ် အစဉ်အတိုင်း ဆိုညွှန်းဖော်ပြခဲ့ရာ၌ ဤ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်မှာ နောက်ဆုံး ရှစ်ခုမြောက် မဂ္ဂင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတွင် ပထမဦးဆုံး သမာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်မှ နောက်ဆုံး သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်သို့တိုင် ဟောကြား ဆုံးမထားသည် များကို သိရခြင်းအားဖြင့် မည်သို့ ထူးခြားသည်၊ မည်သို့ ဖြောင့်မန် လေးနက်သည်များကိုလည်း ကောင်းစွာ တွေးခေါ် ဆင်ခြင်နိုင် ကြဖွယ် ဖြစ်ပေသည်။

အခြေခံအချုပ်သဘောအားဖြင့်ကား ဤ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတွင် ‘ သီလ - သမာဓိ - ပညာ ’ ဟူ၍ သုံးမျိုး - သုံးစား ကွဲပြား ခြား နားနေသည်။

- ၁။ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ မဂ္ဂင်များမှာ သီလပိုင်းဆိုင်ရာ သီလသဘောဖြစ်သည်။
- ၂။ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ မဂ္ဂင်များမှာ သမာဓိပိုင်းဆိုင်ရာ သမာဓိသဘောဖြစ်သည်။
- ၃။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပ မဂ္ဂင်များမှာကား ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ပညာသဘောဖြစ်သည်။

သီလ သမာဓိ ပညာဟူသော သာသနာတော် သုံးပါးဟူ၍
လည်း ဆိုနိုင်ပေသည်။ ဤတွင် သီလပိုင်းဆိုင်ရာ မဂ္ဂင်သုံးပါး
ကိုပေါင်းရုံးဝေဖန် ကြည့်လိုက်လျှင် အာဇီဝဌမက သီလ ဖြစ်
မြောက်လာသည်။

ဖြစ်မြောက်ပုံမှာကား

သမ္မာဝါဒါမဂ္ဂင်တွင် ပါဝင်သော

- ၁။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ
- ၂။ ပိသုဏဝါဒါ ဝေရမဏိ
- ၃။ ဖရုသဝါဒါ ဝေရမဏိ
- ၄။ သမ္မပ္ပလာပါ ဝေရမဏိ

ဤရှောင်ကြဉ်ထိန် ဝေရမဏိ လေးပါးသည် သီလတရားများ
ဖြစ်နေသည်။

သမ္မာကမ္မန္တမဂ္ဂင်တွင် ပါဝင်သော

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ
- ၂။ အဒိန္နဒါနာ ဝေရမဏိ
- ၃။ ကာမသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ

ဤ ရှောင်ကြဉ်ထိန်းသိမ်းမှု သုံးပါးသည်လည်း သီလတရားပင် ဖြစ်နေသည်။ နောက် သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်တွင် ပါဝင်သော (သူတပါးအသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု) မှာလည်း သီလတရားပင် ဖြစ်နေပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် အားလုံး ပေါင်းရုံးလိုက်သောအခါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တံ သမ္မာအာဇီဝဟူသော မဂ္ဂင်သုံးပါးအစု (သီလက္ခန္ဓမဂ္ဂင်) သည် ‘ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ ’ ဖြစ်မြောက်နေခဲ့ရလေသည်။

ဤ နေရာ၌ ‘ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ ’ ဆိုသည်ကို အမျိုးအမည် အရေအတွက်နှင့်တကွ ဖော်ပြဘို့ လိုပေလိမ့်ဦးမည်။

အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ နှင့် ခံယူဆောက်တည်ပုံ

- ၁။ လူတိရစ္ဆာန်စသည့် သူတပါးတို့၏ အသက်ကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။
- ၂။ သူတပါးတို့၏ သက်ရှိ - သက်မဲ့ပစ္စည်းကို ခိုးဝှက်လုယက်ယူမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။
- ၃။ ယင်မျိုးငါးပါးနှင့်တကွသော ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။
- ၄။ မဟုတ်မမှန် လိမ်လည် လုပ်ကြံပြောဆိုမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။
- ၅။ သူ့နှစ်ယေခံတို့အကြား၌ ချစ်ခင်မှုပျက်ပြားလေအောင်

ယုံကြည်မှု လွဲမှားလေအောင် လုပ်ကြံ လည်ဆယ်၍
ဂုန်းတိုက်စကားပြောဆိုမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

၆။ သူတပါးတို့အား ဆဲ ဆို ငေါက် ငန်း ကြမ်းတန်း ရဲ့
ရင်းစွာ ပြောဆိုမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

၇။ မည်သည့်ကောင်းမြတ်မှုနှင့်မျှ မစပ်လျဉ်း၊ စင်စစ် ယုတ်
ညံ့ သိမ်ဖျင်းစွာသော စကားကို ပြောဆိုအားထုတ်မှုမှ
ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

၈။ မကောင်းသော အသက်မွေးမှု (သတ်ခြင်း ခိုးခြင်း
အရက်သေစာရောင်းခြင်း စသည်)မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

ဤ ရှောင်ကြဉ် ဆောက်တည်မှု ရှစ်ပါးသည် အာဇီဝဋ္ဌမက
သီလပင် ဖြစ်လေတော့သည်။ ထို သီလကို ခံယူဆောက်တည်ပုံ
မှာကား၊ မိမိတို့အလိုအလျောက် တိုင်တည်ခိဋ္ဌာန်ပြီး ဆောက်
တည်လျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

“ ငါသည် ယနေ့မှအစပြု၍ အသက်ရှည်သမျှကာလ
ပတ်လုံး သူ့ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ပါ၏။
ကြဉ်ရှောင်ပါတော့အံ့။ ”

ဤ နည်းမျိုးအတိုင်းပင်လျှင် ကျန် သီလများ၌လည်း အစဉ်
အတိုင်း တိုင်တည်ခိဋ္ဌာန်သွားရမည် ဖြစ်သည်။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ဖြိုဖျက်ရန်

တရားကိုယ် သဘောအားဖြင့်ကား၊ ဤ သီလက္ခန္ဓမဂ္ဂင်အစ
သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၏ သုံးခုမြောက် အဆောက်အဦကို ပယ်
ဖျောက်ရှင်းလင်းပစ်ရန်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ပြုမှားမိသော မကောင်းမှုသုံးပါး၊
နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ် ပြုမှားမိသော မကောင်းမှု လေးပါးတို့ကို တိုက်
ဖျက် သုတ်သင်ပစ်ရန် တရားအစုအပေါင်းတခုဖြစ်သည်။

ဤ တရားအစုအပေါင်းဖြင့် တိုက်ဖျက် သုတ်သင်ပစ်မှသာ
လျှင် ကိုယ် နှုတ် နှစ်ပါးဖြင့် ပြုမှားမိချေသော မကောင်းမှုတို့
ပျောက်ပျက်ကင်းစင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

သ မ ဝ ဓိ က္ခန္ဓ မ ဂ္ဂင်

သ မ္မ ဝ ဝါ ယ ဝ မ - သမ္မာသတိ - သမ္မာ သမာဓိ ဟူသော
သမာဓိက္ခန္ဓမဂ္ဂင်သည်ကား၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှင့်ချေမျောက်ဖြစ်သော
အဆောက်အဦ (အယူမှား - အစွဲမှား) ကို တိုက်ဖျက်သုတ်သင်
ပစ်ရန် ဖြစ်သည်။

စိတ်ဖြင့် ပြစ်မှားမိသော အလွဲအမှား စွဲလမ်းထင်မှတ်မိလေ
သော မကောင်းမှုသုံးပါး (အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) တို့ကို
ဤ သမာဓိက္ခန္ဓမဂ္ဂင်အစုဖြင့် ဖြိုးခင်းတိုက်ဖျက်ပစ်မှသာ အလုံးစုံ
ပျက်ပြယ်ကင်းရှင်းနိုင်သည်။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းစသည့် ကခုန်
တနည်းနည်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းမျိုးဖြင့် အယူမှား - အစွဲမှားကို
ထိန်းကျောင်း ပြုပြင်၊ အမှန်အတိုင်း သိမြင်တတ်လေအောင်
ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရမည် ဆိုလိုခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ဤ နေရာ၌ သမာဓိက္ခန္ဓာမဂ္ဂင်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျေးဇူးရှင်

လယ်တီဆရာတော်ဘုရား ညွှန်ကြားဆုံးမထားပုံကို ဖော်ပြရပေ
ဦးမည်။

သမာဓိက္ခန္ဓမဂ္ဂင် ထူထောင်ပုံ

ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်

သီလက္ခန္ဓမဂ္ဂင်သုံးပါးကို ခံယူထူထောင်၍ လုံခြုံစွာ စောင့်
ထိန်းသဖြင့် သီလဝိသုဒ္ဓိတုံ့၌ ကောင်းစွာ တည်သော သူအား
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၏ အပွားအစီး ဖြစ်ကုန်သော မိစ္ဆာဇီဝနှင့် တကွ
ကုန်သော ကာယဒုစရိုက်သုံးပါး၊ ဝစီဒုစရိုက်လေးပါး၊ ဤ
ဒုစရိုက် ခုနစ်ပါးတို့သည် ကင်းရှင်းကုန်၏။ ဒိဋ္ဌိ၏ တတိယဘုံ
ကြီးသည် ထကြွသောင်းကျန်းခြင်းမရှိ ငြိမ်ဝပ်လေ၏။

ထိုအခါ၌ ဒိဋ္ဌိ၏ ဒုတိယဘုံဟု ဆိုအပ်သော မနောဒုစရိုက်
သုံးပါးတို့ကို ပယ်သတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာ
သတိ သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်သော သမာဓိက္ခန္ဓမဂ္ဂင်သုံးပါးတို့ကို
ထူထောင်ရမည်။

သမာဓိက္ခန္ဓမဂ္ဂင်သုံးပါး ထူထောင်မှုဆိုသည်ကား၊ ကသိုဏ်း
ဆယ်ပါးအစရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့တွင် တခုခုသော
ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို ထူထောင်မှုပေတည်း။

အာနာပါန အလုပ်

ဤအရာ၌ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို အနည်းငယ် ပြဆိုပေအံ့။ သရာဝါသ သမ္မာဓ၌ နေကြရကုန်သော လူတို့သည် နေ့အဖို့၌ အခွင့်မရကြကုန်သည်ရှိသော်၊ ည၌အဖို့၌ မအိပ်မိ ၁-နာရီခန့်၊ ၂-နာရီခန့် နံနက်၌ အိပ်ရာမှ မထမီ တနာရီမျှ သော်လည်း အာနာပါနအလုပ်ကို စွဲမြဲကြရကုန်၏။

အားထုတ်ပုံကား “ သဘောဝ အဿသတိ၊ သဘောဝ ပဿသတိ ” ဟူသော ပါဠိတော်မြတ်နှင့်အညီ ပိုင်းခြားသော နာရီအတွင်း၌ မိမိစိတ်ကို ထွက်သက် - ဝင်သက်အာရုံမှတစ်ပါး အခြားသို့ မထွက်စေမူ၍ ထိုနာရီအတွင်းမှာ ထွက်သက် - ဝင်သက် အာရုံ၌သာ မိမိစိတ်ကို တည်ငြိမ်စွာနေအောင် ကာယိက ဝီရိယ စေတသိကဝီရိယ နှစ်ပါးနှင့် အားထုတ်၍ ရှုကြရမည်။

ဝီရိယ နှစ်ပါး

ကာယိက ဝီရိယဆိုသည်ကား၊ ပိုင်းခြားသော နာရီမှာတနေ့ တရက်မျှ မပျက်မကွက်စေရအောင် ထကြွလုံ့လဝီရိယကို ပြုမှုတည်း။

စေတသိကဝီရိယဆိုသည်ကား၊ ထွက်သက် - ဝင်သက်တည်း ဟူသော အာရုံမှ အခြားတစ်ပါးသော အာရုံသို့ စိတ်ကို မထွက်စေရအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ထုတ်ခြင်း၊ ငိုက်မူးခြင်းမှ၊ မှိုင်းငေးမှ၊ မေ့မောမှုမရှိစေရအောင် မိမိစိတ်ကို ထွက်သက် - ဝင်သက်တည်း ဟူသော အာရုံ၌ အတွင်စေ့ဆော်ခြင်းကို ဆိုသတည်း။

စိတ်အမှတ်ပြုမှုမြဲစေ

နာခေါင်းဝဉ္ဇ ဝိမိစိတ်ကို အခိုင်အမြဲစိုက်ထား၍ ထို အရပ်၌ ထွက်သက်လေ ခတ်လာသောအခါ ‘ထွက်သက်’ ဟူ၍၊ ဝင်သက်လေခတ်လာသောအခါ ‘ဝင်သက်’ ဟူ၍ စိတ်အမှတ်ပြုမှု မြဲစေရမည်။ ထိုသို့အားထုတ်သော ကာယိကဝီရိယ၊ စေတသိကဝီရိယ ၂ - ပါးသည် ‘သမ္မာဝါယာမ - မဂ္ဂင်’ မည်၏။

ထိုသို့အားထုတ်၍ လခွဲ၊ ၁ - လ၊ ၂ - လစသည်ရှိလတ်သော် ထွက်သက် - ဝင်သက်၌ သတိတရားသည် ခိုင်စွာ တည်၏။ ထိုသတိတရားသည် ‘သမ္မာသတိမဂ္ဂင်’ မည်၏။ ထွက်သက်-ဝင်သက်အာရုံ၌ စိတ်၏တည်ငြိမ်ခြင်း သမာဓိတရားသည် တိုးပွား၍ လာ၏။ ထို သမာဓိတရားသည် ‘သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်’ မည်၏။ သမာဓိက္ခန္ဓမဂ္ဂင်သုံးပါး ထူထောင်မိ၏။ စိတ်ရှူး - စိတ်နေောက်သည် တနေ့တခြား ပျောက်ကင်း၍ သွား၏။

စိတ်ရှူး - စိတ်နေောက် ပျောက်စေမှု

ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံနှင့် တွေ့ကြုံလျှင် ဝိမိတိစိတ်ကို အစိုးမရမူသည်။ လူတိုင်းမှာပင် သိမြင်ထင်ရှားလျက်ရှိကြ၏။ လောက၌ စိတ်ကို အစိုးမရကြသော သူရှူး - သူနှမ်းများသည် လောကအရေးအရာတို့၌ အသုံးမကျဖြစ်၏။

ထို့အတူ လောက၌ လူကောင်း - သူကောင်းဆိုရသောသူတို့သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းမရှိကား စိတ်ကိုအစိုးမရကြသော သူရှူး - သူနှမ်း

အရာ၌ပင် တည်ကြံရကုန်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှုနှင့် တွေ့ကြုံလျှင် အသုံး
မကျ ရှိနေကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ထိုစိတ်ရူး - စိတ်နောက်တို့ကို ပျောက်ကင်းကြ
စေခြင်းငှာ၊ ဤသမာဓိက္ခန္ဓမဂ္ဂင်သုံးပါးကို အားထုတ်ကြရကုန်
သတည်း။

စိတ်ရူး ပျောက်နိုင်ပုံ

ဥပစာရဘာဝနာ - အပ္ပနာ ဘာဝနာ များသို့ မပေါက်
မရောက်ကြကုန်သော်လည်း၊ တနေ့ - တနေ့လျှင် တနာရီအတွင်း
နှစ်နာရီအတွင်းမှာ အာနာပါနအာရုံ၌ မိမိစိတ်ကို တည်ငြိမ်စွာ
နေအောင် ထားနိုင်ကြလျှင်ပင် အလို့ရှိရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှု၌ စိတ်ကို
ထားခြင်းငှာ လွယ်ကြကုန်တော့သည်။

သမာဓိက္ခန္ဓမဂ္ဂင်သုံးပါးထူထောင်၍ စိတ္တ ဝိသုဒ္ဓိ ဘုံ၌ တည်
သော သူအား သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၏ အစီးအပွား ဖြစ်ကုန်သော
'အဘိဇ္ဈာ - ဗျာပါဒ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ဟူသော မနောဒုစရိုက်သုံးပါး
တို့သည် ကင်းကွာကုန်၏။ ဒိဋ္ဌိ၏ မနောကံ ဟူသော ဒုတိယဘုံ
ကြီးသည် ထကြွလှုပ်ရှားခြင်းမရှိ ငြိမ်ဝပ်လေ၏။ နိဝရဏတရား
တို့ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ်ရူး - စိတ်နောက်သည် ပျောက် ငြိမ်
လေ၏။

ဤကား = သမာဓိက္ခန္ဓမဂ္ဂင်သုံးပါးထူထောင်ပုံတည်း။

ပညာက္ခန္ဓထူထောင်ရာကာလ

သီလက္ခန္ဓမဂ္ဂင်သုံးပါးတို့သည် ခံယူ ဆောက်တည်မိလျှင်ပင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ တည်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုခဏမှစ၍ မကျူးလွန်သမျှ ကာလပတ်လုံး သီလဝိသုဒ္ဓိနှင့် ပြည့်စုံသောသူမည်၏။ ခံယူဆောက်တည်သောနေ့၌ပင်လျှင် သမာဓိက္ခန္ဓမဂ္ဂင်အလုပ်ကို အားထုတ်ထိုက်၏။

သမာဓိက္ခန္ဓမဂ္ဂင်သုံးပါးတို့သည်လည်း လုံ့လဝီရိယ ကောင်းလှသော သူတို့မှာ ငါးရက် - ဆယ်ရက်မျှနှင့်ပင် စိတ်ရှူး - စိတ်နောက်ပျောက်၍ ထွက်သက် - ဝင်သက်အာရုံ၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သဖြင့် ငါးရက် - ဆယ်ရက်ပင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ တည်ကုန်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုအခါမှစ၍ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ တစိတ်နှင့်ပြည့်စုံသောသူမည်၏။

ထိုအခါမှစ၍ပင်လျှင် ပညာက္ခန္ဓမဂ္ဂင်အလုပ်ကို အားထုတ်ထိုက်၏။

ပညာက္ခန္ဓမဂ္ဂင်ထူထောင်ပုံ

အစမှစ၍ တည်ထောင်မှု

ဤသို့လျှင် သီလဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိတို့၌ ကောင်းစွာတည်သောသူသည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၏ ပထမဘုံကြီးကို တူးဖြိုဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူသော ပညာက္ခန္ဓမဂ္ဂင်တရားနှစ်ပါးကို ထူထောင်ရာ၏။

ပညာ့ကုန္ဒမဂ္ဂင်တရားနှစ်ပါးထူထောင်မှုဆိုသည်ကား—

၁။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ

၂။ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ

၃။ မဂ္ဂါမဂ္ဂင် ညာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ

၄။ ပဋိပဒါ ညာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ

၅။ လောကုတ္တရာ ညာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဟု ဆိုအပ်သော ပညာဝိသုဒ္ဓိငါးပါးတို့ကို အစမှစ၍ တည်ထောင်မှု တည်း။

တည်ထောင်ပုံကို အကျဉ်းအားဖြင့် ပြဆိုအံ့။ မိမိတို့ခန္ဓာကိုယ် တခုလုံး၌—

မာမူ - နူးညံ့မှု နှစ်ပါးသည် ‘ပထဝီဓာတ်’ မည်၏။

ဖွဲစေးမူ - ယိုစီးမှုနှစ်ပါးသည် ‘အာပေါဓာတ်’ မည်၏။

ပူနွေးမူ - ချမ်းအေးမှု နှစ်ပါးသည် ‘တေဇောဓာတ်’ မည်၏။

ထောက်ကန်မှု - လှုပ်ရှားမှုနှစ်ပါးသည် ‘ဝါယောဓာတ်’ မည်၏။

ဓာတ်လေးပါးအစုံ

ဦးခေါင်းအင်္ဂါတခုလုံးသည် ဓာတ်လေးပါး အစုအခွဲသာ ဖြစ်၏။ အလုံးစုံသော ကိုယ်အင်္ဂါ၊ အလုံးစုံသော ခြေအင်္ဂါ၊

လက်အင်္ဂါဟူသမျှသည် ဓာတ်လေးပါးအစုသာဖြစ်၏။ အလုံးစုံသော ဆံပင် မွှေးညှင်း ခြေသည်း လက်သည်း စသည်တို့သည် လည်း၊ ဓာတ်လေးပါးအစုအခဲချည်းဖြစ်ကြ၏။

ခက်မာ ဖွဲ့စေ - ပူအေး ထောက်ကန်

ဓာတ်လေးပါးအစဉ်

ခက်မာ၌ ခက်မာ နူးညံ့ နှစ်ပါးကို ယူ။

ဖွဲ့စေ၌ ဖွဲ့စေ ယိုစီး နှစ်ပါးကို ယူ။

ပူအေး၌ ထက်သော တေဇော နို့ သော တေဇော နှစ်ပါးကို ယူ။

ထောက်ကန်၌ ထောက်ကန် လှုပ်ရှား နှစ်ပါးကို ယူ။

၁။ ခက်မာမှုကား၊ ထက်သန်သော ပထဝီတည်း။ နူးညံ့မှုကား၊ နို့သော ပုထဝီတည်း။

၂။ ဖွဲ့စေမှုကား၊ နို့သော အာပေါတည်း။ ယိုစီးမှုကား၊ ထက်သော အာပေါတည်း။

၃။ ပူနှေးမှုကား၊ ထက်သော တေဇောတည်း။ အေးချမ်းမှုကား၊ နို့သော တေဇောတည်း။

၄။ ထောက်ကန်မှုကား၊ နို့သော ဝါယောတည်း။ လှုပ်ရှားမှုကား၊ ထက်သော ဝါယောတည်း။

(၁) ခက်မာ - နူးညံ့

ပကတိသောချိပ်ခဲ၌ထက်သော ပထဝီမျိုး (မြေဓာတ်) တည်ရှိ၏။ ခက်မာမှု ထင်ရှား၏။ မီးထိသောအခါ၌ ခက်မာသော ပထဝီမျိုးသည် အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ပျောက်၏။ နူးညံ့သော ပထဝီမျိုးသည် အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပေါ်၏။ တဖန် မီးနှင့် ကင်းကွာပြန်သောအခါ နူးညံ့သော ပထဝီ အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ပျောက်၏။ ခက်မာသော ပထဝီမျိုး အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပေါ်၏။

(၂) ဖွဲ့စေး ယိုစီး

ထိုပကတိသော ချိပ်ခဲ၌ နူးသော အာပေါမျိုး တည်ရှိ၏။ ဖွဲ့စေးမှုထင်ရှား၏။ မီးထိသောအခါ ဖွဲ့စေးသော အာပေါမျိုး အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ပျောက်၏။ ယိုစီးသော အာပေါမျိုး အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပေါ်၏။ တဖန် မီးနှင့် ကင်းကွာပြန်သော အခါ ယိုစီးသော အာပေါမျိုး အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ပျောက်၏။ ဖွဲ့စေးသော အာပေါမျိုး အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပေါ်၏။

(၃) အေးချမ်း ပူနွေး

ထိုပကတိသော ချိပ်ခဲ၌ နူးသော တေဇောမျိုး တည်ရှိ၏။ အေးချမ်းမှု ထင်ရှား၏။ မီးထိသောအခါ အေးချမ်းသော တေဇောမျိုး အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ပျောက်၏။ နွေးသော-ပူသော တေဇောမျိုး အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပေါ်၏။ တဖန် မီးနှင့် ကင်းကွာပြန်သောအခါ နွေးသော-ပူသော တေဇောမျိုး အစဉ်အတိုင်း

ချုပ်ပျောက်၏။ အေးချမ်းသော တေဇောမျိုး အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပေါ်၏။

(၄) ထောက်ကန် လှုပ်ရှား :

ထို ပကတိသော ချိပ်ခဲ၌ နို့သော ဝါယောမျိုး တည်ရှိ၏။ ထောက်ကန်မှု ထင်ရှား၏။ မီးထိသောအခါ ထောက်ကန်သော ဝါယောမျိုး အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ပျောက်၏။ လှုပ်ရှားသော ဝါယောမျိုး ဖြစ်ပေါ်၏။ တဖန် မီးနှင့် ကင်းကွာပြန်သောအခါ လှုပ်ရှားသော ဝါယောမျိုး ချုပ်ပျောက်၏။ ထောက်ကန်သော ဝါယောမျိုး ဖြစ်ပေါ်၏။

ဖြစ်ပေါ်မှုစုသည် ' ဥဒယ ' မည်၏။ ချုပ်ပျောက်မှုစုသည် ' ဝယ ' မည်၏။ ဥဒယဗ္ဗယဖြစ်၏။

ဤကား - ဝိပဿနာအရာ၌ ဖြစ်မှု - ချုပ်မှု ခေါ်သော ' ဥဒယဗ္ဗယ ' သဘောကို ကြံဖန်နိုင်ကြစေခြင်း [ဆင်ခြင်သိသာ နိုင်စေခြင်း] ၎င်း ချိပ်ခဲ၌ ထင်ရှားလှစွာသော ဓာတ်တို့၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို စံပြုရန် ဖော်ပြသော စကားရပ်တည်း။

အ နိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ

ထို့အတူ ဓာတ်လေးပါးတို့၌ မှီကြကုန်သော မြင်မှု၊ ကြားမှု၊ နှံ့မှု၊ လျက်မှု၊ တွေ့ထိမှု၊ သိမှု၊ ဟူသော နာမ်တရားတို့သည်လည်း ထိုထိုဓာတ်လေးပါး ချုပ် - ပျက်ရာသို့ ပါကြလေကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးတို့နှင့် တကွသော ဓာတ်လေးပါးတို့သည်—

၁။ ခိုင်မြဲသော သဘောမရှိကြကုန်သောကြောင့် ‘ အနိစ္စ ’
တို့သာတည်း။

၂။ ဖြစ်ခြင်း - ပျက်ခြင်းဘေးနှင့် အမြဲ ယှဉ်သောကြောင့်
‘ ဒုက္ခ ’ တို့သာတည်း။

၃။ အနှစ်သာရမရှိ၊ မဟုတ်ကြကုန်သောကြောင့် ‘ အနတ္တ ’
တို့သာတည်း။

[ဤကား - ဦးခေါင်းအင်္ဂါမှစ၍ ကိုယ်အင်္ဂါ အရပ်ရပ်
တို့၌ ပညာက္ခန္ဓာမဂ္ဂင် ထူထောင်ပုံတည်း။]

ဦးခေါင်း၌ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံ

ဦးခေါင်းအင်္ဂါ - ဓာတ်လေးဖြာ

ဦးခေါင်းအင်္ဂါရှိ ဓာတ်လေးပါးတို့၌ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပုံ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံကို ပြဆိုပေအံ့။ ဦးခေါင်းမှာ ဆံပင်အင်္ဂါ၊ မွှေး
ညှင်းအင်္ဂါ၊ အရိုးအင်္ဂါတို့၌ ခက်မာမှု အပြည့်ရှိ၏။

အရေအင်္ဂါ အသားအင်္ဂါ အသွေးအင်္ဂါ ဦးနှောက်အင်္ဂါ
တို့၌ နူးညံ့မှု အပြည့်ရှိ၏။ ၎င်း ခက်မာမှု - နူးညံ့မှုနှစ်ပါးသည်
ပထဝီဓာတ်မည်၏။ ဦးခေါင်းအင်္ဂါ တခုလုံးသည် ထိုပထဝီ
နှစ်မျိုး ပြည့်လျက် ရှိ၏။

အာပေါလည်း ပြည့်လျက် ရှိ၏။ တေဇောလည်း ပြည့်လျက်
ရှိ၏။ ဝါယောလည်း ပြည့်လျက် ရှိ၏။ ပထဝီသည် ဦးခေါင်း

မဟုတ်။ အာပေါ - တေဇော - ဝါယောသည်ဦးခေါင်းမဟုတ်။
ဓာတ်လေးပါးမှ အလွတ်၊ ဦးခေါင်းဟူ၍ အသီးအခြားလည်း
မရှိ။

သိ မှတ် ဆင် ခြင်

အကြင်သူတို့သည် ဓာတ်လေးပါးကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြားမသိ
ကြကုန်။ ထို သူတို့သည် ခက်မာမှုသည်တို့ကို ထို ထို ဓာတ်ဟူ၍
မသိကြကုန်။ ဦးခေါင်းဟူ၍သာ သိကြကုန်၏။ ဦးခေါင်းဟူ၍
သာ မှတ်ကြကုန်၏။ ဦးခေါင်းဟူ၍သာ ထင်ကြကုန်၏။
ဦးခေါင်း ဟူ၍သာ မြင်ကြကုန်၏။ ဤသို့ 'ဦးခေါင်း' ဟူ၍
သိမှုသည်ကား၊ စိတ်၏ဖောက်ပြန်မှုတည်း။

ဦးခေါင်းဟူ၍မှတ်မှုသည်ကား၊ သညာ၏ဖောက်ပြန်မှုတည်း။
ဦးခေါင်းဟူ၍ အထင်ကြီးမှုသည်ကား မာန၏ အထင်ကြီးမှု
တည်း။ ဦးခေါင်းဟူ၍ မြင်မှုကား၊ ဒိဋ္ဌိ၏ ဖောက်ပြန်မှုတည်း။

ဓာတ်လေးပါးတို့ကို ဦးခေါင်းဟူ၍ 'သိမှု မှတ်မှု ထင်မှု
မြင်မှု' သည် ဓာတ်လေးပါးတို့ကို 'နိစ္စ' ဟူ၍ 'အတ္တ' ဟူ၍
သိမှု မှတ်မှု ထင်မှု မြင်မှုပေတည်း။ ထို့ကြောင့် ထို အမှုစုသည်
အနိစ္စ - အနတ္တ ဖြစ်သော ဓာတ်လေးပါးကို နိစ္စ - အတ္တ ဟူ၍
ဖောက်ပြန်သော သိ မှတ် ထင် မြင်မှု ဖြစ်လေသတည်း။

မောက်မှားမှု

ဓာတ်လေးပါးသည် တနာရီအတွင်းမှာပင် အခါတရာမက
ချုပ်ပျက်ခြင်းရှိသည့် တရားမျိုး ဖြစ်ခြင်းကြောင့် 'ခယဋ္ဌေန

အနိစ္စံ၊ အသာရကဋ္ဌေန အနတ္တာ ' ဟူသည်နှင့်အညီ အနိစ္စတရား မျိုး၊ အနတ္တတရားမျိုးသာ အမှန်ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဓာတ်လေးပါးကို ဦးခေါင်းဟူ၍ သိမှတ်ထင်မြင်မှုသည် အနိစ္စကို နိစ္စဟူ၍ အနတ္တကို အတ္တဟူ၍ ဖောက်ပြန် မှောက်မှားမှု ဖြစ်လေသတည်း။

ကောင်းစွာ ထင်မြင်မှု

ခက်မာမှုသည် ပထဝီဓာတ်ပေတည်း။ ဦးခေါင်းမဟုတ်။
ဆံပင်မဟုတ်။ မွှေးညှင်းမဟုတ်။ သွားမဟုတ်။ အရေမဟုတ်။
အသားမဟုတ်။ အကြောမဟုတ်။ အရိုးမဟုတ်။ ဦးနှောက်
မဟုတ်။

ဖွဲ့စေးမှုသည် ' အာပေါဓာတ် ' ပေတည်း။

ပူမှု - အေးမှုသည် ' ဘေဇောဓာတ် ' ပေတည်း။

ထောက်ကန်မှု - လှုပ်ရှားမှုသည် ' ဝါယောဓာတ် ' ပေ
တည်း။

သဘောအားဖြင့် ဦးခေါင်းဟူ၍ မရှိ။ ဆံပင် မွှေးညှင်း
သွား အရေ အသား အကြော အရိုး ဦးနှောက်ဟူ၍ မရှိဟု၊
စိတ်၌ ကောင်းစွာ ထင်မြင်မှုသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။ ဝါ-
ဖြူစင်ဖြောင့်မတ် - ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော ဉာဏ် အမြင်
ပေတည်း။

မြား တံ နှင့် မြား တံ ချိန် သော လက်

ဓာတ်လေးပါးတို့ကို ခြားနားစွာ ထင်မြင်ခြင်းငှာ- ယုတ္တိ နည်းလမ်းတို့ကို ကြံဖန်မှု (သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု) သည် 'သမ္မာ သင်္ကပ္ပ' မည်၏။ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' သည် မြားနှင့်တူ၏။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ သည် မြားကို စက်ကွင်း၌ ဖြောင့်မတ်စွာ ဝင်စေခြင်းငှာ၊ ချိန် ရှယ်သော လက်နှင့် တူ၏။ ဤကား - အကျဉ်းအားဖြင့် သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ - သမ္မာသင်္ကပ္ပ ဟူသော ပညာက္ခန္ဓမဂ္ဂင် ၂ - ပါး တို့ကို ထုထောင်ပုံတည်း။

စွဲမြဲကြရမည်

ဤသို့လျှင် ဦးခေါင်းအင်္ဂါမှစ၍ တကိုယ်လုံး၌ ဓာတ်ကြီး လေးပါးနှင့် မြင်မှု - ကြားမှု အစရှိသော ဝိညာဏ် ဓာတ် တို့၏ ပွက်ပွက်ဆူသော အိုးတိုင်း၌ ရေပွက်ငယ်တို့ကဲ့သို့ ခဏမစဲ ဖြစ် ပေါ်မှု - ပျက်ဆုံးမှု ဥဒယဗ္ဗယအချက် အနိစ္စ လက္ခဏာ - အနတ္တ လက္ခဏာ ၂ - ပါးကို ရှုမှု - ကြံဖန်မှုဟူသော 'ပညာက္ခန္ဓမဂ္ဂင်' နှစ်ပါး ထုထောင်မိသည်ရှိသော် အဆင့်ဆင့် အထင်အမြင် တိုးပွား၍ သွားစေခြင်းငှာ၊ အသက်ထက်ဆုံး စွဲမြဲကြရမည်။

လုပ်ငန်း တဖက် - ရှုမှု တဖက်

တောင်သူလယ်ယာလုပ်သော သူတို့မှာ၊ တောင်သူလယ်ယာ လုပ်ကိုင်မှုတဖက်၊ ဦးခေါင်းစသော ကိုယ်အင်္ဂါတို့၌ ဓာတ် သဘာဝတို့၏ 'ဥဒယဗ္ဗယ' ကို ရှုမှုက တဖက်၊ ဤသို့ အလုပ် နှစ်ခု ဖက်တို့၍ အားထုတ်ကြရမည်။

ဘုံစဉ်ခံအဖြစ်သို့

စွဲမြဲဖန်များလတ်သော် ခေတ်အစုတို့၏ ဖြစ်မှု - ပျက်မှုကို အလင်းမြင်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်အမြင်သည် တကိုယ်လုံးအလင်းပေါက်၏။ တကိုယ်လုံး၌ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၏ ပထမဘုံကြီးသည် ကွယ်ပျောက်၏။ အနုမတဂ္ဂ သံသရာက အစဉ်အမြဲတည်ထောင်၍ လာခဲ့သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိပထမဘုံကြီးသည် ချုပ်ငြိမ်း၏။

တကိုယ်လုံးသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိ နိုင် ငံကြီး ဖြစ်၏။ ဒုစရိုက် ဆယ်ပါးတို့သည် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ သုစရိုက်ဆယ်ပါးတို့သည် အစဉ်အမြဲတည်ကုန်၏။ အပါယ် သံသရာကြီးသည် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ငြိမ်း၏။ လူ့ဘဝ - နတ်ဘဝ - ဗြဟ္မာ့ဘဝ ဟူသော သုဂတိသံသရာသည်သာလျှင် ကျန်ရှိ၏။ ဘုံစဉ်ခံအရိယာ အဖြစ်သို့ ရောက်၏။

မဂ္ဂင်ရှစ်ဖြာဗုဒ္ဓဝါဒ

ဤကား မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအတွက် ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော် ဘုရား၏ ဖွင့်ပြချက်နိဂုံးပိုင်း ဖြစ်လေသည်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်အမြင်ပေါက်သဖြင့် ဘုံစဉ်ခံအရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်ရသည် ဆိုခြင်းမှာ စင်စစ်အားဖြင့်ကား၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ဖြာ (ဗုဒ္ဓဝါဒ) ကို ကျင့်သုံးအားထုတ်ခြင်း၏ အကျိုးတရားသက် ရောက်မှု ဖြစ်သည်။

တနည်းအားဖြင့်သော် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ‘ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ’ ဆိုရာ၌ မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်ကို ဗုဒ္ဓဝါဒ အဖြစ်ရည်သန်ရှယ်ကိုးကာ ပထမဦးဆုံး သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်မှသည် နောက်ဆုံး သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင် သို့တိုင် အစဉ်အတိုင်း ထုတ်ဖော်ဆိုညွှန်းလာခဲ့ရပေသည်။

သို့ - ဆိုညွှန်းခဲ့ရာ၌ ဓမ္မမိတ်ဆွေများလည်း သိလွယ်လေ အောင် တရားတော်နှင့်လည်း ညီညွတ်တည်ကျလေအောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရသည်မှာ သာမန်လုပ်ငန်းမျှ မဟုတ်ပါပေ။

စာရေးဆရာ စာပေသမားဟူသည် (တနာဆုတွင် စပ်လျဉ်း ဖော်ပြခဲ့ပြီးအတိုင်း) ရေးသမျှ ပြောသမျှ တာဝန်ရှိနေပြီး အပေါ်တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားနှင့် တိုက်ရိုက် ပတ်သက်နေပြန် သောအခါ အထူးသဖြင့် ပိုမိုပြီး တာဝန်ကြီးလေးနေခဲ့ရ ပေသည်။

ထို့ကြောင့် -

မိမိလက်လှမ်းမီ စွမ်းနိုင်သည်များ၌ (ပင်ကိုယ်ဝါသာသာ အတိုင်း) ရေးသားသုံးနှုန်းဟန် ရှင်းနိုင်သမျှ ရှင်းလေအောင် ချောမောနိုင်သမျှ ချောမောလေအောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ် ခဲ့သလို -

မိမိလက်လှမ်းမီ မကျွမ်းကျင် မပိုင်နိုင်သည်များ၌လည်း ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော် အရှင်မြတ်များကို အလေးအနက် အားထားမှီခိုခဲ့ရပေသည်။

ယခုကား မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပြည့်စုံခဲ့ပြီ ဖြစ်လေရာ၊ စာရေးသူ၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု အောင်မြင်သင့်သလောက် အောင်မြင်ပြီ

ဆိုရပေလိမ့်မည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒဟူသည် အဘယ် သို့ ဖြစ်ကြောင်း သိ မှတ် ဆင်ခြင်နိုင်ဖွယ်လည်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - တရားလမ်းစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ထပ်မံ ချဲ့ထွင်ပြီး ဆိုညွှန်းနေရန်ကား လိုအပ်တော့မည် မထင်ပေ။

ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်နှစ်ပါး ဟောကြားဖွင့်မြှောက်မှုအပ် သည့်အားလျော်စွာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၏ အခြင်းအရာကို မိမိတို့ အတိုင်းအတာ ပါရမီခတ်ခံအားလျော် စွာ သိ မြင် ဆင်ခြင်နိုင်ကြဖွယ်သာ ဖြစ်ပေသည်။

သိ မြင် ဆင်ခြင်နိုင်သလောက် လိုက်နာကျင့်ကြံ ကြိုးပမ်း အားထုတ်ခဲ့လျှင်လည်း လောကကြောင်းရာ - မေ့ကြောင်းပါ အတိုင်းထက် အလွန် ပိုကဲပြီး ကောင်းမြတ်လှသည်သာ ဖြစ်ပေ တော့သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဥာဏ်တော်များ

ဤနေရာ၌ ယခုထုတ်ဖော်ဆိုညွှန်းခဲ့ပြီး ‘မဂ္ဂင်ရှစ်ဖြာ - ဗုဒ္ဓ ဝါဒနှင့်’ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤ စာရေးသူ သတိရ ဆင်ခြင်လာ မိသော အကြောင်းတရပ်ကား ရှိ၏။ ထို အကြောင်းမှာကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ဥာဏ်တော်အမျိုးမျိုးနှင့် ထို ထို ဥာဏ်တော် များ၏ ထူးခြားဆန်းကြယ်မှု၊ ထို ဥာဏ်တော်များ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း အကြောင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

‘မဂ္ဂင်ရှစ်ဖြာ - ဗုဒ္ဓဝါဒ’ ဆိုရာ၌ ထို မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ထုတ် ဖော်ဟောကြားခြင်းမှအစ၊ အခြား - အခြား များ စွာ သော

တရားတော်များကို ထုတ်ဖော်ဟောကြားနိုင်စွမ်းသော ဥာဏ်
တော်များနှင့်လည်း အကြောင်း - အကျိုးဆက်စပ်နေပေသည်။

ထို ထို ဥာဏ်တော်များအကြောင်းကို သိရလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
ဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပညာသိသဘောမျိုး အလေးအနက်
သိမြင်ကြည်ညိုနိုင်ဖွယ်လည်း ဖြစ်ပေသည်။

အပြန်အလှန် အကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှု သဘောအားဖြင့်
ကား မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအစရှိသော တရားတော်များကို ဟောကြား
နိုင်စွမ်းခြင်းအဖြစ်ကြောင့်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ဥာဏ်တော်ကို
အလေးအနက်ချီးကျူးကြည်ညိုရချေသည်။

သို့ - ချီးကျူး ကြည်ညိုခြင်းကြောင့်လည်း ထို ထို ဥာဏ်
တော်များအကြောင်းကို အတိအကျ - အပြည့်အစုံ သိနားလည်
ချင်ဖွယ်ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။ သိထိုက် နားလည် ထိုက် ဖြစ်လာခဲ့ရ
ပေသည်။

ထို့ကြောင့် -

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အစရှိသော ဗုဒ္ဓ မြတ် စွာ ဘု ရား ၏
ဥာဏ်တော်များအကြောင်းကို မကျဉ်းမကျယ် - အလယ်အလတ်
မျှ စပ်လျဉ်းဖော်ပြလိုပေသေးသည်။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဥာဏ်တော်

* မြတ်စွာဘုရားသည် ' အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ

* သဗ္ဗညုတ ဥာဏ်တော်ကို မရသေးသဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားစင်စစ်
အဖြစ်သို့ကား မရောက်သေး။ သို့သော်အချိန်ပိုင် မျှ ကွာခြားမှုဖြစ်၍
မြတ်စွာဘုရားဟူ၍ပင် သုံးနှုန်းပါသည်။

ပစ္စယာ ဝိညာဏံ’ အစရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားသဘောကို ဆင်ခြင်တော်မူပြီးသည့်နောက် ပထမဈာန်မှသည် စတုတ္ထဈာန် သို့တိုင် ရောက်ရှိဝင်စားနေတော်မူ၏။

ဤသို့ စတုတ္ထနည်းအားဖြင့် ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန်သို့ ကပ်၍ ငနသဖြင့် စိတ်သည် ကောင်းစွာလျှင် တည်ကြည် စင်ကြယ်အပ် သည်ရှိသော် ရှေး၌ နေခဲ့ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့ တတ်သော ဥာဏ်ကို ရစေခြင်းငှာ၊ စိတ်တော်ကို ညွတ်စေ၏။

ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တပါးမက များလှစွာသော ရှေးရှေးဘဝမှ ခန္ဓာအစဉ်တို့ကို အမှန်တိုင်း ဆင်ခြင်အောက်မေ့ နှင်စွမ်းတော်မူ၏။

ဤမည်သော ဘဝ၌ ဤသို့အမည်ရှိ၏။ ဤသို့အနွယ်ရှိ၏။ ဤသို့အဆင်းရှိ၏။ ဤသို့အစာအဟာရရှိ၏ စသည်ဖြင့် ဘဝ ပေါင်း များစွာ၊ အဖြစ်ပေါင်းများစွာတို့ကို ကောင်းစွာသိမြင် ဆင်ခြင်တော်မူမိ၏။

နောက်ဆုံး တုတိတာနတ်ပြည် ‘သေတကေတု’ နတ်သား ဘဝမှသည်၊ ‘သိဒ္ဓတ္ထ’ မင်းသားအဖြစ်သို့ ရောက်လာသည်ထိ လွန်ခဲ့ပြီး အဖြစ်အပျက်များ အားလုံးကို ပြန်လည်သိမြင်တော် မူခဲ့၏။ ဤသို့ဖြင့်ပင် ရှေးရှေးခန္ဓာအစဉ်ကို သိမြင်တော်မူနိုင် ခြင်းတည်းဟူသော ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ’ ဥာဏ်တော်ကိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် ညဦးယာမ်အချိန်ပိုင်း၌ ကောင်းစွာရရှိတော်မူအပ် ပေ၏။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တော်

ဤ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ကို ရပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား (အလောင်းတော်) အား ဤသို့အကြံဖြစ်၏။

“ အဘယ်အကြောင်းတရားမရှိသော် အိုခြင်း - ဝေခြင်း မဖြစ်သနည်း ”

“ အဘယ်တရား၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း - ဝေခြင်း ချုပ်အပ်သနည်း ”

ဤသို့ဖြင့်လျှင် မြတ်စွာဘုရား (အလောင်းတော်) သည် ‘ အဝိဇ္ဇာယ တေဝ အသေသ ဝိရာဂ နိရောဓာ သင်္ခါရ နိရောဓာ ’ အစရှိသည့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပဋိလောမနည်းကို စီးဖြန်းဆင်ခြင်တော်မူပြီးနောက် စိတ်၏တည်ငြိမ် စင်ကြယ်မှု အားလျော်စွာ သတ္တဝါတို့၏ စုတိပဋိသန္ဓေကို သိစွမ်း နှိုင်းရန် ရှေ့ရှုအားထုတ်တော်မူပြန်၏။

ထိုအခါ၌ ဘုရားလောင်းသည် အစူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏အမြင်ကို လှန်သော နတ်၌ဖြစ်သော မျက်စိဖြင့် စုတေသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်တော်မူ၏။ ပဋိသန္ဓေနေသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်တော်မူ၏။ ယုတ်ကုန်သော သတ္တဝါ၊ မြတ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိတော်မူ၏။ အဆင်မလှကုန်သော သတ္တဝါ၊ အဆင်းမလှကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း အကြား အားဖြင့် သိမြင်တော်မူ၏။

ကောင်းသောလားရာဂတိရှိသူ - မကောင်းသောလားရာဂတိ သိန်း - 24

ရှိသ၊ ကံအားလျော်စွာ လားရကုန်သူ အားလုံးတို့ကိုလည်း သိမြင်တော်မူအပ်ပေ၏။

“ အချင်းတို့ .. ၊ ဤ သတ္တဝါတို့သည် ကာယဒုစရိုက် သုံး ပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝစီဒုစရိုက် လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ မနောဒုစရိုက်သုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာ သူတော် ကောင်းတို့ကို စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့တတ်ကုန်၏။ မှားသော အယူရှိကုန်၏။ ယုတ်မာသေ ပါဏာတိပါတ်အစရှိသော အမှုကို စွဲလမ်း တတ် ကုန်၏။ ”

“ ထို သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်သည်မှ စုတိစိတ်၏ အထက်၌ မကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော အစုတ်စုတ် အတွင်းတွင်းကျရာဖြစ်သော ချမ်းသာကင်းသော ငရဲသို့သာလျှင် ဖြစ်ရကုန်၏။ ”

“ အချင်းတို့ ... ၊ ဤ သတ္တဝါတို့သည် ကာယ သုစရိုက် သုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝစီသုစရိုက်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏။ မနောသုစရိုက်သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ကောင်းသော အယူရှိကုန်၏။ ကာယသုစရိုက်အစရှိသော ကောင်းသော အမှုကို ဆောက်တည်ကုန်၏။ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့အား မစွပ်စွဲ တတ်ကုန်။ ”

“ ထို သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်သည်မှ စုတိစိတ်၏ အထက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ လားရကုန်၏။ ”

ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ အမြင်ကို

လွန်သော နတ် မျက်စိဖြင့်၊ စုတေသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်တော်
မူ၏။ ပဋိသန္ဓေနေ့ဆဲဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို မြင်တော်မူ၏။
ယုတ်ကုန်သော၊ မြတ်ကုန်သော၊ အဆင်းလှကုန်သော၊ မလှကုန်
သော၊ ကောင်းသော အလားရှိကုန်သော၊ မကောင်းသော
အလားရှိကုန်သော၊ ကံအားလျော်စွာလားရကုန်သော သတ္တဝါ
အလုံးစုံတို့ကို သိတော်မူ၏။

ဤသို့ဖြင့်လျှင် မြတ်စွာဘုရား (အလောင်းတော်) သည်
နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်’ ကို သန်ကောင်ယံ
အချိန်၌ ရအပ်တော်မူပြန်ပေ၏။

အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်

မိုးသောက်ယံ၌ မြတ်စွာဘုရား (အလောင်းတော်) သည်
ဥပါဒါန်တရားလေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌
အဖြစ်အပျက်ကို ရှုတော်မူ၏။

“ ရုပ်သည် ဤသို့သဘောရှိ၏။ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည် ဤသို့
တည်း။ ရုပ်၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဤသို့တည်း။ ”

“ ဝေဒနာသည် ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ခြင်း
သည် ဤသို့တည်း။ ဝေဒနာ၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဤသို့
တည်း။ ”

ဤသို့သော ဥပါဒါန်က္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အဖြစ် - အပျက်ကို
ရှု၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို အနုလုံ - ပဋိလုံအားဖြင့် စီးဖြန်းဆင်ခြင်

တော်မူ၏။ ထို့နောက် စတုတ္ထနည်းအားဖြင့် ရူပဂါဝစရဈာန် လေးပါးသို့ ကပ်၍ နေတော်မူ၏။

ဤသို့ဖြင့် ရူပဂါဝစရဈာန်သမာဓိအားလျော်စွာ စိတ်သည် ကောင်းစွာတည်ကြည်စင်ကြယ် ငြိမ်သက်ခြင်း ဖြစ်အပ်သည်။ ရှိသော် အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေတတ်သော ဉာဏ်အလို့ငှာ စိတ်ကို ရှေ့ရှုညွတ်၏။

ထိုအခါ၌ ဘုရားလောင်းသည်

- ၁။ ဤလောကီစိတ် ကောသီတိ လောဘကြောင့်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ ဤအလုံးစုံသည် 'ဒုက္ခသစ္စာ' မည်၏ဟု ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။
- ၂။ ဤလောကသည်ကား ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော 'သမုဒယသစ္စာ' မည်၏ဟု ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။
- ၃။ ဤနိဗ္ဗာန်သည်ကား ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော 'နိရောဓသစ္စာ' မည်၏ဟု ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။
- ၄။ မဂ်လေးခု၌ ယှဉ်သော 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ - သမ္မာသင်္ကပ္ပ - သမ္မာဝါစာ - သမ္မာကမ္မန္တ - သမ္မာအာဇီဝ - သမ္မာဝါယာမ - သမ္မာသတိ - သမ္မာသမာဓိ တည်းဟူသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏ဟု ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။

တရားကိုယ်အားဖြင့် လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ အဝိဇ္ဇာ သုံးပါးသည် အာသဝမည်၏ဟု ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။

လောဘသည်အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏ဖြစ်ကြောင်းဟု ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။

နိဗ္ဗာန်သည်ကား အာသဝေါလေးပါးတို့၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော အကျင့်ဟု ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။

ဘုရား အဖြစ် သို့ ရောက် တော် မူခြင်း

ဤသို့သိတော်မူသော၊ ဤသို့မြင်တော်မူသော ဘုရားလောင်း အား ကာမာသဝမှ စိတ်သည် လွတ်၏ဟု အဟုတ်အဟတ် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။ ဘဝါသဝမှ စိတ်သည် လွတ်၏။ ဒိဋ္ဌာသဝမှ စိတ်သည် လွတ်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမှ စိတ်သည် လွတ်၏။

သို့လျှင် အာသဝေါတရားလေးပါးမှ လွတ်ပြီးသောအခါ၌ ‘ငါသည်အာသဝေါတရားလေးပါးတို့မှ လွတ်ပြီးသည်ဖြစ်၏’ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်တော်မူ၏။

“ငါ့အား ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည် - ကုန်ပြီ။ မဂ်တည်း ဟူသောအကျင့်ကို ငါသည် သုံးအပ်ပြီ။ ပြုအပ်သော မဂ်ကိစ္စကို ပြုအပ်ပြီ။ တပါးသော မဂ်ကိစ္စကို ပြုဘယ်အလို့ငှာ မရှိပြီ” ဟု ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအားဖြင့် အာသဝေါတရား တို့၏ ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ‘အာသဝက္ခယ’ ဉာဏ်ကို နေ အရုဏ်တက်လုဆဲဆဲ - အရုဏ်မတက်မီ ရှေ့အဖို့၌ ရတော်မူ

သဖြင့် 'သစ္စာလေးပါး' တရားတို့ကို မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလို ကိုယ်တော်တိုင် ကောင်းစွာ သိတော်မူတတ်သော 'ဘုရား' အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ၏။

ဘုရားရှင်တို့၏ဂုဏ်အင်္ဂါများ
အာသဝက္ခယဉာဏ်ကိုရတော်မူသည်နှင့် တပြိုင်နက်
တချက်တည်း

သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ မဟာဝဇီရဉာဏ်၊ ကရုဏာ
သဟပတ္တိဉာဏ်၊ ဝိဇ္ဇာပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်၊ ဝေသာ
ရဇ္ဇဉာဏ်၊ ဆအသာဇာရဏဉာဏ်၊ အဘိညာဉ်
ခြောက်ပါး၊ ဒသဗလဉာဏ်၊ နဝဂုဏ်ကိုးပါး၊
အစိန္တေယျလေးပါး၊ ဥဒ္ဓသဗုဒ္ဓဉာဏ်၊ အဋ္ဌာရသ
ဗုဒ္ဓဓမ္မဉာဏ်၊ စတုစတုလီသဉာဏ်၊ ပညာ
သုဒယဗုဒ္ဓဉာဏ်၊ တေသတ္တိဉာဏ်၊ သတ္တသတ္တတိ
ဉာဏ်၊ သုံးဆယ့် နှစ်ပါးသော လက္ခဏာတော်
ကြီး၊ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်၊ ဓမ္မ
တာ အပြားသုံးဆယ် - ခြောက်သွယ်သောရောင်
ခြည်တော်....

ဤသို့အစရှိသော ဘုရားရှင် - ကျေးဇူးတော်၊ ဂုဏ်တော်
အပေါင်းတို့သည် အရုဏ်မတက်မီ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်
မူသည်နှင့် တပြိုင်နက် - တချက်တည်း ပြည့်စုံတော်မူအပ်ပေ၏။
အကျဉ်းချုပ်မှတ်ချက်။ အရှင်ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည်
ဘိုးတော် အဉ္စနမင်းကြီးနှင့် အရှင်ဒေဝီလရသေ့တို့ တိုင်ပင်၍

ဖြိုထ ဘေးအင်သော ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ - ခု၊ ကဆုန်လပြည့်
ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ညဉ့် မိုးသောက်ယံ အရုဏ်မတက်မီ ဝိသာခါနက္ခန့်
ယှဉ်လျက် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ၏။

တထာဂတ - ဥဒါန ဒီပနီအလို

ဤ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ဥဏ်တော်များနှင့် ပတ်သက်၍
ကျေးဇူးရှင် - ဒီပယ်င်းဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် 'တထာဂတ
ဥဒါန ဒီပနီတွင် 'ဒသဗလ' ဥဏ်တော် ဆယ်ပါးအထိ ဖွင့်ပြ
ထားတော်မူသည်။

ပထမဦးစွာ အလောင်းတော်ဘဝမှသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား
ဖြစ်မြောက်တော်မူသည့်တိုင် အစဉ်အတိုင်း ပြုလာခဲ့ပြီးနောက်
ထိုမြတ်စွာဘုရားသခင်၏ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ ဒိဗ္ဗစက္ခု အစရှိသော
ဥဏ်တော်များအကြောင်းကို ဆက်လက်ဖော်ပြပြန်သည်။

ဤ သို့ ဖော်ပြထားခြင်းမှာ

- (က) မြတ်စွာဘုရားအဖြစ်ရောက်ရှိရန်အတွက် အလောင်း
တော်ဘဝတွင် အမျိုးမျိုး - အဖုံဖုံ ဖြည့်ကျင့်
ဆည်းပူးလာခဲ့ရသော ပါရမီတော်များ။
- (ခ) ထိုပါရမီတော်များ အားလျော်စွာ မြတ်စွာဘုရား
အဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူခဲ့ရပုံ။
- (ဂ) မြတ်စွာဘုရားအဖြစ်သို့ဆိုက်ရောက်တော်မူခြင်းဖြင့်
ရရှိသဖြင့် ပြည့်စုံတော်မူအပ်သော ဥဏ်တော်များ

ဟူ၍ တခုနှင့်တခု ကြောင်းကျိုး ဆက် စပ် နေ ပေ
သည်။

တရားတော်များနှင့် ဥာဏ်တော်

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်လည်း ဤ သဘောမျိုးကဲ့သို့ပင်
မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူအပ်သော ‘မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး’
တရားတော်များနှင့် ဥာဏ်တော် အသီးသီး ဆက်စပ် နေပုံကို
သိသာနိုင်စေ ခြင်းငှာ ‘ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိဥာဏ်တော်’ မှစ၍
အထူးတလည် ထုတ်ဖော်ဆိုညွှန်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုတဖန် ‘သဗ္ဗညုတဥာဏ်တော်’ ၏ အခြင်း အရာ ကို
ဆက်လက်ဖော်ပြလိုပေသည်။

သဗ္ဗညုတ ဥာဏ်တော်

သဗ္ဗညုတဥာဏ်ဟူသည်ကား - အဆုံးမရှိသော လောက
ဓာတ်တို့၌ အဆုံးမရှိသော သတ္တဝါ သင်္ခါရ တရားလျှင် အာရုံ
ရှိသော သဟိတ်ကမာဝစရကြိယာ သော မနဿ သဟဂုတ်
ဥာဏသမ္မဟုတ် သ သင်္ခါရိက စိတ်နှင့်သော်၎င်း၊ သဟိတ်ကမာ
ဝစရကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဥာဏသမ္မဟုတ် သ သင်္ခါရိက
စိတ်နှင့်သော်၎င်း ယှဉ်သော မြတ်စွာဘုရား အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌
ဖြစ်သောဥာဏ်သည် သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။

ထိုအကြောင်းကို ဤသို့ အဋ္ဌကထာတို့၌ လာသော ပါဠိ
အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် သိအပ်၏။

သင်္ခတ - အသင်္ခတ , တရား

၁။ အလုံးစုံသော သင်္ခတ, အသင်္ခတ တရားတို့ကို အကြောင်း မရှိ သိဘတ်သော ဥာဏ်သည် သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။ ထို သို့ သိခြင်း၌ ပိတ်ပင်ခြင်းမရှိသော ဥာဏ်သည် အနာဝရဏဥာဏ် မည်၏။ စက္ခုသည်၎င်း၊ ရူပါရုံသည်၎င်း ဤ အလုံးစုံသည်ရှိ၏။ ထို အလုံးစုံကို၎င်း၊ ဃာနကို၎င်း၊ ဂန္ဓာရုံကို၎င်း၊ ဇိဝှာကို၎င်း၊ ရသာရုံကို၎င်း၊ ကာယကို၎င်း၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံကို၎င်း၊ မနကို၎င်း၊ ခမ္မာရုံတို့ကို၎င်း၊ ဤ အလုံးစုံကို သိဘတ်သော ဥာဏ် သည် သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။ ထို သိခြင်း၌ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသော ကြောင့် အနာဝရဏဥာဏ်မည်၏။

အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ သဘော

၂။ ရုပ်၏အနိစ္စ၊ အမြဲမရှိသော သဘော၊ ဒုက္ခသဘော၊ အနတ္တသဘောကို၎င်း၊ ဝေဒနာ - သညာ - သင်္ခါရ - ဝိညာဉ် တို့၏ အနိစ္စသဘော - ဒုက္ခသဘော - အနတ္တသဘောကို၎င်း၊ ထို အလုံးစုံကို သိဘတ်သောကြောင့် သဗ္ဗညုတ ဥာဏ် မည် ၏။ ထိုသို့သိခြင်း၌ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသောကြောင့်လည်း အနာဝရဏ ဥာဏ်မည်၏။

အမြဲမရှိသော သဘော

၃။ အကြင်မျှလောက်စက္ခု၏ အမြဲမရှိသော သဘောသည် ရှိ၏။ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှာ၊ ကာယ၊ မန တို့၏ အမြဲမရှိသော သဘောသည် ရှိ၏။ ဇရာ - မရဏ၏ အမြဲမရှိသော သဘောသည်

ရှိ၏။ ထိုမျှလောက် အလုံးစုံကို သိတတ်သောကြောင့် သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်မည်၏ ထိုသို့သိခြင်း၌ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသောကြောင့်
အနာဝရဏဉာဏ်မည်၏။

သိအပ် - ပိုင်းခြားအပ် - ပယ်အပ်သောတရား

၄။ အကြင်မျှလောက် သိအပ်သောတရား၏ သိအပ်သော
အနက်၊ အကြင်မျှလောက် ပိုင်းခြားအပ်သောတရား၏
ပိုင်းခြားအပ်သောအနက်၊ အကြင်မျှလောက် ပယ်အပ်သော
တရား၏ ပယ်အပ်သောအနက်၊ အကြင်မျှလောက် ပွားစေအပ်
သော မဂ္ဂသစ္စာ၏ ပွားစေအပ်သောအနက်၊ အကြင်မျှလောက်
မျက်မှောက်ပြုအပ်သော နိရောဓသစ္စာ၏ မျက်မှောက်ပြုအပ်
သော အနက်သည် ရှိ၏။ ထိုအလုံးစုံကို သိတတ်သောကြောင့်
သဗ္ဗညုတဉာဏ်မည်၏။ ထိုသို့သိခြင်း၌ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသော
ကြောင့် အနာဝရဏဉာဏ်မည်၏။

ခန္ဓာအာယတနတို့၏အနက်

၅။ အကြင်မျှလောက်ခန္ဓာတို့၏ အစုဟူသော အနက်သည်
ရှိ၏။ ဓာတ်တို့၏ သဘောကို ဆောင်တတ်သော အနက်သည်
ရှိ၏။ အာယတနတို့၏ သံသရာဝဋ်ကို ရှည်စွာ ဖြစ်စေတတ်သော
အနက်သည် ရှိ၏။ သင်္ခတ တရားဟုဆိုအပ်သော ရုပ် နာမ်တို့၏
ပြုပြင်အပ်သော အနက်သည် အကြင်မျှလောက် အသင်္ခတ
တရားဟု ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်၏ မပြုမပြင်အပ်သော အနက်
သည် ရှိ၏။ ထိုအလုံးစုံကို သိတတ်သောကြောင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်

မည်၏။ ထိုသို့သိခြင်း၌ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် အနာဝရဏ ဥာဏ်မည်၏။

သံသရာဝဋ်၌ အကြုံးဝင်သောတရား

၆။ အကြင်မျှလောက် ကုန်သော ကုသိုလ်-အကုသိုလ် အဗျာကတတရား၊ ရူပါဝစရတရား၊ အရူပါဝစရတရား၊ သံသရာဝဋ်၌ အကြုံးဝင်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို အလုံးစုံကို သိတတ်သောကြောင့် သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။ ထိုသို့ သိခြင်း၌ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် အနာဝရဏ ဥာဏ် မည်၏။

သစ္စာလေးပါး၏အနက်

၇။ အကြင်မျှလောက် ဒုက္ခသစ္စာ၏ ဒုက္ခအနက်၊ သမုဒယ သစ္စာ၏ သမုဒယအနက်၊ နိရောဓသစ္စာ၏ နိရောဓအနက်၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏ မဂ္ဂအနက်သည် ရှိ၏။ ထို အလုံးစုံကို သိတတ်သော ကြောင့် သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။ ထိုသို့ သိခြင်း၌ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် အနာဝရဏဥာဏ်မည်၏။

ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါး

၈။ အကြင်မျှသော အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါ၌၊ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၌၊ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၌၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၌ ဥာဏ်သည် ရှိ၏။ အကြင်မျှလောက် ခပ်သိမ်းသော ဝေနေယျတို့အား သဒ္ဓါအစ ရှိသော ဣန္ဒြေရင့်သည် - မရင့်သည်ကို ပိုင်းခြားခြင်း၌ ဥာဏ်

သည် ရှိ၏။ ထိုအလုံးစုံကို သိတတ်သောကြောင့် သဗ္ဗညုတ
ဥာဏ်မည်၏။ ထိုသို့သိခြင်း၌ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသောကြောင့်
အနာဝရဏဥာဏ် မည်၏။

သတ္တဝါတို့၏ အလိုဆန္ဒ

၉။ အကြင်မျှလောက် သတ္တဝါတို့၏ အလိုဖြစ်ခြင်း၌
(သတ္တဝါတို့၌ ဖြစ်ပေါ်အပ်သော အလိုဆန္ဒ) သိတတ်သော
ဥာဏ်သည် ရှိ၏။ အစုံ - အစုံသော ပြာဋိဟာ ပြုခြင်း၌ ဥာဏ်
သည် ရှိ၏။ ထိုအလုံးစုံကို သိတတ်သောကြောင့် သဗ္ဗညုတ
ဥာဏ်မည်၏။ ထိုသိခြင်း၌ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် အနာ
ဝရဏဥာဏ်မည်၏။

လောကအခြင်းအရာ

၁၀။ အကြင်မျှလောက် နတ်နှင့် တကူသော လောက၏
မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ တွေးဆခြင်း၊ သိခြင်း၊ ရောက်ခြင်း၊
ရှာမှီးခြင်းသည်ရှိ၏။ မာရ်နှင့်တကူသော လောက၏ ပြဟွာနှင့်
တကူသော လောက၏၊ ရဟန်း - ပုဏ္ဏား နှင့် တကူ ဖြစ်သော
သတ္တဝါတို့၏ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ တွေးဆခြင်း၊ သိခြင်း၊
ရောက်ခြင်း၊ ရှာမှီးခြင်း၊ နှလုံးဖြင့် လေ့ကျက်ခြင်းသည်ရှိ၏။

ထိုအလုံးစုံကိုသိတတ်သောကြောင့် သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။
ထိုသိခြင်း၌ ပိတ်ပင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် အနာဝရဏဥာဏ်
မည်၏။

သမန္တစက္ခု

၁၁။ ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်အား တစုံ တခုကို မမြင်ခြင်းမည် သည်မရှိ။ မသိအပ်သော တရားမည်သည် မရှိ။ အကြင်သိအပ် သော တရားသည် ရှိ၏။ ထို အလုံးစုံကို သိတတ်၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို 'သမန္တစက္ခု' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသော အနက်ကြောင့်လည်း သမန္တစက္ခု မည်၏။

ဗုဒ္ဓဉာဏ်တဆယ့်လေးပါး

၁၂။ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော ဗုဒ္ဓဉာဏ်တို့သည် ရှိကုန်၏။ တဆယ့်လေးပါးဟူသော်ကား ဒုက္ခသစ္စာ၌ ဉာဏ်သည် ဗုဒ္ဓဉာဏ် မည်၏။ သမုဒယသစ္စာ၌ နိရောဓသစ္စာ၌ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန် သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာ၌ ဉာဏ်သည် ဗုဒ္ဓ ဉာဏ်မည်၏။

အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါ၌ ဉာဏ်သည်၊ ဓမ္မာပဋိသမ္ဘိဒါ၌ ဉာဏ်သည်၊ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၌ ဉာဏ်သည်၊ ပဋိဘာနုဋိသမ္ဘိဒါ၌ ဉာဏ်သည် ဗုဒ္ဓဉာဏ် မည်၏။

ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်၊ အာသယာနုသယဉာဏ်၊ ယမက ပါဠိဟိရဉာဏ်၊ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ အနာဝရဏဉာဏ်သည် ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ ဤ သို့လျှင် တဆယ့် လေးပါးတည်း။

ထို တဆယ့်လေးပါးတို့တွင် အစမှ ရှစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့ သည်၊ သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်၏။ နောက် - ဉာဏ်ခြောက်

ပါးတို့သည်ကား သာဝကတို့နှင့် မဆက်ဆံကုန်။ ဤ အလုံးစုံ
သော ဗုဒ္ဓဉာဏ်တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်မည်၏။ ထို သဗ္ဗညုဉာဏ်နှင့် တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိ
သောကြောင့်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်နှင့်တကွ အနာဝရဏဉာဏ်သည်
ပြီး၏။

အနာဝရဏဉာဏ်

ခမ္မတာအားဖြင့် အနာဝရဏဉာဏ်ဟုသီးခြားမရှိ။ တခုသော
ဉာဏ်ကိုသာလျှင် (တခုသော ဉာဏ်သည်ပင်လျှင်) အလုံးစုံကို
သိတတ်သော အခြင်းအရာ၊ ပိုတ်ပင်ခြင်းမရှိ။ သိ တ တ် သော
အခြင်းအရာ၊ ဤသို့နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာ၏အပြားအားဖြင့်
သဗ္ဗညုတဉာဏ် - အနာဝရဏဉာဏ်ဟူ၍ နှစ် ပါး အ မည် ဖြင့်
ဆိုအပ်၏။

အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ခြင်း

ဤ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏အကြောင်းကား၊ အာသဝေါ
တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော
ဉာဏ်တည်း။

ထို့ကြောင့်—

သဗ္ဗညုတဉာဏ် အရဟတ္တမဂ္ဂ ဉာဏ် ပဒဋ္ဌာနံ

သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည် အရဟတ္တမဂ်လျှင် နီး စွာ သော
အကြောင်းရှိ၏။

အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သည် သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော၊ မောဟအစရှိသော ဝါသနာနှင့်တကွဖြစ်သော ကိလေသာကို ပယ်၍ သစ္စာလေးပါးတရားကို ထင်ရှားသိစေ၏။ အလုံးစုံသော ဂေယျတရားအပေါင်းတို့၌ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ရသည်နှင့်တပြိုင်နက် အလင်းကို ပြု၏။ သဗ္ဗညုတဉာဏ် အစရှိသော ဘုရားကျေးဇူး အပေါင်းကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားအား ရစေ၏။ ဘုရားဟူသော အမည်ကိုလည်း ပြု၏။

ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်တို့၌—

‘ဗုဒ္ဓေါတိစေတံ နာမံ န မာတရာကတံ၊ နံပိတရာ ကတံ၊ န ဘာတရာ ကတံ’ စသည်ဖြင့်—

ဘုရားဟူသော ဤအမည်ကို မဟာမာယာမယ်တော်သည် မပြုအပ်၊ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည် မပြုအပ်၊ အစ်ကိုသည်လည်း မပြုအပ်၊ နှမသည်လည်း မပြုအပ်၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့သည်လည်း မပြုအပ်၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်လည်း မပြုအပ်၊ နတ်တို့သည်လည်း မပြုအပ်။

ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သောဘုရားရှင်တို့အား ဗောဓိပင်၏ အရင်း၌ သဗ္ဗညုဉာဏ်ကို ရသည်နှင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော အကြင် ဘုရားဟူသော အမည်ပညတ်သည် ရှိ၏။ ဤဗုဒ္ဓဟူသော အမည်ကို အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သည် ပြုအပ်၏။ ဟူ၍လာရှိသည်။

သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟူသည်ကား၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ထွန်းလင်းစေပြီးသော ဂေယျတရား အလုံးစုံကို သိ၏။ သဗ္ဗညုတ

ဥာဏ်ကို ရသဖြင့် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဟူသော အမည်နာမပညတ်သည် ဖြစ်၏။

မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ - မဟာဝဇီရ - ပဋိသန္ဓိဒါ

ဥာဏ်တော်သုံးပါး

မဟာကရုဏာသမ္မာပတ္တိဥာဏ်ဟူသည်ကား၊ ကာမာဝစရ သောဘနကြိယာသောမနဿသဟဂုဏ် ဥာဏသမ္ဗုဒ္ဓိ အသင်္ခါ ရိကစိတ်နှင့် ယှဉ်သော ဥာဏ်တော်တည်း။ ဤ မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိဥာဏ်သည် များစွာကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် မြင်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့အား သတ္တဝါတို့အား များမြတ် သော သနားခြင်းသည် သက်၏။ အဘယ်ကဲ့သို့ သက်သနည်း ဟုမကား -

လောကအပေါင်းသည် မီးတဆယ့်တပါးတို့ဖြင့် ပြောင် ပြောင်လောင်၏ ဟူ၍၎င်း၊ လောကအပေါင်းသည် မကောင်း သဖြင့် ယှဉ်အပ်၏ ဟူ၍၎င်း၊ လောကအပေါင်းသည် အများ အားဖြင့်ဖြစ်၏ ဟူ၍၎င်း၊ လောကအပေါင်းသည် မကောင်းသော ခရီး၌ သွား၏ဟူ၍၎င်း၊ လောကကို ကပ်၍ ဆောင်အပ်၏ ဟူ၍၎င်း၊ လောကသည် ကိုးကွယ်ရာ မရှိ။ အလွန်သက်၏ ဟူ၍၎င်း၊ လောကသည် အလုံးစုံကို စွန့်၍ သွားရအံ့ဟူ၍၎င်း၊ လောကသည် မာန်တက်၏။ ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ။ တဏှာ၏ ကျွန် တည်းဟူ၍၎င်း၊ လောကသည် ကိုးကွယ်ရာမရှိ၊ ပုန်းအောင်းရာ မရှိ၊ ဆည်းကပ်လည်းလျောင်းရာမရှိ၊ လောကသည် ပျံ့လွင့်၏။ ငြိမ်သက်ခြင်းမရှိဟူ၍၎င်း မြင်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့အား

(မြတ်စွာဘုရားတို့သည်) သတ္တဝါတို့အား သနားခြင်းကရုဏာ သက်၏။ (သက်တော်မူကြကုန်၏)။

ထိုမှတစ်ပါး -

လောကအပေါင်းသည် တဏှာဟူသော ဆူးငြောင့်နှင့် တကွ ဖြစ်၏။ များစွာသော ငြောင့်တို့ဖြင့် စူး၏။ ငါမှတစ်ပါးသော ငြောင့်တို့ကို ထုတ်တတ်သော တစုံတယောက်သောသူသည် မရှိ။

လောက အပေါင်းသည် အဝိဇ္ဇာတည်း ဟူသော အမှိုက်ဖြင့် ပိတ်ပင်၏။ ကိလေသာတည်းဟူသော ချိုင့်၌ လှောင်အပ်၏။ ငါမှတစ်ပါး - ထို လောကအား အလင်းကို ပြုတတ်သော တစုံ တယောက်သော သူသည် မရှိ။

လောကအပေါင်းသည် အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်၏။ အမှိုက် သဖွယ်ဖြစ်၏။ ထက်ဝန်းကျင်မှ မြေးရစ်၏။ ယက်ကန်းချည်မြင် ထွေးရှုပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ နှောင့်ယှက်သော အထုံးသဖွယ်ဖြစ်၏။ ဖြူဆန်မြက် - သမန်းမြက်သဖွယ်ဖြစ်၏။ မကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော ဖရိုဖရဲပျက်စီးသော ခြေလက် အင်္ဂါကြီးငယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရာဖြစ်သော အပါယ်လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သံသရာကို မလွန်နိုင်ဟူ၍ မြင်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် သတ္တဝါတို့အား သနားခြင်း ကရုဏာ သက်တော်မူကြကုန်၏။

ထိုမှတစ်ပါး -

လောကအပေါင်းသည် အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပျံ့၏။ ငြောင့် တံ ကျင် သဖွယ်ဖြစ်၏။ ကိလေသာတည်းဟူသော ငြောင့်သဖွယ်ဖြစ်၏။

ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တည်းဟူသော အထုံး - အဖွဲ့ဖြင့် ထုံးဖွဲ့
၏။ ငါမှ တပါးသော အထုံး - အဖွဲ့ကို ဖြေတတ်သော တစုံ
တယောက်သောသူသည် မရှိဟူ၍ မြင်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရား
တို့သည် သတ္တဝါတို့အား သနားခြင်းကရုဏာ သက်တော်မှုကြ
ကုန်၏။

ထိုမှတပါး -

လောကအပေါင်းသည် ကြီးစွာသော သံသရာ၌ ကျင်လည်
၏။ ထို သံသရာ၌ ကျင်လည်အပ်သော လောကကို ငါမှတပါး
လွတ်စေတတ်သောသူသည်မရှိ။ လောကအပေါင်းသည်
ကြီးစွာသော ခရီးခဲ၌ (ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာသော ခရီးကြမ်း၌)
တပြောင်းပြန်ပြန်လည်၏။ ငါမှတပါး လောကကို ထို ခရီးခဲမှ
ထုတ်တတ်သော သူသည်မရှိ။

လောကအပေါင်းသည် (ကို) သေခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်၏။

ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဇာတိ၊ မရဏ၊ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊
ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ၊ တည်းဟူသော မီးတို့ဖြင့် ပြောင်ပြောင်
တောက်၏။ ငါမှတပါး ထို မီးကို ငြိမ်းစေတတ်သော တပါး
သောသူသည် မရှိဟူ၍ မြင်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်
လောက၌ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား သနားကရုဏာသက်တော်
မှုကြကုန်၏။

ဤကဲ့သို့ - သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား သနားကရုဏာသက်
ရောက်တော်မူအပ်သောကြောင့်ပင် -

ဤလောက

ငါသည်ကား၊ သံသရာမှ ကူးမြောက်ပြီ၊ လောကသည် မကူးမြောက်သေး။ ငါသည်ကား၊ သံသရာမှလွတ်ပြီ။ လောကသည် - မလွတ်သေး။ ငါသည်ကား သစ္စာလေးပါးတို့ကိုသိပြီ။ လောကသည်မသိသေး။ ငါသည်ကား၊ ယဉ်ကျေးပြီ။ လောကသည် မယဉ်ကျေးသေး။ ငါသည်ကား ကိလေသာမှ ငြိမ်းသော စိတ် ရှိပြီ။ လောကသည် ကိလေသာမှ မငြိမ်းသေး။

သံသရာမှ လွတ်ပြီးသော ငါသည် လောကကို လွတ်စိမ့်သော ငှာ စွမ်းနှိုင်၏။ ယဉ်ကျေးပြီးသော ငါသည် လောကကို ယဉ်ကျေးစိမ့်သောငှာ စွမ်းနှိုင်၏။ သက်သာရာရပြီးသော ငါသည် လောကကို သက်သာရာရစိမ့်သောငှာ စွမ်းနှိုင်၏။ ထက်ဝန်းကျင်မှ ငြိမ်းပြီးသော ငါသည် လောကကို ထက်ဝန်းကျင်မှ ငြိမ်းစိမ့်သောငှာ စွမ်းနှိုင်၏။

ထိုသို့မြင်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့အား သတ္တဝါတို့၌ များမြတ်သော ကရုဏာတော်သည် သက်၏။ ဤသည်လျှင် မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏ်တော်တည်း။

မဟာဝဇီရဉာဏ်

မဟာဝဇီရဉာဏ် ဟူသည်ကား၊ မြတ်စွာဘုရားသည် နေ့တိုင်း - နေ့တိုင်းနံနက်အခါ၎င်း၊ ညချမ်းအခါ၎်၎င်း။ ကုဋေတသန်းနှစ်သိန်းသော မဟာကရုဏာသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်

မူ၏။ ထိုမျှလောက်သာလျှင်ဖြစ်သော (ဆိုသည်နှင့် အညီအမျှ ဖြစ်သော) ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် နံနက် မဟာ က ရု ဣာ သ မာ ပတ်၊ ည မဟာ ကရုဣာသမာပတ်၊ နံနက် ဖလသမာပတ်ကို ပေါင်း၍ တနေ့ - တနေ့၌ ကုဋေနှစ်သန်းလေးသိန်းသော သမာပတ်တို့ကို ဝင်စား တော်မူ၏။ ဤ သမာပတ်တို့၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်သည် မဟာ ဝဇီရဉာဏ်တော်မည်၏။

ဝိဇ္ဇာသုံးပါးဟူသော်ကား၊ ပုဗ္ဗေ နိဝါသာ နုဿတိဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်ဟူ၍သုံးပါးတည်း။ ထိုဝိဇ္ဇာ သုံးပါးတို့၏ သရုပ်ကို ‘ ပထမ ယာမ် ၌ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်ကို ရတော်မူ၏။ မဇ္ဈိမယာမ်၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ကို ရတော် မူ၏။ မိုးသောက်ယာမ်၌ အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို ရတော်မူ၏ ’ ဟူသော ပြဆိုခဲ့ပြီးနည်းဖြင့် သိအပ်၏။

ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်

ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်လေးပါးသော်ကား၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်၊ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်၊ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်၊ ပရိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်ဟူ၍ လေးပါးတည်း။ ထို လေးပါးတို့တွင်—

- ၁။ ခပ်သိမ်းကုန်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်၎င်း၊ ဝိပင်္ဂါက် ဆတ္တိ သသည်၎င်း၊ ကြိယာဝီသသည်၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်သည် ၎င်း၊ ပါဠိတော်၏ အနက်သည်၎င်း၊ ဤ ငါးပါးကို

ခွဲခြမ်း၍ သိသောဉာဏ်သည်၊ အတ္တ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ် မည်၏။

၂။ အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းဟု ဆို အပ်သော အရိယမဂ်လေးပါးသည်၎င်း၊ လောကီကုသိုလ်-အကုသိုလ်သည်၎င်း၊ ဤ ငါးပါးတို့ကို ခွဲခြမ်း၍ သိသော ဉာဏ်သည် ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်မည်၏။

၃။ ထို အကျိုး ငါးပါး၌၎င်း၊ အကြောင်း ငါးပါး၌၎င်း၊ အကြင်သဘောကို အ သီး ထုတ်ခြင်း သည် ရှိ၏။ ထို သဘောကို အသီးထုတ်ခြင်း (သီးခြားဝေဖန်ပိုင်းခြားခြင်း) ၌ ခွဲခြမ်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်သည် နိရုတ္တိ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ် မည်၏။

၄။ ထို ပဋိသမ္ဘိဒါ သုံးပါးတို့၌ဖြစ်သော ဉာဏ်ကို အာရုံပြု၍ သုံးပါးအပြားရှိသော ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်ကို ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဉာဏ်တို့၌ ခွဲခြမ်း၍ သိတတ်သော အကြင်ဉာဏ်သည် ရှိ၏။ ထို ဉာဏ်သည် ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်မည်၏။

ဤသည်လျှင် ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်လေးပါးတည်း။

အ သ ဝ ဓ ဝ ရ ဏ ဉာ ဏ် တော် ခြောက် ပါး

အသာဓာရဏဉာဏ်တော်ခြောက်ပါးဟူသော်ကား၊ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိဉာဏ်၊ အာသာယာနုသယဉာဏ်၊ ယမကပဋိဟာရိယ ဉာဏ်၊ မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ အနာဝရဏဉာဏ်ဟူ၍ ခြောက်ပါးတည်း။

ဤ ခြောက်ပါးသော ဉာဏ်တော်တို့သည် မြတ် စွာ ဘုရား
တို့အားသာ ဖြစ်ကုန်၏။ အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာသာဝက၊ ရဟန္တာ
တို့အား မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အသာဓာရဏ ဉာဏ်တော်
ခြောက်ပါးမည်၏။

ထို ခြောက်ပါး တို့တွင်—

၁။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်ဟူသည်ကား၊ ဤ သူသည်
နံ့သော (အားနည်းသော) သဒ္ဓါ ဣန္ဒြေရှိ၏။ ဤသူ
သည် အလတ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါ ဣန္ဒြေရှိ၏။ ဤသူသည်
ထက်သော သဒ္ဓါ ဣန္ဒြေရှိ၏။ ဤသို့ဣန္ဒြေထူးပြားသော
အဖြစ်ကို သိသော ဉာဏ်သည် ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ
ဉာဏ်မည်၏။

ဤ သုံးပါးတို့တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် ထက်သော ဣန္ဒြေ
ရှိသူကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဆုံးမတော်မူ၏။ အလတ် ဖြစ်သော
ဣန္ဒြေရှိသူကို အကျဉ်းဖြင့်၎င်း၊ အကျယ်ဖြင့်၎င်း ဆုံးမတော်
မူ၏။ နံ့သော ဣန္ဒြေရှိသူကို အကျယ်အားဖြင့် ဆုံးမတော်
မူ၏။

ကြားဖြစ်အမှာ။ လိုရင်း အကျဉ်းချုပ်ကို သိလွယ်စေရန်တွက်
အခြားသဘောတူ အချက် အလက် များကို
ချန်ထားခဲ့ပါသည်။

၂။ အာသယာနုသယဉာဏ်ဟူသည်ကား၊ သုတ္တဝါတို့၏
အလိုအဇ္ဈာသယကို သိသော ဉာဏ်တည်း။

၃။ ပါဠိဟာရိယဉာဏ်ဟူသည်ကား၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယဉာဏ်၊ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယဉာဏ်၊ အနုသာသနိဟာရိယဉာဏ်ဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။

ထို သုံးပါးတို့တွင်-

(၁) ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယဉာဏ်ဟူသည်ကား။ အချို့သော တန်ခိုးနှင့် ဖြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည် တပါးမက များသော အံ့ပြားရှိသော တန်ခိုး အာနုဘော်ကို ခံစား၏။ တယောက်သာဖြစ်လျက် များစွာသော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၏။ များစွာဖြစ်ပြီး၍ တယောက်သာ ဖြစ်ပြန်၏။ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှား ဖြစ်စေသလို မျက်ကွယ်၌လည်း ဖြစ်ပြန်၏။ (ရုတ်တရက် ပေါ်လာပြီး - ရုတ်တရက် ပြန်ပျောက်သွားခြင်း) ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်၏။ (ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့တိုင် ရောက်နိုင်စွမ်း၏။) ဤသည်လျှင် ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယ ဉာဏ်တည်း။

(၂) အာဒေသနာပါဠိဟာရိယဉာဏ် ဟူသည်ကား ၊ အချို့သော သူသည် နိမိတ်ဖြင့် ညွှန်၏။ သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ကြံစည်နေ၏။ ဤသို့ ဖြစ်နေ၏။ ဤသို့ထိတွေ့ခံစားနေရ၏ဟူ၍ ညွှန်ပြောဆို၏။ ထိုသို့ပြောဆိုသည့်အတိုင်းလည်း ကေန်ဖြစ်မြောက်ကုန်၏။

အချို့သော သူသည်ကား၊ နိမိတ်ဖြင့် မညွှန်။ တစုံတခုသော

အကြောင်းကြောင့် သင်၏စိတ်သည် ဤသို့ဖြစ်၏။ ထိုမှတစ်ပါး မည်သို့မည်သို့လည်းဖြစ်သေး၏။ သင်၏စိတ်သည် ဤသို့ - ထိုသို့ ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ပြောဆို၏။ ပြောဆိုသည့်အတိုင်းလည်း စင်စစ် ဟုတ်မှန်နေ၏။

အချို့သောသူသည်ကား - ဤသို့မဟုတ်။ အထူးသဖြင့်ကြံစည် အပ်သော သုံးသပ်ဝေဖန်အပ်သော (တစုံတရာကိုအထူးတလည် ကြံစည်တွေးတော ဆင်ခြင်ခြင်း) စိတ် သဘောကို ထုတ်ဖော် ပြောဆို၏။ ပြောဆိုသည့်အတိုင်းလည်း စင်စစ်ဟုတ်မှန်နေ၏။

အချို့သော သူသည်ကား၊ ဝိတက် - ဝိစာရမရှိသော သမာဓိ ကို မသုံးအပ်သော သူ၏စိတ်ဖြင့် သူ၏ စိတ်ဓာတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ အကြင် အခြင်းဖြင့် ဤအရှင်၏ မနောသင်္ခါရသည် လောကမည်၏။ အကြင်အခြင်းဖြင့် ဤစိတ်၏ အခြားမဲ့၌ ဤသို့သဘောရှိသော အကြံကိုကြံလတ္တံ့ - ဟု သိ၏။ ထုတ်ဖော် ပြောဆို၏။ ပြောဆိုသည့်အတိုင်းလည်း စင်စစ် ဟုတ်မှန်၏။ ဤသို့သူ စိတ်ကို သိတတ်သော ဥပဏ္ဍိတကို အာဒေသနာပါဠိဟာ ရိယဥပဏ္ဍိတဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

(၃) အနုသာသနီပါဠိဟာရိယဥပဏ္ဍိတဟူသည်ကား၊ ဤ လောက၌ အချို့သော သူသည် ဤသို့ဆုံးမ၏။

- ‘ ဤသို့ကြံကုန်လော့ - ဤသို့မကြံကုန်လင့် ’
 - ‘ ဤသို့နှလုံးသွင်းကုန်လော့ - ဤသို့နှလုံးမသွင်းကုန်လင့် ’
 - ‘ ဤအမှုကို စွန့်ကုန်လော့ - ဤအမှုကို ကပ်၍နေကုန်လော့ ’
- ဤသို့ဆုံးမခြင်းသည် အနုသာသနီပါဠိဟာရိယဥပဏ္ဍိတမည်၏။

ဤ ပါဠိဟာရိယဉာဏ် သုံးပါးနှင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား ပြည့်စုံတော်မူ၏။

အဘိညာဉ် ခြောက်ပါး

ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး - ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော်လေးပါး

အဘိညာဉ် ခြောက်ပါး ဟူသည်ကား၊ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်၊ ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်၊ ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါ သာနုဿတိအဘိညာဉ် ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်၊ အာသဝက္ခယ အဘိညာဉ်ဟူ၍ ခြောက်ပါးတည်း။

ထို့ ခြောက်ပါးတို့တွင် -

၁။ အထူးထူး-အပြားပြား များစွာသော ဆန်းကြယ်မှု တို့ကို ဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်စွမ်းသည်ဉာဏ်သည် 'ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်' မည်၏။

၂။ မည်သည့်နေရာမှ အသံကိုပင်ဖြစ်စေ ကြား သိနိုင်စွမ်း သည့် ဉာဏ်သည် 'ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်' မည်၏။

၃။ သူတပါးတို့၏ စိတ်ဆန္ဒ - အကြံအစည်ကို သိစွမ်းနိုင် ခြင်းသည်ကား 'ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်' မည်၏။

၄။ ရှေးရှေးဘဝ၊ ဖြစ်ခဲ့ဘူး - ဖြစ်ခဲ့ပြီးသည်တို့ကို ပြန်လည် သိစွမ်းနိုင်ခြင်းဉာဏ်သည်ကား 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်' မည်၏။

၅။ မည်သည့်အတားအဆီး အကာအကွယ်ကိုပင် ဖြစ်စေ၊

ထွင်းဖောက်သိမြင်နိုင်စွမ်းသော ဥာဏ်သည်ကား ‘ ဒိဗ္ဗ
စက္ခု အဘိညာဉ် ’ မည်၏။

၆။ အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်
သော အရဟတ္တမဂ္ဂဥာဏ်သည်ကား ‘ အာ သ ဝ က္ခ ယ
အဘိညာဉ် ’ မည်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအဘိညာဉ်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူ၏။ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပေ၏။

ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး

ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးဟူသော်ကား၊ ယခင် အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးတွင်
ဝိပဿနာဥာဏ်၊ မနောမယိဒ္ဓိဥာဏ်နှစ်ပါးကို ထည့်၍ ရှစ်ပါး
ဖြစ်သတည်း။

၁။ မြတ်စွာဘုရားသည်သဗ္ဗညုတဥာဏ်တော်ဖြင့်ဝိပဿနာ
ရှု၏။ ဤသဗ္ဗညုတဥာဏ်သည်ပင် ဝိပဿနာဥာဏ်
မည်၏။ သေက္ခခုနစ်ယောက် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
ကာမာဝစရစိတ်ဖြင့် ဝိပဿနာရှုကုန်၏။

၂။ မနောမယိဒ္ဓိဥာဏ် ဟူသည်ကား ထိုရှုပါဝစရစတုတ္ထ
ဈာန်ကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤကိုယ်မှ တပါးသော
ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၍ ရုပ်ရှိသော ကိုယ်သည် စိတ်ဖြင့်
ပြီး၏။ ဤသို့အစရှိသော အဘိညာဉ်သည် မနော
မယိဒ္ဓိဥာဏ်မည်၏။

စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်လေးပါး

စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်ဟူသည်ကား....

ပထမဝေသာရဇ္ဇ

၁။ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ကောင်းစွာသိပြီး၍ ဝန်ခံပြီးသော မြတ်စွာဘုရားအား၊ စင်စစ်လျှင် ထိုသစ္စာလေးတရား၌ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာ စသည့် တစုံတယောက်သောသူသည် ဆန့်ကျင် ဝေဖန် ဆန်းစစ်ခြင်းပြုအံ့သော အာကြောင်း လုံးဝမရှိ။ ထိုသို့ မရှိခြင်း - မရှိနိုင်ခြင်းကြောင့်ပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိသတ်လေးပါးတို့၏ အလယ်၌ ရဲရင့်စွာ နေတော်မူ၏။

ဒုတိယဝေသာရဇ္ဇ

၂။ ကုန်ပြီးသော အာသဝေဂါရှိပြီ (အာသဝေဂါတရားတို့ ကုန်အပ်ပြီ) ဟူ၍ ဝန်ခံတော်မူသော ရှင်ပင်ဘုရား....။ ဤအာသဝေဂါတရားတို့သည် ရှင်ပင်ဘုရား၌ စင်စစ်မကုန်သေးပါဟူ၍ စွပ်စွဲပြောဆိုအံ့သော ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာ စသည်တို့သည် တစုံတယောက်မျှမရှိနိုင်ခြင်း - မရှိခြင်းအဖြစ်ကြောင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိသတ်လေးပါးတို့၏ အလယ်၌ ရဲရင့်စွာ နေတော်မူအပ်၏။

တတိယဝေသာရဇ္ဇ

၃။ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်

ကုန်သော အကြင်တရားတို့ကို ဟောအပ်၏။ ထိုတရား အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးသော ရဟန်းအား ထိုထို အကျင့်သည် မဂ် ဖိုလ် အန္တရာယ်ကို ကွယ်ကာ တားဆီး ရာ တရားမဟုတ်ဟူ၍ ပြောဆိုအံ့သောသူ မည်သည် လည်း တစုံတယောက်မျှ မရှိနိုင်။ ထို သို့ မ ရှိ နိုင် - မရှိ ခြင်း အဖြစ်ကြောင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိသတ် လေးပါးတို့၏ အလယ်၌ ကောင်းစွာ ရဲရင့်တော်မူအပ် သည် ဖြစ်၏။

● တုတ္ထဝေသာရဇ္ဇ

၄။ အကြင်ကိလေသာတို့ကို စွန့်ခြင်းငှာ သံသရာမှ ထွက် မြောက်စေတတ်ကုန်သော အကြင်တရားတို့ကို ဟော အပ်ကုန်၏။ ထိုတရားတို့သည် သံသရာမှ မထွက်မြောက် စေတတ်ကုန်။ ထို တရားတို့ကို ကျင့် သော သူ အ ဝး ကောင်းစွာ ဆင်းရဲစေခြင်းငှာ ဖြစ်၏ဟူ၍ ထိုသံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သောတရား၌ စင်စစ်လျှင် ငါ့ကို ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ နတ်၊ မာရ်၊ ဗြဟ္မာ၊ စသည့် တစုံတယောက်သော သူသည် အကြောင်းနှင့် တကွ စောဒနာပြုလတ္တံ့ ဟူ၍၊ “ ချစ်သား - ရဟန်းတို့...၊ ထို အကြောင်းကို ငါ မြင်ဘော်မူ၊ ချစ်သား - ရဟန်းတို့၊ ထို စောဒနာတတ်သော အကြောင်းကို မမြင်သော ငါသည် ဘေးတကာတို့၏ ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်၍ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ ပရိသတ် လေးပါးတို့၏ အလယ်၌ ရဲရင့်သည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ”

ဤဝေသာရဇ္ဇလေးပါးနှင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ပြည့်စုံတော်မူ၏။

ကြားဖြတ်အမှာ။ ဤစတုတ္ထဝေသာရဇ္ဇ၌ ကျေးဇူးရှင် ဒီပဲယင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မူရင်းသဘောကို သိနိုင်စေရန်၊ နဂို ရေးသားပါရှိရင်း အတိုင်း ဖော်ပြ ထားသည်။

ယနေ့ခေတ် စကားပြေရေးဟန် အဖြောင့်နည်း အားဖြင့်ဆိုလျှင် ဤသို့ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

၄။ ချစ်သား - ရဟန်းတို့....။ ငါဘုရားသည် သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အား ကိလေသာကို စွန့်နိုင်စေခြင်းငှာ၊ သံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြင့်သော တရားတို့ကို ဟောကြားညွှန်ပြအပ်ပေ၏။

သို့သော် - ထို ငါဘုရားဟောကြားအပ်သော တရားတော် တို့သည် သံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်။ ထို တရားတို့ကို လိုက်နာကျင့်သုံး ကြိုးပမ်းအားထုတ်သူသည် စင်စစ် ဆင်းရဲစေ ခြင်းငှာသာလျှင် ဖြစ်ပေလတ္တံ့ ဟူ၍ စွပ်စွဲပြောဆို ဝေဖန်အပ် သော သူသည် နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာစသည်တို့၌ မည်သူ တဦး တယောက်ကိုမျှ ငါဘုရားမြင်တော် မူပေ။ စင်စစ် ထိုကဲ့သို့ စွပ်စွဲပြောဆိုရန် အကြောင်းသည်လည်း လုံးဝမရှိခဲ့ပေ။

“ ချစ်သား - ရဟန်းတို့....။ ငါဘုရားဟောကြားအပ်သော သံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းတရား၌ သို့လျှင် မည်သူ တဦး

သင်တို့အား အစီးအပွားအလို့ငှာ၊ ချမ်းသာခြင်းငှာ
ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူ၍ ဆုံးမတော်မူ၏။ ထိုအခြင်းဖြင့် ဆုံးမ
အပ်သော၊ အဖန်တလဲလဲ ဆုံးမအပ်သော တပည့်သား
သည် သီလက္ခန္ဓာကို ဖြည့်သည်ဖြစ်၍ လောကုတ္တရာဘုံ
သို့ ရောက်လတ္တံ့။ ဤသို့သော အကြောင်းသည်ရှိ၏။

ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းဟုတ်သည် - မဟုတ်သည်၌
ပိုင်းခြားသောအားဖြင့် သိတတ်သော အကြင် ဉာဏ်သည်ရှိ၏။
ထိုဉာဏ်သည် 'ဋ္ဌာနာဋ္ဌာနကောသလ္လဉာဏ်' မည်၏။

၂။ သဗ္ဗတ္တဂါမိနိပဋိပဒါဉာဏ်

သတ္တဝါတို့သည် ကုန်တတ်သောသဘောရှိကုန်၏။ ပျက်တတ်
သောသဘောရှိကုန်၏။ ချုပ်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ အချို့
သောသတ္တဝါတို့သည် နတ်ရွာသို့ လားရကုန်၏။ အချို့သော
သတ္တဝါတို့သည် အပါယ်သို့ လားရကုန်၏။

အကြင်သူတို့သည် ကံ ကုန်ခြင်းကို ပြုကုန်၏။ ထိုသူတို့သည်
မဂ်ကို ပွားစေ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဖြစ်စေ၍ တဏှာ နှံ့သယ၏
ပြတ်ခြင်းကြောင့်၊ အာသဝေဂါတရား ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းမှ
ကင်းသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းပြီးသောဆီမီးသည် တဖန် မထွန်းလင်း
သကဲ့သို့ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏။

ထိုကောင်းမှု - မကောင်းမှုနှစ်ပါးတို့တွင် အကြင် ဘဝ သို့
ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်သည် ရှိ၏။ ထိုအကျင့်သည်
'သဗ္ဗတ္တဂါမိနိပဋိပဒါ' မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်

သော အကျင့်သည် ရှိ၏။ ထို အကျင့်သည် ‘အတ္တဂါမိနိပဋိပဒါ’ မည်၏။

ဤ အကျင့်၌ အကြောင်းအားဖြင့်၊ အရာအားဖြင့် ပိုင်းခြားသောအားဖြင့် သိတတ်သော အကြင် ဉာဏ် သည် ရှိ၏။ ထို ဉာဏ်သည် ‘အတ္တဂါမိနိပဋိပဒါဉာဏ်’ မည်၏။

၃။ အနေကဓာတု - နာနာဓာတုဉာဏ်

အထက်ဆိုခဲ့ပြီး သဗ္ဗတ္တဂါမိနိပဋိပဒါသည် အနေကဓာတုလောကမည်၏။ အတ္တဂါမိနိပဋိပဒါသည် နာနာဓာတုလောကမည်၏။ ထို နှစ်ပါးတို့တွင် -

(၁) အနေကဓာတုလောကဟူသည် စက္ခုဓာတ်၊ ရူပဓာတ်၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်မှသည် အသင်္ခတဓာတ်၊ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်တိုင် အောင်သော ဓာတ်ပေါင်းများစွာတို့ကို ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။

(၂) နာနာဓာတု လောက ဆိုသည်မှာကား၊ စက္ခုဓာတ်သည်တပါး၊ ရူပဓာတ်သည်တပါး၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်သည် တပါး၊ ဤ သို့ဖြင့် လျှင် နိဗ္ဗာန်ဓာတ်တိုင်အောင်သော ဓာတ်အလုံးစုံသည် နာနာဓာတုလောကမည်၏။

ဤ အနေကဓာတု နာနာဓာတုလောကနှစ်ပါး၌အကြောင်းအားဖြင့် အရာအားဖြင့် ပိုင်းခြားသောအားဖြင့် သိတတ်သော အကြင်ဉာဏ်သည်ရှိ၏။ ထို ဉာဏ်သည် အနေကဓာတု၊ နာနာဓာတုဉာဏ်မည်၏။

၄။ နာနာဓိမုတ္တိကတာဥာဏ်

အထက်ဆုံးပြီး အနေကခာတု - နာနာ ခာ တု လောက အားဖြင့် အကြင် - အကြင်သို့ သဘောရှိသော ဓာတ်ကို သတ္တဝါတို့သည် နှလုံးသွင်းကုန်၏။ ထိုသို့သော ဓာတ်ကိုသာ လျှင် ဆောင်ရွက်ကုန်၏။ နှလုံးသွင်းကုန်၏။

အချို့သူတို့သည် ရူပါရုံကို နှလုံးသွင်းကုန်၏။ အချို့သူတို့ သည် သဒ္ဓါရုံကို နှလုံးသွင်းကုန်၏။ ဤသို့ အမျိုးမျိုးသော နှလုံးသွင်းခြင် (ဆင်ခြင်အားထုတ်ခြင်း) ၌ အကြောင်း အားဖြင့် - အရာအားဖြင့် ပိုင်းခြားသောအားဖြင့် ' ဤသည် လျှင် ကျွတ်ထိုက်သော ဝေနေယျတည်း။ ဤသူသည် ဝေနေယျ မဟုတ်။ ဤသူသည် နတ်ရွာ သို့ လားအံ့သော သူတည်း။ ဤသူသည် အပါယ်လေးပါးသို့ လားအံ့သော သူတည်း ' ဟူ၍ အကြင် သိတတ်သော ဥာဏ် သည် ရှိ၏။ ထိုဥာဏ် သည် နာနာဓိမုတ္တိကတာဥာဏ်မည်၏။

၅။ ဝိပါကဝေမတ္တတာဥာဏ်

အချို့သော သူတို့သည် လောဘ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အချို့သော သူတို့သည် ဒေါသ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အချို့သော သူတို့သည် မောဟ၏အစွမ်းဖြင့် ကံကို ပြုကုန်၏။ ဤကံသည် မည်းသော ကံ မည်၏။ မည်းသော အကျိုးရှိ၏။

အကြင် ကံ ကို သဒ္ဓါ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝီရိယ၏ အစွမ်း အားဖြင့်၊ ပညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပြု၏။ ထိုကံသည် မမည်း

မဖြူသော ကံ မည်၏။ မမည်းမဖြူသော အကျိုးရှိ၏။ ထို ကံ သည် မြတ်သော ကံ မည်၏။ ကုသိုလ် ကံ - အကုသိုလ် ကံ ကုန် ခြင်းငှာ ဖြစ်တတ်၏။ စွဲလမ်းအပ်သော ကံ သည်ကား လေး ပါးတည်း။ လေးပါးဟူသော်ကား-

၁။ ပစ္စုပ္ပန် မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်ဘဝ၌ ဆင်းရဲစေသော ကံ။

၂။ ပစ္စုပ္ပန် မျက်မှောက်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်ဘဝ၌ ချမ်း သာစေသော ကံ။

၃။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း ဆင်းရဲ၊ နောင် ဘဝ၌လည်း ဆင်းရဲစေသော ကံ။

၄။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း ချမ်းသာ၊ နောင် ဘဝ၌လည်း ချမ်းသာစေသောကံ ဟူ၍ လေးမျိုး - လေးပါးကဲ့ပြား နေအပ်၏။ သို့ - ကဲ့ပြား ခြားနားနေရာ၌-

ကံ သုံး မျိုး

မုဒု၊ မဇ္ဈ၊ အဓိမတ္တအဖြစ်သည် ရှိ၏။ ထို သုံး ပါး တို့ တွင် မုဒုကား - အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရမှ ကြွင်းသော လောကီကုသိုလ် သင်္ခါရတည်း။ အဓိမတ္တကား - လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သင်္ခါရ တည်း။ ဤ သင်္ခါရတို့ကို အကြောင်းအားဖြင့် ပိုင်း ခြား ၍ သိတတ်သော အကြင်ဥာဏ်သည်လည်း ရှိ၏။

ဤ ကံ သည် မျက်မှောက်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ၏။ ဤ ကံ သည် ဒုတိယဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အကျိုး ရှိ၏။

ဤ ကံ သည် တတိယဘဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် ခံစားအပ်
သော အကျိုးရှိ၏။

ဤ ကံ သည် အသုရကာယ်တို့၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ
၏။ ဤ ကံ သည် ငရဲတို့၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ၏။

ဤသို့သော အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ် သော ကံ
တရားတို့ကို (ကံ တရားတို့၏ အစွမ်းကို) အကြောင်းအားဖြင့်
သိတတ်သော ဉာဏ်သည်လည်း ရှိ၏။ ထိုဉာဏ်သည် ' အကျိုး
၏ ထူးမြားသော အဖြစ်ကို သိတတ်သော ဝိပါကဝေမတ္တတာ
ဉာဏ် ' မည်၏။

၆။ ကိလေသဝေါဒါနုဋ္ဌာနဉာဏ်

ဤသို့လျှင် ဆိုခဲ့ပြီးအားလျော်စွာ စွဲလမ်း ပြု လုပ် အပ် ကုန်
သော ကံ တရားတို့၌ ဤ ကံ သည်ကား ညစ်ညူးသော ကံ
တည်း။ ဤ ကံ သည်ကား ဖြူစင်သော ကံ တည်း။ ဤ ကံ သည်
ကား ကိလေသာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ကံ တည်း။

ဤသို့ကား ညစ်ညူး၏။ ဤသို့ကား ဖြူစင်၏။ ဤသို့ကား
ကိလေသာမှ ထွက်၏။ ဤသို့ သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ' အနာ
ဝရဏဉာဏ် ' မည်၏။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် သိ တ တ် သော
ဉာဏ်သည် ' ခပ်သိမ်းသော စျာန်၊ ဝိမောက္ခ၊ သမာဓိ - သမာ
ပတ္တိတို့၏ ညစ်ညူးခြင်း၊ ဖြူစင်ထမြောက်ခြင်း၌ သိတတ်သော
ဉာဏ် ' မည်၏။

(ခုနစ်ခုမြောက် - ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ ဉာဏ်၊
 ရှစ်ခုမြောက် - ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်၊
 ကိုးခုမြောက် - ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တို့မှာ ရှေ့တွင်
 ပြဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။)

သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏နီးစွာသော အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်နှင့် တကွ ဆယ်ပါးသော ဉာဏ်သည် ဒသဗလဉာဏ်မည်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ ဒသဗလဉာဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပေ၏။

အမှာ။ ဤ မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ ဉာဏ်တော်များကို ဖော်ပြရာ၌ စာဖတ်သူများ သိလွယ်စေ၊ ရှင်းလင်းစေရန် အတွက် နဂို မူရင်းအတိုင်းမဟုတ်ပဲ လျော်ကန်သလို ကောက်နုတ်ဆက်စပ် ဖြစ်ထားပါသည်။ မူရင်းအပြည့်အစုံ၊ ရှေးမူ - ရှေးဟန် အတိုင်း ဖတ်ရှုလိုပါက၊ ကျေးဇူးရှင် ဒီပဲယင်း ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ‘တထာဂတဥဒါနဒီပနီ’ ပထမတွဲကို ရှာဖွေဖတ်ရှုကြစေလိုပါကြောင်း။

အာဝေဏိက ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ တ ဆယ့် ရှစ် ပါး

ရဟန္တာ သာဝကတို့နှင့် မဆက်ဆံသော၊ သီးခြားဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ အာဝေဏိက ဂုဏ်တော် တဆယ့်ရှစ်ပါး တို့သည်ကား—

- ၁။ မြတ်စွာဘုရားအား အတိတ်ကာလ၌ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသော ဥာဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံ၏။
- ၂။ အနာဂတ်ကာလ၌ မပိတ်ပင်သော ဥာဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံ၏။
- ၃။ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ မပိတ်ပင်သော ဥာဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံ၏။
- ၄။ ဤသုံးပါးသော တရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား အလုံးစုံသော ကာယကံ (ကိုယ်လက် လှုပ်ရှားမှု) သည် ဥာဏ်တော်လျှင် ရှေ့သွားရုံ၏။ ဥာဏ်တော်သို့ အစဉ်လိုက်၏။
- ၅။ အလုံးစုံသော ဝစီကံသည် ဥာဏ်တော်လျှင် ရှေ့သွားရုံ၏။ ဥာဏ်တော်သို့ အစဉ်လိုက်၏။
- ၆။ အလုံးစုံသော မနောကံသည် ဥာဏ်တော်လျှင် ရှေ့သွားရုံ၏။ ဥာဏ်တော်သို့ အစဉ်လိုက်၏။
- ၇။ ဤဂုဏ်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ဆန္ဒ၏ယုတ်လျော့သော အဖြစ်သည်မရှိ။
- ၈။ တရားဟောခြင်း၏ ယုတ်လျော့သော အဖြစ်သည် မရှိ။
- ၉။ လုံ့လ၏ ယုတ်လျော့သော အဖြစ်သည် မရှိ။
- ၁၀။ ပညာ၏ ယုတ်လျော့သော အဖြစ်သည် မရှိ။
- ၁၁။ ဝိမုတ္တိဥာဏ်၏ ယုတ်လျော့သော အဖြစ်သည် မရှိ။

- ၁၂။ ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနဉာဏ်၏ ယုတ်လျော့သော အဖြစ်သည် မရှိ။
- ၁၃။ ဤဂုဏ်တဆယ်နှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား မြူးတူးလိုသဖြင့် ပြုခြင်းသည် မရှိ။
- ၁၄။ အဆောတလျင်ပြုခြင်းသည် မရှိ။
- ၁၅။ ဉာဏ်ဖြင့် မတွေးဆခြင်းသည် မရှိ။
- ၁၆။ လျင်စွာပြုခြင်းသည် မရှိ။
- ၁၇။ အကျိုးမရှိသော စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းမည်သည်မရှိ။
- ၁၈။ မသိသော အညာကုပေက္ခာမည်သည် မရှိ။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ ၁၈ - ပါးသော အာဝေဏိက ဗုဒ္ဓဓမ္မဂုဏ်တို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူအပ်ပေ၏။

အ ကြောင်း အား လျော် စွာ

‘ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ’ အမည်ရှိ ဤ စာအုပ်၌ စာဖတ်သူများ သိကြပြီးအတိုင်း ပထမဦးစွာ ဗုဒ္ဓဝါဒ သဘော (အခြင်းအရာ) ကို ထုတ်ဖော်ဆိုညွှန်းခဲ့သည်။

ထိုသဘောကို ဆိုညွှန်းသည့်အခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော်များအကြောင်းမှာလည်း ကြောင်းကျိုး ဆက်စပ်မှုအားလျော်စွာ သက်ဝင်ဆက်စပ်လာခဲ့ရပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်တော်မှသည် ယခုအာဝေဏိကဂုဏ်တော်အထိ အစဉ်အားလျော်စွာ ထုတ်ဖော်တင်ပြလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့တင်ပြခဲ့ရာ၌ ထို တင်ပြခဲ့ပြီးသည်တို့မှာ ချင်းချက်မရှိ ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီဟုကား - မဆိုသာချေ။

မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ ဥာဏ်တော်ဆိုသည်မှာ လိုက်၍မမီနိုင် လောကအောင် သိမ်မွေ့နက်နဲနေခဲ့ပြီး အပေါ်တွင် စာဖတ်သူ များ ဝန်မလေးစေခြင်းငှာ လျော်ကန်သလို ခြုံး ထား ရ သည် များလည်း ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော် လုံးဝမသိခြင်းနှင့်စာလျှင် ဤ၍ - ဤမျှသိခြင်း သည်ပင် ကောင်းကျိုးတရား ဖြစ်သဖြင့် စာမျက်နှာအခြေအနေ စာဖတ်သူအခြေအနေနှင့် လျော်ကန်သမျှ ထုတ်ဖော်တင်ပြလိုက် ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ

‘ဗုဒ္ဓဝါဒ’ဆိုရာ၌လည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်မှသည် နောက်ဆုံး သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်အထိ အခြင်းအရာ ဂုဏ်ကျေးဇူး များ ကို ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ‘ဗုဒ္ဓဝါဒ’ ဟူသည်မည်သို့ဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သို့ လေးမြတ်ယုံကြည်ဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ သိမြင် ဆင်ခြင် နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

‘ဗုဒ္ဓဝါဒ’ ဟူသည် ဤသို့ပါတကားဟု သိရန်မျှမကသေး။ သိသည့်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ကြလျှင်လည်း အထူးသဖြင့် ကောင်းမြတ်လှသည်သာ ဖြစ်ပေတော့သည်။

စင်စစ်သော် ‘ဗုဒ္ဓဝါဒ’ ဆိုရာ၌ ‘ဗောဓိပက္ခိယတရား - သုံး ဆယ့်ခုနစ်ပါး’ ကိုပါ ခေါင်းစည်းဆိုညွှန်းခဲ့လျှင် သိမှတ်ဆင်ခြင်

မူ ပိုပြီး ပြည့်စုံတိကျနိုင်သည်။ သို့သော် စာ မူ အ နေ အ ထား အလွန်ကျယ်ပြန့်နေမည်ဖြစ်၍ တကြောင်း၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည်ပင် လျှင် ဗေဒဓိပက္ခိယတရားထည်းတွင် အ ပါ အ ဝ င် ဖြစ် နေ ၍ တကြောင်း၊ ဤ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားသမ်းစဉ်ပင် ‘ဗုဒ္ဓဝါဒ’ အဖြစ် ပထမဦးစွာ ထုတ်ဖော်ဆိုညွှန်းလိုက်ရပေသည်။

အ သိ နှင့် အ ကျင့်

အမှန်အားဖြင့်ကား၊ သိခြင်းနှင့် လိုက်နာ ကျင့် သုံး ခြင်း (ရှိခြင်း) သည် အဘူဘက္က - တွဲခက်ရသည်မျိုးလည်း ဖြစ်ပေသည်။ သိချုံသာ - သိပြီး မရှိခဲ့လျှင် (မလိုက်နာ မကျင့်သုံးခဲ့လျှင်) ကောင်းကျိုးတရားကို မခံစားရ။ ရှိချုံသာ - ရှိပြီး မသိခဲ့လျှင်လည်း အမှန်တရားမဖြစ်နိုင်။ ကြီးပမ်းအားထုတ်ရကျိုး မနပ်နိုင်။

တနည်းအားဖြင့်သော်၊ သိခြင်းသည် ဝိဇ္ဇာ။ ရှိခြင်းသည် စရဏ။ ဝိဇ္ဇာချည်းသက်သက် ဆိုလျှင်လည်း လိုရာခရီး သို့မရောက်နိုင်။ စရဏချည်း သက်သက်ဆိုလျှင်လည်း ရောက်သင့်ရာကို မရောက် - အတိမ်းအစောင်း - အလွဲအမှားဖြစ်နိုင်သည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ဤဝိဇ္ဇာ စရဏသဘောနှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက အတိအလင်း ညွှန်ကြား ဆုံးမတော်မူခဲ့သည်။

ဝိ ဇ္ဇာ နှင့် စ ရ ဏ

သိသ၊ သမာဓိသည် စရဏမျိုးတည်း။ ပညာသည် ဝိဇ္ဇာ

မျိုးဘည်း။ ဝိဇ္ဇာ - စရဏ နှစ်ပါးဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာသည် လူသတ္တဝါ
တို့၌ မျက်စိနှင့် တူ၏။ စရဏသည် ခြေ လက် နှင့် တူ၏။ ဝိဇ္ဇာ
သည် ငှက်တို့၌ မျက်စိနှင့် တူ၏။ စရဏသည် အ တောင် နှင့်
တူ၏။

သီလ၊ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ချို့ တဲ့သော သူတို့
သည် ခြေ လက် အင်္ဂါပြည့်စုံ၍ (ပြည့်စုံသော်လည်း) မျက်စိ
နှစ်ဖက်ချို့ တဲ့သောသူနှင့် တူကုန်၏။ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်နှင့် ပြည့် စုံ ၍
စရဏတရား အားနည်းလှသော သူတို့သည် မျက်စိအင်္ဂါပြည့်စုံ
၍ (ပြည့်စုံသော်လည်း) ခြေအင်္ဂါ၊ လက်အင်္ဂါ ချို့ တဲ့သော
သူနှင့် တူကုန်၏။

ဝိဇ္ဇာ - စရဏနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသူတို့သည် ခြေအင်္ဂါ၊ လက်
အင်္ဂါ၊ မျက်စိအင်္ဂါ အလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံသော လူကောင်း - သူ
ကောင်း ပကတိနှင့် တူကုန်၏။ ဝိဇ္ဇာ - စရဏ နှစ်ပါးတို့မှ ချို့ တဲ့
သော သူတို့သည် ခြေအင်္ဂါ၊ လက်အင်္ဂါ၊ မျက်စိအင်္ဂါ အ ကုန်
ချို့ တဲ့၍ အသက်ရှိသည် ဟူ၍ မပြောစလောက်သော သူနှင့်
တူကုန်၏။

စ ရ ဏ သ ဝ ပြ ည့် စုံ ကျိး

ဤ ဘုရားသာ သ နာ တွင်း ၌ ယ ခု ရှိ နေ ကြ ကုန် သော
သူ အပေါင်းတို့တွင် အကြင်သူတို့သည် သီလ၊ သမာဓိဟူသော
စရဏနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်၏။ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာတို့၌ ဉာဏ်၏ ကျက်
စားခြင်းဟူသော ဝိဇ္ဇာမျိုး (ကား) မရှိကြကုန်။ ထို သူတို့သည်
စရဏတရား အားကောင်းလှသည့် အတွက် နောက် ဘုရား

သာသနာကို တွေ့ကြုံကုန်ရာ၏။ တွေ့ကြုံကြ ကုန်သော်လည်း
ဝိဇ္ဇာမျိုးမရှိသည့်အတွက် နောက်ဘုရား တရားကို (နောက်
ဘုရား၏ တရားတော်ကိုပင် ကြားနာကြုံကြိုက်ကြရကောမူ)
ကြားနာသော်လည်း သစ္စာဥာဏ်အလင်း မပေါက်နိုင်ကြကုန်။

ငါတို့ဘုရားလက်ထက်၌ ‘ လာဠုဒါယိမထေရ်၊ ဥပနန္ဒ
ဇေဋ္ဌရိ၊ ဆဗ္ဗဂိုဟေနံ၊ ကောသလမင်းကြီး ’ စသည်တို့ကဲ့သို့
တည်း။ ထိုသူတို့သည် ဒါန၊ သီလ၊ စရဏနှင့် ပြည့်စုံခဲ့ကြသည့်
အတွက် အသက်ထက်ဆုံး မြတ်စွာဘုရားနှင့် ပေါင်းဖက်တွေ့ဆုံ
ကြရကုန်၏။ (သို့သော်) ရှေးဘုရားသာသနာက ဝိဇ္ဇာမျိုး
မပါခဲ့သည့်အတွက် ငါတို့ဘုရားတရားတော်ကို အခါခါကြား
နာကြကုန်သော်လည်း အသက်ထက်ဆုံး ‘ ကျွဲပါးစောင်းတီး ’
နှင့် (သာ) ပြီးရှာကြကုန်၏။

ဝိဇ္ဇာသာ ပြည့်စုံကျိုး

အကြင်သူတို့သည် ရုပ်နာမ် နွှောတို့၌ ဥာဏ်၏ ကျက်စား
ခြင်းဟူသော ဝိဇ္ဇာမျိုးနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်၏။ ဒါနံမူ - နိစ္စ၊
သီလမူ - ဥပေါသထ၊ သီလမူ ဟူသော စရဏတရား (မူကား)
နည်းပါးကြကုန်၏။

ထိုသူတို့သည် ဝိဇ္ဇာမျိုး ရှိကြသည့်အတွက် နောက်ဘုရား
တရားကိုကြားနာခွင့် ရကြပါကုန်မူကား သစ္စာဥာဏ်အလင်းသို့
ပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်ရာ၏။ စရဏတရားနည်းပါး ကြကုန်
သည့်အတွက် နောက်ဘုရားနှင့် တွေ့ကြုံနိုင်ရန် အခွင့်မူကား
အလွန်ခဲယဉ်းလှကုန်၏။

နောက်ဘုရား သာသနာ

အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ၊ ဤဘုရားသာသနာနှင့် နောက်
ဘုရားသာသနာသည် အန္တရကပ်ကြီးတကပ်ကွာခြားလျက်ရှိ၏။
ကာမတုံ့ပြစ်ခဲ့မူ၊ ဘဝပေါင်း အကုဋေမက ဆက်လက်ကြင်
လည်ရလိမ့်ဦးမည်။

ယခုဘဝမှစ၍ နောက်ဘုရားလက်ထက်တိုင်အောင် အန္တရ
ကပ်ကြီးတကပ်ပတ်လုံး အကုဋေမကသော ဘဝတို့၌ လူ့ရုပ်-
နတ်ရွာ သုဂတိတို့မှချည်း ဆက်လက်ကြင်လည်၍ သွားနိုင်မူ
နောက်ဘုရားကို တွေ့နိုင်မည်။ စင်ကြား၌ အပါယ်သို့ တချက်
စောင်း၍ သွားခဲ့လျှင် နောက်ဘုရားကို တွေ့နိုင်တော့မည်
မဟုတ်။

အပါယ်အေးနှင့် လွတ်ကင်းအောင်

အပါယ်မည်သည် တကြိမ်ကျခဲ့လျှင် ဘဝအသေချ် သွား
တတ်ချေသည်။ ယခုဘဝ၌ ဒါနမူ နည်းပါး၍ ကာယကံ မသုံး
ခြံ့မူ၊ ဝစီကံသောင်းကျန်း၊ မနောကံ ညစ်နွမ်း၍ စရဏတရား
နည်းပါးသော သူတို့သည် သေသည့်အခြားမဲ့၌ အပါယ်ကျမှု
အားကြီးလျက် ရှိနေကြကုန်၏။

အခန့်တော်၍ သုဂတိဘဝသို့ပင် ရောက်ကြပါကုန်သော်
လည်း ဒါနဟူသော စရဏတရား နည်းပါးခဲ့သည့် အတွက် ဖြစ်
လေရာ ဘုံဘဝတို့၌ ဓန-ဥစ္စာ ချို့တဲ့မှုနှင့် ကိုယ်မချမ်းသာ၊
စိတ်မချမ်းသာ အသက်မွေး ကြမ်းတမ်းမှု အပါယ်လမ်းတမျိုး

နိစ္စ - သီလ - ဥပေါသထသီလ ဟူသော စရဏတရား နည်းပါး
ခဲ့သည့်အတွက် တွေ့ရှိသော သူတို့နှင့် ခိုက်ရန် ဒေါသ - ဝိဝါဒ
ကြီးပွား အနာရောဂါများပြားမှု အပါယ်လမ်းတမျိုး။

ဤသို့သော အပြစ်ဒေါသ တို့သည် ဘဝတိုင်း တွေ့ကြုံ၍
အထုံ - ဝါသနာ အစဉ်ပါသဖြင့် သူ့ဂတိဘုံမှာ များစွာ ဆက်
လက် ခွင့်မရကြကုန်မူ၍ အပါယ်သို့သာ မကြာမီ ကျရောက်ကြ
လေကုန်ရာသောကြောင့် ဒါန - သီလဟူသော စရဏတရား
နည်းပါးသူတို့သည် နောက် ဘုရားနှင့် တွေ့ကြုံရန် အခွင့် အလွန်
နည်းပါးလျက် ရှိကြလေသတည်း။

လိုရင်း အချုပ်ကား

ဝိဇ္ဇာမျိုး၊ စရဏမျိုး - တရားနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသူမှ နောက်
ဘဝ၌ ကျွတ်နှိုင်းသည် ဝိဇ္ဇာမျိုးသာ ပါရှိ၍ ဒါန - သီလ
ဟူသော စရဏမျိုး နည်းပါးခဲ့ပြန်လျှင် နောက်ဘုရားသာသနာ
နှင့်ပင် တွေ့ကြုံခွင့်မရှိ။ စရဏမျိုးသာ ပါရှိ၍ ဝိဇ္ဇာမျိုးမရှိပြန်
လျှင် နောက်ဘုရား သာသနာနှင့် တွေ့ကြုံသော်လည်း
မကျွတ်ရ။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ၌ နောက်ဘုရားသာသနာကို မြော်လင့်
ကြကုန်သော ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤ သာသနာ၌ ဒါန -
သီလ၊ သမထ - ဘာဝနာဟူသော စရဏမျိုးတို့ကို အားထုတ်
ဆည်းပူးကြ၍ ဝိဇ္ဇာမျိုးမှလည်း ယုတ်စွာအဆုံး ဓာတ်ကြီး
လေးခုမျှကိုသော်လည်း လေ့လာစွဲမြဲကြ၍ နောက်ဘုရား

သာသနာနှင့် တွေ့နိုင်ကြရန်။ တွေ့ပြန်လျှင်လည်း ကျွတ်နိုင်ကြရန်။ ဝိဇ္ဇာ - စရဏမျိုး နှစ်ပါးတို့ကို ယောက်ျား - မိန်းမ, မဆူကြီးစားအားထုတ်ကြကုန်ရာသည်။

သိခြင်း နှင့် ရှိခြင်း

ဤမျှဆိုလျှင် သိခြင်းနှင့် ရှိခြင်းပင် ခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဝိဇ္ဇာနှင့် စရဏပင် ခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ အသိတရားနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း၏ ထူးခြားမှု - ကွဲပြားမှုကို ကောင်းစွာ သိနားလည် ဆင်ခြင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ပေပြီ။

သိရုံဖြင့်လည်း - မပြီး၊ လိုက်နာကျင့်သုံးမှု လိုရာခံရီး သို့ရောက်နိုင်သည်။

လိုက်နာကျင့်သုံးရုံဖြင့်ချည်း မပြည့်စုံ၊ အသိတရားရှိမှ၊ အသိမှန်မှ ကောင်းမြတ်နိုင်သည်။

ဤကဲ့သို့ နှစ်မျိုး - နှစ်နည်း၊ အပြန် - အလှန် ဝေဖန် သိမြင်နိုင်ခွင့်ရသည့်အခါ မည်သည့် အခြင်းအရာ၌ပင်ဖြစ်စေ၊ ဖြောင့်မန်ကောင်းမြတ်သော အကျိုးတရားကို ရရှိခံစားနိုင်စွမ်း ရှိလာအပ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ

‘ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ’ ဆိုသည်တွင်လည်း ထို့အတူသာ ဖြစ်သည်။

‘ဗုဒ္ဓဝါဒ’ ကို သိရပြီးနောက်၊ ‘ဗုဒ္ဓသာသနာ’ ကိုလည်း သဘောအားလျော်စွာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး အားလျော်စွာ သိနား လည်တတ်ဖို့လိုသည်။ သိထိုက်သည်။ ‘ဗုဒ္ဓဝါဒ’ ကို သိနား လည်သည်နှင့်အမျှ ‘ဗုဒ္ဓသာသနာ’ ကို ရိုသေလိုက်နာ ကျင့်သုံး အားထုတ်ခြင်း ရှိပါမှလည်း၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော် (ညွန့်ကြားဆုံးမမှု) သည် ကြာရှည် လေးမြင့် ခိုင်ကျည် တည်တန့်နိုင်မည်။ တိုးတက်ပြန့်ပွားနိုင်မည်။ လောကကြောင်း ဓမ္မကြောင်း နှစ်ဖြာသော ကောင်းကျိုးကို ရရှိခံစား ကြရပေ လိမ့်မည်။

ကောင်းမြို့ - ဤသို့ဆိုလျှင် ‘ဗုဒ္ဓသာသနာ’ ဟူသည် အဘယ် သို့ဖြစ်ပါသနည်း။ အဘယ်အခြင်းအရာ၊ သဘော - သဘာဝကို ‘ဗုဒ္ဓသာသနာ’ ဟူ၍ ခေါ်ဆို သိမှတ်အပ်ပါသနည်း။

ဗုဒ္ဓ သ ဝ သ န ဝ

ဗုဒ္ဓသာသနာဆိုရာ၌၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ သိထားကြပြီး သာသနာတော်မှာ၊ ပရိယတ္တိ - ပဋိပတ္တိ - ပဋိ ဝေ ဓ , ဟူ သော သာသနာသုံးရပ်ဖြစ်သည်။

- (၁) မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား ညွှန်ပြတော်မူအပ်သည် များ (ပိဋကတ် သုံးပုံ) ကို သင်အံ့လေ့ကျက်ခြင်း သာသနာ။
- (၂) သင်အံ့လေ့ကျက်ရသည့်အတိုင်း ကျင့်ကြံ အားထုတ် ခြင်း၊ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး ဟူ သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ချီးမြှောက် - ထောက်ပံ့ခြင်း သာသနာ။
- (၃) ထိုထို ကျင့်ကြံအားထုတ်မှု၊ လှူဒါန်း ပေး ဆွမ်း မှု အားလျော်စွာ ကောင်းမြတ်သော အကျိုးစေရား များ ဖြစ်မြောက်ရရှိစေမှု သာသနာဟူ၍ သုံးမျိုး - ပါးသုံးရှိနေခဲ့ပေသည်။

ဤ သာသနာတော် သုံးရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုဂံ ခေတ် တွင် ရဟန္တာ - ရှင်အရဟံက အနော်ရထာမင်းစောအား ထုတ်ဖော် မိန့်ကြားအပ်သော စကားမှာ မှတ်သားဖွယ် ကောင်းသည့်ပြင်၊ သာသနာတော်၏ သဘော - သဘာဝကိုလည်း ထင်ရှားဖော်ပြ နေပေသည်။

“ ဘုရားရှင် သာသနာတော်သုံးပါးတွင် ပရိယတ္တိသာသနာ ရှိမှ ပဋိပတ္တိသာသနာ ဖြစ်နိုင်သည်။ ပဋိပတ္တိ သာသနာ ဖြစ်မှ ပဋိဝေဒသာသနာဖြစ်နိုင်သည်။ ပရိယတ္တိသာသနာ ဟူသော ပိဋကသုံးပုံလည်း မစုံချေသေး။ ဤ ပြည်တွင် ဘုရားရှင် သရီရဓာတ်တော် - မေ့တော်လည်း မရှိချေ သေး။ မေ့တော် - ဓာတ်တော် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်ရှိသော ပြည်ရွာတိုင်းကား သို့ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာနှင့် တောင်းစေ ၍ ရသည်ဖြစ်မှ သာသနာတော် အရှည်တည်ထွန်းမည် ”

ဤကား - ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ သာ သ နာ တော် သုံး ရပ် (သို့မဟုတ်) ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်တည်နေမှု သ ဘော ဖြစ် သည်။ ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်တွင်လည်း မြတ် စွာ ဘု ရား ၏ သာသနာတော်သည် ဤ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှု အားလျော် စွာပင် ဖြစ်တည် ထင်ရှားနေခဲ့သည်။

ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကို ပြုစုချီးမြှောက် နေ တော် မှု ကြ သော သံဃာတော် အရှင်မြတ်များ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာတော်ကို လိုက်နာကျင့်သုံး ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေ တော် မှု ကြ ကုန် သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတော်ကောင်းများ၊ ထိုထိုကျင့်သုံး

အားထုတ်မှု အားလျော်စွာ ဖြစ်မြောက် ရှိအပ်သော ပဋိ
ဝေဓသာသနာတော် အကျိုးတရားများစေသည်ဖြင့် သာသနာ
တော်၏ အခြင်းအရာကို ကောင်းစွာတွေ့မြင်သိရှိနေရပေသည်။

အ ခြေ ခံ သ ဘော

ဤသို့ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှုဖြင့် ဖဟုတ်ပဲ၊ အလုံးစုံ - ခြံ
လှမ်း သိနားလည်ခြင်း တရပ်လည်း ရှိသေးသည်။ ဗုဒ္ဓ
သာသနာတော်ဟူသည် အဘယ်သို့ဖြစ်ကြောင်းကို အကျဉ်းချုပ်
အခြေခံ သိမှတ်ချင်သူများအဖို့ လွယ်ကူရာ - လွယ်ကူကြောင်း
ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။

သဗ္ဗပါပသ အ ကရဏံ
ကုသလသ ဥပသမ္ပဒါ
သစိတ္တ ပရိယော ဒါပနံ
တေ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ

‘အလုံးစုံသော မကောင်းမှုတို့ကိုမပြုခြင်းသည်၎င်း၊ ကုသိုလ်
ကောင်းမှုဟူသမျှဖြင့် ပြည့်စုံစေခြင်းသည်၎င်း၊ မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်
ဖြောင့်မတ်စွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်အပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဤ
ဆောက်တည် ကျင့်သုံးမှုသုံးပါးသည်ကား၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်
တို့၏ အစဉ်အလာဖြစ်သော အဆုံးအမ (သ သ န န) တော်
ပေတည်း’

သ သ န န တော် ဟူ သည်

ဤမျှဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားတို့၏ သာသနာတော်ဟူသည်
အဘယ်သို့ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ သိနားလည်နိုင် သည်။

အကုသိုလ်မှု ဆိုရာ၌ မည်သည့်အပြုအမူသည် အကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုဆိုရာ၌လည်း မည်သည့် အပြုအမူသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုဖြစ်ကြောင်း ရှေ့ပိုင်း (မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး) တွင်လည်း ထုတ်ဖော်သိသာစေခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။

ကောင်းကျိုးနှစ်ဖြာ

အချုပ်သဘောအားဖြင့်ကား၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ဟူသည် ဖြစ်မြောက်ကြုံကြိုက်နေဆဲ (သက်ရှိထင်ရှားဘဝ) တွင်လည်း အပြစ်ကင်းသော နေထိုင်ရပ်တည်မှုကို ညွှန်ပြသည်။ နောင်တမလွန်ဘဝတွင်လည်း နတ်ပြည် - နတ်ရွာစသော ချမ်းသာသူခများကို ဖြစ်ထွန်းပေါက်ရောက်စေသည်။

ဝိပဿနာနည်းကို ကျင့်သုံးအား ထုတ်ခြင်းဖြင့်လည်း၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ် အစရှိသော အမြှောက်နိဗ္ဗာန်သို့တိုင် ဆိုက်ရောက်ပေါက်မြောက်ကာ၊ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့် လုံးဝလွတ်ကင်းသွားရပေသည်။

ဤသည်ပင်လျှင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အဆုံးမရှိနိုင်သော မြင့်မြတ်ဖြောင့်မှန်ခြင်း (ဂုဏ်ကျေးဇူး) ဖြစ်လေတော့သည်။

သာသနာတော်၏ ငြိမ်းအေးချမ်းသာခြင်း

စင်စစ် ' ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ' ၏ ငြိမ်းအေးချမ်းမြေ့ခြင်းဆိုသည်မှာလည်း၊ ဇာတ်၊ နိပါတ်၊ ဝတ္ထုကြောင်း အထောက်အထား များစွာဖြစ်သည်။ ထိုထို ဝတ္ထုကြောင်းများကို အပထားဦး၍ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ဆင်ခြင်ကြည့်လျှင်ပင်၊

“ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတော်’ ၏ ပကတိသော အေးငြိမ်းချမ်းသာခြင်းကို ဟောသိနိုင်ပေသည်။

ကြားနာရုံပင် အပူစင်၍

ရှင်တော်ဘုရား၏ တရားတော်သည်—

- ၁။ နာကြားရခြင်းတည်းဟူသော အစ၏ကောင်းခြင်း၊
- ၂။ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်း တည်းဟူသော အလယ်၏ ကောင်းခြင်း၊
- ၃။ ကျင့်ကြံပြီးသောအခါ တရားထူးကို သိမြင်၍ ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်းတည်းဟူသော အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းများနှင့် ပြည့်စုံရကား၊ မကျင့်နိုင်သေးစေကာမူ ကြားနာရုံမျှဖြင့် (ပင်) ဟုန်းကန်ထနေသော ကိလေသာ မီးပူကြီးများကို ငြိမ်းစေနိုင်ပါသည်။

ကိလေသာမီး ၁၀ - ပါး

- ၁။ လောဘ လိုချင်တောင့်တမှု - မီး
- ၂။ ဒေါသ စိတ်ဆိုးမှု - မီး
- ၃။ မောဟ မသိမလိမ္မာမှု - မီး
- ၄။ မာန ထောင်လွှားတက်ကြွမှု - မီး
- ၅။ ဒိဋ္ဌိ အယူလုံမားမှု - မီး
- ၆။ ဝိစိကိစ္ဆာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ကံ ကံ ၏ အကျိုးများ၌ ယုံမားမှု - မီး

ချမ်းသာစစ်မဟုတ်

စင်စစ်မှာ ထိုထင်ကြသည့်အတိုင်းမဟုတ်။ ဘုရားရှင်အလိုတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော လောကီအာရုံကို လိုက်စားမှုကြောင့် ယခုဘဝမှာပင် လူချင်းမတူ၊ သူချင်းမမျှ နှလုံးမထူနိုင်အောင် အောက်ကျသွားရသူတွေကို မြင်ကြရလှလေပြီ။

ပါးနပ်လှ၍ ဤဘဝ၌ လူတိုင်ကျယ်ဖြစ်နေစေကာမူ၊ နောင်သံသရာဝယ် လူပါး - လူလယ်လုပ်၍ ရတော့မည်မဟုတ်။ မုချဆိုးဝါးသော ဒုက္ခကြီးနှင့် တွေ့ကြရတော့မည်။

လက်တွေ့ချမ်းသာမှု

ဘုရားရှင်အလိုတော်ကျ တရားများကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြလျက် နေထိုင်ပါမူ၊ လှန်စွဲချမ်းသာပေမည်။ သား - သမီးနှင့် ဘကု တအိမ်သားလုံး သူတော်ကောင်းချည်း ဖြစ်ခဲ့လျှင် မည်မျှချမ်းသာလိမ့်မည်နည်း။

ထို့ထက် အလွန် စိတ်တူ - သဘောတူ ပါဒုမီဖြည့်မှုကိုသာ လိုရင်းထားလျက် တရားဘက်ကို လိုက်စား၍ အေးအေးဆေးဆေးနေထိုင်ကြပါလျှင် မည်မျှချမ်းသာလိမ့်မည်ကို ဆင်ခြင်တွေးဆ၍ ကြည့်ကြပါကုန်လော။

ဥဒယဘဒ္ဒဇာတ်တော်

ဘုရားရှင်နှင့် ယသော်ဇရာလောင်းလျှာနှစ်ပါးသည်၊ ဥဒယဘဒ္ဒ' မင်းသား 'ဥဒယဘဒ္ဒါ' မင်းသွီးဟူသော အမည်

ဖြင့် 'သုရုန္ဒန' ပြည်ကြီးကို အုပ်ချုပ်လျက် မင်း မိဖုရားပြုလုပ်ခဲ့ ဘူးကြလေသည်။

သို့သော် အသိ - အလိမ္မာတင် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ပြီး သော ပါရမီရှင်ကြီးများ ဖြစ်ကြသည့်အတိုင်း မင်း မိဖုရား အဖြစ်မျိုးဖြင့် နေထိုင်သော်လည်း လောကီ လူ့ကိစ္စ - လူ့ အာရုံများ၌ စိတ် မညွတ်ကြဘဲ၊ တခုတည်းသော နန်း : ဆောင် မှာပင် ဖြူဖြူ - စင်စင် စံတော်မူကြသတဲ့။

ထိုကဲ့သို့ စံနေစဉ် နောင်ရေး - နောင်တာကို တွေး၍ တနေ့ သ၌ မင်း မိဖုရားနှစ်ပါးတို့ အလျင်နတ်ရွာစံသူက 'ရောက် ရာ ဘဝမှ လာ၍ ပြောကြစတမ်း' ဟု (အချင်းချင်း မခွဲလိုသော ကြောင့်) ကတိစကား သစ္စာထားကြလေသည်။

ထိုသို့ကတိထားပြီးနောက် ဘုရင်မင်းမြတ်က ရှေး ဦးစွာ နတ်ရွာစံနှင့်၍ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ဝယ် သိကြားမင်း ဖြစ် လေသည်။

ကျင့်ကြံမှုနှင့်အညီ

ထို့နောက်အတော်ကြာမှ သတိရသဖြင့် မိဖုရားအထံသို့လာ၍ နတ်ပြည်၌ သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်း ကိုယ် နှုတ် စိတ် များကို စောင့်စည်း၍ စွန့်ကြဲလှူဒါန်းနေပါလျှင် အထူးတကွ ဖြစ်ဖို့ရန် ရှိကြောင်းနှင့်တကွ၊ သံဝေဂတရား စကားများကို ပြောဆို ဆုံးမ၍ နတ်ပြည်သို့ ပြန်ကြွသွားလေ၏။

မိဖုရားလည်း ဆုံးမသည့်အတိုင်း လိုက်နာ၍ ကံ ကုန်သည်

အခါ သိကြားမင်း၏ အထံတော်၌ မိဖုရားပင် ဖြစ်လေသည်။
ဤကား ‘ကျင့်ကြံမှု’ ဟူသော အလယ်၏ ကောင်းခြင်းတည်း။

ကျင့် ပြီး ခါ လည်း - စ ခန်း သင့် အောင်

အစွမ်းကုန် ကျင့်ပြီးသည့် အခါ၌လည်း ကိလေသာမီးမှာ
ကခါဘည်း ချုပ်ငြိမ်းသဖြင့် ထီးနန်း စည်းစိမ်မက သာလွန်
ငြိမ်းချမ်းသော နိဗ္ဗာန်နန်းနှင့် စခန်းသင့်အောင် ရွှေဥာဏ်တော်
ဖြင့် ချိန်၍ ဟောတော်မူထားကောင်း၊ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း
ကျင့်လျှင် နိဗ္ဗာန်ကို ကော်ရနိုင်ပေသည်။

ဤကား ‘ကျင့်ပြီးခြင်း’ ဟူသော အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း
တည်း။

တိုက် တွန်း ချက်

ယခုအခါ၌ အသိ - အလိမ္မာနောက်ကျ၍ ဥစ္စာ စည်းစိမ်
ဂုဏ်သိရိုး တွ ပျက်ပြီးကာမှ၎င်း၊ အကုသိုလ် ဒုစရိုက်တွေ တင်း
ကြပ်အောင် ပြည့်နေမှ၎င်း၊ နောင်တရ၍ အထိုက်အလိုက် လိမ္မာ
သူတွေရှိကြ၏။ တကယ်တမ်း ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံရသော အခါ
ဘယ်လိုဖြေရမှန်းမသိ၍ စိတ်နောက်ကိုယ်ပါ ကြံမိကြံရာကြံလျက်
အသက်ဆုံးအောင် စီမံရှာသူတွေကိုလည်း အများပင် ကြားရ
ဘူးလေပြီ။

ထိုသို့ အကြံဆိုးပေါ်လာလျှင် ဆရာကောင်းထံ ချဉ်းကပ်၍
တရားကို နာပါတော့လား။ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်သည်
သေချာစွာ သဘောကျလျှင် ယခုဘဝ၌ တွေ့ကြုံကြရိုး ဒုက္ခမီး

မျိုးကိုလည်း ငြိမ်းစေနိုင်၊ သံသရာ၌ တွေ့ရမည့် ဒုက္ခမီးကိုလည်း မုချငြိမ်းစေနိုင်ပါသည်။

တရားရစေမှု

ထိုတရားတွေကို နားလည်ဘို့ရာလည်း ရဟန်းတော်များ စာသင်သလို ၁၀ - နှစ်၊ အနှစ် ၂၀ - မျှ လေ့လာနေကြရမည် မဟုတ်ပါ။ တရားလမ်းကြောင်းသက်သက်ကို ဟောပြောပြသသော ပညာရှိ သူတော်ကောင်း၊ ယုံကြည်စိတ်ချရသော ဆရာသမား၊ ဘတ် သိနားလည်သော မိခင် - ဘခင်၊ အိမ်ရှင် - အိမ်သူ၏စကားကို လိုက်နာမှု၊ တရားလမ်းမှန်ရေးထားသော ပညာရှိတို့၏ စာများကို စိတ်ပါ - လက်ပါ ကြည့်ရှုမှုဖြင့် သူတော်ကောင်း ပညာရှိကလေးများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ‘ မိုးကုန်မှ - ထွန်ချခြင်း၊ မျက်စိကန်းမှ - ယက်ကန်းသင်ခြင်း၊ နေဝင်မှ - စပါးလှန်းခြင်း၊ သူခိုးပြေးမှ - ထိုးကွင်းထ၍ လှူမိုက်နောက်မှ - အကြံရခြင်း ’ မျိုး မဖြစ်စေဘဲ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာတရား၌ သိထိုက်သော လိုရင်းအချက်များကို လက်မလှန်ခင် (အချိန်မနှောင်းခင်) စောစောက ကြိုတင်၍ သိရှိနားလည်အောင် ကြိုးစားကြဘို့ရန် အထူးတိုက်တွန်းပါသည်။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ၊ ရတနာဂုဏ်ရည်

‘ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အနှစ်သာရ မှန်မြတ်ဖြောင့်မှန်လှခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးဇူးရှင် ‘ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ’ ဆရာတော်ဘုရားက ဤအတိုင်းပင် မိန့်မှာတော်မူခဲ့လေသည်။ ’

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် ပတ်သက်၍ သိထိုက်သမျှ အကြောင်း
ခြင်းရာ ရှိသမျှ ပြည့်စုံအောင် ရေးသားရလျှင် အလွန်ပင် ကျယ်
ပြန့်လှမည်ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်အရှင်သုမြတ်တို့ ရေးသားခဲ့ကြ
ပြီးလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အနှစ်သာရပိုင်း (ဂုဏ်
ကျေးဇူး) ကို ဤမျှဖြင့် ရပ်တံ့ကာ၊ ထိုဗုဒ္ဓသာသနာတော်သည်
မြန်မာနိုင်ငံသို့ မည်သို့ - မည်ပုံ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြောင်း၊ ခေတ်
အဆက်ဆက်တွင် အခြေအနေအားလျော်စွာ သင်္ဂါယနာတင်ခဲ့
ကြောင်း စသည်များကို ဆက်လက်ဖော်ပြလိုပေသေးသည်။

ဗုဒ္ဓသဘာဝသနာတော်နှင့် သင်္ဂါယနာတော်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူပြီးနောက် သုံးလ အကြာတွင် ပထမဦးဆုံးအကြိမ်အဖြစ် သင်္ဂါယနာစတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ (သင်္ဂါယနာ တင်ခဲ့ကြသည်။) ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှင် ဘုရင် အဇာတသတ်အမှီပြု၍ ဖြစ်သည်။ သင်္ဂါယနာတင်ရခြင်းအကြောင်းမှာကား - ဤသို့ဖြစ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသံခင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူသောအခါ ပုထုဇဉ် ရဟန်းများ ငိုကြွေးကြသည်တွင် သူ့ဘဒ္ဒိ ရဟန်းကြီးက “ အချင်းတို့...၊ အဘယ့်ကြောင့် ငိုကြွေးကြ ကုန် သနည်း...၊ ရဟန်းကြီးဂေါတမ၊ မရှိလျှင် ငါတို့ကျင့်ချင်သလိုကျင့်၍ကြိုက်သလိုနေရဘို့သာ ရှိတော့သည် မဟုတ်ပါလော ” ဟူ၍ သူ့အသိ သူ့ ဆန္ဒအလျောက် ရုတ်ချည်း ဝင်ရောက်ပြောဆိုလိုက်သည်။

ထို စကားကို ရဟန္တာအရှင် ဓမ္မာကဿပကြားရသည့်အခါ “ ယနေ့ပင်လည်း ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော ခန္ဓာတော် ရှိသေးလျက် ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ပြီးစေတော်မူသော

(အလေးအနက် ကျင့်ကြံအားထုတ်ရသော) သာသနာ
 တော်၌ ဘေးရန်အမှုကို ဆူးငြောင့်ဖြစ်ခဲ့၏ တကား...။
 ဤ သူယုတ်သည် မိမိနှင့် သဘောတူ သူတပါးကို
 အပေါင်းအဖော်၍ ကြီးပွားလတ်သော် သာသနာ
 တော်မြတ်ကို ဆုတ်ယုတ်စေနိုင်တိယောင် တကား... ”
 ဟူ၍ တရားနှင့် ယှဉ်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသဘော ဖြစ်တော်
 မူ၏။

ထို့နောက် အရှင်မဟာကဿပသည် ဤ သို့လည်း ထပ်မံ
 ဆင်ခြင်မိပြန်၏။

“ သဗ္ဗညုဘုရား နိဗ္ဗာန်လားသော်လည်း ဟောကြားတော်
 မူခဲ့သော တရားတော်ထင်ရှားရှိသေး၏ တကား...။ တရားတော်
 မြတ် မြဲမြံစွာ တည်အောင် သင်္ဂါယနာတင်သော်၊ ဤ သူယုတ်
 ကဲ့သို့သော * ဝိသဘာဂတို့ဖြင့် သာသနာတော် မကွယ်မပတည်
 ထွန်းရာသည် မဟုတ်လော။ သာသနာတော်မြတ် တည်ထွန်း
 အောင် ပြုလုပ်မည်ကို ရည်မှတ်၍ ကိုယ်တော် သပ္ပာယ်တော်မူ
 သော ဒုက္ခတော်ကို သနားတော်မူခြင်း စသည်ဖြင့် (မြတ်စွာ
 ဘုရားသခင်သည် ငါ့အား မိမိ၏ သင်္ကန်းကိုပင် ပေးသနား
 တော်မူခြင်းဖြင့်) သဗ္ဗညုဘုရား၊ ငါ့ကို ချီးမြှောက်တော်မူသည်
 မဟုတ်လော... ”

ဤသို့ဖြင့်ပင် အရှင်မဟာကဿပရဟန်းကြီးသည် မြတ်စွာ
 ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော် မူပြီးနောက် သုံးလ အကြာ
 ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ငါးရက်နေ့တွင် အရှင်ဥပါလိ၊ အရှင်

* ဝိသဘာဂ သဘောချင်းမတူသူ။

အာနန္ဒာ၊ အရှင်ဥရုဒ္ဓါအစရှိသော ရဟန္တာကြီး ငါးရာဘိန့်
အတူ ပထမဆုံးသော သင်္ဂါယနာတင်ပွဲကြီးကို စတင်ကျင်းပ
တော် မူခဲ့လေသည်။

ဒုတိယ သင်္ဂါယနာ

ပထမဆုံး သင်္ဂါယနာတင်ပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း တရာ ကြာ
မြင့်သည့်အခါ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် သင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ကျင်းပ
ရသည်။ ဝေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်း များ ကို
အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သည်။

ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းများသည် ထိုအခါ၌ ‘အဓမ္မဝတ္ထု
ဆယ်ပါး’ ဟူသော အယူအဆချွတ်ချော်တိမ်းပါးမှု ဖြစ်ပေါ်
လာကြလေရကား၊ ထိုယူဆယုံကြည်မှု၏ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်
ပင်လျှင် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ဖြစ်သော သင်္ဂါယနာ တင်ပွဲကို
ဆင်နွှဲကျင်းပခဲ့ရ၏။

ထို ဒုတိယသင်္ဂါယနာ၌ ‘ရှင်ယဿမထေရ်’ အမှူးရှိသော
ရဟန္တာခုနစ်ရာတို့ စုပေါင်း တင်ခဲ့ကြ၏။ သင်္ဂါယနာ တင်ပွဲကို
အကူအညီပေးကာ စောင်မချီးမြှောက်သူကား၊ ဝေသာလီပြည်
ရှင် ‘ကာလာသောက’ ဘုရင်မင်းမြတ် ဖြစ်ပေ၏။

တတိယ သင်္ဂါယနာ

တတိယသင်္ဂါယနာတင်ရခြင်း အကြောင်း မှတ်ကား၊
ရှင်ယောင် - ရဟန်းယောင်၊ တိတ္ထိခြောက်သောင်းတို့ကို

အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော် မူအပ်သည်ကား ၂၃၈ - နှစ် ရှိလေပြီ။

ထို အချိန်ကာလတွင် ရဟန်းတု - ရဟန်းယောင် ဖြစ်သော တိတ္ထိခြောက်သောင်းတို့သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာ တော်ထည်းသို့ ဝင်ရောက်ကာ - ရောထွေး ယှက်တင် ပြုကြ နှုန် သည်။ ဘုရားရှင်သာသနာကော်တွင် 'နိဂြောဓိ' သာမဏေကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်း - သံဃာတို့အား လှူဒါန်း ပူဇော်မှု များပြားလှသည့်အခါ တိတ္ထိတို့သည် ထို လှူဒါန်းပူဇော်မှု (လာဘ်လာဘ) ကို ငဲ့ကွက် မက်မောခြင်းဖြင့် ရဟန်းစစ် - သံဃာစစ်ဖြစ်လေဟန် ရောထွေး ယှက်တင် ပြုလာကြခြင်းဖြစ် သည်။

ထို ရဟန်းယောင်များအတွက် ရဟန်း - သံဃာစစ် များက ဥပုသ်မပြုကြသည့်အခါ သီရိဓမ္မာသောက မင်းကြီးက အမတ် တယောက်အား သံဃာတော်များထံ စေလွှတ်၍ ဥပုသ်ပြုရန် ဆောင်ရွက်ကြိုးပမ်းစေသည်။

ထို အမတ်၏ မလိမ္မာမှုဖြင့် ရဟန်းကောင်းများ ဘေးသင့်ရ သည့်အခါ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး မိမိကိုယ်မိမိ သံသယဖြစ် ရသည်။ အမတ်မလိမ္မာ၏ အပြုအမူအတွက် မိမိ တွင် အပြစ် ရှိလေမည်လောဟု တွေးတောကြောင့်ကြမိခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို ကြောင့်ကြမှု အတွက် ရဟန်းရှင် မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿ မထေရ်ကို လျှောက်ထားမေးမြန်းသည်။ နောက်ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿမထေရ်၏ သွန်သင်ဆုံးမမှု အား လျော် စွာ ပင် တိတ္ထိတို့၏ အနှောက်အယှက်ကို ကင်းစင်စေသည်။ ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ

အမှူးရှိသော ရဟန္တာကြီးတထောင်တို့ဖြင့်လည်း အာသောကာ
ရုံကျောင်းတော်၌ ကိုးလတိုင်တိုင် သင်္ဂါယနာ တင်တော်မူခဲ့
သည်။

ကိုးတိုင်း - ကိုးဌာနတွင် သာသနာပြုခြင်း

အစဉ်အတိုင်းဆိုလျှင် တတိယသင်္ဂါယနာတင်ခြင်း နောက်၌
စတုတ္ထသင်္ဂါယနာတင်ခြင်းအကြောင်း ဆက်လက်ဖော်ပြရန် ဖြစ်
သည်။

သို့သော်စတုတ္ထသင်္ဂါယနာဟူသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မြတ်စွာ
ဘုရား၏ ပိဋကတ်သုံးပုံတို့ကို ပေချက်ပေါ်တွင် ရေးသားပြုစု
ထားပြီးကာမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်သဖြင့် ထိုကာလ မတိုင်မီ
ကိုးတိုင်း - ကိုးဌာနသို့ သာသနာပြုစေလွှတ်ခြင်း အကြောင်းကို
ဦးစွာဖော်ပြရပေဦးမည်။

မထေရ်မြတ်၏ အမြော်အမြင်

အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်မြတ်သည်တတိယသင်္ဂါယနာ
တင်ပြီးသည့်အခါ နောင်အနာဂတ်ကာလ၌ မြတ်စွာဘုရား၏
သာသနာတော်သည် မည်သည့်အရပ်၊ မည်သည့် တိုင်းပြည်တွင်
အရှည်သဖြင့် တည်တံ့နိုင်ပါမည်နည်းဟု ဆင်ခြင် ကြည့်တော်
မူ၏။

ထိုအခါ သာသနာတော်မြတ်သည် ပစ္စန္ဒရာဇ်တိုင်း (တိုင်း
ကြီး - ပြည်ကြီးမဟုတ်သောအရပ်) တို့၌ကောင်းစွာတည်လတ္တံ့
သည်ကို သိမြင် ဆင်ခြင်တော်မူမိ၏။

သို့ဖြင့် ထို ထို ပစ္စန္ဒရာဇ်တိုင်းများသို့ ဤသို့လျှင် သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်များ စေလွှတ်ဆောင်ရွက်တော်မူ၏။

သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ

- ၁။ မဇ္ဈိက မထေရ်ကို ကသ္မိရဂန္ဓာရတိုင်းသို့ စေလွှတ် တော်မူသည်။
- ၂။ မဟာရေဝတမထေရ်ကို မဟိသကတိုင်းသို့ -
- ၃။ ရက္ခိတမထေရ်ကို နဝဝါသီတိုင်းသို့ -
- ၄။ ယောနကဓမ္မရက္ခိတမထေရ်ကို အပရန္တတိုင်းသို့ -
- ၅။ မဟာဓမ္မရက္ခိတမထေရ်ကို မဟာရဋ္ဌတိုင်းသို့ -
- ၆။ မဟာရက္ခိတမထေရ်ကို ယောနကတိုင်းသို့ -
- ၇။ မဇ္ဈိမ, မထေရ်ကို ဟိမဝန္တာ၌ တည်သော စိန့်တိုင်း ငါးရပ်သို့ -
- ၈။ သောဏ - ဥတ္တရမထေရ်တို့ကို သုဝဏ္ဏဘမ္ပိတိုင်းသို့ -
- ၉။ အရှင်မဟိန္ဒမထေရ်ကို သီဟဋ္ဌတမ္ပပဏ္ဍိမည်သော သီဟိ ကျွန်းသို့ဟူ၍ နေရာ - ဌာနခွဲခြားသတ်မှတ်ကာ စီစဉ် စေလွှတ်တော်မူအပ်ပေ၏။

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်

ဤကဲ့သို့ ကိုးတိုင်း - ကိုးဌာန ခွဲခြားစေလွှတ်ခဲ့ရာ၌ အပရန္တ တိုင်းနှင့် သုနာပရန္တတိုင်းဆိုသည်များမှာ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ပင် ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း (စာဟောင်း - ပေဟောင်းများ အရ) သိရသည်။

သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတိုင်း ဆိုသည်မှာလည်း မြန်မာနိုင်ငံတော်ထည်း တွင်ပင် အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ အပရန္တတိုင်း သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတိုင်း ယောနကတိုင်း ဤ သုံးရပ်သည် အာဒိစ္စဝံသ မြန်မာ့ ဦးစွန်း တွန်းရာလက်နက်နိုင်ငံများဖြစ်ကြောင်း ဆိုညွှန်းသည်။

သုဝဏ္ဏဘုမ္မိကို တမျိုးတနည်းခေါ်ဆိုအပ်သည်ကား ' ရာမည တိုင်း ' ဖြစ်သည်။

ကုသိမံ၊ မဏ္ဍလ၊ ဟံသာဝတီမဏ္ဍလ၊ မုတ္တမ မဏ္ဍလဆိုရာ၌ ကုသိမံ မဏ္ဍလ ဆိုသည်ကား - ပုသိမံ၊ မြောင်းမြ၊ ကျုံပျော် (ခဲပေါင်) စသော ရာမညတိုင်းအတွင်းမှ မြို့ရွာဒေသများ၊ ဟံသာဝတီမဏ္ဍလဆိုသည်ကား တိဂုံ၊ ဒလ၊ ဥက္ကလာပ စသော မြို့ရွာ ဒေသများ၊ မုတ္တမ မဏ္ဍလ ဆိုသည်ကား၊ သထုံ၊ မုတ္တမ၊ စသော မြို့ရွာ ဒေသများဖြစ်ကြောင်း ဆိုညွှန်းသည်။

ထို ထို မြို့ရွာ ဒေသ တိုင်း ခရိုင်များအပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝှန်းလုံးကိုကား ' သုနာပရန္တတမ္ဗဒီပတိုင်း မရမ္မမဏ္ဍလ ' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြောင်း သိရသည်။

သ သ န ဘ တော်စတင်ရောက်ရှိခြင်း

ဗုဒ္ဓသာသနာ မြန်မာနိုင်ငံသို့စတင်ရောက်ရှိလာခြင်းမှာကား သုနာပရန္တတိုင်းမှ ဝါဏိဇ္ဇဂါမရွာသား ' စူဠပုဏ် - မဟာပုဏ် ' ဟူသော ကုန်သည် ညီအကိုကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရားသခင် ဝါတော်နှစ်ဆယ်ကျော် အခါကာလ ကတည်းကပင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဗုဒ္ဓသာသနာ ရောက်ရှိ တည်နေစ

ပြုကာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်လည်း အကြိမ်ကြိမ်
ကြွရောက်တော်မူလာသည်။

စုဠပုဏ် - မဟာပုဏ် ညီနောင်နှင့်တကွ၊ သစ္စပန် - ဣသိဒိန္ဒ
စသည့်တို့ကို ဟောကြား ဆုံးမတော်မူကြောင်းလည်း သိရသည်။
လက်လေးသစ်ခန့်မျှကိုပင် အဖိုးတသိန်းထိုက်သော စန္ဒကူးနီ
ကျောင်း (ကုန်သည်ညီနောင်တို့ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း
အပ်သော) ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသည်ဟု ဆိုသည်။ *

တ ဗု သ နှင့် ဘ လ္လိ က

ဗုဒ္ဓဘာသာမြန်မာလူမျိုးများ - အသိများ နေကြပြီး (ရင်း
နှီးပြီး) ဖြစ်သော တဗုသနှင့် ဘလ္လိက ကုန်သည် ညီနောင်ဆို
သည်မှာလည်း စင်စစ်အားဖြင့်ကား (သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတိုင်း အသိ
တဉ္စနပေါက္ခရဝတီ မြို့သားဆိုရစေကာမူ) မြန်မာနိုင်ငံတွင်
အပါအဝင် သထုံမြို့နယ်သားများ ဖြစ်နေကြပြန်သည်။

ဤနေရာ၌ ‘ ရှေးဖြစ်ဟောင်း - အောင်းမေ့ဖွယ် ’ ဆိုသည်
မျိုး ပြန်လည်စဉ်းစားစရာတရပ်ပေါ်လာသည်။

ဗုဒ္ဓသာသနာ အလွန်ထွန်းလင်းတောက်ပစဉ် ရှေးရှေးအခါ
များက ယခုသီရိလင်္ကာခေါ် သီဟိုဠ်ကျွန်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသည်
သာသနာရေးကို အကြောင်းပြု၍ အိမ်ရှေ့ - အိမ် နောက်ပမာ
အကြိမ်ကြိမ် ကူးသန်းသွားလာမှု (ဆက်ဆံမှု) ရှိခဲ့ကြသည်မှာ
လမ်းခရီး ရေမြေအနေအထားအရလည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

* လယ်ကိုင်းကျောင်းတော်ရာကို ဆိုဟန်ရှိသည်။
.သိန်း - 28

သုဝဏ္ဏဘူမိခေါ် ယခုသထုံမြို့နှင့် ဟံသာဝတီ ပဲခူးမြို့များ
သည်၊ ထိုစဉ်ခေတ်အခါကသော် ရေမြေအနေအထား အရ
ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့များ ဖြစ်ခဲ့ဟန် ရှိသည်။ သီဟိုဠ်ကျွန်းနှင့်
သထုံ၊ ဟံသာဝတီသည် တိုက်ရိုက် သင်္ဘောဆိပ်များ ဖြစ်ကာ
သွားလာဝင်ထွက်မှု လွယ်ကူဟန် ရှိနေခဲ့ပေသည်။

တနည်းအားဖြင့်ကား၊ ယူဆယုံကြည်မှု ခေတ်ကာလ အချိန်
အခါနှင့်လည်း ဆက်စပ်နေသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ထိုခေတ် - ထိုအချိန်ကာလကား၊ သီဟိုဠ်သည်၎င်း၊ မြန်မာ
နိုင်ငံသည်၎င်း၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ (ဘာသာရေး) ၌သာ စိတ်ဝင်
စား - စူးစိုက်မှုရှိနေသော အချိန်အခါဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင်
ဂျာမဏီ၊ အီတလီ၊ အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ် စသော ဥရောပတိုက်
အနောက်နိုင်ငံများကို စိတ်ဝင်စားရမှုန်း မသိ၊ မသိသည့်
အလျောက်လည်း ထိုနိုင်ငံများ၏ လူမှုရေး (စက်မှု - လက်မှု
အတတ်ပညာများ) တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုကို အမှတ်မပြု - ဂရု
မစိုက်နိုင် ဖြစ်ခဲ့ဟန် ရှိသည်။

မ တ ည် မြဲ ခြင် ။ သ ဘော

သီဟိုဠ်က မြန်မာနိုင်ငံကို သူနာပရန္တတိုင်းအဖြစ် ဇမ္ဗူဒိပ်
အဖြစ် စိတ်ဝင်စားမှုရှိသလို မြန်မာနိုင်ငံကလည်း သီဟိုဠ်ကို
သာသနာ့ရင်းမြစ်၊ ဘာသာရေး အချက်အခြာ ဌာနကြီးအဖြစ်
လေးစားမြတ်နိုးမှု ရှိနေခဲ့သည်။

ဤကား တရားသဘောဖြင့်ပင်လျှင် ဆင်ခြင်နိုင် ။ ယှဉ်
(နှိုင်းရှည့်) ဖွယ် ဖြစ်နေခဲ့လေသည်။

လူမှုရေး (စက်မှု - လက်မှု သိပ္ပံပညာရပ်များ) ချဲ့ထွင် တန်ဆာဆင်မှုထက်၊ ဘာသာရေး တွေးခေါ် ကျင့်ကြံမှုကိုသာ ဦးစားပေး - အလေးပြုအပ်သောအခါ သီဟိုဠ် (ဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းကားအခြေစိုက်ရာဒေသ) သည် မြန်မာနိုင်ငံအဖို့ လေးစား မြတ်နိုးစရာ တိုင်း - နိုင်ငံတခု ဖြစ်နေခဲ့ရချေသည်။

ယခုမူ ထိုသို့မဟုတ်တော့ပြီ။ လူမှုရေး ချဲ့ထွင် တန်ဆာဆင်မှု များ တိုးတက်ထွန်းကားလာသည်နှင့်အမျှ ဥရောပတိုက် အနှောင့် နှင်ခံများသည်သာလျှင် စိတ်ဝင်စားဖွယ် - အားကျဖွယ်၊ အတု ယူဖွယ်များ ဖြစ်လာခဲ့ရပေသည်။

အနှောက်နှင်ခံများ၌ လူနေမှုအဆင့်အတန်း ဘယ်လို မြင့် သည်။ ကူးသန်းသွားလာရေး ဘယ်လို လွယ်ကူသည်။ လူသုံး ပစ္စည်းများ ဘယ်လို ထူးခြားဆန်းကြယ်သည် စသဖြင့် ရုပ် ဝတ္ထု ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုများကို ဦးစားပေးအလေးပြု လာကြသည်။

ဤသည်ကား အခြေအနေ အချိန်အခါအားလျော်စွာ ရှေ့ လျားပြောင်းလဲမှုမျှမဟုတ်သေး။ တိုင်း - နိုင်ငံ လူမျိုးတမျိုး၏ နိမ့် မြင့် တက် ကျ မတည်မြဲခြင်း သဘောဟူ၍လည်း ဆင်ခြင် ယူဆဖွယ် ဖြစ်နေခဲ့ပေသည်။

ရှိစေတော့၊ လူမှုရေး တိုးတက်ဆန်းကြယ်မှု (ရုပ်ပိုင်း ဆိုင် ရာ သဘော) ဘာသာရေး တွေးခေါ်ကျင့်ကြံမှု (စိတ်ပိုင်းဆိုင် ရာ သဘော) တို့၏ ခြားနားမှု၊ ကောင်းဆိုး မှားမှန် ဝေဖန် ပိုင်းခြားမှုများကို ဤမျှဖြင့် တခန်းရစ်ပြီးနောက် မူလဆိုင်ရင်း

ဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာအကြောင်းကို ပြန်ကေင်
ရပေဦးမည်။

ပထမဦးဆုံး ဗုဒ္ဓသာသနာ

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ဗုဒ္ဓသာသနာ ရောက်ရှိ
လာခဲ့ခြင်းမှာ ရှေ့တွင် ဆိုခဲ့ပြီးအတိုင်း ‘စဥ့်ပုဏ် - မဟာပုဏ်’
ကုန်သည် ညီနောင်နှစ်ဦးတို့ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သည်။

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ထိုကုန်သည် ညီနောင် နှစ်ဦး
ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းအပ်သော ‘စန္ဒကူးနီ’ကျောင်းတော်၌ ကြွ
ရောက်သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ သစ္စဗန္ဓရသေ့ ဝါဏီဇ္ဇဂါမရွာ
ဣသိဒ္ဓိန္ဒူဠေးသား မဟာပုဏ္ဏစသည်တို့ကိုလည်း အရိယာအဖြစ်
သို့တိုင် ရောက်စေတော်မူခဲ့သည်။ *

သာသနာတော် တည်ဦးစအခါဖြစ်၍ အခိုင်အကျည်တည်တံ့
မှုကား မရချေသေး။ ဗုဒ္ဓသာသနာ၌ သက်ဝင် ယုံကြည် လက်ခံ
ကျင့်သုံးစ အခြေအနေမျှဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လည်း အရှင်
မောဂ္ဂလိပုတ္တတို့သလက်ထက် သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ လေ့တတ်
ရာ၌ ‘သုနာပရန် - တမ္ပဒီပ ပရမ္မမဏ္ဍလ’ ဟု ဆိုအပ်သော
မြန်မာနိုင်ငံသို့ သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ် တကူးတကန်စေလွှတ်ရခြင်း
ဖြစ်သည်။

* ဤအကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ‘မင်းဘူး - ရွှေစက်တော်’
စသည့်သမိုင်းများ ရှိနေခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

အခြေအနေကောင်း

ဤသို့စေလွှတ်ရာ၌လည်း မြန်မာနိုင်ငံအဖို့ အခြေအနေကောင်း ဖြစ်နေသောအကြောင်းတရပ်ရှိသည်။

သုနာပရန္တတိုင်း၊ သုဝဏ္ဏဘူမိတိုင်း၊ ယောနုကတိုင်း ဆိုသည်များမှာ ထိုခေတ် - ထိုအခါ အနေဖြင့်သာ တသီးတခြားသဖွယ် ဖြစ်နေခဲ့သော်လည်း စင်စစ်အားဖြင့်ကား (ယနေ့ခေတ် သိနေကြပြီးအတိုင်း) မြန်မာနိုင်ငံနယ်နိမိတ်ထည်းတွင်ပင် ပါဝင်ဆက်စပ်နေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သုဝဏ္ဏဘူမိတိုင်းဆိုသည်ကား သထုံ၊ မုတ္တမ၊ ယောနုကတိုင်း ဆိုသည်ကား ရှမ်းပြည်တစ်ခု၊ ရှမ်းပြည် အဝန်းအဝိုင်း ဖြစ်နေသောအခါ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်သည် တနေရာနှင့်တနေရာဆက်စပ်ပျံ့နှံ့မှု လွယ်ကူသည့် အခြေအနေမျိုး ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ရခိုင်အပါအဝင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တဝှန်းလုံး၌ပင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ကောင်းစွာ စည်ပင်ပြန့်ပွားခြင်း ခိုင်ကျည်တည်တံ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဆိုက လွဲမှားနိုင်အံ့မထင်ပေ။

ဒုတိယအကြိမ် ဗုဒ္ဓသာသနာ

ဗုဒ္ဓသာသနာသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဒုတိယအကြိမ် ရောက်ရှိပြန့်ပွားလာသည် ဆိုခြင်းမှာကား၊ အထက်တွင် စပ်လျဉ်းဆိုညွှန်းခဲ့ပြီး သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ ရောက်ရှိပျိုးထောင် လာသည်ကို ဆိုလိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ်

ဤကဲ့သို့ရောက်ရှိလာရာ၌ အရှင်ယောနကဓမ္မရက္ခိတ မထေရ် အမှု့ရှိသော သာသနာပြု ရဟန်းတော် ငါးပါးတို့သည် မြန်မာ နိုင်ငံသို့ - နိုင်ငံသားတို့အား အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ်တော်ကို (သုတ်တော်ဖြင့်) ဟောကြား၍ ဗုဒ္ဓသာသနာကို သက်ဝင် ကြည်ညိုမူ ဖြစ်စေသည်ဟု သိရသည်။

အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ်ဟူသည်ကား၊ ရဟန်းတို့၏ အမှု အကျင့် ကောင်းသည် - မကောင်းသည်၌ အကျိုး အပြစ်ကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားပြသော သုတ်တော်ဖြစ်သည်။ မီးပုံကြီး ဥပမာ ရှိသော သုတ်ဟု ဆိုလိုသည်။ တနည်းအားဖြင့်ကား၊ ရဟန်းကောင်း တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို သိသာထင်ရှားစေအပ်သော သုတ်တော် ဖြစ်သည်။

ဟောကြားရခြင်း အကြောင်း

သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ ဤ သုတ်တော်ကို ဟောကြား ဆိုညွှန်းရခြင်းမှာလည်း ခိုင်လုံသောအကြောင်းရှိသည်။

သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၃၅ - ခုနှစ်၊ သီရိဓမ္မာသောက မင်း ကြီးသက်သက်၊ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ် စီစဉ်စေလွှတ် တော်မူအပ်သော ထိုကိုးတိုင်း-ကိုးဌာနသာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ ရောက်ရှိလာချိန်၌ သုနာပရန္တတိုင်းခေါ် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ရဟန်း အမည်ခံပုဂ္ဂိုလ်များ အထိုက်အလျောက်ရှိနှင့်ပြီး ဖြစ်နေလေပြီ။

သို့သော် မြတ်စွာဘုရား ဝိနည်း ဒေသနာတော်နှင့် အညီ
ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံအားထုတ်နေတော်မူကြသည် ဟူ၍ကား၊
တထစ်ချ မဆိုသာ။ သာသနာတော်တည်ဦးစ အလေး အနက်
ခိုင်ကျည်တည်ငြိမ်ခြင်း မရှိနိုင်သေးစဉ်အခါဖြစ်၍ သန့်ရှင်းရန်၊
စင်ကြယ်ရန် လိုအပ်နေသေးခိုက် ဖြစ်သည်။

အထူးအားဖြင့်ကား၊ ထို အချိန် - ထို ကာလ၌ အရည်းကြီး
ခေါ် ရဟန်းယောင်များ ပေါ်ပေါက်နေပြီးလည်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ရဟန်းကောင်း - ရဟန်းစစ်တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာ
သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုကို နိုင်ငံသူ - နိုင်ငံသားများ ကောင်းစွာ
သိနားလည်နိုင်စိမ့်သောငှာ၊ ရဟန်းကောင်း - ရဟန်းယောင်
ဝေဖန်ခဲ့ခြားတတ်စိမ့်သောငှာ၊ ထိုအဂ္ဂိက္ခန္ဓာပမသုတ်တော်ကို
ဟောကြားကာ သာသနာပြုရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သိရပေသည်။

တတိယအကြိမ် သာသနာ

တတိယအကြိမ် ဗုဒ္ဓသာသနာ စည်ပင်ပြန့်ပွားခြင်းမှာကား၊
အနော်ရထာမင်းစောလက်ထက်ဖြစ်သည်။ ထို အချိန် - ထိုကာ
လ၌ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတိုင်းခေါ် သထုံပြည်တွင်ကား၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ
တော်သည် ကောင်းစွာ ထွန်းကားတည်ရှိပြီး ဖြစ်နေလေပြီ။

ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိယစေလွှတ်အပ်သော သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်
ရှင်သောဏ၊ ရှင်ဥတ္တရတို့၏ အဆက်အနွယ် စျာန်သမာပတ်ရပြီး
အရှင်အနောမဒဿိအမှူးရှိသော ရဟန်းများသည် ဗုဒ္ဓသာသနာ
တော်ဝယ် ကောင်းစွာဆောက်တည် ကျင့်သုံး နေကြကုန်သည်။

ပုဏ္ဏဂါမဟူသော ပုဂံပြည်တွင်ကား၊ အရည်းကြီး ရဟန်း များသာ ထွန်းကားပေါ်ပေါက်နေဆဲဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်လည်း မထွန်းကားလေသေး။ ရဟန်းစစ် - သံသာစစ်များ လည်း မရှိလေသေး။

ထို့ကြောင့်လည်း ပုဂံပြည်၌ သမုဒ္ဒရာဇ်မင်းမှစ၍ နော်ရထာ မင်းစောတိုင်အောင်သော မင်း အထက်ဆက် တို့သည် ပင်လျှင် အရည်းကြီးရဟန်း (အကြီးအမှူးသုံးကျိပ် နောက်လိုက်တပည့် ခြောက်သောင်း) တို့၏ အဆိုအညွှန်း အဆုံးအမ၌ ယူမှားမိကြ ကုန်၏။ မယုံသင့်သည်ကို ယုံကာ၊ မပြုသင့်သည်တို့ကို ပြုမှားမိ ကြကုန်၏။

မယုံသင့်သည်ကို ယုံမှားမိခြင်း ဆိုသည်မှာ ကား - ဤသို့ တည်း။

ပယုံကြည်ထိုက်သော အခြင်းအရာ

အရည်းကြီးရဟန်းတို့သည်—

- ၁။ သူ့ အသက်ကို သတ်မိသော သူသည် ဤပရိတ်ကို ရွတ်သော် ကမ္မပထမှ (အပြင်မှ) လွတ်၏ဟူ၍၎င်း -
- ၂။ ခိတ်ကို သတ်မိသော သူသည် ဤပရိတ်ကို ရွတ်သော် ပဉ္စနန္ဒင်္ဂါယ ကံမှ လွတ်၏ဟူ၍၎င်း၊ ဤသို့ စသော မဟုတ်မမှန် အယူဝါဒများကို ဟောကြားညွှန်ပြကြကုန်၏။

ထို့နောက်—

မပြုသင့်သော အမှု

ထိမ်းမြား လက်ထပ်ခြင်း ပြုတော့မည့် သတို့သမီးသည် အရည်းကြီးရဟန်းတို့နှင့် ပထမဦးစွာ ပေါင်းဖော်ပြီးမှ (ပန်းဦးလွတ်ပြီးမှ) သာလျှင် သားကောင်း - သမီးကောင်း ရနိုင်သည်။ ကြီးပွားချမ်းသာဖြစ်စေသည်ဟူ၍လည်း ဟောပြော ဆိုညွှန် ထားကြကုန်ပြန်၏။

သို့ဖြင့်ပင်လျှင် နော်ရထာမင်းစောအလျှင်က ' မင်း ' များသည် အရည်းကြီးများ အဆိုအတိုင်း ပန်းဦးမပေးလေသော သတို့သမီးအား ကြီးစွာသောမှိုင်းပြစ် - မင်းဒဏ်ခံရစေသည်အထိ မပြုသင့်သော အမှုများကို ပြုမှားခဲ့ကြကုန်ချေ၏။

ရဟန္တာ - ရှင်အရဟံ

နော်ရထာမင်းစော ကိုယ်တိုင်မှာကား - ပါရမီရင့်သူ ဖြစ်၍ ထိုအယူ ထိုအကျင့်ကို လုံးဝနှစ်သက်တော်မမူ၊ ကြားသိရချိန်မှ စိတ်နှလုံးပြင်းစွာ ချောက်ချားတော်မူမိသည်။ စက်ဆုပ်ရွံ့မုန်းတော် မူမိသည်။ ထိုအချိန် ထိုအခါ တွင်း၌ပင် လျှင် ရဟန္တာ ရှင်အရဟံသည် နော်ရထာမင်းစော စံနေတော်မူရာ ပုဏ္ဏဂါမ* ဟူသော ပုဂံပြည်သို့ ဆိုက်ဆိုက် မြိုက်မြိုက် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ရှင်အရဟံ - ဆိုက်ရောက်လာခဲ့ရခြင်းအကြောင်းမှာမူ ဤသို့ ဖြစ်လေသည်။

* ပုဏ္ဏဂါမ— ရတနာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော တိုင်းပြည်၊ အနော်ရထာ လက်ထက်တွင်သည်။

နေ့ရထား မင်းစောသည် သာ သ နာ တော် နှစ် - ၁၅၆၁
သက္ကရာဇ် ၃၇၉ တွင် ပုဂံပြည်၌ ‘ မင်း ’ ဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ
ပုဂံပြည်၌ ရဟန်း သံဃာတော် အ ယောင် ဆောင် အ ရည်း ကြီး
တို့သည် သုံးသောင်းမျှလောက်ပင် ရှိနေကြကုန်၏။

သို့ ရှိနှင့်နေကြရာ၌ အရည်းကြီး တို့သည် “ မုတ် ဆိတ် မွေး
ဘရပျစ်၊ ဆံ ကေ သာ လက် လေး သစ် ၊ မဲ နှစ် သည့် စီ ၀ ရီ နှင့်
တာတေလန် အကျင့်ဆိုးသော ရှင်သိုးတကာထက်ခေါင်ကြီး ”
ဟူသော ဦးပုည စာဆိုအတိုင်းပင် သွင်ပြင်အားဖြင့် မနှစ် မြို့ဖွယ်
ဖြစ်ရုံမျှ မဟုတ်သေး၊ အထက်ဆိုညွှန်းခဲ့ပြီး အ ကျင့် အ ကြံ များ
အရလည်း၊ နေ့ ရ ထာ မင်း စော သည် - အ ရည်း ကြီး များကို
နှစ်သက်ကြည်ညိုခြင်း မရှိနိုင်ဖြစ်နေခဲ့လေသည်။

သို့ဖြင့်ပင် ထို အ ရည်း ကြီး များ ကို ပြည် သူ တို့ နှင့် အ တူ
ကိုး ကွယ် ခြင်း - လှူဒါန်း ပူဇော်ခြင်း မပြုဘဲ အ လွတ် အ ကင်း
သာလျှင် နေတော်မူခဲ့သည်။

ထိုအခါ အကြံအဖန်စိတ်ကူးဉာဏ်ကောင်းသောအရည်းကြီး
တဦးသည် မိမိတို့ ကျင့်သုံး ပြုမူ နေကျ - စ ရိုက် သ ဘာ ၀ များ
အ တိုင်း ပ က တိ လျော် ညီ ညွတ် လေ အောင် ကျမ်း ၊ စာ ထုပ်
ပြုလုပ်ကာ သရေခေတ္တရာပြည်မှ သခွတ်ပင်ကြီး တ ပင် အ တိုင်း
ထည့်သွင်းထားခဲ့သည်။ ကျမ်း စာ ထုပ် ထည့် သွင်း ထား သော
သစ်ခေါင်းသည် အခွံ အသား ထပ်မံ တိုးပွား လာစေနိုင်အောင်
လည်း၊ မြေကြီးနှင့် ရေကို ဂရုတစိုက် မွမ်းမံ ဖန် တီး ပေး ခဲ့
လေသည်။

သုံးနှစ်မျှ ကြာသွားသည်။

သဒ္ဓတပင်ကြီး၏ သစ်ခေါင်းသည်လည်း နဂို ပကတိ အတိုင်း စေ့စပ်သိပ်သည်းသွားခဲ့သည်။ သဘာဝအားလျော်စွာ ရှင်သန် ဖွံ့ဖြိုးနေသော သစ်ပင် ပကတိသဖွယ်ဖြစ်သည်။

အိမ်မက်ရ - ကျမ်းစာထုပ်

ထိုအခါဉာဏ်ကြီးရှင်အရည်းသည် နော်ရထာမင်းစောအား ဤသို့လျှင် အသိပေး အကြောင်းကြားလာ၏။

“ အကျွန်ုပ်တို့၌ ကျမ်းဂန်စာပေ အထင်အရှား မရှိ၍ အားလုံးကပင် တောင့်တ နေကြ သည်တွင် ယခုအခါ တေး လောင်း တော် ဒွတ္တံ့ပေါင် မင်းကြီး၏ မြို့တော် သရေခေတ္တရာဝယ်၊ ထိုကျမ်းစာ ရှိနေကြောင်း သိရ ပါသည်။ မြို့လယ်မှ သဒ္ဓတပင်ကြီးအတွင်း၌ထိုကျမ်းစာ ရှိနေသည်ဟု နတ်များက အိပ်မက်ပေးလာခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုကျမ်းစာကို ရှာဖွေ ထုတ်ယူကာ ကျမ်းစာတွင်ပါသည့်အတိုင်း သင်ကြား ကျင့်ကြံရမည်ဟူ၍လည်းမှားထားခဲ့ပါသည်။ ”

နော်ရထာမင်းစောသည် ထိုစကားအတွက် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင် ရသေ့ပြည်တွင်း(သရေခေတ္တရာ) သို့ ရောက်အောင် စစ်သည် ဗိုလ်ပါအပေါင်းနှင့် ကြံချီတော် မူသည်။ မြို့လယ်တွင် လုံးပတ် သုံးဆယ့် နှစ်တောင် ရှိသော သဒ္ဓတပင်ကြီးကို ရှာဖွေတွေ့ရှိသည်။

အရည်းကြီး၏ စကားအတိုင်းပင် ထိုသခွတ်ပင်ကြီးအတွင်းမှ ကျမ်းစာထုပ်ကိုလည်း မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ရသည်။ သို့သော် ကျမ်းစာကို ဖတ်ရှုကြည့်ရသည့်အခါ မဟုတ်မမှန် မနှုတ်မသက် ဖွယ် အကြောင်းခြင်းရာများ ဖြစ်နေသဖြင့် ထိုနေရာတွင်ပင် ကျမ်းစာထုပ်ကို မီးရှို့ပစ်စေသည်။ ထိုနေရာမှာ နောင်ကာလ၌ ပင်လျှင် “ မီးတိုက်ကုန်း ” အမည်တွင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

သထုံပြည်တွင် ရှိနေသော ရဟန္တာရှင်အရဟံ သည် ထိုသတင်း စကားကို တဆင့် ကြားရသော အားဖြင့် စုံစမ်း ထောက်လှမ်း သည့်သဘောမျိုး သရေခေတ္တရာ ပြည်သို့ ကြွရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုစဉ်မှာပင် မုဆိုးတဦးနှင့် တွေ့ဆုံရာမှ တဆင့် နော်ရထာမင်းစောအထံ ရောက်ရကာ ပုဂံပြည်သို့တိုင် ဆက်လက်ရောက်ရှိ ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဗုဒ္ဓ သ ဘ သ န ဘ - တ ည် ထွ န်း ရေး

ရဟန္တာရှင်အရဟံနှင့်တွေ့ဆုံသည့်အခါ နော်ရထာမင်းစော သည် ရှင်အရဟံ၏ သွင်ပြင်နှင့် ကိုယ်ဟန် အမူအရာ အရ ၎င်း၊ တရားဆွေးနွေး နာကြားခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဗုဒ္ဓ သ ဘ သ န ဘ ၏ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းကောင်းရဟန်းစစ် (သူတော်ကောင်း) ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ အကဲခတ် စူးစမ်းမိသည်။

သို့ဖြင့် ဒကာရင်း - ဆရာရင်းအဖြစ် သွန်သင် ဆုံး မပါရန် လျှောက်ထားရာမှတဆင့် ပုဂံပြည်တွင် ဗုဒ္ဓ သ ဘ သ န ဘ တော် ဖြစ်တည် ပြန့်ပွားရေးကိုပါ ဆက်လက်လျှောက်ထားသည်။

ရဟန္တာ ရှင်အရဟံက ဤသို့မိန့်တော်မူသည်။

“ ဘုရားရှင် သာသနာသုံးပါးတွင် ပရိယတ္တိသာသနာရှိမှ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာဖြစ်နိုင်သည်။ ပဋိပတ္တိသာသနာဖြစ်မှ ပဋိဝေဇ သာသနာဖြစ်နိုင်သည်။ ပရိယတ္တိဟူသော ပိဋကတ်သုံးပုံလည်း မစုံချေသေး။ ဤပြည်တွင် ဘုရားရှင် သရီရဓာတ်တော် - မေ့တော်လည်း မရှိချေသေး။ မေ့တော်၊ ဓာတ်တော်၊ ပိဋကတ်၊ ကျမ်းဂန်ရှိသော ပြည် - ရွာတိုင်းကားသို့ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာနှင့် တောင်းစေ၍ ရသည်ဖြစ်မှ သာသနာတော် အရှည်တည်ထွန်းမည် ”

နော်ရထာမင်းစောဓာ ပြန်လည်မေးလျှောက်သည်။

“ အဘယ်တိုင်းပြည်မှာ တောင်းသော် ရပါအံ့နည်း ”

“ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတိုင်း သထုံပြည်မှာ ပိဋကတ်သုံးပုံကို တစ်ခေါ်၍ အစုံသုံးဆယ်ရှိသည်။ မေ့တော် - ဓာတ် တော် လည်း များစွာပင် ရှိချေသည် ”

ထိုအခါ နော်ရထာမင်းစောသည် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ကြီးစွာဖြင့် အမတ်တို့အား လက်ဆောင်ပဏ္ဏာအများ စီ ရင် စေ သည်။ နောက် အမတ်လိမ္မာတယောက်ကို သထုံပြည်ရှင် မနုဟာမင်းအား လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများကမ်းလှမ်းသည်နှင့်အတူ ယဉ်ကျေးပြေပြစ်စွာသော စကားဖြင့် ဘုရားရှင်၏ ပိဋကတ်တော်၊ ဓာတ်တော်၊ မေ့တော်များ တောင်းယူပါချေဟု၊ သေချာစွာ သွန်သင်မှာထားပြီး သထုံပြည် မနုဟာမင်းအထံ စေလိုက်၏။

အမတ်လိမ္မာလည်း မင်းကြီးမှာတော်မူလိုက်သောအတိုင်းပင်

ယဉ်ကျေးချော့စွာသော စကားဖြင့် မနုဟာမင်းအထံတွင် ဓာတ်တော်၊ မေ့တော်၊ ပိဋကတ်တော်များ တောင်းခံ၏။

သို့သော် သထုံမင်း မနုဟာကား မတန်ရာကို တောင်းပလေသည်ဟူသော သဘောထားမျိုးဖြင့် “ ပိဋကတ်တော်၊ ဓာတ်တော်၊ မေ့တော်ဟူသည် အရိုင်းတို့၏ အရာလော ” ဟူ၍ မချေမငံဆိုလိုက်ဘိ၏။

ပုဂံပြည်နှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်

စေလွှတ်ခြင်းခံရသော အမတ်ထံမှတစ်ဆင့် ထိုစကားကို နော်ရထာမင်းစော ကြားသိရလေသော်၊ အမျက်ပြင်းစွာထွက်၍ စစ်သည် ဗိုလ်ပါများစွာတို့ဖြင့် သထုံပြည်ကို မရမနေတိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်တော်မူ၏။

ပိဋကတ်တော်နှင့် မေ့တော် - ဓာတ်တော်များကို သထုံမင်း၏ လက်ရှိ ဆင်ဖြူ ၃၂ - စီးဖြင့် ဆင်ကာ ပုဂံသို့ ပင့်ဆောင်လာခဲ့၏။ ကျမ်းတတ် - စာဘတ် သံသံတော်များကိုလည်း တပါတည်း ပင့်ဆောင်တော်မူခဲ့၏။ မနုဟာဘုရင်ကိုလည်း ပုဂံသို့ အရောက် ခေါ်ဆောင်လာခဲ့၏။

ယင်းသို့ ပိဋကတ်တော်များ လက်ဝယ်ရောက်ရှိလာချိန်မှစ၍ လည်း၊ ပုဂံပြည်တွင် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်များကို အထူးဂရုစိုက်၍ သင်ကြားပို့ချပေးစေ၏။ ဓာတ်တော် - မေ့တော်များကိုလည်း ပတ္တမြားကြုတ်ဖြင့် ထည့်၍ ခေါင်းရင်းတော်တွင် ထားကာ မပြတ်ကိုးကွယ်တော်မူ၏။

စ တုတ္တ အ ကြိမ် သ ဝ သ န ဝ တော်

သထုံပြည်မှ ပိဋကတ်တော်၊ ဓာတ်တော် - မေ့တော်များ ရောက်ရှိလာပြီးနောက်၊ နော်ရထာမင်းစောသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ပိဋကတ်တော်နှင့် စွယ်တော်များကိုလည်း ထပ်မံတောင်းယူ ပင့်ဆောင်ခဲ့သေး၏။

ထို သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ရလာသော ပိဋကတ်တော်နှင့် သထုံမှ ပိဋကတ်တော်များကို ရှင်အရဟံတိုက်ဆိုင်တည်းဖြတ်ရာ၌ နှစ်မူလုံးသည်ပင်လျှင် ပိုခြင်း - လိုခြင်းမရှိ မှန်ကန် ညီညွတ် နေသည် ဆို၏။ ထို အခါ၌ နော်ရထာမင်းစောသည် ရှင်အရဟံတိုက်ဆိုင် တည်းဖြတ်ထားသော မူအတိုင်း မူပေါင်းများစွာ ထပ်မံ ရေးကူး (ပြုစု) စေကာ ပုဂံပြည်တပြည်လုံး၌ပင်လျှင် ဗုဒ္ဓသာသနာ အထူးသဖြင့် ထွန်းကားပြန့်ပွားစေခဲ့ကြောင်း သိရလေသည်။

ငါး ကြိမ် မြောက် သ ဝ သ န ဝ တော်

ငါးကြိမ်မြောက်သာသနာတော်ကား၊ ပုဂံပြည် - န ရ ပ တိ စည်သူမင်းကြီးလက်ထက်ဖြစ်သည်။ ရာမညတိုင်းသား ဥတ္တရာ ဇီဝဆိုသော မထေရ်သည် သာသနာနှစ် ၁၇၁၄၊ သက္ကရာဇ် ၅၃၂ - ခုနှစ်အခါကာလတွင် နရပတိ စည်သူမင်းကြီး အကိုးကွယ်ခံမင်းဆရာအဖြစ်သို့ ရောက်၏။

ထို မထေရ်သည် သုဝဏ္ဏဘူမိသထုံပြည် သာသနာပြု အရှင် သောဏ၊ အရှင်ဥတ္တရာတို့၏သာသနာအဆက်အနွယ်ကို ယူဆောင်ခဲ့၍ ပုဂံပြည်ဝယ် သာသနာပြုစေ၏။ သီဟိုဠ်သို့ ကူး၍လည်း

အရှင်မဟိန္ဒ၏ အဆက်အနွယ် မဟာဝိဟာရဂိုဏ်း သံဃာတို့နှင့် အတူတကွ ကံကြီး - ကံငယ် (ရဟန်းကိစ္စ) ရှက် ဆောင် တော် မူ၏။

• ခြောက်ကြိမ်မြောက် သာသနာတော်

ခြောက်ကြိမ်မြောက် သာသနာတော်ကား၊ ထိုဥက္ကရာဇီဝ မထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ပင်လျှင် စည်ပင်ပြန့်ပွားခဲ့ခြင်း ဖြစ် သည်။ ဥက္ကရာဇီဝမထေရ်သည် သီဟိုဠ်သို့ ကူး ပြီး သော အခါ မိမိနှင့်အတူပါလာသူ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့် ဆပုဒ သာမဏေကို သီဟိုဠ်သံဃာများဖြင့် ပဉ္စင်းခံပေးခဲ့၏။ ဆပုဒ - ဆယ်ဝါမြောက် သည်အထိ စာပေကျမ်းဂန်သင်ကြားစေပြီးမှ ပုဂံပြည်သို့ ပြန်ခဲ့ ၏။

ပိဋကတ်အာဂုံဆောင် ကျမ်း : တတ် - စာတတ် ' သီဝလိ - ဘာမလိန္ဒ - အာနန္ဒာ - ရာဟုလာ ' ဟူသော ရဟန်းလေးပါးတို့ ကိုလည်း ပင့်ဆောင်လာခဲ့၏။ နံရပတိ စည် သူမင်း ကြီး လည်း အရှင်ဆပုဒအပါအဝင် ထို အရှင် ငါးပါးတို့ကို အလွန်ပင် ကြည်ညိုမြတ်နိုးတော်မူ၏။

များစွာသော သာမဏေတို့ကိုလည်း ပဉ္စင်း ခံ စေ ၏။ ထို ရဟန်း - သံဃာတော်များမှ အစဉ် အဆက် ထွန်းကား ပြန့်ပွား အပ်သော ဂိုဏ်း သံဃာတို့ကား အရေအတွက် များ စွာ ဖြစ်ခဲ့ လေသည်။

ခုနစ်ကြိမ်မြောက် သာသနာတော်

ခုနစ်ကြိမ်မြောက် သာသနာတော်ဆက်ကား မိုးညှင်း မင်း တရား လက်ထက်တော်အခါတွင် ဖြစ်သည်။ နရပတိစည်သူမင်း ကြီး၏ သမီးတော် ‘ ကြောင်တော်သည့် ’ နှင့် အလောင်းစည်သူ မင်းကြီး၏ မြစ်တော် ‘ အနန္တ သူရိယ ’ တို့မှ ဆင်းသက်သော ပုဂံ မင်းများ အနွယ်တော် မိုးညှင်းမင်းတရားသည် သက္ကရာဇ် ၇၈၈-ခုနှစ်တွင် အင်းဝမြို့ကြီး၌ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ၏။

“ သိရိသုဓမ္မ ရာဇာဓိပတိ ” ဟူသော ဘွဲ့အမည် ခံတော်မူ၏။ ထို မိုးညှင်း မင်းတရား လက်ထက် သက္ကရာဇ် ၇၉၁-ခုနှစ် တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ‘ သိရိသဒ္ဓမ္မာလင်္ကာရ သိရိသီဟဋ္ဌ မဟာသာမိ ’ ဟူသော မထေရ်နှစ်ပါးတို့သည် သရီရဓာတ် တော် ငါး ဆူ ကို ပင့်ဆောင်၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှသည် ပုသိမ်သဘောဆိပ်သို့ ရောက်၍ လာခဲ့၏။

တလိုင်းမင်းဗညားရန်က ဆိုင်းငံ့ ဟန့်တား ထားသော်လည်း နေတော်မမူသဖြင့် ပြည်မြို့သို့တိုင်အောင် လှေဖြင့် လိုက်၍ ပို့ပေး ရ၏။ ထိုအကြောင်းကို မိုးညှင်းမင်းတရား ကြား တော် မူလျှင် လှော်ကားကြော့လှေ ၄၀ - နှင့် ပြည် မြို့ အထိ လာ ရောက် ကြိုဆိုသည်။ မိဖုရား မောင်းမမိသံ မှူးတော်မတ်တော်များစွာ တို့ဖြင့် စည်ကား သိုက်မြိုက်စွာ ကြိုဆိုတော်မူခြင်း ဖြစ် သည်။ အင်းဝသို့ရောက်လျှင် ရောက်ခြင်း မြေလျှင် ကြီးစွာ လှူ သည်။

သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်မည် ဟူ၍ သရီရ ဓာတ် တော် ငါးဆူကို ပင့်ဆောင်ရောက်လာသည့်အခိုက် မြေကြီးငလျင်ပဲ့တင် ထပ်မျှ နိမိတ်ပြုသည့်အရာသည် သာ သ နာ တော် ရှည် မြင့် စွာ ထွန်းလင်း စည်ပင်တော်မူမည့်အကြောင်းပင် ဖြစ်တော့သည်ဟု မင်းတရားကြီးကိုယ်တော်တိုင် နိမိတ်ဖတ်တော်မူ၏။

မထေရ်မြတ်နှစ်ပါး - ကျေးဇူး

ထို့ကြောင့် သက္ကရာဇ် ၇၈၂-ခုနှစ်တွင် ထိုဓာတ်တော်ငါးဆူ ကို ဌာပနာသွင်း၍ စစ်ကိုင်းကြီး မြို့အနောက် သာယာလှစွာသော မြေအပြင်ဝယ် စေတီ တည်ထားတော်မူ၏။ ရတနာစေတီဟူ၍ သမုတ်တော်မူ၏။ ဆင် ရုပ် အ များရံသောကြောင့် ' ဆင်များ ရှင် ' ဟူ၍လည်း ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။

ကြက်သရေသုံးတိုက်နှင့် ပြတင်းပေါက် ခုနစ်ဆယ့်ရှစ်တံခါး ပါရှိသော ဥမင်ရွှေကျောင်းကိုလည်း ' သီဟိုဠ် ရောက်ကြီး - သီဟိုဠ်ရောက်ငယ် ' ခေါ် ထို မထေရ်နှစ်ပါးအား တင်လှူတော် မူ၏။ ထို့နောက် အရှင် သီ ဟို ဠ် ရောက် ကြီး သည် မိမိနေရာ ကျောင်းနှင့် မနီးမဝေးမှ တောင်ထိပ်တွင် သိမ်သမုတ်တော်မူ၏။ ကိုယ်တပည့်ရင်းကိုမျှ မသွင်းဘဲ လဇ္ဇီပေသလ ဗဟုသုတ သိက္ခာ ကာမဟု ယုံကြည်ရသော မထေရ်သုံးပါးကိုသွင်း၍ မိမိအပါ အဝင် သံဃာလေးပါးချည်းသာ (သံဃာ လေး ပါး ဖြင့်) သိမ်သမုတ်တော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် သီဟိုဠ်ရောက်ကြီး - သီဟိုဠ်ရောက်ငယ် ဟူသော အထက်ဆိုခဲ့ပြီး မထေရ်နှစ်ပါးတို့သည် သိမ်သမုတ်ခြင်း ပိဋက

ကျမ်းဂန်ပို့ချခြင်း အစရှိသဖြင့် မြန်မာတိုင်းနိုင်ငံ၌ ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်မြတ် စည်ပင်သန့်ရှင်း ထွန်းလင်းပြန့်ပွားလေအောင် ပြုစု ရှက်ဆောင်တော်မူကြသည်ကို ရည်၍-

“အခြေရမြောက်၊ ကြံ့ကြံ့ ထောက်လျက်၊ ပြန်ရောက် သီဟိုဠ်၊ ကျေးဇူးဟိုသည်၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သီး၊ ထေရ်ဘုန်း ကြီးဝယ် မိုးခဲမလွတ်၊ ကြင်းမဲ့တတ်သား၊ သူမြတ်တို့ထံ ထုံးစံရမိ၊ အပြည့်ကျိလျက်၊ သု - စိ - ပု - ဘား စံကား လေးခွန်း ကြီးတန်းလက်သုံး နှစ်လုံးမူစွာ၊ စာနာစလေ လွန်သိမ်မွေ့သော် တနေ့တပါး တက်ပွား လေလေ ”

စသဖြင့် သာသနာပြု မထေရ်နှစ်ပါးတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ရှေးသူဟောင်းတို့ ချီးကျူးမှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့ကြကုန်၏။

ရှစ် ကြိမ် မြောက် သာသနာတော်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှစ်ကြိမ်မြောက် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် စည်ပင်ပြန့်ပွားခဲ့ခြင်းသည်ကား ထူပါရုံဒ၊ ယကာ - နရပတိကြီး လက်ထက်တော်အခါ တွင်ဖြစ်၏။

နရပတိမင်းသည် မင်းအဖြစ်သို့ မရောက်ရသေးမီ ပြည်မြို့စား ဘဝကပင်သျှင် ဘောင်ဘီလူး ပရက္ကမအနွယ် - ရှင်သာရဒဿီ၏ တပည့်ဖြစ်သော “ ရှင်သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိ ” ကို ဆရာအဖြစ် ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခဲ့ရင်းဖြစ်၏။

နောက် - သက္ကရာဇ် ၈၀၄-ခုနှစ်တွင် ရတနာပုရ အင်းဝမြို့ ကြီး၌ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသောအခါ ကိုးကွယ်ခဲ့ရင်း

ဆရာတော် ရှင် သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကို သာသနာပိုင်အဖြစ် ခန့်အပ်တော်
မူ၏။

ရှင်သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိ၏တပည့် - ရှင်အရိယဝံသနှင့် ရှင်မ ဟာသ ဝ မိ
တို့သည်သီဟိုဠ်သို့ ကူး၍ သိက္ခာယူမည် တိုင်ပင်ကြ၏။ သွားမည့်
ဆဲဆဲတွင် ရှင်အရိယဝံသ မကျန်းမာ၍ -

“ ငါမလိုက်နိုင်ပြီ၊ ငါ့ရှင်သာ ကူးပါလေ၊ ထိုသို့ရောက်လျှင်
ထိုက သိက္ခာမထပ်ခဲ့ပါနှင့် (သီဟိုဠ်သို့ ရောက်လျှင် သီဟိုဠ်က
' သီဟိုဠ်တွင် ' သိက္ခာမထပ်ခဲ့ပါနှင့်) သိက္ခာတင်မည့် သံသာ
ကိုသာ ရအောင် ပင့်ဆောင်ခဲ့ပါ၊ သည်သို့ရောက်မှ အတူသိက္ခာ
ထပ်ပါရစေ ” ချီးနိုးဆို မှာထားလိုက် ၏။

ရှင်မဟာသာမိလည်း အဖော်သံသာသုံးပါးနှင့်အတူ သီဟိုဠ်
သို့ ရောက်ပြီးနောက် သီဟိုဠ်မင်းသားတဦး စွန့်ပစ်သောပုဆိုးကို
ပုံသုကာ သက်နိုးအဖြစ် ကောက်ယူ သည်တွင် သီဟိုဠ်သားတို့က
အစောင့်အရှောက် ရှိလျက် “ ကောက်သင့် အံ့လော ” ဆိုကြ
ကုန်၏။

ရှင်မဟာသာမိက “ အစောင့်တို့ကား သင်း ချိုင်း ကို သ
စောင့်သည်၊ ပုဆိုးကိုမူ စွန့်ပစ်လေပြီးသည် မဟုတ်လော ”
ဆိုပြီးမှ မင်းဖြစ်သူကို စွန့် - မစွန့် ထပ်မံမေး သည် တွင် မင်း က
စွန့်လေပြီးဖြစ်ကြောင်း ပြန်ပြော၏။

ဤတွင် ဝိနည်းကို စောင့်သိ ရိုသေခြင်းနှင့် ပစ်သက်၍
အရှင်မဟာသာမိအား သီဟိုဠ်မင်းက အလှူနဲ့ သဒ္ဓါကြည်ညိုလှ

သောကြောင့် ပစ္စည်းလေးပါး ထောက်ပံ့ လှူဒါန်းကာ သီဟိုဠ် တွင် သီတင်းသုံးပါရန် ပန်ကြား၏။

ရှင်မဟာသာမိက “ ငါကား - သီဟိုဠ်တွင်နေရန် လာခဲ့ခြင်း မဟုတ်။ သီဟိုဠ်သာသနာကို ယူမည်ဟုသာ လာခဲ့သည်။ ငါ့ ယောက်ဖ တော်စပ်သော ရှင်အရိယဝံသနှင့်လည်း ကတိစကား အချိန်းအချက် ရှိခဲ့သည်။ ဇမ္ဗူဒိပ်တွင်မှ သာသနာယူရန် ဖြစ် ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သိက္ခာ ပေး မည့် ဥပဇ္ဈာယ်နှင့် တကွ ဂိုဏ်းသံဃာကိုသာ ပေးပါလေ ” ဆို၏။

သီဟိုဠ်မင်းလည်း ရှင်မဟာသာမိ ဆိုတိုင်းပင် ပြည့်စုံညီညွတ် လေအောင် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးလိုက်၏။

အ ရှင် နှစ် ပါး ကို အ ကြောင်း ပြု၍

ရှင်မဟာသာမိ သီဟိုဠ်မှပြန်ရောက်သောအခါ ရှင်သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိ လွန်နှင့်၍ ရှင်အရိယဝံသ သာသနာပိုင်ဖြစ်နေ၏။ ရှင်မဟာသာမိ နှင့် သီဟိုဠ်မှ လိုက်ပါလာသော ရှင် သဒ္ဓမ္မ စာရီ တို့သည်လည်း တသီးတခြား တကျောင်းစီ သီတင်း သုံးနေထိုင်တော်မူကြ၏။

သီဟိုဠ်ဆရာနှင့် ရှင်မဟာသာမိတို့ အထံတွင် ပရိယတ္တိပညာ ဆည်းပူး လာကြသည်ကား များလှစွာ၏။ ယင်းသို့ဖြင့်ပင် ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်သည် ထူပါရုံဒါယကာ နှစ်ရပ်တံမင်းကြီး လက်ထက်တော်တွင် သီဟိုဠ်အရှင် သဒ္ဓမ္မစာရီနှင့် ရှင်မဟာသာမိတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ရှစ်ကြိမ်မြောက် သာသ

နာတော်ဆက် အဖြစ် များစွာပင် စည်ပင် ပြန့်ပွားခဲ့ပြန်လေသည်။

ကိုးကြိမ်မြောက် သာသနာတော်

ကိုးကြိမ်မြောက် သာသနာတော်ဆက်ကား တောင်ငူဘုရင် မဟာသိရီဇေယျသုရမင်း လက်ထက်တော်အခါဖြစ်သည်။

မင်းကျီးညိုခေါ် မဟာသိရီဇေယျသုရဘုရင်သည် သက္ကရာဇ် ၈၇၂-ခုနှစ်တွင် ဇေယျဝစုနှင့်တိုင်း ကေတုမတီ တောင်ငူပြည်၌ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ၏။ ထိုမင်းလက်ထက် သက္ကရာဇ် ၈၉၂-ခုနှစ်တွင် မဟာ ပရက္ကမ မည်သော သီဟိုဠ်ဘုန်းကြီးတပါး သည် သီဟိုဠ်မှသည်ကေတုမတီ တောင်ငူပြည်သို့ ရောက်လာ၏။

ဘုရင် မဟာသိရီ ဇေယျ သုရသည် ထို သီဟိုဠ်ရောက် ရဟန်း တော်အား ဒွါရဝတီမြို့တောင်အရပ်တွင် ကျောင်းကြီး ဆောက် လုပ်၍ သူဒါန်းတော်မူသည်။ ထိုကျောင်းတိုက်အတွင်းတွင်လည်း သိမ်သမုတ်၍ ကိုယ်တော်လေး ကြေး စင်ဖြင့် (ဘုရင့်ကိုယ် အလေးချိန်နှင့် ညီမျှသော ကြေးသတ္တုကောင်းဖြင့်) ဘုရားရှင် ရုပ်ထုတော် သွန်းလုပ် လှူဒါန်းသည်။ မဟာပရက္ကမရဟန်းတော် သည်လည်း ' သီဟိုဠ်ရောက်ကြီး ' ဟူ၍ ကျော်စော ထင်ရှား လှသည်။

ထိုမဟာသိရီဇေယျ သုရမင်းနှင့် သီဟိုဠ်ရောက် အရှင်မဟာ ပရက္ကမတို့ လက်ထက်၌ တောင်ငူ မြို့တွင် သေရသ် သေရက် သောက်စားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းအခုံကြီးစွာ ဖြစ်ကြသည်။

ထန်း - အုန်း စသည်တို့၏ အရည်ကို အရက်အဖြစ်သို့ မရောက်
သေးမီ သောက်အပ်၏ - ဆိုသူလည်း ရှိသည်။ အရက်မဖြစ်သေး
စေကာမူ သေအရက်ဖြစ်စေတတ်သော အရည်ဖြစ်သည့်အတွက်
ပထမဦး - အရည်ဘဝ၌ပင်လျှင် မသောက်အပ်ဟု (ပါဠိတော်
အထောက်အထားဖြင့်) ဆိုသူများလည်း ရှိကြသည်။

ထို့ပြင်ခုံမုန့် ပတ်သက်၍ ‘ အရှင်မဟာပရက္ကမ ’ က
သေရည်အရက်အဖြစ်သို့ မရောက်သေးမီ အုန်းရည် ထန်းရည်
စစ်စစ် အခြေအနေ၌ သောက်အပ်၏ ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။
‘ သူရာဝိနိစ္ဆယ ’ ကျမ်းအမည် တွင်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ကေတုမတီ တောင်ငူပြင်ရှင် ဘုရင် သီရိဇေယျ
သူရနှင့် သီဟိုဠ်ရောက်ကြီး မဟာပရက္ကမအရှင်တို့ကို အကြောင်း
ပြု၍ ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကိုးကြိမ် မြောက်
အဖြစ် စည်ပင်ထွန်းလင်းတော် မူအပ်ပြန်ပေသည်။

စတုတ္ထသင်္ဂါယနာ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော် မြန်မာပြည်သို့ ရောက်ရှိ
ပြန်ပွားလာခဲ့ပုံကို ဖော်ပြပြီးဖြစ်၍ ဦးစွာ ဆိုခဲ့ရင်း ဖြစ်သည့်
သင်္ဂါယနာ တင်တော်မူခြင်းများအကြောင်း ပြန်ကောက်ရပေ
ဦးမည်။

သိရီဓမ္မာသောက မင်းကြီးလက်ထက်၊ ရဟန္တာ အရှင်
မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ အမှူးရှိသော တတိယသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ပြီး

သည့်နောက် စတုတ္ထသင်္ဂါယနာ တင်ခဲ့ခြင်းမှာ သီဟိုဠ်ကျွန်း ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလက်ထက်တော်တွင် ဖြစ်သည်။

ဤအကြိမ်တွင်ကား သင်္ဂါယနာတင်ခြင်း ဆိုရသောကမ္မ ယခင်က သင်္ဂါယနာတင်ပွဲများကဲ့သို့ သံဃာတော် အများ စုပေါင်းရွတ်ဆိုခြင်း (ညှိနှိုင်းခြင်း) သက်သက်မဟုတ်၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏ ပိဋကတ်တော်အားလုံးကို ပေရွက်ပေါ်တွင် ရေးတင် မှတ်သားထားခြင်းဖြစ်သည်။

ရေးမှတ်ထားရခြင်း အကြောင်းမှာကား ဤသို့ဖြစ်လေ သည်။

ကျက်မှတ်နှိုင်းရန်မလွယ်၍

မြတ်စွာဘုရားသခင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူပြီးနောက် ပိဋကတ်တော်များကို နှုတ်ရအာဂုံကျက်မှတ်ထားသည့်နည်းဖြင့် သာ အစဉ်အဆက် ထိန်းသိမ်းလာခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ကျက်မှတ် ထိန်းသိမ်းသင်ကြားလာခဲ့ကြသည်မှာလည်း နှစ်ပေါင်းလေးရာ ကျော်ပင် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

သီဟိုဠ်မင်း ၁၈ - ဆက်မြောက် သဒ္ဓါတိဿမင်း၏ သား ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလက်ထက် သာသနာတော်နှစ် ၄၅၀ - ရောက် လာသောအခါ၊ နောင်တွင် ပိဋကတ်တော်များကို ယခုကဲ့သို့ နှုတ်ရအာဂုံကျက်မှတ်ထားရန် မလွယ်တော့ကြောင်း တွေးတော သတိရမိလာခဲ့ကြသည်။

အချိန်ကာလ ရှည်လျားသည်နှင့်အမျှ၊ လူတို့၏ သတိ ပညာ

သမာဓိ ချွတ်သွင်း ပျက်ပြယ် ဖြစ်ချိမ့်မည်ကို ကြိုတင်တေးမြ်
လာမိခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ပင် သာသနာတော် အစဉ်အဆက် ဆင်းသက် ရှက်
ဆောင်တော်မူလာခဲ့ကြသော ရဟန္တာကြီး ငါးရာတို့သည်
ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကြီး၏ ကူညီအားပေးမှုကိုခံယူ၍ ‘အာလောက’
မည်သောလိုဏ်ဂူ၌ အဋ္ဌကထာနှင့်တကွသော ပုဋ္ဌကတ်သုံးပုံတို့ကို
ပေထက်တင်ကာ ရေးမှတ်တော်မူခဲ့ကြရခြင်းဖြစ်သည်။

သံဃာတော်အများ စုပေါင်းရှက်ဆိုညှိနှိုင်းသည်နှင့် အတူတူ
ပင်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုပေထက်အက္ခရာတင်ခြင်းအမှုသည်ပင်
လျှင် စတုတ္ထသင်္ဂါယနာ မည်ခဲ့လေသည်။

စကားစပ်။ ။ မြတ်စွာဘုရား၏ ပုဋ္ဌ ကတ် တော် များ ကို
ဤသို့လျှင် ပေထက် အက္ခရာတင်တော်မူ
ခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင် ဗုဒ္ဓ သာ သ နာ တော်
သည် ယနေ့အထိ ရှည်မြင့် ခိုင်ကျည်ခဲ့ရ
ပေသည်။ ‘နှုတ်တရာ-စာတလုံး’ ဆိုသည့်
ပခာ၊ နောင်အနာဂတ်အရေးကို ကြိုတင်
တေးမြ်တော်မူခဲ့ကြသော ရဟန္တာကြီး
တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဤ စာရေးရင်းမှ
ပင်လျှင် အနူးအညွတ် ပျပ် ဝ ပ် ရှိ ကျိုး
ရှိခိုးဦးခိုက်အပ်ပါ၏။

စာရေးသူ။

ပဉ္စမသင်္ဂါယနာ

[ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်ခြင်းမှာ မင်း တုံးမင်းကြီး လက်ထက် တော်တွင်] ဖြစ်သည်။ မင်းတုံးမင်းကြီးကား - ရတနာသုံးပါး၌ အလေးအနက် သဒ္ဓါကြည်ညိုရင်း ရှိပြီးသော မင်းကောင်း-မင်း မြတ်ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ ကြည်ညိုရင်း ရှိခဲ့ပြီး အပေါ်တွင် ပိဋကတ်တော်၌ မူကွဲ - နည်းကွဲများ ရှိနေခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ပေထက် - အက္ခရာ ထက် ခိုင်ကျည်သည်တို့နှင့်စွမ်းသော ကျောက်ထက်အက္ခရာတင် လိုခြင်းကြောင့်၎င်း၊ မူကွဲ - နည်းကွဲ များကို အားလုံး ညှိနှိုင်း သုတ်သင် ပြင်ဆင် တည်းဖြတ်ကာ ပဉ္စမအကြိမ်မြောက် သင်္ဂါယနာတင်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။]

ထိုသင်္ဂါယနာတင်ပွဲတွင် အကြီးအမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက် ကြပ်မတ်တော်မူသည် မြာကာ - ဇာဂရာဘိဝံသ တိပိဋကဓရ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု 'ဘုရားကြီးဆရာတော်ဖြစ်သည်။]

ထိုကျေးဇူးရှင် ဘုရားကြီးဆရာတော် အမှူးရှိသော [ဆရာ တော် - သံသင်္ခတော်အရှင်မြတ် (၂၄၀၀) တို့သည် သာသနာ တော်နှစ် ၂၄၁၅ - တွင် အစအဦးပြုကာ သင်္ဂါယနာတင်ခဲ့ကြ သည်မှာ ၁၂ - နှစ်ကြာမှ အားလုံး ပြီးပြတ်သည်ဟု ဆိုသည်။]

[ကျောက်ထက်အက္ခရာတင်ဆားအပ်သော ထိုပဉ္စမအကြိမ် မြောက် သင်္ဂါယနာ စာမူ (ကျောက်စာတော်) များကို ယနေ့ အထိ တွေ့မြင်ကြည်ညိုနေရသေးခြင်းမှာကား၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်

များအတွက် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ရတနာတပျားပင် ဖြစ်ပါပေသည်။]

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ

ခြောက်ကြိမ်မြောက် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာကို ဖြည့်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရနိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုလက်ထက် တွင် ဆင်ယင်ကျင်းပခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ပိဋကတ်တော်များမှာ ပုံနှိပ်မှု အချို့၌ အကြောင်းအမျိုးမျိုးအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်နေခဲ့သည်။ ထိုထို ချွတ်ချော်မှုများကို စာသင် - စာချ ပိဋကတ်အရာ၌ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာတော်မူကြကုန်သော ဆရာတော် - သံဃာတော် အရှင် မြတ်များက ကောင်းစွာသတိပြု ဝရုမဲ့မိကြသည်။

အထူးအားဖြင့်သော်ကား၊ မလွတ်လပ်သေးမီ ခေတ်တွင် လူမျိုးခြားများက စီးပွားရေးအရ အကြီးအကျယ်ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိ ခဲ့သော ဗုဒ္ဓဘာသာစာပေများမှာ များစွာပင် မှားယွင်း ချွတ် ချော်ခဲ့သည်။ ဝမ်းနည်းဘွယ်ကောင်းလှသည်ကား၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ အများစု (တောနေလူတန်းစား) တို့မှာ ' ဆယ်စောင်တွဲ - ဆယ်နှစ်စောင်တွဲ - မြန်မာသင်ပုန်းကြီး ' စသည်တို့ဖြင့်ပင် ဗုဒ္ဓ ဘာသာ အခေါ်ခံခဲ့ကြရခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော် လွတ်လပ်ရေး ရရှိပြီးသောအခါ ဆရာ တော်အရှင်သူမြတ်တို့သည် ထိုချွတ်ယွင်းချက် များကို ပြုပြင် သုတ်သင်ရန် များစွာပင် လိုလားတောင့်တတော် မှခဲ့ကြသည်။

သင်္ဂါယနာတင်ကာ သုတ်သင်ပြင်ဆင်ပြီး ပိဋကတ်တော်များကို လည်း ကမ္ဘာတဝှန်းလုံးသို့ ပြန့်ပွားသွားစေလိုသည်။

သို့ဖြင့်ပင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ ဦးစွာကပင် သဒ္ဓါတရား ထက်သန်နေပြီးဖြစ်သည့် နိုင်ငံတော် အစိုးရနှင့် တကွသော ပြည်သူတို့၏ အားပေးကူညီမှုကို ခံယူကာ ခြောက် ကြိမ် မြောက် သင်္ဂါယနာပွဲကြီးကို ဆင်နွှဲကျင်းပခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ ကျင်းပခဲ့ရာ၌ သင်္ဂါယနာဟောဓမ္မသဘင် စတင် ဖွင့်လှစ် ခြင်း အခမ်းအနားကို သီရိမင်္ဂလာ ကမ္ဘာအေး ကုန်းပေါ်ရှိ လိုဏ်ဂူတော်ကြီးတွင် ၁၃၁၆ - ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့မှစ၍ သုံးရက်တိုင်တိုင် ဆင်ယင်ကျင်းပခဲ့သည်။

ထေရဝါဒ - ငါးနိုင်ငံအပါအဝင် ဗုဒ္ဓဘာသာ နိုင်ငံပေါင်း ၂၅ - နိုင်ငံမှ ဆရာတော် - သံဃာတော် အရှင် မြတ် များ ၂၅၀၀ - ပါဝင်သည်။ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ် - လူပုဂ္ဂိုလ်၊ ကိုယ်စား လှယ်တော်ကြီးများလည်း ပါဝင်သည်။

အဘိဓဇမဟာချဋ္ဌဂုရုဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရညောင်ရမ်းဆရာတော် ဘုရားကြီးအမှူးပြုသော သင်္ဂါယနာရက သံဃာတော် ၅၀၀ တို့ က ၁၃၁၆ - ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၃ - ရက်နေ့တွင် ဝိနည်းပိဋကတ်တော်ကို ပထမဦးဆုံးသင်္ဂါယနာတင်ခဲ့ကြသည်။ ဝါဆိုလဆန်း ၈-ရက်နေ့၌ ပြီးဆုံးခဲ့သည်။

ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ သဒ္ဓါပါတများကိုလည်း အစီအစဉ် အတိုင်းပင် ဆက်လက်တင်တော်မူခဲ့ကြသည်။ ၁၃၁၈ - ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ (သာသနာတော် ၂၅၀၀ - ပြည့်မြောက်

သော နေ့) တွင်ကား၊ ပဉ္စမသန္နိပါတ် အပါအဝင်၊ သင်္ဂါယနာ မဟာဓမ္မသဘင်ကြီးသည်လုံးဝဉာဏ်ပြီးဆုံးအောင်မြင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ဤ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ မဟာဓမ္မသဘင်ကြီးမှ ထင်ရှား သိသာ ပေါ်ထွန်းလာသော ဂုဏ်ကျေးဇူး တရပ်သည်ကား၊ ပုဒ်ပါဠိ အက္ခရာကျနသေချာလှစွာသော ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ပုံနှိပ် မှုများပင် ဖြစ်လေသည်။

ပရိယတ္တိသာသနာတော်

စင်စစ်အားဖြင့်ကား၊ ဤ ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်များမှာ ပရိယတ္တိသာသနာတော် စည်ပင်ပြန့်ပွားရေးနှင့် အလေးအနက် ဆက်စပ်နေခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်၊ မြတ်စွာ ဘုရားလက်ထက်မှ အကြောင်းခြင်းရာများကို မြန်မာဘာသာ တတ်သူတိုင်း လေ့လာဆည်းပူးနိုင်ခွင့် ရှိနေခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ် ပေသည်။

သင်္ဂါယနာတင်ထားပြီး မှုများဖြစ်၍ အဖက်ဖက်မှ ကျန မှန်ကန်နေပြီးတွင် မြန်မာဘာသာသက်သက် ဆိုသော အခါ ‘ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတော်’ ကို ဖြောင့်မန်စွာလည်း သိနိုင် သည်။ သိလွယ်သော အခြေအနေမျိုးလည်း ဖြစ်နေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ပရိယတ္တိသာသနာတော်နှင့် အလေး အနက် ဆက်စပ်နေခဲ့သော ဤ ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် (သင်္ဂါယနာ တင် မှု) များနှင့် ပတ်သက်၍ သိသင့် - မှတ်ထိုက်သည် များကို အကြောင်းအားလျော်စွာ ထုတ်နှုတ် ဖော်ပြ/လို့ပေးသေးသည်။

ဖတ်ရသူများအဖို့တွင် ပိဋကတ်တော် များ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် တကွ၊ မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်သဘောကိုလည်း (ပရိယတ္တိသာသနာတော်အဖြစ်ဖြင့်) သိနားလည်နိုင်ကြစေရန် ဖြစ်ပေသည်။

ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဆိုခြင်း

ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင်’ အစိန္တေယျ အာနုဘာဝ ’ မကြံစည်နိုင်သော တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားရှင်၏ ‘ သမုက္ကံသိက ’ ကိုယ်တော်တိုင်ထုတ်ဆောင် ဟောကြားတော်မူအပ်သော ပဋိတော်ဓမ္မသည်—

- ‘ ဓမ္မဂမ္ဘီရ ’ - အကြောင်း၏ နက်နဲခြင်း၊
- ‘ အတ္ထဂမ္ဘီရ ’ - အကျိုး၏ နက်နဲခြင်း၊
- ‘ ဒေသနာဂမ္ဘီရ ’ - ပညတ်တင်ထား ဟောကြားပုံ၏ နက်နဲခြင်း၊
- ‘ ဝဋ္ဋိဝေဂေဂမ္ဘီရ ’ - ထိုးထွင်းသိမြင်သော အသိဉာဏ်၏ နက်နဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဂမ္ဘီရ လေးပါး၊
- ‘ သဒ္ဒဂမ္ဘီရ ’ - သဒ္ဒါ၏ နက်နဲခြင်း၊
- ‘ အတ္ထဂမ္ဘီရ ’ - အနက်၏ နက်နဲခြင်း၊
- ‘ သဒ္ဒတ္ထဂမ္ဘီရ ’ - သဒ္ဒါအနက်နှစ်ပါးစုံ၏ နက်နဲခြင်း၊
- ‘ အဓိပ္ပာယ် ဂမ္ဘီရ ’ - အဓိပ္ပာယ်၏ နက်နဲခြင်းဟု ဆိုအပ်

သော ဂမ္ဘိရလေးပါးတည်းဟူသော အစိန္တေယျ ' မကြံစည်နိုင်
သော ဂုဏ် ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေ၏။ ဤသို့လျှင် အစိန္တေယျ
အာနုဘာဝဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဒေသက ' တရားဟော
ပုဂ္ဂိုလ် ' ဖြစ်သော ဘုရားရှင်၏ ဒေသတဗ္ဗဓမ္မ ' ဟောအပ်သော
တရား ' ဖြစ်သော—

နာနာနယဝိစိတြပါဠိကော်ဓမ္မကို ယထာဘူတ ' ဟုတ်တိုင်း
မှန်စွာ ' ယထာသဘာဝ ' သဘောအားလျော်စွာ ' ဒေ သ က
အာဘော်ကျအောင် လှလှပိုင်ပိုင် သိရှိနိုင်ရန်မှာ လွယ်ကူသော
အရာမဟုတ်ပါပေ။

ထိုသို့မလွယ်ကူသည့် အားလျော်စွာ ထိုထိုပါဠိတော်များ၏
အဖွင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာဋီကာ ဒီပနီ အလီလီ အစုစု အနု မဇ
တခန်း လက်သန်း ယောဇနာ အဖြာဖြာသော ဂဏှိကျမ်းတို့ကို
အပန်းတကြီးပင် ဆင့်ကာ - ဆင့်ကာ နောင်လာ - နောက်သား
တို့အတွက် ဖွင့်ဆိုရေးသားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

ပါဠိတော်ဓမ္မနှင့်ဘက် ဖွင့်ဆို ရေးသားတော် မူခဲ့ကြသော
အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာ အဖြာဖြာသော ကျမ်းတို့မှာလည်း အနန္တ
ကမ္ဘာတို့၌ သေဋ္ဌဘာသာ ' အမြတ်ဆုံးသောဘာသာ ' မူလဘာ
သာ ' အမြစ်အရင်းဖြစ်သောဘာသာ ဟု ခေါ်ဆို အပ်သော
ပါဠိမာဂဓဘာသာဖြင့်သာ အစဉ်မပြတ် တည်ရှိခဲ့ကြသဖြင့် မိမိ
တို့ ဒေသအလိုက် ဘာသာ အသီးသီးရှိနေကြသော သူတို့မှာ
မိမိတို့မျိုးရိုးဘာသာဖြင့် အားပါးတရ သဘာဝကျကျ သိရှိ
နိုင်ခွင့်ကို စင်စစ် မရရှိခဲ့ကြချေ။

ဘုရားရှင် ကရုဏာရွှေထားလျက် ဟောကြားတော်မူအပ်
 သော ပိဋကတ်သုံးပုံ ပါဠိတော်ဓမ္မတို့မှာ အရဟတ္တေန
 ဒေသနာယ ကုဒ္ဓိဂဏ္ဍိ ဟူသော ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာမိန့်ဆိုချက်နှင့်
 အညီ ဝိမုတ္တိ - ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန - အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် မျက်
 မှောက်ပြုရေးကိုသာ ရည်ရွယ်ချက် ထားရင်းရှိသည်ကား မှန်၏။

သို့ရာတွင် ထိုဝိမုတ္တိ - ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန - အနုပါဒိသေသ
 နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုရေး၌ များစွာ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော
 ကျန်းမာရေး၊ ချမ်းသာရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပေါင်း
 သင်းဆက်ဆံရေး၊ နေထိုင် စားသောက်ရေး၊ အသိ တရား
 လုံလောက်ရေး၊ လိမ္မာရေးခြားရေး အစရှိသည့် မျက်မှောက်
 ဘဝကောင်းစားရေးပေါင်း များစွာတို့ မည်သည်လည်း ထို
 ပိဋကတ်တော်တည်းဟူသော ပါဠိဓမ္မ၌ပင် အပြည့်အစုံပါဝင်
 ပြီးဖြစ်သဖြင့် မည်သူမဆို လောက၏ လုံလောက်သော အကျိုး
 တရားများကို ရရှိခံစားလိုပါက ဘုရားဟော ပိဋကတ်တော်
 ကိုလည်း မျက်နှာလွှဲထားသင့်သည် မဟုတ်ပေ။

ပါဠိဘာသာအတွက် အခက်အခဲ

သို့သော်လည်း ယင်း ဘုရားဟော ပိဋကတ်တော်များမှာ
 ပါဠိဘာသာဖြင့်သာ တည်ရှိနေသောကြောင့် ပါဠိဘာသာကို
 မတတ်မြောက်သော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
 လူများစုအဖို့မှာကား ပိဋကတ်တော်က ညွှန်ပြထားသော
 လောကကောင်းစားရေးနှင့် လောကနှင့် မဆက်စပ်သော ဘဝ
 လွတ်မြောက်ရေးများအတွက် ပါဠိထက် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တဆင့်

ဟောပြောချက်မျှဖြင့်သာ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲလျက် သိသင့်သမျှ ကိုပင် စုံလင်စွာ မသိဘဲ ရှိနေခဲ့လေသည်။

သိလွယ်စေမှု - အာ ရုံပြု

သို့ဖြစ်၍ ဘုရားဟော ပိဋကတ်တော် အရသာများကိုလွယ်ကူစွာ သုံးဆောင်ခံစားနိုင်ကြစေရန်၎င်း၊ ပါဠိမာဂဓ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်များကို သင်ယူလေ့လာပို့ချရာတွင် လွယ်ကူစွာ သင်ယူပို့ချနားလည်နိုင်ကြစေရန်၎င်း ရည်သန်၍ ရှေးရှေးဆရာကြီးများသည် မြန်မာပြန်မှီရာ နိဿရည်း ခေါ် နိဿယကျမ်းများကို မိမိတို့ရိုးရာ ဒေသဘာသာဖြင့် ရေးသား ပြန်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။ ရှေးရှေးဆရာကြီးများ၏ ကျေးဇူးသည်ကား အထူးကြီးမားလှပေစွာ။

ပါဠိဘာသာမှ မြန်မာဘာသာ သို့ပြန်ဆိုနည်း

ထိုထို နိဿယ ဘာသာပြန်တို့မှာ -

- (၁) ပါဠိတချက် အနက်တချက်ဖြင့် ပြန်ဆိုနည်း
- (၂) ပါဠိမဖက် မြန်မာသက်သက်ဖြင့် ပြန်ဆိုနည်း

ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိခဲ့ရာ ပထမနည်းသည် ထိုထိုပါဠိ အဋ္ဌကထာဋီကာ နိဿယ ကျမ်းမျိုးပင် ဖြစ်၍၊ ဒုတိယနည်းမှာမူ ငါး ရာ့ငါးဆယ် ဇာတ်ဝတ္ထု၊ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ဝတ္ထု၊ မိလိန္ဒပဉ္စဝတ္ထု စသော ကျမ်းမျိုးပင်ဖြစ်သည်။

ထိုနည်းတွင်ပါဠိတချက် အနက်တချက် ပြန်ဆိုသော ပထမနည်းမှာ ‘ဗာလ-လူမိုက်၊ ပဏ္ဍိတ - ပညာရှိ’ ဟု နှုတ်တွင်

တက်၍ အဘိဓာန် ကျမ်းကြီးတစောင်ကို အာဂုမ်ဆောင်ကျက်၍ ထားသကဲ့သို့ ပါဠိမာဂဓဘာသာကို သင်ယူရာ၌ အလွန်ကျေးဇူးများခဲ့ရကား ရဟန်းသာမဏေများ ယနေ့ထက်တိုင် သင်ယူချုပ်လေ့လာ နေကြဆဲပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသင်ယူချုပ်နည်း ဖြင့်ပင် ပါဠိပိဋကတ် ကျမ်းဂန်များကို တတ်မြောက် လိမ္မာတော် မှခဲ့ကြလေသည်။

သီဟိုဠ် ယိုးဒယား ကမ္ဘောဒီးယား စသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် နိုင်ငံ များ၌လည်း မိမိတို့ရိုးရာ ဒေသဘာသာ ဖြင့်ပင် ပိဋကတ် ကျမ်းဂန်များကို သင်ယူပို့ချ လေ့လာခြင်းဖြင့် တတ်မြောက် လိမ္မာတော် မှခဲ့ကြလေသည်။

ဒုတိယ နည်းမှာ သင်ယူ ပို့ချရာ၌ အသုံးနည်း၍ အများအားဖြင့် ပါဠိမာဂဓဘာသာကို မတတ်မြောက် မကျမ်းကျင် ကြသော လူပုဂ္ဂိုလ်များ ကြည့်စာ အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုခဲ့ကြလေသည်။

ဘာသာပြန်နည်းတမျိုး

ဘာသာတပါးမှ ဘာသာတပါးသို့ပြန်ဆိုရာ၌ -

- (၁) တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုနည်း
- (၂) ဆီလျော်အောင် ပြန်ဆိုနည်း

ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပြန်ရာ ပထမနည်းမှာ နိဿယ ပြန်ဆိုနည်း ဖြစ်၍ (ပါဠိကိုဖြုတ်ထားသော ငါးရာ့ငါးဆယ် ဇာတ်ဝတ္ထု ပြန်နည်းမျိုးလည်းပါဝင်သည်) ဒုတိယနည်းမှာကား သံဝေဂဝတ္ထု၊ မာလာလင်္ကာရဝတ္ထု စသည်နှင့် ပါဠိ အဋ္ဌကထာဋီကာ

တို့မှ ဆီလျော်အောင် အဓိပ္ပာယ်ကိုယူ၍ ကိုးကားရေးသားထုတ်
သော ထိုထို ဒီပနိပကာသနီ စသော စကားပြေ ကျမ်းမျိုးပင်
ဖြစ်သည်။

မြန်မာ ဂတိ သို့ လိုက်၍ မြန်ဆိုးသင့်ခြင်း

ဘာသာ မြန်ဆိုးသည်ကား ဘာသာ တပါးမှ တပါးသို့၎င်း၊
ဝေါဟာရ တပါးမှ တပါးသို့၎င်း ပြောင်းလဲ ပြန်ဆိုရေးသား
ထားခြင်းမျိုးပင်ဖြစ်လေသည်။ ဘာသာတမျိုးမျိုး၌ ၎င်းတို့၏
ဓလေ့ထုံးစံ အသုံးအနှုန်း ဝေါဟာရ တမျိုးစီ ရှိကြပြန်ရာ
ပါဠိမှ ပါဠိဂတိ၊ မြန်မာမှ မြန်မာ အသွား အင်္ဂလိပ်မှ
အင်္ဂလိပ် အသုံး စသဖြင့် ကိုယ့် ဂတိနှင့်ကိုယ် သူ့ အလိုလိုပင်
ဝေါဟာရသိဒ္ဓိ ရှိပြီးဖြစ်နေတော့၏။

ထို့ကြောင့် ပါဠိကို မြန်မာအသွားသော်၎င်း၊ မြန်မာကို
ပါဠိ အသွား သော်၎င်း မြန်ဆိုး ရေးသားပါလျှင် အဆီအငေါ
မတည့် ဖြစ်ပေမည်။

လျော်ကန်လိုက်ဖက်စေမှု

ဥပမာ ဆိုသော် ‘စိဝရေန တံ အစ္ဆာ ဒေသာမိ’ ဟူသော
ပါဠိတော်ကို ပါဠိဂတိသို့ လိုက်၍ “ထို ရဟန်းကို သင်္ကန်းဖြင့်
ဖုံးလွှမ်းအံ့” ဟုမြန်ဆိုးလျှင် ဓာတ်ပစ္စည်း ဝိဘက်နှင့် သဒ္ဒါ၏
အနက်အရ ပါဠိအချိုးအစား ကျမည် ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာ
နားတွင်ကား ထူးလုံးရစ်ပတ်သာ ဖြစ်နေ၍ “ထိုရဟန်းအား
သင်္ကန်း လှူအံ့၊ သင်္ကန်းလှူမည်” ဟု မြန်မာ အသွား ကျ ကျ

ပြန်ဆိုမှသာ အလွယ်တကူ နားလည်နိုင်ကြလိမ့်မည် ဖြစ်သကဲ့သို့ တည်း။

ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ မူရင်းဘာသာ အသုံးအနှုန်း သို့ မလိုက်ဘဲ ပြောင်းလဲ ပြန်ဆိုရမည့် ဘာသာ အသုံးအနှုန်း အတိုင်းသာ ဘာသာပြန်ဆိုဘို့ရန်မှာ အရေးအကြီးဆုံးပင် ဖြစ်သည်ဟု ကြိုတင်သတိချုပ်ထားသင့်ပါသည်။

ဤ ဘာသာ ပြန် ကို ပြန် ဆို ရ ခြင်း :

ရှေးရှေးဆရာကြီးများသည် မြန်မာဘာသာပြန် အမျိုးမျိုး တို့ကို ပြန်ဆိုရေးသားကြပြီး ဖြစ်၍ ဤ ဘာသာပြန်ကို ပြန်ဆိုရေးသားဘို့ လိုပါသေးသလော ဟု စောကြော မေးမြန်းဖွယ် ရှိလေသည်။ ပြန်ဆိုရိုး ရှိသည်မှာ မှန် ပေ သည် ။ သို့ ရှိ ပြီး သော်လည်း ရှေးကျသော ပေါ်ရာဇာအသုံးအနှုန်းတို့ဖြင့် ပြန်ဆို ထားခြင်းကြောင့် ကျေနပ်ရောင့်ရဲခြင်း မရှိသေး၍ ဤ ဘာသာ ပြန်ကို ထပ်မံ၍ ပြန်ဆိုရခြင်းဖြစ်သည်ဟု တိုတိုပင် ဖြေဆို ရ ပေမည်။ ထိုစကား မှန်ပေသည်။ ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းတို့ မည်သည် -

“ ဝေါဟာရ ဝိသယောသဒ္ဒေါ၊ ဘူတာဘူတတ္ထဝါစကော လောက သင်္ကေတ သာဓုတ္ထော၊ သဒ္ဒေါ နေကန္တ ထုတိကော ”

ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဘေဒစိန္တာဆရာ ဆိုသည့်အတိုင်း ပုံသေကားချ တနေရာတည်းဖြင့် တည်နေရိုး မရှိခဲ့ပေ။ အစဉ်အမြဲပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန် ရွှေ့လျောလှုပ်ရှား၍သာ နေရိုးဓမ္မကာ ဖြစ်ပေသည်။

ရှေးခေတ်အခါက ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခဲ့သော စကားအသုံးအနှုန်း များမှာ ရှေးခေတ် လူများ အတွက် လွယ်ကူစွာ နားလည် သဘောပေါက်ခဲ့ကြသော်လည်း ယခုခေတ် လူများအတွက်မှာ မူကား စကားထူး စကားဆန်း ဖြစ်ပြီး နားလည် သဘော ပေါက်ဖို့လွယ်ကူခြင်း မရှိခဲ့ချေ။

ထို့ကြောင့်ပင် (ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဋိယာ ကျိတကျူအားဖြင့် ပါမင် ဦးညွှတ်) ဟု ပြန်ဆိုထားသော ရှေးခေတ် ဘာသာပြန်နိဿယ များကို ယခုခေတ် လူတို့အနေနှင့် နားလည်သဘောပေါက်ဖို့ရန် မလွယ်ကူကြောင်း အကဲခတ်နိုင်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ‘ ရှေးခေတ် နိဿယကြီး များကို အသုံး အနှုန်းဖြင့် ပြန်လည် ရေးသားကြရန် အချိန်တန်ပြီ ’ ဟု ဆရာ့ ဆရာကြီးများ အကြံ ဖြစ်ခဲ့ဘူးကြလေပြီ။ သို့ဖြစ်၍ ဋီကာကျော် ခေါ် အဘိဓမ္မတ္ထ ဝိဘာဝနီ ကျမ်းပြုဆရာသည် -

ပေါရာဏောဟိ အနေကာပိ၊ ကတာယာပန ဝဏ္ဏနာ။
နတာဟိ သက္ကာ သဗ္ဗတ္ထ၊ အတ္ထော ဝိညာတဝေလ္လဓ။
တဿာ လီနပဒါနေတ္ထ၊ သာဓိပ္ပာယ မဟာပယံ။
ဝိဘာဝေန္တော သမာသေန၊ ရစယိ သာမိ ဝဏ္ဏနံ။

ရှေးဆရာကြီးတို့သည် အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟကျမ်း၏ အဖွင့် ဋီကာကျမ်းများစွာတို့ကို ရေးသားခဲ့ကြ သော်လည်း ထိုဋီကာ ကျမ်းတို့ဖြင့် ဤ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟကျမ်း၏ အနက် အဓိပ္ပာယ် တို့ကို လွယ်ကူစွာ သိရန် မစွမ်းနိုင်ခဲ့။ ထို့ကြောင့်ပင် ဤ အဘိ ဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟကျမ်း၌ ကွယ်ဝှက်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြ၍ အကျဉ်းချုပ် အားဖြင့်

ဋီကာသစ် (ဋီကာကျော်) ကို ရေးသားမည်” ဟု မိန့်ဆိုခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလော။

ဤသို့သော အကြောင်းတို့ကို ထောက်ထား၍ ခေတ်အားလျော်စွာ ပိဋကတ် အရသာများကို သုံးဆောင် ခံစားနိုင်ကြစေရန် ဤ ဘာသာပြန်ကို ပြန်ဆို ရေးသားရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ရှေ့ ရှု ဦး တည် မှ

ဤကား ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် မူများနှင့် ပတ်သက်၍ ဘာသာပြန်အဖွဲ့၏ သဘောထားခံယူချက် (ရှေ့ရှုဦးတည်မှ) နှင့် လုပ်ငန်းသဘောစဉ် ဖြစ်လေသည်။ ထို့နောက် မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုမှုနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ယခုကဲ့သို့ ကြီးပမ်း အားထုတ်ထားကြောင်း သိရပြန်သေးသည်။

ဤ နိဒါန်း စာမျက်နှာ (ကာ - အိ) တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ဘာသာပြန်နည်း အမျိုးမျိုးတို့တွင် ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာနက ပြန်ဆိုသော ဤ ဘာသာပြန်ကား တိုက်ရိုက် ပြန်ဆိုနည်း မြန်မာသက်သက် ပြန်ဆိုနည်းမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ သို့ပြန်ဆိုရာ၌ -

- (၁) ပါဠိတော်၏ သဘောအဓိပ္ပာယ်ကို ထိရောက်စေခြင်း
- (၂) မြန်မာအသွားနှင့် နီးကပ်နိုင်သမျှ နီးကပ်စေခြင်း
- (၃) ဝေါဟာရ ကျဉ်း၍ အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လွင်စေခြင်း
- (၄) စကားအသုံးအနှုန်း ထယ်ဝါ ခန့်ငြားစေခြင်း

ဟူသော အချက်များကို အဓိကထား၍ ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုလာခဲ့ကြရာပြီးစီးသမျှသော ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်များကို ထပ်မံ သုံးသပ်ပြင်ဆင်တော် မူနိုင်ကြစေရန် ကျေးဇူးရှင် အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ၊ ဆဋ္ဌ သံဂါယနာ မဟာနာယက ညောင်ရမ်း ဆရာတော်ကြီးကြီးမှူးတော် မှုသော (ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံ တော် အရပ်ရပ်ရှိ ပိဋကတ္တယ ဆေက ပိဋကတ္တယပါရဂူ ဓမ္မာစရိယ ဆရာတော်တို့ပါဝင်သည့်) ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ဝန်ဆောင်သံဃအဖွဲ့သို့ တင်သွင်းခဲ့လေသည်။

အဆိုပါ ဝန်ဆောင် သံဃအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ဘုရားတို့ကလည်း ဤ ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်များကို အကြောင်းအားလျော်စွာ သံဂါယနာပင် တင်နိုင်ကြရန် ရည်သန်တော်မူကြပြီးလျှင် “ စာကောင်းစေလိုလျှင် အကြိမ်ကြိမ်တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်ရမည် ” ဟူသော ထုံးအရ မြန်မာပြန် ပဋိဝိသောဓက အဖွဲ့အား (အကူအညီပေးသော ဝေါဟာရ စီစဉ်ရေး အဖွဲ့နှင့် မြန်မာပြန် ပဋိဝိသောဓကအဖွဲ့ ခေါ် တဖန် ပြန်သည် ပြန်ဆင်သော) စာပြင်အဖွဲ့ကို အသီးသီး ဖွဲ့စည်းစေပြီး၍ တဖန်ပြင်ဆင်တော် မူခဲ့ကြသည်။

ထိုမြန်မာပြန် ပဋိဝိသောဓကအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များ သုတ်သင်ပြင်ဆင်ပြီးမှုကိုပင် အဆုံးသတ် ပြင်ဆင်သောသဘောဖြင့် ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် ‘ သြ သာ န သော ဝေ ယျ ပ တ္တ ပါ ဋ္ဌ က အဖွဲ့ ’ ကိုလည်း ပါဠိ မြန်မာ နှစ်ဘာသာ ကျမ်းကျင်၍ ပြင်ဆင်ရေးဘက်က အားထားလောက်သော ဆရာတော်များကို

ရှေးကောက် ဖွဲ့စည်းစေပြီးလျှင် အဆုံးသတ် ပြင်ဆင်တော်မူခဲ့ကြသည်။

သိလွယ်ဖြောင့်မှန်

ထိုသို့ သြသာန အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော် အရှင်မြတ် တို့က အဆုံးသတ် ပြင်ဆင်တော်မူကြရာ၌ ကာလရှည်ဝေး၍ ယခုခေတ် သိတို့ရန် မလွယ်ကူသော ပေါရာဏ စကား အသုံးအနှုန်းများကို နည်းနှိုင်းသမျှ နည်းပါးစေလျက် -

- (၁) အသိလွယ်ကူခြင်း
- (၂) အများသုံးဖြစ်ခြင်း
- (၃) အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်ခြင်း

တို့ကို အလေးထား၍ စဉ်းစား လက်ခံ ခဲ့ကြလေသည်။ ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းမှာလည်း မယဉ်ကျေးခြင်း (နားမသာ) သုတိမသာခြင်း၊ စကား သိမ်ဖျင်း သေးနုတ်ခြင်း တို့ကို အဆုံးသတ်ပြု၍ ရောင်ချားခဲ့ကြသည်။ လိုအပ်သော မြန်မာသတ်ပုံသတ်ညွှန်းဘက် ကလည်း ပြည့်စုံ လုံလောက်ခြင်း ရှိစေရန် စာမျက်နှာ (ကား) တွင် ဖော်ပြထားသော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ် ၆ - ပါး၊ လူပုဂ္ဂိုလ် ၉ - ဦးတို့ ပါဝင်သည့် သတ်ပုံ သတ်ညွှန်းကော်မိတီ၏ ကူညီမှုကို လက်ခံ သုံးသပ်တော်မူခဲ့ကြသည်။

ပုံနှိပ်မှုကောင်း - ဖြစ်စေကြောင်း

ပိဋကတ် ပါဠိတော်များကို ဆဋ္ဌသံဂါယနာ တင်ရန် အဖွဲ့အသီးသီးတို့က အထပ်ထပ်ပြင်ဆင်သည့် နည်းတူ ဤ ပိဋကတ်

တော် မြန်မာပြန်စာမူကိုလည်း ထို ထို အဖွဲ့ အသီး သီး : တို့ က အထပ်ထပ် အလီလီ ပြင်ဆင်ပြီးမှ သာလျှင် စက်တင် ပုံနှိပ်ခြင်း ပြုလုပ်ကြလေသည်။

ဘုရားရှင်ရည်ရွယ်တော်မူရင်းနှင့်အညီ

ပန်းဝတ်ရည်ကို စားသုံးကြမည့် ပျားပိတုန်းတို့ အလား သဗ္ဗညုတ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သည့် တရား ဒေသနာတည်းဟူသော ပိဋကတ်တော် အရသာကို မြှန်ရှက်စွာ စားသုံးလိုကြသည့် မာဂဓ ဘာသာ ပါဠိစကား၌ ကျမ်းကျင် သက်ဝင် နိုင်စွမ်း မရှိကြသော နိုင်ငံတော်သူ - နိုင်ငံတော်သား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အများတို့သည် -

ကံ အားလျော်စွာ အနှစ်တထောင် ကြာမှ တကြိမ်သာ ပွင့်သော အာတာဝတီ နတ်ပန်းကဲ့သို့၎င်း၊ ကမ္ဘာဦး အခါက ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့၏ အာသာဆန္ဒ အားလျော်စွာ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့၏ အာသာဆန္ဒကို ပြည့်စေသော အားဖြင့် ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာသော နေလနက္ခတ်တာရာတို့ကဲ့သို့၎င်း -

နိုင်ငံတော်သူ - နိုင်ငံတော်သားတို့၏ ကုသိုလ်ကံနှင့် အာသာ ဆန္ဒ အားလျော်စွာ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ကြံစည်ကြီးကုတ် တီထွင်စီရင် ရေးသား ပြန်ဆိုသဖြင့် အလွန် ခဲယဉ်း ငြိုငြင်စွာ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက် ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်လာသော ဤ ပိဋကတ် မြန်မာပြန်တို့ကို - လိုလိုချင်ချင် အာသာထန်ပြင်း ကြည့်ရှုမှတ်သားလေ့လာသွားခြင်းဖြင့် ပိဋကတ်တော် အရသာ များကိုလွယ်လွယ်ကူကူမပင်မပန်းချမ်းချမ်းသာသာအားပါးတရ

သုံးဆောင် ခံစား နိုင်ကြ၍ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား ရည်ရွယ်
တော်မူရင်း ဖြစ်သော အမတဖြည့် နိဗ္ဗန်နန်းသို့ မကြာမတင်
တက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေသတည်း။ ။

ပရိယတ္တိ သာသနာတော်

‘ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ’ ဤနေရာ ဤကဏ္ဍတွင် အထက်ပါ
“ ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် - သီလက္ခန္ဓဝဂ် ပါဠိတော် မြန်မာပြန်
နိဒါန်း ” ကို ကောက်နုတ် ဖော်ပြရသည်မှာ ဦးစွာဆိုညွှန်းခဲ့ပြီး
အတိုင်း လျော်ကန် လိုအပ်လှသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ပိဋကတ်တော်များကို သံဂါယနာတင်
သည် ဆိုရာ၌၊ ပရိယတ္တိ သာသနာတော် ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး
သာသနာတော် အရှည်သဖြင့် ခိုင်ကျည် တည်တံ့ရေး အတွက်
အလေးအနက် ကြိုးပမ်း အားထုတ် ရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း
ကောင်းစွာ သိသာ ထင်ရှားခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသံဂါယနာတင်ပြီး ပိဋကတ်တော် များကိုပင် မြန်မာ
ဘာသာသို့ တဆင့် တတန် ပြန်ဆိုရေးသား ပုံနှိပ် ဖြန့်ချိ ရခြင်း
ဆိုသည်မှာကား ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပိုပြီး တိုးတက်
ပြန့်ပွားစေရန် သိမြင် နားလည်နိုင်ကြစေရန် ဖြစ်ပေသည်။

အပြန်အလှန်နည်း အားဖြင့်သော် ပိဋကတ်တော်ဟူသည် -
ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိယတ္တိ သာသနာ ဖြစ်နေသောကြောင့်
သံဂါယနာတင်ခြင်း ထွန်းကားသည်ထက် ထွန်းကားခြင်း ဖြစ်
စေရန် အလေးအနက် ကြိုးပမ်း အားထုတ်ကြရခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ ကြီးပမ်း အားထုတ်ခြင်း ပြုရလေအောင် ထူးမြတ်
စွာသော ဂုဏ်ကျေးဇူး ကောင်းကျိုးချမ်းသာ တို့၏ တည်ရာ
ဖြစ်သောကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမြတ် စွာဘုရား ၏ ပိဋကတ်တော်
(ပရိယတ္တိ သာသနာ) ကူသည် ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာအဖြစ်
အလေးအနက် ရိုသေ လေးစား မှတ်သား ကျင့်ကြံ ဘွယ်
ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ ထင်ရှားနေခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ

နိဂုံးချုပ် - နှုတ်ခွန်းဆက်

‘ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ’ ကို ရေးသားပြုစုရာ၌ ဤအသိ -
ဤ ယုံကြည်မှုဖြင့်ပင်လျှင် သဒ္ဓါတရား ထက်သန်စွာ ရေးပြု
တင်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ တနည်းအားဖြင့်သော် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
ဘုရား သခင်၏ သာသနာတော်နှင့်ပတ်သက်၍၊ မိမိစွမ်းနိုင်သမျှ
အင်အားရှိသမျှ တာဝန်ထမ်းရွက် ကြီးပမ်းအားထုတ်ခြင်းလည်း
ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာအဖြစ် သတ်မှတ် ဆိုညွှန်းအပ်သည်
များ၌ ကျမ်းတတ် - စာမြင် - ပညာရှင်များ ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့
ကျင့်သုံး အားထုတ် နေတော် မူကြကုန်သော သူတော်ကောင်း
များနှင့် တစိတ် တဒေသ ကဲ့လဲ့ခြားနားမှုမျိုးကား ရှိကောင်း
ရှိပေလိမ့်မည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတွင် စင်စစ် ရှေ့ရှုရည် ရှယ်ရင်း
မှာကား - ကျမ်းပေါင်းများစွာကို ရှာဖွေလေ့လာရန် အချိန်မရ

နိုင်သူများ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ-ဗုဒ္ဓသာသနာဆိုသည်ကို မြန်မာစကားပြေ
 သက်သက် အတို အကျဉ်းနည်းဖြင့် လိုရင်းသဘော အမြန်ဆုံး
 သိချင်သူများ ဗုဒ္ဓဝါဒ-ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ဂုဏ်ကျေးဇူးထူးမြတ်
 စွာသော အဖြစ်ကို ဗဟုသုတသဘောမျှဖြစ်စေ၊ မသိနားမလည်
 ဖြစ်နေ ရသူများအဖို့ လွယ်လင့်တကူ သိ နားလည် ကျင့်ကြံ
 အားထုတ် နိုင်ကြစေရန် ဖြစ်ပေသည်။

လ ယ် တီ ဆ ရာ တော် ၏ ဆုံး မ ဝ ဝ

ဤ စေတနာ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးဇူးရှင်
 လယ်တီဆရာတော်ဘုရား၏ သြဝါဒ ဆုံးမာကိုလည်း စာအုပ်
 နောက်ပိုင်းတွင် သီးသန့် ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို
 ဆုံးမစာမှာ တခါတရံမျှ မတွေ့မြင် - မကြားသိ ရသေး သည့်
 အသစ် အဆန်း ကား မဟုတ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ
 အနည်းနှင့်အများ သိကြပြီး တွေ့ဘူးကြပြီး ‘ဆုံးမသြဝါဒ’ပင်
 ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် -

“ ဆိုပိုမိုမညာ....၊ စေ့ စေ့ နာ လော့၊ ဂင်္ဂါဝါဠု၊ သဲစုမက
 ပွင့်ကုန်ကြသား၊ ဘုရားသာသနာ၊ ကြုံကြိုက်ပါလျက် ” ဆိုသည်
 အရာ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် တိုက်ရိုက် ဆက်စပ်
 သိညွတ်နေသောကြောင့်၎င်း၊ တင်စားသုံးနှုန်း ဖော်ပြပုံကလည်း
 မြန်မာစာ - မြန်မာမှု အနုပညာ အလင်္ကာရသအဖြစ် လေးစား
 မြတ်နိုးထိုက်လှ သောကြောင့်၎င်း၊ မတွေ့ရ - မသိရဘူးသေးသူ

များ ရှိခဲ့လျှင် တွေ့မြင်လေ့လာနိုင်ခွင့် ရစေလိုသောကြောင့်၎င်း ဤစာ အပြီးသတ် နောက်ဆုံးပိုင်းတွင် တသီးတသန့်ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စာဖတ်သူအပေါင်း - သူတော်ကောင်းတို့သည် ဤ စာအုပ် ‘ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ’ တွင် ပါရှိဖော်ပြထားသည်များအရ ၎င်း၊ ထိုကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရား၏ ‘ဩဝါဒ - ဆုံးမစာ’ အရ၎င်း -

- * မျက်မှောက်လောက ဤဘဝတွင်လည်း မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရား လမ်းစဉ်နှင့် ညီစွာ ဆောက်တည် ကျင့်သုံးနိုင်ကြပါ စေကုန် သတည်း။
- * ထို ကျင့်သုံးမှု အားလျော်စွာလည်း ဗုဒ္ဓဝါဒ - ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်၏ အထုတ်အထိပ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ကော်န်မုချ ရရှိ ဆိုက်ရောက် နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ။

ဗုဒ္ဓကျေးဇူး ၊ ဂုဏ်အထူးကို
ညွတ်နှိုးကော်ရော် ၊ ရှိပူဇော်လျက်

ဦးကောင်းထွန်း၊

၁၃၄၀ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၆) ရက်
(၂၆ ၆-၁၉၇၀)

ကျေးဇူးရှင်

လယ်တီဆရာတော်ဘုရား၏ - ဆုံးမစာ

ဆိုပိမ့်မညာ၊ စေ့စေ့နာလော့၊ ဂင်္ဂါသဲမျှ၊ ပွင့်ကုန်ကြသား၊
ဘုရားသာသနာ၊ ခေတ်အခါဝယ်၊ လူ့ရွာနတ်၌၊ နှင်ကြုံကြိုက်
လည်း၊ အမှိုက်မချေ၊ အလိုက်နေ၍၊ အခြေမကြီး၊ အချည်းနှီး
လျှင်၊ ယီးတီးယောင်တောင်၊ ခု - တိုင်အောင်တည့်၊ သန်း
ခေါင်လကွယ်၊ တောအုပ်လယ်၌၊ ရှစ်နယ်ပတ်ကုန်း၊ အပြည့်ဖုံး
သည်၊ မိုးလုံး - တိမ်တိုက်၊ လျှပ် မကြိုက်သား၊ အခိုက်အပြား၊
အင်လေးပါးထက်၊ နှင်ကား - ရာထောင်၊ မက မှောင်၏။

လူ့ဘောင်လူ့ရွာ၊ သာသနာ၌၊ ကြမ္မာဘော်၍၊ ယခုတွေ့
လည်း၊ အလေ့မလွဲ၊ အများနဲ့ (နည်း) လျှင်၊ မိုက်မြဲနှင့်နှင်၊
မိုက်စရွှင်၏။ မျက်မြင်လောက၊ ဤဘဝကား၊ ဒုက္ခ စင်းစင်း၊
ချမ်းသာကင်း၏၊ သေမင်းအစာ၊ နှင့် ခန္ဓာကို၊ တဏှာဘီလူး၊
အမှောင်ပူး၍၊ အရူးပြင်ပြင်၊ နှင့်ကိုယ် ထင်၏။

နှင်နှင့် မဆိုင်၊ နှင်ပိုင် မဟုတ်၊ နှင့် ရုပ် နှင့် နာမ်၊ နှင့်သဏ္ဍာန်
ကို၊ နှင့် ဥာဏ်မစူး၊ အပေါ်ဖြူး၍၊ မူးမူးမေ့မေ့၊ အများလေ့
ဖြင့်၊ နေ့ရက်အပုံ၊ လွန်ခဲ့တုံပြီ။ အာရုံဝတ္ထု၊ မီးစာစုကို၊ မှုမရရ၊
နှင် အားကျလည်း၊ ခြေသေမင်း၊ သူ့တပ်နှင်းက၊ မငြင်းဆန်
သာ၊ နှင့် ခန္ဓာသည် ပြာပုံအပြီး၊ ဖြစ်လုနီးပြီ။ ယီးတီးယားတား၊
သေ၍သွားလည်း၊ တရားမကြွယ်၊ အဆုပ်ငယ်လျက်၊ အပါယ်
စခန်း၊ သွားမြဲလမ်း၌၊ တပန်းဟိုက်ဟိုက်၊ တရွှိုက်ငင်ငင်၊ တငြင်
ငြိုငြို၊ ဆင်းရဲ ပိုလျက်၊ ထိုထိုဘဝ၊ အနန္တလျှင်၊ အဝ မဆုံး၊
အများထုံးတည့်၊ အနှုန်းမပျက်၊ အောက်နရက်ဝယ်၊ တသက်
နှယ်နှယ်၊ အမြင်တယ်သို့၊ အပါယ်ထိုထို၊ ဥဒဟိုသည်၊ နှင်လို
လူမိုက် သွားလမ်းတည်း.....။

ဝေဂါဟာဘရ - အတ္ထရိုး

<p>ရှင်သာရိပုတ္တရာ (ဥပတိဿပရိပ္ပိဇ်)</p> <p>ရှင်အဿဇီ</p> <p>ဆင်တဲဆရာဘော်</p> <p>လယ်တီပဏ္ဍိတ - ဦးမောင်ကြီး</p> <p>အညတရဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု (အနုပုဗ္ဗသဌေးသား)</p> <p>အင်္ဂတိဘုရင်</p> <p>ဗီဇကလုသင်</p> <p>နာရဒဗြဟ္မာကြီး</p> <p>မောင်လှိုင် (ရှေ့နေ)</p> <p>ဦးဖေ (သီရိစတုရင်္ဂပလ)</p> <p>ကျည့်ကန်ကိုရင်ကြီး၊ ကျီးသဲ လေးထပ်ဆရာဘော်</p> <p>ကားလ်ဂျင်စကီ</p> <p>မိထရီပန်ဇမာရီဗိ</p> <p>ကျော်သန်း - ချည်ထည်</p> <p>အဲလပတ် - အိုင်စတိုင်</p> <p>ရွှေဥဒေါင်း</p> <p>လေးတစ်ပစ်တီး</p>	<p>၁၀</p> <p>၁၀</p> <p>၁၄</p> <p>၁၇</p> <p>၃၉</p> <p>၇၀</p> <p>၇၂</p> <p>၇၅</p> <p>၈၂</p> <p>၈၃</p> <p>၈၉</p> <p>၁၄၀</p> <p>၁၄၁</p> <p>၁၄၂</p> <p>၁၅၁</p> <p>၁၅၁</p> <p>၁၅၂</p>	<p>မင်းဘူး - ဦးဩဘာသ</p> <p>မဟာဇနက</p> <p>လောသကတ်ဿမထေရ်</p> <p>ဆရာကြီး - ရှေ့ဥဒေါင်း</p> <p>ဒစ်ကင်း၊ စကော့၊ သက္ကဇေး၊ တောလ်စတိုင်</p> <p>ဦးဖိုးစိန်</p> <p>တေမိယမင်း</p> <p>သုနန္ဒ ရထားမှူး</p> <p>ဆရာကြီး - မိမိုးနင်း</p> <p>သန္တတိအမတ်ကြီး၊ ပဋ္ဌာစာရီ</p> <p>သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး</p> <p>အရှင်ဇနကာဘိဝံသ</p> <p>အဇာတသတ်၊ သုဘဒ်ရဟန်း၊ ရှင်မဟာကဿပ</p> <p>အရှင်ဥပါလိ</p> <p>အရှင်အာနန္ဒာ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ</p> <p>ရှင်ယဿ</p>	<p>၂၃၀</p> <p>၂၃၁</p> <p>၂၄၂</p> <p>၂၅၅</p> <p>၂၆၁</p> <p>၂၇၀</p> <p>၂၇၃</p> <p>၂၇၃</p> <p>၃၁၀</p> <p>၃၃၁</p> <p>၃၈၃</p> <p>၄၂၄</p> <p>၄၂၆</p> <p>၄၂၇</p> <p>၄၂၈</p> <p>၄၂၈</p>
--	---	--	---

ဝေါဟာရ - အညွှန်း

အိပ် [ချ] ဂျိဝဲ [လ်]	၁၅၉	ကလာသောကမင်း	၄၂၈
စမ္မေယျ - နဂါးမင်း	၂၀၁	နိဂြောဓသာမဏေ၊ သိရီဓမ္မာ	
ဥပရိမိဖုရား	၂၀၁	သောက၊ ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တ	
အသကဘုရင်	၂၀၁	တိဿ	၄၂၉
သုဝဏ္ဏဘမ္မိတိုင်း၊			
ယောနကတိုင်း	၄၃၂	အပရန္တတိုင်း၊ သုနာပရန္တတိုင်း	၄၃၁
ကုသိမ မဏ္ဍလ၊ ဟံသာဝတီ			
မဏ္ဍလ၊ မတ္တမ မဏ္ဍလ၊			
ပုသိမ်၊ မြောင်းမြ၊ ကျုံ			
ပျော် [ခဲပေါင်] တိုက်၊			
ဒလ၊ ဥက္ကလာပ၊ သထုံ၊			
မတ္တမ	၄၃၂		
သုနာပရန္တတိုင်း၊ ဝါဏိဇ			
ဂါမရွာ၊ စူဠပုဏ်၊ မဟာ			
ပုဏ်	၄၃၂	ရတနာစေတီ၊ ဆင်များရှင်၊	
သစ္စဗန်၊ ဣသိဒ္ဓိ၊ တဖုဿ၊		သီဟိုဠ်ရောက်ကြီး၊ သီဟိုဠ်	
ဘလိက	၄၃၃	ရောက်ငယ်	၄၅၀
သုနာပရန္တတမ္ပဒီပမရမ္မမဏ္ဍလ	၄၃၆	နရပတိဘုရင်၊ ရှင်သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိ	၄၅၁
အင်္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ်	၄၃၈	ရှင်အရိယဝံသ၊ ရှင်မဟာသာမိ	၄၅၂
ရှင်သောဏ၊ ရှင်ဥတ္တရာ၊ အရှင်		မဟာသိရီဇေယျသူရမင်း၊	
အနောမဒဿီ	၄၃၉	အရှင်မဟာပရေက္ခမ	၄၅၄
ပုဏ္ဏဂါမ - ပုဂံပြည်	၄၄၀	မင်းတုန်းမင်း၊ ဘုရားကြီး	
နော်ရထာမင်းစော၊		ဆရာတော်	၄၅၇
ရှင်အရဟံ	၄၄၁	ဝန်ကြီးချုပ် - ဦးနု	၄၅၉
		ညောင်ရမ်းဆရာတော်ဘုရား	၄၆

